PS-II
98

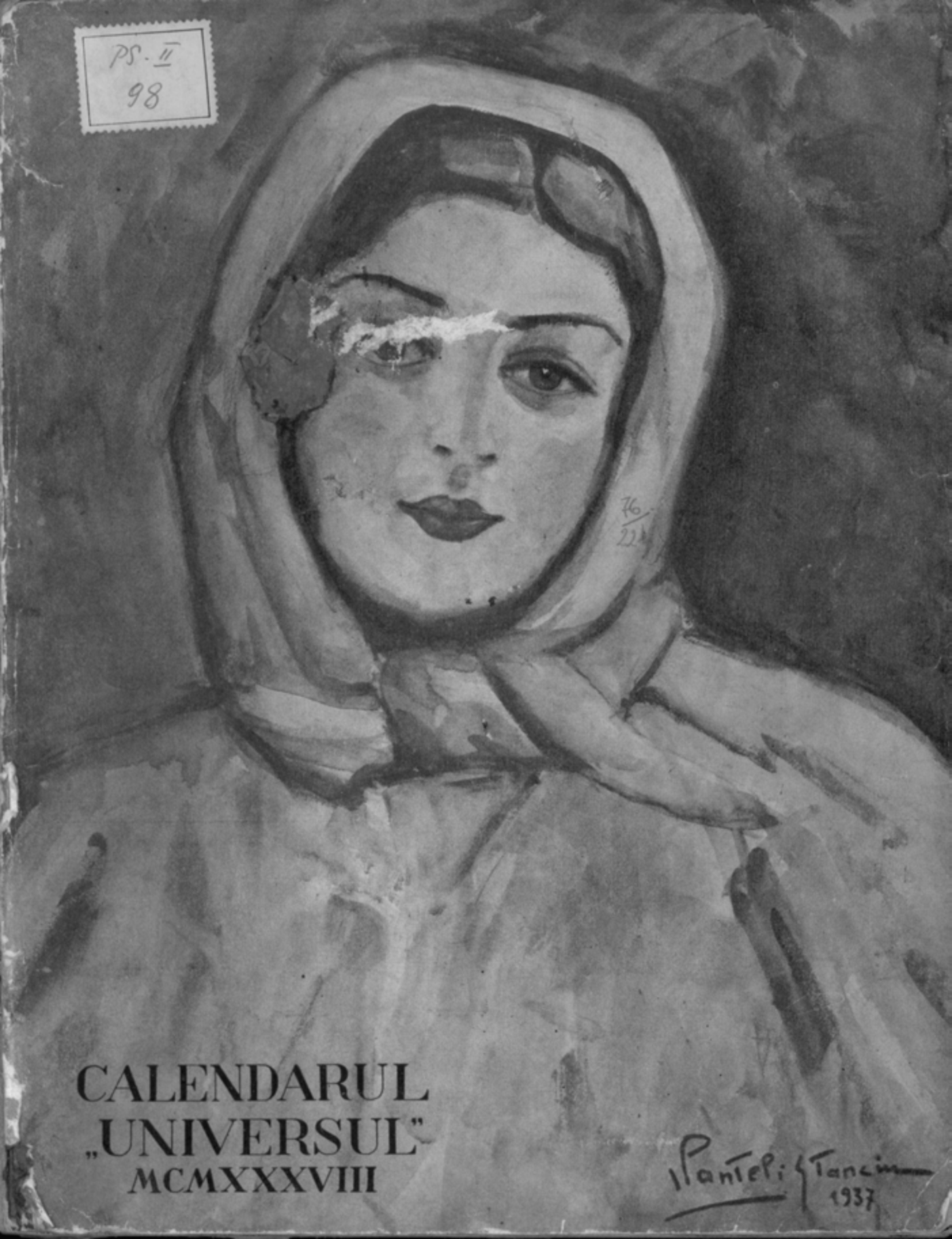

CALENDARUL „UNIVERSUL"

MCMXXXVIII

Acum 500 de ani...

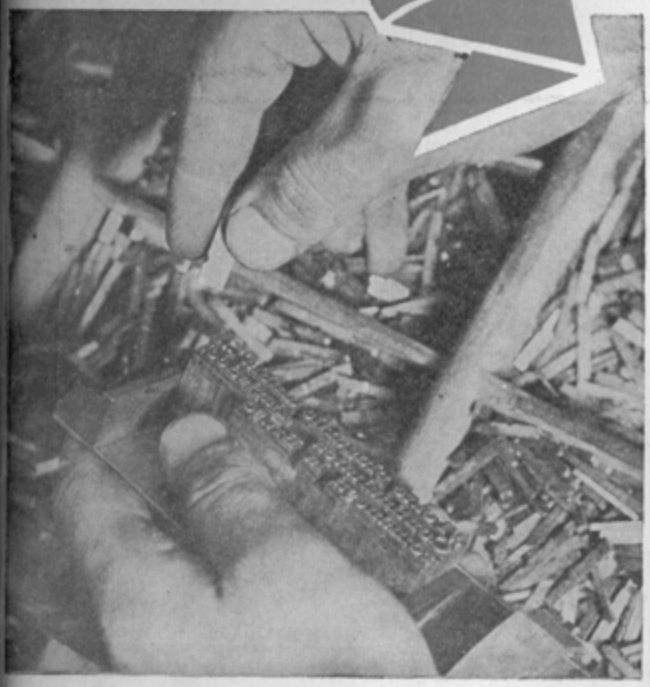

astăzi

UNIVERSUL

PS. II. 98

CALENDARUL UNIVERSUL

P-9439-0

MCMXXXVIII

ACEST CALENDAR
ESTE EXECUTAT
ÎN ÎNTREGIME,
ÎN ATELIERELE DE
TIPOGRAFIE,
ZINCOGRAFIE ȘI
LEGĂTORIE
ALE ZIARULUI
„ U N I V E R S U L “
BUCUREȘTI
STR. BREZOIANU, 23-25
NOEMBRIE
MCMXXXVII

1938

IANUARIE

		ORTODOX	CATOLIC	PROTESTANT	ZILE trecute	ZILE rămase	Fracțiunile anului tropic	Zilele per. iul.
								2428
1	S	Sf. Vasile. (Anul nou)	Circumciziunea	Anul Nou	0	365	0,0000	906
2	D	Sf. Silivestru al Romei	Sf. Nume al lui Iis.	Abel și Set	1	364	0027	907
		Dum. înaintea Botezului gl. 3. v. 6 Ev. Marcu I, 1-8	*Dum. Sf. Nume al lui Iisus, Luca II, 21-40*	*Duminecă*				
3	L	Pr. Maleahi și Muc. Gordie	Sf. Genoveva	Enoch și Daniel	2	363	0055	902
4	M	Sob. cel. 70 ap. Sf. Muc. Teoctist	Sf. Rigobert	Matusalem	3	362	0082	903
5	M	Muc. Teopempt, Teona, Sinclitichia	Sf. Simon, Emiliana	Simeon	4	361	0110	904
6	J	† Botezul Domnului	† Epifania Dom.	Botezul Dom.	5	360	0137	905
7	V	† Sf. Ioan Botezătorul	Sf. Lucian	Baltazar	6	359	0164	906
8	S	Cuv. Domnica și Emilian	Sf. Severin	Erhard	7	358	0192	907
9	D	Muc. Polieuct	Sf. Muc. Iulian	Adelaida	8	357	0219	908
		Dum. d. Botez, gl. 4. v. 7 Ev. Matei IV, 12-17	*Dum. I d. Botez Ev. Luca II, 42-52*	*Duminecă*				
10	L	Sf. Grigore al Nisei	Sf. Vilhelm	Pavel Pustnicul	9	356	0246	909
11	M	Sf. Cuv. Teodosie	Sf. Teod., Ortansa	Hygen	10	355	0274	910
12	M	Muc. Tatiana	Sf. Alfred	Alfred	11	354	0301	911
13	J	Sf. Ermil și Stratonic	Sf. Veronica, Enogat	Sf. Ioan Botez.	12	353	0329	912
14	V	Sf. Muc. Uciși în Sinai și Rait	Sf. Ilarie, Felix	Felix	13	352	0356	913
15	S	Pavel Tebeul și Ioan Colibașu	Sf. Paul Pusnicu	Abacuc	14	351	0383	914
16	D	Lanțul Sf. Ap. Petru	Sf. Marcel	Marcel	15	350	0411	915
		Dum. 29 d. Rusalii gl. 5 v. 8 Ev. Luca XVII, 12-19	*Dum. 2 d. Botez Ev. Ioan II, 1-14*	*Duminecă*				
17	L	Antonie cel Mare	Sf. Anton Abatele	Antonie	16	349	0438	916
18	M	Atanasie și Chiril	Sf. Prisca	Prisca	17	238	0465	917
19	M	Macarie Egipteanul și Arsenie	Sf. Sulpicie	Sulpicie	18	347	0493	918
20	J	Cuv. Eftimie cel Mare	Fabrian și Sebast.	Sebastian	19	346	0520	919
21	V	Maxim Mărturisitorul	Agnia și Henard	Agnia	20	345	0548	920
22	S	Ap. Timotei și Muc. Anastasie	Sf. Vicențiu	Vicențiu	21	344	0575	921
23	D	Muc. Clement și Agatanghel	Sf. Raimond	Emeriant	22	343	0603	922
		Dum. 31 d. Rusalii, gl. 6 v. 9 Ev. Luca XVIII, 35-42	*Dum. 3 d. Botez Ev. Mat. VIII 1-13*	*Duminecă*				
24	L	Cuv. Muc. Xenia (sărb. Națională)	Sf. Timotei Ep.	Timotei	23	342	0630	923
25	M	Sf. Grigore Teologul	Convertirea Sf. Paul	Conv. Sf. Paul	24	341	0657	924
26	M	Cuv. Xenofont	Policarp Ep., Paula	Policarp	25	340	0684	925
27	J	Aduc. Moaște Sf. Ioan Gură de Aur	Ioan Gură de Aur	Ioan Hrisostom	26	339	0712	926
28	V	Cuv. Efrem Sirul	Carol cel Mare, Ciril	Carol	27	338	0739	927
29	S	Aducerea Moaște Sf. Ignatie	Francisc de Sales	Samuel	28	337	0767	928
30	D	† Sf. Trei Ier.: Vasile, Grig. și Ioan	Adelgunda, Batilda	Adelgunda	29	336	0794	929
		Dum. 32. d. Rusalii, gl. 7 v. 10 Ev. Luca XIX, 1-11	*Dum. 4 d. Botez Ev. Mat. VII, 23-27*	*Duminecă*				
31	L	Sf. Dr. fără de arginți Chir. și Ioan	Marcela și Publie	Valerie	30	335	0,0821	930

Fenomene astronomice

IUA 10 ORE — 31 ZILE — NOAPTEA 14 ORE

ăsăritul Soarelui.	Apusul Soarelui.	Fazele Lunei
1 7 h. 54 m.	16 h. 43 m.	Lună nouă la 1 Ianuarie.
8 7 h. 54 m.	16 h. 51 m.	Primul pătrar la 9 Ianuarie.
15 7 h. 51 m.	16 h. 59 m.	Lună plină la 16 Ianuarie.
22 7 h. 46 m.	17 h. 09 m.	Ultimul pătrar la 23 Ianuarie.
29 7 h. 40 m.	17 h. 18 m.	Lună nouă la 31 Ianuarie.
		Perigeul la 15 Ianuarie.
		Apogeul la 27 Ianuarie.

SOARELE ŞI PLANETELE

.a 1 — Venus în conjuncţie cu Luna
.a 1 — Mercur în conjuncţie cu Luna
.a 2 — Mercur în conjuncţie cu Venus
.a 3 — Soarele la perigeu.
.a 3 — Jupiter în conjuncţie cu Luna
.a 5 — Mercur la cea mai mare latitudine heliocentrică N.
.a 7 — Marte în conjuncţie cu Luna.
.a 8 — Saturn în conjuncţie cu Luna.
.a 9 — Mercur staţionar.
.a 11 — Uranus în conjuncţie cu Luna.
.a 18 — Uranus staţionar.
La 20 — Neptun în conjuncţie cu Luna.
La 20 — *Soarele intră în zodia Vărsătorului.*
La 21 — Mercur la cea mai mare elongaţie.
La 29 — Mercur în nod descendent.
La 29 — Mercur în conjuncţie cu Luna.
La 29 — Jupiter în conjuncţie cu Soarele.
La 30 — Uranus în cuadratură cu Soarele.
La 31 — Venus în conjuncţie cu Jupiter.
La 31 — Jupiter în conjuncţie cu Luna.
La 31 — Venus în conjuncţie cu Luna.

CALENDARUL PLUGARULUI

ngrijirea gunoiului în grămadă

Săteanul cu milă şi dragoste de vite le ă mâncare şi apă la vreme şi le curăţă n fiecare zi adăpostul. Gunoiul îl face grămadă pe care o îngrijeşte cu socoteală până ce se face bun de dus şi împrăştiat pe câmp. Cei ce cară gunoiul la răpă ori în marginea satului ca să-i dea foc, unt totdeauna codaşii satului.

Iată cum se face şi se îngrijeşte o grămadă de gunoiu.

Se alege un loc mai dosit, umbrit şi nu departe de adăpostul vitelor. Mărimea ocului se socoteşte luând pentru fiecare vită mare 4 m. p. Aşa vom avea pentru 3 vite mari 12 m. p., pentru 5 vite mari 20 m. p. şi aşa mai departe. Forma grămezii este de obicei dreptunghiulară.

Odată locul ales, se face o groapă adâncă de 50—70 cm., iar pe fundul ei se pune un strat de lut (pământ galben) gros de 15—20 cm. care se bate bine de tot. Acest strat împedică umezeala să se scurgă în jos. Pereţii gropii se pot face asemenea din lut. Se fixează o scândură lată la 20 cm. distanţă de pereţi şi în spaţiul din mijloc se pune şi se bate lut. Pentru a se lipi mai bine se umezeşte puţin. Pereţii se pot face înclinaţi înăuntru spre a nu se dărâma prea uşor.

După această pregătire se aşează gunoiul în groapă straturi-straturi, pe măsură ce el se scoate din gajrd.

Cu fiecare strat, gunoiul se îndeasă bine de tot şi nu este rău ca îndesarea să se facă chiar cu vitele plimbându-le peste grămadă. Se continuă astfel până ce grămada atinge o înălţime de 1,30—1,50 metri.

Prin îndesare, gunoiul păstrează umezeala şi putrezirea lui se face uniform. Vara când se usucă pe margine, se poate stropi uşor cu o stropitoare.

Gunoiul stă în grămadă până putrezeşte bine, adică până capătă culoarea brună şi paiele din ele se rup cu uşurinţă chiar când se iau cu furca. Toamna după recoltă, gunoiul se împrăştie pe câmp şi se îngroapă imediat prin arătură.

Banul în pungă şi gunoiul în grămadă.

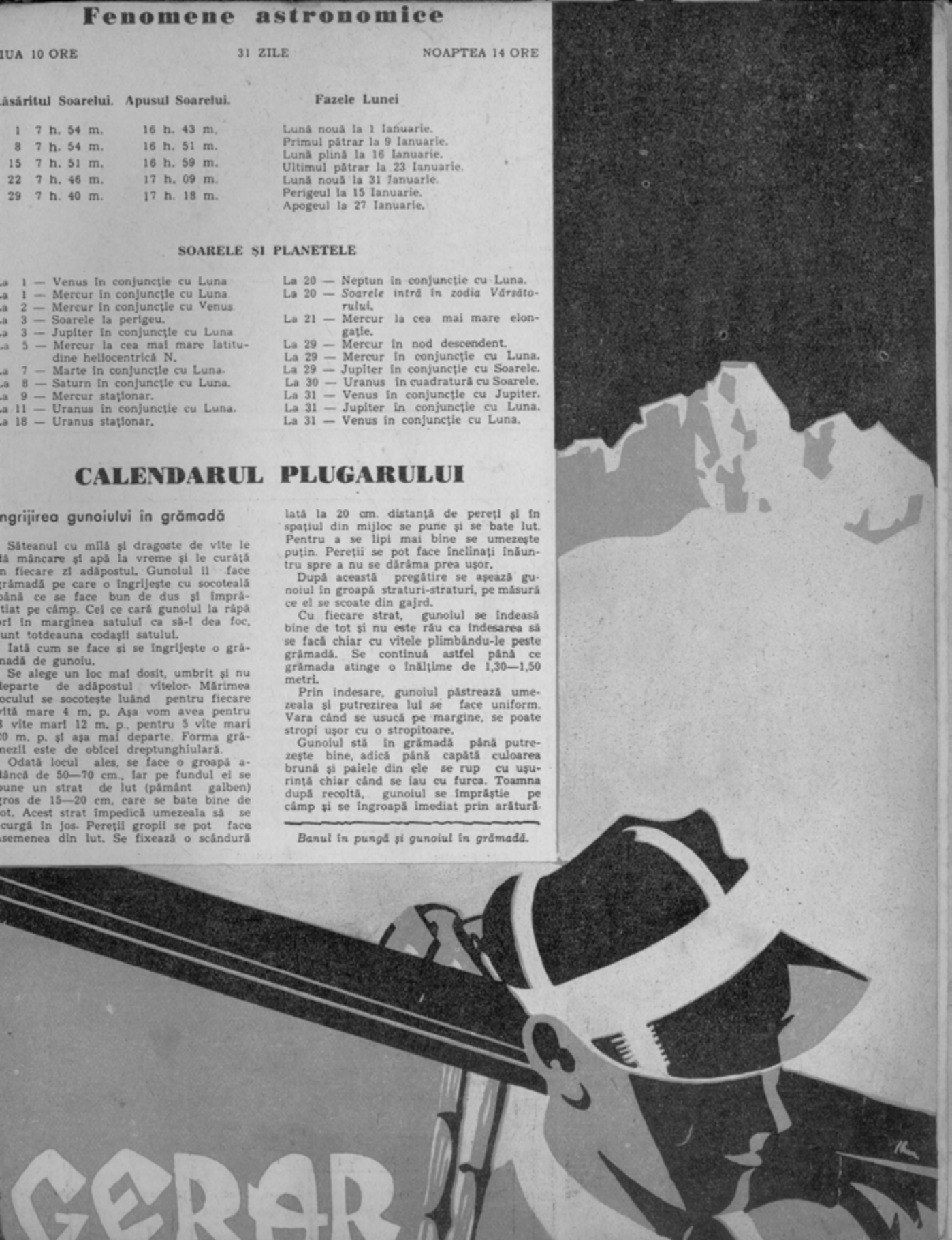

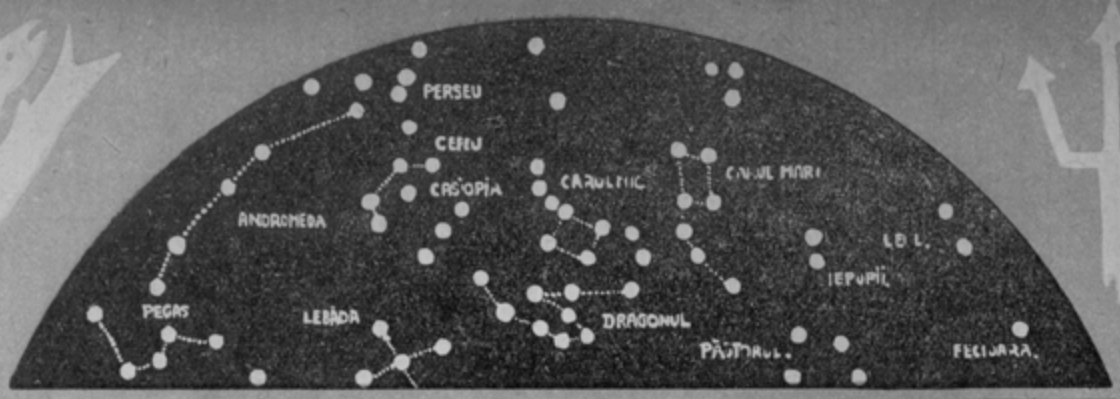

FEBRUARIE

		ORTODOX	CATOLIC	PROTESTANT	ZILE trecute	ZILE rămase	Fracțiunile anului tropic.	Ziua per. iul.
								2428
1	M	Muc. Trifon	Sf. Ignatiu	Brigita	31	334	0,0849	931
2	M	† Întâmpinarea Domnului	† Întâm. Domnului	Foca	32	333	0876	932
3	J	Simeon Teodohul	Blasiu Ep.	Vlasie	33	332	0904	933
4	V	Cuv. Isidor Peluziotul	Adrian și Gilbert	Veronica	34	331	0931	934
5	S	Muc. Agata	Agata	Agata	35	330	0958	935
6	D	Cuv. Vucol și Elian	Amand, Dorothea	Dorothea	36	329	0986	936
		Dum. 17 după Rusalii gl. 8 v. 11 Ev. Matei XV, 21-28	*Dum. 5 după Botez Mat. XIII, 24-39*	*Duminecă*				
7	L	Partenie și Luca	Romuald	Richard	37	328	1013	937
8	M	Teodor Stratilat	Ioan de Malta	Solomon	38	327	1040	938
9	M	Muc. Nichifor	Apolina, Nicefor	Apolina	39	326	1068	939
10	J	Muc. Haralambie	Sf. Scolastica	Renata	40	325	1095	940
11	V	Muc. Vlasie și Teodora	Severin și Adolf	Eufrosina	41	324	1123	941
12	S	Muc. Metodie	Eulalia, Meletie	Severin	42	323	1150	942
13	D	Cuv. Martinian	Sf. Grigorie	Benignus	43	322	1177	943
		Dum. Vameșului și Faris. gl. 1 v. 1 Ev. Luca XVIII, 10-14 (Incep. Triod.)	*Septuagesima. Ev. Matei XX, 1-16*	*Duminecă*				
14	L	Cuv. Axentie	Sf. Valentin Ep.	Valentin	44	321	1205	944
15	M	Ap. Onisim	Faustin	Formosu	45	320	1232	945
16	M	Muc. Pamfil (harți)	Iuliana	Iuliana	46	319	1259	946
17	J	Teodor Tiron	Mariana	Gericardia	47	318	1287	947
18	V	Muc. Leon al Romei (harți)	Angilbert, Claudiu	Simeon	48	317	1314	948
19	S	Ap. Arhip	Gabin	Conrad	49	316	1342	949
20	D	Leon al Cataniei	Sf. Eleferie	Eleferie	50	315	1369	950
		Dum Fiului Risipitor gl. 2 v. 2 Ev. Luca XV, 11-32	*Sexagesima. Ev. Luca, VIII, 4-15*	*Duminecă*				
21	L	Timotei și Eustație	Felix, Pepin	Pepin	51	314	1396	951
22	M	Afl. moaștelor Muc. Eugenia	Antigona, Papia	Sc. Sf. Petru	52	313	1424	952
23	M	Policarp al Smirnei	Gerard	Reinhard	53	312	1451	953
24	J	Afl. Cap. Sf. Ioan Botezătorul	Sf. Matia Apostolul	Mathia	54	311	1478	954
25	V	Tarasie	Sf. Justin	Manase	55	310	1506	955
26	S	Porfirie al Gazei (Sâmb. Morți)	Porfirie	Nestor	56	309	1533	956
27	D	Procopie Decapolitul	Honoria, Martina	Honoria	57	308	1561	957
		Dum. lăsat de sec de carne gl. 3 v. 3. Ev. Matei XXV, 31-46	*Quinquagesima, Ev. Luca, XVIII 31-43*	*Duminecă*				
28	L	Vasile Mărturisitorul	Roman, Macarie	Roman	58	307	1588	958

Fenomene astronomice

ZIUA 13 ORE — 30 ZILE — NOAPTEA 11 ORE

Răsăritul Soarelui.	Apusul Soarelui.	Fazele Lunei
1 5 h. 59 m.	18 h. 41 m.	Primul pătrar la 7 Aprilie.
8 5 h. 47 m.	18 h. 50 m.	Lună plină la 14 Aprilie.
15 5 h. 35 m.	18 h. 58 m.	Ultimul pătrar la 22 Aprilie.
22 5 h. 23 m.	19 h. 06 m.	Lună nouă la 30 Aprilie.
29 5 h. 12 m.	19 h. 15 m.	Perigeul la 5 Aprilie.
		Apogeul la 20 Aprilie.

SOARELE ŞI PLANETELE

La 1 — Venus în conjuncţie cu Luna.
La 2 — Mercu rîn conjuncţie cu Luna.
La 2 — Mercur la cea mai mare elongaţie.
La 3 — Uranus în conjuncţie cu Luna.
La 3 — Marte în conjuncţie cu Luna.
La 3 — Mercur în cea mai mare latitudine helioncentrică N.
La 8 — Mercur în conjuncţie cu Venus.
La 11 — Mercur staţonar.
La 12 — Neptun în conjuncţie cu Luna.
La 15 — Venus în conjuncţie cu Uranus.
La 20 — *Soarele intră în zodia Taurului.*
La 21 — Mercur în conjuncţie inferioară cu Soarele.
La 25 — Jupiter în conjuncţie cu Luna.
La 27 — Mercur în nod descendent.
La 28 — Saturn în conjuncţie cu Luna.
La 29 — Mercur în conjuncţie cu Luna.
La 30 — Uranus în conjuncţie cu Luna.

CALENDARUL PLUGARULUI

Lucerna

De multe ori la noi, seceta este aşa de cumplită, că păşunele nu mai au luni întregi fir de iarbă pe ele, ci doar scaeţi şi mărăcini de care nu se poate atinge nimeni. Aşa a fost în vara anului trecut şi vitele mugeau de foame, iar sătenii au fost nevoiţi să le vândă pe nimica toată.

De aceste mari necazuri, ar scăpa omul dacă se învredniceşte să samene măcar un pogon de lucernă.

Şi iată ce trebue să facă.

Alege un pământ potrivit. Să nu fie însă prea lutos.

Pământul pe care a fost porumb, cartofi ori sfeclă, este bun, căci nu are buruieni.

Se ară adânc în toamnă şi se lasă negrăpat peste iarnă.

Primăvara se ară din nou, se grăpează bine şi în Martie sau Aprilie se poate semăna lucernă. Se seamănă cu maşina. Distanţa între rânduri este de 20—30 cm.

Se poate semăna şi prin împrăştiere şi apoi se îngroapă sămânţa cu grapa de mărăcini. Cantitatea de sămânţă ce se dă la ha. este de 25—30 kg. şi trebue să fie curată şi sănătoasă.

Se obicinueşte să se samene odată cu lucerna şi o plantă protectoare, care este de cele mai multe ori ovăzul. Se dă însă mai rar 20—30 kg. la ha. ca să nu înăbuşe lucerna.

Ingrijirile ce se dau lucernei sunt doar grăpările, 2—3 pe an, şi gunoirea dacă se simte nevoie.

In anul I luăm abia o coasă şi aceia slabă, pe când în cei următori, până la al 5-lea sau al 6-lea, avem 3—4 coase pe an.

Coasa se face de obicei când lucerna este în floare, şi ea se usucă pe capre.

Lucerna dă o producţie la ha. de 20.000 kg. nutreţ verde şi 5000 kg. fân.

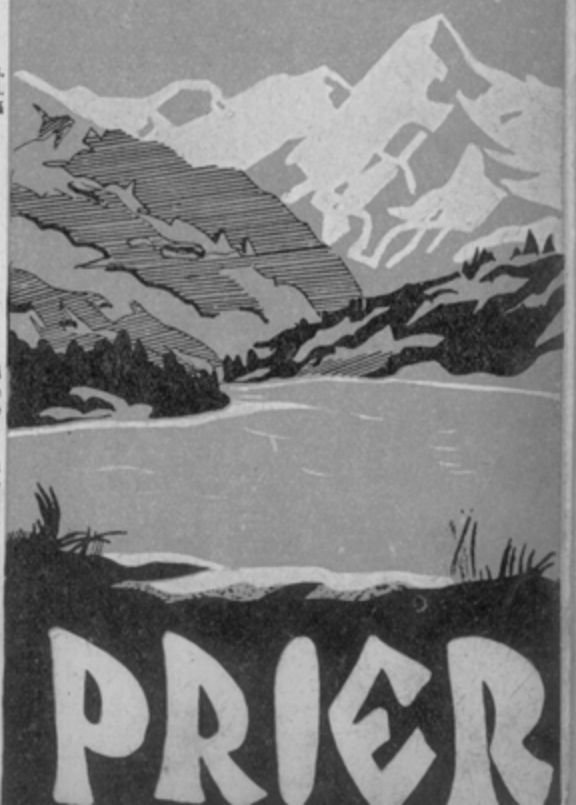

MAI

		ORTODOX	CATOLIC	PROTESTANT	ZILE trecute	ZILE rămase	Fracțiunile anului tropic	Zilele per. iul
								2429
1	D	Proorocul Ieremia	Iacob și Filip	Iacob	120	245	0,3285	020
		Dum. Tomei, gl. 1 v. 1 *Ev. Ioan XX, 19-31*	*Dum. II după Paști* *Ev. Ioan X, 11-16*	*Duminecă*				
2	L	Aduc. Moaște Sf. Atanasie cel M.	Zoe	Sigismund	121	244	3313	021
3	M	Timotei și Mavra	Aflarea Sf. Cruci	Alexandru	122	243	3340	022
4	M	Muc. Pelaghia	S. Monica	Florian	123	242	3368	023
5	J	Muc. Irina	Piu	Gothard	124	241	3395	024
6	V	Sf. și dreptul Iov	Ioan Ap.	Dietrich	125	240	3422	025
7	S	Arătarea Sf. Cruci	Stanislau	Gotfried	126	239	3450	026
8	D	Ev. Ioan și Arsenie cel Mare	Ieana d'Arc	Petru	127	238	3477	027
		Dum. Mironosițelor, gl. 2 v. 2 *Ev. Marcu XV, 43, XVI, 1-8*	*Dum. 3 după Paști* *Ev. Ioan XVI, 16-22*	*Duminecă*				
9	L	Proorocul Isaia	Grigorie de Nazianz	Grig. de Nazianz	128	237	3505	028
10	M	Ap. Simeon (Sărb. Națională)	Solania, Gordian	Antoniu	129	236	3532	029
11	M	Muc. Mochie	Mamert	Mamert	130	235	3559	030
12	J	Sf. Epifanie și Gherman	Pancratiu, Achil	Pancratiu	131	234	3587	031
13	V	Muc. Glicherie	Ioan cel tăcut	Sevastie	132	233	3614	032
14	S	Isidor din Hio	S. Bonifaciu	Cristian	133	232	3641	033
15	D	Sf. Pahomie și Ahil	Isidor din Denisia	Sofia	134	231	3669	034
		Dum. Slăbănogului gl. 3 v. 5 *Ev. Ioan V, 1-15*	*Dum. 4 după Paști* *Ev. Ioan XVI, 5-14*	*Duminecă*				
16	L	Teodor Sfințitul	Honoriu	Honon	135	230	3696	035
17	M	Ap. Andronic	Pascal	Iov	136	229	3724	036
18	M	Muc. Teodot și cele 7 fecioare	Eufrasia	Venețian	137	228	3751	037
19	J	Muc. Patrichie	Petru	Sabas	138	227	3778	038
20	V	Muc. Talaleu	Bernardin	Bernardin	139	226	3806	039
21	S	† Sf. Împărați Const. și Elena	Felix	Columbia	140	225	3833	040
22	D	Muc. Vasilisc	Iulia și Emil	Elena	141	224	3860	041
		Dum. Samarinencii gl. 4, v. 7 *Ev. Ioan IV, 4-42*	*Dum. 5 după Paști* *Ev. Ioan XVI, 23-30*	*Duminecă*				
23	L	Cuv. Mihail Mărturisitorul	**Desider. ep. (Rogat.)**	Desideriu	142	223	3888	042
24	M	Cuv. Simeon Pustnicul	Sf. Vicențiu M. „	Adalbert	143	222	3915	043
25	M	A 3-a afl. a cap. Sf. Ioan Botez.	Urban „	Urban	144	221	3943	044
26	J	Ap. Carp și Alfeu	† **Înălțarea D-lui**	**Înălțarea**	145	220	3970	045
27	V	Muc. Terapont și Eladie	Restituta	Beda	146	219	3997	046
28	S	Sf. Nichita	Germ. de Paris și J.	Wilhelm	147	218	4025	047
29	D	Muc. Teodosia	Maximin. Beda	Maximiliaa	148	217	4052	048
		Dum. Orbului gl. 5 v. 8 *Ev. Ioan IX, 1-38*	*Dum. după Înălțare* *Ioan XV, 26, XVI, 4*	*Duminecă*				
30	L	Cuv. Isachie	Sf. Ferdin.	Wigand	149	216	4079	049
31	M	Muc. Ermie	Petronila	Petronila	150	215	0,4107	050

Fenomene astronomice

ZIUA 14 ORE — 31 ZILE — NOAPTEA 10 ORE

Răsăritul Soarelui.	Apusul Soarelui.	Fazele Lunei
1 5 h. 09 m.	19 h. 17 m.	Primul pătrar la 6 Mai.
8 4 h. 59 m.	19 h. 27 m.	Lună plină la 14 Mai.
15 4 h. 51 m.	19 h. 34 m.	Ultimul pătrar la 22 Mai.
22 4 h. 44 m.	19 h. 41 m.	Lună nouă la 29 Mai.
29 4 h. 38 m.	19 h. 48 m.	Perigeul la 2 Mai.
		Apogeul la 18 Mai.
		Perigeul la 30 Mai.

SOARELE ŞI PLANETELE

La 1 — Venus în conjuncţie cu Luna.
La 2 — Marte în conjuncţie cu Luna.
La 4 — Uranus în conjuncţie cu Soarele.
La 5 — Mercur staţionar.
La 7 — Mercur la afelie.
La 7 — Venus în conjuncţie cu Marte.
La 9 — Neptun în conjuncţie cu Luna.
La 14 — *Eclipsă de Lună.*
La 19 — Mercur la cea mai mare elongaţie.
La 21 — *Soarele intră în zodia Gemenilor.*
La 22 — Jupiţer în cuadratură cu Soarele
La 22 — Jupiter în conjuncţie cu Luna.
La 25 — Venus la perihelie.
La 26 — Saturn în conjuncţie cu Luna.
La 27 — Mercur la cea mai mare latitudine heliocentrică S.
La 27 — Mercur în conjuncţie cu Luna.
La 28 — Uranus în conjuncţie cu Luna.
La 29 — *Eclipsă de soare, invizibilă în România.*
La 29 — Mercur în conjuncţie cu Uranus.
La 30 — Neptun staţionar.
La 30 — Marte în conjuncţie cu Luna.
La 31 — Venus în conjuncţie cu Luna.

CALENDARUL PLUGARULUI

Rapiţa

O plantă care se cultivă pe suprafeţe mici faţă de venitul ce poate da în comparaţie cu alte plante, este rapiţa.

Anul trecut ea a dat o producţie de 2000 kg. la Ha. în pământurile bogate Preţul ei a fost de 7 lei kg. deci un venit brut de 14.000 lei la ha. Cheltuelile de întreţinere şi arenda locului nu trec de 4000 lei, de unde rezultă un venit net de 10.000 lei la ha., adică tocmai suma cu care se poate cumpăra de veci un ha. de loc.

Producţia de 2000 kg. la ha. se obţine numai în terenurile foarte bogate, cum sunt cele de pădure. In cele obicinuite, ea este de 800—1200 kg. Şi apoi nu toţi anii sunt potriviţi pentru rapiţă, cum a fost de pildă, anul trecut.

Alte avantaje ale rapiţei sunt: Ea se seamănă în August şi se recoltează în Maiu, adică atunci când se găseşte mai uşor timp pentru munci. Se poate apoi vinde imediat şi cu banii luaţi se face faţă nevoilor celorlalte culturi.

Pe de altă parte, rapiţa lasă foarte de vreme locul liber spre a-l pregăti pentru semănatul grâului de toamnă.

Prin creşterea ei viguroasă, distruge şi curăţă pământul de buruieni.

Terenul se pregăteşte prin două arături, care se grăpează imediat. Semănatul se face pe la 15 August, căutând să se prindă un moment înainte sau după o ploaie.

Cantitatea de sămânţă este de 12—15 kg. la ha. Când se seamănă cu maşina, rândurile au 25 cm. între ele.

Se seamănă şi prin împrăştiere şi atunci sămânţa se acopere cu grapa de mărăcini.

Seceratul se face când tecile sunt galbene. Momentul trebue bine prins, de oarece se scutură uşor. Clăile se cară direct la maşina de treierat.

Rapiţa are însă şi duşmani, între care cel mai periculos este gândacul rapiţei *(Entomoscelis adonidis).* Contra lui se stropesc plantele cu diferite zemuri otrăvitoare cum este verdele de Paris şi altele.

Cel ce are rânduială
Cruţă multă osteneală

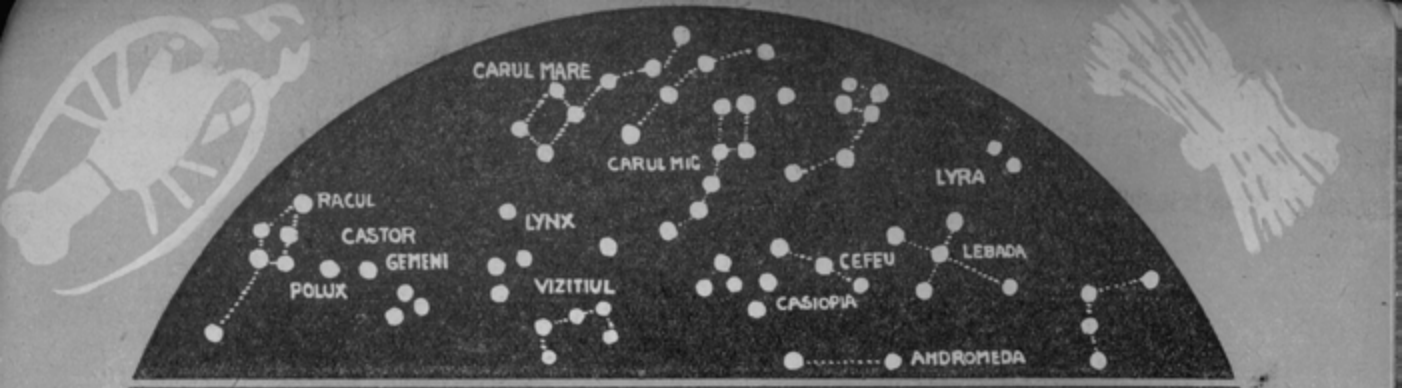

IUNIE

		ORTODOX	CATOLIC	PROTESTANT	ZILE trecute	ZILE rămase	Fracțiunile anului tropic	Zilele per. rul 2429
1	M	Muc. Iustin Filosoful	Fortunat, Justin	Pamfil	151	214	0,4134	051
2	J	† Înălț. Domnului (Ziua eroilor)	Blandina	Erasm	52	213	4162	052
3	V	Muc. Luchilian și Paula	Clotilda	Marcelin	153	212	4189	053
4	S	Mitrofan Patr. Constantinopol	Optat, Vigil	Florentin	154	211	4216	054
5	D	Muc. Dorotei al Tirului	Bonifaciu	Ulrica	155	210	4244	055
		Dum. Sf. Părinți gl. 6 v. 10 Ev. Ioan XVII, 1-13	*Rusaliile Ev. Iaon XIV, 23-31*	*Rusaliile*				
6	L	Sf. Visarion și Ilarie	Norbert	Claudiu	156	209	4271	056
7	M	Muc. Teodot	Paul de Tes.	Robert	157	208	4299	057
8	M	Ad. Moaşt. Sf. T. Strat. (Sărb. Naț.)	**Medard** (Post 4 t.)	Medard	158	207	4326	058
9	J	Sf. Chiril al Alexandriei	Pelaghia și Felician	Onufrie	159	206	4353	059
10	V	Timotei și Antonia	Margareta (post 4 t.)	Ioan Botezăt.	160	205	4381	060
11	S	Bartol., Varvara (Sâmbăta Mort.)	Barbara (post 4 t.)	Barnaba	161	204	4408	061
12	D	Cuv. Onufrei și Petru	Olimpiu	Claudiu	162	203	4435	062
		Dum. Rusaliilor. Slujba din Pentic. Ev. Ioan VII, 37, VIII, 12	*Dum. Sf. Treimi l-a d. Rusalii, Mat. XVIII, 18-20; Luca VI, 36-42*	*Duminecă*				
13	L	† Sf. Treime	Anton de Padua	Tobie	163	202	4463	063
14	M	Proorocul Elisei și Sf. Metodiu	Vasile ep.	Elisei	164	201	4490	064
15	M	Proorocul Amos	Bernard, Modest	Crescențiu	165	200	4518	065
16	J	Sf. Tihon al Amatundei	Cir (Joia Verde)	Justin	166	199	4545	066
17	V	Mamul, Savel, Ismail	Avit, Ieremia	Volman	167	198	4572	067
18	S	Muc. Leontie	Armand, Marina	Arnold	168	197	4600	068
19	D	Ap. Iuda vărul Domnului	Gervais, Protais	Gervais	169	196	4627	069
		Dum. 1 d. Rusalii gl. 8 v. 1, Ev. Matei X, 32, 33, 37-38, XIX 27-30	*Dum. 2 d. Rusalii, Ev. Luca XIV, 16-24*	*Duminecă*				
20	L	M. Metodie (Incep. post. Sf. Petru)	Silveriu	Silveriu	170	195	4654	070
21	M	Muc. Iulian din Tars	Ludovic	Alban	171	194	4682	071
22	M	Muc. Eusebiu	Paulin de Nola	Acatie	172	193	4709	072
23	J	Muc. Agripina	Agripina	Basiliu	173	192	4737	073
24	V	† Nașterea Sf. Ioan Botezătorul	Naşt. Sf. Ioan Bot.	Naşt. Sf. Ioan B.	174	191	4764	074
25	S	Muc. Fevronia	Prosper	Evlogie	175	190	4791	075
26	D	Cuv. David din Tesalonic	Maxențiu	Eremia	176	189	4819	076
		Dum. 2 d. Rusalii, gl. 1, v. 2 Ev. Matei IV, 18-23	*Dum. 3 d. Rusalii Ev. Luca XV, 1-10*	*Duminecă*				
27	L	Cuv. Păr. Samson	Ladislau	Cei 7 adormiți	177	188	4846	077
28	M	Aduc. Moaşt. Sf. Chir și Ioan	Irina	Leon	178	187	4874	078
29	M	† Sf. Petru și Pavel	Sf. Petru și Pavel	Sf. Petru și Pav.	179	186	4903	079
30	J	Soborul celor 12 Apostoli	Martial	Sinodul Apostol.	180	185	0,4928	080

Fenomene astronomice

ZIUA 15 ORE — 30 ZILE — NOAPTEA 9 ORE

Răsăritul Soarelui.		Apusul Soarelui.	Fazele Lunei.
1	4 h. 37 m.	19 h. 50 m.	Primul pătrar la 5 Iunie.
8	4 h. 33 m.	19 h. 56 m.	Lună plină la 12 Iunie.
15	4 h. 33 m.	20 h. 00 m.	Ultimul pătrar la 21 Iunie.
22	4 h. 33 m.	20 h. 02 m.	Lună nouă la 27 Iunie.
29	4 h. 34 m.	20 h. 03 m.	Apogeul la 14 Iunie.
			Perigeul la 28 Iunie.

SOARELE ŞI PLANETELE

La 5 — Neptun în conjuncţie cu Luna.
La 9 — Neptun în cuadratură cu Soarele.
La 15 — Venus la cea mai mare latitudine heliocentrică N.
La 16 — Mercur în nod ascendent.
La 19 — Jupiter în conjuncţie cu Luna.
La 20 — Mercur la perihelie.
La 21 — Jupiter staţionar.
La 22 — *Soarele intră în zodia Cancerului. Începe vara.*
La 22 — Saturn în conjuncţie cu Luna.
La 22 — Mercur în conjuncţie superioară cu Soarele.
La 24 — Uranus în conjuncţie cu Luna.
La 28 — Mercur în conjuncţe cu Luna.
La 28 — Marte în conjuncţie cu Luna.
La 29 — Mercur în conjuncţie cu Marte.
La 30 — Venus în conjuncţie cu Luna.
La 30 — Mercur la cea mai mare latitudine heliocentrică N.

CALENDARUL PLUGARULUI

Umflarea vitelor

De multe ori sătenii noştrii sufăr pagube mari din cauza umflării vitelor rumegătoare care adesea se pierd (mor).

In urma acestor pierderi, jalea este cu atât mai mare cu cât vita pierdută este vaca cu lapte, hrana întregei familii, ori boul din jug şi astfel strânsura de pe câmp nu mai poate fi adusă acasă.

Vitele se umflă din cauză că se lasă să mănânce cu lăcomie verdeaţă ca: lucernă, trifoi, măzăriche, frunze de sfeclă pline de rouă, nutreţ verde încălzit şi apoi se adapă imediat.

Ce se întâmplă? Aceste nutreţuri produc în stomacul animalului gaze şi observăm că, se umflă şi mai ales partea stângă „groapa foamei" devine ca o tobă. Dacă gazele nu sunt înlăturate în timp de o oră, animalul se pierde.

Ce trebue să facem?

1) Aruncăm un sac pe animal şi turnăm mai multe căldări de apă rece pe el, ori îl băgăm în apă dacă avem un râu rachiu şi frecăm bine partea stângă cu un şomoiog de paie.

2) Se pune de-a curmezişul în gura animalului o funie de paie şi se dau lovituri în partea stângă or se fugăreşte la deal, căci golirea se face mai uşor.

3) In cazurile când aceste mijloace nu dau rezultate, recurgem la altele şi anume ne folosim de nişte instrumente ascuţite numite trocare.

Trocarul este o suliţă cu teacă. Cu el se împunge animalul în partea stângă la mijlocul groapei foamei. Se observă ca trocarul să fie drept şi se apasă până la mâner. Când se trage afară, rămâne în gaură teaca lui prin care ies gazele.

La nevoie împungerea se poate face şi cu un briceag, iar în tăetură se introduce o ţeavă făcută dintr'o pană de gâscă.

După ce ies gazele, rana se spală şi se desinfectează.

Cel mai bun lucru însă este să ferim animalele de verdeaţă cu rouă, şi să nu le adăpăm când au mâncat cu lăcomie.

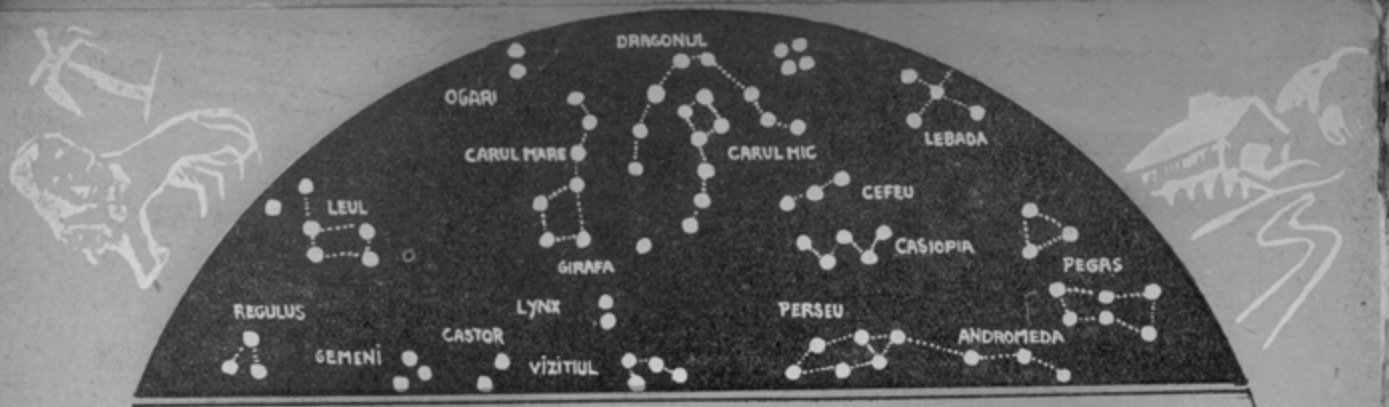

IULIE

		ORTODOX	CATOLIC	PROTESTANT	ZILE trecute	ZILE rămase	Fracțiunile anului tropic	Zilele per. iul
								242
1	V	Sf. Dr. fără arg. Cosma, Damian	Tiery	Teobald	181	184	0,4956	081
2	S	Pun. Cinst. vest. M. D. în Vlaherna	**Vizita Sf. Fecioare**	Vizita Sf. Fec.	182	183	4983	082
3	D	Muc. Iacint și Anatolie	Anatol, Bertrand	Corneliu	183	182	5010	083
		Dum. 3 după Rusalii, gl. 2 v. 3 Ev. Matei VI, 22-33	*Dum. 4 după Rus. Ev. Luca V, 1-11*	*Duminecă*				
4	L	Andrei Criteanul	Berta, Odon	Ulric	184	181	5038	084
5	M	Sf. Atanasie din Aton	Filomena, Zoe	Charlota	185	180	5065	085
6	M	Sisoe cel Mare	Isaia	Isaia	186	179	5093	086
7	J	Toma și Chiriaca	Eudiu	Vitibald	187	178	5120	087
8	V	Muc. Procopie	Elisabeta, Virginia	Chilian	188	177	5147	088
9	S	Muc. Pangratie	Anatolie	Ruth	189	176	5175	089
10	D	Sf. 45 Muc. din Nicopole	Rufina și Felicita	Cei 7 frați	190	175	5202	090
		Dum. 4 după Rusalii, gl. 3 v. 4 Ev. Matei VIII, 5-13	*Dum. 5 după Rus. Ev. Matei V, 20-24*	*Duminecă*				
11	L	Muc. Eufimia	Savin	Piu	191	174	5229	091
12	M	Muc. Proclu și Ilarie	Gualbert	Enric	192	173	5257	091
13	M	Soborul Sf. Arh. Gavril	Eugeniu	Margareta	193	172	5284	093
14	J	Sf. Apost. Achila	L. Bast. (sârb. Nat.)	Bonaventura	194	171	5312	094
15	V	Muc. Chiriac și Iulita	Enric	Răsp. Apost.	195	170	5339	095
16	S	Muc. Antinoghen	Maria de pe Carmel	Ciril	196	169	5366	096
17	D	Muc. Marina	Sf. Alexe, Marcelina	Alexie	197	168	5394	097
		Dum. 5 după Rusalii și a Păr. dela cele 6 Sin. ec. gl. 4 v. 5 Ev. Matei VIII 28-34, IX 1	*Dum. 6 după Rus. Ev. Marcu VIII, 1-9*	*Duminecă*				
18	L	Muc. Emilian	Frederic	Carol	198	167	5421	098
19	M	Cuv. Macrina	Vicențiu de Paul	Rufina	199	166	5448	099
20	M	† Sf. Proorocul Ilie	Margareta	Elias	200	165	5476	100
21	J	Cuv. Simeon	Victor, Praxeda	Daniel	201	164	5503	101
22	V	Maria Magdalena (sârb. Nat.)	Maria Magdalena	Maria Magd.	202	163	5531	102
23	S	Muc. Foca, Trofim, Teofil	Apolinarie	Siberiu	203	162	5558	103
24	D	Muc. Cristina	Cristina	Cristina	204	161	5585	104
		Dum. 6 după Rusalii gl. 5 v. 6 Ev. Matei IX, 2-8	*Dum. 7 după Rus. Ev. Matei VII, 15-21*	*Duminecă*				
25	L	Ad. Sf. Ana	Iacob cel Mare	Iacob	205	160	5613	105
26	M	Muc. Ermolae	Ana, Erast	Ana	206	159	5640	106
27	M	Sf. Mare Muc. și Dr. Pantelimon	Sf. Pantelimon	Camil	207	158	5667	107
28	J	Sf. Ap. Prohor, Nicanor ș. a.	Samson	Inocențiu	208	157	5695	108
29	V	Muc. Calinic	Marta, Beatrice	Beatrice	209	156	5722	109
30	S	Ap. Sila și Silvan	Abdon	**Abdon**	210	155	5750	110
31	D	Muc. Evdochim	Ignatiu de Loyola	Ghermanus	211	154	6,5777	111
		Dum. 7 după Rusalii, gl. 6 v. 7 Ev. Matei IX, 27-35	*Dum. 8 după Rus. Ev. Luca XVI, 1-9*	*Duminecă*				

Fenomene astronomice

ZIUA 14 ORE — 31 ZILE — NOAPTEA 10 ORE

	Răsăritul Soarelui.	Apusul Soarelui.	Fazele Lunei
1	4 h. 35 m.	20 h. 03 m.	Primul pătrar la 4 Iulie.
8	4 h. 40 m.	20 h. 01 m.	Lună plină la 12 Iulie.
15	4 h. 45 m.	19 h. 57 m.	Ultimul pătrar la 20 Iulie.
22	4 h. 53 m.	19 h. 50 m.	Lună nouă la 27 Iulie.
29	4 h. 59 m.	19 h. 44 m.	Apogeul la 11 Iulie.
			Perigeul la 26 Iulie.

SOARELE ŞI PLANETELE

La 2 — Venus în conjuncţie cu steaua 83 Cancri.
La 3 — Neptun în conjuncţie cu Luna.
La 3 — Soarele la apogeu.
La 10 — Saturn în cuadratură cu Soarele.
La 16 — Jupiter în conjuncţie cu Luna.
La 20 — Saturn în conjuncţie cu Luna.
La 22 — Uranus în conjuncţie cu Luna.
La 23 — *Soarele intră în zodia Leului.*
La 24 — Mercur în nod descendent.
La 24 — Marte în conjuncţie cu Soarele.
La 27 — Marte în conjucţie cu Luna.
La 29 — Mercur în conjuncţie cu Luna.
La 30 — Venus în conjuncţie cu Luna.
La 30 — Neptun în conjuncţie cu Luna.
La 30 — Saturn staţionar.
La 31 — Venus în conjuncţie cu Neptun.
La 31 — Mercur la cea mai mare elongaţie.

CALENDARUL PLUGARULUI

Pătlăgica roşie

Când treci prin satele noastre şi vezi toţ felul de bălării, unele mai înalte ca omul, te cuprinde o mare durere. Şi câte nu se pot face pe locul din grădină?

Iată de exemplu:

Se ară bine grădina de cu toamnă. Primăvara după ce se mai ară odată, se împarte în mai multe table pe care se pune: ceapă, usturoi, castraveţi, puţină varză, ardei graşi, şi nu trebue să lipsească roşiile.

Pătlăgica roşie se cultivă destul de uşor. Creşte şi fără apă, numai la răsădire trebue udată de 2—3 ori.

Sămânţa se seamănă pentru a face răsad ori se seamănă direct în cuiburi la distanţe de 70 cm. între rânduri şi pe rând.

Se pun câte 3—4 seminţe în fiecare cuib şi se acopere cu pământ foarte mărunţit în strat gros de 1—2 cm. Semănatul se face în Martie.

Dacă facem răsad, avem roşii ceva mai de timpuriu.

Răsadul se pune asemeni la distanţă de 60—70 cm. între rânduri şi tot atât între fire pe rând.

După ce pătlăgelele se măresc puţin, se înfige lângă fiecare un arac (tutore) şi se leagă tulpina de el pentru că altfel ele se întind pe jos şi se coc anevoie.

Nu este rău să se rupă şi copilii din când în când, căci obţinem fructe mai frumoase.

Pătlăgelele roşii dau rod începând din Iulie şi până în Noembrie.

Roşiile sunt o legumă de mare folos în gospodărie.

Ele se consumă şi crude, numai cu sare, apoi salată şi nu este mâncare în care să nu se pună o roşie, două pentru a-i da gust.

Din ele mai putem face bulion care asemeni este de mare preţ iarna.

Pentru a avea roşii mai timpurii, procedăm astfel. Punem sămânţa de roşii în cuiburi de cu toamnă, prin Noembrie.

Stratul de pământ cu care se acoperă sămânţa se face de 2—3 cm. Deasupra cuibului se mai pune un strat de 5—6 cm. de gunoi poios pentru a nu degera sămânţa.

Cumpătul ţine sănătatea omului şi hărnicia ţine averea.

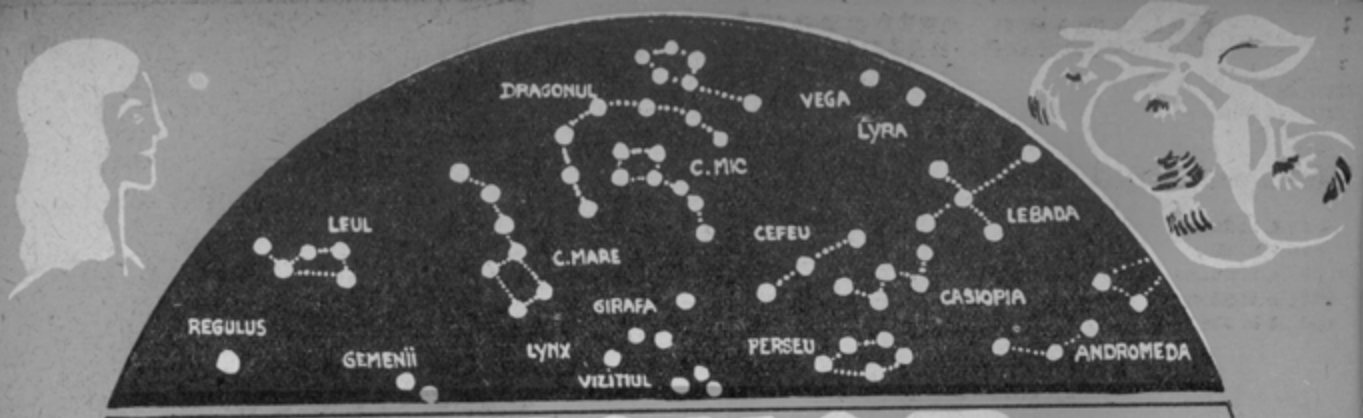

AUGUST

		ORTODOX	CATOLIC	PROTESTANT	ZILE trecute	ZILE rămase	Fracțiunile anului tropic	Zilele per. iul.
								2429
1	L	Scoat. Sf. Cruci (inc. pst. Sf. M.)	Lanțul Sf. Petru	Lanțul Sf. Petru	212	153	0,5804	112
2	M	Ad. moaşt. Sf. Ştefan	Ştefan, Alfons	Gustav	213	152	5832	113
3	M	Isachie, Dalmaţie	Lidia	August	214	151	5859	114
4	J	Cei 7 tineri din Efes	Dominic	Perpetua	215	150	5887	115
5	V	Muc. Eusignie	Abel	Cassian	216	149	5914	116
6	S	† Schimbarea la faţă	Schimb. la faţă	Schimb. la faţă	217	148	5941	117
7	D	Cuv. Domeţie Persul	Gaetan	Donat	218	147	5969	118
		Dum. 8 după Rusalii, gl. 7 v. 8 Ev. Matei XIV, 14-21	*Dum. 9 după Rus. Ev. Luca XIX, 41-47*	*Duminecă*				
8	L	Emilian Martirul	Chiriac	Chiriac	219	146	5996	119
9	M	Ap. Matia	Roman, Samuel	Roland	220	145	6023	120
10	M	Muc. Laurenţiu	Laurenţiu mart.	Laurenţiu	221	144	6051	121
11	J	Muc. Evplu şi Nifon	Suzana, Tiburţiu	Titu	222	143	6078	122
12	V	Muc. Fotie şi Anichit	Sf. Clara F.	Clara	223	142	6106	123
13	S	Maxim Mărturisitorul	Hipolit	Hildegard	224	141	6133	124
14	D	Proorocul Mihea	Eusebiu (pos)	Eusebiu	225	140	6160	125
		Dum. 9 după Rusalii, gl. 8 v. 9 Ev. Matei XIV, 22-24	*Dum. 10 după Rus. Ev. Luca XVIII, 9-14*	*Duminecă*				
15	L	† Adormirea M. Domnului	Adorm. M. D-lui	Adorm. M. D-lui	226	139	6188	126
16	M	Muc. Diomid	Roch	Isaia	227	138	6215	127
17	M	Muc. Miron	Septimiu, Mamin	Bertrand	228	137	6242	128
18	J	Muc. Flor şi Lavru	Elena, Laura	Emilia	229	136	6270	129
19	V	Muc. Andrei Stratilat	Ludovic ep.	Sebald	230	135	6297	130
20	S	Proorocul Samuel	Bernard	Bernard	231	134	6325	131
21	D	Ap. Tadeu şi muc. Basa	Privat	Atanasie	232	133	6352	132
		Dum. 10 după Rusalii, gl. 1 v. 10 Ev. Matei XVII, 14-23	*Dum. 11 după Rus. Ev. Marcu VII, 31-37*	*Duminecă*				
22	L	Muc. Agatonic	Timotei, Simforian	Simpaticu	233	132	6379	133
23	M	Muc. Lup şi Calinic	Sidonia	Zacheu	234	131	6407	134
24	M	Muc. Evtihie	Bartolomeu	Bartolomeu	235	130	6434	135
25	J	Ad. moaşt. Sf. Ap. Vartol şi Sf. Tit	Ludovic reg	Irineu	236	129	6461	136
26	V	Muc. Adrian şi Natalia	Zefirin	Ludovic	237	128	6489	137
27	S	Cuv. Pimen	Cezar	Gebhard	238	127	6516	138
28	D	Cuv. Moise Arapul	Augustin	Augustin	239	126	6544	139
		Dum. 11 după Rusalii, gl. 2 v. 11 Ev. Matei XVIII, 23-35	*Dum 12 după Rus. Ev. Luca X, 23-37*	*Duminecă*				
29	L	† Tăierea Cap. Sf. Ioan Botezătorul	Tăier. Cap. Sf. Ioan	Tăier. C. Sf. Ioan	240	125	6571	140
30	M	Sf. Alexandru, Ioan, Pavel	Fiacre, Roza	Roza de Lima	241	124	6598	141
31	M	Aşez. brâului M. D. în C-pol.	Isabela, Aristide	Raimond	242	123	0,6626	142

Fenomene astronomice

ZIUA 13 ORE — 31 ZILE — NOAPTEA 11 ORE

Răsăritul Soarelui.	Apusul Soarelui.	Fazele Lunei
1 5 h. 02 m.	19 h. 41 m.	Primul pătrar la 3 August.
8 5 h. 11 m.	19 h. 31 m.	Lună plină la 11 August.
15 5 h. 19 m.	19 h. 21 m.	Ultimul pătrar la 18 August.
22 5 h. 26 m.	19 h. 10 m.	Lună nouă la 25 August.
29 5 h. 34 m.	18 h. 58 m.	Apogeul la 8 August.
		Perigeul la 23 August.

SOARELE ŞI PLANETELE

La 3 — Mercur la afelie.
La 10 — Venus în nod ascenedent.
La 11 — Uranus în cuadratură cu Soarele.
La 12 — Jupiter în conjuncţie cu Luna.
La 14 — Mercur staţionar.
La 16 — Saturn în conjuncţie cu Luna.
La 18 — Uranus în conjuncţie cu Luna.
La 21 — Jupiter în opoziţie cu Soarele.
La 23 — *Soarele intră în zodia Fecioarei.*
La 23 — Mercur la cea mai mare latitudine heliocentrică S.
La 23 — Uranus staţionar.
La 24 — Marte în conjuncţie cu Luna.
La 25 — Mercur în conjuncţie cu Luna.
La 26 — Neptun în conjuncţie cu Luna.
La 28 — Mercur în conjuncţie inferioară cu Soarele.
La 28 — Venus în conjuncţie cu Luna.

CALENDARUL PLUGARULUI

Grâul

Acum douăzeci şi ceva de ani, adică înainte de război, grâul nostru era foarte căutat de alte ţări pentru calităţile lui superioare. Azi însă se caută mai puţin, şi preţul lui scade pe zi ce trece mai mult.

Care să fie cauza?

Cei ce au luat contact cu câmpul şi atunci şi acum, găsesc lesne cauza. Ea constă în aceia că acum pământul s? munceşte mai prost şi astfel grâul de azi, este aşa de mărunt la bob, (degenerat) şi cuprinde atâtea corpuri streine, că aproape nu-l mai poţi numi grâu.

Ce trebue să facem?

Răspundem:

1. Grâul de sămânţă să fie de cea mai bună calitate, mare la bob şi triorat pentru a-l separa de corpurile streine.

2. Soiul de grâu trebue potrivit la regiunea în care se seamănă. In acest scop, există o hartă a Institutului de Cercetări Agronomice ce se găseşte la serviciile agricole judeţene.

3. Inainte de semănare, grâul trebue tratat cu diferite substanţe contra mălurei, tăciunelui şi alte boale.

4. Semănatul grâului se face între cele două Sfinte Marii şi numai cu maşina în rânduri.

5. Pământul se pregăteşte prin două arături, între care cea dintâi să fie mai adâncă.

6. Cel mai potrivit loc pentru grâu este după: fasole, mazăre, linte, rapiţă, borceag şi nici odată după porumb.

7. Locul prea slab trebue îngrăşat.

8. Semănătura de grâu trebue grăpată, plivită, etc.

9. Recolta trebue făcută când grâul este în pârgă. Aceasta se cunoaşte, căci dacă apăsăm bobul cu unghia rămâne semn pe el.

10. In magazie grâul se aeriseşte prin lopătare de câte ori are nevoe.

Obţinut în felul acesta, grâul întruneşte maximum de calităţi.

Aurul se găseşte în pământ. Dar şi în bobul spicului de grâu.

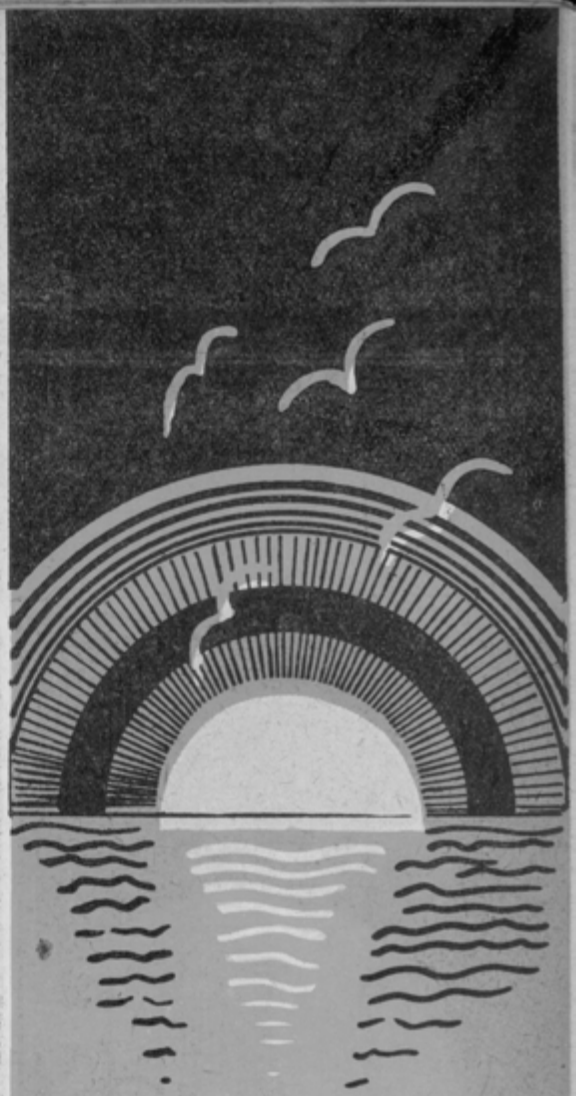

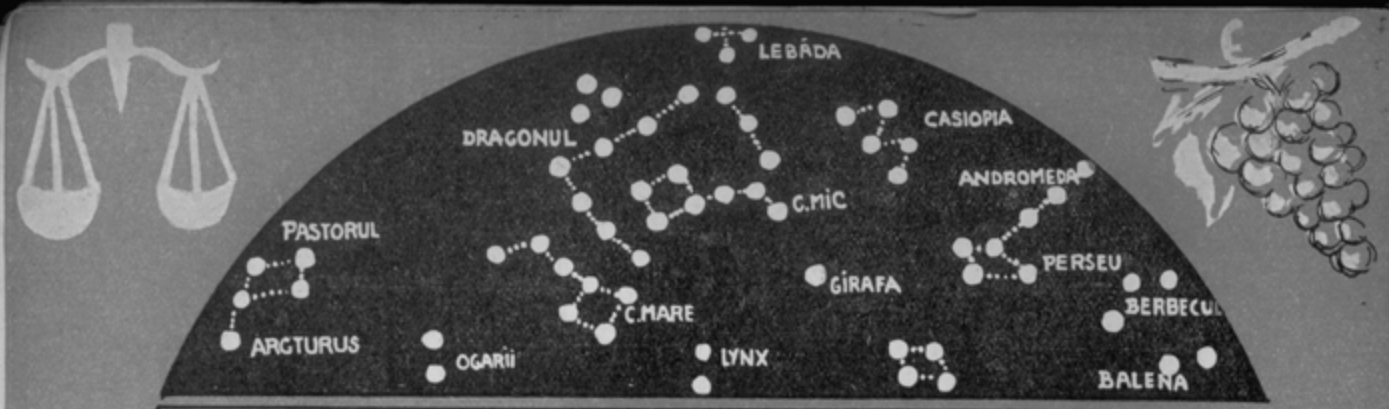

SEPTEMVRIE

		ORTODOX	CATOLIC	PROTESTANT	ZILE trecute	ZILE rămase	Fracțiunile anului tropic	Zilele per. iul.
								2429
1	J	Sf. Simeon Stâlpnicul	Egidiu și Leu	Praten	243	122	0,6653	143
2	V	M. Mamant	Just, Ștefan	Lia, Rahela	244	121	6680	144
3	S	Muc. Antim	Eufemia	Mametus	245	120	6708	145
4	D	M. Vavila	Rosalia, Maria	Victoria	246	119	6735	146
		Dum. 12 după Rusalii, gl. 3 v. 1 Ev. Matei XIX, 16-26	*Dum. 13 d. Rusalii Ev. Luca XVII, 11-19*	*Duminecă*				
5	L	Proorocul Zaharia	Bertin	Zaharia	247	118	6763	147
6	M	Minunea din Colose	Onisifor	Magnus	248	117	6790	148
7	M	Muc. Sozont	Sf. Claudiu	Regina	249	116	6817	149
8	J	† Nașterea Sf. Fecioare	Naș. Sf. Fecioare	Nast. Sf. Fec.	250	115	6845	150
9	V	Sf. Ioachim și Ana	Omer	Bruno	251	114	6872	151
10	S	Minodora, Mitrodora, Nimfodora	Pulcheria	Sosten	252	113	6900	152
11	D	Cuv. Teodora	Hiachint, Zenaida	Gerard	253	112	6927	153
		Dum. înaintea înălțării Sf. Cruci gl. 4. v. 2, Ev. Ioan III, 13-17	*Dum. 14 d. Rusalii Ev. Matei VI, 24-33*	*Duminecă*				
12	L	Muc. Autonom	Sf. Guy	Tobie	254	111	6954	154
13	M	Cornelie Sutașul	Alma, Lidoriu	Marernus	255	110	6982	155
14	M	† Înălțarea Sf. Cruci	Înălțarea Sf. Cruci	Înălț. Sf. Cruci	256	109	7009	156
15	J	Visarion al Larisei	Nicomediu, Valerian	Constanțiu	257	108	7036	157
16	V	Muc. Eufemia	Edita, Ciprian	Eufemia	258	107	7064	158
17	S	Muc. Sofia și fiicele ei	Lambert	Lambert	259	106	7091	159
18	D	Cuv. Eumenie	Sofia și Irina	Siegfrid	260	105	7119	160
		Dum. după Înălțarea Sf. Cruci gl. 5 v. 3. Ev. Marcu VIII 34-IX, 1	*Dum. 15 d. Rusalii, Ev. Luca VII, 11-16*	*Duminecă*				
19	L	Muc. Trofim	Ianuarie ep.	Ianuarie	261	104	7146	161
20	M	Muc. Eustație Placida	Eustațiu	Fausta	262	103	7173	162
21	M	Sf. Ap. Codrat	Ap. Matei post 4 t.	Ap. Matei	263	102	7201	163
22	J	Sf. Muc. Foca	Mauriciu	Venceslas	264	101	7228	164
23	V	Zămislirea Sf. Ioan Botezătorul	Sf. Lin post 4 t.	Ioil	265	100	7255	165
24	S	Muc. Tecla	Sf. Gerard p. 4. t.	Gerard	266	99	7283	166
25	D	Cuv. Eufrosina	Firmin	Cleopa	267	98	7310	167
		Dum. 18 după Rusalii, gl. 5 v. 4. Ev. Luca V, 1-11	*Dum. 16 d. Rusalii, Ev. Luca XIV, 1-11*	*Duminecă*				
26	L	Mutarea Sf. Ev. Ioan	Justin	Ciprian	268	97	7338	168
27	M	Muc. Calistrat	Cosma și Damian	Cosma	269	96	7365	169
28	M	Hariton	Venceslas	Iov	270	95	7392	170
29	J	Chiriac	Arh. Mihail	Mihail	271	94	7420	171
30	V	Muc. Grigorie al Armeniei	Ieronim, Honoriu	Ieronim	272	93	0,7447	172

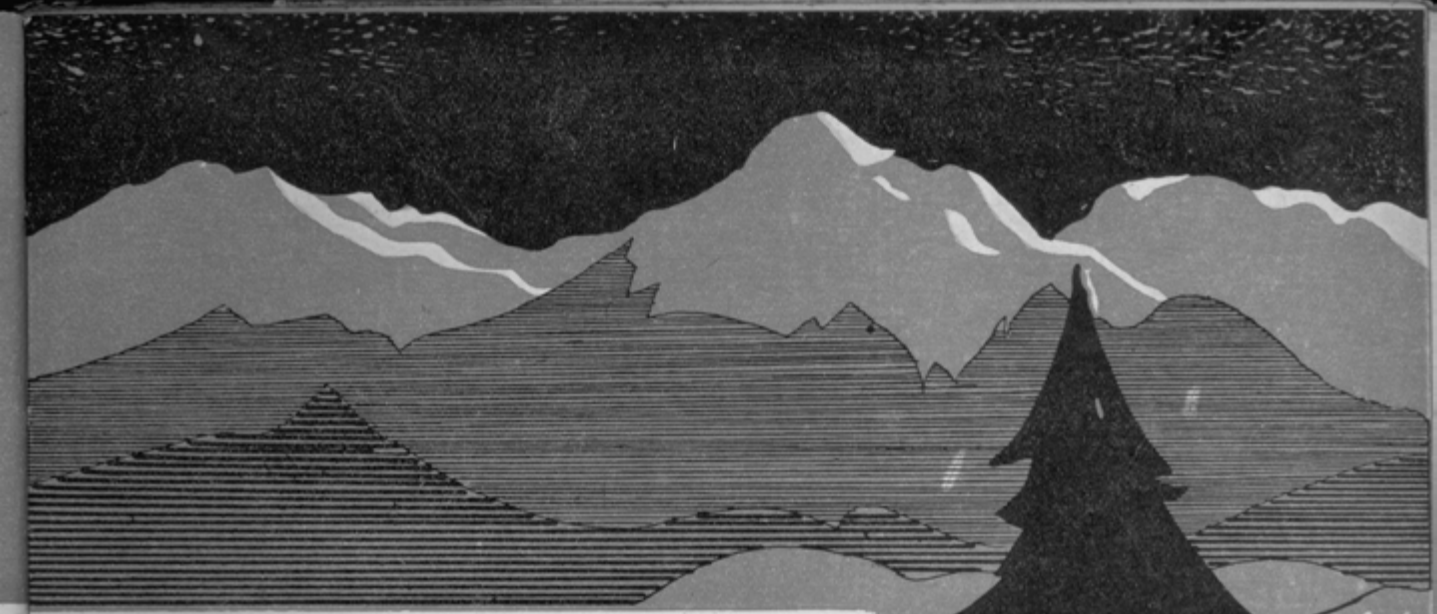

Fenomene astronomice

ZIUA 12 ORE — 30 ZILE — NOAPTEA 12 ORE

	Răsăritul Soarelui.	Apusul Soarelui.	Fazele Lunei
1	5 h. 39 m.	18 h. 52 m.	Primul pătrar la 1 Septembrie.
8	5 h. 46 m.	18 h. 40 m.	Lună plină la 9 Septembrie.
15	5 h. 55 m.	18 h. 26 m.	Ultimul pătrar la 17 Septembrie.
22	6 h. 02 m.	18 h. 14 m.	Lună nouă la 23 Septembrie.
29	6 h. 11 m.	18 h. 00 m.	Apogeul la 4 Septembrie.
			Perigeul la 20 Septembrie.

SOARELE ŞI PLANETELE

La 2 — Marte la cea mai mare latitudine heliocentrică N.
La 4 — Mercur în conjuncţie cu Marte.
La 6 — Mercur staţionar.
La 8 — Jupiter în conjuncţie cu Luna.
La 10 — Venus la cea mai mare elongaţie.
La 11 — Mercur în nod ascendent.
La 12 — Saturn în conjuncţie cu Luna.
La 13 — Mercur la cea mai mare elongaţie.
La 14 — Venus la afelie.
La 14 — Neptun în conjuncţie cu Soarele.
La 14 — Uranus în conjuncţie cu Luna.
La 16 — Mercur la perihelie.
La 16 — Mercur în conjuncţie cu Marte.
La 22 — Marte în conjuncţie cu Luna.
La 23 — Mercur în conjuncţie cu Luna.
La 23 — Neptun în conjuncţie cu Luna.
La 23 — *Soarele intră în zodia Balanţei. Începe toamna.*
La 24 — Mercur în conjuncţie cu steaua T Leonis.
La 25 — Venus în conjuncţie cu steaua 212 Piazzi.
La 26 — Mercur în conjuncţie cu Neptun.
La 26 — Mercur la cea mai mare latitudine heliocentrică N.
La 27 — Venus în conjuncţie cu Luna.
La 29 — Marte în conjuncţie cu xita din Leonis.

CALENDARUL PLUGARULUI

Curăţarea butoaielor

Multe neajunsuri au podgorenii din cauză că nu curăţă bine butoaiele înainte de a pune mustul în ele. De cele mai multe ori vinul se strică, capătă mirosuri şi gust, că nu mai este bun de nimic.

Curăţirea butoaielor şi a tuturor ustensilelor ce se întrebuinţează în cramă şi la cules au o importanţă covârşitoare asupra calităţii vinului şi de aceia podgorenii trebue să ţină seama cu sfinţenie de acest lucru.

Şi iată ce trebue să facă.

1. *Să distrugă mucegaiul din pivniţă şi cramă.* Aceasta se face spoind pereţii cu var, în care se pune 200—250 gr. praf de puţioasă la o căldare lapte de var, apoi se afumă bine cu puţioasă socotind 20 gr. la m. c. de spaţiu.

2. *Să cureţe butoaiele noi.* Cu două trei săptămâni înainte de întrebuinţare, vasele noi se ţin pline cu apă care se schimbă la fiecare 2 sau 3 zile, pentru a scoate negreala din lemn care poate strica vinul. Acest lucru se face mai iute cu apă fiartă în care se pune sodă 1/4 kg. de fiecare căldare. Se lasă butoiul cu apă fierbinte şi sodă 1/2—1 oră în care timp se rostogoleşte şi apoi se spală cu apă rece.

3. *Să curăţe butoaiele vechi.* Când vasele au fost cu vin oţetit, se opăreşte bine cu apă în care se pune sodă 1/2—3/4 kgr. la căldare. Se astupă şi se rostogoleşte butoiul 1/2—1 oră. Se spală apoi de mai multe ori cu apă fierbinte şi la urmă cu apă rece.

Când însă butoiul este mucegăit, trebue desfundat şi frecat bine pe dinăuntru cu o perie de sârmă. Se înfundă apoi, se umple cu apă rece şi se lasă 24 ore. După aceasta se opăreşte de mai multe ori, lăsându-se de fiecare dată câte o oră cu apă fierbinte în el. În urmă se spală cu apă rece. Dacă mirosul nu dispare, se pune în butoi formol 40 la sută tărie, socotind câte 4—5 gr. 10 dal. din capacitatea vasului. Se opăreşte apoi din nou de mai multe ori şi se termină spălându-se cu apă rece.

Ce poţi face azi, nu lăsa pe mâine.

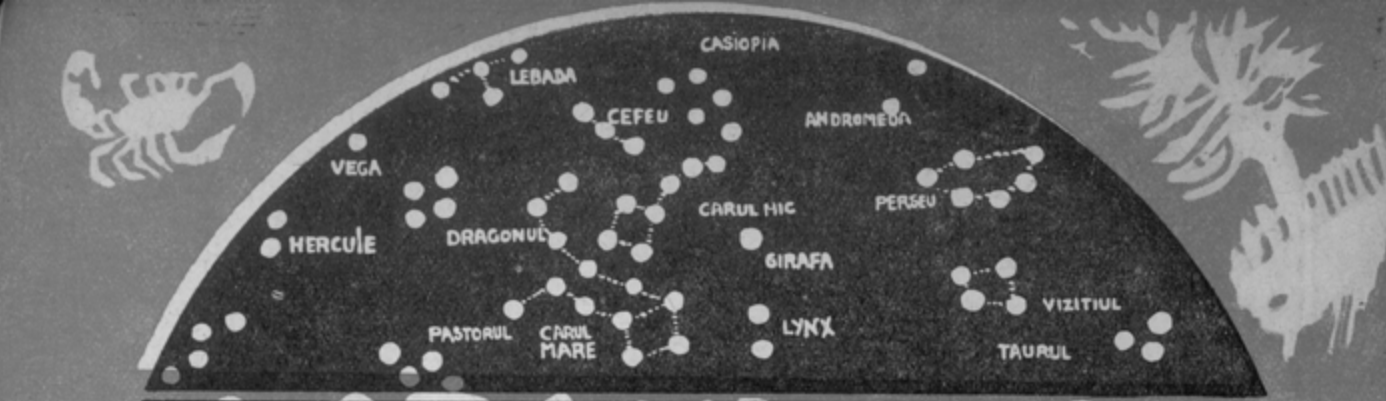

OCTOMVRIE.

		ORTODOX	CATOLIC	PROTESTANT	ZILE trecute	ZILE rămase	Fracțiunile anului tropic	Zilele per. iul.
								2428
1	S	Ap. Anania	Remigius	Remigius	273	92	0,7474	173
Z	D	Muc. Ciprian	Sf. Ing. Păzitori	Volard	274	91	7502	174
		Dum. 19 după Rusalii, gl. 7 v. 5 Ev. Luca VI, 31-36	*Dum. 17 după Rus. Ev. Matei XXII, 34-46*	*Duminecă*				
3	L	Dionisie Areopagitul	S. Fausta	Candid	275	90	7529	175
4	M	Muc. Jerotei	Francisc de Asisi	Franz	276	89	7557	176
5	M	Muc. Haritina	Placid	Placid	277	88	7584	177
6	J	Ap. Toma	Bruno	Picles	278	87	7611	178
7	V	Muc. Serghie și Vah	Marcu, Sergiu	Spes	279	86	7639	179
8	S	Cuv. Pelaghia	Brigita	Brigita	280	85	7666	180
D	L	Iacob al lui Alfeu	Dionisie	Dionisie	281	84	7694	181
		Dum. 20 după Rusalii, gl. 8 v. 6 Ev. Luca VII, 11-16	*Dum. 18 după Rus. Ev. Matei IX, 1-8*	*Duminecă*				
10	L	Muc. Eulampiu, Eulampia	Francisc de Borgia	Amalia	282	83	7721	182
11	M	Ap. Filip și Teofan	Quiriniu	Burhard	283	82	7748	183
12	M	Muc. Prov, Tarah, Andronic	Vilfrid, Serapiu	Maximilian	284	81	7776	184
13	J	Muc. Carp, Papil	Eduard	Wagen	285	80	7803	185
V		Cuv. Paraschiva (Moaşt. la Iaşi)						
			S. Calist	Wilhelmina	286	79	7830	186
15	S	Muc. Luchian	S. Tereza	Tereza	287	78	7858	187
S	L	Muc. Longhin Sutaşul (Sârb. naţ.)	S. Gal	Longhin	288	77	7885	188
		Dum. 21 după Rusalii și a Păr. Sin. 7 ec. gl. 1 v. 7 Ev. Luca VIII, 4-15	*Dum. 19 după Rus. Ev. Matei XXII, 1-14*	*Duminecă*				
17	L	Proorocul Oseea	Edwiga	Ema	289	76	7913	189
18	M	Ev. Luca	Luca ev.	Luca	290	75	7940	190
19	M	Prooc. Ioil, Uar și Cleopa	Petru de Alcantara	Ferdinand	291	74	7967	191
20	J	Muc. Artemie	Capriu, Cleopatra	Ioan Cantiu	292	73	7995	192
21	V	Cuv. Ilarion cel Mare	Ursula	Ursula	293	72	8022	193
22	S	Sf. Averchie	Melon, Moderan	Cordula	294	71	8049	194
D	D	Ap. Iacov vărul Domnului	Roman. Domiţiu	Caius	295	70	8077	195
		Dum. 22 după Rusalii, gl. 2 v. 8 Ev. Luca VIII, 36-39	*Dum. 20 după Rus. Ev. Ioan IV, 46-53*	*Duminecă*				
24	L	Muc. Areta	Maglor	Rafael	296	69	8104	196
25	M	Marcian și Martirie	Crispin	Crispin	297	68	8132	197
M	M	Sf. Marele Muc. Dimitrie	S. Evarist	Salustius	298	67	8159	198
27	J	Sf. Nestor și Dim. Bas. (Moaşt. Buc.)	Antoaneta	Amandus	299	66	8186	199
28	V	M. Terentie și Neonila	Ap. Simeon și Iuda	Simeon	300	65	8214	200
29	S	M. Atanasia romana	S. Narcis	Narcis	301	64	8241	201
D	D	Zenovie, Zenovia	Marcel și Lucan	Hartman	302	63	8268	202
		Dum. 23 după Rusalii, gl. 3 v. 9 Ev. Luca XVI, 19-31	*Dum. 21 după Rus. Matei XVIII, 23-35*	*Duminecă*				
31	L	Sf. Stahie	Lucila (post)	Wolfgang	303	62	0,8296	203

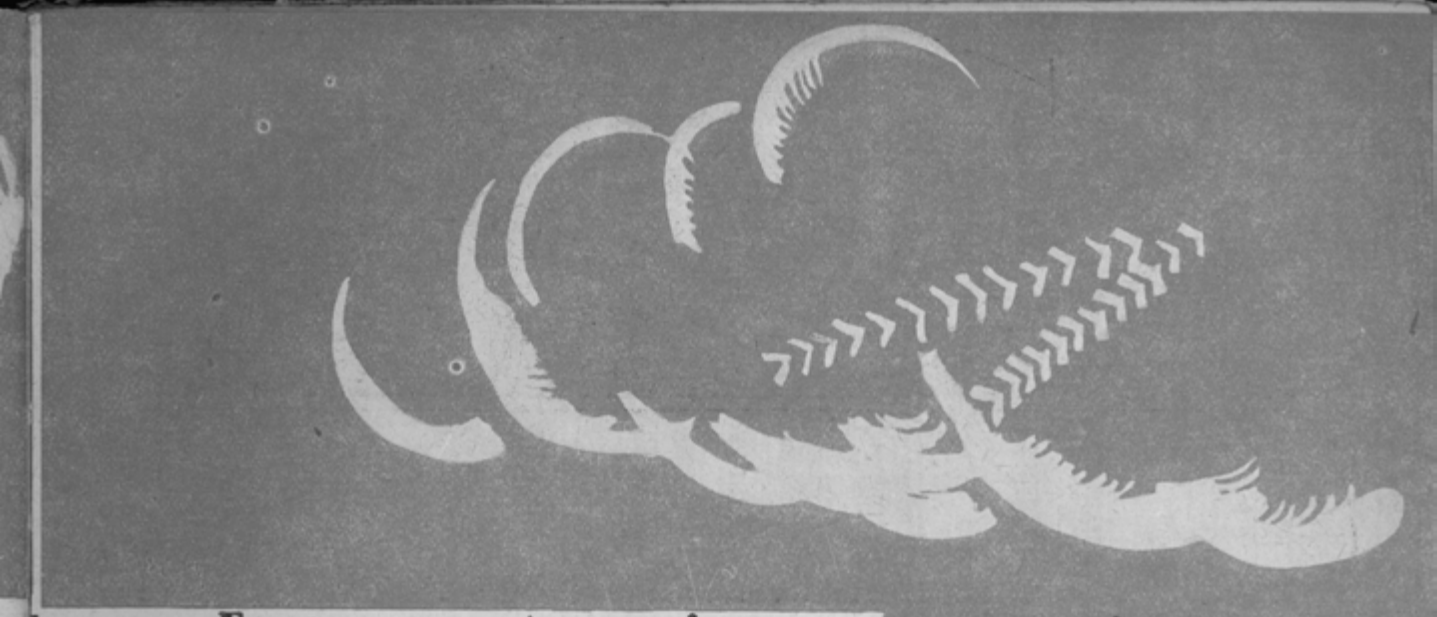

Fenomene astronomice

ZIUA 11 ORE — 31 ZILE — NOAPTEA 13 ORE

Răsăritul Soarelui.	Apusul Soarelui.	Fazele Lunei
1 6 h. 13 m.	17 h. 57 m.	Primul pătrar la 1 Octombrie.
8 6 h. 22 m.	17 h. 44 m.	Lună plină la 9 Octombrie.
15 6 h. 31 m.	17 h. 32 m.	Ultimul pătrar la 16 Octombrie.
22 6 h. 40 m.	17 h. 20 m.	Lună plină la 23 Octombrie.
29 6 h. 49 m.	17 h. 09 m.	Primul pătrar la 31 Octombrie.
		Apogeul la 2 Octombrie.
		Perigeul la 16 Octombrie.
		Apogeul la 30 Octombrie.

SOARELE ŞI PLANETELE

La 5 — Jupiter în conjuncţie cu Luna.
La 6 — Venus la cea mai mare latitudine heliocentrică S.
La 8 — Saturn în opoziţie cu Soarele.
La 9 — Marte la afelie.
La 9 — Saturn în conjuncţie cu Luna.
La 10 — Mercur în conjuncţie superioară cu Soarele.
La 11 — Uranus în conjuncţie cu Luna.
La 12 — Marte în conjuncţie cu Neptun.
La 19 — Jupiter staţionar.
La 20 — Mercur în nod descendent.
La 20 — Neptun în conjuncţie cu Luna.
La 21 — Venus la cea mai mare strălucire.
La 21 — Marte în conjuncţie cu Luna.
La 24 — *Soarele intră în zodia Scorpionului.*
La 24 — Mercur în conjuncţie cu Luna.
La 26 — Venus în conjuncţie cu Luna.
La 30 — Mercur la afelie.
La 30 — Venus staţionar.
La 31 — Marte în conjuncţie cu Virginis.

CALENDARUL PLUGARULUI

Valorificarea fructelor

Nu există o valorificare mai bună a fructelor decât consumarea lor în stare proaspătă. In felul acesta pe lângă că se realizează şi cel mai mare venit, dar şi valoarea lor alimentară în această stare este de asemeni cea mai mare.

Greutatea este însă că fructele nu se pot transporta pe distanţe mari, din cauza fineţei lor în această stare, şi de asemeni nu se pot păstra proaspete prea mult timp.

Totuşi, dacă se iau anumite măsuri, se pot obţine rezultate destul de bune.

De pildă, dacă voim să transportăm fructe proaspete pe distanţe mai mari, vom avea în vedere.

1) Fructele să se culeagă numai cu mâna şi cu o zi două înainte de coacerea deplină.

2) Să se aleagă apoi pe mărimi, iar cele mărunte să se transforme în diferite preparate.

3) Să se împacheteze în cutii speciale de lemn mai mari sau mai mici, după felul fructelor. Să nu uităm că pentru fructele superioare şi fine, trebue cutii mai mici. Alte fructe cum sunt merele şi perele se pun în cutii mai mari, de 8—10 kgr. Căpşunele în coşuleţe numai de 1—2 kgr. Piersicile şi caisele se pun în cutii plate şi pe un singur rând, învelindu-se fiecare fruct în hârtie de mătase. Pentru a umple locurile goale dintre fructe, precum şi pentru a pune pe fundul cutiei şi deasupra, înainte de aşezarea capacului, se întrebuinţează talaş fin de lemn.

Din fructele de calitatea a II-a se pot obţine preparate de o valoare alimentară însemnată. Aşa sunt: marmelada, magiunul, compotul, siropul, dulceaţa, etc.

Fructele se pot usca aşa cum se usucă prunele.

Pomul se cunoaşte după roade, şi omul după fapte.

NOEMVRIE.

		ORTODOX	CATOLIC	PROTESTANT	ZILE trecute	ZILE rămase	Fracțiunile anului tropic	Zilele per. iul.
								242
1	M	Sf. Dr. f. a. Cosma și Damian	Toți Sfinții	Toți Sfinții	304	61	0.8323	204
2	M	Sf. Achindin	Pom. Morților	Sărb. Reformei	305	60	8351	205
3	J	Muc. Agepsina	Hubert, Silvia	Hubert	306	59	8378	206
4	V	Muc. Ioanichie și Nicandru	Carol Boromeu	Charlota	307	58	8405	207
5	S	Galaction și Epistimia	Sf. Relicvii	Emmerich	308	57	8433	208
6	D	Pavel Mărturisitorul	Felix, Leonard	Leonard	309	56	8460	209
		Dum. 24 după Rusalii, gl. 4 v. 10 Ev. Luca VIII, 41-56	*Dum. 22 după Rus. Ev. Matei XXII, 15-21*	*Duminecă*				
7	L	Cei 33 muc. din Meletina	Ernest	Engelbert	310	55	8488	210
8	M	† Sf. Arh. Mihail și Gavriil (S. Naț.)	Godfroy	Godfried	311	54	8515	211
9	M	Muc. Onisifor și Porfirie	Ded. Latran.	Teodor	312	53	8542	212
10	J	Orest, Olimpia, Erast	Florentina	Martin	313	52	8570	213
11	V	Muc. Mina, Victor și Vichentie	Martin Papa	Gunibert	314	51	8597	214
12	S	Ioan cel milostiv, Patr. Alex.	Rene	Eugen	315	50	8624	215
13	D	Sf. Ioan Gură de Aur	Stanislau	Secundus	316	49	8652	216
		Dum. 25 după Rusalii, gl. 5 v. 11 Ev. Luca X, 25-37	*Dum. 23 după Rus. Ev. Matei IX, 18-26*	*Duminecă*				
14	L	Ap. Filip (incep. post Crăciun)	Veneranda	Leopold	317	48	8679	217
15	M	Gurie, Samona, Avid	Gertruda	Hofman	318	47	8707	218
16	M	Ap. și Ev. Matei	Edma	Justin	319	46	8734	219
17	J	Sf. Grigorie Taumaturgul	Grigorie	Gotșalc	320	45	87 1	220
18	V	Muc. Platon și Romano	Anda, Mandiu	Edmond	321	44	8789	221
19	S	Proc. Obadia	Elisabeta a Ung.	Elisabeta	322	43	8816	222
20	D	S. Proclu și Grig. Decapolitul (Mosaicele la Mănăstirea Bistrița (Vâlcea)	Edmond	Felicia	323	42	8843	223
		Dum. 26 după Rusalii, gl. 6 v. 1 Ev. Luca XII, 16-21	*Dum. 24 după Rus. Ev. Matei VII, 23-27*	*Duminecă*				
21	L	† Intrarea în Biserica	Intrarea în Bis.	Intr. în Biser.	324	41	8871	224
22	M	Ap. Filimon	Cecilia	Clement	325	40	8898	225
23	M	Sf. Amfilochie	Clement	Sater	326	89	8926	226
24	J	Clement Romanul	Flora	Flora	327	38	8953	227
25	V	Muc. Ecaterina	Caterina	Caterina	328	37	8980	228
26	S	Sf. Stelian și Alipie	Victorina	Conrad	329	36	9008	229
27	D	Muc. Iacob Persul	Oda, Marg. de Sav.	Loth	330	35	9035	230
		Dum. 30 după Rusalii, gl. 7 v. 2 Ev. Luca XVIII, 18-26	*Intâia Dum. Advent. Ev. Luca XXI, 25-33*	*Duminecă*				
28	L	Cuv. Ștefan cel Nou	Sostenes	Florentin	331	34	9063	231
29	M	Paramon și Filimon	Saturnin	Saturnin	332	33	9090	232
30	M	Sf Andrei	Ap Andrei	Andrei	333	32	0.9117	233

Fenomene astronomice

ZIUA 10 ORE — 30 ZILE — NOAPTEA 14 ORE

	Răsăritul Soarelui.	Apusul Soarelui.	Fazele Lunei
1	6 h. 54 m.	17 h. 04 m.	Lună plină la 7 Noembrie.
8	7 h. 03 m.	16 h. 55 m.	Ultimul pătrar la 14 Noembrie
15	7 h. 12 m.	16 h. 48 m.	Lună plină la 22 Noembrie.
22	7 h. 21 m.	16 h. 43 m.	Primul pătrar la 30 Noembrie
29	7 h. 30 m.	16 h. 38 m.	Perigeul la 11 Noembrie.
			Apogeul la 27 Noembrie.

SOARELE ŞI PLANETELE

La 1 — Jupiter în conjuncţie cu Luna.
La 5 — Saturn în conjuncţie cu Luna.
La 7 — *Eclipsă de Lună.*
La 8 — Uranus în conjuncţie cu Luna.
La 8 — Mercur în conjuncţie cu Venus.
La 8 — Uranus în opoziţie cu Soarele.
La 16 — Jupiter în cuadratură cu Soarele.
La 17 — Neptun în conjuncţie cu Luna
La 18 — Marte în conjuncţie cu Luna.
La 19 — Mercur la cea mai mare latitudine heliocentrică S.
La 20 — Venus în conjuncţie inferioară cu Soarele.
La 21 — *Eclipsă de soare, invizibilă în România.*
La 21 — Venus în conjuncţie cu Luna.
La 22 — *Soarele intră în zodia Săgetătorului.*
La 23 — Mercur în conjuncţie cu Luna.
La 25 — Mercur la cea mai mare elongaţie.
La 29 — Jupiter în conjuncţie cu Luna.

CALENDARUL PLUGARULUI

Cartoful

Este în obiceiul sătenilor noştri să cultive cartofi numai pe o bucăţică de loc în grădină de unde scoate atât, că tocmai să-i termine până la Crăciun şi primăvara să nu aibă nici de sămânţă.

Ar fi timpul ca acest obiceiu să fie părăsit, iar cartoful să se cultive nu numai în grădină, ci şi la câmp. Şi aceasta pentrucă folosirea cartofului în gospodărie aduce mari şi multe înlesniri. Aşa de pildă, cartofii se pot folosi la hrana omului, apoi la hrana vitelor, a porcilor şi chiar a păsărilor.

Sunt de altfel şi mai multe neamuri de cartofi, unele pe care le consumă omul şi are dau o producţie de 10—20.000 kg. la Ha., iar altele pentru vite cu o producţie de 30—50.000 kg. la Ha. adică până la 5 vagoane.

Dacă facem o socoteală simplă ţinând seamă că săteanul dă numai porumb la porci şi păsări şi câte odată la vite sub formă de uruială, iată ce aflăm: Un Ha. de porumb produce 1500 kg. şi mai rar ajunge la 2000 kg., pe când un Ha de cartofi produce de 10 şi chiar 20 ori mai mult. Aşa dar în loc să dăm 1 kg. de porumb la porci putem da 10-20 kg. de cartofi. Ştiind apoi că un kg. de porumb valorează ca hrană cât kg. de cartofi, înseamnă să avem un câştig de 4 ori mai mare prin folosirea cartofilor în locul porumbului.

Cartofii se dau la vite tăiaţi şi amestecaţi cu paie, fân, coceni, etc., iar la porci, fierţi cu uruială de porumb, pe când păsările îi ciupesc fiind întregi.

Pământul cel mai potrivit pentru cartofi este pământul uşor şi gras.

Semănatul se face în cuiburi la 60-70 cm. unul de altul sau în brazdă aşa cum se pune porumbul.

Recolta se face când vrejii sunt uscaţi. Ei se păstrează în pivniţe sau în gropi când avem cantităţi mai mari.

Adună vara, ca să ai iarna.

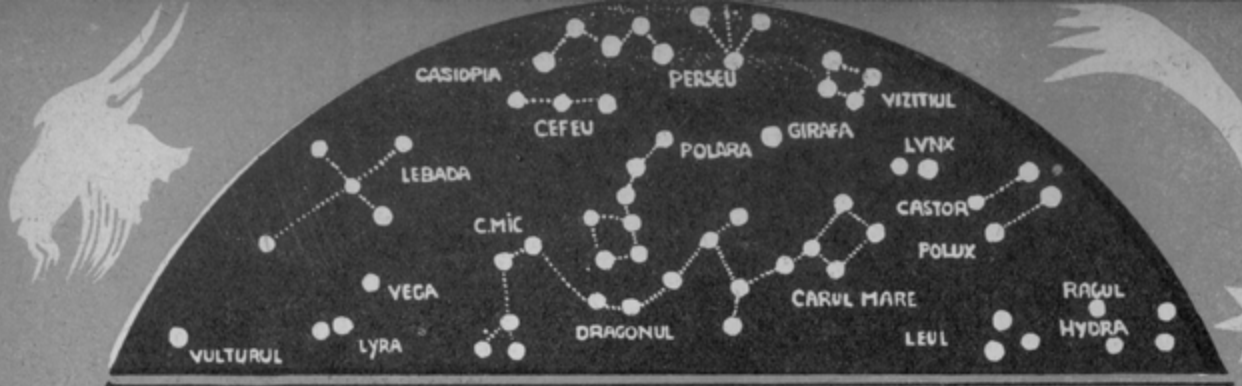

DECEMVRIE

		ORTODOX	CATOLIC	PROTESTANT	ZILE trecute	ZILE rămase	Fracțiunile anului tropic	Zilele per. iul.
								242
1	J	Proor Naum	Eloi, Filaret	Gabin	334	31	0,9145	234
2	V	Proor. Avacum	Aurelia	Candid	335	30	9172	235
3	S	Proor. Sofonie	Xavier	Gasin	336	29	9199	236
4	D	Muc. Varvara	Varvara	Varvara	337	28	9227	237
		Dum. 27 după Rusalii, gl. 8 v. 3 Ev. Luca XIII, 10-17	*Dum. 2 Advent Ev. Matei XI, 2-10*	*Duminecă*				
5	L	Cuv. Sava cel sfințit	Crispina	Aligal	338	27	9254	238
6	M	Sf. Nicolae	Sf. Nicolae	Sf. Nicolae	339	26	9282	239
7	M	Sf. Ambr. și m. Filof. (m. la C. Arg.)	Ambrozie	Ambrozie	340	25	9309	240
8	J	Cuv. Patapie	† Neprih. Zămislire	Cornelia	341	24	9336	241
9	V	Zămislirea Sf. Fecioare	Leocadia	Ana	342	23	9364	242
10	S	Mina, Ermogen, Evgraf	Valeriu	Wzildemar	343	22	9391	243
11	D	Daniel Stâlpnicu	Daniel, Damas.	Iudita	344	21	9418	244
		Dum. 28 după Rusalii a Strămoș. gl. 1 v. 4. Ev. Luca XIV, 16-24	*Dum. 3 Advent Ev. Ioan I, 19-28*	*Duminecă*				
12	L	Sf. Spiridon al Trimitundei	Corentin	Maxențiu	345	20	9446	245
13	M	Muc. Eustațiu, Evghenie și Lucia	Lucia	Lucia	346	19	9473	246
14	M	Muc. Tirs și alții	**Nicaziu, Post 4 tim.**	Israel	347	18	9501	247
15	J	Muc. Elefterie	Mesmin	Mesmin	348	17	9528	248
16	V	Proor. Agheu	Adelaida (post 4 t.)	Anania	349	16	9555	249
17	S	Prooroc. Daniel	Olimpiada („ „)	Lazăr	350	15	9583	250
18	D	Sevastian și Zoe	Gratian	Cristof	351	14	9610	251
		Dum. Inaintea Nașterii Domnului, gl. 2 v. 5, Ev. Matei I, 1-24	*Dum. 4 Advent Ev. Luca III, 1-6*	*Duminecă*				
19	L	Muc. Bonifaciu	Timoleon	Abraam	352	13	9637	252
20	M	Ignatie Teoforul	Dominic	Amon	353	12	9665	253
21	M	Iuliana și Temistocle	Ap. Toma	Isac	354	11	9692	254
22	J	Anastasia	Cristian	Toma	355	10	9720	255
23	V	Cei 10 Muc. din Creta	Victoria	Ignatie	356	9	9747	256
24	S	Sf. Eugenia	Ermina (post)	Adam și Eva	357	8	9774	257
25	D	Nașterea D-lui n. Iisus Hristos	Nașterea D-lui	Nașterea D-lui	358	7	9802	258
		Nașterea Domnului, Slujba din Minei, Ev. Matei II, 1-12	*Nașterea Domnului (Nöel) Ioan I, 1-14*	*Duminecă*				
26	L	Soborul M. D-lui și Sf. Nicodem	Sf. Ștefan	Sf. Ștefan	359	6	9829	259
27	M	Sf. Ap. și Arhid. Ștefan	Ioan Evang.	Ioan	360	5	9856	260
28	M	Sf. 20.000 Muc. arși în Nicomidia	Sf. Inocențiu	Pruncii arși de Ir.	361	4	9884	261
29	J	Cei 14.000 prunci arși de Irod	Eleonora	Ionatan	362	3	9911	262
30	V	Muc. Anisia	Sabin	David	363	2	9939	263
31	S	Prea Cuv. Melania Romana	Silvestru, Melania	Silvestru	364	1	0,9966	264

Fenomene astronomice

ZIUA 9 ORE — 31 ZILE — NOAPTEA 15 ORE

Răsăritul Soarelui.	Apusul Soarelui.	Fazele Lunei
1 7 h. 33 m.	16 h. 36 m.	Lună plină la 7 Decembrie
8 7 h. 40 m.	16 h. 35 m.	Ultimul pătrar la 14 Decembrie
15 7 h. 46 m.	16 h. 35 m.	Lună nouă la 21 Decembrie.
22 7 h. 51 m.	16 h. 38 m.	Primul pătrar la 29 Decembrie.
28 7 h. 53 m.	16 h. 43 m.	Perigeul la 9 Decembrie.
		Apogeul la 24 Decembrie.

SOARELE ŞI PLANETELE

La 2 — Venus în nod ascendent.
La 3 — Saturn în conjuncţie cu Luna.
La 4 — Mercur staţionar.
La 5 — Uranus în conjuncţie cu Luna.
La 8 — Mercur în nod ascendent.
La 10 — Venus staţionar.
La 13 — Mercur la perihelie.
La 14 — Neptun în conjuncţie cu Luna.
La 14 — Mercur în conjuncţie inferioară cu Soarele.
La 14 — Saturn staţionar.
La 15 — Neptun în cuadratură cu Soarele.
La 17 — Marte în conjuncţie cu Luna.
La 18 — Venus în conjuncţie cu Luna.
La 20 — Mercur în conjuncţie cu Luna.
La 21 — Venus la cea mai mare strălucire.
La 22 — *Soarele intră în zodia Capricornului. Începe iarna.*
La 23 — Mercur la cea mai mare latitudine heliocentrică N.
La 24 — Mercur staţionar.
La 25 — Neptun staţionar.
La 27 — Jupiter în conjuncţie cu Luna.
La 30 — Saturn în conjuncţie cu Luna.

CALENDARUL PLUGARULUI

Ingrijirea vinurilor

Poetul V. Militaru spune că:

„Mustul e copil în leagăn... După ce-a'mplinit un an,
Vinul bunelor podgorii, e ca pruncul doloşan;
Între cinci şi zece ani însă, un flăcău de fală este,
Care îmbată până'n suflet, dându-şi gura la neveste;
După zece, încă zece, e-un bărbat dintre cei maturi,
În tovărăşia cărui să tot stai, nu te mai saturi;
Mai pe urmă el devine un bătrân care se spune,
E un filosof al al lumii, cu adâncă înţelepciune"

Adevăr grăieşte poetul, căci mustul ce curge din lin este un copil firav atot neştiutor. Când însă începe să pişte limba, copilul îşi afirmă personalitatea, iar după terminarea feremenţaţiei, el este dolofanul neastâmpărat, jucăuş şi năzuros câte odată.

Dar aşa după cum din copilul lipsit de îngrijirea caldă a mamei ese un om rău şi din vinul neîngrijit ese o poşircă.

Iată care sunt îngrijirile vinului:

1. Curăţirea desăvârşită a pivniţei, cramei şi a vaselor în care se culeg şi zdrobesc strugurii. Apă fierbinte, perie de sârmă, sodă şi afumat cu sulfoasă.

2. Spălarea butoaielor în care se pune mustul, aşa fel ca să nu aibă nici un miros.

3. Fermentarea să se facă în cele mai bune condiţiuni.

4. După fermentare, 15 Decembrie, când vinul s'a limpezit se trage de pe drojdii punându-se asemeni în vase curate.

5. Tot timpul în pivniţe vasele se ţin pline cu vin. Se umplu la fiecare două săptămâni cu vin din acelaş soiu.

6. Când vinul nu se limpezeşte singur se filtrează ori se cleieşte, căci altfel se poate îmbolnăvi.

7. In primăvara anului următor se trage din nou de pe drojdie.

8. Toamna se trage iar şi se urmează apoi cu trasul de câte două ori pe an timp de trei sau patru ani, când vinul atinge maturitatea, adică după vorba poetului: „un flăcău de fală este". Pentru a rămâne un flăcău de fală el se trage în sticle în cari se poate păstra timp mai îndelungat, chiar 100 ani şi mai mult.

Pivnite bună face vinul

UNDREA

Eclipsele de soare şi de lună pe anul 1938

Faţă de anul trecut, când nu am avut decât trei eclipse — două de soare şi una de lună — anul acesta numărul lor va fi uşor sporit şi în loc de trei vom avea patru eclipse, două de soare şi două de lună.

Cu toate acestea, nici una din eclipsele de soare ce se anunţă nu va mai prezenta interesul din anii trecuţi, iar dintre cele de lună, abia una — ultima — va putea fi urmărită de pe continentul nostru. Sporul ce avem la număr este aşa dar contrabalansat prin lipsa de interes a fenomenelor şi anul 1938 este catalogat — mai cu seamă dacă ne referim la emisferul nordic — drept un an sărac în întunecimi de soare sau de lună. Pentru amatori, perspectiva aceasta va fi desigur puţin surâzătoare, dar pentru astronomi ea va permite un scurt popas în care abia se vor putea face comunicările respective şi abia se va putea pune la punct mulţimea observaţiilor cu privire la eclipsele totale din anii trecuţi, cea din Peru dela 8 Iunie 1937 şi cea din Asia Mică dela 19 Iunie 1936.

Intr'adevăr, în ultimii ani expediţiile astronomice au avut mult de lucru, an de an producându-se câte o eclipsă totală de soare vizibilă când de pe o parte, când de pe partea cealaltă a globului pământesc. Observatoarele îşi mutau misiunile din loc în loc şi cum preparativele de instalare a instrumentelor durau câte trei-patru luni, astronomii abia au avut timp să-şi coordoneze şi să-şi strângă materialul de observaţie, pentru ca apoi să se mute în altă parte şi acolo s'o ia dela început. In sfârşit, în lunile din urmă ei au reuşit să înceapă publicarea observaţiilor şi să tragă primele concluzii din studiul eclipselor trecute. Printre acestea, cea mai însemnată pare a fi cea privitoare la unele neregularităţi ce s'au constatat în mersul fenomenelor cereşti. Intr'adevăr, ora observată a primului contact din ultima eclipsă de soare vizibilă din Peru, n'a mai coincis cu cea calculată. Diferenţa, deşi destul de mică, arată totuşi sau că socotelile anterioare au fost greşit făcute sau — ceeace e mai posibil — că în mersul planetei noastre s'au ivit unele perturbaţiuni, a căror cauză urmează a se preciza. Din această pricină observaţiunile asupra eclipselor ce se vor produce anul acesta sunt aşteptate cu nerăbdare, ele trebuind să aducă noi preciziuni.

Iată care sunt datele mai importante ale fiecăreia din eclipsele anului 1938 :

1. — Eclipsa totală de Lună dela 14 Mai 1938.

Mărimea eclipsei 1,110 diametrul Lunii fiind socotit egal cu unitatea.

Unghiul la pol pentru intrarea în umbră 76°.

Unghiul la pol pentru eşirea din umbră 302°

Intrarea Lunei în penumbră 5 h. 44 m. 24 secunde.

Intrarea în umbră: 6 h. 56 m. 42 sec.

Inceputul eclipsei totale : 8 h. 18 m. 12 sec.

Mijlocul eclipsei : 8 h. 43 m. 36 sec.

Sfârşitul eclipsei totale : 9 h. 8 m. 54 sec.

Eşirea din umbră : 10 h. 30 m. 24 sec.

Eşirea din penumbră : 11 h. 42 m. 48 sec.

Orele (timp civil Greenwich) sunt date pentru coordonatele Parisului, unde eclipsa este invizibilă. De altfel nici la noi şi nici în restul Europei nu se va putea observa nimic.

2. — Eclipsa totală de soare dela 29 Mai 1938 ·

Deşi totală, eclipsa aceasta nu va putea fi urmărită ca atare decât dintr'o mică porţiune a Oceanului Atlantic, cuprinsă între 50° şi 60° latitudine sudică şi între 10° longitudine estică şi 50° longitudine vestică. E o regiune destul de redusă ca suprafaţă, în interiorul căreia prea puţine şi mărunte insule neospitaliere ar putea permite observaţiuni. Singurul mijloc ce rămâne la dispoziţia astronomului este vaporul, dar observaţiuni riguroase cu greu se pot face pe un vas în mişcare.

De pe uscat, eclipsa se va putea urmări din Sudul Americii de Sud şi din Sudul Africei, mai cu seamă din dreptul Capului Bunei Speranţe. Din păcate, fenomenul va apare aci ca o eclipsă parţială şi va prezenta deci mai puţin interes decât sub forma ei totală.

In harta ce dăm alăturat se pot stabili cu destulă uşurinţă locurile din care eclipsa este vizibilă şi forma sub care ea se va vedea dintr'un punct dat.

Mărimea maximă a eclipsei va fi de 1,028, diametrul soarelui fiind socotit egal cu unitatea.

Inceputul eclipsei generale: 11 h. 46 m. 12 sec. pentru longitudinea 69° 23 m. W. de Gr. şi latitudinea sudică 39° 39 m.

Inceputul eclipsei totale: 13 h. 17 m., 24 sec. pentru longitudinea 54° 44 m. W. şi latitudinea sudică 64° 42 m.

Inceputul eclipsei centrale: 13 h. 22 m. 06 sec. pentru longitudinea 51° 6 m. W. şi latitudinea sudică 66° 08 m.

Maximul eclipsei: 13 h. 49 m. 54 sec. pentru longitudinea 21° 59 m. W. de Gr. şi latitudinea sudică 52° 45 m.

Sfârşitul eclipsei centrale: 14 h. 17 m. 42 sec. pentru longitudinea 9° 24 m. Est de Gr. şi latitudinea sudică 61° 44 m.

Sfârşitul eclipsei totale: 14 h. 22 m. 24 sec. pentru longitudinea 11° 36 m. Est de Gr. şi latitudinea sudică 59° gr. 53 m.

Sfârşitul eclipsei generale: 15 h. 53 m. 36 sec. pentru longitudinea 17° 81 m. Est de Gr. şi latitudinea sudică 32° 19 m. Est.

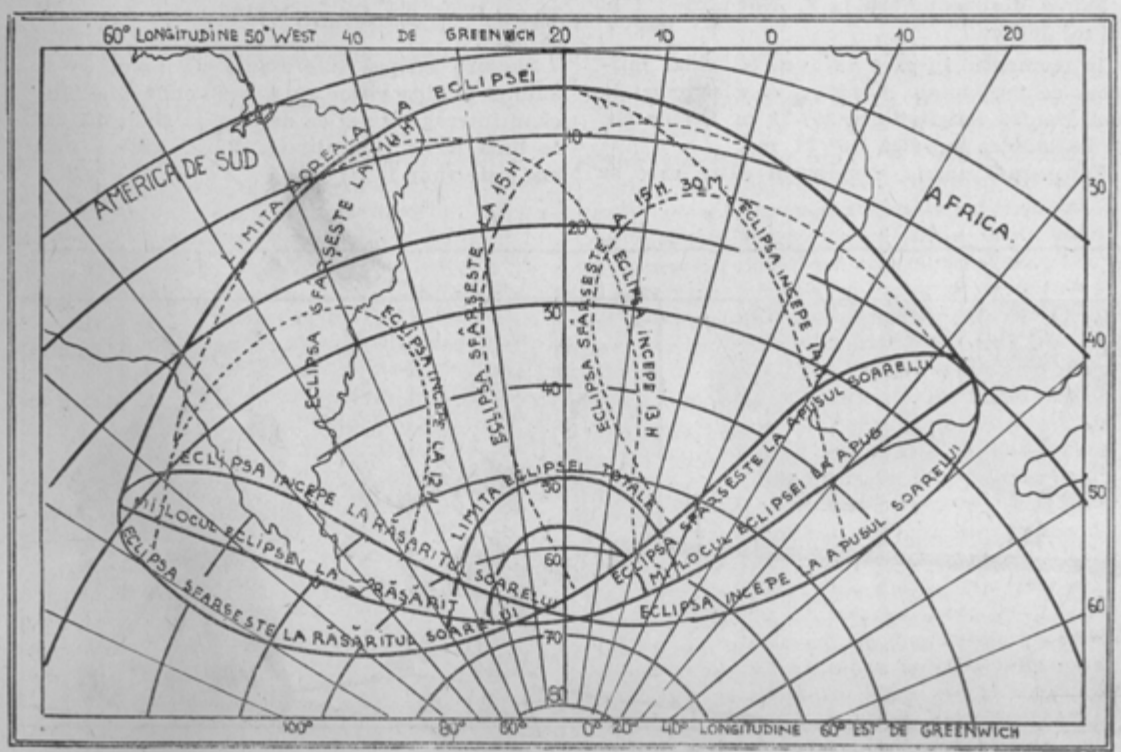

Regiunile în care se va putea observă eclipsa totală de soare de la 29 Mai 1938.

3. — Eclipsa totală de Lună dela 7 şi 8 Noembrie 1938.

E singura eclipsă din anul acesta, ce va putea fi vizibilă din ţara noastră şi aceasta doar cu condiţia ca norii să ne lase liberă bolta cerească.

Mărimea eclipsei va atinge 1,359 socotind diametrul Lunii egal cu unitatea.

Unghiul la pol pentru intrarea în umbră va fi 94°. Unghiul la pol pentru eşirea din umbră va fi de 243°.

Intrarea Lunii în penumbră la 7 Noembrie: 19 h. 38 m. 54 sec.

Intrarea în umbră la 7 Noembrie: 20 h. 40 m. 54 sec.

Inceputul eclipsei totale la 7 Noembrie: 21 h. 45 m. 6 sec.

Mijlocul eclipsei la 7 Noembrie: 22 h. 26 m. 12 sec.

Sfârşitul eclipsei totale la 7 Noembrie: 23 h. 7 m. 24 sec.

Eşirea din umbră la 8 Noembrie: 0 h. 11 m. 42 sec.

Eşirea din penumbră la 8 Noembrie: 1 h. 13 m. 30 sec.

In momentul în care va avea loc chiar mijlocul eclipsei totale, Luna se va găsi exact la zenit pentru longitudinea 19° 19 m. Est de Gr. şi latitudinea nordică 16° 34 m.

Fenomenul acesta e singurul către care se vor îndrepta toate lunetele observatoarelor europene, în cursul anului 1938.

4. — Eclipsa parţială de Soare dela 21 şi 22 Noembrie 1938.

Ultima întunecime de soare a acestui an, va fi o întunecime parţială în care numai trei sferturi din discul solar vor fi acoperite. Eclipsa nu va fi vizibilă decât pe o fâşie din coasta răsăriteană a Asiei, din Kamciatka până în Coreea şi de pe o altă fâşie îngustă de uscat de pe ţărmul apusean al Americii de Nord.

Mărimea maximă a eclipsei a fost calculată 0,779, considerând diametrul soarelui egal cu unitatea.

Inceputul eclipsei generale la 21 Noembrie: 21 h. 44 m. 54 sec. pentru longitudinea 142° 51 m. Est de Greenwich şi latitudinea nordică 48° 22 m.

Faza maximă a eclipsei la 21 Noembrie: 23 h. 52 m. 00 sec. pentru longitudinea 161° 35 m. West de Gr. şi latitudinea nordică 69° 22 m.

Sfârşitul eclipsei generale la 22 Noembrie: 1 h. 59 m. 12 sec. pentru longitudinea 137° 27 m. West des Gr. şi latitudinea nordică 35° 58 m.

Singura eclipsă interesantă de soare ce se anunţă pentru viitor va fi cea totală din 1940, când întreaga America de Sud va fi străbătută de linia ei de centralitate. Până atunci însă mai este timp!

T.

Elevul. — Domnule, nu mai găsesc steaua polară.
Profesorul distrat: — Niciodată nu ştii unde-ţi pui lucrurile...

anul astronomic 1938

Anul 1938 începe Sâmbătă 1 Ianuarie şi se sfârşeşte tot într'o zi de Sâmbătă, la 31 Decembrie. Este un an obişnuit cu 365 de zile.

Cele patru anotimpuri ale lui, încep în emisferul boreal şi austral, precum urmează:

	Emisferul Boreal	Emisferul Austral
Primăvara:	21 Martie	23 Septembrie
Vara:	22 Iunie	22 Decembrie
Toamna:	23 Septembrie	21 Martie
Iarna:	22 Decembrie	22 Iunie

Elementele caracteristice ale anului 1938 sunt:

Numărul de aur	1
Ciclul solar	15
Epacta	29
Litera dominicală	B.

In afară de datele de mai sus, anului 1938 îi corespund următoarele ere principale, socotite în raport cu diferitele evenimente ce au avut loc în trecut.

Anul 6.651 al perioadei iuliene. Perioada aceasta începe cu 4.713 ani înainte de Cristos, iar toate zilele scrise de atunci încoace au primit câte un număr de ordine care permite să se socotească mult mai uşor intervalul de timp dintre două date oarecare. Numerotarea aceasta a fost făcută de către Josef-Juste-Scaliger şi continuată până în zilele noastre. Şirul acestor numere formează perioada iuliană.

In coloana ultimă din paginile în care publicăm datele calendaristice ale fiecărei luni, sunt menţionate zilele perioadei iuliene. Astfel, 1 Ianuarie 1938 este a 2.428.900-a zi, iar 31 Decembrie 1938 este a 2.429.264-a zi socotită de la 1 Ianuarie 4.713 înainte de Cristos.

Perioada iuliană este des întrebuinţată în astronomie, mai cu seamă în observaţiunile asupra stelelor.

Anul 2714 al Olimpiadelor sau al doilea an al celei de a 679-a Olimpiade, începe în Iulie 1938, fixând începutul Olimpiadelor cu 775½ ani înainte de Cristos sau către 1 Iulie din anul 3938 al perioadei iuliene. Socotirea anilor în felul acesta, pe lângă că este greoaie, este tot mai puţin întrebuinţată.

Anul 2691 dela fundarea Romei, fixând acest eveniment — după Varron — cu 753 de ani înainte de Cristos. Din punct de vedere practic, socotirea anilor dela fundarea Romei n'are nici o însemnătate. Din punct de vedere istoric, data aceasta are însă o mare importanţă.

Anul 2685 dela era lui Nabucodonosor, al cărei început a fost fixat Miercuri 26 Februarie 3967 al perioadei iuliene sau în anul 747 înainte de Cristos după cronologiştii sau în anul 746 înainte de Crisos după astronomi. Numerotarea aceasta interesează în special pe cronologişti.

Anul 1938 al calendarului iulian, începe Vineri 14 Ianuarie 1938. Socotirea timpului în felul acesta este însă greşită, căci în decursul anilor calendarul iulian a tot rămas în urmă, dând în momentul de faţă o diferenţă de 13 zile. Astăzi mai toate ţările au părăsit acest calendar, adoptând calendarul gregorian care e în concordanţă cu mişcările soarelui.

Anul 146 al calendarului republican francez a început Joi 23 Septembrie 1937. iar anul 147 al aceluiasi calendar va începe Vineri 23 Septembrie 1938.

Pentru poporul francez ca şi pentru istorici, se înţelege că socotirea anilor dela marea revoluţie franceză îşi are însemnătatea ei. Dacă ne-am referi şi la istoria noastră — deşi noi românii nu am făcut un calendar luând de bază vreun eveniment din trecutul nostru — totuşi am putea să ne amintim că anul 1938 corespunde cu al 79-lea an dela unirea Principatelor şi cu al 20-lea dela unirea cea mare.

Insfârşit anul 1938 mai concordă cu:

Anul 5698 al erei Evreilor, care a început Luni 6 Septembrie 1937 şi cu anul 5699 al aceleaşi ere, care va începe Vineri 23 Septembrie 1938.

Anul 1356 al Egirei, cum se mai numeşte calendarul musulman, a început Duminică 14 Martie 1937, iar anul 1357 va începe la 3 Martie 1938. Socotirea anilor după egiră este foarte răspândită în lumea musulmană, deşi în ultimul timp şi aci s'a produs o reformă a calendarului, introducându-se calendarul gregorian şi rămânând ca numai sărbătorile religioase să se fixeze după vechiul calendar.

TARIFUL POȘTAL

INTERN

— O scrisoare locală lei 4 plus 1 leu aviația iar de fiecare 20 gr. în plus lei 2.
— O scrisoare în țară până la 20 grame lei 6 plus 1 leu aviația. De fiecare 20 grame în plus, lei 2.
— O carte poștală simplă lei 3,50 plus 0,50 lei aviație.
— O carte poștală ilustrată lei 3,50 plus 1 leu aviație și 2 lei timbru cultural.
— O carte poștală militară 1 leu, plus 0,50 lei aviație.
— O carte poștală cu răspuns plătit lei 7, plus 1 leu aviație.
— Imprimate de fiecare 50 g. sau fracțiune 1 leu, plus 0,50 lei aviație.
— Ziare cotidiane, expediate de editori, de fiecare sută de grame 0,25 lei.
— Cărți didactice, literare, inclusiv cataloagele, de fiecare 50 gr. sau fracțiune lei 0,50, plus 0,50 lei aviație.
— Publicațiuni periodice, care apar cel puțin odată pe lună, de fiecare 50 gr. sau fracțiune 0,25 lei.
— Probe de marfă (mostre) până la o sută de grame lei 3, iar de fiecare 50 grame sau fracțiune 1 leu.
— Taxa de expres este de 20 lei și se percepe în plus, peste taxele respective indicate mai sus.
— Taxa de recomandare este de lei 10 plus 1 leu recipisa.
— Taxa avizului de primire a obiectului recomandat e de lei 10.
— Taxa unei foi de reclamație tot 10 lei.

EXTERN

— O scrisoare până la 20 gr. pentru Austria, Cehoslovacia, Polonia și Ungaria lei 7,50. Pentru celelalte țări lei 10.
— O carte poștală simplă pentru Austria, Cehoslovacia, Polonia și Ungaria lei 4,50. Lei 6 pentru celelalte țări.
— Idem pentru o carte poștală ilustrată și pentru o carte poștală militară.
— Imprimate și cărți didactice, de fiecare 50 grame lei 2.
— Ziare cotidiane de fiecare sută de grame lei 4, iar publicațiuni periodice de fiecare 50 grame lei 2.
— Probe de marfă până la o sută grame lei 4.

Scrisori internaționale cu valoare declarată

La aceste scrisori se percepe pe deasupra taxelor de francare și recomandare și o taxă de asigurare, de lei 18 pentru fiecare 10.000 lei sau fracțiune.

Valoarea se scrie în lei și franci aur, la cursul 1 franc aur = 35 lei.

Expeditorii vor prezenta Băncii Naționale din localitatea respectivă, scrisoarea al cărei conținut va fi verificat de funcționarul ei, apoi închisă și sigilată cu ceară roșie.

Scrisoarea, împreună cu autorizația de export se depun la Of. P. T. T. spre expediere. Unde nu sunt sucursale ale B. N. R. expeditorii se vor prezenta într'altă reședință unde există o asemenea sucursală.

Taxele telegrafice pentru străinătate, de fiecare cuvânt, în franci și centime

Albania 0.25 fr.; Algeria 0.44 fr.; Austria 0.25 fr.; Azore 1.06 fr.; Belgia 0.32 fr.; Britania Mare și Irlanda de Nord 0.43 fr.; Bulgaria 0.18 fr.; Canarii 0.59 fr.; Cehoslovacia 0.18 fr.; Cirenaica 0.52 fr.; Danemarca 0.32 fr.; Dantzig 0.25 fr.; Elveția și Liechtenstein 0.32 fr.; Estonia 0.32 fr.; Féroë 0.65,5 fr.; Finlanda 0.41 fr.; Franța și Monaco 0.34 fr.; Germania 0.28 fr.; Gibraltar 0.43 fr.; Grecia și insulele Eubée și Poros 0.25 fr.; Creta și celelalte insule ale Greciei 0.30 fr.; Groenlanda 1.12 fr.; Irlanda 0.47 fr.; Islanda 0.06 fr.; Italia 0.28 fr.; Insulele italiene din Egeea: Rodos, Calino, Castelorosso, Coo, Lero, Nisiro, Patmo, Pisconi, Scarpantos, Simi și Stampalio 0.52 fr.; Letonia 0.25 fr.; Lituania 0.32 fr.; Malta 0.45,5 fr.; Maroc: *a)* Tanger 0.55,5 fr.; *b)* Marocul francez: Via Franța 0.67 fr.; *c)* Marocul spaniol: Via Spania 0.47 fr.; Pentru Maroc trebue să se arate și să se transmită Via; Norvegia 0.40 fr.; Olanda 0.32 fr.; Polonia 0.12 fr.; Portugalia 0.46 fr.; Iugoslavia 0.18 fr.; Sarré 0.29 fr.; Spania 0.39 fr.; Suedia 0.33 fr.; Tripolitania 0.52 fr.; Tunis 0.44 fr.; Turcia de Europa 0.30,5 fr.; Turcia de Asia 0.36 fr.; Ungaria 0.18 fr.; U.R.S.S. Via Polonia 0.46 fr.; Pentru Rusia asiatică a se vedea tariful oficial; Vatican 0.30 fr

E ora 12 fără un minut!... Peste tot domneşte veselia.

E ora 12... Bubuiturile de tun, pocniturile de artificii şi clopotele Sf. Patriarhii vestesc sosirea noului an 1938.

In toate localurile şi în toate casele — chiar şi în casele mai modeste — petrecerile se înteţesc.

Urale nesfârşite ies din gurile tuturor.

Mii de pahare cu şampanie sunt ciocnite în cinstea anului 1938.

Noi ne exprimăm urarea către cititori prin criptograma de mai sus.

Pentruca să-i găsiţi cheia, trebue să porniţi dintr'un punct oarecare şi s'o citiţi într'un sens anumit.

Deslegarea păstraţi-o pentru D-vs.

CE TREBUE SA ȘTIE AGRICULTORUL

Dăm mai jos o serie de date interesante pentru agricultori * Ele arată cantitatea de sămânță, producția și greutatea hectolitrică a principalelor plante agricole.

FELUL PLANTEI	SE DĂ LA Ha:		RECOLTĂ MIJLOCIE			GREUTATEA Hl.
			BOABE		PAE	
	Kg.	Hl.	Kg.	Hl.	Kg.	Kg.
Grâu de toamnă:						
a) cu mașina: rânduri	180	2,2	1400	18—20	3000—4000	76—84
a) cu mâna	210	2,5—3	„	„	„	„
Grâu de primăvară:						
a) rânduri	180—200	2,2—2,5	1000—1500	14—20	2500—3000	71—80
b) împrăștiere . . .	210—240	2,7—3,2	„	„	„	„
Secară:						
a) rânduri	160	2,2	1000—1200	15—20	4000—5000	72—76
b) împrăștiere . . .	180—200	3	„	„	„	„
Orz:						
a) rânduri	150—160	2—2,5	1500—2500	25—40	2000—2500	55—67
b) împrăștiere . . .	170—190	2,5—3	„	„	„	„
Ovăz:						
a) rânduri	115	3,2	1400	30	2000—2500	44—55
b) împrăștiere . . .	145	2,5	„	„	„	„
Porumb:						
a) în rânduri	34—40	0.4	2000	28	3000—3500	72—80
b) în cuiburi	15—20	0.2	—	—	—	—
c) împrăștiere . . .	60—80	0.8—1,1	—	—	—	—
Meiu:						
a) rânduri	20	0.3	1500	22	2000—2500	70
b) împrăștiere . . .	40	0.6	—	—	—	—
Sorg:						
a) boabe	15—20	—	1000—1200	15—18	—	65—70
b) nutreț	80—100	—	—	—	30.000 [1]	—
Hrișca:						
a) rânduri	60	0,9	800	12—14	1000—1500	65
b) împrăștiere . . .	80	1—1,2	—	—	—	—
Fasolea:						
a) rânduri	100—150	1,6—2	800—1500	15—18	1000—1500	80
b) în cuiburi	40—50	0.5—0	—	—	—	—

[1]) Nutreț verde.

FELUL PLANTEI	SE DĂ LA Ha.		RECOLTA MIJLOCIE			GREUTATEA HI.
			BOABE		PAE	
	Kg.	Hl.	Kg.	Hl.	Kg.	Kg.
Mazăre:						
a) rânduri	160—170	2—2,2	1400—2000	20—28	2000—3500	78—80
b) împrăştiere . . .	180—200	2,2—3	—	—	—	—
Linte:						
a) rânduri	80—120	1—1,5	700	9—10	1000—1500	80
b) împrăştiere . . .	140—170	1,8—2	—	—	—	—
Bob uşor:						
a) rânduri	180—200	2,5	2000—2500	25—30	3000—3500	80
b) împrăştiere . . .	200—240	2,5—3	—	—	—	—
Lupin pentru boabe:						
a) rânduri	120	1,5	1200	15—18	2000	75—80
b) împrăştiere . . .	180	2,2	1200	15—18	2000	75—80
Lupin îngrăşământ verde:						
a) rânduri	180	2,2	—	—	25.000 [1])	—
b) împrăştiere . . .	240	3	—	—	—	—
Soia:						
a) rânduri	60	0.8	1500	20	2000—3000	75
b) cuiburi	30	0.4—0.9	—	—	—	—
Năut:						
a) Rânduri	100	1,2—1,3	1200	15	1200—1500	80
b) cuiburi	60	0.75	—	—	—	—
Cartofi:	1200—2200 [2])	15—28	15—20.000 [3])	180—250	—	78—80
Nap porcesc:	1000—1400 [2])	12—17	10—20.000 [3])	125—250	4000	80
Sfeclă de nutreţ:						
a) sămânţă	—	—	600—1000	24—45	—	20—25
b) rădăcină	18—25	1.8—1	33—60.000 [4])	—	6000—8000 [4])	50—65
Rapiţă Colza:						
a) rânduri	11—14	0.2	1000	15—17	2000	65—68
b) împrăştiere . . .	14—18	0.25—0.3	—	—	—	—
Rapiţă naveta:						
a) rânduri	8—12	—	850	14	1800	63—68
b) împrăştiere . . .	10—14	—	—	—	—	—
Camelina:						
a) rânduri	10—12	—	900	14	1800	63
b) împrăştiere . . .	15—20	—	—	—	—	—
Mac:						
a) rânduri	4—6	—	1100	18—20	1800—2000	55—62
b) împrăştiere . . .	6—8	—	1000	18—20	1800—2000	55—62
Floarea soarelui:						
a) rânduri	25—30	0.6—0.75	1500	33—38	3000	36—42
b) împrăştiere . . .	50—60	1.25—15	—	—	—	—

[1]) Recoltă verde. [2]) Tubercule. [3]) Rădăcini. [4]) Foi.

FELUL PLANTEI	Se DĂ LA Ha.:		RECOLTA MIJLOCIE: BOABE		PAE	GREUTATEA Hl.
	Kg.	Hl.	Kg.	Hl.	Kg.	Kg.
Muștar:						
a) rânduri	10—12	—	800—1000	12,5—15	1500—2000	64—66
b) împrăștiere . . .	15—20	—	—	—	—	—
In pentru sămânță și fibre:						
a) rânduri	70—90	1—1,3	500 [1]	7,4	300—350 [3]	67—70
a) împrăștiere . . .	100—120	1,5—1.75	1000 [2]	15—16	2000	„
In numai pentru fibre:	180—200	2,7—2,9	—	—	350—450 [3]	—
Cânepă pentru fuior:						
a) rânduri	100—120	2,—2,4	—	—	4000 [4] sau	—
b) împrăștiere . . .	150—180	3—3,6	—	—	720 [5]	—
Cânepă pentru boabe:						
rânduri	25	0.5	850	—	3000—4000	42—55
Tutun:						
a) sămânță pentru un mp. răsadniță . . .	1 gram	—	—	—	—	—
b) răsaduri pentru un ha. 100 mp.	100 grame	—	—	—	450 [6]—1200	—
c) 1 litru sămânță conține:	450—550 gr.	—	—	—	—	—
Sfeclă de zahăr:						
rânduri	30	1.2	20—30.000 [2]	—	10 [3]—12.000	50 [2]
Sfeclă pentru sămânță plantată la 65 x 65 cm.						
bucăți	23810	—	1200—1400	48—56	—	22—28
Cicoare:						
a) rânduri	7—8	0.2	15—20.000 [7]	—	3000—4000 [1]	—
b) împrăștiere . . .	10—12	0.33	—	—	—	—
Cicoare pentru sămânță:	27800 [4]	—	300—400	10	—	35—40
Hamei:						
1.5 x 1 m. sau 2 x 2 m. câte un butaș bucăți	2500—3300	—	800—1000 [5]	—	2000 [6]	—
Susan:						
rânduri	15—25	—	1200—1500	20—25	1500—2000	55—50
Chimion:						
rânduri	8—10	0.1—0.2	1000	25	2000—2500	40—45
Anason:						
rânduri	18—20	0.5—0.6	500—800	14	1800—2000	34—38
Coriandru:						
rânduri	25—30	0.7—0.8	600—700	20	1800—2000	34—36
Anason dulce (Foeniculum officinale):						
rânduri	8—10	0.2—0.3	700—1200	—	2000—2500	38—40

1) Foi (kg.); 2) rădăcini, (kg); 3) foi și găuri (kg); 4) bucăți; 5) conuri (kg.); 6) vreji (kg.).
1) Semănat pentru boabe și fuior; 2) semănat numai pentru boabe; 3) fuior curat; 4) uscat; 5) fuior dărăcit; 6) foi (kg.).

Toate datele sunt luate după autorii: G. Maior, Max. Popovici și G. Cipăianu, Francu, etc. Dr. E. G.

SPECTACOLE MICROSCOPICE

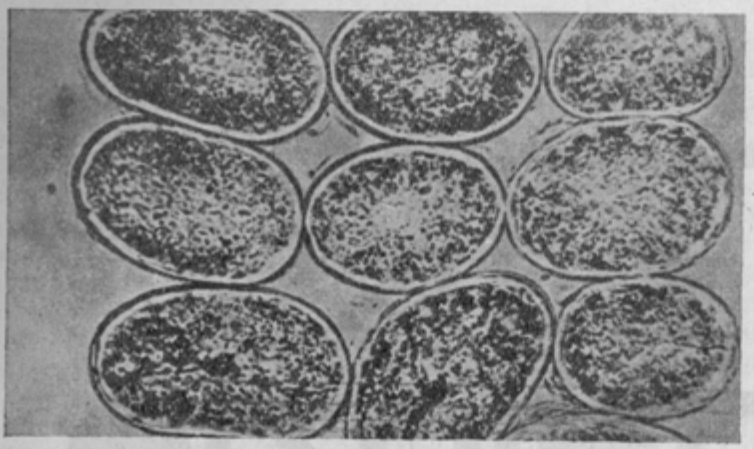

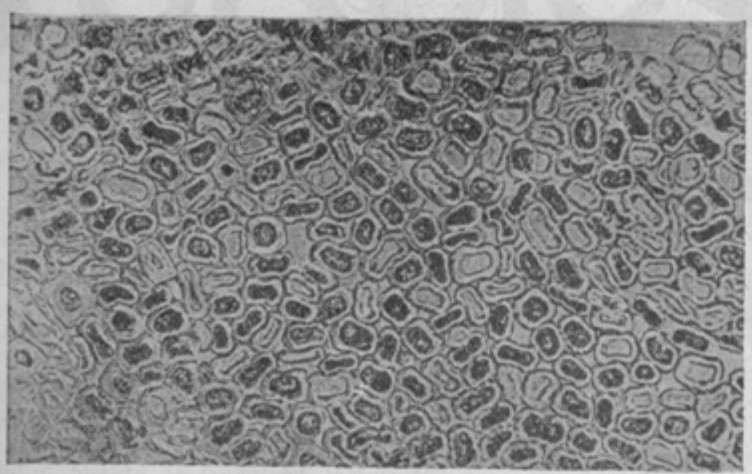

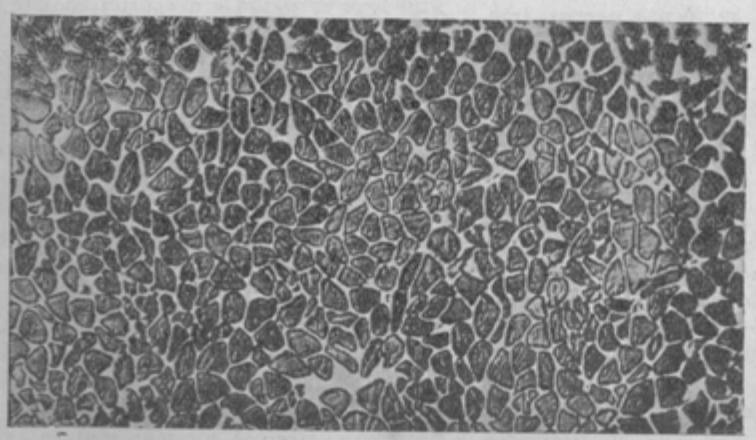

Iată cum se prezintă la microscop firele de păr, firele din blana unei pisici și firele de mătase

Gelozie

de Const. Râuleț

Petre Ionescu, procurorul de serviciu, rămase cu ochii încremeniți pe telegrama poliției, care îl vestea că „într'o clipă de nebunie, doctorul Mihai Dobrian, dela policlinica „Tămăduirea Modernă", se aruncase pe o fereastră a etajului al șaptelea și își zdrobise craniul de piatre, murind pe loc".

Păcat! Ce simțire aleasă! Ce medic distins!

Magistratul își amintea discuția ce avusese, nu mai departe decât eri, cu „doftorașul". El își bănuia soția, pe frumoasa Ioana, pentrucă era din ce în ce mai cochetă, din ce în ce mai ispititoare și, mai cu seamă, pentrucă dădea tot mai multă luare aminte marelui industriaș Jean Aldea, prietenul lor comun. In ultima vreme medicul se făcuse nervos, irascibil, pornit pe scandal. Magistratul se învinuia că a fost slab eri, că n'a găsit argumentele cele mai potrivite, care l-ar fi îndepărtat pe Dobrian de funestul gest. Dar cine ar fi bănuit? Da, își aducea aminte perfect dialogul schimbat între dânșii:

— Pentru un om de știință ca tine, îi spunea procurorul, starea asta este o scădere, o diminuare a prestigiului.

— Iți închipui că vreau să fiu în halul acesta? îi răspunsese Mihai, printr'o întrebare ce excludea răspunsul afirmativ chiar pentru omul cel mai neînțelegător.

— Dece nu te stăpânești, doftorașule?

— De mii de ori am pus și eu această întrebare bolnavilor mei, cu toate că îi cunoșteam zădărnicia.

— Totuși ar fi timpul să te potolești, să-ți vii în fire.

— Ai împrumutat aceste propoziții din bagajul vizitelor mele: iată pedeapsa mea.

— Și, noi, la parchet, sfătuim oamenii să se astâmpere. Doctorul sărise, parcă gata să-l pleznească: Ce, măi, îți îngădui să mă asemeni pe mine cu ăia care vă vin vouă plocon dela poliție? Apoi, după ce se mai liniștise, a început, ca în atâtea rânduri, să se plângă de soția sa. La fiece prilej ea se îvește tot mai decoltată, tot mai goală și vorbește tot mai provocător ca și cum ar urmări scopul bine determinat de a strânge în jurul ei „amateurs d'inédit", din care să-și recruteze apoi adoratorii. In schimb amicul nostru Jean ar jura că numai pentru el se afundă în noroi. Nu știu prin ce fisură a dragostei noastre s'a strecurat canalia asta în sufletul femeii. Prin el a murit. Și nu îmi pare rău, mă Petre, că Ioana mea a murit. Dar turbez la gândul că pe când ea cădea, pe când ea murea, Jean își închipuia că pentru el face toate acestea, pentru el se înjosește ca o femee din grămadă, ca o hetairă, pentru el se despoae la serate și la baluri, pentru el se sinucide insidios. Uite aseară de pildă, la balul studenților în medicină, am băgat bine de seamă că Jean era absolut sigur că pentru el s'a gătit Ioana atât de frumos, că pentru el și-a lăsat pieptul și brațele goale, că pentru el își rotea ochii și își legăna trupul. Asta n'o mai pot răbda. Tu nu înțelegi, Petre, că nu mai sânt în stare să trăesc lângă un cadavru?

— Exagerezi, Mihai, exagerezi...

E foarte cald. Cu borurile pălăriilor lăsate, merg încet, fără să-şi spună nimic.

Irinel nu mai plânge. Suspină din când în când, de-l doare în suflet pe Ionel. Se uită la ea cu coada ochiului.

Tot ea rupe tăcerea:

— Mă spui, Ionel?

Şi-l prinde alintător de braţ.

Ionel tace.

Irinel îl mângâie pe mână şi i se uită drept în ochi, îi suflă în obraz:

— Zi, mă spui!...

Cu ochii în pământ aşteaptă răspunsul.

— Ţîi! — face el, dând din cap că nu.

Nu poată să zică decât cum vrea ea, când i se uită în ochi, şi îl întreabă aşa de dulce. Ochii ei albaştri îl silesc să-i fie supus, să facă tot ce doreşte ea.

Irinel se mai înviorează, începe să fredoneze încetişor un cântec ce-i place lui Ionel.

Acum trec drumul pe lângă biserică. Mai au puţin până acasă. Se şi zăresc porţile albe de la casa lui Ionel şi alături zidurile galbene ale casei unde stă Irinel.

Fereastra e deschisă şi cu braţele pe cercevea aşteaptă ca de obiceiu, mătuşa Irinucii.

Ea nu mai poate. Dar se preface că nu-i pasă. Se uită după o bulbucătură de fum ce se ridica din coşul unei locomotive, ce trece nevăzută, în gară, dincolo de magazii.

— Uite trenul — îi spune ca să-i întoarcă privirea lui Ionel.

Şi îi arată fumul alb ce se topeşte în slavă, ca un miez scămos de bumbac.

— Da, da! — îi răspunde Ionel.

Şi acelaş gând îi tresare în minte:

...Irinel a fost rea cu el. L'a spus că a întârziat de la şcoală, când s'a dus la „pod", ca să vadă şi el un pic cum trec maşinile şi trenurile pe dedesupt. Iar acum, el să nu o spună?

Ba bine că nu! O s'o spună, uite aşa! Să se înveţe minte să nu-l mai pârască mamei!

Nici nu bănueşte biata Irinel ce se petrece în sufletul lui. Albastrul nepătat al ochilor ei se pierde în azurul cerului, urmărind norii alburii ce se destramă încet, încet.

S'a apropiat.

Mătuşa Irinuchii i-a văzut.

Irinel strânge înfricoşată mâna lui Ionel, presimţind ceva.

— Ce mă strângi aşa tare? — se supără el.

Şi îşi desface mâna din mânuţa dragă.

— Tăticule, un păianjen pe tavan...
— Striveşte-l şi tu cu piciorul!

Acum se simte uşurat.

Ea nu-i mai poate spune nimic.

Sunt prea aproape şi iar auzi tuşa lui Irinel.

Mai au câţiva paşi.

Chipul roşu al mătuşii zâmbeşte:

— Ei, Ionel, cum a mers astăzi? A ştiut Irinel?

Glasul ei sună răutăcios, ca acela al unei flaşnete hodorogite, de-l face pe Ionel să zâmbească.

— De ce râzi Ionel? Oare n'a ştiut?

Şi îl priveşte ţintă în ochi:

— Spune drept!

Ionel se codeşte. Insă ce e în sufletul lui!...

S'a înroşit de tot, simte cum îi ard obrajii.

O zăreşte pe Irinel pitită după poartă, aşteptând s'audă ce spune.

Simte privirea tuşii ei aţintită pe el.

Şovăia, cu privirea în pământ.

Deodată i s'arată degetul ameninţător al „domnişoarei". Se uită în sus să scape de arătarea aceea, însă norişorii albi îi aduc aminte de tren, de pâra lui Irinel, de bătaia mâncată.

Nu mai poate!

Se hotărâşte.

— Irinel, începe el... şi se înnecă

Silabiseşte, apoi, gâfâind:

— N'a ştiut lecţia la gramatică...

Abia suflând, pleacă.

Irinel a isbucnit în plânsete.

— Aşa!! — ţipă flaşneta, privind de la fereastră.

Lui Ionel îi pocnesc tâmplele. Gura îi e uscată de parcă-i bolnav.

Un ţipăt sfâşietor:

— Nu mai fac, iartă-mă, tanti.

Ionel nu mai aude nimic.

Astupându-şi urechile ca să n'audă cum o bate pe biata Irinel, din pricina lui, se repede în casă.

Şi plânge cu hohote.

— Mamă, du-te de scapă pe Irinel! Iute, mamă!...

— Dar ce s'a întâmplat? — îl întreabă, zâmbind.

Şi ca să-i facă pe plac pleacă repede s'o scape pe Irinel de pedeapsă.

Iar Ionel strânge pumnii, ameninţător:

— Lasă că-ţi arăt eu, flaşneta naibii!...

N. PORA

Cea mai îngenioasă reclamă

Supra-aglomerat cu paltoane şi impermeabile bărbăteşti, un negustor din Copenhaga s'a gândit să atragă clienţii pavoazându-şi magazinul aşa cum arată fotografia noastră. Trei etaje au fost acoperite în întregime cu mii de paltoane.

Ingenioasa reclamă a avut un efect fulgerător şi cumpărătorii s'au îmbulzit în număr atât de mare încât a trebuit să intervină şi poliţia. Inainte ca autorităţile să ordone negustorului să ridice paltoanele, el le vânduse pe toate.

Realizările din ultimul timp ale Ministerului Agriculturii și Domeniilor

In istoria agriculturii românești, anul 1937 va rămâne o dată memorabilă. Atât în domeniul legislației, cât și în acela al înfăptuirilor concrete, au fost atinse țeluri urmărite de multă vreme. Prin legea de organizare a ministerului de domenii și agricultură, promulgată la sfârșitul anului 1936, s'a dat acestui departament o nouă așezare. El devine, în fine, ceeace trebuia să fie dela început: un organ tehnic de îndrumare și de îmbunătățire rațională a agriculturii noastre, chemat să aplice vastul program de activitate cuprins în legea privitoare la organizarea și încurajarea agriculturii. Această lege, care de ani de zile a stat pe primul plan al preocupărilor celor ce conduc destinele agriculturii noastre, și-a primit forma definitivă în 1937 și principiile ei oglindesc concepțiile economice bine echilibrate ale d-lui ministru V. Sassu, hotărîrea cu care d-sa atacă problemele dificile și grija pe care o poartă plugarilor și gliei românești. S'a creiat astfel cadrul în care agricultura noastră, după o epocă de scădere, va putea progresa și îndeplini din nou rolul economic-social precumpănitor ce-i revine de drept, în ansamblul forțelor pe care se sprijină tăria și viitorul țării noastre.

V. SASSU
Ministrul Agriculturii și Domeniilor

Aplicarea măsurilor prevăzute în legea privitoare la organizarea și încurajarea agriculturii a format obiectul ofensivei agricole, pornită în anii precedenți. In cursul anului 1937, această activitate s'a desfășurat pe baza unui plan de lucru bine chibzuit și la întocmirea căruia au contribuit toți specialiștii din ministerul agriculturii și domeniilor și cel al cooperației, sub oblăduirea d-lor miniștri V. Sassu și M. Negură, secondați de d. C. Sescioreanu, consilier tehnic și Traian Mosoiu, subsecretar de stat la ministerul agriculturii și ajutați de d-nii secretari generali Cicero Gorciu și C. Algiu.

In rezumat, rezultatele obținute astfel sunt următoarele :

In vederea îmbunătățirii tehnicei agricole, s'a dat o atenție deosebită în alegerea grâului de sămânță și în curățirea pășunilor comunale. S'au luat măsuri pentru înființarea platformelor de gunoi la sate și pentru combaterea cuscutei și distrugerea buruenilor din ogoare. S'a căutat apoi să se răspândească, printre săteni, anumite mașini perfecționate, în legătură cu o mai rațională lucrare a pământului, distribuindu-se astfel 1250 prășitoare, în județele producătoare de porumb. Pentru a înlesni modernizarea inventarului de mașini, s'a acordat agricultorilor scutirea de taxele vamale și ad-valorem la importul de tractoare, precum și pentru 100 mașini de treerat și 2000 semănători.

Cultura plantelor medicinale a fost încurajată, prin înființarea de câmpuri de înmulțire și prin organizarea desfacerii recoltelor, iar acțiunea de răspândire a bumbacului a fost susținută prin împărțirea de sămânță la agricultori. S'au luat deasemenea măsurile pregătitoare în vederea creerii loturilor model pentru cultura porumbului.

Cultivatorii de grâu au primit un sprijin substanțial, prin acordarea unei subvenții de 20% peste prețul pieței, pentru grâul original, și de 10% pentru grâul recunoscut. Pentru a stârni spiritul de emulație printre plugari, a început premierea gospodăriilor model S'a înlesnit generalizarea tratamentului seminței de grâu cu sulfat de cupru, prin ieftenirea acestui produs, statul cumpărându-l dela fabrici cu 22-24 lei de kgr. și revânzându-l agricultorilor pe prețul redus de 15 lei kgr.

Cu o stăruință și mai dârză s'a continuat înzestrarea centrelor agricole, creiate în anul precedent. Aceste așezăminte concepute de d. ministru V. Sassu, trebuie să reprezinte pentru plugarii noștri pilde grăitoare și care să deprindă pe săteni cu lucrările cele mai chibzuite și cu culturile cele mai indicate de împrejurările actuale. Există în prezent aproape 200 de centre agricole, așezate în 67 din județele țării și conduse de ingineri agronomi ; iar numărul gospodăriilor model, a căror înființare este de asemenea datorită inițiativei d-lui V. Sassu, se ridică acum la 853, aflate în 236 comune din 37 județe.

O măsură de mare însemnătate practică a fost înființarea centrelor de motocultură, în județele din principalele regiuni producătoare de cereale, datorită cărora se va putea ajunge la pregătirea rațională a solului cerută pentru o bună însămânțare și o sănătoasă desvoltare a cerealelor.

In domeniul viticol s'a continuat delimitarea zonelor viticole ; s'a organizat săptămâna vinului, s'au luat măsuri de intensificare a exportului de struguri, a industrializării fructelor, etc.

Problema intensificării culturii plantelor textile a fost deasemenea atacată cu succes prin înfiinţarea Oficiului Naţional al textilelor, pe lângă ministerul agriculturii şi domeniilor, precum şi a Federaţiei naţionale cooperative pentru industrializarea textilelor, care şi-a început lucrările în vederea înfiinţării unor topitorii de cânepă şi în la Tg. Jiu, Feteşti şi Vaslui.

Acţiunea zootehnică şi sanitară veterinară a avut drept ţel: încurajarea producţiei animale, combaterea epizotiilor şi valorificarea în mai bune condiţiuni a produselor animale. Au fost înmulţite posturile de medici veterinari şi s'a obţinut o ieftenire însemnată a serului antipestos, uşurându-se astfel combaterea pestei porcilor. Construcţia şi înzestrarea institutului dela Giuleşti, destinat producţiunei acestui ser, au fost terminate. Pentru ameliorarea rasselor şi pentru improspătarea sângelui, s'au importat tauri Simmenthal şi Pinzgau, armăsari de pur sânge arab şi berbeci merinos. S'au distribuit crescătorilor mici un număr însemnat de reproducători din rassa de porci Yorkshire. De asemenea s'au distribuit berbeci proveniţi din turmele selecţionate ale oieriilor naţionale. Aceste oierii au fost înzestrate cu un material select de prăsilă. La oieria naţională dela Pallas (Constanţa) s'a înfiinţat o şcoală de ciobani, absolvenţii acestei şcoale urmând să activeze în vederea unei producţiuni mai raţionale.

Pentru o bună îndrumare a creşterii, s'au înfiinţat numeroase sindicate de creştere, unde sub conducerea Institutului naţional zootehnic, animalele sunt selecţionate în vederea productivităţii şi a rezistenţii faţă de înfuenţele nefavorabile ale mediului. In jurul abatoarelor de export s'au înfiinţat sectoare de creştere, unde medicii veterinari speciali, vizitează la intervale scurte curţile crescătorilor, având grijă de buna îndrumare a crescătorilor, de prevenirea şi de combaterea boalelor. Ştiind că încurajarea cea mai eficace a creşterii de animale este rentabilitatea ei, ministerul a reglementat valorificarea lânei, stabilind preţuri minimale pentru fiecare soi de lână în parte şi obligând fabricile de postav, de ţesătorie, filatură, pălăriii, etc. să cumpere în primul rând lână indigenă.

Preţurile în 1937 au fost mult mai mari decât în 1936 şi anume : pentru lâna merinos preţul s'a ridicat dela 68 la lei 90 de kg., la lâna ţigaie albă dela 57 la 75 lei de kg., iar la lâna ţurcană albă, dela 34 la 45 lei de kg. In acelaş scop s'au instituit prime de încurajare pentru carnea exportată şi s'a pus în aplicare standardizarea grăsimei de porc, ca astfel exportatorii români să fie în stare să reziste pe pieţele străine, concurenţei făcută din partea celorlalte ţări exportatoare.

Criza prin care trece de câţiva ani încoace industria mătăsei naturale şi implicit creşterea gândacilor de mătase, a dus la o scădere îngrijorătoare a producţiunii de gogoşi de mătase. Această situaţie a atras atenţiunea ministerului agriculturii, care a alcătuit un program de încurajare a sericiculturii. Punerea în practică a acestui program a şi început.

In domeniul silviculturii s'au realizat năzuinţi de mult urmărite, spre folosul economiei noastre naţionale. S'a continuat şi anul acesta cu împădurirea şi în deosebi cu plantarea terenurilor degradate, s'au mărit pepinierele, producându-se astfel puieţi pentru o mai largă acţiune de împădurire în viitor, s'au recoltat cantităţi însemnate de seminţe de diferite specii forestiere.

Pe terenul ştiinţific, activitatea celor trei aşezăminte : Institutul de Cercetări Agronomice, Institutul Naţional Zootehnic şi Institutul de Cercetări Forestiere, a continuat cu intensitate mărită şi a cuprins probleme tot mai numeroase şi felurite. Rezultatele obţinute au fost aduse la cunoştinţa celor interesaţi prin publicaţiuni numeroase, demonstraţiuni şi expoziţii de interes deosebit. In anul 1937, mulţumită sprijinului acordat de d. ministru V. Sassu şi de toţi colaboratorii săi, înzestrarea Institutului de Cercetări Agronomice a fost desăvârşită şi impunătorul local care reprezintă şi o podoabă arhitectonică a Capitalei, a fost inaugurat în prezenţa M. S. Regelui.

Ministerul cooperaţiei, condus cu strălucită competinţă de d. ministru M. Negură, a lucrat în strânsă legătură cu ministerul agriculturii. Şi cooperaţia, care joacă un rol atât de însemnat ca factor de progres economic şi social la sate, a luat un nou avânt în 1937, participând în mod activ la valorificarea produselor agricole. Băncile populare în trecut, un factor însemnat în viaţa economică rurală, au fost asanate, astfel că procurarea de credite mărunte pentru săteni va fi pe viitor mult înlesnită, datorită înfiinţării Institutului naţional de credit agricol.

Deşi recolta de cereale, cu excepţia grâului, nu a dat în 1937 decât rezultate mediocre, măsurile pentru valorificarea produselor agricole, aplicate cu atât succes în anii precedenţi, au fost din nou legiferate şi vor sprijini şi în campania 1937/38 preţurile produselor agricole. Datorită lor, valoarea grâului s'a putut menţine pe piaţa internă în jurul sumei de lei 50.000 de vagon, iar pentru export a atins suma de 58.000 lei de vagon. Preţurile plătite pentru orz, ovăz, secară şi majoritatea celorlalte produse agricole, au fost deasemenea foarte indicate, garantând agricultorilor un frumos beneficiu. O măsură ingenioasă, a fost impusă de d. ministru M. Negură, exportatorilor de grâu, de a exporta vin şi fructe în proporţie cu cantitatea de grâu vândută de ei peste hotare.

Trainicele realizări din 1937, datorite directivelor luminoase date de d-nii miniştri V. P. Sassu şi M. Negură, înseamnă un pas hotăritor în lupta dusă pentru propăşirea agriculturii noastre. Dragostea caldă pentru breasla plugărească a acestor conducători, activitatea lor exemplară, susţinută de vasta experienţă gospodărească a d-lui C. Sescioreanu, de înţelegerea adâncă a problemelor economice a d-lui subsecretar de stat Traian Moşoiu şi de devotamentul d-lor secretari generali C. Gorciu şi Algiu, vor fi, de sigur, pilduitoare pentru toţi ce vor fi chemaţi în viitor la cârma ministerului agriculturii şi domeniilor.

fel de fel

S'a pătat mătasea?

Petele de apă de pe anumite varietăţi de mătase, de pildă crêpe de Chine, care dau mătăsii aspectul murdar, pot fi scoase întinzând mătasea pe suprafaţa unui bec electric şi frecând cu o perie uscată, fină.

Cuier improvizat

In excursie, în lipsa unui loc sigur unde să vă depuneţi pălăriile, hainele şi altemărunţişuri, deschideţi o umbrelă şi atârnaţi-o de ramura unui copac aşa cum se vede în clişeul nostru. Obiectele puse la păstrare în umbrelă vor fi ferite de umezeală, de furnici şi de alte insecte.

Un sfat practic

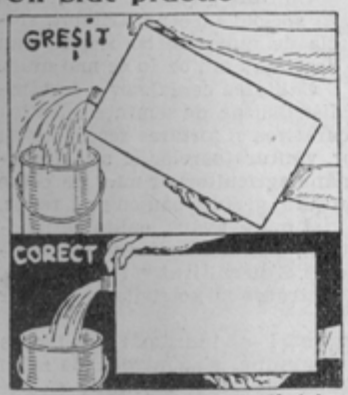

Când goliţi lichidul dintr'un bidon a cărui deschidere se află lângă o margine a capacului, procedaţi aşa cum arată clişeul nostru. Ţinând bidonul astfel, permiteţi aerului să ocupe suprafaţa lichidului, care va curge regulat, în vână groasă, ceeace nu se întâmplă când bidonul este ţinut altfel.

Vaccinul antidifteric.

Vaccinarea în difterie dă bune rezultate în 96% cazuri; se fac trei injecţii cu anatoxină, iar a patra injecţie cu anatoxină difterică consolidează rezultatul.

Vaccinaţia antidifterică se poate asocia cu vaccinaţia antitifică ; se fac trei injecţii din amestec de 1, 2, şi 3 cc. la 15 zile una.

Apăraţi-vă pantofii

Pentru elegantele noastre cititoare, care ştiu ce neplăceri întâmpină iarna când trebue să meargă cu tocuri înalte în şoşoni, propunem micul dispozitiv din figura alătur tă: un săculeţ de mătase, tăiat dintr'un ciorap vechi, care apără tocul pantofului. Aceste săculeţe pot fi legate de şoşoni cu un fir de mătase, aproape invizibil, şi astfel nu se vor pierde niciodată.

In slujba agriculturii.

Camerele de agricultură și uniunea lor

Prin legea din 14 Aprilie 1925, s'au înființat la noi în țară Camerele de agricultură, câte una ce fiecare județ și Uniunea Camerelor de agricultură, ca organ superior al lor, în București.

Aceste instituțiuni au fost create cu scopul:

1. De a reprezenta și apăra interesele agricultorilor.

2. De a îndruma și a ajuta pe agricultori prin: sfaturi, demonstrațiuni practice, învățământ agricol de scurtă durată, publicațiuni, recomandări de sisteme de cultură, soiuri bune de cereale, pomi și vite, mașini și instrumente agricole; combaterea boalelor la plante și animale; construcțiuni de gospodării și organizarea gospodăriilor, contabilitate agricolă etc. Cu un cuvânt ele se ocupă de toată activitatea agricolă a țării.

3. De a ajuta ministerul agriculturii în executarea diferitelor măsuri, luate pentru propășirea agriculturii.

D. C. Sescioreanu,
președintele Uniunii Camerelor de agricultură.

Cu toate greutățile aduse prin cele patru modificări ale legii de organizare, camerele și uniunea lor s'au dovedit folositoare pentru îndrumarea, ajutorarea și apărarea agricultorilor.

In ultimii ani, din cauza crizei, încasările camerelor și ale uniunii au scăzut foarte mult, și — din această cauză — îndeplinirea atribuțiunilor a devenit din ce în ce mai grea, mai ales că până la 1930-31, activitatea a fost mereu în creștere, iar în urmă — din lipsă de fonduri — ea a trebuit să fie mult mai restrânsă. Totuși, Camerele și Uniunea lor au putut să facă față greutăților și să procure și distribue la agricultor, cu prețuri reduse: unelte și mașini agricole, semințe selecționate, animale de reproducție, într'un cuvânt, tot ce era necesar pentru îndestularea nevoilor actuale și pentru promovarea agriculturii.

Din sumele realizate de Camerele agricole și Uniunea lor de la înființare, în 1936 și până la 31 Martie 1937, s'au cheltuit 1.177.188.441 lei numai pentru ajutorarea și înzestrarea agriculturii, 458.534.468 lei cuprind cheltuieli de administrație, chirii, lumina, diurnele și deplasările membrilor camerelor și salariile personalului tehnic.— De notat că 40% din această sumă reprezintă plata deplasărilor pentru educarea agricolă, adică îndrumarea și demonstrațiile practice pe teren. Cu lei 37.503.428 au fost ajutate serviciile agricole ale ministerului pentru îndeplinirea misiunii lor, iar lei 86.049.559 sunt cotele obligatorii, pentru diferite instituțiuni: consiliul superior economic, Casa pensiilor, Casa de credit și altele.

Se vede dar, că sumele realizate de către Camerele de agricultură au fost cheltuite pentru înfăptuiri folositoare în domeniul agriculturii. Această contribuție putea fi și mai importantă și din an în an sporită, dacă veniturile camerelor nu ar fi fost în anii din urmă în continuă scădere, ceeace le-a obligat a renunța la multe din punctele programului lor.

Rezultatul acestei activități desfășurate până acum e cunoscut de toți cei ce se interesează de soarta agriculturii.

Amintim — totuși — pe scurt numai următoarele:

Creșterea animalelor a luat un frumos avânt. Numărul lor a sporit și calitatea s'a îmbunătățit din an în an tot mai mult, datorită reproducătorilor de rasă distribuiți și întreținuți de camere, cât și îngrijirii mai bune a animalelor, depe urma propagandei în această direcție.

Cultura plantelor furajere, și în special lucerna, trifoiul, sfecla de nutreț și borceagul, s'au desvoltat din ce în ce mai mult.

Calitatea cerealelor a fost îmbunătățită, prin distribuirea de semințe selecționate, cât și prin curățirea și sortarea recoltelor cu ajutorul trioarelor, vânturătoarelor și selectoarelor puse la îndemâna agricultorilor mici de către camerele de agricultură, gratuit sau cu preț redus.

Pomicultura a luat mare avânt, calitatea fructelor s'a îmbunătățit, diferite boli au fost combătute cu mult succes. S'au cultivat varietăți alese, căutate pe piețele străine și potrivite regiunilor unde cresc.

Datorită propagandei și îndrumărilor făcute de către camere și uniune, s'au introdus la micii agricultori, pe lângă cerealele obișnuite și alte plante agricole mai aducătoare de câștig, cum sunt: cânepa, inul, floarea soarelui, soia, bumbacul, recinul și altele.

In toate ramurile de activitate și producțiune agricolă se observă azi un frumos progres, datorită activității acestor instituțiuni.

Ca încheere, putem spune că, datorită acțiunii Camerelor de agricultură și a Uniunii lor, agricultura țării a fost și este îndrumată temeinic pe calea progresului.

CE SCRIITORI FRANCEZI TREBUE SĂ CUNOAȘTEM?

II

MARIE-HENRI-BEYLE, ZIS STENDHAL (1783—1842) începe cu lucrări de critică *(La vie de Haydn, l'Histoire de la peinture en Italie et Rome, la Vie de Rossini, la Vie de Napoléon).* Ca prozator se înscrie printre romantici, luând partea lui Racine și Shakespeare. Ca romancier și-a câștigat admirația posterității prin opere în deobște cunoscute în care pasiunile se îmbină cu crimele. Stendhal e realist, prin atențiunea pe care o dă amănuntelor, dar se interesează și de faptele psihologice. Iată câteva din romanele sale: *Armance, le Rouge et le Noir, la Chartreuse de Parme, Lucien Servien.*

Dela el au rămas foarte multe fragmente în măsură să ne arate un Stendhal mai uman și mai apropiat de noi.

Stendhal

JULES MICHELET (1798—1874), fost profesor la celebra Ecole Normale, la Sorbona și la Collège de France — s'a făcut nemuritor prin: *Histoire romaine, Précis de l'Histoire moderne, Histoire de France, Histoire de la Revolution française.* Apoi, prin opere descriptive: *l'Oiseau. l'Insecte, la Mer, la Montagne* — egale ca realizare literară cu cele dintâi. Ca istoric în deosebi, el face să retrăiască trecutul. Nu trebue uitată nici lucrarea sa autobiografică postumă: *Ma jeunesse et mes mémoires.*

Jules Michelet

ALFRED DE VIGNY (1799—1863), n'a scris decât puține poezii. Volume: *Livre mystique, Livre moderne, les Destinées.* Versurile sale, deși uneori prea muncite, ca formă, sunt de o rară distincțiune, exprimând gândirile cele mai originale și sentimentele cele mai profunde. A tradus Othello de Shakespeare. A mai scris: *La Maréchale d'Ancre, Chatterton*—drame: *Cinq Mars* și *Stello*—romane: *Servitudes et grandeurs militaires* — povestiri în proză.

Alfred de Vigny

ALEXANDRE DUMAS (1803—1870), mare romancier și autor dramatic—care dă viață la tot ce atinge. Iată câteva din dramele sale: *Henri III et sa cour, Antony, Charles VII chez ses grands vassaux, Kean.* Cu același caracter sunt comediile *(Mariage sous Louis XV, les Demoiselles de Saint Cyr)*, ca și romanele sale, dintre care amintim: *les Trois Mausquetaires, le Vicomte de Bragelonne, Monte-Cristo, Chevalier de Maison-Rouge* și altele care au făcut și fac deliciul a milioane de cititori. Nu trebuesc uitate nici *Impressions de voyage, Causeries, Memoires.*

Alexandre Dumas

PROSPER MERIMEE (1803—1870), a atins perfecțiunea în nuvelă. Adevăratele sale capod'opere sunt: *Chronique du règne de Charles IX* (care amintește celebra nuvelă Alexandru Lăpușneanu, a lui C. Negruzzi), *Colomba, Mateo Falcone, Prise de la redoute* — și atâtea altele de întindere variată, dar de un interes egal. Opera sa se încheie cu studii de artă, arheologie, povestiri istorice și mai ales scrisori.

Prosper Merimée

Sainte Beuve

CHARLES AUGUSTIN SAINTE BEUVE (1804—1869), a fost unul din cei mai mari critici francezi. A început printr'o culegere de poezii. La 1828 Academia franceză i-a încoronat opera *Tableau de la poesie française au seizième siècle*. In volumele rămase celebre: *Causeries de Lundi, Nouveaux Lundis, Portarits littéraires, Portraits contemporaines, Portraits des femmes* și *Port-Royal* — sunt cele mai de seamă lucrări de critică, remarcabile prin varietatea, erudiția, finețea gândirii și vioiciunea stilului.

George Sand

GEORGE SAND (1804—1876), se numea în realitate *Aurore Dupin Dudevant* — e o mare scriitoare din sec. XIX-lea. A scris mai ales romane — dintre care unele adevărate capod'opere: *Français de Champei, la Mare au Diable, la Petite Fadette*. In teatru a încercat — uneori cu succes. Nu trebuesc uitate nici însemnările sale autobiografice: *L'Histoire de ma vie, Lettres d'un voyageur* — pline de vioaie descripțiuni, în care autoarea excelează.

Alfred de Musset

LOUIS-CHARLES-ALFRED DE MUSSET (1810—1857), a fost unul din cei mai mari poeți din sec. XIX-lea. Debutează prin opera romantică: *Contes d'Espagne et d'Italie* — un volum îndrăzneț. Mult mai potolit apare în volumul următor: *Spectacle dans un fauteuil* — care închide și celebrul său poem: *Namunna*. Cele mai izbutite poezii ale sale *(les Nuits, l'Ode à la Malibrann, l'Espoir en Dieu)* se găsesc în volumul Poesies Nouvelles. Ca prozator a lăsat *Comedies et Proverbes, la Confession d'un enfant du siècle, Contes et Nouvelles.*

José de Hérédia

JOSÉ MARIA DE HÉRÉDIA (1842—1905). — Mare poet francez originar din Cuba. Poeziile sale, sonete publicate la intervale rare prin reviste — au fost adunate în volum abia în 1893 sub titlul de *Throphées*. In plus a mai făcut 2 traduceri din limba spaniolă. Versurile sale sunt cea mai desăvârșită expresiune a școalei parnasiene. In ele întâlnim evocări ale viziunilor de artă — numeroase imagini împrumutate din privelștile vieții trecutului și prezentului grecesc, roman, barbar, oriental, spaniol, italian, breton.

Leconte de Lisle

CHARLES-MARIE LECONTE zis LECONTE DE LISLE (1818—1894) îmbrățișează de timpuriu cariera de scriitor. După unele încercări politice neizbutite, el se consacră poesiei publicând: *Poèmes antiques, Poèmes et Poesies, Poèmes barbares, Poèmes tragiques, Dernières poèmes*, urmate de o adaptare după Eschyl, *Erinnyes*. Poemele sale antice constitue o reacțiune contra romantismului, căci el cere o poezie „științifică" — adică în măsură să exprime marile înfățișări ale istoriei și marile neliniști care au turburat sufletul omenesc de-alungul veacurilor.

Emile Augier

GUILLAUME-VICTOR-EMILE AUGIER (1820—1889) celebru dramaturg francez, elev al „școalei bunului simț". Incepe prin pastișele neogrece: *la Cigne, le Joueur de flûte*. Din cadrul renașterii italiene scrie *l'Aventurière, Philiberte*. Prima operă de valoare a fost *Gabrielle* — scrisă într'o proză aleasă. Dintre comediile de moravuri mai amintim: *le Mariage d'Olympe ; Ceinture dorée ; le Lion pauvre, Un beau mariage ; Maitre Guérin*. Comedii sociale: *Le gendre de M. Poirier, les Effrontés* etc. A contribuit foarte mult la inspirația lui Alecsandri.

GUSTAVE FLAUBERT (1821—1880), mare romancier care s'a ocupat exclusiv cu literatura. Iată câteva din operele sale care l-au făcut celebru: *M-me Bovary, Salambô, les Tentations de Saint-Antoine, Trois contes (La Legende de Saint Julien l'Hospitalier, Hérodias, Un coeur simple).* După moarte s'au mai publicat: romanul neterminat *Bouvard et Pecuchet*, satiră a prostiei burgheze, *Par les champs et par les grèves* — impresiuni de călătorie — şi o foarte bogată şi interesantă corespondenţă. Ca scriitor a redat cu o exactitate de adevărat om de ştiinţă „amănuntele expresive, observate foarte obiectiv" şi a înfăţişat coloarea locală şi „aspectele cele mai fireşti ale lucrurilor şi fiinţelor". Ca formă a fost excesiv de atent şi riguros. Dintre operele sale sunt mai cunoscute: *Madame Bovary* (1857) roman psihologic-social, *Salambô*, (1862) roman istoric.

Gustave Flaubert

PIERRE-CHARLES BAUDELAIRE (1821—1867), un mare reprezentant al boemei franceze — s'a făcut celebru prin ale sale *Fleurs du mal* — care l-au arătat ca un mare poet — un adevărat maestru a cărui înrâurire a fost considerabilă. S'a impus prin bogăţia imaginilor, sobrietatea expresiunilor, intensitatea sentimentelor, concepţii înalte despre artă, dar mai ales prin originalitatea muzicii sale verbale. Ultimele volume: *Lettres, Oeuvres posthumes, Carnet, Journaux intimes*, nu i-au adăogat nimic nou.

Baudelaire

JOSEPH-ERNEST-RENAN (1823—1890), mare filolog şi istoric francez — cu o temeinică pregătire teologică. In 1862 a fost numit profesor la Collège de France — dar a fost suspendat după prima lecţie în care considera pe Iisus „un om incomparabil" Celebră e opera *La Vie de Jésus* — tradusă în toate limbile. Influenţa lui Renan asupra contimporanilor a fost foarte mare. Iată câteva dintre operele sale: *Histoire générales des langues semitiques ; Etude sur la politique religieuse du règne de Philippe le Bel ; De l'origine du langage, etc.*

Ernest Renan

ALEX. DUMAS FILS (1824—1895) după o tinereţe strălucitoare în care a debutat cu versuri *(Péchés de jeunesse)* trece la romane cu la *Dame aux Camélias*. Excelează prin pictura moravurilor. Iată câteva din operele sale: *le Demi-Monde, la Question d'argent, le Fils naturel, Un père prodigue, l'Ami des femmes, la Femme de Claure, la Princesse de Bagdat, Denise.* E scriitorul „cu teză" prin excelenţă, la care viaţa nu circulă atât de simplă şi de naturală cum ar trebui.

Alex. Dumas (fils)

HIPPOLYTE-ADOLPHE TAINE (1828—1893).— A fost filosof, critic şi istoric şi s'a impus de timpuriu în literatura ideologică universală. Iată câteva din cele mai răspândite opere critice ale lui Taine: *Essai sur les Fables de la Fontaine; Essai sur Tite-Live; Histoire de la littérature anglaise; Philosophie de l'art; De l'idéal dans l'art; Dernières essais de critique et d'histoire; Origines de la France contemporaine.* Aceasta din urmă e lucrarea sa capitală prin metoda precisă şi fecundă. Stilul său este colorat, viu, rapid şi puţin muncit.

Hippolyte Taine

VICTORIEN SARDOU (1831—1908), autor dramatic de valoare — debutează cu *la Taverne des étudiants*, care are o cădere ruşinoasă. Urmă — cu un răsunător succes — *les Premières armes de Figaro* şi *les Pattes de mouche.*

Activitatea sa dramatică e foarte bogată. A fost unul din cei mai fecunzi dramaturgi.

Iată câteva titluri : *les Femmes fortes ; Nos Intimes ; les Diables noirs ; la Fille de Tartarin ; M-me Sans-Gêne ; la Sorcière.*

Dialogul său e viu, uşor, rapid, spiritual şi muşcător, dar observaţia sa nu e destul de pătrunzătoare, iar caracterele nu prea studiate.

Victorien Sardou

BIBLIOTECA JUDEŢEANĂ TIMIŞ P-9439-D

Sully Prudhomme

SULLY PRUDHOMME (1839—1907), mare poet aparținând școalei parnasiene — debutează cu vestitele *Stances et Poèmes* — scrise într'o limbă de o rară precizione și având ca fond sentimente de o extremă delicateță și gândiri dintre cele mai alese și mai originale.

Alte volume: *Epreuves, Solitudes, Croquis italiens, Vaines tendresses, le Prisme.* Preocupările sale filosofice se văd în volumele de mai târziu: *les Destins, le Zenith, Justice, le Bonheur* — minunate modele ale poesiei franceze și universale.

Alphonse Daudet

ALPHONSE DAUDET (1840—1897), publică — la început — poezii și opere dramatice. Se înscrie printre cei mai de seamă prozatori francezi prin *Petit Chose* și *Lettres de mon moulin*, opere în care zugrăvește de minune societatea contimporană. In urmă, prin romane care au în ele profunzime și complexitate, a devenit un adevărat maestru al acestei specii — autorul câtorva capod'opere ca *Tartarin de Tarascon, Sapho, l'Evangeliste, l'Arlesienne* (piesă). Nu putem uita nici volumul *Contes*, dar nici povestirea plină de humor: *Les aventures prodigieuses de Tartarin de Tarascon.*

Stéphane Mallarmé

STÉPHANE MALLARMÉ (1842—1898), redactor al gazetei *Dernière mode*, la 1876 publică egloga *l'Après-midi d'un faune* — după care urmă *Vers et Prose.* Cu un an înaintea morții s'au publicat *Poésies complètes.*

A scris și proză, a tradus poemele lui Edgar Poë și a făcut câteva încercări de critică literară: *les Divagations; Un coup de dés, jamais n'abolira le hasard.* Mallarmé aparține mai întâi Parnasienilor, dar prin concepția poeziei el trebue să fie socotit, împreună cu Paul Verlaine, ca inițiator al Simbolismului.

François Copeé

FRANÇOIS COPEÉ (1842—1908), a publicat povestiri și nuvele, poezii, drame și comedii în versuri — operă foarte variată din care se degajează o simpatie discretă pentru cei umili. Aceiași preocupare găsim în poemele *la Grève des Forgerons, les Humbles, Promenades et Intérieurs, Contes en vers* (poezii). Dintre piesele sale unele au ajuns într'adevăr celebre: *Lettre d'un humble breton* — inspirată din nenorocirile patriei; *le Passant*, fantezie cu un succes răsunător; comediile: *le Luthier de Crémone, le Trésor* și dramele: *Severo Torelli, les Jacobites, Pour la Couronne.*

Maupassant

HENRY-RENÉ-ALBERT-GUY DE MAUPASSANT (1850—1893), a fost unul din cei mai de seamă prozatori realiști.

Operele sale s'au răspândit foarte repede — tocmai din cauza interesului pe care autorul lor îl punea pe cunoașterea vieții. Debutează la „*Soirées de Medan*" cu nuvela *Boule de suif* — după care a publicat versuri, dând dovada unui talent viguros. Iată câteva din titlurile povestirilor sale: *la Maison Tellier; Mademoiselle Fifi; Conte de la becasse; les Soeurs Rondoli; Contes et Nouvelles.* Ca romane amintim: *Une vie, Bel-Ami, Pierre et Jean, Fort comme la mort, Notre coeur.* Maupassant e cel mai naturalist dintre scriitorii generației sale. Stilul său e sobru și ingrijit.

Paul Verlaine

PAUL-MARIE VERLAINE (1844—1896) mare poet reprezentând latura simbolistă a poeziei franceze. A publicat: *Poèmes saturniens, Fêtes galantes, la Bonne chanson* — scrisă pentru viitoarea lui soție — d-ra de Sivry.

După o viață sbuciumată dusă în tovărășia poetului Arthur Rimbaud a scris celebrele *Romances sans paroles.*

Ultimele sale opere au fost *Sagesse, les Poètes maudits, Jadis et Naguère.* Spre sfârșit a dus o viață sbuciumată care i-a inspirat volume ca: *Parallèlement, Femmes, Bonheur, Chanson pour elle*, etc.

Poezia sa e adesea subtilă sau puțin inteligibilă și din cauza exotismului și din cauza amestecului bizar pe care-l aduce.

Emile Faguet

EMILE FAGUET (1847—1916) celebru critic francez — ales membru al Academiei în 1900 — a înlocuit pe Jules Lemaître la *Journal des Débats*. Critic ingenios şi spiritual, el s'a interesat în deosebi de critica ideilor în opere monumentale ca : *la Tragédie française au XVI-me siècle ; les Grands maîtres du XVII-e siècle ; Corneille ; Dixseptième siècle ; Etudes littéraires et dramatiqes ; Dixneuvième siècle ; La Fontaine ; Volaire ; Flaubert ; Histoire, de la littérature française*. Minunată este a sa *l'Art de lire* — pe care ar trebui s'o urmeze fiecare cetitor.

Brunetière

VINCENT DE PAUL - MARIE FERDINAND BRUNETIÈRE (1849—1906) a fost unul din cei mai de seamă critici literari. Secretar de redacţie şi apoi director al celebrei *Revues des Deux Mondes* — el publică numeroase studii critice : *Questions de critique; Nouvelles questions de critique; le Roman naturaliste ; l'Evolution de la poèsie lirique; les Epoques du théatre français; Histoire de la littérature française*.

Toate mărturisesc o perfectă cunoaştere a textelor, până la cele mai neînsemnate — dar nu şi o judecată sigură, din cauza întâietăţii pe care o dă faptelor.

Pierre Loti

LOUIS - MARIE - JULIEN - VIAUD ZIS PIERRE LOTI (1850—1923) a fost căpitan de vas — prilej care i-a inspirat atâtea opere celebre ca : *Azyade ; Pêcheur d'Islande ; Jerusalem ; les Désenchantées ; le Roman d'un enfant* — pline de minunate impresii din călătoriile sale în Orient.

A mai scris o dramă în 5 acte: *Judith Renaudin* — o traducere a tragediei *Regele Lear*. Loti nu e un stilist, dar un impresionist, un peisagist care mai mult evocă decât descrie, amestecând ceva din el însuşi, neliniştea sa în faţa morţii, epicureismul trist care-şi caută în literatură principala consolare.

Paul Bourget

CHARLES-JOSEPH-PAUL-BOURGET (1852—1935, a început prin versuri: *La vie inquiète; les Aveux; Edel)* spre a ajunge celebru prin studiul său : *Essais* şi *Nouveaux Essais de Psychologie contemporaine* — dar mai ales prin romane în care găsim o mare putere de analiză şi nuvelele în care a excelat.

Amintim câteva : *Cruelle enigme, André Cornelis, le Disciple, Terre promise, Cosmopolis, Nos actes nous suivent, l'Irréparable, Deux Soeurs*.

In 1894 a fost ales membru al Academiei franceze.

Bourget a dat semnalul unei reacţiuni împotriva naturalismului şi a introdus cea mai fină analiză a relelor generaţiei sale.

Jules Lemaître

FRANÇOIS - ELIE - JULES - LEMAÎTRE (1853—1914) critic de valoare a cărui operă începe cu celebra teză : *la Comédie après Molière et le Théatre de Dancourt*. Consacrându-se literaturii, el publică : *les Medaillons, Petites Orientales* — unde se arată parnasian ingenios.

In acelaşi timp se manifestă şi prin critica literară la *Revue bleue* şi dramatică la *Journal des Débats* şi *Revue des Deux Mondes*.

Opere : *Contemporains* — 7 volume ; *Impressions de théatre*.

Piese mai cunoscute : *le Deputé Leveau; le Mariage blanc; l'Age difficile*.

Spre sfârşitul vieţii a fost un adept al mişcării naţionaliste.

Maeterlinck

MAURICE POLYDORE - MARIE - BERNARD MAETERLINCK (n. 1862) autor dramatic şi poet belgian, debutează prin volumaşul *les Serres chaudes*. Piesele sale principale au fost: *la Princese Maleine, l'Intruse, les Aveugles, les Sept princesses, Péléas et Mélisande; Monna Vana ; l'Oiseau bleu*. A mai publicat câteva volume de meditaţii filosofice de o foarte nobilă inspiraţie şi o atât de măreaţă formă lirică : *Le trésor des humbles, la Sagesse de la Destinée ; la Vie des Abeilles ; la Vie des termites ; la Vie de l'espace ; la Vie des fourmis*.

Maurice Barrès

AUGUSTE - MAURICE - BARRÈS (1862—1923) a fost un mare literat. S'a remarcat prin trilogia: *Sous l'oeil des Barbares, Un homme libre, le Jardin de Bérénice* — având ca temă egoismul. In *le Culte du moi, examen de trois idéologies,* — individualismul său înlătură orice disciplină socială. Alte volume: *Une journée parlementaire*-comedie; *Du sang, de la volupté et de la mort.*

Ca doctrinar naţionalist el se remarcă prin: *le Roman de l'énergie nationale, l'Appel au soldat, Scénes et Doctrines du Nationalisme.*

Barrès scrie meditaţiuni psihologice: *les Amitiés françaises, Au service de l'Allemagne, Colette Bandoche, le Voyage de Sparte, Greco ou le Secret de Tolède, la Colline inspirée, la grande pitié des eglises de France,* etc.

A fost ales membru al Academiei franceze în 1906.

Henry de Regnier

HENRI DE REGNIER (n. 1864 ?) mare poet şi romancier. A debutat în revista „Lutèce". A avut ca maeştrii în poezie pe Leconte de Lisle şi Héredia.

Principalele volume de poezii: *Lendemains, Apaisement, Sites, Episodes, Poèmes anciens et romanesque, les Médailles d'argile; la Cité des eaux; Poesies.* A mai scris poveşti: *Contes à soi même, le Trefle noir, Contes de France et d'Italie.*

Iată şi câteva dintre romanele sale: *le Mariage de Minuit, les Vacances d'un jeune homme sage, la Pecheresse, l'Escapade* — toate evocaţiuni poetice ale stărilor de altădată — pline de mister şi fantezie.

Francis Jammes

FRANCIS JAMMES (n. 1868) a fost un mare poet şi romancier. A început prin volumul *Vers* apărut în 1894 — după care au urmat: *De l'angelus de l'aube à l'angelus du soir, le Deuil de primevères, le Triomphe de la vie,* poema idilică *Jean de Moarrieu; Clairières dans le ciel.* Ca prozator a scris frumoase nuvele sentimentale: *Clara d'Ellebeuse, Almaïde d'Etremont, Pomme d'anis* şi poema în proză *Le Roman du lièvre.* Alte opere demne de a fi cunoscute: *Ma fille Bernadette, Feuilles dans le vent, le Rosaire au soleil, la Vièrge et les Sonnets.* In fine foarte interesantele sale memorii.

Contesa de Noailles

ANNE ELISABETH, PRINCESSE BRANCOVAN, COMTESSE MATHIEU DE NOAILLES (1876—?) cunoscută poetă franceză de origină română, crescută în Franţa. A scris versuri *(Coeur innombrable, l'Ordre des jours)* în care panteismul se întinde până la cele mai umile fructe. Apoi, romane: *la Nouvelle espérance, le Visage émerveillé, la Domination.*

Alte volume de poezii: *les Eblouissements, les Vivants et les Morts, les Forces eternelles, Poème d'amour, l'Honneur de souffrir, Poème d'enfance.*

A mai lăsat şi o culegere de meditaţii în proză: *Exactitudes.*

„Honni soit qui mal y pense"

„Ruşine celui care se gândeşte la răutăţi" e deviza ordinului englez al Jaretierei, în care sunt admişi numai 25 membri, care-l poartă la genunchiul stâng. Origina lui e curioasă: la un bal dat de Contesa de Salisbury, căzându-i la un moment dat jaretiera, regele Eduard III s'a grăbit să o ridice, ceeace a provocat zâmbetele curtenilor. Ca să înlăture orice bârfeli, regele a înfiinţat această înaltă distincţiune

CRUCEA

Acolo sus, pe culmea 'naltă,
Pe culmea mândrilor Bucegi,
Cioplită de-o creștină daltă,
Acolo unde șoimii 's regi.

Privind nemărginirea-albastră,
Pe Caraiman, pe culme, sus,
Mântuitoare și sihastră
Se 'nalță crucea lui Isus.

Cine-a urcat-o sus pe creste
Ce mucenic adevărat?
Din care biblică poveste
Sfințita cruce s'a 'nălțat?...

Purtată fără de hodină
De-alungul veacurilor șir
Și în veci slăvită de lumină
E crucea neamului-martir!

E crucea, ce-a urcat Calvarul
S'ajungă printre jertfe, sus,
Să ne păzească 'ntreg hotarul,
Din răsărit pân' la Apus!

MIRCEA DEM. RADULESCU

Humor

— Coniță, am pierdut copilul!
— Unde ți-a fost capul? Am să ți-l opresc din leafă!...

Recomandație de prisos.

— Ne-am înțeles; te angajez, dar să nu care cumva să-mi porți rochiile.

Poveste fără cuvinte

Se transportă un geam de sticlă invizibilă.

— O singură carte în bibliotecă?
— Da. E catalogul cărților împrumutate.

Rapiditate

— Domnule comisar, viu din călătorie și aflu că cineva a fost arestat pentru vina de a mă fi ucis.
— Prea târziu dragă, asasinul dumitale a și mărturisit!

Donaţia IOAN I. MOVILĂ

Vizitatorii Tekirghiolului, oprindu-se o clipă în faţa monumentului închinat în frumoasa staţiune celui care a fost Ioan I. Movilă, *nu pot reţine mai mult decât un nume şi o dată. Acest precursor merită însă mai mult: a fost un om modern, în cel mai bun înţeles al cuvântului, un om de acţiune dar şi un artist. Numele său, fără să răsune la fel de des ca al altor contimporani ai săi, este un nume menit să nu se şteargă nici-odată.*

Ioan I. Movilă *s'a născut în 1846, la Bucureşti, dintr'o veche familie boerească din Moldova. După o educaţie aleasă, căpătată în ţară cu cei mai mari profesori ai timpului, tânărul a plecat la Napoli, unde şi-a luat doctoratul în drept.*

Revenit în ţară, a fost procuror şi judecător la tribunalul Vlaşca, iar mai târziu preşedinte al tribunalului Galaţi.

In anul 1888, brăilenii l-au ales deputat, iar în 1891, sub Lascăr Catargiu, a fost numit prefect al judeţului Brăila.

Retras apoi din magistratură şi din viaţa politică, n'a putut rămâne în neactivitate. De-aceea, nu precupeţi nici-o sforţare până când nu văzu realizată, în 1899, staţiunea Tekirghiol. Ioan I. Movilă *întrevăzuse acţiunea miraculoasă a nămolului vindecător şi folosul imens pe care-l va aduce ţării o asemenea staţiune balneară. Trecerea timpului i-a dat dreptate.*

Dar Ioan I. Movilă *a fost şi un mare iubitor de artă. Colecţiile sale de tablouri româneşti şi străine, adunate cu mari jertfe, avea intenţia să le adăpostească în Capitală, într'un „templu al artei". Soarta nu i-a permis să-şi împlinească această dorinţă şi i-a tăiat firul vieţii la 13 Ianuarie 1901.*

Au trecut de-atunci trei zeci şi mai bine de ani, în care timp pânzele atât de dragi ale lui Ioan I. Movilă *au fost păzite cu grijă de soţia sa. In primăvara acestui an, d-na Elena I. Movilă, vizitând împreună cu fiul său, d. Sever Movilă, pinacoteca municipiului Bucureşti, din bulevardul Lascăr Catargiu, a donat pinacotecii 66 pânze. In acelaş timp, a dăruit primăriei municipiului, pentru muzeul comunal, 21 tablouri cu caracter istoric-documentar.*

Ca omagiu pentru colecţionarul dispărut şi pentru donatori, d. Al. Donescu, primarul Capitalei, a dispus ca două săli din pi-

nacoteca municipiului să poarte numele Ioan I. Movilă.

Dintre operele cele mai caracteristice din colecţia Movilă, datorite artiştilor români şi străini, citãm :

„Scenă casnică" de Brekelenkamp Quiryn (şc. oland. sec. al XVIII-lea), „Une mère" de Beauquesne Wilfrid, (şc. franc. sec. al XIX-lea). „Moutons sortant d'un bois" de Charlier Jacques, (şc. fran. sec. al XVIII-lea). „Concert în familie" de Coques Gonzales, (şc. flam. sec. al XVII-lea.) „Madona" de Corti Camille, (şc. ital. sec. al XIX-lea). „Musulman" atribuit lui Dietrich J. „Intimitate" de Karlowszky Barthelemy, (şc. maghi. sec. al XIX-lea). „Târg rusesc" de Klein, (Varşovia 1824), „Peisaj" atribuit lui Lorrain Claude, (şc. franc. sec. al XVII-lea). „La rugăciune" de Luini Bernardino, (şc. itali. sec. al XVI-lea), „Des brigands jouant leur proie" de Van Den Bos, (şc. belg. sec. al XIX-lea). „Nobil" de Munkacsy Michel, (şc. magh. sec. al XIX-lea). „Isus Christos" (şc. ital. sec. al XVI-lea), „Darurile magilor" (şc. flam.) „Scenă bachică" (şc. flam.), „Paris în faţa celor trei graţi", (şc fran.) „Madona cu Isus" (şc. Murilo), „Portret de femee", (şc. Rembrant). „Esquisse"-Saint Ambroise defendant au roi Theodosius L'entrée de L'eglise după Rubens. „Jocul cu zaruri", (şc. spani.), „Martirajul sfântului Ioan" (copie după Vecelli Tiziano), — originalul acestei opere a fost ars —, „Trandafirii" de Alpar Paraschivescu, „Doamna cu scrisoarea" de Henţia Sava, „Nud" de G. D. Mirea şi celebrul tablou „Evreul galiţian" de marele nostru Nicolae Grigorescu, care prin geniul său creiator a fixat adevărata expresie a artei noastre naţionale.

Iată deci cum seria marilor noştri donatori de artă, începând cu Th. Aman şi Anastasiu Simu, creşte cu numele nobilului donator cu sufletul atât de mare şi generos care a fost Ioan I. Movilă.

Sculptor **TEODOR BURCA**
Conservatorul pinacotecii municipiului Bucureşti

— A! s'a înecat o muscă în vinul dv.
— A... ce moarte frumoasă!...

— Eşti sportiv?
— Nu, sunt chirurg.

Vă cade părul ?
Citiţi pag. 224 bis
Un interesant articol vă va spune ce trebue să faceţi pt. salvarea părului dv

AMALFI

Un sat de pescari umili, o plajă îngustă, ziua pustie, seara acoperită de bărci; deasupra satului, o colibă tăcută veghiată de un hotel ce fusese odinioară o mânăstire, iar peste tot, vibrând de toate glasurile zării, încremenită par'că într'o armonioasă ascultare a depărtărilor, o vastă reculegere senină: Amalfi!

Dela Napoli la Sorrento, drumul nu e decât o prelungire a perspectivelor golfului, cu o mai bogată înviorare de verdeață și o pauză de liniște. Dela Sorrento la Amalfi, priveliștea se înalță. O neîncetată șerpuire de cărare albă alergând deasupra mării, cu scurte cotituri de umbră ce te readuc apoi, tot mai sus, spre urcușuri de lumină. In stânga, o priveliște oarecare de pământ neregulat și de pomi; în dreapta, transfigurarea cristalină a unei perspective din care golful napoletan nu e decât o senină frântură. Adevărata frumusețe a țărmului napoletan nu strălucește pe Casacciolo și nici la Sorrento ci aici, pe drumul șerpuitor și înalt ce duce spre singurătate. Capri, Posillipo, Sorrento sclipesc, în îmbrățișarea unei singure priviri, de tot ce natura a putut să creieze ca armonie de culori în străfulgerări de lumină. Cu linii ce par însă idealizate, când vaporoase ca o rază de soare, când adâncite în umbră, când contopite departe în vasta simfonie albastră ce unește apele cu cerul.

Inspre mare, drumul e lipsit de aplecări; dincolo de margine, e golul. Dedesubt. la o înălțime vertiginoasă sunt apele. Prăpastie ce dă acestui drum înfățișarea unei terase imense, cioplită pe margine de stânci de către un zeu poet pentru a asculta în singurătate sufletul nesfârșitului.

*

Acum cincizeci de ani, un răzvrătit ce-și făurise din singurătate o aprigă lege de viață, căutase la Amalfi un

Amalfi — Vedere generală

colţ de liniște. Pe vremea aceea, în Amalfi, sat de pescari, erau puține adăposturi. Sus însă, pe colina ce domină ţărmul, pierdută în tăcerea înălţimilor strălucea o clădire albă: mânăstirea Capucinilor.

Străinul ceru un adăpost acolo, şi îl primi.

Amalfi — Catedrala

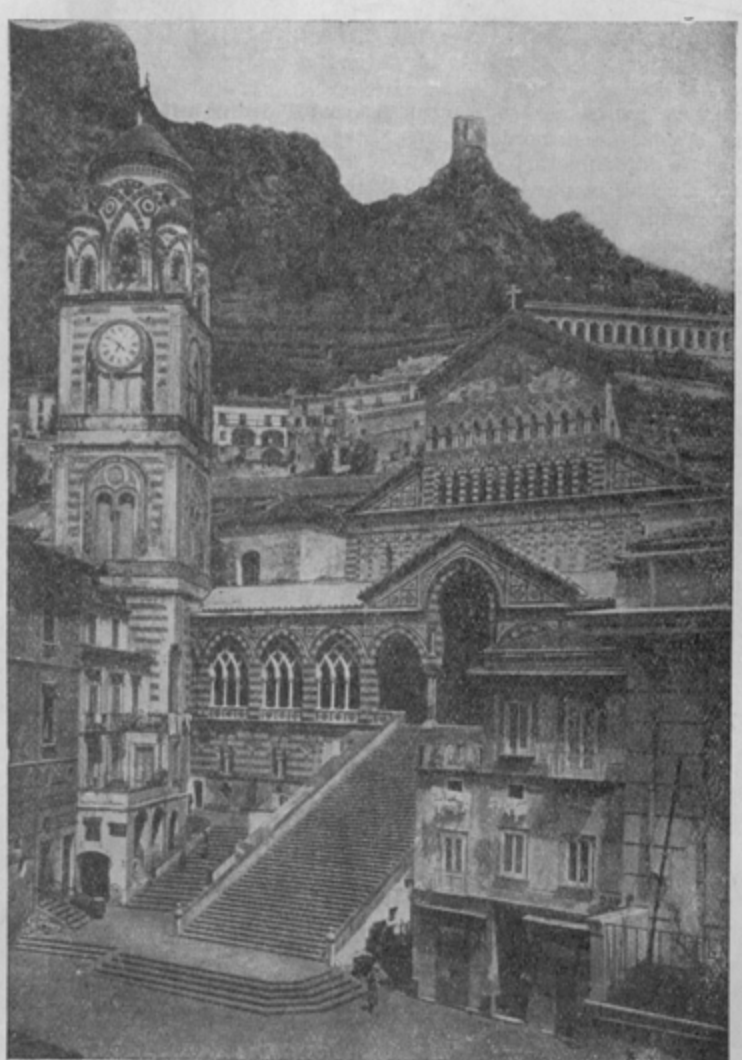

O mânăstire nu e un hotel. Îi lipseşte veselia, îi lipseşte luxul. Odăile, mici, se numesc chilii şi în chiliile acestea mobilierul este alcătuit dintr'un pat de lemn, o masă îngustă, un scaun şi un lavoar. Fereastra e mai mult un ochi adânc prin care în zadar încerci să priveşti jos. O deschizătură spre nemărginirea albastră, atâta tot.

Impărţirea mânăstirii e simplă. O intrare vastă ce dă într'un culoar îngust. Deoparte şi de alta a culoarului cele două rânduri de chilii, cu uşile albe ca şi zidul. Jos, piatra rece. Sus, atârnată de tavan, o veche lampă neagră.

Afară, în jurul mânăstirii, singurătatea zărilor, primăvara, lumină multă; iarna, vuetul îndârjit al furtunii. Şi în încăperile mici unde atâtea renunţări se roagă, vuetul acela seamănă cu un plâns. Călugării, deşi trăesc în acelaş adăpost, caută izolare. Nu se întâlnesc decât la rugăciune: clipele scurte în care trupurile sărmane se apleacă umilitor spre pulbere. Apoi, întunecate umbre ale desertăciunii, îşi închid iarăşi în celule resemnarea.

Tăcerea aceasta îl fermecă pe străin. Niciodată nu se găsise atât de singur, şi niciodată singurătatea nu-i fusese atât de dragă. Despărţit de lume, ascultă toate armoniile. Clopotul rugăciunii, foşnetul paşilor înăbuşiţi pierzându-se departe, vuetul furtunii, tânguirea mării, toate glasurile naturii şi ale sufletului crează pentru el o simfonie. Şi popasul de câteva zile deveni reculegerea unui an.

Până când, într'o zi, depărtările îl chemară. La intrarea mânăstrii se deschid două drumuri. Unul, şerpuind spre mare, celălalt străbătând coţina spre câmpie.

Drum îngust şi pustiu. Într'o dimineaţă, străinul se depărtă pe acest drum. Era primăvară şi drumul era luminos. Departe, strălucea marea; în faţă, pământul era un zâmbet de flori. Şi străinul desamăgit de odinioară simţi că lumea redevenise frumoa-

să. Astfel, luând cu dânsul dureroasa armonie creată în reculegere, își avântă năzuința spre adevăruri noi.

Dureroasa armonie singuratecă erau *„Strigoii"*. Străinul era Ibsen.

De atunci, a trecut vreme multă. Mânăstirea a devenit hotel; în fața mânăstirii, pământul s'a transformat. Drumul ce ducea spre mare s'a prefăcut în trepte; pergola terasei a adăpostit un restaurant.

Totuși, mânăstirea de altădată nu și-a pierdut în întregime sufletul. Un negustor ce nu era lipsit cu totul de poezie, a respectat clădirea. Și lumina pătrunde încă tot așa de blândă, singurătatea domnește încă odihnitoare. Fără tristețe însă, fără apăsări. Căci sufletele pustii au dispărut.

Acum, străini mulți se opresc aici. De toate națiile, de toate categoriile. Perechi de îndrăgostiți cu priviri scânteietoare și zâmbete amăgite; oameni obosiți oprindu-se spre odihnă; suflete pribege venite să-și aline, în încercuirea zărilor, întunecate resemnări tăinuite. Priviri albastre de nordici, fețe bronzate de meridionali; toată curiozitatea, toate dorurile Europei. Pe terasa lungă, dela înălțimea căreia satul nu-i decât o albă înghesuire de case, sub frunzișul pergolei unde ziua cea mai sclipitoare devine penumbră, serile au clipe divine.

La sfârșitul mesei, prin sufletele atâtor străini ce nu se cunosc, șerpuește o înfiorare ciudată.

După primele convorbiri sgomotoase, cuvintele alunecă spre șoaptă, șoaptele se risipesc în tăcere, tăcerea devine gând.

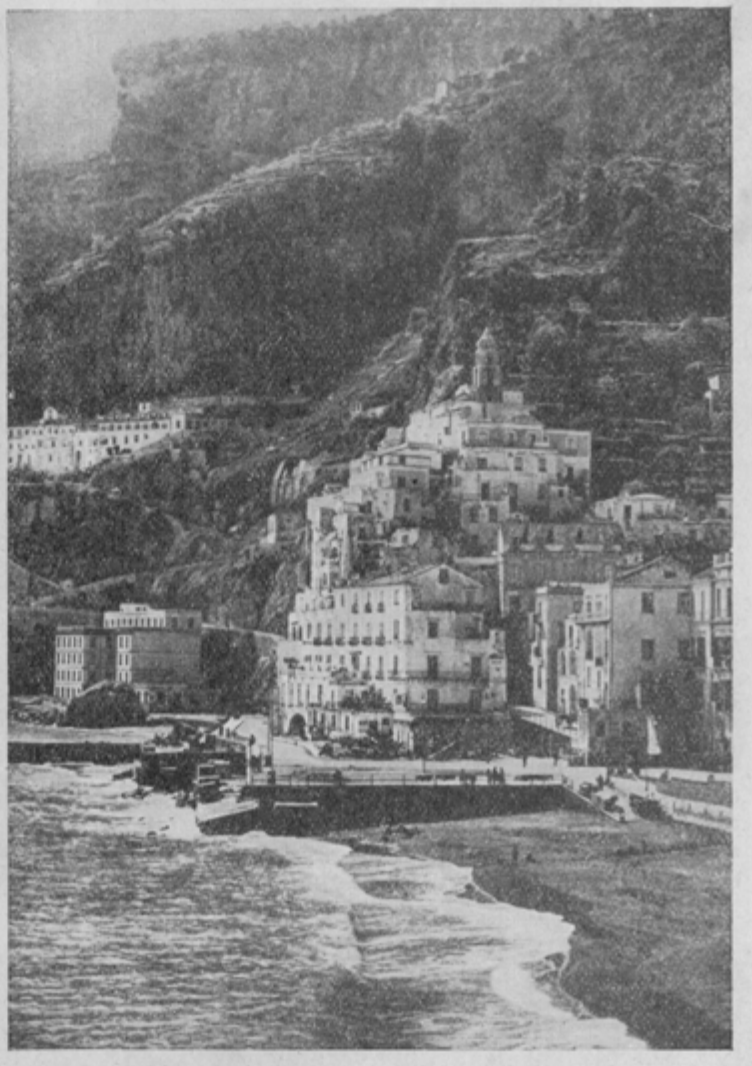

Amalfi — Drumul spre mare

Din satul obosit unde câteva lumini încă mai freamătă, ajung depărtate legănări de cântece. Melodii de pescari nevăzuți, așezați pe praguri de colibe sau strânși pe o fâșie de țărm, ca pentru o nesfârșită veghe. O înfrățire bruscă, o neprevăzută contopire de simțiri îi cuprinde pe străini. Fețele se încordează, sufletele răscolesc amintiri.

Nostalgii uitate, înfrigurări de avânt, îndepărtate exaltări de nădejde. In cântecul de jos fiecare regăsește o frântură din cântecul lui: veșnicul cântec tineresc, pe care îl înăbuși într'o zi în adâncimi de suflet, ca pentru o îndurerată renunțare...

O. DENSUȘIANU-FIUL

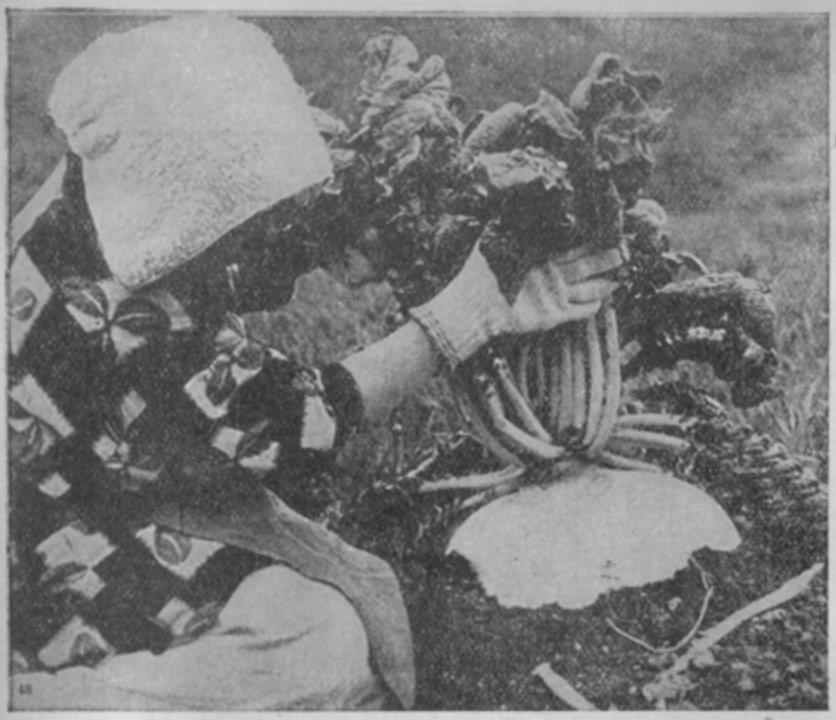

RIDICHII URIAŞI JAPONEZI

O minune botanică

De ani de zile, botaniştii se străduesc să deslege enigma ridichilor uriaşi japonezi, ca să poată răspunde cu precizie întrebării: aceşti ridichi au fost obţinuţi prin încrucişări meşteşugite, de-alungul secolelor, sau natura le-a dat aceste dimensiuni uriaşe ? Întrebarea n'a găsit până astăzi un răspuns satisfăcător. Cea dintâi ipoteză, aceea după care ei ar fi rezultaţi din încrucişări făcute de grădinari, nu pare verosimilă. O veche pasiune a grădinarilor japonezi este de a creiă plante pitice, de a creşte copaci pitici, de a înghe-

sui într'un ghiveci un stejar. Ar fi deci cât se poate de curios ca aceşti amatori de plante pitice să-şi modifice deodată gusturile şi încă pentru ridichi. Cea mai aproape de adevăr pare tot a doua ipoteză.

Până la limpezirea „cazului" lor, ridichii japonezi continuă să crească uriaşi, spre satisfacţia consumatorilor.

Fotografiile pe care le reproducem în aceste pagini reprezintă scene din cultivarea şi transportul ridichilor uriaşi.

Agricultorul își duce spre port recolta de ridichi uriași

VOM AVEA UN CALENDAR PERPETUU?

Se discută de câţiva ani la Liga Naţiunilor o reformă a calendarului Gregorian, menită să corecteze şi ultimele defecte ale calendarului nostru de astăzi.

Lungimea lunilor anului a fost fixată de Iuliu Cezar, fără nici un criteriu ştiinţific. Astăzi, respectând încă repartizarea făcută de el, avem luni de 28, 29, 30 şi 31 zile — ceeace înseamnă că primul trimestru este de 90 sau 91 zile, după cum anul este normal sau bisextil; al doilea trimestru este de 91 zile, al treilea şi al patrulea de câte 92 zile. Primul semestru va avea 181 sau 182 zile, în timp ce al doilea va avea 184 zile. Numărul zilelor lucrătoare şi al Duminicilor variază de la lună la lună, ceeace produce încurcături şi pierderi în

statistici, întreprinderi şi în calculele economice sau financiare.

„World Calendar Association" din New-York a propus calendarul perpetuu pe care-l studiază acum Liga Naţiunilor şi care va suprima toate neajunsurile de până acum.

Iată liniile sale principale:

Anul va fi împărţit în 12 luni şi patru trimestre de câte 91 zile fiecare; fiecare trimestru cuprinde 13 săptămâni, deci 13 Duminici şi 78 zile de lucru — afară de eventualele sărbători naţionale sau religioase. Fiecare lună va avea deci 26 zile de lucru.

Anul ar trebui să înceapă totdeauna Duminica iar cele 12 luni dând un total de 364 zile, ultima zi a anului ar fi o Sâmbătă; această a 365-a zi, spre a permite ca noul an să înceapă tot Duminica, nu va mai fi o zi a săptămânii, nici a lunii, ci ar fi o zi cu totul deosebită, cu alt nume decât zilele săptămânii. In anii bisextili, ziua în plus ar fi introdusă după aceiaş metodă între ultima zi a lunii Iunie şi prima zi a lui Iulie, primind de asemeni un nume special.

In sfârşit, reforma propune fixarea datei Paştilor la 8 Aprilie — pentru motivul că cercetările istorice din ultima vreme arată că în anul morţii lui Christos Paştile au căzut la 9 Aprilie.

IANUARIE

D	L	M	M	J	V	S
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

FEBRUARIE

D	L	M	M	J	V	S
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

MARTIE

D	L	M	M	J	V	S
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

APRILIE

D	L	M	M	J	V	S
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

MAI

D	L	M	M	J	V	S
		1	2	3	4	
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

IUNIE

D	L	M	M	J	V	S
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

IULIE

D	L	M	M	J	V	S
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

AUGUST

D	L	M	M	J	V	S
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

SEPTEMVRIE

D	L	M	M	J	V	S
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

OCTOMVRIE

D	L	M	M	J	V	S
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

NOEMVRIE

D	L	M	M	J	V	S
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

DECEMVRIE

D	L	M	M	J	V	S
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

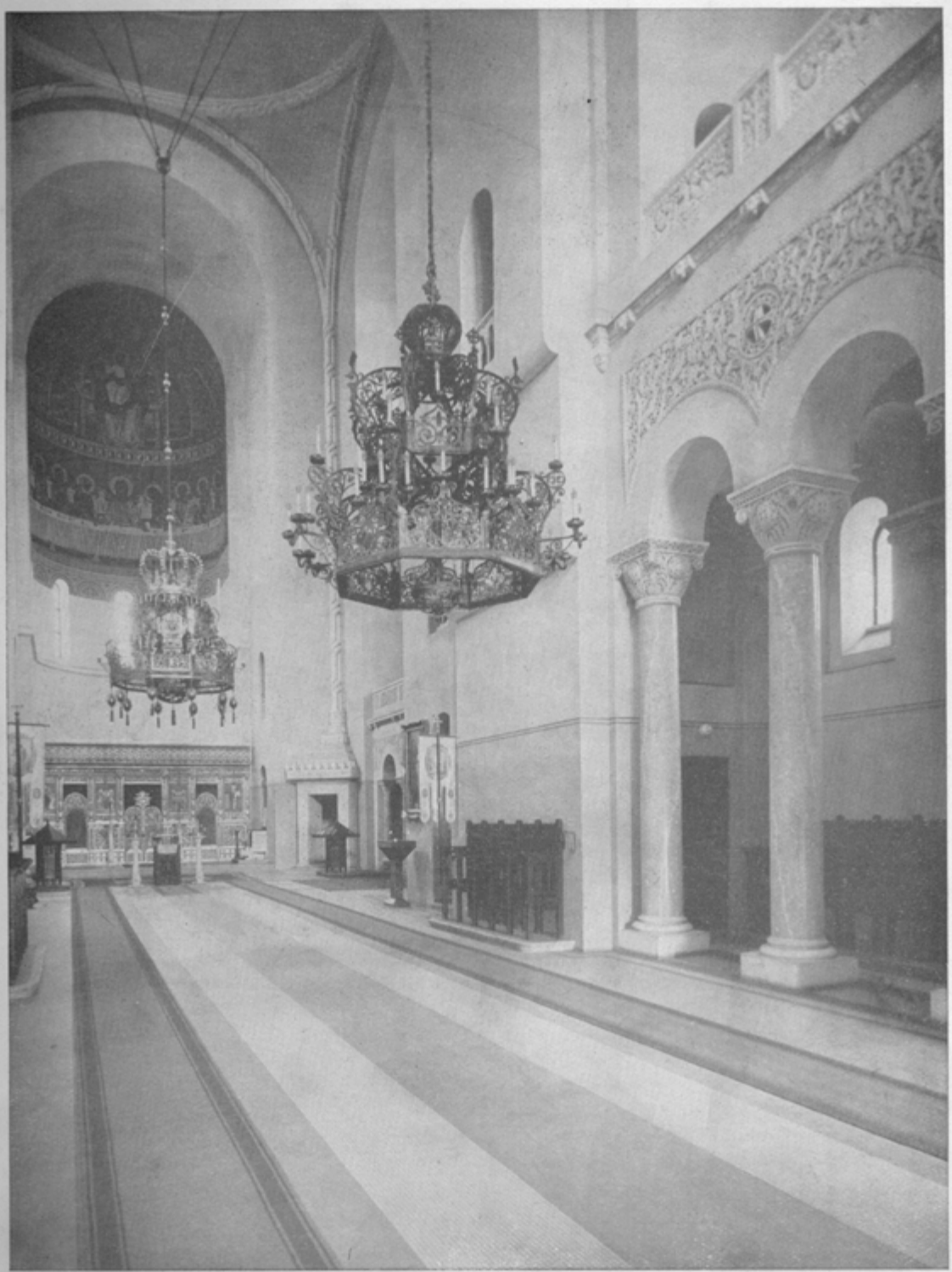

CLUJ / INTERIORUL CATEDRALEI ORTODOXE

Foto Arh. A. PETIT

BRĂDET INZĂPEZIT

Foto Arh. A. PETIT

fii prevăzător!

deoarece :

- **incendiul** poate mistui în câteva clipe tot avutul tău;
- **moartea** nemiloasă te poate răpi oricând, lăsând fără sprijin pe cei dragi;
- **un accident** se poate întâmpla oricui şi oricând, făcându-te incapabil de câştig;
- **hoţii** îţi pot fura tot ceeace ai agonisit cu atâta trudă.

DECI, încă odată, **FII PREVĂZĂTOR!**

ASIGURĂ-TE LA TIMP, LA

„NAŢIONALA"

Societate Generală de Asigurare * Fondată în anul 1882
BUCUREŞTI * STRADA DOAMNEI Nr. 12 * Telefon : 3.22.20
CAPITAL SOCIAL LEI 25.000.000
Fonduri de garanţii la 31 Decemvrie 1936, Lei 209.448.854
Daune plătite dela fondare, Lei 1.536.242.038

AGENŢII ŞI REPREZENTANŢE IN TOATĂ ŢARA

D. MOCIORNIȚA

Fabrici de pielărie și încălțăminte. Articole de voiaj și confecțiuni

BUCUREȘTI, V.
Strada Apele Minerale, 67-75
Telefon 3.22.78

Depozitele de vânzare:

BUCUREȘTI: Str. Carol 29; Calea Griviței 128; Șoseaua Mihai Bravu Nr. 12 (Obor).

PROVINCIE: Brașov, Buzău, Bistrița, Năsăud, Craiova, Constanța, Câmpulung (Muscel), Galați, Ploești, Roman, Târgoviște, Tecuci, Turtucaia, Brăila, Slatina.

Aprovizionați-vă numai la depozitele de vânzare „MOCIORNIȚA"

Prețuri eftine pentru toate pungile.

Oferă eftin, trainic, frumos, garantat:

- **Incălțăminte** pentru bărbați, doamne și copii. Specialități încălțăminte școlari, școlărițe, studenți, muncitori, din Boxuri și Chevreaux, prima calitate negre și culori. Bocanci de turism și de munte.
- **Articole de Voiaj și Galanterie** numai în piele veritabilă. Mari asortimente de: Geamantane, Truse, Casete Genți, Portvizite, Portmonede, Serviete și Ghiozdane.
- **Curele de transmisie** simple și duble cu mare rezistență.
- **Articole de sport.** Tot felul de mingi: foot-ball, rugby, volley, basket, oină, saci antrenament, încălțăminte sport, ranițe ruksakuri.
- **Confecțiuni diverse:** Uniforme și echipamente complete de cercetași, străjeri și premilitari, etc., etc.
- **Cremă și ceară de ghete** „Mociorniță" de calitate superioară, păstrând încălțămintea.
- **Unsori de bocanci.**

INCURAJAȚI MUNCA ROMÂNEASCĂ

literatura romanească în 1937

Şi bilanţul acestui an literar ne impune câteva interesante concluziuni.

In primul rând nu uit să amintesc faptul că am căutat să fim cât mai compleţi, inserând mai tot ce s'a scris literar—la noi — în intervalul de când am părăsit bibliografia pentru timului an. Am pus tot — [illegible]trucă e momentul s'o zi[illegible]: nu ne mai sprie nimic. [illegible]curenţa literară pe care [illegible]o fac scriitorii evrei nu mai [illegible]semnează mare lucru. Numă[illegible]ul lor a scăzut simţitor, alungaţi fiind de bunul simţ al citiorului român — care a văzut, la timp, primejdia spre care aluneca scrisul românesc. S'a dus cu tot concursul sfidător pe care li-l dau editurile conaţionale şi criticii interesaţi de felul acelui Eugen Lovinescu — care a fost în stare să publice acea infamă „Istorie a literaturii contimporane" — în care — o spune de mai multe ori — aduce „judecăţi precise şi definitive". Fireşte: încă o carte pusă la cale — de Cahal.

Negreşit că încă n'au dispărut toate lăcustele. Şi în anul expirat s'au publicat volume originale şi traduceri dictate de spiritul iudaic. In fruntea lor stă cartea de care s'a vorbit. O urmează toţi—sau mai toţi—scriitorii lăudaţi în ea: M. Sadoveanu — asupra ultimei producţii a căruia cititorii noştri au fost edificaţii; apoi Săteanu C.; Călinescu Gh.—cu spiritul desmăţat, care-l caracterizează; Barnoschi-Vasiliu — cu un fel de roman francmasonic; veşnicul Aderca, stând la pândă pentru o nouă lovitură Mircea Damian; inutilul Ludovic Dauş; Evreii autentici: I. Peltz; Leon Feraru, Robot Al., Vesper Iulian — plus cele câteva coade de topor care nu s'au convins încă nici de sfinţenia literaturii, nici de marea misiune a Sămănătorului de frumos şi bine.

E tot ce am putut desluşi în bogata producţie literară a acestui an — care, dacă începe să ne bucure — îşi are şi purtarea lui de dezamăgire. In primul loc — puţinul loc pe care îl ocupă versul — ne îngrijorează. E — de sigur — un semn al vremii, dar e un semn care-şi are o dureroasă explicaţie. Publicul nu cere poezii, fiindcă a fost înşelat de toţi pescuitorii în apa dinadins turburată a stihlului. I s'au luat pe rând ritmul şi rima, măsura şi strofa, limba a fost barbarizată, iar imaginile au ajuns inimaginabile. A fost înşelat de... poeţi, dar a mai fost înşelat de critici şi de editori, de comisiunile care au premiat fără rost toate elucubraţiile, făcând din fel de fel de calfe de bărbier — laureaţi. Reacţiunea — e drept: dureroasă — a venit. Astăzi poezia e ocolită, chiar când e de bună calitate. Tinerii sunt nevoiţi să lâncezeas[illegible] [illegible] tipărească [illegible] în [illegible]achete şi broşurele, cu bani de împrumut.

Un alt semn dureros e abandonarea nuvelei. De fapt 90 la sută dintre „romanele" care apar nu-s decât nuvele lungite sau tipărite cu risipă de hârtie — nuvele proaste, botezate romane — deşi nu au în ele nimic în măsură să justifice această denumire. Nuvele puţine, povestiri şi mai puţine — ca şi când o schiţă bună n'ar avea mai mare valoare decât atâtea înseilări idioate, cu caracter autobiografic, botezate romane.

Iată — deci — că năvala de romane nu ne poate bucura. Fără să creieze nimic — sau mai nimic — ea a avut darul să omoare una din cele mai de seamă specii literare — nuvela — din care Costache Negruzzi şi Caragiale, Brătescu-Voineşti şi Gârleanu au realizat adevărate minuni.

Nu ne poate lăsa reci însă bogăţia de clasici comentaţi, reeditaţi în forme originale şi definitive şi lămuriţi prin studii de prima calitate

Astăzi —, când, şi la noi, se dă o luptă aprigă pe câmpul literaturii — înmulţirea acestor studii nu poate decât să ne bucure. Ele vor arăta minoritarilor că avem într'adevăr o mare literatură originală şi bogată — dar că, din cauze independente de voinţa noastră. — ea n'a putut fi cunoscută în deajuns.

PAUL I. PAPADOPOL

CĂRŢI NOUI

AMINTIRI, INSEMNARI, OMAGII.

Atanasiu C. I. — Spovedania unui vlăstar al veacului al XIX. Ed. „Universul";

Bacalbaşa Const. — Bucureştii de altădată. Vol. I. Ed. „Universul";

Ç. Bacalbaşa

Dabija G. A. general.—Amintirile unui atașat român în Bulgaria (1910-1913) Ed. „Universul";

Epureanu Paul — Rezervistul dela comp. I. Pagini de război. Bucureşti;

Goga Octavian: — O seamă de cuvinte — A. B. C. Bucureşti;

Insemnările unui anonim — Rupte din suflet, cu o precuvântare de Virginia St. Iosif —

Kiriţescu Const. — O spovedanie;

Lovinescu Eug. — Memorii — vol. III — Bucureşti;

Mihăescu N. general de divizie: Amintiri şi învăţăminte din războiul de întregire a neamului — Universul — Bucureşti;

Maiorescu Titu: Insemnări zilnice publ. cu o introd. note, facsimile şi portrete de I. Răd.-Pogoneanu;

Mihăilescu Vintilă: George Vâlsan, ca geograf şi educacator;

Morariu Leca: Agata Bârsescu şi Bucovina-Cernăuţi;

Omagiu prof. D. Gusti: XXV de ani de învăţământ universitar — Bucureşti;

Omagiu lui Const. Kiriţescu — ed. „Cartea Românească";

Nottara I. Const. Amintiri— Bucureşti;

Profesorului G. Meitani — 25 de ani în învăţământ. Omagiile elevilor — Bucureşti;

Roiban G. — Amintiri. Dascăli şi elevi de altădată. Icoane din celula No. 2 — T.-Severin;

Săteanu C. — Figuri din „Junimea" — „Bucovina" — Bucureşti;

Tăslăoanu C. Octavian: Amintiri dela „Luceafărul" — „Bucovina" — Bucureşti.

Ioan C. St. — Rosetti Radu — Prodan Const. — Comemorarea vechilor ateneişti V. Al. Ureche şi Al. Odobescu— „Monitorul Oficial".

ANTOLOGII.

Alecsandri V.—Poezii lirice— ed. îngrijită de Ion Pillat; „Cartea Românească";

Alecsandri V. — Poezii, ediţie comentată de d-na Elena Rădulescu-Pogoneanu — Scrisul Românesc — Craiova;

Alecsandri V., Coşbuc G., Iosif St. O.: Legende — ed. îngrijită de Paul I. Papadopol — „Tip. Române Unite";

Octavian Goga

Caragiale I. L. Nuvele, schiţe şi note critice — ed. comentată de d-nii M. Paulian şi T. S. Mărută. — „Scrisul Românesc";

Ciorănescu I. I. Antologia poeziei franceze — Traduceri — „Cultura românească";

Ispirescu P., Bucăţi alese — ediţie îngrijită de Paul I. Papadopol — „Cult. românească".

Pagini din viaţa şi opera scriitorilor ieşeni contemporani — Iaşi;

Papahagi Tache — Flori din lirica poporană. Doine şi strigături.

Poeţii basarabeni — ed. îngrijită de I. Pillat — „Cartea Românească";

Poeţii munteni până la Unire (1887-1859)—Antologie şi studii de G. Cardaş — Alcalay;

Solomon Const. şi Ursu G. — Cele mai frumoase poezii. I. Lirice — „Cugetarea".

Ţimiras N. — Cântece de cristal. Traduceri alese din Lemme şi José Maria de Hérédia — „Cugetarea";

Tonneghin M. Şoimii României — Antologie epică pentru tineret. Cartea Românească;

C. Bondescu şi D. Mărăcineanu — Antologie V — 2 vol. — Cultura românească;

Caragiale L. I. Nuvele — cu o introducere de D. Mărăcineanu — Tip. române unite;

CALATORII, GEOGRAFICE

Alecsandri V. Călătorii — „Cartea Românească";

Argeşanu Const.: Drumuri albastre — Insemnările unui pilot — Bucureşti.

Gheorghiţă I. Demostene — Bojdeuca din Ţigău — Pentru amintirea lui Ion Creangă — Iaşi;

Kiriţescu Const. Drumuri pitoreşti. — ed. „Universul";

Marcu Alex. Itinerar adriatic — „Scrisul românesc";

Rarincescu Mariana: Pe drumurile Elladei — „Cartea Românească";

Seişanu Romulus: România — atlas istoric, geografic, geopolitic, etnografic şi economic — ed. „Universul";

Simionescu I.: Ţara noastră— ed. „F. Regele Carol II";

Manu I.: Din lumea sovietică — „Universul";

CARŢI PENTRU COPII ŞI TINERET.

Acsinteanu George: Copilul morilor — Cartea românească;

C. Kiriţescu

Apostoliu C.: Făt-Frumos, — ed. „Universul";

Bilciurescu Marin şi Tassu I.: Păcăleli— Isprăvi minunate din viaţa animalelor—„Universul";

Bradeţeanu S. Const.: Lecturi ştiinţifice;

Castrişeanu Th. — Pentru copiii noştri — „Universul“ ;

Cocoşul roşu — Păcală minonar — „Universul“ ;

Codreanu-Niculescu Ana : Cel mai frumos dar. Teatru pentru copii — „Socec“ ;

Collodi C.: Ţândărică— „Carea Românească“ ;

Dobrescu Vasile şi Voinea Radu — O poveste c'un pitic, „Universul“ ;

Dulfu P.: Isprăvile lui Păcală — ed. XIII — „Cartea Românească“.

Flori culese pentru copii şi tineret;

Hârsu Lia : Teatru pentru copii — „Principele Mircea“ ;

Iordan B. Alina — Ivanuşca Duracioc — „Cugetarea“ ;

Klein Radu : Corabia fără sufete — „Universul“ ;

Küttner Erich — Prichinduţă şi Anton — „Naţionala-Ciornei“ ;

Lungianu Mihail : Din ţara lui Alb-împărat — „Cugetarea“ ;

Marian B. Eliza: Baby în ţara basmelor — Buc.;

Mereanu S.: Pat şi Patachon ; Principele Mircea ;

Mirea I. Ilie : Comoara copiilor sau cartea virtuţilor — „Cugetarea“ ;

Mihail Negru: Nuieluşa fermecată — „Universul“;

Niculescu N. I. Pomul de Crăciun — Cluj;

Olinescu Al.: Milionul lui Prichindel — „Cugetarea“;

Oteyza: Tezaurul lui Cuauhenoc — traducere de d. Stănescu, — „Universul“;

Păsculescu-Orlea Em.: Poveşti, — volumul I, — Tip. „Universul“;

Popa Ion Victor: A fost odată un război — „Fund. Pr. Carol“ ;

Titu Maiorescu

Popescu C. Eliza, Nicorescu R. Inih — Povestiri minunate — „Principele Mircea“;

Predescu I. Marin: Copiii, florile vieţii — „Universul“;

Roman Peloan : Visul lui Nastratin — Bucureşti ;

Seulescu Marietta : Poveşti — „Universul“ ;

Soricu U. I. : Pasărea mătăstră — „Cartea Românească“;

Stănoiu Damian — Doi vagabonzi — „Naţionala-Ciornei“;

Savu Mayca : Răzvrătire ; — „Cartea Românească“ ;

Verne Jules : O aventură în jurul Mării Negre — „Naţionala-Ciornei“ ;

Idem — Printre gheţurile eterne. — „Cult. Românească“;

Idem — Dela pământ la lună. — „Cultura Românească“. Bucureşti;

Jeanna Rodica — aquarele;

Mircea Dem. Rădulescu: Povestea ghiocelului — Tip. „Universul“;

V. Alecsandri

Romanescu Vasile : Feciorul lui Bădiţa Nicolae — „Cartea Românească“ ;

Colecţia Pascal : Tudorică şi Andrei detectivi — „Universul“;

Cristescu Florian: Păsările şi păpuşi—„Cartea Românească“;

CARŢI DE IDEI.

Adamescu Gh. : Viaţa şi activitatea lui Spiru C. Haret — „Cartea Românească“;

Blaga L.: Spaţiul mioritic — „Cartea Românească“;

Diamandi Stere: Eroii revoluţiei ruse — „Cugetarea“;

Drăgan Gabriel: Forţele creatoare ale naţionalismului — „Cugetarea“;

Gane Const.: P. P. Carp şi locul său în istoria politică a României —Tip. „Universul“;

Glim: Omul de nădejde.— Tip. „Române-Unite“;

P. I. Papadopol

Gyr Radu: Femeea în eroismul spiritual, moral şi naţional. — Bucureşti;

Herovanu Eug.: Destinaţia literaturii şi răspunderea scriitorului — Bucureşti;

Iorga N.: Indreptare de ostaşi;

Idem: Rezultatele luptei noastre de purificare;

Idem: Lupta mea contra prostiei; Toate Vălenii-de-Munte;

Idem: O scrisoare importantă a lui Cezar Boliac — „Monitorul Oficial“;

Idem: Sfaturi pe întunerec— Fund. Regele Carol II;

Idem: Comemorarea lui Lope de Vega — „Monitorul Oficial“;

Nedelescu I. — Justiţia contemporană — „Universul“.

Nicolau Pompiliu: Naţionalismul constructiv — „Cugetarea“;

Pascu D. D-tru: A. C. Cuza economist şi doctrinar al naţionalismului — Bucureşti;

Paul I. Radu: Viaţa estetică — I. Frumosul, Cluj;

Pocitan Veniamin, Arh.: Momente din viaţa şi activitatea lui Melhisedec;

Porsenna N.: Regenerarea neamului românesc — „Cugetarea“;

Roşu N.: Orientări în veac — „Cugetarea“;

Streinul Mircea: Zece cuvinte ale fericitului Francisc din Assisi — Cernăuţi;

Simionescu I. — Oameni aleşi — Străinii ;

Idem: Energii române în străinătate— „Cartea Românească“;

Sofronie G.: Principiul naţionalităţilor în tratatul de pace— „Universul“;

Tăuşan Gr.: Opiniile unui singuratic — Cugetări asupra lumii — „Cugetarea“;

Turcu Const.: Ion Negre, cel

mai vechi profesor din Piatra-Neamț;

Barbu I. N.: Dualismul tragediei lui Sofocle;

Codreanu Corneliu: Pentru legionari;

Georgescu Al. Valentin: Problema răului la Dostoiewsky — Cernăuți;

Iorga N.: Horia, Cloșca și Crișan — o simplă conferință;

Marin Vasile: Crez de generație, prefață Nae Ionescu;

Teodoran Izidor: Problema cauzalității în argumentul cosmologic — Cluj.

FOLCLOR.

Ionescu Nelu — Cântecul oltenesc — „Ramuri";

Idem: Muzica; Sabina Paulian, versuri: patru cântece pentru voci de fete. — „Ramuri";

G. Coșbuc

Niculescu-Varone T.Gh.: Strigături dela jocurile poporului român. — Cernica-Ilfov;

Idem: Le folklore roumain versifié. — Cernica-Ilfov;

Idem: Costumele naționale din România întregită — „Universul";

Papahagi Tache: Flori din lirica populară. Doine și strigături;

Teodorescu Dem. G. — Vasilca, plugușorul, orații de nuntă, paparudele și caloianul — „Alcalay";

Zamfir Const.: Trei cântece populare — București.

ISTORIE ȘI CRITICA LITERARA.

Bassarabeanu Dem.: Poezia lui Alex. Th. Stamatiad—„Cultura Românească";

St. O. Iosif

Beza Marcu: Biblioteci mânăstirești în Patmos. — „Monit. Oficial";

Bianu I. și Simionescu Dan: Bibliografia românească veche, 1508-1830. Tom. III. Fasc. III-VII, 1871-1830. — Ed. Academiei Române;

Botez Gh. Ioan: Mișcarea modernistă în literat. rom. — Galați;

Barharu D.: Nuvela istorică în literatura română transilvană — Impr. nat.

Cartojan M.: Le modèle français de l'Erotokritos;

Idem: O dramă populară italiană a lui Giulio Cesare Croce despre Sinan-Pașa și vitejiile românești — Monitorul Oficial;

Idem: Cercetări literare — Monitorul Oficial;

Călinescu Gh.: Opera lui Eminescu, vol. IV, V — Fund. R Carol II;

Crăciun I.: Bibliografia românească apărută între 1930-35 — „Cartea Românească";

Cucu N. Stelian: I. Creang Schiță de critică literară;

Idem: Idem: Bogdan Pe ceicu Hașdeu (Aristocratis vieții și operei lui);

Idem: Copilul în „Amint le" lui Creangă;

Idem: Valoarea educativă „Amintirilor" lui Creangă;

Idem: Al. Lascarov-Moldo nu, poet al vieții alese și al nicei solidarități cu pămâ românesc;

Idem: Insemnări despre s direa lui Creangă;

Idem: Basmele lui Creang

Idem: Poezia lirică a d-lui Iorga;

Idem: N. Iorga (Naționa tul, Semănătorismul. Semnifi ția dramelor sale istorice) R.-Sărat;

Diaconescu I.: Istoria literaturii latine. „Cugetarea";

P. Dulfu

Idem: Istoria literaturii eline. — Ibidem;

Dumitriu G. I.: Centenarul poemului „Jocelyn" de Lamartine. — M. Oficial;

Drăgan Gabriel: Istoria li raturii române — „Cugetare

Fierăscu C. Țichindeal: Co tribuție documentară — T române unite;

Galița Mihail: Aspecte cult rale din trecut. Cronica lui nache Văcărescu;

Gâldi Ladislau: Geneza son

Din dramele automobilelor pitice

Pățania automobilistului care a mâncat o banană în mașină.

lui Veneția" — Tip. Bucovina";
Italivaș Em.: Aliterațiunea în ezia românească — Cernăuți;
Licea Ioan: Cântecele ostă - ți din vremea războiului — ilați;
Lovinescu Eug.: Istoria lite - turii române contemporane— 00-1937 — Alcalay;
Lupaș I. — Leopold Ranke M. Kogălniceanu — Monitorul Oficial;
Manoilescu Mihail: Eminescu onomist — Monitorul Oficial;
Marcu Alex.: Studii italiene, I;
Mărculescu Octavian: G. Bavia — esseu — Vaslui;
Mazilu R. D.: Luceafărul lui minescu. Expresia gândirii, ext critic și vocabular — „Cartea Românească";
Mehedinți S.: Optimismul lui Eminescu,—Tip. „Universul";
Morariu Luca: T. Robeanu. — Rădăuți;
Nicolescu G.: Ideologia literară poporanistă, ucovina;
Niculescu-Varone T. G.: Bibliografia poeziei noastre popuare. — Cernica;
Oprișan Gr. I.: Al. Vlahuță— mul — București;
Perpessicius: Mențiuni critice III — Fund. Regele Carol II;
Petrașcu N.: Vasile Alecsandri — Bucovina;
Idem: Icoane de lumină.— Ib';
Rașcu M. I.: Eminescu și Alecsandri — Cernica;
Sassu M. Vasile: George Coșbuc — Viața și opera lui — „Cartea Românească";
Simionescu Dan: Istoria literară în recenzii — Suru;
Smărăndescu Dan: Poezia unirii dela 1859 în Muntenia — Tip. rom. unite;
Stancu M. Gh.: Gheorghe Lazăr, pedagog național – Viața, activitatea și ideile sale. — Brașov;
Suru P. Miron: 1935 literar— Sinteză biblio-critică — Suru;
Torouțiu E. I.: Eminescu și conferențiarul din Berlin;
Idem: Pagini de istorie literară și critică — Bucovina;
Georgescu G. Const.: Studii de istoria literaturii române — București;
Mihăescu I.: Oameni și idei critice — Ed. Casei școalelor.

P. Dulfu

Mircea Dem. Rădulescu

NUVELE, POVESTIRI, POEME IN PROZA.

Borș Lucia: Doamna Elena Cuza — „Națională"-Ciornei;
Bucur Silvia: Poeme fără titlu — Craiova;
Hențiu Elisabeta: Valah. Urme din Ardeal. — „Astra" Brașov;
Manolescu Aurel Ion: Disc.— Silistra;
Nisipeanu I.M.: Nuvele. — Buzău;
Popovici Aurel — Nopți albe — nuvele — București;
Pora N.: O ulcică la taica — „Universul";
Romanescu Vasile: Feciorul lui Bădița Niculae — „Cartea Românească";
Smara: Dumitrițe brumate.— Nuvele și schițe. „Universul";
Tafrali O.: Povestirile lui Moș Vreme-Lungă. „Universul";
Tomescu Nae: Slujbă cu bocluc. — București.

I. Nedelescu

C. Gane

PEDAGOGIE, INVATAMANT.

Antonescu S. S.: Pestolozzi — Ed. Casei Școalelor;
Idem și Nicolau P. N. dr.: Antologie pedagogică — „Cultura Românească";
Bârsănescu Ștefan: Politica culturii în România contemporană — Iași;
Boian Octav, general: Cresterea și educația copilului prin părinți, învățător și profesor — București;
Bratu Traian: Din înțelepciunea lui Goethe — trei conferințe — Bucovina;
Kirițescu Const.: Problema educației dirijate — București;
Lascarov-Moldovanu Alex.: De vorbă cu sătenii —„Cugetarea";
Mirea I. Ilie: Manualul serbărilor școlare. Vol. I-II, cu o prefață de I. Simionescu — „Cugetarea";
Narly Const.: Către o politică școlară — „Cultura românească";
Lupaș I.: Probleme școlare — „Cugetarea";
Popa T. Gr.: Desvoltarea spiritului științific și contribuția Academiei Mihăilene în această desvoltare — Iași;
Radu Petre: Alte înfăptuiri în spiritul școalei active.— Pitești;
Simion Iacob, dr.: Desvoltarea copiilor influențați de secreținea glandelor interne. — „Cugetarea";
Speranția Eug., dr.: Pedagogia actuală — Oradea.
Tenchea Ion: Pe drumul unei credințe — Timișoara;

Prof. N. Iorga

ROMANE.

Aderca F.: Orașele înecate— „Vremea"-București;
Amza M. G.: Misterul casei din str. Mavrogheni — Principele Mircea;
Ardeleanu Carol: Viață de câine — București;
Bănciulescu Gh. Renée: Marina — București;
Barnovschi V. D.: Conspirația Dărmănescului — „Cartea Românească";
Bilciurescu-Amza: Cine a ucis — „Națională"-Ciornei;
Bujoreanu Gh.: Demonul — Bolgrad;
Călugărul Ion: Trustul — „Națională"-Cornei;
Damian Mircea: Om -„Cartea Românească";

Lucian Blaga

Idem: Gheorghe I. Marin.— „Naţionala". Ciornei;

Cluceru Dinu; Zburătorul.— Bucureşti;

Coltar Alex.: Invitaţii mortului;

Const. Paul: Râia. — „Ramuri" -Craiova ;

Costin M.: Şoimii patrupezi— Tg.-Mureş;

Crevedia N.: Buruieni de dragoste, ed. I — „Cugetarea";

Dauş Ludovic: O jumătate de om — Bucureşti;

Densuşianu Ovid-fiul: Stăpânul — „Cugetarea";

Dessila Octav: Turbă — „Cartea Românească";

Dragomirescu Mihail: Război şi biruinţă — „Universul";

Drumeş Mihail: Invitaţia la vals — „Vremea";

Eliade Mircea: Şarpele — „Naţionala"-Ciornei;

Idem: Domnişoara Cristina — „Cultura Naţională";

Farago Coca: Sunt fata lui Ion Gheorghe Antim — „Naţionala"-Ciornei;

Gabriel I.: Revolta serelor — Principele Mircea;

Hotrog T.: Vrăjitorul alb — Iaşi.

Iordan B.-Munteanu V.: Revizori şi inspectori — „Cugetarea";

Ionescu Ion: Nuntă cu boeluc ;

Istrati Panait: In lumea Mediteranei — „Cartea Românească" ;

Kiriţescu - Bornaş Elena: Măsluitorul — Bucureşti.

G. T. N.-Varone

Lascarov Moldoveanu Al.: Intoarcerea lui Andrei Petraşcu.— „Cugetarea".

Lazu I. Nic.: Descătuşare. — Bucureşti;

Lovinescu Eugen: Diana. — Socec;

Mara: Pleacă Turcii ; „Universul" ;

Miclescu Horia: Hanul „La urieşi" — Bucureşti ;

Mihalescu Erast: Aventurile unui iredentist — Bucovina ;

Minar Octav: Simfonia veneţiană — Socec ;

Mirea I.: Dialogul inimilor, — Cartea Românaească;

Mironescu Alex.: Oamenii nimănui — Bucureşti ;

Odeanu Anişoara: Călător din noaptea de ajun. — Cultura Naţională;

Marcu Beza

Papilian Victor: Fără limită, — „Cugetarea";

Peltz I.: De-a-bușilea. — Cartea Român.;

Petrescu Cezar: 1907.—„Cugetarea";

Popescu S. D.: Din umbra satelor ;

Răcăciuni Isaiia: Paradis uitat — Naţionala-Ciornei ;

Rădulescu Neagu: Sunt soldat şi călăreţ — Naţionala-Ciornei ;

Şendrea Alex.: Dragoste minoră şi majoră — Bacău;

Stancu Zaharia: Taifunul — Naţionala-Ciornei ;

Stănoiu Damian: Căsătorie de probă — ediţia I-a, „Cugetarea";

Ştefănescu-Văleanu D. preot: Moşia — Principele Mircea ;

Talpă Ion: Prin rotogoalele de fum. — Cartea Românească ;

Teodorescu Dem.: Robul — Alcalay;

Teodoreanu Ionel: Arca lui Noe — Cartea Românească.

Varvarini Petre: Frământări — Fălticeni ;

Vlădescu M. G.: Gol, vol. I, Cugetarea ;

Zavergiu M.: Eroare medicală sau sinucidere ? — Bucureşti;

Zdrenchea Z. V.: Valea cu plopi, Bucureşti.

SCRISORI.

Bucuţă Em.: Duiliu Zamfirescu şi Titu Maiorescu în scrisori —Fund. R. Carol II.

Moisescu Gh.: Contractul lui N. Grigorescu pentru zugrăvirea bisericii dela Zamfira — Cernica-Ilfov ;

Soinean L.: Le grand philologue — Lettres, Bucureşti ;

TEATRU.

Aurian - Blăjeni Corneliu: Poveste. Fantezie dramatică în 3 părţi — Bucovina ;

Bassarabescu I. A. Caterina: Gura dulce mult aduce (după Duvernois) — Bucovina ;

Chirică P. pr.: Fiul risipitor, 4 acte ;

Idem: Ingerul păzitor, 2 acte;

Idem: Nenorocirile beţiei, 5 acte ;

Idem: Seara spre anul nou, 1 acte;

Ion Creangă

Idem: Rai şi iad, 3 acte;

Idem: Războiul diavolului, 5 acte ;

Idem: Infrângerea ereticilor, 5 acte;

Idem: Jertfa pentru cruce. 5 acte;

Idem: Biruinţa credinţei, 3 acte.

Codreanu-Niculescu Ana: Cel mai frumos dar — Socec;

Drumeş Mihai: Ioana d'Arc piesă istorică ;

Hârsu Lia: Doctorul Papuc, comedie într'un act; Doftorul Ştietot, comedie într'un act ; Volbură-Vodă, comedie în 4 acte — Principele Mircea ;

Magheru George: Piele de cerb — pretext dramatic pentru meditaţiune — Cartea Românească ;

Niculescu N. I.: Pomul de Crăciun, Cluj ;

Papilian Victor: Un optimist incorigibil, comedie în 4 acte ; Principele Carol, Cluj;

Idem: Alt glas, piesă în acte — Familia, Oradia;

Petrescu Lucreţia: mejdios, comedie într Ed. Soc. Autorilor d

Petrescu-Petra Horia: de-i iubire, acolo e Du piesă în 2 tablouri, dup veste de Tolstoi — Iz

Rădulescu Dem. Mirc renada din trecut — Românească ;

Sorbul M.: Dracul, p 2 acte, ed. Soc. Aut. dr

Tudor Vladimir: Cat III-a, piesă în 4 acte cureşti

TRADUCERI.

Barclay Florence: M — Naţionala-Ciornei;

Dumas Alex.: Cont Monte Cristo — Cugeta

Idem: Cei trei mușch „Cugetarea";

Prof. I. Lupaş

Idem 20 ani.- tarea";

Idem tele de lonne.

Feucht I.: Evr (2 volu Naţiona nei;

— Acum, când r
— Vrei să spui

etrescu Lucreția: Joc prijdios, comedie într'un act. Soc. Autorilor dramatci; etrescu-Petra Horia: Ună iubire, acolo e Dumnezeu; să în 2 tablouri, după o poe de Tolstoi — Izvorașul; ădulescu Dem. Mircea: Seada din trecut — Cartea nânească;

orbul M.: Dracul, piesă în cte, ed. Soc. Aut. dramatici; udor Vladimir: Caterina a a, piesă în 4 acte — Bueșt.i

TRADUCERI.

arclay Florence: Mătăniile Națională-Ciornei;

umas Alex.: Contele de nte Cristo — Cugetarea;

dem: Cei trei mușchetari. — getarea";

of. I. Lupaș

Idem: După 20 ani. — „Cugetarea";

Idem: Vicontele de Bragellonne.

Feuchtwängler L.: Evreul Süss (2 volume) — Națională-Ciornei;

Horatius Flaccus — Ars poetica, trad. în metru original de David Popescu — Cartea Românească;

Ibanez Blasco: Don Rafael — Cultura poporului, București;

Kipling Rudyard: Cartea Junglei, trad. Jul. Giurgea, 2 vol. — Cultura românească;

Ludwig Emil: Trei titani — Cugetarea;

Mallarmé Stephane, poezii — Târgul Mureș;

Smara

Maugham S. W.: Șase femei; trad. Jul. Giurgea. — „Universul";

Idem: Luna și 2 bani jum'ate. Cultura Românească;

Mauriac Fr: Viața lui Iisus — Cugetarea;

Minucius Felix M.: Octavius, traducere din original de Petru I. Papadopol — R.-Vâlcii;

Munthe Axel: Cartea dela San-Michele, ed. VII; Națională — Ciornei;

Pierre Nézelof: Mirabeau — Cugetarea;

Panciatatra v. IV și V (traducere din limba sanscrită de Th. Simenski) — Chișlnău;

N. Crevedia

Popescu-Telega Al.: Două drame de Vega, interesând istoria și literatura românilor. — „Ramuri";

Pușchin Serghievici Alex.: Boris Godunov, traducere de I. G. Dumitriu și Tr. Avakian, Bucureștl;

Țimiraș N.: Cântece de cristal (tr. din Lecomte de Lisle, Sully Prudhomme și J. M. de Hérédia) — Cugetarea;

Twain Mark: Prinț și cerșetor, traducere de Gh. M. Vlădescu — Cugetarea.

Walter Gérard: Marot — Cugetarea;

Wendel Herman: Danton — București;

Wilde Oscar: Balada temniței din Reading, tr. Al. Th Stamatiad — Mon. Of.;

Zweig Ștefan: Maria Antoanetta ed. IV;

Idem: Maria Stuart, ed. I, II,

VERSURI.

Bărbulescu Paul: Cenușiu — Col. Adonis;

— Acum, când mi-am tăiat părul, nu e așa că par mai tinerică.
— Vrei să spui poate, mai tinerel...

Belu Petre: Luminile mahalalei — Hertz — București;
Bogoc Malin: Picături de venin, epigrame — Timișoara;
Bucov Emilian Radu: Discursul soarelui, poezii — Buc.;
Camilar Eusebius: Chemarea cumpenelor, poeme — Buc.;
Chioru Laie: Ah! poeme — București;
Chiriescu - Hotarele Mih.: Bucle brune — București;

Mihail Dragomirescu

Ciorănescu I, Ion: Vestiri, versuri cu o prefață de Tudor Vianu. — Cultura Român.;
Colodoniu Ovid: Endymio. — Suru;
Constant Eugen: Poezii, Crater scufundat, — Craiova;
Cotruș Aron: Țară — București;
Crin Adea: Intre noapte și lumină, versuri — Cugetarea;
Croitoru Alex.: Tic-tacul inimii. Versuri — București;
Cucu Stelian: Nopți provinciale — R.-Sărat;
Dobridor Ilarie: Vocile singurătății. — Fund. R. Carol II
Drăgan Olimpiu: Mama. — Timișoara;
Feraru Leon: Arabescuri. — București;
Ionea Gheorghe; Intoarcerea în vreme. — Sibiu;
Fulger Dan;

Horia Mielescu

Mozaic sentimental — Iași;
Georgescu Al.: Valentin, Les voix — Scrisul românesc;
Gheorghiu V. Const.: Viața de toate zilele a poetului; Poezii — Cartea Românească;
Glasberg Maximilian: Coarde, versuri — București;
Goran Const.: Cântece în lumină — ed. Patriarhiei;
Harlea D. N.: Bazarul umbrelor — Oradea;
Irvac Petru: Așa cântați — Cernăuți;
Isac Emil: Poeme — Cartea românească;
Manolescu Constantin: Epigrame — „Universul";
Manolescu Ion: Odihna neagră — București;
Mingheraș Virgil: Sbucium, București;
Militaru Vasile: Viermi și stele, fabule. — Cartea român.;
Idem: Spre împărăția lui Iisus — București;
Moșandrei Mihai: Singurătăți — Fund. R. Carol II;
Nedelcu Nic: Altiță de livadă — București;
Olinescu Marcel: Eu, poezii — Arad;
Petrescu Dragomir căpitan: Gânduri revărsate, Bolgrad;
Popescu Polyctet: Epigrame. Ramuri;
Robot Al.: Somnul singurătății;
Soare Dinu: Tristeți — Bucovina;
Soricu U. I.: Popești din patru unghiuri, satire și scrisori; P. Suru;
Streinul Mircea: Comentarii lirice la poeme într'un vers de Ion Pillat — Cernăuți;
Treboniu V.: Luminătorul din apă;
Idem: Frumusețea zilelor;
Idem: Ceasul de amiază;
Teodorescu Cicerone: Cleștar — Fund. R. Carol II;
Teodoru Tiom: Drum — Cartea românească;
Țatomir Nicolae: Lebede negre — Iași;
Vânător de Munte: Povestea vitejească a vânătorilor de munte. — Cartea Românească;
Vesper Iulian: Poeme de nord. — Bucovina;
Voevidca G.: Cântece pentru Lu. — Bucovina;
Vora Emil; Floare amară. — București;
Zaharia Ar. E.: Stihuri, metafore și imagini românești. Cernăuți;
Idem: Marathon. — Bucovina;

Lucreția Petrescu

II. REEDITARI

A. Clasici

Alecsandri V: Drame istorice comentate de G. Baiculescu — Scrisul românesc;

Mark Twain

Idem: Călătorii. — Cartea românească;
Idem: Legende, cu studii și note de Paul I. Papadopol;
Idem: Poezii, ediție comentată

RĂUTĂȚI DESPRE CĂSĂTORIE

Se studiază trei săptămâni, se iubesc trei zile, se ceartă trei ani, se tolerează treizeci de ani, și copiii o iau dela capăt.

(H. Taine)

*

In căsătorie, anii cei mai grei sunt cei dintâi cincisprezece sau douăzeci; apoi totul se aranjează.

(Paul Hervieu)

Căsătoria este o fortăreață asediată: cei care sunt afară vor să intre, cei care sunt înăuntru nu știu cum să iasă.

(L. de Tinseau)

*

Căsătoria este Divina Comedie pe dos: întâi Paradisul, apoi Purgatoriul, și însfârșit Infernul.

(Anonim)

Teodorescu-Romanați

MĂNĂSTIREA MOLDOVIȚA

de E. Rădulescu-Pogoneanu. — Scrisul românesc;

Idem: Poezii lirice, ed. îngrijită de Ion Pillat;

Dim. Bolintineanu: Legende istorice, ed. îngrijită de Ion Pilat.

Cucu N. Stelian: Cântarea României. Transpunere în versuri de D. Bolintineanu — R.-Sărat;

Oscar Wilde

Caragiale L. I.: Nuvele și povestiri, ed. V. — Cartea românească;

Idem; Nuvele, schițe și note critice, ed,. comentată de M. Paulan și T. D. Măruță;

Coșbuc Gh,: Legende, ediție îngrijită de Paul I. Papadopol.

Creangă Ion: Povești, ediție ilustrată de Stoica D — Cartea românească;

Delamarina Vlad Victor: Poezii în graiul bănățean. — Luceafărul, Timișora;

Donici Alex.: Fabule — Chișinău;

Dvoicenco E.: Inceputurile literare ale lui B. P. Hașdeu. — Fundația Regele Carol II;

D. Bolintineanu

Eminescu M.: literatură populară, ediție comentată de D. Murărașu. — Scrisul român.;

Galița Mihail: Aspecte culturale din trecut: Cronica lui Enache Văcărescu.

Hasdeu P. B.: Cărțile poporane, cu studiu și note de P. V. Haneș.

Emil Isac

Idem: Opere complete 2 vol. Fundația Regele Carol I;

Ispirescu P.: Bucăți alese, ed. îngrijită de Paul I. Papadopol. — Cultura Românească;

Idem: Povești despre Vlad Vodă Țepeț, operă postumă publicată de prof. Leca Morariu—Cernăuți;

Idem: Basmele Românilor. Alcalay;

Negruzzi: Păcatele Tinerețelor, ediție comentată de V. Ghiacioiu; Scrisul românesc;

Idem: Negru pe alb, scrisori către un prieten (p. II din „Păcatele tinerețelor") ed. comentată de A. P. Tudor — Tip. române unite;

Odobescu Al.: Nuvele publicate de Al. Dima, ibidem;

Idem: Moții cu un studiu de Al. Iordan, ibidem;

Pann Anton: Povestea vorbei, ed. com. de dr. M. Gaster — Scrisul românesc;

Idem: Scrieri alese, ed. îngrijită de Paul I. Papadopol. — Cultura românească;

Russo Alecu: Cântarea României, ediție îngrijită de Ion Pillat;

Al. Vlahuță: Pictorul Grigorescu, ilustrat cu reproduceri; ediție comentată de I. D. Ștefănescu. — Scrisul românesc Craiova;

Zamfir scu Duiliu: Tănase Scatiu;

Idem: In războiu: ambele comentate de Mariana Rarincescu. Scrisul românesc, Craiova;

B. Scriitorii moderni

Caragiale I. Matei: Opere, ed. îngrij. de Perpessicius. Fundația R. Carol II;

Crevedia N.: Buruieni de dragoste, ediția II-a — Cugetarea;

Dessila Octav: Zvetlana, ediția III-a. — Cartea românească;

Iordan B.: Invățătorii, ediția II. — Cugetarea;

Kiriței scu Const: Flori din grădina copilăriei, ed. II — Cartea românească;

Mateevici Alex.: Poezii cu o prefață de Petre V. Haneș — Cartea românească;

Morariu Leca: Dela noi, povești, ed. II — Cernăuți;

Petrescu Cezar: Fram, ursul polar— Națională-Ciornei, ed. IV;

Idem: Luceafărul, ed. V.;

Idem: Nirvana, ed. III;

Idem: Carmen Saeculare;

Dulfu P. — Faptă și răsplată ed. IV.— Cartea românească.

Pillat Ion: Caetul verde, ed: nouă, întregită. — Cartea românească;

P. Ispirescu

Savin G. Petre: In zile de sărbătoare, ediția III-a. Galați;

Stănoiu Damian: Căsătorie de probă, ediția II-a.

Teodorescu Dem.: In cetatea idealului, ediția II-a. — Socec;

Teodoreanu I.: Lorelei, Ediția V-a. — Cartea românească;

Vlăsescu M. G.: Moartea fratelui meu, ediția IV-a. — Cugetarea;

Zamfirescu Mih. George: Maidanul cu dragoste, ed. II— Națională-Ciornei;

In America

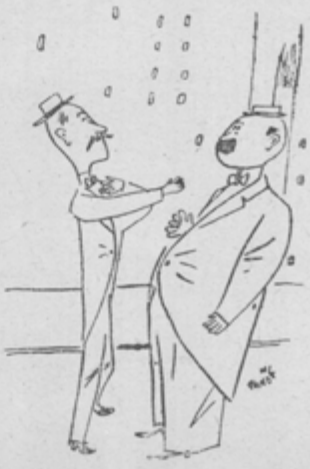

— Sunt regele chibriturilor...
— Fii bun și depărtează-te; sunt regele petrolului...

SINUCIDEREA *unei* REPUBLICI

Tragica poveste a Ragusei şi a nobililor ei.

Anul acesta, presa austriacă a dus o campanie foarte puternică în favoarea vechilor titluri de nobleţă, suprimate de revoluţia din 1919. In cursul anilor care au urmat evenimentelor din Octombrie şi Noembrie 1918, moştenitorii marilor nume istorice ale imperiului distrus, prinţi, conţi, arhiduci, s'au abţinut să folosească titlurile lor. Credeau că este prudent să ascundă până şi modestul *von*.

Nu pentru prima oară se produce în istorie o astfel de răsturnare socială.

Este destul de normal ca, odată furtuna trecută, nobleţea istorică să-şi recucerească dacă nu întreaga avere, sau situaţie de altădată, cel puţin o poziţie socială strălucită.

Ameninţată sau chiar alungată de popor, aristocraţia tuturor ţărilor sfârşeşte prin a găsi drumul care duce la vechile splendori.

In timpurile moderne nu există decât o singură aristocraţie care a acceptat nu numai să renunţe la privilegii, dar lucru şi mai curios, unic, să dispară complet de pe faţa pământului Este vorba de un adevărat harakiri social colectiv, care merită să fie amintit.

Se ştie că printre numeroasele state cucerite de Napoleon, figura şi vechea şi venerabila republică din Ragusa. Această mică ţară a reuşit să-şi păstreze independenţa secole întregi, deşi ameninţată veşnic de puternicii ei vecini: Veneţia, Ungurii, Turcii.

Dar în faţa lui Napoleon, vechea republică a trebuit să se plece sub loviturile teribile ale marelui distrugător de tronuri şi imperii. Ragusa se supuse biruitorului. De aci, durerea profundă, disperarea patriotică, fără mar-

Sub cerul senin al Adriaticei, Ragusa străluceşte ca o bijuterie...

Reumatismul

Acest anunţ, se adresează mai ales persoanelor cari au încercat fără succes toate medicamentele cunoscute contra reumatismului.

O admirabilă plantă tropicală, din care se prepară un ceai pentru eliminarea acidului uric şi pentru a împiedica acumularea lui în organism!
Frunzele acestei plante tropice cunoscută sub numele de **„HERVEA"**, dă posibilitatea de a prepara de către ori şi cine, uşor şi fără oboseală, un ceai care, după luarea sa, face să se simtă de îndată o acţiune binefăcătoare, care se manifestă tot mai pronunţat până ce se obţine o uşurare definitivă.
Se bea ceaiul (al cărui gust este foarte plăcut) în fiecare dimineaţă şi formarea acizilor în organism va înceta. Această proprietate scoate în evidenţă ceaiul **„HERVEA"** într'un mod cu totul deosebit şi oferă garanţie, că nu se obţine numai o uşurare trecătoare, ci şi o îmbunătăţire durabilă.
HERVEA se găseşte de vânzare în pachete originale la farmacii şi droguerii.

Zilnicele scrisori de recunoştinţă, sunt cea mai bună recomandare pentru

HERVEA

Se trimite gratis şi franco un pachet de probă scriind pe adresa de mai jos:
SERVICIUL „HERVEA" A. U. Str. SF. IONICA, 8. BUCUREŞTI, I

BANCA ROMÂNEASCĂ

S. A.

CAPITAL ŞI REZERVE LEI 414.500.000

LA 31 DECEMBRIE 1936

*

SEDIUL CENTRAL BUCUREŞTI

Registrul Societăţilor Bancare
No. 43 din 29 Octombrie 1934

SUCURSALE:

ARAD	CETATEA ALBĂ	ORADEA
BACĂU	CHIŞINĂU	PLOEŞTI
BĂLŢI	CLUJ	SATU MARE
BAZARGIC	CONSTANŢA	SIBIU
BOTOŞANI	CRAIOVA	TG. MUREŞ
BRĂILA	GALAŢI	TIMIŞOARA
BRAŞOV	IAŞI	TIGHINA
CERNĂUŢI	ISMAIL	TULCEA

AGENŢIE IN BUCUREŞTI: OBOR, Şos. MIHAI BRAVU, 1

Adresa Telegrafică „ROMÂNEASCĂ"

Tot felul de operaţiuni cu băncile şi firmele din ţară şi străinătate

ÎN SLUJBA DOMNULUI

Eu umblu în slujba Părintelui meu.
Nu-I caut auzul în roata de sfinţi;
Departe de pragul lăptos de arginţi
Il tremur în şoapte, urmându-L mereu.

Pe mine mă chiamă din porţi de rubin
In zori când coboară să-şi vadă săracii!
El rândue lanuri, eu legăn copacii
Pe căile arse de vis şi de chin.

Cu mine colindă, se pierde'n apus
Pe maluri de ape ce-L gângure 'n ele
Şi'n capătul nopţii ce duce in sus
Mă sue cu Dânsul în curtea de stele.

Luceferii-I piue paşii cu-alint
Din mers ciugulîndu-L cu razele lor!
Eu intru şi-un scaun I-aduc în pridvor
Şi-I curăţ cu tâmpla sandaua de-argint.

Târziu, pânza lunei I-aştern în iatac,
Il culc să Se-adune în visul gălbui...
Şi'n vârfuri mă strecur, cotind pe sub veac
Cu braţele pline de-atingerea Lui!

GEORGE GREGORIAN

Cum să ne măsurăm singuri... cu ajutorul altuia

Ca să ne măsurăm singuri, va trebui firește să ne asigurăm și concursul unei persoane îndatoritoare și pricepută. Ajutorul nostru va urma cu grijă observațiunile pe care le dăm mai departe.

IMBRĂCĂMINTE FEMEIASCĂ

1 Lungimea spatelui A-B. — 2. Lățimea între umeri C D. 3. Conturul pieptului E F. — 4. Lungimea în față X Z. 5. Înconjurul taliei M L. — 6. Înconjurul șoldurilor N O. — 7. Lungimea totală a mânecii la subțioară (C) până la încheietura mânei (8), trecând prin cot (7). 8. Grosimea brațului 1-2, a ante-brațului 3-4, a încheeturii 5-6. — 9. Lungimea umărului H-V

IMBRĂCĂMINTE BĂRBĂTEASCĂ

Veston: Literele arată măsurile pentru: lungimea spatelui până la talie, lungimea totală a hainei, jumătatea lățimii spatelui, lungimea mânecii, cu brațul îndoit, conturul întreg al bustului, în punctul H.
Vestă: Lungimea dela ceafă până la brâu, în față; circonferința bustului în punctul C; înconjurul taliei.

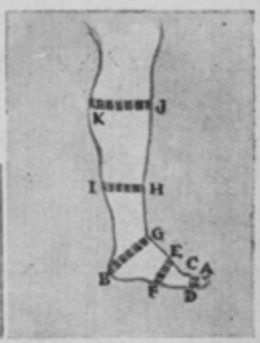

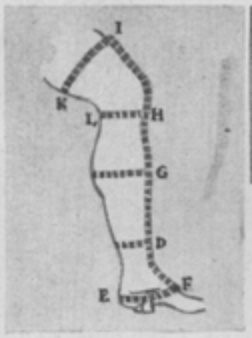

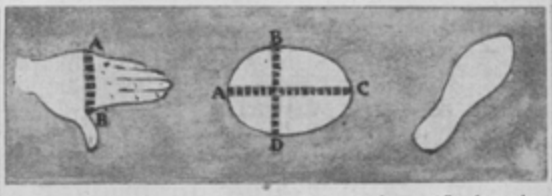

Pantaloni: Înconjurul taliei, pe sub vestă; lungimea E F; lungimea interioară a piciorului G H.
Cămașă, tricou, etc.: Lungimea mânecii; lărgimea pieptului; conturul bustului, pe sub brațe; înconjurul taliei; lungimea cămășii, dinainte și în spate.
Pălărie conturul capului; diametrul mare A C, diametrul mic B D.

DIVERSE

Încălțăminte: Să se arate cele cinci măsuri indicate pe schița din dreapta; conturul tălpii, desenat cu creionul pe o foaie de hârtie așezată dedesubt.
Ghetre: Schița din stânga: lungimea E F, înălțimea D F, conturul întreg D D.
Ciorapi: Lungimea piciorului, cu talpa întinsă
Mănuși: Înconjurul încheeturii mânei.

Aveți grije să transcrieți măsurile pe o fișe în dublu exemplar, din care veți păstra unul, trimițând pe celălalt furnisorului d-voastre. Notați tot aci și măsurile care vă sunt necesare pentru comanda obiectelor de gata.

Zizica

Aproape zilnic se întâmpla ca pretorul cel nou să treacă pe lângă locuinţa doctorului de plasă, şi mai întotdeauna avea grijă să se oprească puţin la portiţa grădiniţei din faţa ferestrei doamnei Şerbănescu, — soţia doctorului de plasă.

După ce se uita, pânditor, prin zăbrelele gardului, începea să cheme cu glas aprope şoptit :

— Zizica !.. Zizica !

Indată, se şi ivea strecurându-se, fie pe sub portiţă, fie prin vre-o spărtură a gardului, o căţeluşe sprintenă ca o veveriţă şi albă ca un boţ de vată. Il primea pe tânărul pretor cu gudurături alintate ,cu lătrături ascuţite.

Pretorul o prindea repede în braţe şi mângâind-o pe cap, se uita furişat spre fereastra la care trebuia să se arate zâmbitoare stăpâna casei şi a căţeluşei, — frumoasa doamnă Aglaia Şerbănescu.

Ca şi când n'ar fi zărit-o, pretorul îşi răsfăţa odorul îndopându-l cu bomboane de şocolată pe care le scotea, cu oare care cochetărie, din buzunarul hainei — întotdeauna neagră.

Fereastra se deschidea îndată şi râsul vioi al doamnei Şerbănescu se revărsa afară ca o cascadă de cristal.

Un deget alb şi inelat îl ameninţa pe tânărul pretor :

— Vai, domnule Spireanu, prea o răsfăţaţi !... A ajuns atât de pretenţioasă la mâncat, încât nu vrea să mai guste altă ceva decât şocolată !.. Mă tem să nu capete colică,... mâncăcioasa...

Pretorul, îndulcindu-şi glasul, o saluta, înclinându-se adânc :

— Chiar de se îmbolnăveşte, are cine o căuta...

Ca s'o necăjească puţin pe cucoana din fereastră, pretorul o sălta în sus pe Zizica şi când s'o prindă, se prefăcea că o scapă din mână.. De multe ori o apuca de o labă şi o ţinea aşa spânzurată, până ce venea s'o scape stăpâna de chinurile tiranului.

Il mustra cu un zâmbet încântător :

— Da' n'aveţi inimă de loc, domnule Spireanu !.. Se poate s'o chinuesti aşa ?.. Şi mai spui că o iubeşti !

Pretorul îşi arăta dinţii :

— Când iubesc pe cineva, îmi place să-l chinuesc!... Aşa sunt eu !..

— *Méchant !...* îl ameninţa cucoana şi se grăbea să-i ia căţeluşa din braţe...

Câte-odată, când pretorul pleca să-şi inspecteze plasa, o lua pe Zizica în trăsura lui, fiind sigur că la întoarcere trebuia să-i aţie calea o persoană drăgălaşe, spre a-i cere socoteală cu o voce dulce, alintată.

— Dece mi-ai furat fetiţa, domnule Spireanu ?

Când tânărul pretor se împotrivea s'o elibereze pe Zizica, se încingea o adevărată luptă între degetele pretorului şi ale doamnei Şerbănescu... Şi încăerarea asta, în care se aprindeau obrajii luptătorilor, s'ar fi prelungit până târziu, dacă nu se ivea în uşă chipul înăbuşit de o barbă căruntă, al doctorului de plasă.

Intr'o bună dimineaţă însă, Zizica nu mai eşi să-şi întâmpine prietenul, cu toate strigătele şi fluerăturile lui ademenitoare...

Lipsa asta dela întâlnire, se întâmplă şi a doua-zi şi a treia şi a patra zi... Descurajat, în cele din urmă, pretorul nu-şi mai chema favorita, mulţumindu-se să-şi ronţăe, el singur, bomboanele de şocolată pregătite pentru caninii strălucitori ai domnişoarei Zizica...

Şi ciudată potrivealâ : Nici stăpâna casei, nu se mai ivea de după frunzele de viţă sălbatecă ce-i încadrau fereastra.

„Trebue să fie ceva la mijloc" — gândi îngrijorat tânărul pretor şi doritor să afle cât mai repede ce taină se petrecea în casa doctorului de plasă, se hotărî să-i calce pragul.

„Poate că s'a îmbolnăvit Zizica şi chiar — ferească Dumnezeu — doamna Şerbănescu".

Cu fruntea întunecată de apăsarea acestui gând, cu sfârcul mustăţilor răsucit strengăreşte, tânărul apăsă clanţa portiţei, având înfăţişarea preocupată a unui procuror care vine să facă o cercetare la faţa locului.

In mijlocul grădinii îl întâmpină faţa bărboasă şi destul de antipatică a doctorului de plasă.

— Salve doctore! — îi strigă musafirul, prefăcându-se foarte încântat de această întâmpinare. Ştii de ce am venit doctore?.. Nu ghiceşti?

— Nu... Poate că eşti bolnav?

— De unde!.. Sunt sănătos tun!.. Tot nu ghiceşti?.. Ha, ha!... Am venit, pur şi simplu, să aflu ştiri despre sănătatea domnişoarei Zizica!.. De patru zile n'am mai văzut-o!.. Să fie supărată pe mine ori m'a trădat, infama, fără milă!..

Cu un zâmbet silit, doctorul îl pofti pe o bancă de lemn, la umbra plăcută a unui teiu înflorit... Rămaseră amândoi tăcuţi. Tăcerea asta era apăsătoare pentru musafir. Se opinti s'o rupă:

— Da, bine miroase floarea asta de teiu... Aşa, doctore, că ceaiul de floare de teiu potoleşte nervii?

— Nu întotdeauna...

Apoi iarăşi tăcură amândoi. Noroc că tocmai atunci se arătă, în haina largă şi uşoară, stăpâna Zizicăi... Era cam palidă şi îi pierise parcă violciunea de altă dată.

Pretorului îi străluciră ochii de plăcere... Fără să ţină seama de privirea ciudată a doctorului, se ridică grăbit şi o întâmpină, făcând o plecăciune peste măsură de respectuoasă. Ii sărută mâna apăsat; apoi zise glumind sgomotos:

— Se poate, doamnă, să fiţi până într'atât de crudă şi să vă bateţi joc de biata inima mea! De mai bine o săptămână oftez de dorul iubitei mele... Zizica şi dumitale nici nu-ţi pasă!.. Pun rămăşag că ai închis-o dinadins ca să nu-mi iasă înainte când o chem!.. Spuneţi drept, nu-i aşa că o ţineţi închisă...

Vedeţi cât sunteţi de răutăcioasă?..

Destul de încurcată, ea furişă o privire întrebătoare spre soţul ei, şi fără să răspundă îşi plecă uşor capul pe umărul stâng.

Doctorul care se uita resemnat la cer, se răsuci scurt pe banca de lemn şi ţintuindu-şi ochii în ochii pretorului, răspunse sec:

— Eu am închis-o pe javra ceia... E prea stricăcioasă şi, mai ales, din cale-afară de plictisitoare cu lătrăturile şi gudurăturile ei...

Ca şi când n'ar fi înţeles asprimea tonului, pretorul făcu pe supăratul, alintându-se ca un copil răsfăţat:

— Oh!.. Cât eşti de nedrept, doctore, faţă de Zizica!.. E adorabilă!.. Să am o aşa căţeluşe, aşi dormi cu ea în pat.

— Dacă îţi place atât de mult javra asta, n'ai decât s'o iei cu dumneata! — îi vorbi doctorul aproape înţepat.

Apoi o chemă pe servitoare.

— Ascultă, Sofică, adă aci căţeluşa, că i-am dat-o domnului pretor.

Pretorul nu îndrăzni să nu primească darul doctorului şi când servitoarea îi aduse pe Zizica, se grăbi să ia în braţe javra, cu care acum nu ştia ce trebuie să facă.

Doamna Şerbănescu îl scoase repede din încurcătură, strigând alarmată:

— Vai, Costică, pentru Dumnezeu, ce ai făcut!... Pentru nimic în lume, n'aşi putea să mă despart de Zizi-

ca... Ştii doar cât o iubesc... Domnul Spireanu n'are decât să se supere, da' eu nu pot să i-o dau !..

Fără să-i pese de căutătura pe care i-o aruncase doctorul, se repezi la pretor, şi, după o luptă scurtă, cu încârligări de degete, îi smuci căţelusa din braţe.

In faţa acestor întinsori, doctorul se încruntă de moarte, pe când pretorul abia de mai putea să astâmpere izbucnirea bucuriei care îl cuprinse... Prefăcându-se însă supărat, ameninţă :

— Bine, madam Şerbănescu, dacă nu vreţi să mi-o daţi, să ştiţi că o să v'o fur... Da, am să vin s'o fur la noapte !..

— Incearcă numai !, îl necăji doamna Şerbănescu. Aşi vrea să văd pe unde o să poţi intra în curte ? Noi o să punem lacăt la portiţă...

— O să sar peste gard...

Şerbăneasca — înflăcărată — acum nu-l vedea decât pe tânărul pretor şi se distra ameninţându-l mereu :

— Bine că mi-ai spus !... Să ştii că de acum înainte, o culc pe Zizica în pat cu mine... Să vedem cum o vei fura!..

După ce se mai tachinară pe socoteala Zizicăi, pretorul plecă fericit, cu sărituri sprintene, urmărit de privirea dispreţuitoare a bătrânului doctor.

De două zile, Zizica nu se mai vedea nicăeri. O căutară şi în şură şi printre vecini, şi la piaţă şi în toate părţile. De geaba : Parcă intrase în pământ... De supărare, Şerbăneasca îşi pierdu şi pofta de mâncare. Şi nimeni nu se găsea s'o mângâie, cel puţin. Soţul ei nici n'o întrebase dece e aşa de tristă... Iar când, desnădăjduită, i se plânse de lipsa Zizicăi, el răspunse dând cu nepăsare din umeri :

— O fi furat-o, secătura ceea de pretor !

Femeia îşi stăpâni nervii, dar se hotărî să-şi răzbune odată.

A doua zi dimineaţă însă, nu se putu stăpâni să nu leşine, când un ţăran veni s'o vestească :

— Nu vă mai necăjiţi s'o căutaţi pe Zizica... Am găsit-o moartă în pădurea dela Marga.

Venindu-şi în fire din leşin, doamna Şerbănescu se uită la bărbatul său cu o ură nestăpânită :

— Prin pădurea dela Marga, tu treci decâteori te duci la judecătoria din Munteni. Nu-i aşa ?

— Da pe acolo mi-e drumul... şi ce-i cu asta ?

— Acum ştiu... Eşti un criminal... Tu ai ucis pe Zizica Din gelozie, ai ucis-o !

— Pe cine gelos, doamnă?

— Pe... pe Zizica, domnule!

Doctorul o privi batjocoritor :

— Ce să-i fac ?.. Probabil că a murit de indigestie. Prea o îndopa cu bomboane de şocolată, secătura ceia de pretor...

AL. CAZABAN

Când Neptun se înfurie

Puţine naufragii au avut un rezultat atât de curios ca acela pe carc-l arată fotografia noastră. Furtuna a ridicat această corăbioară de pescari şi a lăsat-o în echilibru pe vârful unei stânci.

Învățați

să vă cunoașteți singuri

Semne patognomice.

Anumite semne exterioare numite patognomice și care fac parte oarecum din fizionomia cuiva, îndreptățesc bănuiala unei amenințări ascunse în organism, sau a unor turburări latente, a căror agravare poate fi astfel prevenită.

Aveți cumva tenul bronzat? Luați seama la glandele suprarenale! Privirea fixă? Atenție la tiroidă! Ochii sunt galbeni uneori? E în legătură cu ficatul! Nasul e palid și subțire? Înseamnă că inima este amenințată!

Ghicitul după unghii. Studiile recente ale lui Mangin-Balthazard sprijinite pe autoritatea doctorului L. Mac-

Plămânii sau ficatul sunt amenințați

Semne de paralizie și de meningită

Unghia cardiacului și a neurastenicului

Turburări ale rinichilor, arterioscleroză

Unghia omului violent și a maniacului

Unghie normală

Suliffe arată că la o cercetare atentă a unghiilor, se pot găsi o mulțime astfel de semne patognomice.

Dimensiuni și forme.

Unghia neobișnuit de mică și subțire vădește o senibilitate bolnăvicioasă și turburări serioase ale nutriției generale. Când, dimpotrivă, e prea mare, groasă și tare cum e la bătrâni, arată o slăbire a puterii de viață. Prea lungă, prevestește melancolia. Cardiacii și nervoșii au unghia scurtă, turtită, lată și aproape patrată. Dacă falangele mai sunt și spatulate, e vorba atunci de violenți, de colerici și maniaci. Unghiile triunghiulare îndreptățesc temerea de paralizie și afecțiuni ale meningelor. Unghia celor cu artere delicate, are forma unei migdale.

Unghiile bombate în sensul lungimii trebue să ne atragă atenția asupra plămânilor și ficatului. Se cunoaște de altfel, convexitatea anormală a unghiei indexului (unghia hipocratică) la tuberculoșii pulmonari.

Arterioscleroza, poate și cancerul, uneori turburările rinichilor sunt în legătură cu unghii ale căror margini laterale cad brusc ca un acoperiș.

Unghiile turtite aparțin limfaticilor.

*

Unghie indicând artere fragile

Sensibilitate bolnăvicioasă și turburări ale nutriției

Turburări ale aparatului urinar, semne de uremie

Oboseală cerebrală, lipsă de săruri minerale

Infățișarea și coloritul.

In ce privește consistența: unghia moale, înseamnă slăbiciune; dură și tăioasă, anemie; friabilă, turburări glandulare.

Unghiile lucioase arată o exuberanță în funcțiunea tiroidei; palide, sânge sărac în globule roșii, scrofuloză. In caz de congestie și turburări cardiace sunt roșii, iar dacă sistemul venos prezintă turburări, sunt albastre. Uneori chiar sunt inegal colorate, dacă circulația lasă de dorit. In cazul tuberculozei osoase, sunt aproape gălbui. Petele albe înseamnă împuținarea calciului în organism. Unghiile intoxicaților au mici puncte întunecate.

Injecțiunile, vaccinările, uneori și emoțiile fac să apară șanțuri ușoare. Dungile longitudinale pronunțate, mai ales ale degetului mare și inelarului, prevestesc uremia și poate chiar cancerul. Ridicăturile transversale arată reumatisme; când sunt pe arătător, gută, boale de piele și ficat; pe inelar, crize cardiace, afecțiuni ale ochilor.

prile, zi de Paşti, la ora 11 precis, mă aflam în faţa porţii administratorului, cu o ceată de bieţi oameni, cea mai mare parte tot atât de nenorociţi ca şi mine. Piaţa din faţa Bazilicei era o mare de capete.

„Soarele strălucea, fântânile ţâşneau şi drapelele fâlfâiau pe fortul Sant Angelo.

„Minunat spectacol de care nu m'am bucurat decât o clipă. Se deschisese porţile oamenilor arvuniţi, care la Roma sunt numiţi „Sanpietrini".

„Am fost introduşi într'o sală, unde erau pregătite două mese lungi pentru banchetul nostru. Un fel de aprod sau paracliser ne arăta fiecăruia în parte locul. Preotul rosti înainte de masă o binecuvântare.

„Abia făcusem semnul crucii, când deodată o senzaţie ciudată puse stăpânire pe mine. Ca fascinat am privit masa în faţa căreia mă aflam. Pe cine credeţi că am văzut.... Dumnezeule! Am recunoscut pe Gaspard.

„Şi el m'a recunoscut, dar pentru întâia oară ochii lui nu-mi suportau privirea, îngălbenindu-se ca un cadavru.

„Amintirea a tot ce suferisem dela el şi lovitura primită în ziua evadării, întrecu uimirea revederii.

„M'a cuprins nerăbdarea. Ah! Dacă l-aş fi întâlnit undeva, singur, unde să nu fie nici preot care să spuie rugăciuni....

„După rugăciune începu masa. Ura nu-mi sleise pofta de mâncare, poate din cauza postului zilelor din urmă. Nu eram singurul care mâncam ca un lup. Mâncare era din belşug, dar lipsea vinul şi porţile erau păzite pentruca nici o sticlă să nu pătrundă înăuntru — măsură înţeleaptă pentru munca pe care eram nevoiţi s'o îndeplinim. Eram vorbăreţi şi gălăgioşi. Sunt împrejurări când pericolul ameţeşte la fel ca vinul. Ne aflam acolo 80 de sanpietrini, aşteptându-ne să ne sarobim capul pe asfaltul Bazilicei, înainte de sosirea nopţii. Gândul acesta nu împiedica pe nici unul din noi să mănânce, să glumească şi să râdă cu o veselie.... care înspăimânta.

„Banchetul se prelungi; cele două mese n'au fost strânse decât numai atunci când fiecare păru sătul. Cea mai mare parte dintre noi se întinseră pe bănci şi adormiră; Gaspard era printre aceştia. Nu m'am mai putut stăpâni şi m'am dus lângă el sgâlţâind cu putere:

—„ Gaspard, nu mă cunoşti ?"

Ridică înspăimântat capul.

—„ Liturghia... Te credeam la Toulon.

—„ Nu, din vina ta nu mai sunt acolo. Ascultă-mă bine. Dacă diseară mai trăim, îmi vei plăti ticăloşia purtării tale.

Îmi aruncă o privire încruntată şi se întoarse să doarmă.

— „Ecco un maledetto! spuse unul din sanpietrini, ridicând din umeri.

— „Il cunoşti? l-am întrebat repede.

— „Cospetto! Tot ce ştiu despre el este că singurătatea l-a schimbat în animal sălbatic.

După răspunsul primit, m'am întins la rândul meu pe jos, ca să mă odihnesc.

„La şapte seara, soldaţii pontificali care făcuseră de gardă pe la uşile sălilor, treziră pe cei cari mai dormeau şi împărţiră fiecăruia un pahar cu vin. Pe urmă am fost aşezaţi pe două rânduri şi conduşi pe o scară sub acoperişul Domului. De acolo am urcat pe alte scări şi trecători învârtite până am ajuns în galeria despărţitoare. O parte dintre noi eram împărţiţi din distanţă în distanţă pentru ocuparea punctelor speciale. Am fost detaşat la jumătatea drumului şi l-am văzut pe Gaspard suindu-se mai sus. După ce ne-am luat fiecare locul în primire, supraveghetorii ne făcură cunoscut instrucţiunile. La un anumit semnal, fiecare

om trebuia să treacă prin despărțitura unde se afla, așezându-se pe o scândură îngustă susținută cu o frânghie groasă. Frânghia aceasta ieșia din fereastră și se înfășura imprejurul unui stâlp. La al doilea semnal ni se va da în mâna dreaptă o torță aprinsă, iar în mâna stângă trebue să strângem frânghia cu putere. La semnalul al treilea, un ajutor care aștepta înăuntrul ferestrei, va desfășura frânghia repede și scoborînd dealungul cupolei, vom aprinde toate lampioanele întâlnite în drumul nostru.

Primind aceste ordine, așteptam semnalul.

„Se înoptă; iluminația de argint fusese aprinsă dela ora șapte. Toate colțurile mari ale Domului, toate ciubucele și frizele fațadei de jos, toate fragmentele marei colonade se desenau în reliefe strălucitoare de lampioanele înconjurate, de lanternele de hârtie, care micșorând lumina îi dădeau o nuanță argintie. Între aceste rânduri de lanterne, cupe mici de fier pline cu seu și terpentină trebuiau să dea iluminația de aur, când vor fi aprinse de sanpietrini, cărora li se încredințase greaua datorie de a trece dela un lampion la altul, suspendați deasupra cupolei.

Vuetul mulțimii care se înghesuia în piața și străzile învecinate ajungea din ce în ce mai puternic la urechea mea.

Emoția așteptării era atât de puternică, încât credeam că aud în acelaș timp și bătăile inimii mele și răsuflarea celui care, în cealaltă parte a deschizăturii, ținea pregătită torța ce urma să-mi dea. În cele din urmă, primul semnal alergă din gură în gură ca o atingere electrică, apoi al doilea și pe urmă al treilea. Am luat torța într'o mână și cu cealaltă am apucat frânghia; mă cumpănesc bine pe scândură, simt cum scobor și aprind toate candelele pe lângă care alunec. Când sună ora opt, Sfântul Petru părea un dom de foc, răspândind lumina asupra mulțimii care-și manifesta mulțumirea prin lungi strigăte de bucurie. Din înălțimea unde eram spânzurat, puteam vedea lămurit, mulțumită luminației, trăsăturile figurilor celor din piață și de pe podul Sant Angelo, până și cele din bărcile care străbăteau apa Tibrului.

Stam fără nici o grijă la capătul frânghiei desfășurate, bucurându-mă de spectacolul neașteptat, când de odată, mi se păru că frânghia de care spânzuram, se clatină. Privesc în sus și văd un om, agățându-se cu o mână de drugul de fier care susținea candelele și în cealaltă.... Dumnezeule! era Gaspard care încerca cu torța lui să dea foc frânghiei....

Instinctul de conservare mă scăpă.

M'am repezit cu agilitatea unei pisici, am svârlit torța în fața mizerabilului și am cuprins cu amândouă mâinile frânghia deasupra locului unde cânepa începuse să ardă.

Descoperit și orbit, Gaspard scoase un strigăt înfiorător și se rostogoli ca o piatră de pe acoperișul de plumb: Sgomotul căderii lui, pe care l-am auzit cu tot vuetul oceanului de capete omenești, a răsunat de multe ori în visele mele.

Tremurând de groază aș fi căzut și eu, dacă nu săream în galerie.

Cum am pus piciorul înăuntru, am simțit că mi se face rău și am leșinat. A doua zi l-am căutat pe administrator căruia i-am povestit amănuntele întâmplării, care la rândul lui le-a povestit unui preot.

Preotul le-a încredințat unui înalt demnitar al Vaticanului și bineînțeles și Papei. Simpatia ce inspiram m'a ajutat să primesc o sumă care m'a scos din încurcătură.

„De atunci am văzut multe țări, am avut multe aventuri... dar v'am făgăduit să nu vă povestesc decât pe asta".

In românește de
CORALIA DIACONESCU

adevărata artă de a ascuți lamele de ras

**Vă ascuțiți lamele de ras ?
Credeți că le ascuțiți corect ?
Citiți cu atenție paginile ce urmează și veți vedea că mai puteți învăța lucruri folositoare.**

Puține tăișuri sunt mai fine decât tăișul unei lame de ras. Fotografia de sus din clișeul nr. 1 arată cum se vede sub microscop tăișul unei lame, imediat după ce v'ați ras cu ea. Deși arată foarte ruinat, el mai tae totuș destul de bine. „Ruina" nu s'a produs decât pe marginea extremă a tăișului. Marginea propriu zisă a rămas încă intactă. A doua fotografie din acelaș clișeu arată cum se reface tăișul dupăce lama a fost bine ascuțită. Observați totuș ce mare diferență este între această lamă întrebuințată și apoi ascuțită și o lamă nouă de tot, așa cum iese din fabrică.

Ascuțișul unei lame de ras se compune dintr'o infinitate de fibre metalice subțiate. O lamă nouă are ascuțișul format din trei trepte succesive, așa cum arată figura 4. La bărbierit, rezistența pe care o opun firele de păr resfiră fibrele metalice ce formează ascuțișul, astfel că ele capătă aspectul unor dinți de fierăstrău. Ori de câte ori întrebuințăm o lamă fără a o fi ascuțit, acest fenomen se repetă mai pronunțat, lama își pierde cu totul ascuțișul și începe să sgârie.

Deși ascuțirea unei lame de ras se face de obicei pe o piatră impregnată cu un abrasiv foarte fin, operația de ascuțire nu dă singură un rezultat satisfăcător. Ceeace e de fapt important nu este atât ascuțirea cât aducerea în aceiaș linie a fibrelor metalice răsfirate. Dovada acestui adevăr o avem în faptul că o lamă de ras întrebuințată își poate reface tăișul dacă este frecată de câteva ori în interiorul unui pahar de sticlă. Sticla nu are acțiunea abrasivă a pietrii de ascuțit dar aduce în schimb la acelaș nivel fibrele metalice îndoite.

E imposibil să ferim în timpul rasului nivelul 2 sau 3 al ascuțișului unei lame. Le putem păstra însă forma

Tăișul mărit al unei lame imediat după ras.

Tăișul aceleiaș lame, după o ascuțire conștiincioasă.

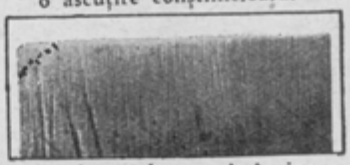

Tăișul unei lame noi, înainte de a fi fost întrebuințată.

Fig. 1.— Microscopul spune adevărul...

ascuțind lamele cu o anumită metodă.

Inainte de toate, un amănunt foarte important. Fie că ascuțiți pe o curea o lamă de ras (fig. 2) sau o lamă de brici lăsați un oarecare „joc" curelei de ascuțit și n'o trageți niciodată astfel ca să devină cu totul dreaptă. O curea lăsată mai liberă susține lama sub un unghi corect și o ascute în acelaș timp la maximul posibil.

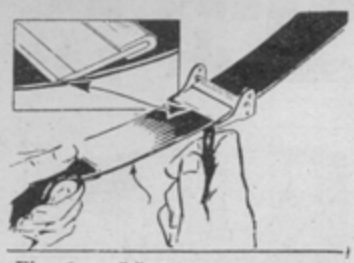

Fig. 2. — Lăsați „joc" curelei de ascuțit.

Atât în teorie cât și în practică, o ascuțire îndelungată fără o umezire a lamei tinde să tocească tăișul. O umezire succesivă produce acelaș efect. Acesta este în special cazul lamelor de siguranță cu două tăișuri care se ascut pe piatra arătată în figura 3. Când ascuțiți o lamă de ras pe piatră concavă, îndoirea lamei este determinată de puterea cu care o apăsăm. Cu puțină practică veți putea aprecia apăsarea cea mai potrivită pentru o ascuțire perfectă a tăișului. Piatra concavă este cea mai recomandabilă pentru ascuțirea lamelor de ras. Inainte de a întrebuința o piatră nouă, spălați-o cu benzină spre a îndepărta orice grăsime sau impurități de pe suprafața ei și apoi ștergeți-o cu o cârpă uscată. Ungeți piatra cu câteva picături de ulei ușor și îndepărtați excesul de ulei cu o cârpă curată.

Fig. 3.—Intre o piatră de ascuțit plană și una concavă, care e de preferat ?

Figura 3 arată două dintre cele mai comune modele de lame de ras iar ilustrația de deasupra ei arată care este modul corect în care trebue ținută o lamă de ras, la ascuțit. E important ca piatra de ascuțit să nu fie așezată pe o masă ci să fie ținută în mână, pentru ca, în timpul ascuțirii, lama să nu întâmpine nici-o rezistență iar presiunea să se repartizeze egal în toate direcțiile. Incepeți ascuțirea pe masă, cu o mișcare laterală — așa cum arată figura 5 — și o sfârșiți tot pe masă, cu o mișcare circulară. De câte ori trebue frecată lama pe piatra de ascuțit depinde de starea în care se găsește tăișul. In mijlociu, cinci mișcări laterale pe masă, zece mișcări laterale cu piatra în mână și cinci mișcări circulare cu piatra din nou pe masă, sunt suficiente pentru fiecare față

Domnilor, vă interesează!

Iată o rețetă practică, venită din America, pentru păstrarea lamelor de ras astfel că ele să poată fi folosite de mai multe ori, ca și cum ar fi noi.

Nu ștergeți lama, după ce v'ați ras, cu prosopul sau o cârpă uscată. Puneți-o între paginile unui carnețel făcut din hârtie sugativă și apăsând mereu carnețelul faceți astfel ca sugativa să absoarbă umezeala.

In adevăr, experiența arată că o lamă uscată astfel își păstrează ascuțimea vreme mai îndelungată.

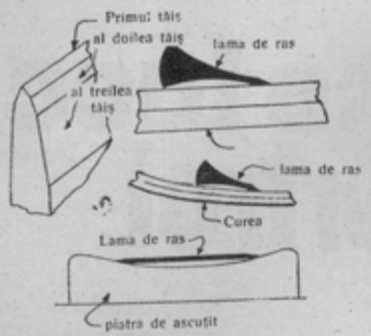

Fig. 4. — Cum se comportă o lamă de ras pe piatra de ascuțit.

în parte. Secretul ascuțirii stă tot în apăsarea foarte ușoară și delicată a mânei care poruncește mișcările lamei. O apăsare prea mare îndoae lama și schimbă conturul tăișului.

După ce ați terminat ascuțirea, un alt amănunt important: ridicați lama direct de pe piatra de ascuțit, fără a face să mai alunece pe piatră, sau a-i da altă mișcare, pentrucă riscați să-i ruinați tăișul.

Nu uitați deasemeni că o lamă de ras sau o piatră de ascuțit prăfuite nu mai fac doi bani. Păstrați-le deci într'o cutie care să le păzească de praf dar și de umezeală. Inainte de a vă rade, afundați lama în apă caldă iar înainte de-a folosi cureaua de ascuțit, lustruiți-o odată cu podul palmei.

Pentru moment, la aceasta se reduce adevărata artă de a ascuți lamele de ras.

Ca și bărbieritul, această artă face progrese prea încete. Deși rasul este o operație practicată cel puțin de 6000 ani (dovadă briciul găsit în săpăturile din Mesopotamia), nici-un inventator nu și-a bătut capul până astăzi spre a găsi o metodă de bărbierit alta decât cu o lamă ascuțită și cu săpun. Arta de a se bărbieri trebue luată mult mai în serios decât o facem de obicei: ea corespunde unei nevoi căreia zeci de milioane de oameni, de pe toată fața pământului, îi consacră în fiecare dimineață milioane de minute. Mintea omenească a scornit locomotiva, trenul electric, radiofonia și televiziunea. Dar ea n'a fost în stare să rezolve în mod fericit problema bărbieritului. E o lacună pe care o vor împlini, poate, secolele viitoare.

Ajunși aci, suntem ispitiți să amintim cititorilor câteva curiozități în legătură cu bărbieritul.

In primul rând, faptul că există pe glob 200.000.000 oameni cari nu-și rad barba, și n'o vor face nici-odată, pentru nimic în lume: mahomedanii.

Apoi, să le amintim dece tradiția cere ca militarii să nu poarte barbă. Pentrucă, înainte de o luptă cu perșii, Alexandru cel Mare a dat ordin ca toți soldații săi să-și radă bărbile, „pentrucă de nimic nu poți prinde pe cineva mai ușor, decât de barbă".

In sfârșit, merită să fie cunoscută eleganța lui Marc Antoniu, care înainte de a lua parte la un banchet al Cleopatrei s'a ras de zece ori.

Fig. 5.—Mișcările cele mai potrivite pentru ascuțirea unei lame de ras (jos) și ascuțirea unui brici pe piatra concavă (dreapta).

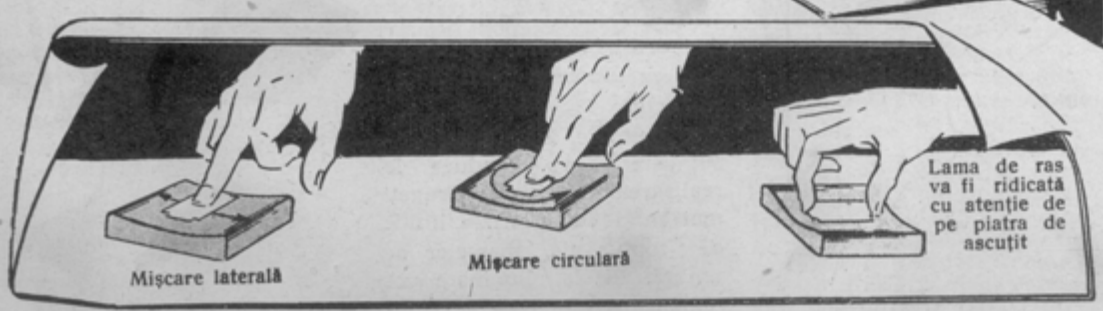

cum se face un portret

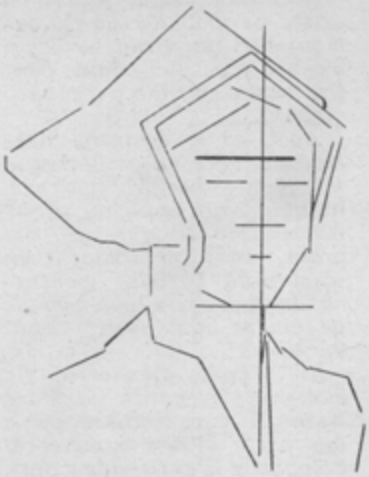

Cele trei planuri ale obrazului.

Vreţi să reproduceţi o fotografie? Nimic mai uşor! Iată cum procedăm: 1. *Construirea obrazului.* Luaţi foarte exact măsurile celor trei planuri: planul frunţii, al arcadelor sprâncenelor la baza nasului şi acela dela baza nasului la bărbie. Aşterneţi pe hârtie aceste trei planuri prin patru trăsături orizontale. Indicaţi liniile generale ale conturului. Insemnaţi axa obrazului. Schiţaţi liniile ochilor şi ale gurii.

2. *Precizaţi trăsăturile.* Nu ştergeţi aceste linii de construcţie, ci precizaţi-le, adică: terminaţi de desenat conturele obrazului, formaţi sprâncenele, pleoapele, nările, buzele, urechile. Indicaţi încheetura umărului şi însemnaţi cu un cerc irisul fiecărui ochi.

Umbrele dau relief figuri.

3. *Umbrele.* Acesta este pasul care vă va conduce la realizarea definitivă. Trageţi mai întâi cu precizie liniile de contur ale masselor de umbră. Petele luminate vor rămâne în alb. Desenaţi umbrele, fără să intraţi în amănunte, în trăsături clare şi prin planuri. Ochii, buzele, părul, nasul şi bărbia vor eşi astfel în relief.

4. *Modelul şi asemănarea.* Ştergeţi trăsăturile conturului umbrelor. După model, accentuaţi-le unde trebue. Insistaţi asupra cutelor şi ridurilor mai importante. Modelaţi părul, terminaţi costumul. Privirea vă va reda asemănarea desenului cu modelul. Punctele modelului care trebue să vă atragă mai ales atenţia sunt cuta dintre sprâncene şi, în primul rând, locul petei de lumină din irisul ochiului.

Precizarea trăsăturilor.

Portretul desăvârşit.

efemeride 1937

OCTOMBRIE 1936

21. — Apel englez pentru apărarea ostatecilor din Spania. D. Goering, dictator economic pentru planul german de patru ani. Expozeul d-lui Camil Krofta.

d. Krofta

22. — Președintele republicei spaniole își mută sediul la Barcelona. Intrevedere Ciano-Neurath, la Berlin. Expozeul politicii externe a Franței, al d-lui Delbos.

23. — Mitropolitul Gurie al Basarabiei, trimis în judecata Curții de casație. Congresul partidului radical-socialist francez. Protest argentinian, la Madrid. Înțelegere între Italia și Germania.

24. — 20 ani dela moartea generalului Ion Dragalina. Interzicerea marei adunări rexiste provoacă agitații la Bruxelles. Primul-ministru Tătărăscu în audiență la Prințul regent Paul al Iugoslaviei.

25. — Germania recunoaște imperiul Italia în Etiopia. Aniversarea nașterii marelui Voevod Mihai. Asociația avocaților creștini cere legiferarea naționalizării barourilor. Grave neînțelegeri în ședința comitetului neintervenției în Spania. Portugalia rupe relațiile diplomatice cu guvernul din Madrid.

26. — Arestarea d-lui Degrelle, șeful rexiștilor belgieni. Congresul general al funcționarilor publici. Zece ani de acțiune națională a asociației Cultul Patriei. Congresul Frăției Ortodoxe Române, la Arad. Congresul de numismatică și arheologie. Schimb de vederi între d-nii Hitler și Ciano.

27. — D. N. Titulescu, aproape restabilit. Eliberarea d-lui Degrelle. Congresul corpului conductorilor silvici. Bâzu Cantacuzino stabilește un nou record pe distanța Paris-București. Comemorarea maestrului Chiriac.

28. — 18 ani dela independența Cehoslovaciei. Suveranul la Praga; prerogativele regale trec asupra consiliului de miniștri. Zece ani dela moartea prof. dr. Victor Babeș.

29. — Grandioasa primire a Suveranului la Praga. Aniversarea nașterii M. S. Reginei Maria. Aniversarea proclamării republicii turcești. Incepe naționalizarea uzinelor de armament din Franța.

d. Delbos

30. — Mari recepții și importante întrevederi politice, cu ocazia vizitei Suveranului la Praga. Intâlnirea Suveranului și a Marelui Voevod Mihai cu Președintele liberator Masaryk. D. Daladier și generalul Gamelin inspectează frontiera franco-belgiană.

31. — Masacrul din brutăria Mandanis din Galați. Greva generală a docherilor depe coasta apuseană a Statelor-Unite. Franța fortifică granița spre Belgia. A 10-a aniversare a organizăriii național-socialismului german. Armistițiul propus de președintele Azana, respins de generalul Franco.

NOEMBRIE

1. — Lovitură de stat în Irak. Comunicat oficial al întrevederilor dela Praga, după vizita Suveranului. Tenorul Kiepura se căsătorește cu artista Martha Eggert. Procesul medicilor Pipergall și Fima Ledermann. Respingerea recursului comunistului Constantinescu.

2. — Suveranul și Marele Voevod Mihai, la Bratislava. Punerea pietrei fundamentale a halelor centrale Obor. Marele premiu automobilistic al Bucureștilor. Bombardarea orașului Bilbao de către aviația naționalistă.

3. — Arestarea generalului Gabriel Negrei, pentru uciderea unui țăran, în propagandă electorală. Inceputul alegerilor prezidențiale, în Statele-Unite. Discurs revizionist al d-lui Mussolini, la Milano.

4. — Suveranul sosește în Capitală. Prinderea lui Berilă, fiorosul asasin din Galați. Regele Eduard VIII deschide Parlamentul englez. Lupte grele pentru cucerirea Madridului. Austria recunoaște imperiul italian în Abisinia. D. Roosevelt, reales președinte al Statelor-Unite.

Mitrop. Gurie

5. — Redeschiderea universității în Capitală. La Viena, procesul asasinării d-nei Fărcășanu. D. Rydz Smigly,

G-l Dragalina

mareşal al Poloniei. Anglia şi Franţa numesc consuli la Addis-Abeba.

6.—Liga antirevionistă română răspunde provocaţiunilor revizioniste. Papa, bolnav. A doua sesiune extraordinară a Parlamentului francez. Expozeul d-lui Eden.

Măria Sa Marele Voevod Mihai

7.— Reevaluarea acoperirii metalice a leului. Condamnarea medicului avortor Pipergall. Comemorarea şarjei dela Robăneşti. Retragerea detaşamentului de trupe engleze din Addis-Abeba.

8. — Ziua numelui Marelui Voevod Mihai. Prăbuşirea aviatorilor maior Pantazi şi căpit. Roman Popescu, lângă Varşovia. D. Beck vizitează Londra. Congresul partidului naţional-creştin în Capitală. Statul-major republican se refugiază din Madrid. Demisia guvernului albanez. Comemorarea lui Mihai-Viteazul, la Călugăreni.

9. — Sărbătorirea maestrului George Enescu. Desvelirea statuii lui Mihail Kogălniceanu. Congresul naţional de chirurgie. Marea bătălie dela Madrid se termină fără rezultat decisiv.

10. — Congresul organizaţiilor partidului naţional-agrar. Protestul parlamentarilor francezi contra încarcerării lui Charles Maurras. Intrarea în vigoare a noului regim al strâmtorilor.

11. — Comemorarea independenţei Poloniei. Franţa suprimă impozitul pe cifra de afaceri. Mare complot în Rusia pentru instaurarea unui regim de dreapta. Intrevedere între d-nii Beck, Baldwin şi Eden. Onomastica regelui Italiei. Aniversarea armistiţiului.

12. — Conferinţa italo-austro-ungară, dela Viena. Inaugurarea osuarului dela Salonic. Prinţul regent Paul, la Londra. Expozeul d-lui Litvinov.

13. — Părintele Ioan Mihălcescu, ridicat la rangul de arhiereu. Decret-lege pentru înfiinţarea Caselor de împrumut pe amanete. Inhumarea aviatorilor Pantazi şi Roman Popescu. Aurul Spaniei, trimis în străinătate.

14. — Conflict germano-polon, la Danzig. Mica Înţelegere ia atitudinea faţă de hotărârile conferinţei italo-austro-ungare din Viena. Atacurile contra ministrului de interne Salengro provoacă scandal în Camera franceză.

15. — La Florenţa, ceremonia deshumării regelui Constantin al Greciei. Germania denunţă regimul internaţional pe fluviile germane. Ziare poloneze confiscate la Danzig. Deschiderea Parlamentului.

d. Degrelle

16. — Mare adunare anti-revizionistă la Cluj. Moartea generalului dr. Vicol. Guvernamentalii contraatacă la Madrid. Congresul tineretului ţărănist-radical.

17. — Trupe naţionaliste ocupă teren în periferiile Madridului. Ciocniri sângeroase între creştini şi musulmani la Beyrut. Conflict germano-rus după arestarea a 23 cetăţeni germani din Rusia. Dr. Schacht, la Ankara.

d. Hitler

18. — Preşedintele Rooseveit, la conferinţa pan-americană din Buenos-Aires. Catastrofală explozie la pulberăria de lângă Marsilia. Moartea fostului prim-ministru grec Papanastasiu. Camera Lorzilor discută apărarea naţională a Angliei.

19. — Sinuciderea lui Salengro, ministrul de interne al Franţei. Congresul clerului ortodox român, la Iaşi. Italia şi Germania recunosc guvernul Franco. Reuniunea marelui Consiliu fascist.

20. — Marcel Pauker, arestat la Viena. Un crucişător naţionalist bombardează Barcelona. Anglia trimite vase de război în apele spaniole. 303 ani de la lupta lui Matei Basarab, la Plumbuita.

21. — Legaţia română din Madrid, distrusă de bombardament. Fiul lui Primo de Rivera împuşcat de guvernamentali. Procesul banditului Gh. Coroiu. Negocieri germano-polone, pentru un acord anti-comunist.

22. — Zece ani dela moartea lui Alexandru Constantinescu. Moartea infantelui Don Alfonso de Orléans Bourbon. Indigenii din Maroc şi Tripoli se agită. Nou regim al devizelor în Italia. Evacuarea populaţiei necombatante din Madrid.

23. — Mari manifestaţii antirevizioniste studenţeşti, în ţară. 10 ani de existenţă ai „Institutului român de energie". „Ziua colonilor", în Polonia.

24. — Procesul Arabelei Armăşescu. Corpurile leguitoare încep discuţia la mesaj. Elveţia aderă la acordul monetar tripartit. Inteţirea grevei docherilor din Statele-Unite. D. Ribbentropp vizitează pe d. Baldwin.

25. — Intervenţiile militare străine în Spania, pe cale să provoace un conflict european. Germania ofensată de premierea scriitorului Ossietzki cu premiul Nobel pentru pace. Franţa nu recunoaşte blocarea Barcelonei.

26. — Curtea de Apel dă sentinţa în procesul nenorocirii de pe platoul Cotroceni. Imense credite pentru armata franceză.

d. Ciano

Vizita d-lui V. Antonescu, în Polonia. Publicaera convenţiei germano - poloneze.

27. — Furtună violentă pe Marea Neagră. Regentul Horthy, în vizită la regele - împărat

Victor Emanuel. Tratative comerciale între Austria şi România.

28. — Moartea lui Sir Basil Zaharoff. 18 ani dela unirea Bucovinei. Naţionaliştii bombardează Cartagina. Discuţii în jurul garantării independenţei şi integrităţii Belgiei.

29. — Crimele lui Sile Constantinescu, din str. Abrud. O sută ani dela naşterea lui Eugen Carada. Rezoluţia conferinţei guvernatorilor Băncilor Micii Înţelegeri, la Praga.

30. — Consulii Austriei şi Paraguayului, asasinaţi la Bilbao. Conferinţa d-lui Stelian Popescu la Ploeşti: Despre Take Ionescu. Discurs pacifist al d-lui Daladier.

DECEMBRIE

1. — Aniversarea unităţii jugoslave. Sărbătorirea Unirii, în prezenţa reprezentanţilor parlamentelor jugoslave şi cehoslovac. Bâzu Cantacuzino, la Moscova. Crystal-Palace din Londra, distrus de foc. La Atena, deschiderea congresului teologic pan-ortodox. Sedinţă solemnă a Parlamentului.

2. — Zvonuri de mediaţiune pentru încetarea războiului din Spania. Noi corpuri de voluntari debarcaţi la Malaga. Convocarea consiliului Soc. Naţiunilor. Discursul d-lui Roosevelt la conferinţa pan-americană.

3. — Japonia recunoaşte imperiul italian. Anglia, Franţa şi Cehoslovacia protestează la Berlin, contra denunţării clauzelor fuviale ale tratatului din Versailles. Lupte crâncene la Casa de Campo, Manzanares şi Pozuelo. Complot pentru o lovitură de stat, în Grecia.

4. — Isbucnirea conflictului dintre regele Eduard VIII şi guvernul britanic. Votarea noilor proecte militare în Belgia. In mormânta rea victimelor paricidului Sile Constantinescu.

d. Titulescu

5. — Guvernul englez se opune categoric la căsătoria regelui Angliei cu d-na Simpson. Starea de asediu în sandjacul Alexandretta, din Siria. Legea presei provoacă mari desbateri în Camera franceză.

6. — Papa suferă de un atac de gută. Criza constituţională din Anglia se agravează. D-na Simpson soseşte la Cannes. Intreruperea tratativelor comerciale austro-române.

7. — Congresul asociaţiei foştilor luptători. Lupte crâncene pentru cucerirea Mongoliei centrale. Marea manifestaţie contra revizionismului, la Bratislava. Deportarea în insule a complotiştilor din Grecia.

8. — Editorul Marton Ignatz Hertz pierde cetăţenia română. Soluţia crizei constituţionale din Anglia, amânată. Noi fricţiuni între Germania şi Austria. Dispariţia aviatorului francez Mermoz.

9. — Cinci ani dela moartea aviatorului Romeo Popescu. Oficiosul german dezaprobă revizionismul ungar. Regele Angliei ferm hotărît să abdice. Desfiinţarea vizei paşapoartelor între România şi Jugoslavia.

d. Masaryk

M. S. Regina Maria

10. — Abdicarea regelui Eduard VIII. Accident mortal al aviatorului La Cierva. Anglia şi Franţa îşi oferă mediaţia în războiul civil spaniol. Papa restabilit. Aniversarea mişcării studenţeşti.

11. — Ducele de York, noul rege al Angliei. Moartea lui Luigi Pirandello. Deschiderea sesiunii Soc. Naţiunilor. D. General Samsonovici, la Varşovia. Discurs la radio al fostului Suveran al Angliei.

12. — Comisiunile Camerei şi Senatului discută politica externă a României. Respingerea mediaţiei în Spania Rămăşiţele avionului „Croix du Sud" descoperit în largul Oceanului Atlantic.

13. — Proclamarea noului suveran al Angliei. La Satu-Mare desvelirea statuii părintelui V. Lucaci. Comemorarea lui Spiru Haret.

d. Ridz Smygly

G-ral Franco

Trupele chineze revoltate la Siang Fu, arestează pe mareşalul Ciang-Kai-Şek.

14. — Ducele de Windsor soseşte la Viena. Trupele guvernamentale chineze înaintează contra trupelor rebele ale lui Ciang-Sue-Liang. Pact panamerican, pentru organizarea păcii.

15. — Aniversarea naşterii regelui George al VI al Angliei. Lt. Papană, cucereşte titlul de campion al zborului al celor două Americi. Soc. Naţiunilor discută situaţia sangiacului Alexandretta.

16. — Ducele de Windsor se stabileşte în Tirol. Protest japonez la Moscova. Anglia pregăteşte introducerea serviciului militar obligator. Sikowcky, fost colaborator al lui Capone, în Capitală.

17. — Noi detaşamente militare germane, dealungul Rinului. Camera franceză omagiază pe aviatorul Mermoz. Banca Angliei îşi opreşte rezervele de aur. Ciang-Sue-Liang, încercuit de guvernamentali. Germania revendică coloniile.

18. — D. Motta, ales preşedinte al conferinţei elvetice. Predarea rassului Immru, cu ultimii rebeli ai Abisiniei. Hotărârea participării României la expoziţia universală din Paris.

19. — Sfinţirea noului local al externatului „Zoe Romniceanu. D. Eden arată avantagiile politicii de neintervenţie în

d. Eden

Spania. Armistiţiu în războiul civil chinez. Arabii palestinieni reîncep ostilităţile.

20. — Aviatoarea Maryse Hilsz rănită. Germania precipită ritmul înarmărilor. Comunicat asupra hotărîrilor conferinţei guvernatorilor Băncilor Înţelegerii Balcanice dela Atena. Naţionaliştii spanioli minează porturile.

21. — Vilanneva cucerită de generalul Mola. M. S. Regina Maria pleacă la Viena. Congresul partidului social francez. La Paris, închiderea conferinţei pentru combaterea şomajului intelectual.

22. — Erupţie vulcanică şi cutremur în San Salvador. Conflict ruso-spaniol în Mediterană. Indrăzneţ atac banditesc contra soţilor Mathis, la New-York. Papa din nou bolnav.

23. — Şase ani dela moartea lui Vintilă Brătianu. Preşedintele republicii Cuba, judecat pentru înaltă trădare. D. Stoiadinovici la vânătoare, în Banat. D. Titulescu, doctor honoris causa al facultăţii de medicină din Bratislava. Grevă în industria metalurgică la Lille.

24. — Concursul datinelor strămoşeşti, la Ateneul Român. Moartea Simonei Lahovary, doamnă de onoare a M. S. Reginei Maria. Aurel Toma pleacă în America.

25. — Crăciunul. Elveţia recunoaşte suveranitatea Italiei asupra Abisiniei. Fiii rasului Kassa, împuşcaţi. Măsuri germane, pentru asigurarea mobilizării civililor.

Romeo Popescu

26. — Lipsă de materii prime în Germania. Val de frig în Anatolia. Belgia îşi precizează atitudinea, pentru caz de război. Anglia refuză discutarea retrocedării coloniilor.

27. — Intrevedere Eden-Ribbentrop. Ducesa de Kent dă naştere unei fetiţe. Sforţări pentru aplicarea acordului neintervenţiei în Spania. Mareşalul Ciang-Kai-Şek eliberat. Destituirea preşedintelui Cubei. Comemorarea lui Pasteur.

28. — Reprezentantul juntei din Burgos expulzat din Mexic. Mare incendiu în tunelul metropolitanului din Berlin. Lichidarea conflictului din China. Intervenţia franco-engleză la Berlin.

29. — Marele Voevod Mihai pleacă în străinătate. Acţiune pentru apropierea italo-jugoslavă. Tratatul de comerţ germano-rus, prelungit cu un an. Ministrul de externe al Turciei soseşte la Atena. 3 ani dela moartea lui I. G. Duca.

George Enescu

30. — Camera franceză votează garantarea împrumutului polonez. Consfătuiri la Avila, între generalii Franco şi Mola. Respingerea demisiei mareşalului Ciang-Kai-Şek.

Mihail Kogălniceanu

31. — 20 ani dela înfiinţarea corpului vânătorilor de munte. Demisia amiralului Forster, comandantul forţelor navale germane. Greta Garbo, decorată de regele Suediei. Importantă întrevedere la Roma între contele Ciano şi von Hassel.

IANUARIE 1937

1. — Declaraţia de război a Germaniei a dispărut dela Quai d'Orsay. Contra-amiralul Cars numit comandant al flotei germane. Camera franceză votează legea arbitrajului obligator. Condamnarea mareşalului Ciang-Sue-Liang.

2. — Demisia d-lui Caranfil, ministrul aerului şi al marinei. Germania ia măsuri de represalii contra confiscării unui vas german de către guvernamentalii spanioli. Moartea lui Unamuno. Atentat cu bombe la episcopia Râmnicului Semnarea acordului mediteranian anglo-italian. Iugoslavia şi Bulgaria încheie un pact de prietenie.

G-ral dr. Vicol

3. — Conversaţii între ambasadorii Franţei şi Angliei la Berlin cu d. von Neurath, relativ la pactul de neintervenţie. Demisia guvernatorului Stiriei.

4. — M. S. Regina Marioara şi principele moştenitor pleacă la Londra. Greviştii americani ocupă uzinele „General Motors". Sechestrarea aviatorului Costes, în Turcia.

5. — Pastorală a capilor bisericii germane contra comunismului. Semnarea jurnalului pentru expulzarea editorului Marton Hertz. Germania consolidează fortificaţiile dela Rin. Ciclon în Marea Caspică.

6. — Amnistie în Bulgaria. Duff Cooper, ministrul de război al Angliei, la Paris. Somaţie adresată Valenciei de către comandantul forţelor navale germane din Spania. Deschiderea seziunii parlamentului american.

7. — Degrelle, şeful rexiştilor belgieni, vorbeşte la radio din Torino. Germania fortifică graniţa spre Polonia. Statele-Unite opresc exportul de arme pentru Spania. Căsătoria principesei Iuliana a Olandei cu prinţul Bernhard de Lippe-Biesterfeld.

8. — Interzicerea zborurilor între Oder Warthe. Incordare în relaţiile turco-franceze, provocată de problema sangiacului Alexandretta. Germania şi Italia răspund la demersul franco-britanc, privitor

d. Roosevelt

Basil Zaharoff

la voluntarii din Spania. Interdicţia exportului de arme din U. S. A.

9. — Italianul Marius Mancini, din Brera, descoperă razele invizibilităţii. Intrevederea Stoiadinovici-Titulescu, la St. Moritz. Noi voluntari debarcaţi la Cadix. Ziua de naştere a M. S. Reginei Marioara a Iugoslaviei.

10. — Incendierea conductei petrolifere, la Jaffa. Belgia cere reparaţii la Valencia, pentru asasinarea baronului Borchgrave. Trotzky soseşte în Mexic.

11. — 20 ani dela recunoaşterea independenţei Cehoslovaciei. Incheierea negocierilor danzigo-poloneze. Demers francez pe lângă înaltul comisar spaniol din Tetuan.

12. — Răscoală sângeroasă la Bilbao. Franţa şi Germania îşi dau asigurări liniştitoare în chestiunea Marocului. Unităţi din flotele franceză şi engleză în apele Marocului. Polonia recunoaşte imperiul italian.

13. — Destindere după întrevederea Hitler-Poncet. La Takoma, răpirea micului Mattson de către gangsteri. Partidul socialist din Danzig, definitiv dizolvat. D. Goering, în Italia.

14. — Aviatoarea Maryse Bastié traversează Atlanticul de Sud. Flota naţionalistă bombardează Valencia. Proect de lege francez, pentru interzicerea înrolării voluntarilor pentru Spania. Intrevederea Goering-Mussolini, la Roma.

15. — Presa germană atacă Franţa şi Cehoslovacia. D. Goering, la Roma, discută cu d. Mussolini conflictul spaniol. Conferinţa parlamentară internaţională de comerţ, la Paris.

Eugen Carada

16. — Inăsprirea gerului în ţară. Epidemie de gripă în Europa. Soseşte ştirea căderii legionarilor Ion Moţa şi Vasile Marin, la Mahadajonda. Congresul extraordinar al Sovietelor discută noua constituţie. Camera franceză votează proectul de lege interzicând trimiterea voluntarilor în Spania.

17. — Germania interzice trecerea vapoarelor de război străine prin canalul Kiel. Guvernul cehoslovac cere anchetă pentru dovedirea inexistenţei pretinselor aerodromuri sovietice în Cehoslovacia. Criză de materii prime în Germania.

18. — Naţionaliştii spanioli înaintează spre Malaga. Expresul Canton-Hongkong distrus de incendiu. Observatori ai Soc. Naţiunilor, sosesc în Anglia.

Ducele de Windsor

19. — 100 ani dela moartea ieromonahului Macarie. Asasinul micului Mattson, indentificat. Germania împrumută 4 miliarde drahme Greciei. D. Hitler îşi mută reşedinţa la Berchtesgaden.

Ducesa de Windsor

20.—Expozeul Eden. D. Blum şi Delbos, decoraţi de Suveranul României. Avangarda naţionalistă la porţile Malagei. Abisinia, împărţită în 5 comisariate de guvernământ. Roosevelt ia în primire preşedinţia Statelor Unite, după realegere.

21. — Nou post de radio naţionalist, la Salamanca. Deschiderea seziunii Soc. Naţiunilor. Acord cu Cehoslovacia, pentru înzestrarea armatei române.

22. — Discuţia „cazului" Caranfil în Parlament. Atentate teroriste comuniste, la Lisabona. Armata japoneză cere dizolvarea Dietei.

23. — Noi tratative germano-polone asupra Danzigului. Victoria mareşalului Graziani asupra rasului Desta. In consiliul Soc. Naţiunilor se pune problema unanimităţii votului, în toate chestiunile internaţionale.

L. Pirandello

24. — Marele Voevod Mihai operat de apendicită, la Florenţa. Sărbătorirea unirii tuturor românilor. A. S. R. Principele Nicolae, bolnav de scarlatină. Piatokov, Radek, Sokolnikov şi alţi conducători sovietici, judecaţi pentru înaltă trădare.

25. — Semnarea pactului de amiciţie între Iugoslavia şi Cehoslovacia. Protest japonez, la Moscova. Soc. Naţiunilor discută problema Danzigului şi a sandjacului Alexandretta.

26. — Inundaţii catastrofale în regiunile Ohio-Mississippi. Asasinarea economistului rus Navacin, la Paris. Criză de guvern în Japonia. Atentate teroriste în Palestina. Succes triumfal al maestrului Enescu, la New-York.

27. — Grevă generală în Algeria. Incercări revizioniste, zădărnicite la Geneva. Discuţii în Camera franceză asupra asanării naţionale.

28. — Boxerul Toma Aurel debutează victorios în America. Franţa menţine stabilitatea monetară. Neînţelegeri în guvernul belgian, asupra politicii externe. Societatea Naţiunilor rezolvă chestiunea Alexandretta.

29. — Marele Voevod Mihai, spre convalescenţă. Nu se dovedeşte prezenţa de trupe germane în Maroc. Epidemie de gripă printre şcolarii Capitalei. Dunărea îngheaţă la Giurgiu.

30. — Portugalia şi Germania desmint acordul asupra coloniei Angola. Respingerea recursului asasinului Mariei Fărcăşanu. Generalul Hayaşi însărcinat cu formarea noului guvern japonez.

Vasile Lucaci

31. - Germania sărbătoreşte patru ani de guvernare. Banca

Spiru Haret

Reichului pusă sub controlul guvernului. 13 condamnări la moarte, în procesul dela Moscova. Discursul d-lui Hitler, cerând cruciada contra bolşevismului.

FEBRUARIE

1. — D. Rustu Aras vizitează pe d. Titulescu, la St. Moritz. Congresul general al funcţionarilor judecătoreşti din ţară. Congresul micilor industriaşi şi meseriaşi din ţară, la Ploeşti. Adunarea generală a Asoc. Generale a inginerilor.

2. — Mari manevre engleze la Singapore. 14 ani dela întemeierea miliţiilor fasciste. Executarea condamnaţilor politici din Moscova. Turcia sărbătoreşte eliberarea sangiacului Alexandretta.

George VI al Angliei

3. — Călătoria misterioasă a lui Lindbergh, cu avionul. Vizita d-lui Mitiţă Constantinescu, la Varşovia. Generalul Hayaşi a format guvernul. D. Ribentropp cere restituirea fostelor colonii germane.

4. — Descoperirea, în Franţa, a suprimării reculului la arme. Noua ofensivă naţionalistă contra oraşului Malaga. Vizita regelui Suediei la Bruxelles. Camera engleză refuză să discute cererile germane de colonii.

5. — D-nii Ciano şi Rustu Aras restabilesc cooperarea italo-turcă. Expozeul d-lui Stoiadinovici. Colonelul Lindbergh sboară spre Tripolis. Proces între Banca Etiopiei şi Banca Italiei la Addis Abeba.

Căpitan Papană

6. — Doi ani dela moartea lui Const. Bacalbaşa. Proectul d-lui Roosevelt de reorganizare a Curţii federale de justiţie. D. Rustu Aras, la Belgrad.

7. — Cazul Şeba în discuţia Parlamentului. Alunecare de pământ, în Iugoslavia. Comuniştii evacuează oraşul Sianfu.

8. — Ocuparea oraşului Malaga. Inchiderea congresului euharistic din Manila. Congresul Uniunii sindicatelor din regiunea pariziană.

9. — In Camera Comunelor se stabileşte că pactul franco-sovietic nu angajază Anglia. Campania anti-comunistă, condusă de Italia. Retragerea apelor revărsate, din America.

10.— Sosesc ducesa de Atholl, miss Rathbone şi lady Lytton. Adunarea metalelor dela particulari, în cadrul planului german de 4 ani. O nouă mişcare a arabilor din Palestina.

11. — Trenul cu rămăşiţele lui Ion Moţa şi Vasile Marin soseşte în Capitală. Portugalia refuză controlul internaţional de frontieră.

12. — Operaţia „reevaluării" în discuţia Camerei. „Ziua imperială", în Japonia. Sfârşitul grevei dela „General Motors". Audienţa d-lui Ribbentrop la Foreign Office. Imprumut englez intern de 400 milioane lire, pentru apărarea naţională.

13. — Principesa de Piemont dă naştere unui băiat. Revoluţie în Honduras. Revărsarea Dunării şi Argeşului. 100 ani dela naşterea lui Partenie Cosma, Turburări religioase în Mexic. A 15-a aniversare a urcării Papei pe scaunul papal.

14. — Inmormântarea legionarilor I. Moţa şi Vasile Marin. Botezul principelui de Napoli. Sărbătorirea ducesei de Atholl şi a însoţitoarelor ei, în Capitală. Foştii luptători austriaci, cer restaurarea Habsburgilor. Escadra naţionalistă în faţa Valenciei. Semnarea acordului comercial dintre România şi Italia.

15. — Olteniţa ameninţată cu inundarea. Front unic al arabilor, contra evreilor din Palestina. Germania pregăteşte realipirea Danzigului. Nou proect de lege al neutralităţii americane.

16. — Conferinţa Inţelegerii Balcanice, la Atena. Naţionaliştii înaintează spre Almeria. Parlamentul englez protestează contra propagandei sovietice în Anglia.

Vintilă Brătianu

17. — Dizolvarea partidului fascist austriac. Ducesa de Atholl părăseşte ţara. D. Jan Şeba cere să fie rechemat. Cancelarul Austriei pleacă la Roma. Congresul comisiunii internaţionale a foştilor luptători, la Berlin. La vânătoarea dela Bialovicza, întrevederea Moscicki-Goering. Acord pentru încetarea trimiterii voluntarilor în Spania.

18. — Deblocarea Olteniţei. Discuţie în Parlament asupra „amestecului străin", iscat cu ocazia înhumării legionarilor români, căzuţi în Spania. Germania protestează la Moscova contra arestării unor supuşi germani. Deportarea trotzkiştilor din Ucraina.

d. Stoiadinovici

19. — Grevă la uzinele Peugeot. Inchiderea consiliului Inţelegerii balcanice. Asigurarea apărării aeriene a teritoriului francez. Marele Voevod Mihai părăseşte Florenţa.

20. — Suveranul vizitează regiunile inundate. Sosirea Marelui Voevod Mihai. Rechemarea d-lui Rosenberg, ambasadorul rus la Madrid. Anglia numeşte o comisiune de anchetă pentru Palestina. Punerea în aplicare a acordului de neintervenţie. Noi credite militare în Belgia.

d-na Simona Lahovary

21. — Atentat cu bombe la Addis-Abeba, contra mareşalului Graziani.

Aurel Toma

Acord între guvernul cehoslovac şi minoritatea germană. Demisia generalului Ascensio, comandantul suprem al trupelor guvernamentale spaniole. D. Victor Antonescu, la Belgrad.

22. — Asasinarea lui Ordjonikidze, comisarul sovietic al poporului pentru industria grea. Turcia suspendă creditele pentru Germania. Congresul „Frontului negustoresc al Unirii". Statul român câştigă procesul contra ordinului Premonstratens la Oradea. Moţiune a Kuomintangului contra comunismului.

23. — Semnarea acordului comercial germano-polon. Guvernamentalii atacă pentru despresurarea Madridului. Constituirea noului front naţional polonez. La Belgrad, încheierea consiliului economic al Micii Înţelegeri. La Viena, ciocniri între membrii frontului patriotic şi naţional-socialişti, cu ocazia vizitei d-lui von Neurath.

d. von Ribbentrop

24. — Remanierea guvernului Tătărăscu. „Excedentul bugetar" în discuţia Parlamentului. Guvernamentalii înfrânţi, la Oviedo. Germania se opune restaurării Habsburgilor. Invitarea negusului la serbările încoronării dela Londra, provoacă o nouă tensiune între Italia şi Anglia.

25. — Germania sporeşte importul de grâu. Întâlnire între ducele de Windsor şi ducele de Kent, la Viena. Moartea lui Ralph Walter, directorul ziarului „Times".

Pasteur

26. — Arestarea şefului rexiştilor belgieni. Regele Belgiei în vizită la Stockholm. Dizolvarea masoneriei naţionale. Statele-Unite opresc intrarea capitalurilor străine. Uciderea rasului Desta. Italia nu participă la conferinţa materiilor prime.

27. — Desfiinţarea căminelor studenţeşti. Aplicarea controlului neintervenţiei în apele spaniole. Creşterea apelor Senei. Depunerea proectului noului buget.

28. — Comemorarea centenarului lui Ion Creangă. Măsuri severe pentru menţinerea ordinei în ţară. Sena atinge maximul nivelului. Rechemarea ministrului României din Madrid. Măsurile Senatului universitar pentru asigurarea ordinei în universităţi.

MARTIE

1. — Congresul agricol. Sărbătorirea d-lui dr. Traian Nasta. Adunarea generală extraordinară a Frontului unic al salariaţilor publici. Deschiderea târgului internaţional din Leipzig. D. Cancivov, la Paris Inaugurarea cablului submarin Iugoslavia-Franţa.

2. — Atentatul contra rectorului Universităţii din Iaşi. Italia consideră inoportună restaurarea Habsburgilor. Intrevederea Cancicov-Auriol.

3. — Guvernul hotărâşte închiderea tuturor Universităţilor, desfiinţarea francmasoneriei şi tuturor asociaţiilor secrete. Anchetarea presupuşilor atentatori la viaţa rectorului Bratu.

4. — Evacuarea căminelor studenţeşti. Furtună violentă pe Marea Neagră. Criză de alimente în Germania. Discursul despre colonii al d-lui Ribbentrop, la Leipzig, provoacă reacţiuni în Anglia.

5. — Reîntoarcerea dela Paris a d-lui Cancicov, după semnarea acordului cu creditorii. Germania protestează contra discursului lui Lagardia, primarul New-Yorkului. Expozeu Stoiadinovici.

6. — 80 vase de război la Gibraltar. Demisia d-lui profesor Iorga din învăţământ şi respingerea demisiei. Deschiderea expoziţiei anticomuniste la Berlin.

Guvernul francez hotărâşte lansarea marelui împrumut al apărării naţionale.

I. G. Duca

7. — Recensământul şomerilor intelectuali. Preşedintele Masaryk împlineşte 87 de ani. Adunarea generală a Asoc. generale a medicilor veterinari. Marele consiliu fascist discută situaţia economică şi financiară a Italiei. Conspiraţii în Ungaria pentru introducerea dictaturii extremei drepte.

8. — Foamete în provincia chineză Secinan. Comemorarea morţii lui Briand. Manifestaţie monarhistă la Viena. Fărâmiţarea partidului germanilor sudeţi din Cehoslovacia. Rexiştii pun candidatura d-lui Degrelle la alegerile din Bruxelles.

d. Caranfil

9.—Comutarea pedepsei lui Strasser, asasinul d-nei Fărcăşanu, în muncă silnică pe viaţă. D-na Simpson pleacă la Cannes. Convenţie italo-germană, pentru colaborarea industrială în Abisinia.

10.—Acţiunea Asociaţiei problemelor de învăţământ superior. Revoluţie în Honduras. Apel englez în favoarea Cehoslovaciei. Grave agitaţii în Waziristan (India).

11. — Incetarea grevei marinarilor francezi. Dispariţia misterioasă a lui Frank Vosper, de pe transatlanticul „Paris". Ziare engleze, confiscate la Berlin. Roosevelt atacă vehement curtea superioară de justiţie. D. Mussolini pleacă în Libia.

d. von Neurath

12. — Şi Italia garantează securitatea Belgiei. Proect de

lege pentru reglementarea şi controlul cartelurilor. D-nii Titulescu şi Beneş, doctori „honoris causa" ai facultăţii juridice din Bratislava. Protest american la Berlin contra atacurilor din presa germană.

d. Leon Blum

13. — Succesul împrumutului francez. John Walter, directorul lui „Times", în Capitală. Închiderea Universităţii din Sofia. Germania şi Italia răspund Angliei la nota pactului oriental.

14. — Naţionalizarea uzinelor Schneider. M. S. Regina Marioara a Iugoslaviei soseşte la Bucureşti. Mare atac naţionalist la Guadalajara.

15. — Manifestaţia foştilor luptători pentru d. Stelian Popescu. Ciocniri în campania electorală din Belgia, între rexişti şi socialişti. Intră în vigoare controlul la frontierele Spaniei.

Mareşalul Grazziani

16. — M. S. Regina Maria, suferindă. Moartea misterioasă a ministrului Cubei la Madrid. Acte de supunere ale indigenilor rebeli din Abisinia. 100 ani dela moartea poetului italian Leopardi. Ministrul de externe al Suediei, la Londra.

17. — Moartea lui Austen Chamberlain. Tratatul de amiciţie franco-român, prelungit pe 10 ani. Impuşcarea banditului Cercel. Moartea artistului francez Signoret. Gravă ciocnire la Clichy între comunişti şi partidul social francez. Se subscrie a doua tranşă a împrumutului francez.

18. — D. Victor Antonescu, la Ankara. Confiscarea proprietăţilor lui Standard Oil, în Bolivia. D. dr. C. Angelescu, la Varşovia. Sărbătorirea maestrului George Enescu la New-York. Atentat la Paris contra d-lui de Chambrun, fostul ambasador al Franţei la Roma. Grevă generală la Paris, după ciocnirile dela Clichy.

19. — Sărbătorirea d-lui N. N. Săveanu. Camera votează bugetul general al statului. Cancelarul Austriei, la Budapesta. Zborul Ameliei Earhart, în jurul lumii. Enciclica papală. La Atena, întrunirea consiliului economic al Înţelegerii balcanice.

20. — Explozie catastrofală la şcoala de copii din New-London. Vizita geografului francez de Martonne. Comunicat asupra convorbirilor româno-turce dela Ankara. Divorţul d-nei Simpson rămâne definitiv. D. Mitiţă Constantinescu, la Paris.

d. Rustu Arras

21. — Strămutarea rămăşiţelor pământeşti ale mareşalului Foch la Domul Invalizilor. Demisia d-lui Neustadt. Stürmer ministrul austriac al siguranţei. D. Gh. Tătărăscu, la Praga.

22. — Incendiu catastrofal în satul Boldu. Italia nu ia parte la încoronarea dela Londra. Mare grevă în industria automobilului, la Detroit. Enciclică papală de protest contra violării concordatului de către Reich. D. Mussolini părăseşte Libia.

d. Mitiţă Constantinescu

23. — Inaugurarea expoziţiei echipelor regale studenţeşti. D. Mitiţă Constantinescu, la Berlin. Solidaritatea Micei Înţelegeri, proclamată la Praga.

24. — Vizita contelui Ciano, la Belgrad. Raid sovietic la Polul Nord. Mare desbatere în Camera franceză asupra turburărilor dela Clichy.

25. — Conflict în şedinţa comitetului neintervenţiei, între ambasadorul italian şi cel sovietic. Vizita d-lui Milan Hodza la Viena.

26. — Plecarea d-lui Jan Şeba, Semnare pactului italo-iugoslav. Sărbătoarea naţională a Greciei. Bătrâna ducesă de Bedford dispare cu avionul. Comunicat oficial, după întrevederile d-lui Tătărăscu la Praga. Publicarea acordului italo-iugoslav.

27. — Italia asigură Iugoslavia contra revizionismului ungar. Belgia obţine garanţia Angliei. Expulzarea emigraţilor croaţi din Italia. Turburări la Tanger.

28. — Ratificarea acordului italo-iugoslav. Strângerea relaţiilor dintre Austria şi Cehoslovacia. „Venus" câştigă derby-ul campionatului divizionar.

29. — Desvelirea statuii lui Eugen Carada. Tensiune între autorităţile germane şi biserică. Fachirul Ipi răscoală Nord-Vestul Indiei. Adunarea generală a Uniunii Federaţiilor de Sport din România.

30. — Raport Stalin asupra agitaţiilor trotzkiste din Rusia. La Glashow, congresul „laburiştilor" independenţi. Complot militar în Marocul spaniol. Grevă la uzinele de armament ale Angliei.

Lindbergh

31. — Acord de plăţi germano-român. Împăcarea Hitler-Ludendorff. Conflict naval între Anglia şi guvernul Franco. Intrunirea consiliului Micei Înţelegeri la Belgrad.

APRILIE

1. — Dizolvarea Dietei japoneze. Nou ministru al Braziliei la Bucureşti. Mari transporturi de aur din Rusia în Anglia. Execuţii naţionaliste la Algesiras.

d. Jan Şeba

2. — Inaugurarea Institutului de istorie universală. Prelungirea concediului aviatorului lt. Papană. Trei provincii germa-

N. Enea

VEDERE DIN SIGHIȘOARA

ne își pierd autonomia, pentru unificarea Reichului. Mare ofensivă naționalistă la Biscaya. La Roma întrevedere Sir Drummond-Ciano.

3. — Fricțiuni serioase în ședința comitetului executiv național-țărănist. D. Mihalache demisionar dela șefie. Bombardarea aeriană dela Durango. Încheierea conferinței Micii Înțelegeri, dela Belgrad.

4. — M. S. Regina Marioara pleacă din Capitală, la Belgrad. Realegerea la șefie a d-lui Mihalache. Mareșalul Averescu convoacă consfătuirea foștilor demnitari. Greva brațelor încrucișate, la uzinele Ford, din Kansas City.

5. — Descoperirea unor mari zăcăminte de radium în Canada. Congresul partidului național-țărănesc. „Generația de foc" oferă un dar simbolic d-lui Stelian Popescu. Redeschiderea universităților. D. Beneș, la Belgrad. Nouă mișcare religioasă, patronată de generalul Ludendorff, în Germania.

Ducesa de Atholl

6. — Verdictul în procesul incendiatorilor. Apel al Statelor-Unite de renunțare la înarmări. Complot la Madrid, contra regimului republican. Conflict între Voroșilov și G. P. U. Colonelul de la Rocque trimis în judecată.

7. — Sporirea bugetului marinei italiene. Van Zeeland ia inițiativa reorganizării economice a lumii. Italia înființează legație la Dublin.

8. — Arabii se opun la împărțirea Palestinei în două state. Incendiu catastrofal la Manila. Arestarea lui Jagoda, fostul șef al G. P. U.-ului. Demonstrații anti-germane în Polonia. Vapoare engleze atacate de avia-

Partenie Cosma

ția naționaliștilor. Comunicat după întrevederile d-lui Beneș la Belgrad.

9. — Cantonul Geneva adoptă proectul de lege, interzicând orice activitate comunistă. Revărsări în Vlașca. Tratat de amiciție între Turcia și Egipt. Misionari englezi, expulzați din Abisinia. Incidente între italieni și comuniști, la Tanger. Aviatorul german Fieseler, doborît pe frontul spaniol.

10. — Principele Nicolae pierde prerogativele princiare. Descoperirea crimelor din Coreea. Moartea Margaretei Delavrancea. Sosirea avionului „Vântul Divin" dela Tokio la Londra. Belgia eliberată de obligațiile de la Locarno.

Ion Moța

11. — Sărbătorirea d-lui prof. A. C. Cuza. Ofensivă guvernamentală la Madrid, înfrântă de naționaliști. Partidul „rexist" susține transformarea Belgiei în stat federal.

12. — Ismet Inonu și Rustu Aras, la Belgrad. Consiliu de miniștri extraordinar la Londra, pentru spargerea blocadei dela Bilbao. La Montreaux, deschiderea conferinței capitulațiilor. Van Zeeland biruitor în alegerile din Bruxelles.

Vasile Marin

13. — D. N. N. Săveanu, la Praga. Arestarea d-lui prof. dr. Gerota. Vase de război britanice, în regiunea Bilbao. Naționaliștii dau un ultimum pentru predarea orașului Bilbao.

14. — Italia oprește transportul voluntarilor, armelor și munițiilor destinate Spaniei. Canada ia măsuri contra grevelor. Guvernul german răspunde enciclicei papale. D. Vaida Voevod replică contelui Ștefan Bethlen.

15. — 33.000 oameni concentrați în Waziristan, contra fachirului Ipi. Încăerare între fasciști și antifasciști la universitatea din Zagreb. Foamete în provinciile chineze Setsuan și Sansi.

16. — Târgușorul Comrat din Basarabia, în flăcări. Procesul legionarilor cari l-au ucis pe Mihail Stelescu. Camera Comunelor discută blocada dela Bilbao. Max Baer, învins de Tommy Farr, la Londra. Prof. dr. Gerota depus la Jilava. D-rul Schacht, la Bruxelles.

Regele Gustav al Norvegiei

17. — Eliberarea prof. dr. Gerota. Regele Suediei, la Paris. Inchiderea universității din Zagreb. Alegerile comunale în Capitală. Avionul „Vântul Divin", la Berlin. Lege contra linșajului în America. Nou guvern în Catalonia.

18. — Descoperirea falșificatorilor de monete din Ardeal. Marele Voevod Mihai trece examenul de străjer-cercetaș cl. II-a. Centenarul universității din Atena. Desființarea capitulațiilor din Egipt. Profesorul Fortu, cercetat de parchet.

Ion Creangă

19. — Greva sălilor de spectacol pariziene. La Londra, repetiție a încoronării. D. Hitler face declarații d-lui Lansbury, fostul șef al laburiștilor. Sărbătorirea d-lui prof. C. Kiriței-escu. Matchul România-Cehoslovacia (1—1). Congresul tineretului radical francez.

20. — Papa, din nou suferind. Observatorii controlului din Spania, la posturi. Inhumarea, la Alba-Iulia, a episcopului armatei, dr. Ioan Stroie. Furt de documente ale amiralității engleze, la Teddington. Declarație anglo-franceză, pentru garantarea integrității Belgiei.

21. — Ruperea digului peste Tigru, lângă Bagdat. Consiliu sionist, la Ierusalim. Un cargobot

britanic reuşeşte să ajungă la Bilbao. La Helsinki, conferinţa ţărilor nordice. Protest german la Bruxelles.

Briand

22. — D. Beck, în Capitală. D. Daladier, în Anglia. „Ziua muncii" sărbătorită în Italia. Generalul Goering, la Roma. Ciocniri între şomeri şi poliţie în Polonia.

23. — D. mareşal Presan proclamat „doctor honoris causa" al şcoalei politehnice „Regele Carol II". Consfătuirea foştilor miniştri, convocaţi de mareşalul Averescu. Intrevedere la Veneţia între Schusschnigg şi Mussolini.

24. — Arestarea lui George Baker, faimosul „părinte divin" al negrilor americani. D. Titulescu are întrevederi la Paris cu conducătorii francezi. Incident între vasele naţionaliste şi crucişătorul „Hood". Distrugătorul „Regina Maria" porneşte la serbările încoronării engleze.

d. Mussolini

25. — Conferinţă prezidată de Suveran, cu participarea d-lor Beck, Tătărăscu şi Antonescu. — Dizolvarea partidului comunist din Luxemburg.

26. — Clem Sohn, omul zburător, se prăbuşeşte, la Vincennes. Comemorarea a 50 ani dela înfiinţarea Societăţii institutorilor. Matchul de rugby România-Italia (0—0). Naţionaliştii cuceresc oraşul Elorio. Biserica albaneză devine autocefală. Fiica ministrului republicii Paraguay la Viena, asasinată.

d. John Walter

27. — Fostul principe Nicolae pleacă în străinătate. 65 de ani dela moartea lui Eliade Rădulescu. Austria suprimă clauza-aur pentru toate acordurile financiare. Preşedintele Skupcinei, la Praga. Nou împrumut de 100 milioane lire în Anglia. Vasele engleze de comerţ pătrund în Bilbao.

28. — Excepţională aurora boreală în Suedia. Condamnarea legionarilor care au ucis pe Stelescu. D. Pierre Cot la Londra. Mussolini şi Goering discută la Roma problema spaniolă. Eden şi Spaak discută la Bruxelles garantarea independenţei Belgiei.

29. — D. Pandeli Nasse, noul reprezentant al Albaniei la Bucureşti. Contele Ciano, la Tirana. Audienţa d-lui Titulescu la preşedintele republicii franceze.

20. — Pastorala de Paşti a I. P. S. Patriarh dr. Miron Cristea. Camera Reprezentanţilor din Washington votează neutralitatea permanentă a Statelor-Unite. Desfiinţarea liniei aeriene Moscova-Berlin. Interpelări engleze acuză aviaţia germană de distrugerea localităţii Guernica.

MAI

1. — Scufundarea crucişătorului naţionalist „Espana". Sporirea salariilor în Italia. Intrevederea Ciano-Ahmed Zogu pregăteşte colaborarea italo-albaneză.

2. — Paştile. Inundaţii în Vlaşca şi în Basarabia. Inceputul grevelor la Holywood. Răspunsul Sf. Scaun la nota Reichului referitoare la enciclica papală.

3. — Generalul Metaxas expune proectul transformării Greciei în stat corporativ. Georges Duhamel, ales membru al Academiei de medicină din Franţa. Incepe evacuarea populaţiei civile din Bilbao.

4. — „Ripensia" bate „First-Viena" cu 4-2. Aniversarea constituţiei austriace. Greva autobuzelor, la Londra. Ducele de Windsor soseşte la Candé. Aniversarea intrării trupelor italiene în Addis-Abeba. Jureneff, numit ambasador al Sovietelor la Berlin.

5.— Accidentul Silviei Sydney. D. Daranyi, premierul ungar, persistă în pretenţia revizuirii graniţelor. Federaţia anarhistă iberică declară lupta împotriva guvernului catalan. Lupte de stradă la Barcelona. Importante întrevederi politice ale d-lui Neurath, la Roma.

d. Eduard Beneş

6.—Suveranul Italiei inaugurează expoziţia şcoalei române din Roma. Inhumarea lui Poklewski-Koziell, fostul ministru al Rusiei ţariste la Bucureşti. Vizita preşedintelui Austriei, la Budapesta. Recordul aviatorului Brook pe distanţa Capetown-Londra. Potolirea rebeliunii din Barcelona.

7. — Dirijabilul „Hindenburg" distrus de incendiu la Lakehurst. Deschiderea congresului pedagogic al Asoc. generale a învăţătorilor. Conferinţa parlamentară a Micii Înţelegeri, la Belgrad.

M. S. Regina Marioara

8. — Marele Voevod Mihai pleacă la serbările încoronării dela Londra. Moartea scriitorului G. Topârceanu. Moartea căpitanului Lehman, comandantul dirijabilului „Hindenburg", Inundaţii la Turnul-Măgurele, Zimnicea, Călăraşi.

9. — Ziarele engleze oprite să între în Italia; ziariştii italieni din Anglia, rechemaţi. Concursurile Soc. „Tinerimea Română. Intensificarea grevei la Holywood. Aniversarea întemeierii imperiului italian.

10. — Aniversarea Independenţii. Paradă pe platoul Cotroceni. Congresul general al avocaţilor hotărâşte românizarea barourilor. Inaugurarea „Lunii Bucureştilor". Marele Voevod Mihai la Londra. Sărbătorirea

d. dr. C. Angelescu

Jeanei d'Arc, în Franţa.

d. N. N. Săveanu

11.—D-na Simpson reia numele de Warfield. Raidul transoceanic al aviatorilor americani Merril şi Lambie. Inaugurarea seminarului român din Roma. Generalul Franco protestează contra prezenţei vaselor de război engleze în largul portului Bilbao.

12. — Incoronarea regelui George VI şi a reginei Elisabeta, la Londra. Bucharin şi Rykov condamnaţi la închisoare. La Cosenza, descoperirea mormântului lui Alaric.

13. — „Venus" învinge pe „Leicester City". Ex-împărăteasa Zitta, în Spania. Mareşalul Tugacewski, înlocuit.

d. De Martonne

14. — Distrugătorul englez „Hunter" avariat în apele spaniole. Statuia lui George al II-lea, aruncată în aer, la Dublin. Greva industriei oţelului, la Pittsburgh. Expozeu Ciano, la Roma.

15. — Comemorarea adunării de pe „Câmpia Libertăţii". Avionul japonez „Vântul Divin" pleacă din Londra spre Tokio. Bombardarea Saragossei de guvernamentali.

16. — Inceputul procesului atentatului contra rectorului Traian Bratu. D. Valer Pop, la Belgrad. Lupte crâncene la Toledo. Adunarea generală a corporaţiilor italiene, la Roma.

17. — Profesioniştii intelectuali cer românizarea profesiunilor şi a capitalului. Vizita d-lui Rustu Aras în Capitală. Revoltă în Albania, condusă de Etrem Toto. Intrevedere Maniu

G-ral Foch

Titulescu, la Cap Martin. Congresul partidului socialist-naţional cehoslovac la Praga.

18. — Explozia catastrofală din portul Hong-Kong. Conferinţa internaţională parlamentară de comerţ, la Paris. Negrin formează noul guvern din Valencia. Infrângerea revoltei din Albania.

19. — Plan cincinal de lucrări la C. F. R. Ivirea muştei columbace în Ardeal. Suveranii Italiei, la Budapesta. Congresul noului partid al „Uniunii Naţionale" din Polonia.

20. — Conferinţa imperială la Londra. Noul ambasador al Germaniei în Statele-Unite. Discurs de plecare al d-lui Baldwin.

21. — 44 execuţii pentru spionaj în Siberia orientală. Trupele guvernamentale incendiază Amorebieta. Mare revistă navală din Spithead.

22. — „Vântul Divin", înapoiat la Tokio. Punerea în funcţie, la Paris, a celei mai puternice staţii de televiziune. Marele Voevod Mihai, la Bruxelles. Doi aviatori germani, în Spania, condamnaţi la moarte de guvernamentali. Nenorocirea din cofetăria Nestor.

23. — La Sofia, semnarea convenţiei aeriene româno-bulgare. Comitetul de neintervenţie redactează proectul retragerii voluntarilor din Spania. Naţionaliştii ocupă înălţimile dominând Durango şi Amorebieta. Catalonia se opune armistiţiului.

24. — Inceputul „Săptămânii Copilului". Moartea miliardarului John D. Rockefeller. Flamanzii cer amnistia totală pentru condamnaţii politici. Naţionaliştii spanioli contra propunerii de mediaţie britanice. Raidul aviatic rusesc, la Polul Nord.

25. — Deschiderea expoziţiei internaţionale din Paris. Deschiderea sesiunii consiliului Societăţii Naţiunilor. Retragerea d-lui Baldwin. Cenuşa lui Blasco Ibanez, adusă la Valencia.

26. — Balonul stratosferic al savantului Picard, nimicit de foc. Protestul generalului Franco la Geneva. Principele regent al Iugoslaviei, la Paris.

d. Milan Hodza

27. — Sosirea Marelui Voevod Mihai în Capitală. Suveranul gripat. Preşedintele Băncii Poloniei, în Capitală. Ruperea relaţiilor între contele de Cavadogna şi Alfons XIII. Admiterea Egiptului în Societatea Naţiunilor. Parastas pentru Tudor Vladimirescu. Grav accident al aviatorului Doret.

28. — Aniversarea preşedintelui Beneş. Demisia d-lui Ramsay Macdonald. Distribuirea „cărţii albe" a guvernului din Valencia. Portugalia refuză cesionarea de colonii Germaniei. Apelul d-lui Mussolini către preşedintele Roosevelt.

29. — Comunicat asupra stării sănătăţii M. S. Reginei Maria. Suveranul în convalescenţă. Problema spaniolă, în discuţia Societăţii Naţiunilor. Industriaşii liberali germani critică politica economică a Reichului. Neville Chamberlain formează noul guvern englez. Grindină în Capitală.

Mareşal Averescu

30. — Intrevedere Titulescu-Litvinov, la Annecy. Comemorarea lui Aristide Briand. Bastard câştigă „Derby"-ul. Bombardarea crucişătorului „Deutschland" de către guvernamentali.

Cine este aci d. Herman Schulz?

Camioanele „Crucii Roşii" evacuează spitalele inundate.

o tragedie americană

Continentul american este pământul pe care înfloresc de preferinţă excesele: excese ale oamenilor, excese ale naturii.

După căldurile sahariene, după furtunile de nisip, după gerurile năprasnice, America a cunoscut în iarna trecută cea mai groaznică inundaţie din istoria sa. Dezastrul a luat proporţiile unui război şi măsurile luate pentru a-l combate au fost măsuri de război. Intreaga populaţiune a fost evacuată pe o întindere de 1500 mile — cât de la Londra la Atena — şi pe o lăţime de 100 mile în jurul apelor lui Mississippi.

Trupele au fost aduse să păstreze ordinea, Crucea roşie să dea ajutoare şi 100.000 oameni au fost concentraţi ca să ridice din saci de nisip baricade pentru stăvilirea apelor năvălitoare. Foametea, incendiile, epidemiile, au fost la ele acasă şi au trebuit sforţări supra-omeneşti spre a le pune stavilă.

S'a dovedit, din nefericire, că toate digurile, toate stăvilarele, toate artificiile utilizate spre a împiedica inundaţiile erau inutile.

În faţa furiei valurilor, omul rămâne neputincios.

Bilanţul total: două milioane refugiaţi, patruzeci de mii de

SUS : Un norocos care şi-a putut salva soţia, copilul şi... un geamantan.

DEDESUBT : Ce poate face apa într'o singură noapte.

IN MEDALION : Salvaţi ! Femei şi copii care s'au socotit în culmea fericirii, deşi nu mai aveau decât hainele de pe ei.

morţi, câteva miliarde pagube.

Dar meteorologia? s'au întrebat mulţi în faţa dezastrului american. Meteorologia n'a putut preveni dezastrul, dând alarma din timp?

Nu. Meteorologia este încă o ştiinţă care face primii paşi în viaţă. Legile inflexibile ale astronomiei au fost stabilite după observaţii şi studii care durează de mii de ani. Legile meteorologiei nu au la temelie decât observaţiile făcute în ultimele 200 de ani.

Iată din ce cauză meteorologia dibueşte încă şi prevederea timpului, aşà cum o poate face cu mijloacele de care dispune, nu este perfectă. Meteorologia nu poate prevedea decât un şir de fenomene ce urmează o regulă dată. Din clipa când un fenomen se abate de la regulă — şi lucrul se întâmplă des—previziunea este greşită. O ploaie poate fi anunţată cu 12 sau 24 ore înainte, când totul decurge normal. Dar o inundaţie nu poate fi prevăzută. Slăbiciunile meteorologiei, americanii vor să le compenseze prin mari îndiguiri şi baraje care să ţină apele în loc, în cazul repetării nenorocirilor din acest an, care au adus atâta jale şi pagubă.

Toată lumea doreşte succesul acestor măsuri de pază, dar toată lumea este în drept să se teamă că ele vor fi totuş prea slabe.

STÂNGA Regiunea evacuată, lungă de 1500 mile, corespunde unei fâşii de pământ de la Londra la Atena

DREAPTA Mississippi şi afluenţii săi, în regiunea sinistrată în iarna anului 1937

Știți să vă

Femeile n'au acordat niciodată mai multă atenție ca astăzi alimentelor cu care se hrănesc. Vitaminele A sau C, caloriile și formulele chimice au devenit complicele elegantei lor.

Femeia modernă știe ce mănâncă, și aceasta este foarte bine. Când mănâncă singură un cotlet fript, salată cu lămâe și cafea fără zahăr, această masă tristă constitue un sacrificiu în plus pentru frumusețea sa.

Dar doamnelor, încercați să uitați această grijă când vă așezați la masă cu bărbatul căruia doriți să-i fiți plăcută. Ruperea pâinii, turnarea apei, oferirea sării sunt gesturi simple, vechi, care sunt suficiente ca să creeze o intimitate adevărată între două ființe, chiar dacă se cunosc prea puțin. Bărbatul care nu capătă brusc poftă de mâncare în fața unei femei care-i întinde sarea peste o față de masă albă, nu este îndrăgostit sau suferă de ficat. Iată de ce, peste orice alt compliment, o femee poate fi mândră când un bărbat îi spune: „Imi faci poftă de mâncare!"

Alegerea felurilor este momentul periculos, doamnelor, când riscați să rupeți firele țesute între două ființe. Nu imitați femeile exasperante, care atunci când li se propune pui cu smântână sau o prăjitură cu șocolată, exclamă: „Dar silueta, scumpul meu! Ce fac cu silueta mea?" Bărbatul acesta ar trebui să aibă curajul să răspună: „Situeta ta, scumpa mea, nu mai pot de ea!"

Cum poate o femee inteligentă să comită această monstruoasă nerozie! Dacă sunteți sveltă nu este mai bine să arătați această sveltețà drept un dar ceresc, și nu drept un rezultat obținut prin renunțări? Dacă sunteți „puțin plinuță", de ce să mărturisiți zadarnicele dv. eforturi pentru o siluetă sveltă? Un dușman pe care nu-l putem învinge, este mai bine să ne facem că-l ignorăm. Dacă în adevăr sunteți obligate să țineți un regim, săriți o masă în ziua în care veți mânca cu bărbatul care vă place.

Comandați o masă de femee inteligentă. Dacă sunteți într'un restaurant mare, nu alegeți nici ceeace este prea scump, nici ceeace este mai eftin. Nu șovăiți 10 minute pentru ca la sfârșit, speriată de nerăbdarea chelnerului, să comandați la repezeală. Nu cereți chelnerului părerea sa; el se gândește totdeauna la altceva și n'are niciun motiv să aibă aceleași gusturi ca dv. Consultați pe tovarășul dv.; aceasta îl va flata, dar nu-i lăsați mână liberă; vă va crede fără gust. Dacă vă place carnea în sânge, nu vă temeți s'o mărturisiți; faptul este considerat ca indiciul unui temperament generos. Nu vă fie teamă să vă placă mâncările foarte dulci: este o slăbiciune de fată tânără care nu strică nici la 35 de ani.

Beți puțin, dar nu de loc. Dacă nu vă pricepeți, nu vorbiți despre vinuri: veți spune imediat prostii. Nu vorbiți prea tare, nu râdeți prea sgomotos; bărbaților le place să fie observată femeea cu care sunt, dar ea să nu facă nimic pentru aceasta. Aruncați câteva observații elogioase asupra vecinelor. Dacă tovarășul dv, este timid, va avea astfel un pre-

purtați Doamnă?

text să vă adreseze complimente, în chip de comparație. Dacă este un Don Juan, va fi convins că trebue să aveți motive serioase ca să vă arătați atât de sigură de sine. Nu păreți prea surprinsă dacă vecinul vă privește cu insistență; aveți aerul că sunteți obișnuită cu astfel de omagii, prea dese ca să vă mai uimească.

Nu vă temeți să întrerupeți ovservațiile pe pe care le faceți asupra politicii sau ultimului roman prin comentarii asupra celor ce vi se servesc. Bărbaților le place să apreciați ce vă oferă, mai ales dacă ceeace oferă n'are nimic extraordinar. Nu vă fardați în timpul mesei. Nimic nu e mai desgustător decât gesturi de cabinet de toaletă în sala de mâncare.

La sosirea cafelei, nu vă temeți să vorbiți de efectele acestei băuturi asupra somnului d-v. Bărbații socotesc femeile care dorm bine drept niște fete de treabă care nu le vor aduce neplăceri. In amândouă cazurile, ei sânt dispuși să se ocupe de ele.

Este discret și abil să profitați de momentul când bărbatul plătește ca să vă pudrați. Odată aceste amănunte puse la punct, nu vă sculați dela masă repede, ca și cum, odată sătulă, nu mai găsiți nici-o plăcere. După masă, dacă sunteți grăbită, faceți-l să creadă că ocupațiile imperioase ale domnului îl silesc să vă părăsească. Dacă vă amintiți o poveste veselă, povestiți-o acum: bărbaților le place să râdă după masă. Astfel veți avea aerul vesel, așteptând să vi se dea haina la vestiar...

CATEVA CUVINTE DESPRE FERICIRE

In dicționare, fericirea este un substantiv; în cartea vieții, fericirea este un verb ce se conjugă la trecut cu suspine, la viitor cu speranță, dar la prezent nici odată.

(L. GATAYES)

Trei lucruri trebuesc unui om ca să fie fericit: să fie imbecil, să fie egoist și să aibă o sănătate desăvârșită; dacă lipsește prima condiție, nu mai e nimic de făcut.

(G. FLAUBERT)

CE SPUNE ZODIA DUMNEAVOASTRA

Semnele zodiacului și perioada lor	Planeta dominantă	Elementul dominant	Piatra favorabilă	Culoarea favorabilă	Calități personale		Ziua favorabilă	Anii favorabili	Anii defavorabili
					Bune	Rele			
Berbecesc 21 Martie 21 Aprilie	Marte	Focul	Diamantul	Verde	Generos Onest Afectuos	Egoist Nesigur Pretențios	Marți	1940	1937 1938
Taurul 22 Aprilie 21 Mai	Venus	Pământul	Smaraldul	Amarant	Intreprinzător Abil Leal	Vanitos Iresponsabil Incăpățânat	Vineri	1945	1940 1941
Gemenii 22 Mai 21 Iunie	Mercur	Aerul	Acquamarina	Violet	Răbdător Plin de curaj Iubitor de literat.	Superficial Nesigur Fanfaron	Miercuri	1941	1942 1943
Racul 22 Iunie 23 Iulie	Luna	Apa	Piatra lunii	Roșu	Incântător Teracе Altruist	Puțină imaginație Incăpățânat Timid	Luni	1942 1943	1945 1946
Leul 24 Iulie 23 August	Soarele	Focul	Rubinul	Portocaliu	Aptitudini de teatru Realist Generos	Extravagant Bănuitor Lacom	Duminecă	1937	1947 1948
Fecioara 24 August 23 Septem.	Mercur	Pământul	Safirul	Purpura	Drăguț Studios Conștiincios	Obtuz Antipatic Nerăb ător	Miercuri	1937 1938	1939
Cumpăna 24 Septem. 23 Octom.	Venus	Aerul	Opalul	Trandafiriu	Artist Romantic Sociabil	Pretențios Egoist Rău	Vineri	1941 1942	1937 1938
Scorpionul 24 Octom. 22 Noem.	Marte	Apa	Topazul	Roșu închis	Diplomat Spirit științific Clarvăzător	Gelos Inchis Răzbunător	Marți	1937	1940 1941
Săgetătorul 23 Noem. 21 Decem.	Jupiter	Focul	Turcoaza	Albastru	Lucid Spirit ordonat Hotărît	Impetuos Rece Viclean	Joi	1937	1943 1944
Capricornul 22 Decem. 21 Ianuarie	Saturn	Pământul	Onixul	Cenușiu	Umanitar Pașnic Hotărît	Avar Nedrept Pretențios	Sâmbătă	1937 1933	1945 1946
Vărsătorul 22 Ianuarie 19 Februarie	Uranus	Aerul	Cristalul	Violet	Original Intreprinzător Om de viitor	Inconstant Capricios Avar	Sâmbătă	1938	1940 1941
Peștii 20 Februarie 20 Martie	Neptun	Apa	Perla	Albastru azuriu	Mistic Intuitiv Sentimental	Slab Nesigur Șovăitor	Joi	1937	1937 1938

Ziarul românilor de pretutindeni !

este

UNIVERSUL

CEL MAI MARE ZIAR ROMÂNESC

București, I • Str. Brezoianu, 23-25

Centrala telefonică a ziarului: 3.30.10

ABONAMENTE:

12 luni, Lei 750
6 luni, Lei 380
3 luni, Lei 200

O dilemă!...

MON ATOUT
•
JOCKEY CLUB
•
CHAT NOIR
•
JAZZ
•
PERLE DE PARIS
•
MON SECRET
•

Da, e greu de ales între atâtea creațiuni desăvârșite... Mon Secret, Chat Noir, Jockey Club? Nu are importanță! Toate, dar absolut **toate** produsele casei „Lady", **sunt excelente.**

Un flacon de Colonia ce poartă eticheta casei „Lady" reprezintă o valoare îndoită din toate punctele de vedere. Calitatea materiilor prime, finețea esențelor, formula acestor produse dar mai ales metodele de fabricare — iată atâtea și atâtea elemente ce nu trebuiesc trecute cu vederea.

Dar pentru a putea aprecia calitatea produselor „Lady", trebuie să cumpărați apa de Colonia în flacoane originale, închise ermetic. Numai astfel puteți avea certitudinea că ați cumpărat un produs nefalsificat, o apă de Colonia cu adevărat superioară, având aceleași însușiri minunate pe care le avea în momentul când a părăsit laboratoarele fabricei.

Lady

SE VÂND

în flacoane INCHISE
și la ACELAȘ PREȚ
ca apele de Colonia
vărsate

CREAȚIUNILE CASEI „LADY" SUNT INCOMPARABILE!

ANUL MUZICAL

Faţă de ultimii ani, stagiunea muzicală trecută prezintă, dela un capăt la celălalt, o densitate sporită a materialului alcătuitor, ilustrând o serioasă tendinţă a Bucureştilor de a ocupa un loc apreciabil printre centrele muzicale europene.

Acest semn de ridicare artistică ar fi fost în întregime îmbucurător dacă, din ceeace s'a putut constata anul acesta pe tărîmul sunetelor, nu s'ar fi desluşit şi o ameninţare, pentru muzica românească: navală copleşitoare a elementului străin.

Intr'adevăr, în anul din urmă s'a abătut asupra noastră un val de concertişti străini a cărui vehemenţă a redus la tăcere mare parte din artiştii români.

Cazurile izolate ale muzicienilor noştri, care au isbutit să găsească un moment neocupat de concertele prea numeroşilor noştri oaspeţi, în care să se poată manifesta, vor deveni şi mai rare, dacă primejdia nu va fi stăvilită la vreme.

Se impun de urgenţă măsuri de îndreptare a acestei situaţii anormale, reglementându-se în sfârşit mult trâmbiţata dar încă neexistenta obligativitate a schimburilor artistice, care ar asigura pe deoparte, artiştilor noştri posibilităţi de activitate şi valorificare, iar pe de altă parte ar stabili metode de triere şi raţionalizare a concursului străin.

ALEX. DEMETRIAD

De asemeni „Filarmonica" ar trebui să-şi amintească, din timp în timp, că există şi solişti români, în România, ceeace face adânc regretabilă apelarea până la exces, la serviciile virtuoşilor străini, şi să stabilească imediat proporţia înţeleaptă, pe care a nesocotit-o până astăzi, între elementul naţional şi cel străin, datorie esenţială, s'ar părea pentru „Filarmonica" românească, subvenţionată.

GEORGE ENESCU

Trecem acum la înşiruirea faptelor pe care, pentru o cât mai limpede rânduială, le grupăm după specialitate.

PIANIŞTI

O vizită pe care niciodată n'am putea s'o regretăm, fiind dintre acelea ce nu se pot înlocui, a fost a lui Alfred Cortot, care a adus înălţătoare clipe veţii noastre muzicale.

Poezia răscolitoare de emoţii pe care o află în tot ceeace interpretează, noblеţea de simţ şi adâncimea de cuget pe care le spun, fluturând pe clape mâini miraculoase, au săpat amintiri definitive celor ce l-au ascultat.

Coborînd cu gândul aceste supreme culmi, găsim, înainte de a părăsi regiunile superioare ale artei, alte înfăptuiri de preţ.

Ele aparţin lui Wilhelm Kempff, muzician iscoditor, sugestiv, spontan, lui Carol Zecchi, prestidigitator ingenios şi de rară măestrie, lui Robert Cassadesus care stăpâneşte pianul cu strălucită eleganţă şi rafinată distincţie şi Orloff, pentru interpretările lui calde, în-

ALFRED ALESSANDRESCU

FEODOR ŞALIAPIN

văluitoare, pătrunse de fervoare.

Brailowsky, pianist de clasă mare, impresionantul pianist orb, Imre Ungar, Ornella Santoliquido, temperament intens, îndemânatecul virtuos Rubinstein, Borowsky, Arrau au concertat, fiecare, cu succes.

Au mai cântat şi I. Friedmann, al cărui mecanism vertiginos dar aproximativ lasă de dorit şi Leopold Münzer, un tehnician de a doua mână, precum şi, în chip cu mult mai interesant, pianiştii autohtoni Alexandru Demetriad şi Dinu Lipatti, talente deosebit de generoase.

Concertul pianistului Radu Mihail a fost de asemeni un punct bun al valorilor româneşti.

PABLO CASALS

VIOLONIŞTI

Deşi această rubrică este cu totul neîncăpătoare pentru a primi numele, consacrat prin geniu, a lui George Enescu, trebue totuşi să-l înscrie, deoarece, violonistul de unică glorie, Enescu, a oficiat anul trecut, spre preamărirea muzicei şi spre bucuria fără de seamăn a celor ce au fost prezenţi. Concertele de sonate, date cu concursul d-nei Muza Ciomac, a d-lui Alfred Alessandrescu şi a d-lui Lipatti, concertele în care a sărbătorit pagini capitale din literatura vioarei, au depăşit, prin darurile fără de pereche ale maestrului prin neînchipuitele lui puteri de interpretare, tot ceeace s'ar fi putut năzui mai frumos în muzică, astfel precum, maestrul însuşi, se înalţă astăzi mai presus de toţi muzicanii epocei, în fiecare contact al său cu muzica, sub aspectele sale multiple de mare predestinat al artei ce cinsteşte.

ION PERLEA

Au mai cântat la Bucureşti, doi violonişti cu adevărat mari: Fritz Kreisler, fermecătorul maestru vienez şi mondial al vioarei şi artistul subtil şi înflăcărat, Jaques Thibaud, primul arcuş al Franţei.

După George Enescu, Fritz Kreisler şi Jaques Thibaud, greu este să se mai poate elogia, fără rezerve, tot ceeace am mai ascultat anul acesta, pe tărâmul vioarei, sau chiar, tot ceeace s'ar mai putea asculta, astăzi.

IOSEF PRUNNER

GEORGE COCEA

Francescatti, virtuos inteligent şi rafinat, Milstein, tehnician strălucit, Gulia Bustabo tânără violonistă americană excepţional de talentată şi uimitorul acrobat al vioarei, Vasa Prihoda, şi-au apărat efectiv faima ce-i înconjoară.

Bronislav Hubermann şi Iosef Szigetti, au adus numai parţial câştig de cauză vioarei şi muzicei, fără a părea chemaţi să mai ofere vre un interes nou sau de prim plan.

VIOLONCELIŞTI

Venirea lui Pablo Casals înseamnă întotdeauna pentru iubitorii violoncelului, evenimentul dominat. De altfel, ilustrul muzician rămâne, în desăvârşirea intransigentei sale arte, un exemplu de înaltă măestrie violoncelistică neegalat şi necontestat de nimeni. Concertul ce-a dat în sala „Aro", a fost una din datele cele mai mari ale stagiunei.

Mainardi, artist sensibil şi fin cunoscător

MUZA CIOMAC

JACQUES THIBAUD

al mijloacelor violoncelului, Pierre Fournier, cu ele ganța filtrată și îndemânarea de calitate a jocului d-sale, Bonnucci, memorabil în concertul dat cu eminentul muzician italian Alfredo Casella, compozitor, pianist și muzicolog de frunte al țării sale, Feurmann și cu dovezile unei favorabile evoluții și cu aleasă ținută, d. George Cocea, au îmbelșugat cu toții, prin contribuțiile lor, câmpul de activitate al violoncelului.

BRONISLAV HUBERMANN

CÂNTĂREȚI

Dintre artiștii cântului ascultați în concertele anului, Chaliapin, deși după o foarte lungă carieră, al cărei renume nu este necesar să-l mai amintim, a ilustrat cu măreție impresionantă temperamentul vocal și meșteșugul excepțional ce stăpânește, în cursul concertului pe care l-a dat la București. Tot sala de concert a fost martora unui viu și intens succes al sopranei poloneze Eva Bandrowska.

Constantin Stroescu, interpret pătrunzător și inițiat al celor mai subtile nuanțări expresive și înzestrata soprană Antoinette Trandafirescu Eremie, au fost deosebit de aplaudați în concertele lor.

FELURIȚI INSTRUMENTIȘTI

Nu pot fi omise, din coloanele aportului pozitiv al anului, alte trei concerte bune. Unul de orgă, al d-lui Arthur Pichler, dela Augsburg, altul de contrabas, dat de unul din artiști cei mai de seamă ai acestui instrument: d. Iosef Prunner. In sfârșit, concertul de sonate at dotatului flautist V. Jianu.

CONCERTE SIMFONICE

„Filarmonica" a putut atinge, în cursul a patru neuitate concerte, sub influența covârșitoare a lui George Enescu realizări extraordinare.

Concerte însemnate au fost conduse de reputații șefi de orchestră străini Bernardino Molinari, magistral în energia și iscusința ce desfășoară, Herman Scherchen, constructivist puternic și stilist autentic și Franz von Hoëslin, wagnerian de incontestabilă competență.

Maeștri George Enescu, Alfred Alessandrescu, Ionel Perlea, Ottescu, Jora, Massini, au fost animatorii tuturor celorlalte concerte.

OPERA ROMÂNĂ

Reporterul operei din București a primit de data aceasta, numai două adăogiri, atât una cât și cealaltă din tânăra literatură lirică românească. Acestea au fost „Pasărea măiastră" de dr. Borgovan și „Noaptea Sf. Gheorghe" de cavalerul de Flondor și revăyută de d. Mihail Jora, care a știut în totul să-i accentueze interesul. Tot d-sa i-a susținut, cu toată însuflețirea dorită; conducerea muzicală. D-nele Evontia Costinescu și Guțianu-Alessandrescu, au dat cele mai frumoase interpretări, într'un cadru care a lămurit vădite progrese ale operei noastre în stabilirea și coordonarea elementelor creatoare de atmosferă românească.

FRITZ KREISSLER

Două spectacole cântate de ansamblu „Operei comice" din Paris și remarcabil dirijate de d. Gustave Cloez, au adus mărturia unei stilizate omogenități, a unui echilibru în expresie și al unui bun gust artistic, demne de toată prețuirea.

D-ra Bernadette Delprat, cu glasul cel mai generos, d-ra René Gilly, d-nii André Burdino și Louis Musy, au alcătuit grupul distinșilor oaspeți ai operei noastre.

PRO-ARTE

In zece ședințe întocmite după un plan excelent și conținând un material de inițiere muzicală inedit, la noi, și de mare interes cultural, „Pro-Arte", opera d-lui George Cocea a tratat anul acesta subiectul vast

ALEXANDER BRAILOWSKI

ENRICO MAINARDI

al muzicii popoarelor, folosind un mare număr de concertişti români, exemplu al unei instituţii particulare pe care trebue să-l urmeze şi cele oficiale, atât de departe, în această privinţă, de menirea lor.

MUZICA NOUĂ

Continând a da în vileag diferite compoziţii din muzica de azi, necunoscută nouă, „Asociaţia pentru muzică nouă" a activat şi anul acesta cu aceeaş râvnă, slujind cu convingere ţelul urmărit, în cursul a patru concerte îngrijite ca execuţiune şi de interes variat.

Înfiinţată la sfârşitul anului 1935, sub conducerea care s'a dovedit atât de rodnică, a d-lui Mihail Jora, tânăra asociaţiune merită mai mult decât încurajarea verbală stereotipă ce patronează de obicei începuturile. Cei cari au ascultat concertele date în cursul celor două stagiuni muzicale, de când fiinţează, şi-au putut da seama de seriozitatea acestei tovărăşii artistice şi de oportunitatea scopului ei: cunoaşterea şi răspândirea în public a producţiilor muzicale noui, autohtone şi străine.

ANTOINNETA TRANDAFIRESCU-EREMIE

ASOCIAŢII CORALE

Incheiem această dare de seamă rezumativă, citând toată seria de concerte corale ţinută, ascultate anul acesta şi care au fost date de exemplarul cor al institutorilor moravi, de soc. corale româneşti „România", grupare realmente merituoasă, a învăţătorilor români, vrednica asociaţie „corul asociaţiei generale culturale a C. F. R.", de sub conducerea D-lui N. Georgescu-Postelnicu şi „Lyra C. F. R. Timişoara" prezentată în condiţii ce merită toată lauda.

„Orchestra căilor ferate cehoslovace" a dat de asemeni un concert care a dovedit cu prisosinţă cât este de răspândită cultura muzicală şi practica muzicii în ţara vecinilor noştri.

ROMEO ALEXANDRESCU

MIHAIL JORA

CORUL ASOCIAŢIEI GENERALE CULTURALE C. F. R.

ŢĂRANII NOŞTRI

Vacanţa Paştelui!

Trenul plecase tixit de călători: copii isteţi, soldaţi tunşi chilug, domni importanţi, cucoane grase eşite cu capul pe fereastră ca nişte perne colorate de sub capacul unui cufăr plin. Conductorul circula anevoie, sărind peste coşuri cu merinde, încălecând suluri de plăpumi, strecurându-se printre damigene pântecoase, putini cu brânză şi vedre cu plante verzi.

Un bătrân din Dolj sau Romanaţi, ţăran uscat, dreptunghiular, cu păr des, alb, sprâncene negre, cu cingătoare de piele peste straie de dimie, respins de pretutindeni, se agăţă întârziat, de ultimul vagon, când trenul îşi iuţea mersul.

Nimerise în clasa doua. Cu sforţări unite, călătorii, mai îmbunaţi după ce se aşezaseră, se grăbiau să-i dea ajutor: îl împingeau din spate, îl trăgeau de mână, îi găsiră chiar un colţ de ladă, trâmbiţându-şi generozitatea.

— Ce, dacă e ţăran, nu e şi el om.

— Apoi că ei au făcut România-Mare.

— Lasă aia, zi că după urma lor mâncăm pâine. Şi eu sunt fecior de ţăran, nu mi-e ruşine s'o spun, că mi-a ajutat Dumnezeu de am scăpat... Ia o ţigare moşule. Da ce nevoie te-a pus pe drumuri tocmai în Vinerea Mare, ori te duci la copii, se vede.

— Ba viu dela doftor, mă chinuiam rău n'am mai putut răbda... Cinci sute mi-a luat.

— Putea să-ţi ia mai puţin.

— Vezi, nu e numai doftor e şi prifesor.

— Oricum, ţi-a luat mult.

— Ce să faci, trebuie să trăiască şi el... Oţu ăla de fărmacis mi-a luat mult... P'ăla am eu năcaz... Am dat doişp'ce poli pe o litră de apă, limpede, cum e drojdia dintâiu de la cazan... Să nu mă mişc d'aci dacă nu mi-a luat doişp'ce poli... Uite şi raţeta, uite şi doftoria... O fi bună, n'o fi, Dumnezeu ştie... Zice că să beau de trei ori pe zi câte o lingură pe nemâncate. Tată-meu, Dumnezeu să-l ierte, n'a luat doftorii cât a fost în viaţă, neam... Gândesc că d'aia a trăit optzeci şi şapte de ani... Ş'ar mai fi trăit, de bună seamă, dar a fost un an de-a bătut chiatra, şi a stricat viile oamenilor... A

murit săracul de inimă rea... Şi eu beau, se mândrea unchiaşul, arătând două rânduri de dinţi prezenţi la apelul nominal, beau nu mi-i ruşine, dar vezi, nu ca dânsul... Oare cum i-o veni lui să audă că am dat doişp'ce poli fărmacisului, că zice lumea că omul dacă moare, sufletul lui nu se odihneşte, dă ocol căşii pe unde a fost el deprins să trăiască, pe la cai, pe la pogoane ,ori prin vie, cine are, că el avea ce-i drept trei litre de zgaibăr, d'ăla de-al nostru, de făcea un vin mai bun de cum a eşit moda azi... Beai din el până ţi se umfla capul şi nimic n'aveai... D'a acu, vezi n'am poftă ca mai înainte că d'aia s'a ţinut muerea de mine, să mă arăt lui Petrache Lupu şi mai multe nu.

— Ş'ai fost?

— Am fost, cum de nu. Da vezi, sfântul vine de face numai minuni, nu-i doftor... Dacă n'a învăţat, n'are de unde să ştie... Da zi, c'a venit ceasul să plătească vr'un păcat, se vede treaba, că ce drac de doftorie o fi şi asta... auzi, de trei ori pe zi pe inima goală!

— Apoi s'o iei.

— Par'că nu mă trage inima... Da o s'o iau, ce să fac, prea am cheltuit mult... Patruzeci de poli mă costă numa trinu, adică vezi, dus şi întors... Mâncare mi-am luat d'acasă, o azmă, c'altceva... Dar drept să-ţi spun nu-mi pare rău... Da de fărmacis...

— Păi ăla nu trebuie să trăiască?

— Aşa? Atunci poftim, ducă-se...

— Ce făcuşi, aruncaşi doctoria...

— Păi că bine ziseşi d-ta... Eu nu trebuie să trăiesc?

— Ei bată-te să te bată, ştii că ai haz. Dar în definitiv, spune-mi şi mie ce te doare?

— Am o greutate, colea în capul chieptului... pune mâna nu-ţi fie teamă, şi-mi vine uneori ameţeală, ori îmi piue urechile de gândeşti că fluieră trinul... şi aşi tot mânca, par'că n'aşi fi mâncat de când lumea, şi să ierţi, ies greu.

— Ce a zis doctorul?

— M'a pus de m'am desbrăcat şi să mă ierte dumnealor, zise el, privind cuviincios spre femei, am coborît şi nădragii, să moară cin'te minte... M'a întins pe pat şi a prins a mă frământa cu mâna cum frământă muerea coca. După aia, m'a rezimat de părete s'a uitat cu lamba... Ce-o fi văzut, nu ştiu.

— Da, nu ţi-a spus ce ai?

— Ba mi-a spus că am panblică.

— Panglică, moşule.

— Aşa, aşa... Că d'aia mă bucur... Acum poate o da Dumnezeu să capăt şi eu oţâr de drept... După cât am înţeles, ăi de au, cum îi ziseşi dumneata, nu plătesc trinul... Că adineauri, când veni şeful, ţi-o spui dumitale, zău dacă nu mi-a fost ruşine, până şi femeile au arătat cărţulii, numa eu, bag'seamă, am rămas prost, de am plătit tot trinul... Şi decoraţii am, „Vântul ţării" că cei drept, ne-am dus ca vântul... Socot că să ne fi lăsat, cine ştie unde ajungeam de nu se punea holera pe noi... Am şi Jubilarea dela Ăl bătrân... Le-am cusut de haină să nu mi le ia cineva... Da n'aveam panblică... Da acum slavă Domnului! Că zău, prea am cheltuit bani şi mi-a zis doftoru să mai şi viu.

GH. BRĂESCU

Sfat practic.

Câinii obişnuesc să se tăvălească prin iarbă sau prin tufişuri şi îşi acoperă părul cu scaeţi, foarte greu de îndepărtat cu mâna.

Luaţi o furculiţă veche, răsuciţi-i dinţii şi veţi avea astfel un pieptene foarte practic, cu care veţi scoate foarte uşor scaeţii şi toate paele prinse în părul animalului.

De sus, făclii de ceară, pale,
Lumina-și picură pe slova
Hrisoavelor Voevodale,
Ce țin de țara mea, Moldova.

Privesc, cât cercuește zarea,
La holdele de-argint, pe șăsuri,
Rostogolindu-se, ca marea,
Din zări în zări — să nu le măsuri!...

Câmpia colcăie de rod...
Mirezme de pelin și cimbru:
Pe-aicea, Dragoș-Voevod,
Ochia, din arcul ager, Zimbru!...

Și fiara, sângerând pe câmpuri,
Fugi spre codru 'n munți de piatră,
Iar Molda, după el, în timpuri,
Gonind, din urmă, fiara, latră...

Tăcere 'n câmpuri... Inserare...
Se leagănă, în visuri, holda...
Privesc, sub zări, in depărtare:
Și-ascult, ascult, cum latră Molda!...

I. BUZDUGAN

Preşedintele Beneş

La aranjatul grădinii de pomi.

Grădinar amator, iubitor de câini, crescător de iepuri şi mare iubitor al libertăţii, preşedintele Eduard Beneş al Cehoslovaciei este unul dintre oamenii cari au avut puterea de a-şi realiza idealul prin munca lor. Alături de preşedintele Masaryk, el a reclădit Cehoslovacia, a fost martor al primilor ei paşi şi este astăzi şeful suprem al acestui bastion al păcii într'o parte a Europei frământată ca nici-o alta. După ce a fost timp de 17 ani, neîntrerupt, ministru de externe al ţării sale, acest om de stat cu mintea clară şi cu uimitoare putere de muncă a urmat preşedintelui-liberator spre a-i continua opera.

Născut într'un sat din Boemia, la Kojlany, în 1884, Eduard Beneş a studiat la Praga, (unde a avut pro-

Răsfoind ziarele de dimineaţă.

Inspectând gospodăria

Cu prietenii credincioşi.

Q. BREKELENKAM

Pinacoteca Municipiului Bucureşti

SCENĂ CASNICĂ

Donaţia Ioan I. Movilă

Cu soţia, pe o bancă în grădină.

fesor pe T. G. Masaryk), la Paris şi Londra. În 1908 devine doctor în drept, cu o lucrare intitulată „Problema austriacă şi chestiunea cehă"; în acelaş an este numit profesor de economie politică la Academia comercială din Praga.

La începutul războiului mondial, devine tovarăşul cel mai apropiat al celui care avea să devină preşedintele Masaryk şi organizează împreună cu el rezistenţa naţională cehoslovacă. În 1915 vine la Paris şi organizează „Consiliul naţional cehoslovac". Ministru al afacerilor străine în cel dintâi guvern cehoslovac, reprezintă apoi ţara sa la Conferinţa păcii.

Fotografiile noastre înfăţişează câteva scene din viaţa neoficială a preşedintelui.

Plimbarea pe lac, cu câinele preferat.

humor...

Nici-o altă soluție...

ACARUL (în încurcătură): — Allo! Ziarul „Universul"? Aș vrea să vorbesc cu redactorul cuvintelor încrucișate...

Căpitanul se cumințește

— Da, da, — acum am să-mi aduc aminte să trag ancora înainte de plecare!

— Nu miroase bine? Dumneata crezi că peștele se pescuește în apă de trandafiri?

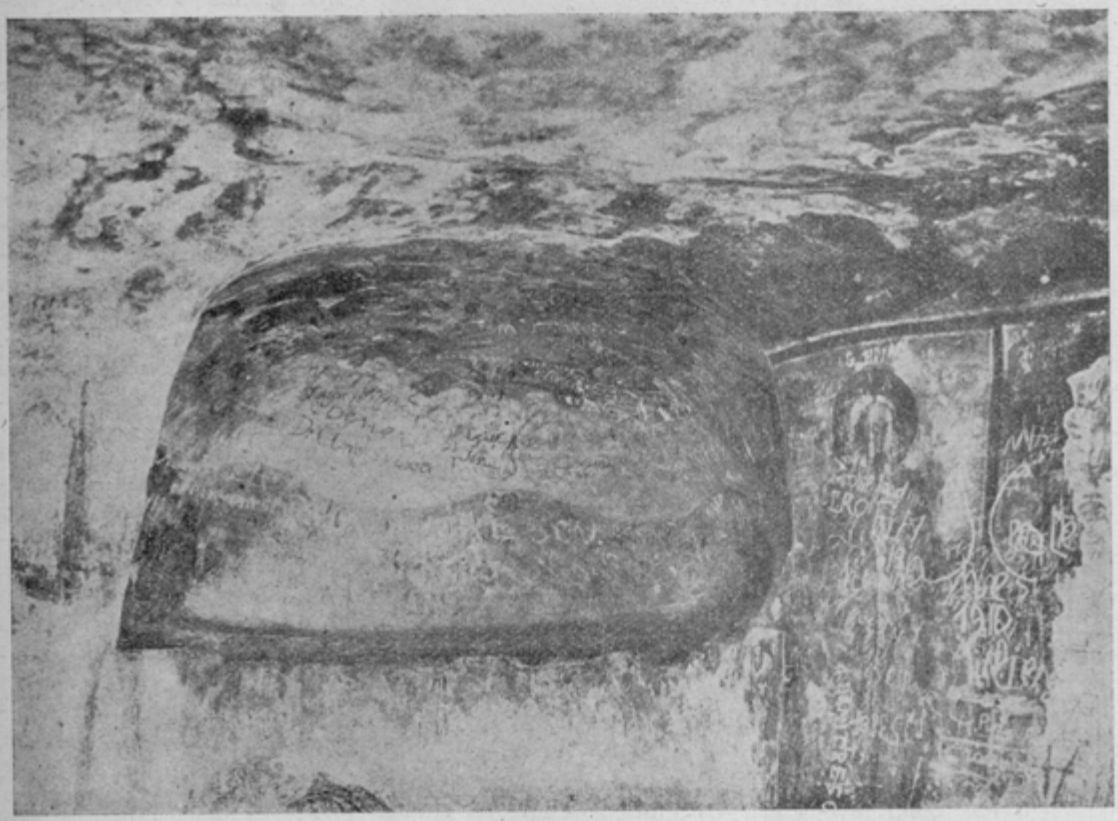

Inscripţii vechi şi noi, pe zidurile unei mânăstiri româneşti.

INSCRIPŢIUNI GRAFITURI MÂSGĂLITURI

Când copilul deabia ridicat în picioare apucă un creion în mână, se dedă cu patimă la smângălit; mai întâi trage linii fără rost şi apoi caută să le dea o semnificaţie. Barba ataşată portretelor din cărţi, ochelarii puşi pe chipul lui Vlad Ţepeş şi Mihai Viteazul, sunt faze intermediare către un desen mai precis, vrând să imite persoanele şi lucrurile din imediata vecinătate, cu o tendinţă vizibil caricaturală. „Arta" aceasta a copiilor care trec la gradul de ştrengari nu se mulţumeşte numai cu hârtia; dintr'un spirit de cabotinaj, care pretinde o cât mai mare publicitate, ei zugrăvesc ulucile şi zidurile cu desene şi inscripţii, care fac să treacă cu ochii plecaţi lumea cumsecade, blestemând tânăra generaţie stricată de astăzi !

In fond, vă asigur că nu este decât o perspectivă greşită, care atrage asemenea judecăţi aspre. Omul cavernelor, când vegeta la căldura aproximativă pe care o răspândeau trunchii de copaci puşi pe foc, pe când afară

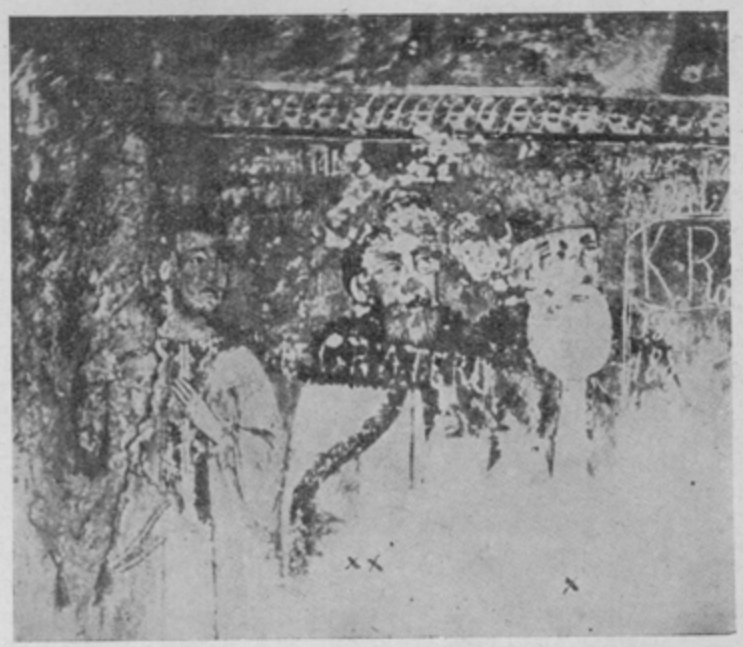

Un sacrilegiu: iscălitura unui gură cască pe o splendidă frescă românească.

se sbuciuma pădurea înghețată sub repezeala viforului, isbind sinistru crăcile uscate ale copacilor, omul învelit în pielea animalului doborît, făcea „artă". El săpa cu cremenea pe pereții înegriți de fum ai peșterii, acele isbitor de asemănătoare figuri de oameni și de animale, care îngăduie astăzi savanților să reconstitue dihăniile vremurilor apuse odată cu ultima reptilă sburătoare.

Fără îndoială că și pe atunci erau „oameni serioși" care mustrau pe artistul necunoscut, pentru pierderea de vreme și ...stricarea pereților peșterii, la fel cum astăzi sunt certați copiii care zugrăvesc pereții albi ai caselor cu desenurile lor.

Călătorul care și-a purtat pașii prin melancolia cetăților distruse în 79 de cenușa și noroiul vulcanului de pe marginea golfului cu sirene, a putut băga de seamă cum unele dintre mărețele fresce pompeiane sunt „stricate" de sgârieturile copiilor. Copii de astăzi? Nu; cei de acum două mii de ani.

Aceste desenuri trase cu vârful cuiului au fost în zilele noastre obiect de studii serioase pentru savanți cari au binecuvântat strengăria copiilor de atunci. Unul care cu multă dragoste și cu mai puțină gravitate s'a ocupat de aceste „grafituri" ale strengarilor din Pompei, a fost Amedeo Maiuri.

In partea recent desgropată a Pompeiului, care oferă vizitatorului avantagiul unei mai depline înfățișări a vieții de acum două mii de ani, există o „casă a criptoporticului" interesantă mai ales prin bogăția podoabelor în stuc și frescă. Atunci când s'a descoperit partea mai veche a celebrei cetăți, nu se urmărea decât vânătoarea de statui și de obiecte de artă; zidurile și mobilierul interesau mai puțin. In timpurile mai noi cercetările se fac cu mare grijă și straturile depuse se ridică sistematic, pentru a nu se „strica" nimic.

Așa ne-a fost dat și nouă să vedem pe lângă cârciumile cu tejghea zidită și urma scării care ducea la „camerele rezervate" de la etaj, case cu bucătării, cu băi și dependințe și în fine această casă a criptoporticului, de care va fi vorba.

Casa aparținând unei familii boerești, bogat împodobită cu lucrături în stuc (al căror mod de preparare din praf de marmoră îl arată astăzi ghidul) și cu fresce ilustrând Iliada, fusese în parte distrusă

Un tatuaj reușit

Gladiatorul şi dansatorul, la Pompei.

de cutremurul din anul 63 după Cristos, premergător marelui cataclism din 79. Stăpânii au părăsit-o atunci şi mai târziu a ocupat-o un cârciumar care a făcut dintr'o galerie depozit de amfore de vin, iar celelalte două galerii le-a umplut cu materialul din dărîmături, ca să facă loc deasupra. (Familia acestuia a şi pierit de altfel acolo în 79; unul dintre cele mai înduioşătoare documente omeneşti ale groaznicului cutremur se poate vedea într'o galerie a casei „criptoporticului": mulajul corpurilor celor morţi acolo, printre care o femeie sau o fată ţine la piept un copil, ascunzându-i faţa, ca să nu mai vadă şi să nu mai audă grozăvia de afară!)

Revenind la studiul lui Amedeo Maiuri aflăm că foarte probabil între 63 şi 79 d. Cr. şi înainte de a ocupa cârciumarul casa, o ceată de copii şi-au făcut acolo locul lor de joacă. Pereţii netezi ca sticla şi frumos zugrăviţi au excitat veşnica poftă a copiilor de a desena. Şi cu un cui de fier, al cărui vârf l-au ascuţit mai bine alături pe zid, au început a trage desene şi a scrie obrăznicii la adresa femeilor. Intocmai ca astăzi!

După înălţimea la care sunt sgâriate grafiturile (de la **graphium** instrumentul cu care se sgâria), înălţime care variază între 0,90 m. şi 1 m. 10, se poate deduce că ştrengarii pompeiani erau între 7 şi 12 ani când au făcut acele... nemuritoare obrăsnicii.

Cel mai mititel dintre ei, a tras lângă uşă, pe perete, un desen simplu: o barcă cu pânze şi cu trei noduri care ar însemna trei oameni în barcă. Tot el, pesemne a mai zugrăvit într'alt loc doi cai; dar care nu au reuşit să semene decât cu două... oi.

Incolo, restul pereţilor sclivisiţi sunt acoperiţi până unde ajungea mâna cu desenuri reproducând scene din luptele cu fiarele sălbatice din acele **venationes** care în amfiteatru făceau spaima dar şi deliciul copiilor pompeiani

Din examinarea grafiturilor pe cari le reproducem şi noi aici, după copia pictorului Gennaro Lucian, autorul Amedeo Maiuri conchide că siguranţa cu care sunt trase cele mai multe desenuri şi uniformitatea lor arată că au fost făcute de acelaş copil. Un adevărat talent, a cărui laudă a aşteptat două milenii!

In coridorul care ducea la amfiteatru, spre camerele gladiatorilor, pereţii sunt de asemeni acoperiţi cu grafituri. Admiratorii au desenat acolo scene de luptă cu fiarele şi gladiatori îmbrăcaţi în zale, cu coiful pe cap şi cu scutul în faţă. Trase dintr'odată cu vârful cuiului, fără putinţă de a mai „retuşa", aceste grafituri dovedesc o mână sigură. Cu deosebire remarcabil este simţul mişcării redat cu o mare vioiciune.

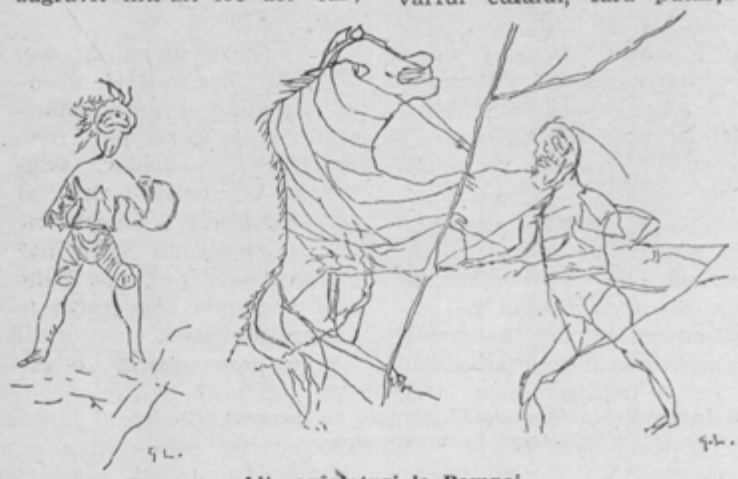

Alte sgârieturi la Pompei.

Sgârieturi ale copiilor pompeiani

Nu se putea să lipsească dintre grafiturile pompeiane, caricaturile. Unele, ca şi astăzi, se mulţumesc să facă nasuri lungi şi ciocuri. Altele sunt pe o treaptă mai înaltă. De pildă, acest dansator cu musculatura toracelui aşa de puternică şi cu membrele inferioare subţiri, ca ale unui animal de rasă, are capul profilat în chip de... porc!

După locul unde s'a aflat acest grafit, în strada Abundenţei, pe unde sălăşluiau femeile şi „fetele" tovarăşe de chef ale clienţilor cârciumilor, Amedeo Maiuri crede că această caricatură a dansatorului este opera unui nefericit în dragoste, care astfel a vrut să-şi bată joc de rivalul mai norocos.

Un alt exemplu de grafit caricatural se află în „villa misterelor". Acolo probabil un client, a desenat pe stăpânul casei: faţa liniştită şi gravă, nasul umflat, capul chel şi încununat cu laur, un om moale în care numai ochii ard bănuitori. Tipul avarului! Dedesubt o inscripţie: „Rufus est!" adică **„Acesta e Rufus".**

Sgârieturi pe pereţi se găsesc în toate părţile lumii. In cursul unei plimbări prin Roma, în cartierul liniştit şi elegant care înconjură grădina zoologică, am fost surprins văzând un copil cum desemna pe stâlpul sprijinitor al grilajului unei vile, chipurile bine cunoscute ale lui Stan şi Bran

La distanţă de mii de ani, doi copii înzestraţi cu talentul desenului se jucau înfăţişând ceeace le sta pe suflet: scene de ‚venationes", cel-alalt pe doi veseli artişti ai ecranului. Spre a omagia talentului tânărului artist necunoscut, am prins pe pelicula aparatului fotografic, imaginea desenată.

Şi în ţara noastră se găsesc sgârieturi pe pereţi; din nefericire, prea multe. Oricine a avut prilejul să viziteze bisericile vechi, care au rămas vreodată părăsite, a putut să-şi dea seama de ravagiile iscălitoreţilor.

Reproducem în acest articol două fotografii din schitul zis al lui Negru Vodă, aflat în comuna Cetăţenii din vale, din judeţul Muşcel, mai jos de Câmpulung.

Acolo, într'o strâmtoare care închide valea ca o adevărată cetate naturală, sus pe creasta muntelui, este **săpată în stâncă** o biserică străveche. Chipurile ctitoriceşti arată ca ziditori pe Io Niculae Basarab Voevod şi pe Io Radu Negru Voevod. Pictura, deşi refăcută cândva, este foarte veche. Lucru demn de reţinut, există acolo pe lângă un altar creştinesc şi unul papistăşesc, al doamnei lui Negru Vodă. Nu intrăm în amănunte de ordin istoric, care ar depăşi cadrul acestei descrieri. Ceeace am menţiionat până acum are doar rostul de a dovedi vechimea şi sfinţenia istorică şi arhitecturală a monumentului. Aici, după cum arată fotografiile, „grafiturile" nu lipsesc. Din păcate însă nu ne vorbesc decât de „escu" din zilele noastre. Un Dumitrescu s'a iscălit dealungul unui sfânt şi un Cratero s'a oferit drept ornament al blănii negre de pe vestmântul domnesc al lui Niculae Alexandru Voevod.

Cred că veţi fi de acord cu mine că de asemenea „grafituri" ne putem lipsi; afară numai dacă nu e cineva dis-

O inscripţie „stenografică", pe care au încercat zadarnic s'o descifreze bucureştenii.

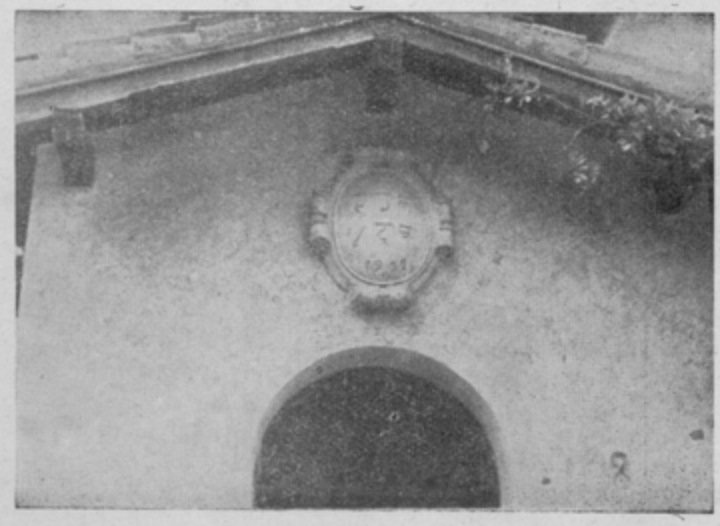

pus să aştepte două mii de ani, ca să le sporească valoarea !

Există însă în apropierea acestui venerabil monument „smângălit" un adevărat grafit, de o imensă valoare istorică. El se află în mauzoleul primilor domni munteni, în celebra Biserică Domnească din Curtea de Argeş. Cine merge la Argeş, este în primul loc ispitit de biserica episcopală, refăcută prin grija marelui rege Carol I, de către arhitectul Lecomte de Nouy. Din nefericire, după părerea specialiştilor, această refacere a schimbat cu totul vechea biserică a lui Neagoe, încât azi avem acolo o catedrală „à la" Neagoe.

De aceia poate mai preţioasă este vizita vechei biserici domneşti din centrul oraşului, clădită pe la 1300 ca anexă a palatului domnesc al voevozilor argeşeni. Când, după război, s'a descoperit acolo mormântul neprofanat al ctitorului bisericii şi al ţării lumea a rămas uimită de bogăţia costumului şi a podoabelor. Dar tot aşa de uimit rămâne oricine trecând pe la Argeş vede minunatele fresce din secolul XIII, cele mai frumoase din ţară. Biserica aceasta era începută şi isprăvită din zidărie şi tencuială, când în 1352 a murit la Câmpulung marele Basarab, domnul ţării româneşti.

Cineva dintre meşteri, aflând trista veste a sgâriat cu un cui pe perete: **„In anul 6860 (1352) la Câmpulung a murit marele Basarab Voevod".** Au trecut sute de ani până ce după război, împreună cu multe alte descoperiri ce s'au făcut în această minune a istoriei, s'a găsit şi grafitul meşterului anonim, care a fost sortit să treacă urmaşilor data exactă a morţii marelui voevod. Acum, oricine îl poate vedea acolo pe zidul din stânga al bisericii, apărat sub cristal. Iată unul care s'a priceput să sgârie cu folos !

Acest tatuaj a cerut nu numai multă artă, dar şi o răbdare nesfârşită din partea posesorului.

De altfel sunt obişnuite aceste date înscrise pe clădiri, pentru stabilirea vechimii lor. Trecând chiar prin mahalalele noastre se mai poate vedea icicolo câte o casă mai răsărită, purtând pe fronton iniţialele proprietarului şi leatul când a fost înălţată. In alte părţi se obişnueşte a se pune şi câteva cuvinte. In Italia, de pildă, am văzut numeroase case cu **„Parva domus, magna quies"**, ceeace ar vrea să însemne „casă mică, linişte mare" In alte părţi, italianul îşi arată modestia şi mulţumirea de a avea căsuţa lui, în inscripţia **„Piccola ma adatta a me"**, adică „mică dar potrivită mie".

Undeva, într'unul din parcurile bucureştene am văzut o casă frumoasă. Casă de gospodar care înţelege să fie acasă, izolat de restul lumii şi lăsat liniştii lui. Am aflat că aparţine unui comandant de frunte al oştirii noastre. Belşug de trandafiri şi de verdeaţă năvăleşte peste zidurile ce înconjură vila. Casa mai mult se ghiceşte de sub potopul ederei şi al florilor, caldă

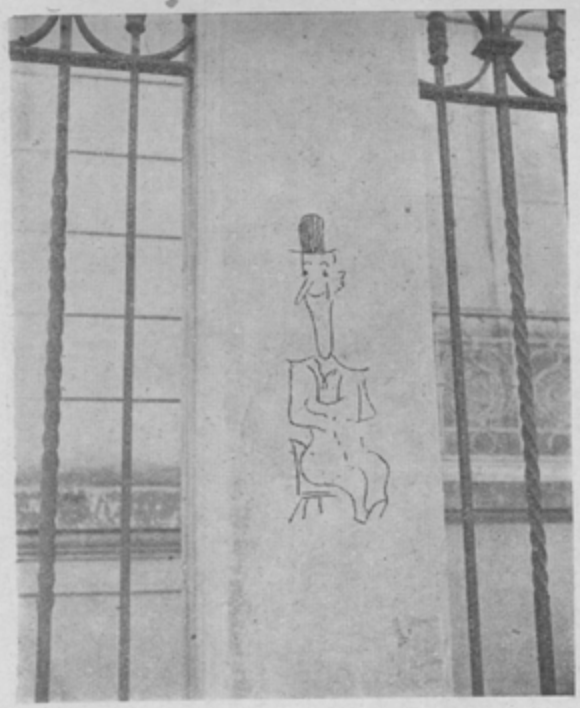

Copiii Italiei moderne sunt şi ei maeştri în arta desenului pe ziduri...

şi prietenoasă. Poarta, mică, în stil italienesc, este închisă toată şi străjuită deasupra de o streşină lată acoperită de olane rotunde. Sub streşină, un medalion în chip de blazon. Un an şi nişte semne. Stai şi te uiţi : ce-o fi însemnând ? De ce sunt puse acolo, în văzul trecătorilor, dacă sunt de neînţeles ? Şi deodată îţi dai seama cât de bine cadrează cu caracterul ermetic al întregei arhitecturi şi al orânduirii dimprejur !...

Ca să termin aceste consideraţiuni asupra jocului cu grafiumul, cu cuiul şi cu dalta, să daţi voie medicului care semnează să vă prezinte şi o smângăleală, făcută pentru o durată mult mai scurtă, aceia a vieţii unui om. Există într'o anumită clasă socială obiceiul de a se tatua. Cei ce trec pe la puşcărie, prin marină, prin armată, etc., cedează pildei tovarăşilor şi se lasă tatuaţi. Uneori subiectele sunt puţin variate : ancore, inimi săgetate, flori. Altă dată sunt de-adreptul pornografice şi s'ar putea cita unele chiar foarte picante, dar numai pentru „domni şi... doamne !" In fine, când cel care procedează la tatuaj este şi un artist putem vedea desene îndemânatice cum este şi cel din fotografia noastră, reprezentând în linii simţite pe Sfântul Gheorghe străpungând balaurul !

N. VĂTĂMANU

Apărarea casierilor

La dispozitivele de apărare contra bandiţilor se adaogă mereu altele noui. Un inginer american a inventat de curând oblonul automat pe care-l arată fotografia noastră.

In cazul unei încercări de jefuire, casierul nu face altceva decât apasă cu genunchiul o placă ascunsă sub ghişeu. Imediat, un arc face să se tragă în faţa ferestrei un oblon metalic foarte rezistent şi care se strânge cu o iuţeală atât de mare încât poate arunca arma din mâna hoţului, dacă a prins-o cumva între zăbrelele sale.

In acelaş timp, aparatul dă toate semnalele de alarmă obişnuite la băncile americane.

faceţi-vă cura la Băile HERCULANE

Cea mai mare şi mai modernă staţiune balneară din România, cunoscută de pe vremea împăratului Traian.

Statui de zeităţi şi tabele comemorative, în cari se laudă acţiunea binefăcătoare a apelor, păstrate azi în muzeul „general Cena" din staţiune şi la Viena, cât şi urmele apeductului ce lega templul lui Hercules cu unele din isvoarele termale, vorbesc îndeajuns de vechiul renume al băilor.

Situate pe valea închisă a râului Cerna cu minunate peisagii caristice, Băile Herculane ating de aproape poalele masivului Domugled (1106.), pe ale cărui colţuri aride, umbrite de variata pădure de stejar şi fag, se răsfaţă pinii izolaţi şi o bogată floră mediteraniană. * Altitudine 158 m.

Climat temperat, plăcut, temperatura mijlocie fiind de 14° C. Masivele păduroase ce înconjoară staţiunea o pun la adăpost de curenţi.

Ea se află pe acelaş meridian cu Nisa.

Sezon principal 1 Iunie - 30 August
Sezon secundar Mai şi Septembrie

*Un stabiliment funcţionează şi în timpul iernei * Hoteluri încălzite la dispoziţie **

Isvoare cu ape termale sulfo-saline şi ape termale cloruro-sodice

Staţiuni similare în streinătate : Aachen Aix-les-Bains, Aix-les-Termes, Baden-Baden, Bourbon - les - Bains, Karlsbad, Plombières, Wiesbaden, etc.

Băile OCNA SIBIULUI

Isvoare cu ape cloruro - sodice concentrate, iodurate şi bromurate

SEZON 15 MAI — 30 SEPTEMBRIE

Staţiune cu mare renume încă din timpul romanilor, al căror popas în aceste locuri îl mărturisesc numeroasele urme istorice. Ei au avut aici chiar o fortăreaţă pentru apărarea salinelor. Lacurile de astăzi, vre-o 15, nu sunt decât vechile saline părăsite şi umplute cu apă. În jurul lor s'au instalat stabilimente balneare şi s'a alcătuit unul din cele mai frumoase parcuri ale staţiunilor noastre balneare, adevărată oază de verdeaţă în stepa monotonă ce se întinde dela Sibiu la Copşa-Mlcă * Altitudine 400 m.

Temperatura foarte constantă în lunile Iulie şi August, fără ploi şi vânturi ; toamnă târzie.

Staţiuni similare streine ; Salins de Béarn, Salins Biarritz, Salins du Jure, Salins Monetirs, Reichenthall, Salsomaggiore.

AMBELE PROPRIETATEA STATULUI

Informaţiuni la :

MINISTERUL SĂNĂTĂŢII PUBLICE
Bucureşti · Calea Griviţei Nr. 64

Şi la

ADMINISTRAŢIUNEA FIECĂREI STAŢIUNI
Comisia balneară locală

O. A F.

OFICIUL DE APROVIZIONARE FARMACEUTIC

I. MICHALCESCU & Co.

Societate în nume colectiv * Capital Lei 20.000.000

Înfiinţat în anul 1925 pe baze cooperatiste, de către farmaciştii din Bucureşti, pe termen de 5 ani şi cu un capital de Lei 1.000.000, el şi-a întins câmpul de activitate şi asupra farmaciştilor din ţară, mărindu-şi treptat capitalul până la lei 20.000.000.

Scopul înfiinţării lui a fost să sustragă pe membrii săi speculei diverşilor angrosişti de medicamente, cari profitau din plin de fluctuaţiile inerente dezechilibrului economic datorit războiului şi care subzistă şi astăzi.

Oficiul şi-a ajuns pe deplin scopul, întrucât a reuşit să grupeze în jurul său circa 600 farmacii, graţie micului beneficiu de 6% ce a fixat pentru acoperirea cheltuelilor de regie; iar celelalte depozite de medicamente au redus şi ele, la rândul lor, simţitor preţurile, luând ca normă de fixare preţul Oficiului.

Ca o consecinţă a existenţei Oficiului, preţul medicamentelor a scăzut treptat, iar publicul suferind a avut la îndemână, cu sume modeste, medicamentele necesare.

Astfel, rolul social al Oficiului este bine determinat.

Câştigurile mari, în dauna sănătăţii publice, ce până la înfiinţarea lui, răsfăţau pe diverşi importatori, au dispărut pentru totdeauna, făcând loc unui comerţ cinstit, cu un câştig modest, atribuit capitalului investit.

Această operă pozitivă a Oficiului se datoreşte unei bune conduceri din partea celor 10 farmacişti cari formează consiliul şi cari în mod desinteresat, aduc fiecare aportul muncii şi capacităţii lor.

Următorul tablou, redând în cifre anuale mersul ascendent al Oficiului, dă indicaţia că, poate, este singura cooperativă din ţara noastră, ai cărei membri, pătrunşi de spiritul de solidaritate şi al încrederii în conducere, îi dau un concurs necondiţionat.

Vânzare anuală:

1926 . .	Lei	27.155.225
1927 . .	„	65.349.227
1928 . .	„	94.528.933
1929 . .	„	117.397.077
1930 . .	„	119.460.345
1931 . .	„	108.554.375
1932 . .	„	117.964.130
1933 . .	„	123.493.800
1934 . .	„	133.895.374
1935 . .	„	147.330.846
1936 . .	„	154.327.536
Total	Lei	1.209.456.868

Şi numai în 9 luni, adică până la 30 Septembrie 1937, lei 120.021.296.

Viaţa noastră şi a tuturor plantelor şi animalelor de pe pământ este strâns legată de radiaţiunile pe care ni le trimite soarele de milioane şi milioane de ani. Fără căldura şi lumina care ne vin dela soare sub formă de radiaţiuni calorice şi luminoase, materia vie nu ar fi putut să apară şi să se desvolte pe mica noastră planetă. Dar pe lângă căldura şi lumină, mai vin în lumina trimisă de soare şi alte radiaţiuni al căror efect este tot atât de important ca şi al razelor calorice şi luminoase. Printre aceste radiaţiuni s'a constatat că sunt unele care impresionează placa fotografică, adică produc descompunerea substanţei care este întinsă pe sticlă pentru ca să se obţină imaginea fotografică. Aceste radiaţiuni formează grupa radiaţiunilor chimice.

Prin mijloacele pe care le pune la dispoziţie fizica s'a putut arăta că aceste radiaţiuni au lungimi mai mici de cât razele calorice şi luminoase şi încep să se găsească în partea spectrului unde sunt razele violete. Intr'un curcubeu se văd aceste radiaţiuni violete în partea interioară, pe când razele luminoase, care îl fac să fie cât mai vizibil, sunt către mijloc, iar razele calorice în partea din afară.

Radiaţiunile cu efect chimic nu sunt mărginite numai în partea violetă a spectrului, ci se întind şi dincolo de această regiune, acolo unde ochiul nostru nu mai poate să o vadă. Aceste radiaţiuni pe care ochiul nu mai poate să le perceapă, însă au efecte chimice mai puternice decât ale celor violete, sunt radiaţiunile ultraviolete care formează un grup cam de cinci ori mai mare de cât întreg grupul de raze pe care le vede ochiul nostru. Lungimile de undă care caracterizează aceste radiaţiuni variază dela 365 de milimicroni,— milimicronul fiind a milioana parte dintr'un milimetru, sau 36.50 angströmi, o unitate de zece ori mai mică de cât milimicronul, sau a zecea milioana parte dintr'un milimetru — şi merge micşorându-se mereu, până la 20 milimicroni, sau 200 angströmi.

Din cauza proprietăţilor şi efectelor diferite pe care le au aceste radiaţiuni, ele au fost împărţite în mai multe subgrupe.

Prima subgrupă cuprinde radiaţiunile cele mai active; ele pot să treacă prin pătura de aer care formează atmosfera şi ajung până la scoarţa pământului.

Cele din grupa a doua, sunt absorbite în bună parte de atmosferă şi nu mai ajung până la noi de cât în cantitate foarte mică; nu mai pot trece prin sticla obişnuită, trec însă printr'o sticlă de cuarţ, dar impresionează ca şi celelalte placa fotografică. Radiaţiunile din grupa a treia nu mai trec prin sticla de cuarţ, trec însă prin fluorină, dar nu mai impresionează placa fotografică, iar cele din grupa a patra nu mai trec nici prin fluorină, nu impresionează placa fotografică obicinuită şi sunt absorbite imediat de o pătură subţire de aer.

Cu radiaţiunile ultraviolete foarte scurte, de circa 200 angströmi, se ajunge în domeniul razelor X sau Roentgen, care formează o altă grupă de radiaţiuni.

Toate aceste subgrupe de radiaţiuni ultraviolete, caracterizate prin lungimea lor de undă, cunoscute sub numele de lumina lui Wood, Schumann, Lyman, Millikan şi alţii, au fost produse şi studiate în laborator pentrucă din radiaţiunile ultraviolete pe care le trimite soarele nu ajung până la noi decât cele cu lungime de undă mai lungă, de oarece cele cu lungi-

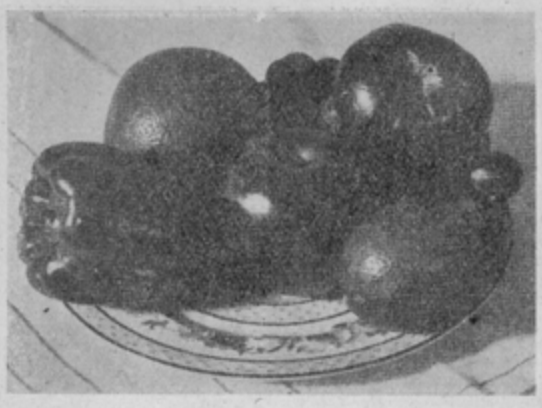

DIN MINUNILE RADIAȚIILOR. — In stânga, o fotografie luată cu o placă fotografică obișnuită. In dreapta, același subiect fotografiat cu o placă sensibilă razelor infra-roșii.

me de undă scurtă, am spus că sunt absorbite în atmosferă.

In general, razele ultraviolete se obțin totdeauna când un corp este încălzit la o temperatură foarte ridicată, de oarece cu cât se ridică mai mult temperatura unui corp cu atât el poate să emită radiațiuni a căror lungime de undă devine din ce în ce mai mică. O bucată de fer încălzită în foc la o temperatură nu prea ridicată, între 500—600 grade, se înroșește și emite raze roșii. Dacă se ridică mereu temperatura, ferul începe să emită radiațiuni cu lungimea de undă mai scurtă și emite o lumină din ce în ce mai puternică. Când ferul se topește, devine atât de strălucitor încât nu mai putem să ne uităm cu ochiul liber la massa de metal topit, pentrucă ne orbește. Lucrătorii din uzinele de fer trebue să întrebuințeze ochelari cu sticla albastră, care oprește radiațiunile violete și ultraviolete care vatămă ochii. Deasemeni, în scânteia și arcul electric se găsesc multe radiațiuni ultraviolete. Dar izvorul cel mai bogat de radiațiuni ultraviolete este arcul electric, obținut în vapori de mercur, într'un tub din care s'a scos aerul. Un dispozitiv recent realizat de către d-nii Leblanc și Gallois, în care se folosește curentul alternativ, dă posibilitatea să se obțină razele ultraviolete în condițiuni cu mult mai bune. In special la Paris, la Institutul de Radio-biologie, condus de dr. Sitman, s'au realizat dispozitive noi pentru producerea radiațiunilor ultraviolete de diferite lungimi de undă, spre a se putea studia efectul lor.

Intr'un studiu făcut de d. M. Guyat, la Paris, se arată efectele și aplicațiunile acestor radiațiuni precum și unele probleme care se pun în legătură cu ele. Printre aceste efecte citâm în primul rând omorârea, uneori în timp de câteva secunde, a diferitelor micro-organisme. O cantitate de apă care conține 10.000-30.000 de colonii de colibacili, într'un metru cub, este sterilizată complet dacă este supusă influenței razelor ultraviolete timp de câteva minute. Printr'un procedeu realizat de Victor Henry se poate steriliza apa, laptele și orice lichid în care se găsesc diferite colonii de micro-organisme. S'a construit

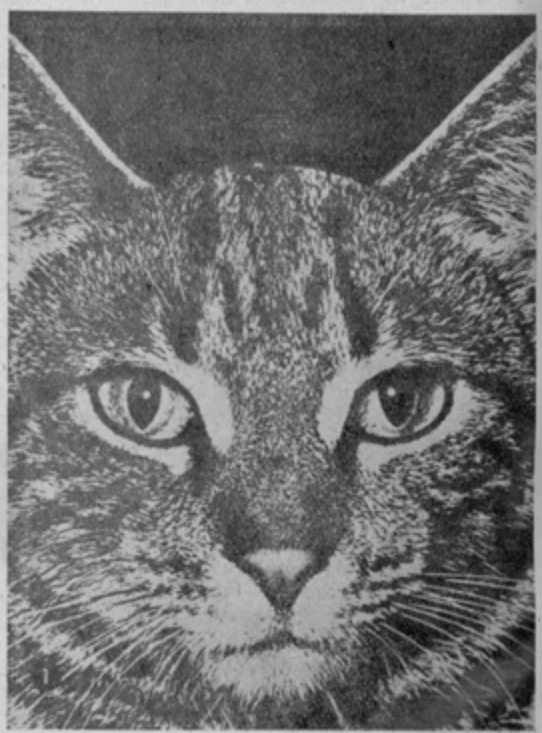

Portretul unei pisici executat în lumină naturală..

In stânga, un peisaj fotografiat cu o placă obișnuită ; în dreapta, aceiaș scenă fotografiată cu o placă pentru infra-roșii.

chiar o scară ce arată efectul radiațiunilor ultraviolete de diferite lungimi de undă asupra micro-organismelor. S'a mai studiat și s'au obținut rezultate favorabile în tratamentul oïdiului și a mucedevului la vița de vie. Când se vor putea obține în condiții cât mai eftine posibil aceste radiațiuni, va fi o operațiune foarte ușoară distrugerea acestor paraziți ai viței de vie.

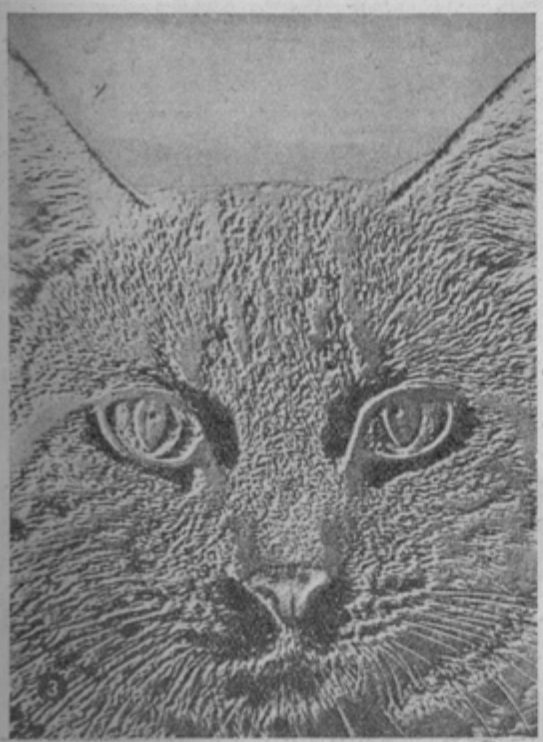

...și portretul aceleiași pisici executat pe o placă sensibilă radiațiilor infra-roșii.

Alte aplicațiuni ale razelor ultraviolete le găsim în transformările chimice. Spre exemplu, dacă uleiul de in prin care se trece mereu un curent de aer este supus acțiunii razelor ultraviolete se oxidează foarte repede, transformându-se într'un adevărat linoleum. Deasemeni un amestec de cauciuc și sulf se vulcanizează repede și cu un randament mai mare când este supus acțiunii razelor ultraviolete obișnuite.

O altă aplicațiune o fac femeile care albesc pânza la râu. Cine a văzut cum se face această operațiune la țară își va da seama mai ușor de rostul ei.

Femeile, după ce au țesut pânza de bumbac sau de in, o duc la râu unde o moae în apă și apoi o întind pe iarbă, la soare. Dacă s'a svântat puțin, o adună și o udă din nou în apă, bătând-o cu un mic mai de lemn și apoi o întind din nou la soare, mai cu seamă dimineața. După mai multe operațiuni, pânza se albește ca zăpada. Aceste albiri, s'a stabilit că se datoresc tot efectului razelor ultraviolete care vin de la soare.

Dar cel mai important efect al razelor ultraviolete este în fenomenele biologice și în special în cultura vegetalelor. Spre exemplu, dacă se ia o tije de vanilie care a fost culeasă verde și fără miros și dacă se expune câtva timp razelor ultraviolete, ea capătă în scurtă vreme miros.

Deasemeni razele ultraviolete fac să se coacă mai repede ananasul, bananele, pepenii, mai cu seamă cei galbeni. Cantalupii și pepenii galbeni care apar pe piață cu prețuri de câteva sute de lei bucata sunt cultivați în sere și copți sub influența razelor ultraviolete.

Un savant japonez, T. Tsuji, a făcut următoarea experiență:

a cultivat trestie de zahăr la întuneric şi la o temperatură de 22 grade. După ce plantaţia a ajuns la oarecare desvoltare, fără să aibă coloarea verde, separă o parte din plantaţie şi o expune la soare, iar cealaltă parte o expune acţiunii razelor ultraviolete. Partea expusă la soare nu mai reveni la coloarea verde, pe când cea expusă acţiunii razelor ultraviolete, în două ore şi jumătate îşi recăpătă coloarea verde, deci razele ultraviolete au redat funcţiunea clorofiliană, pe când razele solare nu au mai avut nici un efect. Concluzia este că funcţiunea clorofiliană este redată de unele radiaţiuni ultraviolete care nu se găsesc în soare, prin urmare cu lungimea de undă mult mai mică. In acelaş timp s'a observat că trestia de zahăr sub acţiunea razelor ultraviolete, cu lungimea de undă mai mică de cât a celor care se găsesc în soare, conţine cu cel puţin 10% mai puţin zahăr.

S'au putut realiza chiar sinteze importante sub acţiunea razelor ultraviolete. Savantul francez Daniel Berthelot a realizat în laborator o sinteză care până atunci se făcea numai în plante. A făcut sinteza aldehidei formice, plecând de a apă şi acid carbonic, sub influenţa unor anumite raze ultraviolete. Aceasta sinteză a făcut pe marele savant să ajungă la următoarea concluzie; „Este posibil că într'un viitor apropiat să se construiască uzine în care maşinile producătoare de raze ultraviolete să îndeplinească funcţiunile plantelor, putându-se astfel să se ajungă la fabricarea alimentelor în laborator".

Razele ultraviolete au găsit o aplicaţiune şi în poliţia alimentelor. S'a stabilit că razele ultraviolete cu lungimi de undă de 3650 de angstömi produc când sunt trimise într'un untdelemn rafinat, o coloraţie verde strălucitoare (3860 angströmi). Dacă aceleaşi raze ultraviolete cad pe undelemn de măsline nerafinat, produc o coloare portocalie (6000 ang).

Deasemeni, diferitele feluri de făini se colorează diferit sub influenţa razelor ultraviolete. Se poate astăzi cerceta, cu ajutorul acestor radiaţiuni, dacă sunt adevărate şi nu falsificate tablourile celebre, biletele de bancă, timbrele poştale, titlurile de rentă. Printr'un dispozitiv realizat de trei fizicieni francezi, d-nii Bayle, directorul serviciului de identitate judiciară şi colaboratorii săi, Fabre şi Geor-

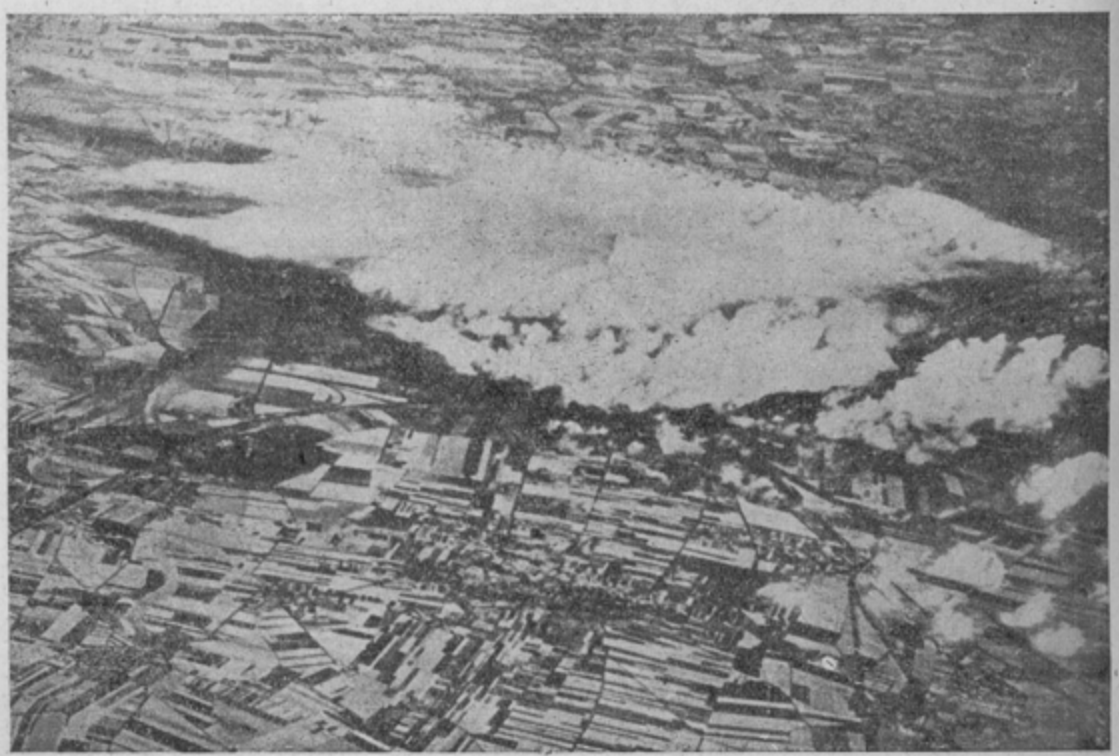

Pământul fotografiat din avion dela 3000 metri înălţime. Se văd ogoarele geometrice şi un nor călătorind la înălţime mică. Fotografie luată cu o placă sensibilă razelor infra-roşii.

ges, aceste expertize se fac cu mare uşurinţă.

Razele ultraviolete cu lungimi de undă cuprinse între limitele 3200 angströmi şi 200 angströmi exercită o acţiune directă asupra pielii omului şi produc efecte care devin vizibile după câteva ore, când apare o uşoară roşeaţă, numită de medici eritem. Trebue să se facă o deosebire între eritemul produs de razele ultraviolete şi arsurile care apar aproape instantaneu, produse de razele infraroşii, care sunt raze calorice. Eritemul adevărat apare de obicei seara, după o expunere pe plajă la soare în timpul zilei, mai mult decât au prescris medicii.

Această acţiune a razelor ultraviolete asupra pielei se transmite mai departe asupra sistemului simpatic şi asupra glandelor cu secreţiune internă. Deasemeni are o influenţă binefăcătoare asupra creşterii şi formării sistemului osos, exercitând o acţiune antirahitică, măreşte numărul globulelor roşii din sânge şi conţinutul lor în hemoglobină.

In vederea tratamentului cu raze ultraviolete s'au construit lămpi speciale la care se poate regla după voe debitul de radiaţiuni ultraviolete, şi care pot fi folosite şi în timpul iernii, când nu se poate face plaje.

O expunere de trei ore pe zi la lumina unei lămpi de ultraviolet de 100 waţi este suficientă pentru a aduce vindecarea în multe cazuri de rachitism şi chiar în paralizie. S'au făcut experienţe spre a se arăta efectul acestor radiaţiuni şi asupra păsărilor şi peştilor.

S'a luat două perechi de canari; una a fost menţinută într'o cameră unde primea prin fereastră lumina solară, cealaltă a fost pusă în fiecare seară timp de trei ore şi jumătate sub influenţa razelor ultraviolete produse de o lampă specială cu incandescenţă, de 60 waţi.

Rezultatele obţinute sunt următoarele: perechea de canari supusă radiaţiunilor a născut în trei zile, a făcut apoi 11 ouă, din care au scos trei pui sănătoşi şi robuşti, care au trăit ajungând la maturitate, buni cântăreţi şi foarte vioi.

Perechea cealaltă, ţinută numai în casă, a născut în trei săptămâni, a făcut 8 ouă din care a scos un singur pui, care după şapte zile a murit de rachitism.

Aceleaşi fenomene se observă şi la animalele care sunt ţinute multă vreme în casă, ca papagalii, câinii, etc.

*

O problemă de o deosebită importanţă s'a pus în ultimul timp în domeniul radiaţiunilor ultraviolete foarte scurte. Este vorba să se arate că sângele nostru emite radiaţiuni cu lungimea de undă a celor ultraviolete şi că, în anumite condiţiuni, în special când organismul este bolnav, aceste radiaţiuni se modifică sau încetează cu totul.

Se admite că radiaţiunile ultraviolete emise de sânge au lungimea de undă cuprinsă între 1900 şi 2500 angströmi.

Se constată că în cazurile de anemie pernicioasă, în leucemii şi în special în cancer, dispar complet ori ce fel de radiaţiuni, pe când în tuberculoză, sifilis, pneumonie şi tifos nu se modifică în mod simţitor emisiunea acestor radiaţiuni.

In laboratoarele clinice dela Charité, la Berlin şi în cele din Francfurt pe Main se cercetează în special emisiunea radiaţiunilor în diferitele faze ale cancerului.

Un fapt interesant s'a observat într'o serie de experienţe făcute asupra şoarecilor albi, constatându-se că dispare orice fel de radiaţiune a sângelui cu mult înainte de a apare vreun simptom clinic. La aceşti şoareci, după ce au fost inoculaţi pentru a se produce cancerul, după şase zile a dispărut orice fel de radiaţiune a sângelui iar primele simptome de cancer au apărut abia după două săptămâni.

In ceiace priveşte radiaţiunile sângelui omului, s'a stabilit că intensitatea de radiaţiune variază foarte mult chiar la un individ sănătos.

Această variaţiune este în strânsă legătură, la omul sănătos, cu munca pe care o face. Spre exemplu, s'a stabilit ca după 7—8 ore de muncă încordată, intensitatea de radiaţiune a sângelui se micşorează tinzând către zero şi revine la normal după două ore de repaos.

S'au făcut în ultimul timp unele cercetări în legătură cu radiaţiunile sângelui omului, în special în diferite boli, dându-se o deosebită atenţiune cancerului,. Toate cercetările în domeniul cunoaşterii şi aplicaţiunilor razelor ultraviolete trebue să recunoaştem însă că sunt abia la început, totuşi rezultatele de o deosebită importanţă obţinute până acum, ne îndreptăţesc să afirmăm că şi în acest domeniu ştiinţa ne rezervă încă multe şi mari surprize.

Prof. dr. CHR. MUSCELEANU

● **Un inginer olandez, ajutat de mai mulţi chimişti, a isbutit să fabrice din cartofi o substanţă transparentă, asemănătoare sticlei şi celuloidului, care poate fi tăiată, găurită şi laminată cu cea mai mare uşurinţă. Acest material permite trecerea razelor ultra-violete, nu arde decât foarte greu şi este eftin.**

● **Există în Statele-Unite 20.000.000 aparate de radio, 9.250.000 răcitoare electrice şi 1.200.000 maşini de gătit electrice. Tot restul lumii, la un loc, numără mai puţine aparate electrice.**

● **Cea mai mică şi cea mai densă stea descoperită până astăzi, este un satelit al lui Sirius. Materia din care este compusă are o densitate neînchipuit de mare. Calculele arată că o gămălie de ac din materia acestei stele, adusă pe suprafaţa pământului ar cântări 25 tone.**

Un mic groenlandez speriat de aparatul fotografic.

Groenlanda și eschimoșii ei.

mai mare decât Franța, Germania, Italia și Spania la un loc. Dar ce folos: patru cincimi din ea sunt acoperite de zăpadă, în timp ce locuitorii se reduc la 16.000 eschimoși și trei sute de danezi.

Mănunchiul de eschimoși din Groenlanda nu aduce Danemarcei nici-un câștig. Dimpotrivă, în loc să plătească impozite, ei constitue un fel de familie săracă pe care guvernul danez se simte dator s'o apere de mizerie. Danemarca le trimite făină, petrol, untură, cărți, medici, aparate de radio, institutori și ziare.

In Groenlanda nu există poliție și nici închisoare, fiindcă eschimoșii nu cunosc beția — importul alcoolului fiind interzis în patria lor înghețată.

Țara aceasta cu 16.000 locuitori

Gheţarii sunt singura mare bogăţie a Groenlandei.

Groenlanda este uriașa colonie polară a celui mai mic regat european, Danemarca.

Insula aceasta înghețată — pe care mulți geografi o socotesc peninsulă — ocupă o suprafață

La şcoala primară groenlandeză din Sukkertoppen.

şi mare aproape cât un continent, a fost de mult, în tinereţea globului nostru, legată de Labrador, de Islanda şi de Europa. Ea s'a rupt însă şi a pornit-o singură spre Nord, ajungând după milioane de ani la locul unde o găsim azi. Coaja de ghiaţă care o acoperă are pe alocuri 3.000 m. grosime şi de aceea soarele verii nu poate desgheţă decât o subţire pojghiţă de ghiaţă, la suprafaţă. În cele 3 luni cât durează vara— şi după care începe lunga noapte polară — apar muşchii, lichenii, înfloresc câteva plante şi dau frunze sălciile şi mestecenii pitici. Tot atunci se trezesc din amorţeală vulpea albastră, iepurele polar şi ursul alb.

Dar în subsolul Groenlandei, sub ghiaţă şi stâncă, zac bogăţii nebănuite. Geologii au descoperit până acum grafit, aramă, criolit şi multe alte metale. Danezii nu sunt însă lacomi de bogăţii. Ei lasă comorile Groenlandei să doarmă sub mantia de ghiaţă, pentru ziua când toate celelalte avuţii miniere ale globului vor fi secătuite...

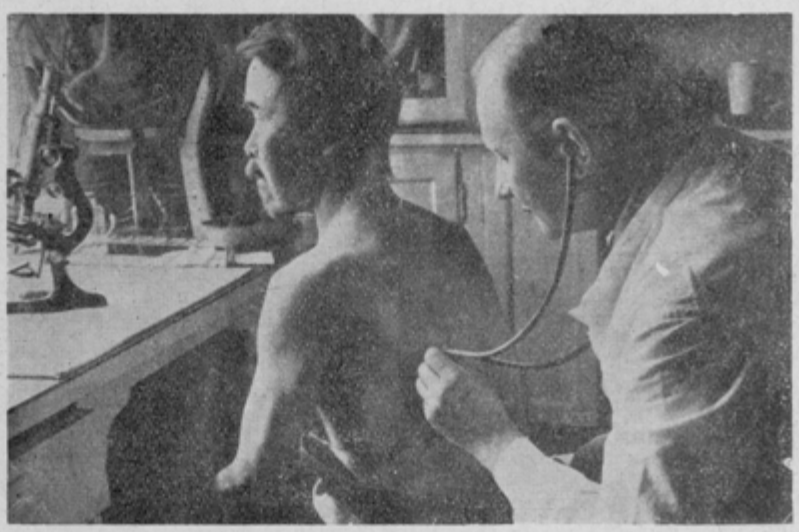

SUS : Cel mai mare duşman al groenlandezilor este tuberculoza. De aceea ei sunt consultaţi în fiecare lună.

JOS : După masă, la casa bătrânilor din Rejkyavik, pensionarii dorm la căldură.

PARISUL *oraş al muzicii simfonice*

Deşi, privind întreaga desfăşurare a vieţii muzicale pariziene, se poate observa o scădere numerică generală a manifestărilor anului trecut, capitala Franţei rămâne totuşi prin excelenţă oraşul muzicii simfonice, menţinându-şi în acest domeniu o întâietate pe care nici un alt centru internaţional nu i-o poate precupeţi.

Astfel, în cursul stagiunii trecute au activat, în Paris, 6 orchestre simfonice permanente care au dat, în total, nu mai puţin de 208 concerte.

Acest haos polifonic a fost distribuit auditorilor de către marile asociaţii simfonice, după cum urmează:

Orchestra „Colonne", 48 de concerte.

Orchestra „Pasdeloup", 48 de concerte.

Orchestra „Lamoureux", 48 de concerte.

„Orchestre symphonique de Paris", 22 de concerte.

„Societatea concertelor", 22 de concerte.

Orchestra „Poulet-Siohan", 20 de concerte.

Primele audiţii au atins numărul impresionant de 67. Recordul lor a aparţinut asoc. „Poulet-Siohan", cu 19 prime audiţii, căreia i-au urmat la scurt interval orchestrele „Pasdeloup" cu 17 prime audiţii şi „Colonne" cu 15 prime audiţii. Orchestrele „Lamoureux" şi „de Paris" au totalizat respectiv, 9 şi 7 prime audiţii.

Prin imensitatea conţinutului lor şi prin valoarea lor artistică, aceste concerte au arătat, odată mai mult, că în muzică, oraşul lumină îşi menţine cu tărie renumele.

Trebue să se ştie însă că, aceste 208 concerte, nu reprezintă întreg bagajul simfonic al stagiunii pariziene trecute, care a înregistrat şi alte numeroase concerte, fie al altor asociaţii, tot cu caracter permanent, dar cu un program de lucru mai redus, cantitativ, fie al unor mari orchestre străine, în trecere prin Paris.

Astfel au fost concertele date de „Societatea filarmonică din Paris", de „Asociaţia şcoalei normale de muzică", de „Asociaţia de studii mozartiene", de „Filarmonica" din Berlin şi de alte grupări simfonice.

Acestea toate au ridicat numărul concertelor simfonice până în preajma lui 250, bilanţ muzical într'adevăr impunător.

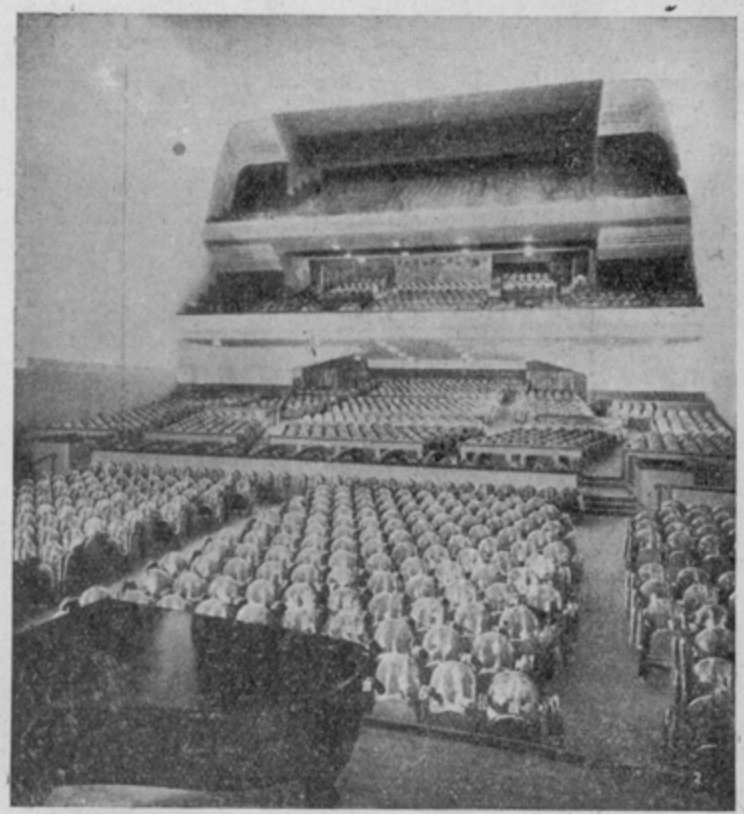

Sala Pleyel, una dintre cele mai frumoase săli de concert din Paris

H. Vintilesou

BALCIC

Pan N. Vizirescu.

Un scârţâit de poartă care era întotdeauna acelaş, vestea zilnic intrarea coanei Lina în curtea noastră. Dânsa ne era vecină şi intrase în programul casei în chip atât de necesar, că o absenţă ne-ar fi alarmat pe toţi cu bănueli dintre cele mai îngrijorătoare.

Işi potrivise ora înaintea mesii, când la bucătărie abureau mâncările cu arome pofticoase şi era întotdeauna binevenită, mai ales pentru rosturile religioase ale mamei, care nu se liniştea niciodată dacă nu făcea în fiecare zi câte o rânduială pentru sufletele celor morţi.

După socoteala mea, însă, motivul principal care o aducea pe coana Lina la noi, era altul. Căci avea şi dânsa întocmeli mulţumitoare lăsate de răposatul, care-şi primea uneori lauda postumă a fostei sale soţii, dar mai adesea cuvinte de ocară pentru câte o făcuse să sufere, după cum se mărturisea.

— De când s'a prăpădit dumnealui, nu mai am crezământ la nimeni, coană Mario!... se jăluia către mama în unele clipe de aducere-aminte a altora mai senine, pentru ca, pe loc, furată de alte răscoliri, să-l pomenească altfel:

— Mânca-l-ar viermii neadormiţi ai iadului, că rău a mai fost, coană Mario!

— Nu zice aşa, că e păcat mare! stăruia mama.

— Păi că, Dumnezeu să mă erte, da' când îmi aduc aminte de el, aşa mai mă uşurez şi eu... Lasă, nu e vorbă, că şi-a luat el plata. Acum o fi în stăpânirea lui Sarsacot. Cum mi ţi l-o fi jumulind şi l-o fi mângâind cu grăpile pe spinare: „na, să te saturi, că şi tu ai fript zilele unei femei care ţi-a fost tovarăşă credincioasă".

După câte se ştiau, biata noastră vecină a-

vusese o viaţă foarte nefericită. Şi nu-şi aflase liniştea nici după moartea dumnealui. Că mai avea două fiice pe care de multe ori le vedeam dela fereastra camerei de sus, unde-mi petreceam timpul.

Amândouă erau voinice. Dar una îmbătrânise de muncă şi necazuri şi trăgea ca o vită în jugul celeilalte care avea nerv aprins în trupul ei şi ştia să-i poruncească soru-si, ba când nu-i venea ceva la socoteală, s'o păruiască şi pe ea şi pe biata coana Lina.

Atunci răsuna curtea de vorbele grele ale fetei bătăioase şi, dacă ne 'nduioşau deseori suferinţele bătrânei, apoi ea se mângâia că nu-i ştie nimeni traiul din casă.

Scââârţ... făcea poarta în fiecare zi pe la ceasurile unsprezece, şi dintr'o schimbare de priviri, mă lămuream cu frate-meu repede cine este musafirul.

— Monitorul Oficial, zicea el.

— Hai jos!

Şi coboram scările 'n fugă, ţinând drumul drept la mama în bucătărie. Coana Lina ajungea în urma noastră. Deschidea binişor uşa, spunea „săru' mâna" şi, ca şi cum ar fi fost în continuarea vreunei trebi, începea să pună câte un lucru la locul lui. In vremea asta vorbea, vorbea pe nerăsuflate, căci asta era faima ei şi poate cauza care-o făcea să vie atât de regulat la noi. Termina repede cu lucrul de care se apuca ş'apoi trecea lângă uşă pe un scaun, c'o mână 'n sân şi alta sub falcă, într'o poziţie atât de liniştită, că-ţi venea să crezi că nu vorbeşte ea.

Coana Lina aducea în fiecare zi, la ceasurile unsprezece, ultimele ştiri despre cele ce se petreceau între marginile oraşului nostru. Avea întotdeauna material bogat şi precis. De unde şi cum îl culegea, n'am ştiut niciodată. Ca o adevărată gazetă care izbuteşte să se facă necesară pentru tot felul de întâmplări, Coana Lina aducea veşti politice, relata întâmplări, făcea cronica oraşului sub aspectul modei, al vieţii economice şi excela în faptele senzaţionale precum şi în cele care priveau viaţa intimă a persoanelor din elita oraşului.

— Săru' mâna, coană Mario! Aţi auzit? N'aţi auzit! Eri a venitără dela Bucureşti un prifisor nou pentru şicoala băeţilor cu şapcă ca ai d-tale. Zice că e moldovean. E frumos ca o fată mare şi nu e 'nsurat. D'aia, aseară l-a şi poftitără la masă procopsâtul ăla de Mazâlu care-a fost primar şi ţâne pe Marghioala aia grasă; ăla de s'a ţinut cu fata Solomoneascăi, de i-a făcut stradă şi pădure cu parc în locurile pustii din dosul şandramalei unde şade. Zice că cum s'a aşezat băiatul la masă, a şi 'nceput să-i dea pontu pentru fie-sa şi pentru ca să-l bage în partidu lui, adică al liberarilor mai bătrâni, c'ai fi ştiut şi d-ta că nu mai sântără la un loc de când a venit Regele ăl mare. I-a zis-o pe faţă: „să ştii dom'nle, că din casa noastră n'o să mai ieşi".

Da' prifisoru, băiat deştept, a tăcut şi bine-a făcut, n'oaşa, coană Mario? Ce, să-şi bage el în cârd cu sluta aia de păr'că e damigeană?

Şi 'n vreme ce mama îi aşeza în faţă măsuţa cu mâncările calde, îmbiind-o să se apropie de ele, coana Lina trecea la alte subiecte.

— Ai auzit de galonatu care-a ţinut pe fata aia care era prietenă cu cumnata verişoarei fetei d-tale?

Mama zâmbea fără să mai încerce a descoperi pe cel indicat prin şirul atâtor rudenii şi prietenii, de iscusinţa coanei Lina, dar oricum s'ar fi arătat că ştie, precisa informatoare n'o lăsa nelămurită.

— ...de ăla, care-a luat pe bulgăroaica lu' Ivan, de-i zice lumea „Cocostârc"?! I'auzi c'ast' noapte era s'o tae cu sabia. Aia e femeie blestemată, coană Maria. Are necuraţi în burtă şi l-a băgat în sperieţi, săracu. Da' fie, c'a bătut-o de i-au rămas semnele negre ca lipitorile pe coaste. Degeaba, dacă are ducă-se pe pustii, n'o poate potoli în niciun chip... Aoleo, uitasem: ce-a mai fost ş'asdimineaţă 'n piaţă!!... Să răzi să mori, coană Mario. Se 'ntâlniră când cumpărau castraveţi de murat, nevasta spiţerului din strada mare, cu fata Cartofeascâi, aia de vă spuneam eu că trăieşte cu spiţăru, c'a văzut lumea când a oprit la ea cu birja de i-a dus o coroană de flori. De taina asta zice c'a aflat şi spiţereasa şi când o văzu acolo, 'n piaţă, căută

nod în papură şi nu se lăsă până nu începu scandalul. Atât a trebuit şi pe urmă să te ţii... S'au păruitără, şi-au datără cu huidiu, ş'au fluerat vardiştii de răsuna tot târgul. Abia le-au pututără desface. Se strânsese toată piaţa şi râdea lumea de nu se mai putea ţine de şale...

„Mai sunt două care-ar să se 'ncaere acum, curând, curând. E fata lu directoru de bancă care-a fost la Craiova de şi-a făcut rochie cu marafeturi franţuzeşti, de curg jărjalele după ea ca după altă haie. S'a bosumflat, vezi dumneata, că i-a luat tiparu a lui „Mormolocu".

„Lasă-le să se târnuiască — de-ar da Dumnezeu, coană Maria, — că ăştea nu mai ştiu ce să facă de grase.

Aşa spunea până isprăvea toate noutăţile. Pe urmă se ridica după scaun grăbită:

— Aoleo, eu mă dădui în vorbă şi mi s'o fi ars mâncarea pe foc! Da d-ta ce găteşti azi, coană Mario ?

— Ce ţi-am dat şi d-tale, coană Lina !

— Că bine zici ; vezi, cu vorba mea, uit d'alelalte... Săru' mâna, coană Maria !

Şi pleca strecurându-se cu grabă pe portiţă.

Târziu, cam pe la jumătatea anului, venisem pentru câteva zile pe-acasă, din Craiova unde urmam liceul cu frate-meu, ca să luăm parte la o bucurie a familiei noastre. Era tocmai în toiul anului şcolar.

Coana Lina ne vizită cu acelaş regularitate. A venit ş'atunci să ne-aducă o veste care verifica temeinicia altora spuse mai de mult şi confirma unele presupuneri alei ei.

— Eri ă fostără aici un inspector pentru profesorul venit din Moldova. Zice că a picatără pe neaşteptate numai pentru el şi trei ceasuri nu l-a lăsatără de loc să răsufle. Când îl ducea la copiii ăi mai mici, când la ăi mai mari. L-a frecatără de ieşau năstropi din el, săracu....

I'auzi că nu i-a plăcut cum face cu copiii şi i-a spus-o la obraz. Bietu băiat, a căzut ceru pe el. Şi-a dat seama că la mijloc e o duşmănie, da' ce putea să facă el, coană Mario, spune şi d-ta ? Că dacă l-a lucrat primaru cu partidu lui cu tot, că n'a vrut să se uite la fie-sa, putea el care e străin să-l biruiască ? Zice că stă până s'o termina anul şi pleacă de-aici. Să plece săracu, să plece unde l-o duce norocul, că nicăeri nu cred să mai fie lume ca aici, păcătoasă şi rea.

Altădată, cam pe sfârşitul verii. Începuseră ploile cu miros de toamnă şi grădina noastră îşi ofilea podoaba. Stam la fereastră şi priveam cu melancolie plin de grijile unui început de an care iarăşi avea să mă smulgă din casa părintească. Gândurile mă purtau pe toate cărările dragi, când deodată aud în curtea vecină un plânset pe care nu-l mai auzisem niciodată. Ştiam ce s'ar fi putut întâmpla, dar nu puteam să-mi explic plânsul coanei Lina atât de dureros. Fusese o luptă crâncenă cu sgomote mari şi afurisenii, ţipete scoase de fata cea bătăioasă ş'acum se auzea numai ecoul jalnic, amestecat cu picuratul mărunt şi întristător al ploii.

A doua zi, când a scârţâit poarta, m'am repezit la fereastră. Coana Lina, după ce a închis-o încet, a întârziat câteva clipe ca să-şi şteargă ochii cu mâneca hainei.

Am intrat în bucătărie în urma ei şi-am găsit-o şezând pe scaun, cu capul întors într'o parte şi cu palma întinsă pe obraz. Încerca ea să acopere ceva, dar nu izbutea, căci tot răsbea colţul unei sgârieturi, iar de-asupra ochiului se vedea bine o pată vânătă.

A tăcut.

— Da' ce ţi s'a întâmplat, coană Lino ? a întrebat-o mama, privind-o mai de-aproape.

— Te uiţi la semnele astea ale mele, coană Mario ? a început ea să zâmbească. Doamne păzeşte, cine ştie ce vă mai vine să credeţi. Aseară am vrut să scot nişte ceapă din pivniţă şi când coboram pe scări, mi s'a stins lumânarea. Nu zici c'am alunecat şi m'am dus de-a dura, de credeam că m'a şi găsit leacul răposatului ? S'a spart şi farfurie şi tot ; m'am lovit de pereţi şi m'am sgâriat în cioburi de m'am ales cu rănile pe care le vedeţi. Doamne păzeşte... bine că nu s'a întâmplat mai rău, coană Mario !...

Da nu ştiţi una; să vă spun c'a fost sindrofie aseară la poliţai ca să-şi logodească fata cu băiatu ăluia de zice lumea c'are şase degete la piciorul stâng ş'o ureche mai mică...

— Biata coana Lina... a zis mama fără să audă vecina noastră.

PAN. M. VIZIR ESCU

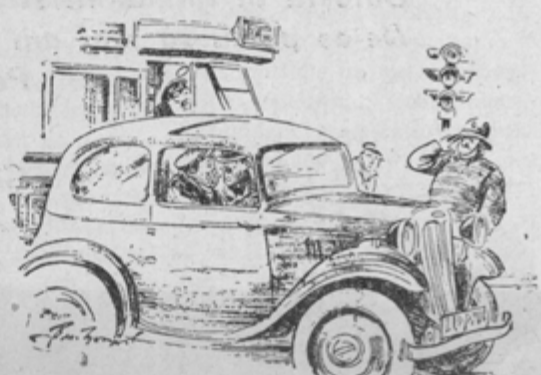

— Ne salută sergentul.. Mi se pare că am furat o maşină a poliţiei!...

Tristeți

Cea mai mare tristețe, drumeață
După vremea ce 'n vreme s 'afundă,
Nu mă doare — cu tragica-i undă —
Cât desgustul de viață.

Albe roze pe frunte puneți-mi,
Ori îmi dați s'amiros mătrăgună:
Nu mi-e dania rea, nu mi-e bună
In amurgul vieții-mi.

Deopotrivă de stearpă și-amară
Se prelinge a soarelui dungă
Peste ora ce trece, prelungă,
In tăcuta-mi sahară...

— De-aș putea să mai scapăr ca eri
Duioșia în inima-mi strânsă!
De-aș putea să mai am geana plânsă
Pe sbătute dureri!

GEORGE DUMITRESCU

Fiecare femee trebue să ştie să fie, la nevoe, o bună infirmieră.

Primele trei roluri ale infirmierei.

Citiţi cu atenţie aceste sfaturi! Ele sunt totdeauna folositoare!

Intâiul rol :

Apărarea

O infirmieră trebue să asigure bolnavului şi celor din jurul său condiţiile de bună stare şi de igienă cele mai favorabile vindecării.

Camera bolnavului. — Ea se va strădui în primul rând, mai ales dacă este vorba de o boală infecţioasă, să reducă mobilierul camerei bolnavului la maximul de simplicitate, prin suprimarea obiectelor de prisos

Pentru o instilaţie în ureche, vărsaţi lichidul picătură cu picătură, nu în conductul auditiv ci de-alungul pavilionului, de unde se va scurge singur.

care reţin praful şi mirosul sau împiedică circulaţia : bibelouri, perne, scaune, covoare, stofe care nu servesc decât ca ornamente. Parchetul trebue să fie gol sau acoperit cu o pânză uşor de spălat. Medicamentele şi instrumentele necesare vor fi aşezate nu la căpătâiul bolnavului, ci la oarecare distanţă, pe o măsuţă acoperită cu un şervet sau o placă de sticlă. In orele liniştite ale dimineţii, când bolnavul în mod obişnuit are mai puţină febră şi este mai puţin obosit, se va face

Instilaţia în nas se face numai când bolnavul lasă capul pe spate

curăţirea odăii, ştergând mobilele cu o pânză umedă, fără sgomot. Ferestrele vor fi deschise ca să poată intra cât mai multă lumină şi aer proaspăt. Nici un bolnav nu se opune unei ferestre deschise, chiar când timpul nu este frumos. Aer, dar nu curent de aer. Bolnavul, bine acoperit, poate fi apărat cu un paravan.

Pe timp rece, ventilaţia va fi asigurată de un foc aprins. Camera bolnavului trebue menţinută la o temperatură cuprinsă între 16° şi 18°. Cel mai

Pentru instilaţia în ochi, bolnavul trebue să lase capul pe spate ; lichidul se picură între ochi şi pleoapa inferioară.

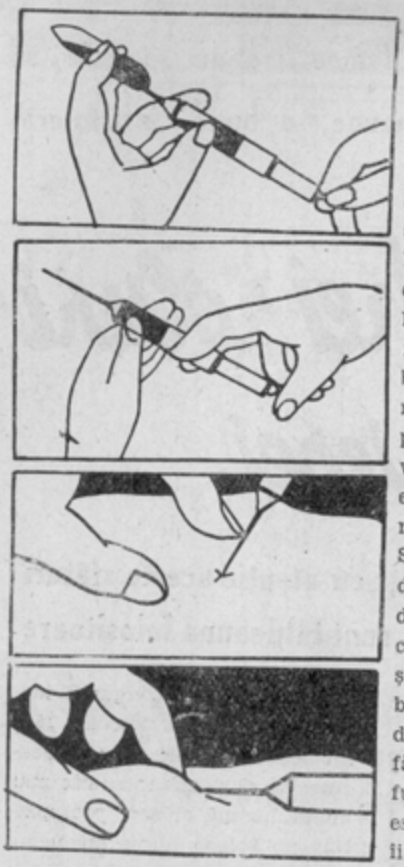

CUM SE FACE O INJECȚIE. 1. Trăgând pistonul, se aduce lichidul din fiolă în seringă. 2. Se împinge ușor pistonul, spre a goni aerul. 3. Pentru o injecție intramusculară, se înfige acul perpendicular, brusc. 4. Pentru o injecție hipodermică se ridică pielea și se înfige acul seringei oblic.

bun mod de încălzire este focul cu lemne, în soba deschisă. O încălzire centrală bine potrivită, un radiator electric, pot fi întrebuințate, cu condiția de a se corija uscăciunea aerului prin vaporizarea apei din câteva vase. Cu nici un preț nu trebue să folosim încălzirea cu cărbuni, în sobe de metal sau teracotă. Luminarea odăii, noaptea, se va face prin vechea candelă cu untdelemn sau cu o lampă electrică a cărei strălucire este întunecată printr'un abat-jour sau ecran.

Patul. — Patul trebue să fie astfel așezat încât să se poată ajunge la el din două părți. Este preferabil să fie de metal, cu somiere și saltele, nu de puf. Numărul și grosimea cuverturilor sunt variabile. Natura boalei fixează întrebuințarea și numărul pernelor. O saltea de pânză ceruită sau o cuvertură veche, îndoită de mai multe ori, este bine să se pună sub bolnavul care transpiră mult. Schimbăm cuvertura, fără să deranjăm bolnavul, trăgând-o de capete. In unele boli grave, când sunt de temut răni ale șezutului, punem sub șezutul bolnavului o pernă pneumatică de cauciuc. O operație grea de făcut este schimbarea cearceafului de sub bolnav, când el este nemișcat și orice mișcare îi este dureroasă. Unul dintre clișeele noastre explică clar modul de procedare.

Adesea este nevoe să combatem răcirea extremităților prin introducerea în pat a unei cărămizi calde învelită în pânză.

Curățenia. — Infirmiera are misiunea să țină corpul bolnavului în cea mai perfectă curățenie. Ea trebue să profite zilnic de orele când bolnavul este mai liniștit ca să-i spele obrazul, mâinile, gura și dinții, să-i pieptene părul, să înlăture mirosul urât al boalei cu apă de Colonia atât cât permite starea bolnavului. Rufăria va fi schimbată cu precauțiune, cât de des se va putea.

Hrana. — Când bolnavul poate bea și mânca, trebue să se respecte regimul indicat de medic și adesea să i se vină în ajutor bolnavului, dându-i mâncarea la gură. Un bolnav cu febră trebue să bea mult și adesea să sugă zeamă de portocale și de struguri, ceaiuri, limonăzi, lapte, câte odată vin. Infirmiera trebue să-i satisfacă cererile raționale, dar să-i refuze cu energie satisfacerea dorințelor vătămătoare și, în general, să împiedice pe bolnav să-și complice boala prin imprudențe.

Asepsia. — Infirmiera are grijă de toate măsurile de curățenie și desinfectare prescrise: să pregătească spălarea antiseptică a rufelor murdărite, să sterilizeze fie cu apă fiartă, fie prin ardere cu alcool, instrumentele. Atentă ca să limiteze întinderea contagiunii, ea veghează asupra curățeniei mâinilor ei, obrazului, corpului și nu se apropie de bolnav până ce n'a îmbrăcat o bluză ce se spală ușor, un voal care să-i acopere părul și pe care le scoate de câte ori iese din cameră.

Ea știe să îndepărteze pe părinți și prieteni, se va opune — fără permisiunea medicului — vizitelor obositoare, este discretă, vorbește încet și rar persoanei pe care o îngrijește, și

Spre a opri hemoragia, legați puternic membrul rănit, mai sus de locul de unde isbucnește sângele

păzește liniștea în jurul patului suferindului.

Al doilea rol :
Observația

Infirmiera trebue să acorde atenție tuturor evenimentelor mari și mici ale boalei, ca să poată ajuta astfel pe medic; somnolență sau insomnie, delir, confuzie mintală, greutate trecătoare în vorbire, tremurături, convulsiuni, hemoragie, sincopă, tuse, vomitări, frecvența și forma tuturor evacuărilor. Ea va păstra, dacă trebue, toate produsele expectorate, vomitări și alte dejecții, în vase potrivite și ținute departe de cameră, pentru ca medicul să le poată examina.

Este foarte folositor să știe să numere repede respirațiile bolnavului pe minut, observând ridicările pieptului în acelaș timp cu secundarul ceasornicului; să ia pulsul și să-și dea seama de iuțeala și neregularitățile lui; să ia la ore fixe, cu un termometru medical, temperatura bolnavului și s'o noteze.

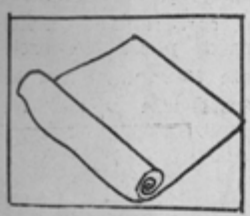

Spre a schimba cearceaful bolnavului, înfășurați cearceaful de schimb și desfășurați-l pe măsură ce înfășurați cearceaful vechi.

O ridicare bruscă și considerabilă a febrei, o scădere bruscă a temperaturii, slăbirea extremă, neregularitatea sau iuțeala pulsului, absența completă a urinei, sincopa, convulsiile, vomitările cu sânge, etc., sunt fenomene a căror cauză n'o poate cunoaște, dar a căror însemnătate și primejdie o va face să cheme de urgență medicul.

Al treilea rol :
La lucru

In sfârșit, infirmiera își va aminti că ea nu are știința necesară ca să ia o inițiativă, mai puțin încă să critice hotărîrile omului științei. Dar acesta recurge la ea pentru un număr de amănunte ale tratamentului.

Masagiile cele mai obișnuite sunt de șapte feluri. Intâi, apăsarea, cu podul palmei...

Pansamente. — Adesea îi

...apoi frecarea, cu podul ambelor palme...

este încredințată pansarea rănilor. Ea le descoperă cu grijă și îndemânare, luând jos bandajele și substanțele absorbante, la nevoe cu ajutorul apei calde sau a unui lichid prescris de medic. Face apoi toaleta rănilor, pune medicamentul ales, tifon proaspăt și leagă totul cu benzi aplicate corect și solid. Acest serviciu, mai mult decât oricare altul, cere antisepsia mâinilor operatorului și, în general, cea mai mare curățenie.

... frământarea, între palmă și degetul cel gros...

...mângâerea, cu latul degetelor...

...vibrarea, în spirală, pe spate, cu degetele lipite..

Medicamentele. — Infirmiera dă bolnavului medicamentele, respectând scrupulos orele și dozele prescrise. Orice femee, cu oarecare îndemânare și cu bună voință va învăța ușor să facă corect o spălătură intestinală, irigație sau introduceera unei sonde, instilații în ochi, urechi, nas, badijonările amigdalelor și faringelui. Ea va

... trepidarea, o vibrațiune mai înceată, cu apăsare...

...și însfârșit, tocarea, mici lovituri alternative, cu muchea mâinilor.

Iată cum se pune o ventuză obișnuită: încălzim interiorul paharului cu vată sau hârtie aprinsă și apoi lipim ventuza pe piele. Spre a ridică ventuza, apăsați pielea, astfel ca să produceți o deschidere pe unde să pătrundă aerul.

tampona fosele nazale anterioare în timpul unei sângerări din nas și va ști că expectorările și vomitările cu sânge care vin dela stomac și plămâni sunt combătute, până la sosirea medicului, prin nemișcare, liniște, suprimarea hranei și băuturilor, sugerea pastilelor de ghiață, uneori (în caz de vomitări) aplicarea unei băsici cu ghiață pe stomac.

ALTE OPERAȚII MĂRUNTE

Injecții sub-cutanee sau intramușchiulare. — Se fac cu a-

Înainte de a pune o lipitoare, spălați și frecați pielea, apoi puneți câteva picături de lapte și zahăr și răsturnați lipitoarea.

jutorul unei seringe mici, de preferat toată de sticlă, la care se adaptează un ac gol. Corpul de pompă și pistonul seringei sunt mai întâi fierte separat, iar acul ars în flacără de alcool. Lichidul de injectat se vinde în fiole. Înainte și după injecție, se toarnă o picătură de tinctură de iod pe locul injecției.

Când lipitoarea s'a desfăcut, acoperiți rana cu un desinfectant (iod, etc.).

Băi reci terapeutice. — Bolnavul este fricționat mai întâi cu un burete muiat în apă căldicică, apoi băgat în baia a cărei apă este cu cinci grade inferioară temperaturii corpului. Bolnavul va avea capul acoperit cu un compres rece care trebue mereu schimbat, și i se masează pieptul și membrele. După 10-20 de minute, la prima tremurătură, este scos din baie, uscat, dus la pat și încălzit cu încălzitoare și cuverturi.

Impachetări umede. — Bolnavul, lăsat în pat dar așezat pe o saltea cauciucată, este învelit într'un cearceaf, îmbibat cu apă rece și stors, apoi este bine acoperit. După o oră, îl descoperim, îl schimbăm și îl încălzim.

Masaje, fricțiuni, ungeri, badijonări. — Masajele trebuesc mai ales învățate; ele constau din atingeri în sensul circulației, adică mergând dela periferie spre inimă, din frământare, etc. Fricțiunile se fac în toate sensurile, cu mâna uscată sau cu un țesut absorbant îmbibat cu un lichid, în general alcool. Ungerea este aplicarea pe piele a unui medicament gras și uleios. Badijonările se fac cu tinctură de iod, gaiacol, terebentină, fără frecare.

Ventuzele. — Ele sunt niște pahare mici de sticlă care se aplică pe piele, după ce s'a făcut vid. Ca să le punem, introducem în fiecare pahar o bucată de vată care trece puțin peste margini și căreia i se dă foc la o lumânare. În timp ce vata arde încă, aplicăm cu pu-

Înainte de a se pune o ventuză cu sânge, faceți o sgârietură ușoară cu un cuțit desinfectat.

tere ventuza. Flacăra se stinge imediat și vidul obținut prin ardere, atrage pielea înăuntrul paharului, care rămâne astfel bine prins de piele. Ventuzele sunt lăsate 10 minute. Așa se pun ventuzele zise „uscate". Ne

Când paharul este plin cu sânge, ridicați-l cum am arătat mai sus, spălați rana și pansați-o.

servim de asemenea de ventuze pentru scoaterea sângelui. Pentru, aceasta, după ce am pus și am scos ventuzele, sgâriem ușor umflăturile produse, cu ajutorul unei lanțete sau cu alt instrument desinfectat mai întâi; apoi punem altă ventuză pe același loc și sângele se scurge prin sgârietură. Spălați aceste răni neînsemnate, pudrați-le cu talc și apărați-le cu un tampon de vată.

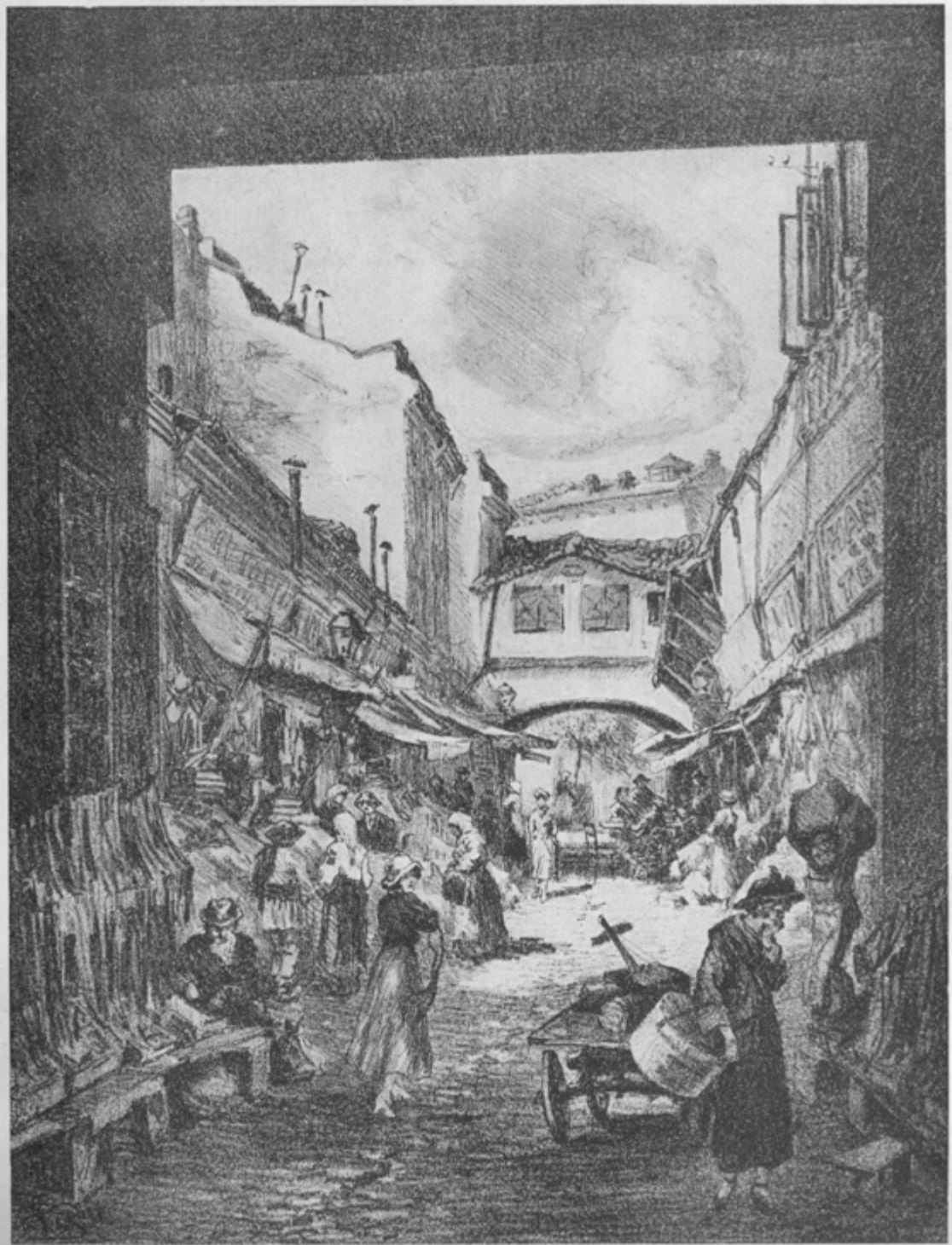

BUCUREȘTII DE ALTĂ DATĂ / «STR. PÂNZARI» *AL. POINTEVIN-SKELETTI*

BISERICA DIN IEUD

Foto Arh. A. PETIT

Porumbeii călători

In antichitate Evul mediu Războiul mondial și până azi

Din cele mai vechi timpuri omenirea a folosit porumbelul domesticit ca purtător de știri, în diferite ocaziuni, fără ca pentru asta să fi existat o rasă aparte. Biblia ne spune că Noe a primit cea dintâiu veste de salvarea corabiei lui, printr'un porumbel. Iar istoria stabilește cu ajutorul sculpturilor murale, rămase pe monumentele egiptene, că, cu 3000 ani înainte de Hristos, încoronările și festivitățile date de faraoni erau anunțate poporului prin câțiva porumbei, ce-și luau sborul din spatele tronului împărătesc. Alte asemenea sculpturi de pe acea vreme ne mai arată că marinarii egipteni, în apropierea porturilor, dădeau drumul la porumbei, care anunțau sosirea năvilor la uscat.

Grecii își anunțau victoriile în războaie și succesele la jocurile olimpice tot cu ajutorul porumbeilor, după cum ne vorbește Anacreon.

Romanii s'au folosit și ei de acești mesageri în jocurile, luptele lor, legându-le la gât câte o panglică în culoarea învingătorului, iar despre întrebuințarea lor în asediul cetăților ne mărturisesc o seamă de scriitori latini, printre cari Virgilius, Catone, Varo, Aelian, Columbella și alții. Pliniu cel Bătrân ne relatează chiar felul cum au fost întrebuințați porumbeii la asediul cetății Mutina, astăzi Modena, de către ostașii împăratului Justinian, în anul 43 înainte de Hristos. Detalii se găsesc și în descrierile războaielor lui Cezar și Dioclețian.

Mai târziu, pe vremea cruciadelor, porumbelul a fost mult întrebuințat. Poetul Torquato Tasso în „Gerussalemme liberato" (cântul XVIII), îi aduce cele mai frumoase elogii.

Cronicarii olandezi citează rolul porumbeilor întrebuințați de Prințul Guillaume d'Orange, la asediul cetăților Harlem, (1571) și Leyda (1 74), când au făcut legătura între asediați și restul țării. Cu ocazia asediului cetății Levda, prințul era pe punctul de a se vreda spaniolilor, când porumbeii îi aduc știrea că digurile dimprejur au fost sparte, că vor sosi ajutoare și în consecință spaniolii vor fi nevoiți să se retragă. Drept recompensă națională, s'a decretat ca acești porumbei să fie întreținuți pe viață de Stat, iar după moarte îmbălsămați și păstrați în muzeul orașului.

Dar nu numai pentru scopuri războinice a fost întrebuințat porumbelul, ci el a adus foloase prețioase și presei, navigației, marilor financiari și comercianților. Averile enorme ale Casei Rotschild (Londra) se bazează pe știrile primite asupra războaielor napoleoniene, cu ajutorul porumbeilor.

In orient, poșta oficială

In Orient, sultanii și califii arabi, turci, persani etc., n'au găsit distracție mai frumoasă decât de a se ocupa cu cultivarea păsărilor și în special cu porumbeii.

De aceea, aproape toate rasele de lux au fost importate de europeni din Orient. Dar și primul porumbel special, cultivat anume ca purtător de

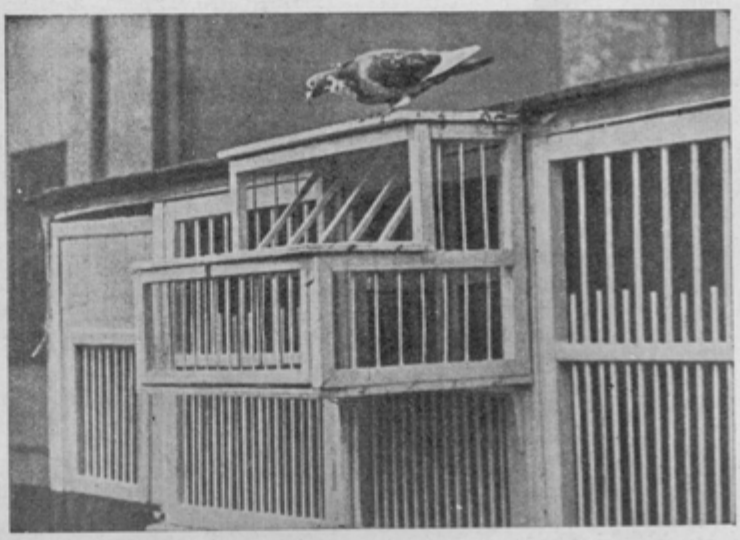

Cuști speciale pentru adăpostirea voiajorilor, într'o porumbărie specializată.

Cum se manevrează un porumbel călător spre a i se fixă de picior o depeşă.

ştiri, se pare, că este „carierul", un porumbel oriental, din acei de care s'a folosit califul Nur-Edin din Bagdad, care a înfiinţat, dacă relatările istorice sunt precise, în anul 1167, un serviciu de poştă cu porumbei, bine organizat, legând Bagdadul cu localităţile cele mai însemnate ale Siriei şi Egiptului. Faptul ne este confirmat de mai mulţi călători prin acele regiuni ca Volncy, Niebuhr, Lityow, Rabelais (1483—1553) şi alţii, cari spun că existau posturi fixe la distanţe de 40—50 km. unul de altul. In Persia, cam pe aceeaşi vreme, s'a folosit un porumbel poştar special numit bagdetta persană.

Rasa carier şi bagdetta persană a fost adusă în Europa de marinarii olandezi şi englezi; carierul joacă un rol foarte important în constituirea rasei porumbelului poştar modern-belgian.

Constituirea rasei speciale de poştari belgieni

Epoca de constituire a rasei belgiene se fixează între 1818 şi 1850. Intr'adevăr, bogata şi documentata literatură rămasă de pe urma unor columbofili renumiţi ca dr. Chapuis (Le pigeon voyageur belge), Rodenbach (Etudes colombophiles) şi Witouck (La colombophilie moderne, face dovada că belgienii au, incontestabil, meritul de a fi creiat, prin cultură sistematică, această rasă specială de porumbei purtători de ştiri.

In anul 1818 s'a înfiinţat prima Societate Colombofilă la Liège, experimentând încrucişarea a doi porumbei şi anume: unul de talie mică, dintr'o rasă locală, numită „cravata franceză", fiind caracterizată prin penele sbârlite la piept în chip de cravată şi prin cioc scurt, iar celălalt numit „le camus" foarte bun şi rezistent sburător. S'a ajuns ca puii născuţi, după oarecare antrenament, să sboare în anul 1820 la primul concurs între Paris-Liège, o distanţă de circa 320 km. Porumbelul sosit cel dintâiu în ziua când i s'a dat drumul, a fost purtat în triumf şi expus multă vreme în admiraţia tuturor. După un asemenea succes, Societatea şi-a continuat cu şi mai multă ambiţie activitatea, — izbutind ca porumbcii cultivaţi de ea până la 1840 să fie cunoscuţi şi apreciaţi sub numele de Poştari de Liège (Luttich).

Simultan cu activitatea desfăşurată de Societatea din Liège, o seamă de colombofili din Anvers, în frunte cu Peter Pittors, încep în anul 1820 o nouă încrucişare şi anume: porumbelul local de Liège, cu un alt bun sburător (columba gyratrix). Noii născuţi s'a constatat că sunt prea pasionaţi sburători, (rotitori), ca să se întoarcă repede şi direct acasă, ceeace a determinat pe crescătorii din Anvers ca începând din 1830, să-i încrucişeze cu „carier". Din încrucişarea acestor trei rase s'a putut fixa, până la 1840, rasa specială a poştarilor din Anvers (Antwerpen). Aceştia se deosebesc de poştaşii din Liège, prin talia mai mare şi mai lungă, ciocul deasemenea mai lung şi cu sbârcituri cârnoase mai marcate la rădăcina ciocului şi în jurul ochilor, toate acestea bine înţeles moştenite dela „carier".

Intre 1840 şi 1850, crescătorii din Anvers şi cei din Liège îşi încrucişează produsele lor, iar către sfârşitul acestei încercări de 10 ani, avem definitiv fixată: rasa specială belgiană, care după aceea se răspândeşte cu iuţeală în toate ţările civilizate. Cultivarea şi antrenamentul se fac în chip sistematic până la războiul franco-german din 1870, când porumbelul găseşte un admirabil teren de manifestare a calităţilor ce posedă.

Serviciile porumbelului călător în războiul mondial

In Franţa, pe colonel Reynaud, acela care în gradul de căpitan fiind, a organizat la Havre serviciul de poştari pentru Compania Internaţională Transatlantică, îl găsim în timpul războiului la locul cel mai nimerit, în Marele cartier general francez, ca specialist colombofil. El a

fost cel dintâi care a ajuns la ideia şi înfăptuirea porumbăriilor mobile.

Prin porumbării mobile, se înţelege un fel de camion închis, în interiorul căruia se instalează celule cu cuiburi pentru circa 40—80 de porumbei. Acoperişul camionului este îngrădit cu sârmă împletită şi acolo paserile se pot mişca în voe. In aceste porumbării erau introduşi puiandri de 5—8 săptămâni, care nu mai sburaseră niciodată.

Rezultatele apreciabile date de sistemul porumbăriilor mobile, mai cu seamă după luptele de la Verdun şi de pe Somme, au determinat înaltul comandament francez să înmulţească numărul acestor porumbării şi să caute prin toate mijloacele a perfecţiona serviciul colombofil militar. O notă a Marelui cartier general francez arată că legăturile cu ajutorul porumbeilor călători, în cursul ofensivelor din Somme şi Aisne, au dat rezultate neaşteptate, iar comandantul Raynal, din fortul Vaux, cere ajutoare în următorii termeni, prin ultimul porumbel călător ce-l mai are: „Ne menţinem încă. Primim atacul de gaze şi de fumuri foarte periculoase. Trebue să ne liberaţi de urgenţă. Deschideţi-ne imediat comunicaţia prin Souville. Acesta e ultimul meu porumbel".

In 1918 serviciul colombofil este ataşat la Marele stat major. Se instalează porumbării mobile pe căruţe cu două roate (arabà, tip colonial), foarte uşor de transportat ; se studiază apărarea porumbelului contra gazelor şi se înzestrează porumbăriile cu pânză anume pentru acoperirea coşurilor. Totodată se fac tuburi speciale de aluminiu, pentru transmiterea ştirilor (port-depeşe) şi nu se mai utilizează cotoare de pană de gâscă.

La 11 Noembrie 1918, data când s'a încheiat armistiţiul, armata franceză dispune în afară de porumbării fixe, de 195 porumbării remorci, de 40 porumbării instalate pe căruţe cu două roate (arabà) şi 6 porumbării instalate pe automobile, reprezentând în total 341 de porumbării mobile, cu circa 30.000 de porumbei. Poştarul era considerat ca un auxiliar indispensabil ol comandantului ca şi al combatantului. Pentru evidenţierea acestui lucru n'avem decât să arătăm raportul serviciului de recunoaştere francez cu nr. 743 din 13 August 1916, despre serviciile aduse de porumbelul poştar :

„Cu toate precauţiunile luate, ţinând seamă de formidabila activitate a artileriei inamice, de vreme rea, sau dacă nu se poate vedea la distanţă, cea mai mare parte din mijloacele întrebuinţate pentru păstrarea legăturilor imediate cu unităţile combatante sunt insuficiente şi adesea greoaie în momentele cele mai critce".

„Experienţa dovedeşte că :

„1. Legăturile telefonice sunt totdeauna întrerupte în zona de atac".

„2. Ştirile transmise prin curieri ajung cu mare întârziere din cauza accidentelor de teren şi a violenţei barajelor".

„3. Semnalele optice, întunecate prin fum şi praf, rămân adesea ineficace".

„4. Observaţiunile aeriene, în numeroase cazuri defavorabile, datorite timpului rău sau depărtărilor obiectivului, nu ajung să lămurească comandamentul într'un chip destul de precis asupra mersului luptei".

„Numai porumbeii poştari funcţionează regulat în toate împrejurările şi cu toate bombardamentele, praful, fumul sau ceaţa, aduc într'un interval de timp relativ scurt, preciziuni asupra situaţiei trupelor angajate în luptă".

„Dela începutul luptelor la Verdun, legătura cu ajutorul porumbeilor poştari a adus servicii atât de preţioase, încât înaltul comandament cât şi ofiţerii de trupă, au căzut de acord „că

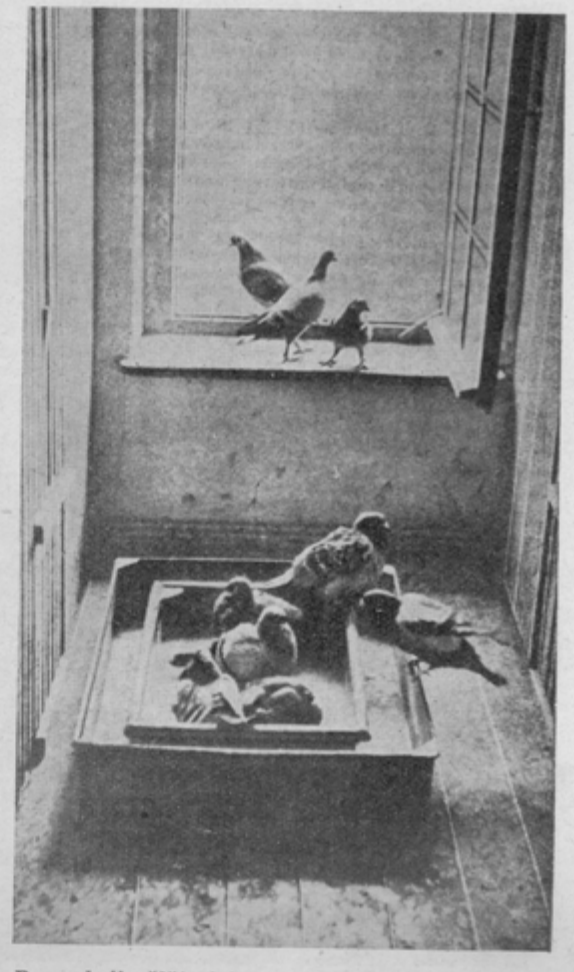

Porumbeii călători înapoiaţi acasă, în aşteptarea unor noi misiuni...

nimic n'ar trebui cruțat pentru generalizarea întrebuințării lor".

Trecând prin mari primejdii, poștarul a știut totuș să scape din ele și sunt edificatoare trei cazuri din nenumărate altele, când porumbelul a realizat și scăparea armatelor amenințate.

Porumbelul 2006 din porumbăria remorca T. 8

In trei rânduri diferite, în timpul luptelor dela Aisne, a asigurat, sub un foc violent, transportul rapid al unor știri importante. A adus repede știrea, la 6 Iunie 1917, a unui atac al inamicului într'un punct anumit, cerând întăriri și asigurând că trupele își vor menține pozițiile cu orice riscuri.

Porumbelul cu numărul matricol 183

In trei rânduri diferite, în timpul luptelor dela Verdun, a asigurat, sub un foc violent, transportul rapid al unor știri importante. A stabilit legăturile comandantului Reynal, apărătorul fortului Vaux, la 3 Iunie 1916, în momentul în care trupele sale înconjurate erau lipsite de orice mijloace de comunicație, pe lângă condițiunile atmosferice dintre cele mai defavorabile.

Porumbelul 787—15 din porumbăria centrală Verdun

Cu toate dificultățile enorme, rezultând dintr'un fum intens și dintr'o emisiune abundentă de gaze, a indeplinit însărcinarea pe care i-o dase comandantul Reynal. Unicul mijloc de comunicație al eroicului apărător al fortului Vaux, a transmis ultimele știri pe care le primise dela acest ofițer. Rănit și intoxicat, a ajuns pe moarte la porumbărie. (Acestui porumbel erou i s'a ridicat după războiu un monument la Verdun).

Dacă am înșira aci toate serviciile aduse de porumbelul poștar oștilor franceze, ar insemna să depășim cadrul ce ni l-am impus. Ne mulțumim să arătăm, că rolul porumbelului a intervenit regulat în momentele cele mai critice, atunci când se punea întrebarea : „Mai poate fi salvată trupa, sau piere?" Experiențele războiului mondial au îndemnat pe francezi ca îndată după încheerea păcii, să constitue o rețea deasă de porumbării în coloniile lor: Tunis, Algeria, Maroc și Siria. Au porumbării fixe și înzestrate cu 30—100 porumbei, precum și porumbării mobile, sistem arab colonial, cu câte 40—60 porumbei. Asupra importanței acestei organizații de poștă, ne putem da seama din faptul, că în timp de 8 luni în anul 1928, numai în Maroc s'au transmis 1893 de depeși prin porumbei, în situații foarte critice, când fie din cauza dușmăniei băștinașilor, fie din cauza intemperiilor, nu mai exista alt mijloc de transmisiuni. In anul 1925, garnizoana franceză din Rahaya (Siria) a fost împresurată de Druzi și a putut scăpa numai cu ajutorul unui porumbel. El a vestit comandantului suprem militar situația critică și în urma măsurilor luate garnizoana a fost salvată.

In Belgia, prin invaziunea armatelor germane (1914) porumbăriile de poștari, atât cele militare cât și cele civile, au fost luate în stăpânire, așa că Belgia nu le-au putut utiliza. In primele zile ale invaziilor, parte din porumbei au fost uciși, în cele mai multe cazuri din nepriceperea trupei tinere. Comandantul german a luat însă numaidecât măsuri, delegând pe lângă guvernatorul general al Belgiei pe renumitul porumbofil Hans Günther din Lipsca, care a organizat ocrotirea poștarilor în spiritul cel mai metodic. Puii au fost folosiți mai cu seamă în porumbări le mobile germane de pe front, iar porumbăriile lor de origină în așa fel, încât prin tratatul de pace dela Versailles, Germania a putut preda în contul datoriilor de război, Belgiei, porumbei poștali în valoare de 120 milioane franci aur (3.600.000.000 lei). Odată cu posesiunea acestui stoc, belgienii au continuat pe o scară foarte întinsă cultura poștarilor și a ajuns astăzi iarăși în fruntea

La un concurs de porumbei călători, juriul de cronometrare.

columbofilei mondiale. Federația numără circa 400.000 membri, cu mai bine de 8 mil. de poștari.

Ca suprem omagiu adus porumbelului, poporul belgian a inaugurat la Bruxelles, în 8 Martie 1931, un monument dedicat columbofililor săi, morți în războiul mondial. El se compune dintr'o grațioasă figură feminină, ce ține în mâna întinsă un porumbel. În anul 1930, Federația columbofilă a organizat derbyul național pe distanța Alger (circa 2000 km.) ceeace dovedește calitatea superioară a poștarului belgian actual. S'a dat drumul la 5122 porumbei în ziua de 12 Iulie 1930, orele 6 dimineața din Alger. De față era și colonelul Raynal, eroul dela fortul Vaux. Primul porumbel belgian a sosit la Forest, lângă Bruxelles în ziua de 15 Iulie; a fost o porumbiță de 7 ani a columbofilului M. Wilputte Firmin.

Armata italiană a simțit în timpul războiului lipsa unui serviciu bine organizat cu porumbei poștari. Îndată după inaugurarea regimului fascist a luat naștere „Società Columbofile" sub protectoratul Prințului Filip, ginerele Majestății Sale Regelui Emanuel III. Din societate fac parte membrii aristocrației, ofițerii și tineretul fascist, care este instruit în mod obligatoriu la institutele fasciste de educație fizică. Columbofilia în Italia a luat un mare avânt, realizându-se uimitoare succese în campania contra Abisiniei.

De unde înainte de război în Anglia, creșterea poștarilor se făcea cu prisosință de pătura muncitoare și de pescari, după război au început și clasele suprapuse să se intereseze de acest sport, organizând dese șboruri, mai cu seamă din Sudul Franței și din Spania. Astfel putem spune că în urma experiențelor din războiul mondial, creșterea și antrenarea poștarilor a luat un larg avânt și în Anglia.

Promotorul columbofilei în Anglia este colonelul William Osman, care în timpul războiului a organizat în chip admirabil serviciul de poștari pe front.

Germanii după intrarea în război, prin serviciul de informațiuni, au aflat de înființarea și organizarea porumbăriilor mobile franceze. În consecință, vedem din nou pe consilierul Lenzen, directorul serviciului columbofil german militar, secundat de maiorul Osteroth, columbofil și el, atașat pe lângă serviciul de informațiuni al Marelui Cartier General, înființând și organizând după modelul francez, un serviciu de porumbării mobile militare, mai întâi pe frontul de Vest și după aceea pe toate celelalte fronturi. Până către sfârșitul războiului, armatele germane au dispus pe lângă 30 de porumbării militare fixe și de un număr de peste 500 porumbării mobile, cu circa 50 mii de porumbei, antrenați pentru servcii speciale, bine definite. Membrii Uniunii generale a societăților columbofile germane, cu sediul în Hanovra, au contribuit pentru armata austro-ungară, care n'a dispus la începutul războiului de un număr suficient de poștari.

Între anii 1918 și 1921 s'a simțit oarecare stagnare în columbofilie, datorită lipsei de hrană mai cu seamă; dar după aceia, columbofilia civilă germană a luat un formidabil avânt. Se găsesc azi în Germania peste 6000 de societăți columbofile federalizate în Uniunea generală, cu peste 60 mii de membri și cu mai bine de 2.500 000 de porumbei, bine antrenați. Un grup considerabil este antrenat, ca și înainte de război, dinspre Ungaria, Debrețin-Budapesta-Viena, spre Rin. Uniunea generală columbofilă germană este subvenționată de ministerul armatei și de ministerul agriculturii și trăește și din propriile ei venituri, încheind bilanțul în anul 1934 cu un rulement de mai bine de 1.500.000 mărci (circa 60 milioane lei) și cu o creștere față de anii precedenți, de mai bine 2 milioane lei.

Columbofilia militară este și ea în plin progres, cu mult mai desvoltată azi ca înainte de războiul mondial. Porumbăria centrală militară se găsește la Spandau, „Heerensbrieftaubenastalt zu Spandau" și poate fi considerată ca o adevărată Universitate pentru studiul științific și aplicat columbofil, bazându-și experiențele pe un număr de 1200 de porumbei aleși dintre cei mai buni pe care îi are Germania. Personalul este compus exclusiv din columbofili pasionați și pricepuți. Se fac încercări și aplicațiuni speciale precum:

Fala crescătoriei...

1. *Fel de fel de încercări cu porumbării mobile, în legătură cu manevrele trupei.*

2. *Poștă regulată cu aceiași porumbei, în sens dublu, dus și întors.*

3. *Folosirea poștarilor în serviciul aviației. Aici găsim potrivit să amintim că și dirijabilul „Contele Zeppelin", în călătoria făcută în jurul pământului, și-a luat pe bord un număr de porumbei poștari, ca o eventuală rezervă pentru transmiterea știrilor. Exploratorul polului Nord, Andrée, a trimis ultima sa veste din balon printr'un porumbel poștar. Hidroavioanele forțate să amerisezе în larg, transmit știrile cu ajutorul porumbeilor poștari, luându-i anume pe bord, pentru cazurile când telegrafia fără fir e scoasă din funcțiune.*

4. *Intrebuințarea porumbelului ca fotograf, a-*

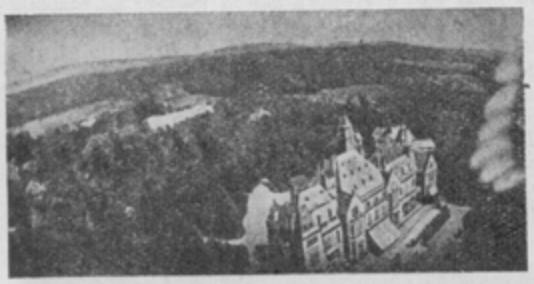

O fotografie luată cu un aparat fixat pe pieptul unui porumbel călător.
In dreapta se vede vârful aripii porumbelului.

daptându-i-se un aparat fotografic cu greutatea numai de circa 80 gr.

5. *Apărarea porumbelului contra gazelor.*

6. *Perfecționarea microfotografiei, în așa fel, încât azi un porumbel poate transporta într'un tub-depeșe textul de pe 72 pagini de gazetă obișnuită. Ținând seama că Germanii au reușit să agațe 12 tuburi-depeșe unui porumbel, putem vedea minunea că într'un moment dat un porumbel aduce o adevărată enciclopedie, cu text de 864 pagini în format de gazetă.*

7. *Porumbei călători servind ca agenți de transmisiuni în tovărășie cu câini dresați.*

Țările mici din Europa Centrală încurajează și ele, foarte intens, dela război cultura columbofilă. Astfel Austria *a adoptat în totul modelul german;* Ungaria *antrenează și face sboruri anuale dinspre Germania, dela Passau, Nürnberg și Regensburg, valea Dunării fiind o admirabilă cale de orientare pentru porumbei. Aceste țări văd în cultura poștarilor un supliment foarte valoros al aviației militare, pe care o găsesc neîndestulătoare conform tratatelor de pace.*

In Cehoslovacia *au existat în totdeauna columbofili foarte pasionați, cari și-au câștigat un mare renume prin creșterea rasselor speciale de porumbei.*

Uniunea cehoslovacă a crescătorilor de porumbei călători, activează sub protecția ministerului armatei și se compune din peste 80 de societăți înființate imediat după războiul mondial. Derbyul național cehoslovac se sboară de obicei dela Niș (Iugoslavia), deci la o distanță de circa 1000 km. ceeace e o dovadă suficientă pentru calitatea excelentă a porumbeilor călători de care dispune Cehoslovacia, iar în ziua de 20 Iulie 1936 s'au lansat pentru prima oară din București 1300 porumbei cehoslovaci, cari s'au orientat admirabil în zborul lor spre Praga.

Polonia încă a știut în timpul relativ scurt de vre-o 15 ani să-și antreneze un stoc foarte important de porumbei călători. La inaugurarea monumentului ridicat în memoria lui Wilson, la începutul lunei Iulie 1931, în orașul Posnan au fost lansați în aer, mii de porumbei călători, luându-și sborul în toate direcțiunile, spre porumbăriile lor.

Statele-Unite ale Americii cu mașinismul lor neîntrecut, cu comunicațiile și legăturile lor atât de desvoltate, nu se lipsesc totuși de acest agent natural de transmisiuni și rivalizează azi, după experiențele războiului, chiar cu Belgia, patria poștarilor. Intr'adevăr, columbofilul M. Curtis din Massachussets, s'a prezentat la concursul din 28 Iunie 1930 numai cu 6 porumbei, din porumbăria sa (1 bărbat și 5 porumbițe), pentru o distanță de 1020 km. Porumbeii au fost lansați la ora 5 și 59 dimineața și au intrat toți șase deodată în porumbăria lor la 18 și 14. Așa dar, au parcurs distanța de 1020 km. în 12 ore și 16 minute, ceeace revine la o iuțeală medie de 84 km. pe oră. O performanță mai strălucită nu se poate cere nicăeri. Ministerul de război american a decorat pe M. Curtis în prezența unei imense mulțimi, pe piața din fața ministerului de război, iar ca supremă recunoștință națională, s'a bătut o placă cu numele său pe monumentul ridicat la Washington de către federațiile columbofile americane.

După știrile sosite în ultimii ani din Statele-Unite Americane, nu este exclus, ca să primim de acolo peste oarecare timp, o rassă cu totul nouă de porumbei călători, alcătuită de către un ofițer american, prin încrucișarea poștarului actual belgian, cu un soiu de porumbel sălbatec, având o performanță în sbor și mai remarcabilă decât cea recentă și totodată însușirea de a se putea orienta în sbor și pe întunericul nopții.

Dar nici această știre, credem, nu poate fi pentru noi românii un motiv, ca să nu începem, cel puțin acum, înfăptuiri serioase pe tărâmul columbofiliei civile, pe care ne găsim într'o întârziere atât de penibilă în comparație cu toate celelalte țări.

Col. rez. X. ROMAN
(Din lucrarea „**Porumbelul călător**")

Acte filantropice

Când se făcea chetă pe străzi cu diverse flori colorate...

Coana Siţa Pitpalac e îngrijată, e înfricoşată. Doamne, apără! e chiar nenorocită. Şi se vaită cui vine în casă, se plânge oricui şi noaptea tresare. Ce ursită i se dete! Mai bine se năştea moartă, mai bine cădea biserica peste ea în ziua când şi-a pus „pirostriile" în cap. Cum a luat ea un nebun? Nebun! Doamne, păzeşte pe toată lumea. Doamne, fereşte şi pe duşmani de asemenea pacoste!

Coana Miţa Itidentu, prietena dumneaei, o găseşte cu lacrămile şiroaie.

— Da' ce ai, soro dragă? o întreabă. D'un timp, când te vede omu, plângi. Tu erai femee colea, de viaţă, dar acuma par'că eşti d'alea care se plăteau odată la dric. Nu te pot „subînţelege!" Ce ai, fetico?

— Ce am? plânge de astă dată cu hohote coana Siţa Pitpalac.

Şi coana Miţa se moaie şi dumneaei, că şi dânsa e femee, şi „consimte", — cu toate că nu ştie despre ce este vorba. Şi atunci plâng amândouă; e un duo de sughiţuri.

Când se potolesc, coana Miţa întreabă cu menajament — că aşa trebue să vorbeşti cu omul în suferinţă — şi iarăşi care suferinţă deocamdată nu ştie.

— Da, Siţico, soro, eu îţi sunt „singeră", de ce nu-mi spui mie „sicretu" tău? Pentru ce tot plângi mereu? adaogă ea dintr'un cântec pentru ca să-i vorbească mai „radical".

— De ce plâng? răspunde coana Siţa, frecându-şi din nou ochii. Ştii tu oare, ştii tu oare (vorbe tot din „Mica poezie") ce m'a lovit?

— Vai ce mine, soro, nu ştiu... ce să ştiu... ia nu mai spune, că mi se face rău şi cad în „caliplastie".

— Ba să-ţi spui, că sunt nenorocită pentru toată viaţa mea depe pământ...

Şi făcând ca o sforţare să-şi înlăture nodul din gât, îşi dă drumul amarului:

— Soro, ce să fie? Niţă al meu e zăltat! Asta este! Niţă a căpiat!

— Cum? sări cât colo coana Miţa care şi simţea că cineva o strânge de gât.

— Iacă taman aşa cum îţi spui. A înebunit... A făcut căţei la cap, şi-a „diranjat biblioteca".

Şi-i descrise simptomele.

— Uite, soro dragă, de astă-vară s'a schimbat. Vine într'o zi, ce să vezi, cu o floare la cheotoare. Mă uit la floare, mă uit la el. „Floarea galbenă", el galben. Ce-i asta Niţă, ai căpiat la bătrâneţe?

— Dar e artificială, fomeie! zice el şi schimbă vorba.

— Da' tocmai d'aia, — îi dau eu argomentu — eşti candriu sau crezi că eşti la bal?

Şi nu răspunde nimic. Mie însă îmi intră fierul. Nu cumva i-a sucit capul vreo papelcă?

Şi mai mă uit la el: tot galben. Care va să zică, nu mă înşel.

După două-trei zile, Niţă cu altă floare la cheotoare, — o „floare roşie". Mă uit la floare, mă uit la el. Floarea roşie, el roşu. Zic: n'am gre-

şit, mă traduce! Este o infernuţă la mijloc. Şi mă înfurii. stai tu madam, că-ţi arăt eu ţie!

Şi ce să vezi, soro dragă, peste două-trei zile îl urmăresc. Şoarecele dă în cursă: prin piaţa mică una, — se vede ghibirdoaca în chestie— vâşt! îi iese în faţă, nu ştiu ce-i spune, că eu eram la distanţie; s'apleacă spre dumnealui şi-i pune o fundiliţă la cheotoare. Am înlemnit. El bagă mâna în buzunar şi-i dă ceva, — o fi fost vr'un bilet de randevuz. P'ormă se despart. Imi zic: m'au văzut şi au spălat putina!

M'am rezemat niţel de zid să nu cad şi m'am întors acasă.

Aşa, care va să zică, musiu Niţă! m'am gândit pe drum. Aşa, madam şaitancă sau ce-oi fi... Vă bateţi joc de mine, fomeie ce mă numesc? Vă aranjez eu! Ca pre mână!

Şi seara, ce să vezi, Niţă iar cu o cârpuliţă la cheotoare.

A fost lată de tot.

Ne-am coafat, ce să-ţi mai spui, în seara aia. Ne-am măsurat. Eu cu ghiarele, el cu laba. Eu îi strigam: indivi-ăule, du-te la florăreasă! Şi el: fomeie, înţelege, astea sunt fapte „filarmonice" dă adună dela oameni. Eu: cui spui, individule, farafasticuri şi vlesimele d'astea, că pe cerşetori i-a desfiinţat doftorul ăla cu „Salvarea"! El nu: că florile sântără pentru isigne ce le zice „filarmonice".

. . . . . .

— D'apoi bine, soro dragă, intervine în sfârşit coana Miţa, de unde ai scos tu acuma că e zăltat?

— N'am scos eu, n'am scos eu, dar aşa a devenit p'ormă.

— Ei, cum?

— Ce să vezi, tipesa în chestie se vede că îi pusese cuţitul sau îi făcuse cu boi de raţă pentru atragere spre ea.

— Ei, nu mai spune!

— Uite, nu trece săptămâna să nu vie acasă cu câte o dicoraţie. Una e galbenă, alta roşie, alta albă,— mă înţelegi, toate culorile din curcubeu. Se vede că în dorul pentru fomeia care i-a pus capul, strânge ca „sânge-rece". Adună ca ăla, soro, toate cârpele şi tablele şi le pune pe dumnealui. Să-l vezi nu-l mai cunoşti. Eri avea un arioplan de tinichea... Şi spunea într'una: e pentru „filarmonie", e pentru „filamnoie", e pentru Crucea roşie pentru invalizi...

Şi coana Siţa plânge, plânge disperată.... Cum a luat ea un nebun?

✱

Pe drum, spre casă, coana Miţa Itidentu se îngrozeşte la rându-i:

— Şi-al meu a venit aseară c'un „arioplan" d'alea la cheotoare... Nu cumva?...

Apoi îşi face cruce, se roagă fierbinte: Doamne, carele eşti în ceruri, fereşte-mă! Filarmonie — filarmonie, dar nu cu scufă, — că-i nasulie!

C. COSCO

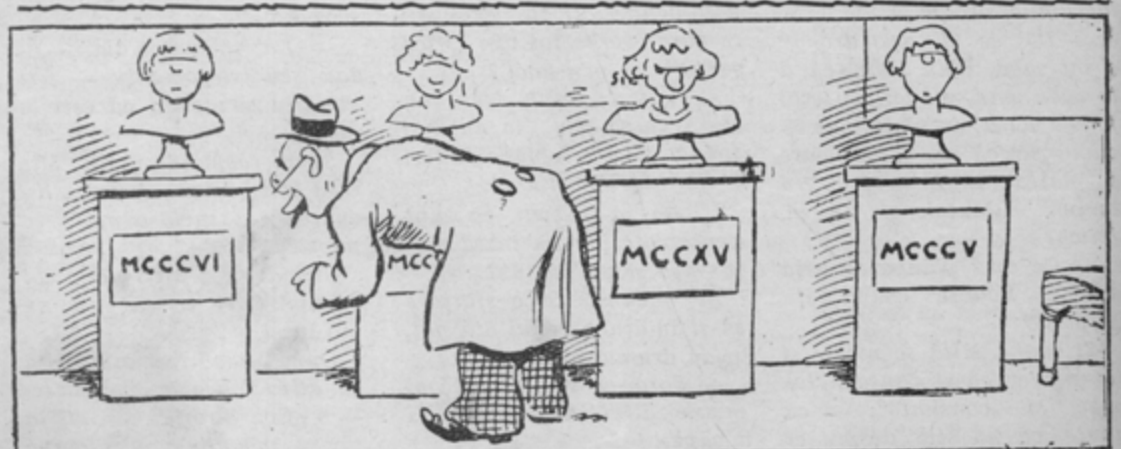

— Ce nume curioase mai aveau şi oamenii din vremea aceea: cu neputinţă să le pronunţi!

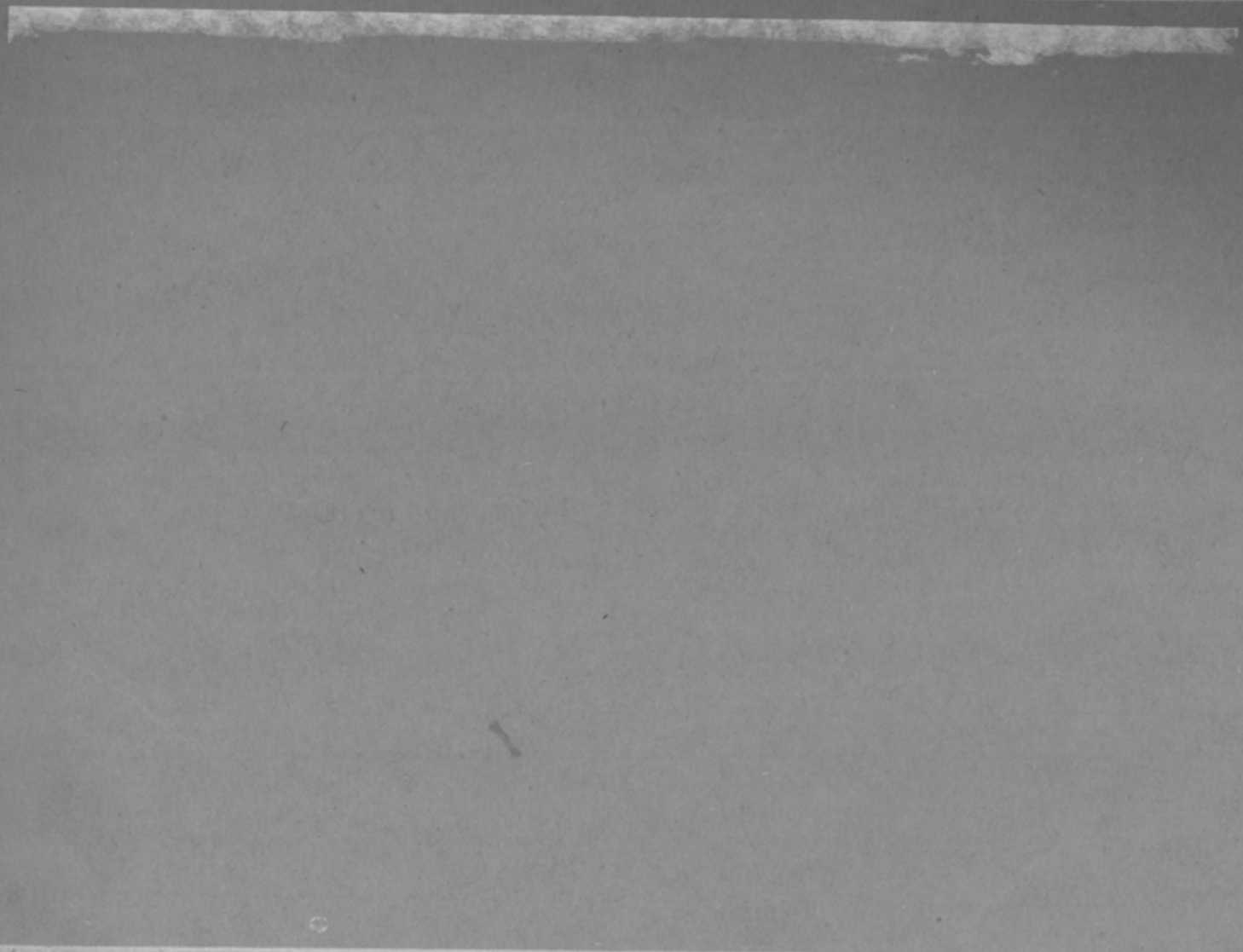

KLEINI.
Pinacoteca Municipiului Bucureşti

TĂRG RUSESC DIN VARŞOVIA

Donaţia Ioan I. Movilă

FIESOLE

Prelung tresare plaiul legendar
Cu-al lui norod de mirt și lămâioară :
Azuru 'n chip de Făt-Frumos, coboară
In za de foc, — fantastic avatar !

Măiastră Zînă-a Craiului solar,
Florența, 'ntruchipată, se 'nfioară,
Și 'ntr'un sărut, ce'nvie și omoară,
Aspiră-adînc dumnezeescul har.

Tîrziu, sub chiparoșii de pe coaste,
Etrusci, romani și goți, — o'ntreagă oaste,
Agită torțe — aprinse de amurg.

Năluci mijesc. Și 'n alba 'nfiripare,
Angelico, al artei demiurg,
Culege luminițele din zare.

I. GR. PERIEȚEANU

Alte grozăvii americane

Noi, europenii, nu vom putea şti nici-odată ce înseamnă o furtună de nisip, „flagelul cenuşiu“ care bântue în fiecare an câte un colţ al Americii. Când seceta nu mai ia sfârşit şi norii, fără picătură de apă, încep să pornească o vijelie năprasnică, vântul răscoleşte nisipul pe sute de kilometri, lăsând jale şi pârjol în urma lui. Una dintre fotografiile noastre arată un automobil gonind cu toată iuţeala ca să scape de imensul nor de nisip care îl pândeşte. Iar a doua, sute de animale în căutarea unor livezi ne-uscate încă, într'un adevărat exod spre apă şi verdeaţă.

Aveţi un soţ ideal?

Un joc nevinovat cu multă învăţătură

Jocul pe care-l propunem cititoarelor noastre trebue luat puţin în glumă şi puţin în serios. Fără să credeţi orbeşte în indicaţiile lui, el vă va spune totuş dacă bărbatul d-voastră merită titlul de **soţ model**, sau numai pe acela de **soţ bun**...

Jocul se joacă răspunzând fiecărei întrebări prin următoarele răspunsuri, însoţite de o cifră : **N'o face niciodată**—0;

Aproape niciodată—1 ; **Rareori**—2 ; **Adesea**—3 ; **Totdeauna**—4.

De exemplu, dacă soţul dv. are defectul de a nu observa eleganţa şi bunul gust cu care vă îmbrăcaţi, veţi scrie în dreptul întrebării respective : **Adesea**—3.

Simplu, nu ?

Şi acum, iată întrebările :

DIMINEAŢA

1. In timp ce bea cafeaua cu lapte, citeşte ziarul, fără să asculte cele ce-i spuneţi despre ce aveţi de gând să faceţi în cursul zilei ?

2. Se rade înainte de gustarea de dimineaţă, în timpul săptămânii, iar Duminica după gustare ?

3. După ce a întrebuinţat aproape toată Colonia sau parfumul dvs. vă spune că nu aveţi gust să le alegeţi ?

4. Işi lasă obiectele de toaletă risipite prin cameră?

5. Foloseşte pieptenul dvs. deşi i-aţi spus să n'o facă ?

6. Işi lasă în desordine toate instrumentele de ras?

7. Uită să închidă sticlele de parfum, saltarele pe care le deschide, nu pune ordine în nimic ?

8. Se supără când îi întrebuinţaţi maşina de ras?

LA MASA

9. Vă aduce prieteni la masă, fără să vă fi înştiinţat ?

10. Critică mâncarea pe care aţi preparat-o, în faţa servitoarei ?

11. Vă spune : „Ia astea de-aci..." când aţi pus flori pe masă ?

12. Continuă să citească ziarul şi la prânz?

13. Mai ia o porţie din felul său favorit chiar dacă nu a mai rămas destul sau este o persoană mai mult la masă ?

CONVERSAŢIA

14. Vă spune : „...mama mea ştia cum trebue condusă o gospodărie !"?

15. Vă spune : „Nu pot înţelege unde cheltueşti atâţia bani..."?

16. Suspină uneori, spunând: „Dacă afacerile mele ar merge ca gospodăria ta, nu ştiu unde am fi ajuns până acum ?".

17. Când pune în funcţiune aparatul de radio alege numai programele care îi plac lui, fără să se intereseze de dorinţele d-voastră ?

18. Vă spune : „Cum de n'ai avut timp să-mi repari ciorapii... sau să cumperi hârtie de scrisori... când n'ai nimic de făcut toată ziua"?

19 Vă spune, când sunteţi gata să eşiţi : „Rochia asta îţi dă un aer de înmormântare", sau „cred că iar te-ai îngrăşat"?

20. Vă obligă să ascultaţi anecdota sa preferată, de câteori o povesteşte ?

21. Vă ia cuvântul din gură de câte ori vrei să povestiţi ceva ?

22. Are obiceiul să facă pe supra-omul, vorbind de femei ca de fiinţe fără creer ?

23. Vă spune adesea că nu sunteţi decât o gâsculiţă şi nu aveţi spirit ca să-i înţelegeţi glumele ?

24. Vă spune că nu sunteţi precisă la întâlnirile pe care vi le dă?

25. Când a băut ceva începe să povestească secretele familiei ?

26. Mărturiseşte vârsta dvs. prietenilor săi ?

27. Uită să vă aducă un dar de ziua naşterii ?

28. Nu observă niciodată că sunteţi elegantă, bine îmbrăcată ?

29. Când vorbeşte cu dvs. vrea să aibă totdeauna dreptate ?

30. Vă grăbeşte să plecaţi, când petreceţi o seară plăcută, spunând : „Să mergem, mâine dimineaţă trebue să mă scol de vreme"?

IN CASA

31. Împrăştie mucurile de ţigări pretutindeni ?

32. Vă spune : „Femeile nu ştiu să aprecieze fumul de tutun" ?

33. Dacă a rămas acasă, pu-

ţin răcit, se răsfaţă şi vă cere să-l îngrijiţi ca şi cum ar avea o pneumonie?

34. Nu îşi curăţă ghetele pe ştergător, înainte de a intra în casă?

35. Când îi cereţi lămuriri despre afacerile sale, vă răspunde : „Ce vrei să ştii? Tot n'ai să înţelegi nimic !"?

SEARA

36. Când sunteţi gata să adormiţi, vă trezeşte ca să vă mai spună ceva fără importanţă ?

37. Când vine târziu, după ce a petrecut cu prietenii, vă trezeşte ca să vă spună : „Ah,

cu bărbaţii te distrezi mult mai bine decât între femei !" ?

38. Stinge lumina când vreţi să mai citiţi?

39. Sau continuă să ţină lumina aprinsă când vă e somn şi lumina vă supără?

40. Adoarme fără să vă spună noapte bună ?

Şi acum, adunaţi cifrele pe care le-aţi scris în dreptul răspunsurilor dvs.

Dacă aveţi un total între 160 şi 130, înseamnă că soţul dvs. nu este un bărbat model. Dar nu disperaţi. Cu blândeţe, îl veţi aduce pe calea cea bună.

Între 110 şi 129, e un soţ

satisfăcător; între 40 şi 80, **bun;** între 5 şi 39, **excelent.** Iar între 0 şi 4, un soţ **ideal,** perla soţilor !

Prin grădinile noastre țărănești

Nimic nu este mai vesel, mai plăcut și mai desfătător pentru sufletul nostru decât clipa când dimineața trecem în balcon sau în grădinița cu flori. Cine a cutreerat țara, câtă plăcere a simțit oprindu-se la o casă de gospodar, pentru a cina sau pentru a trece noaptea urmând ca a 2-a zi să meargă, mai departe, să vadă lucruri noui, din ce în ce tot mai noi și ca obiceiuri și ca frumuseți de tot felul? Cu câtă plăcere privim pajiștea din livada cu pomi, cerdacul brodat cu fel de fel de flori, iar ferestrele împânzite de ghivece cu mușcate, măgheran, garoafe sau cuișoare, mosc și alte delicate flori, păstrate și crescute din generație în generație.

Câtă admirație și câte învățăminte se pot trage numai prin simple observații făcute în orele de popas, stând în cerdacul unei gospodării dela țară, din regiunea satelor de sub poalele dealurilor mari, de la Vârciorova până la Dorna.

In acele ore de popas, vom avea cea mai mare satisfacție sufletească privind grădinița din fața casei împestrițată cu fel de fel de flori, printre care lucesc zorelele, sau cum li se mai zice rochița rândunelei, precum și bună dimineața. Ele se deschid odată cu revărsatul zorilor, îmbătându-ne privirea cu nuanțe din ce în ce mai deli-

cate și mai frumoase, de un albastru ca azurul, de un violet-albastru închis sau mai deschis, sau de un violet brăzdat de fâșii roze, îndreptate toate către răsăritul soarelui.

Alături de ele, lucesc tulpănelele, gălbinelele, condurașii, nemțișorii, moșnegeii și alte multe.

E drept că săteanca noastră dela munte iubește și-i place mai mult ca sătencei dela câmpie să crească și să-și împodobească ferestrele, cerdacul și grădinița din fața casei cu flori. De aceea și cimitirele satelor dela munte sau de sub deal, au mormintele unele mai îngrijite decâte altele și pe fiecare vom găsi răsădite flori smălțuite.

Deși unele morminte sau chiar toate sunt împodobite cu flori, totuși cimitirul, luat în totalitate, lasă mult de dorit.

Nu există nici o regulă și bălăriile predomină ne mai lăsând să se vadă florile puse de obicei la crucea celui adormit. Dacă această constatare se poate face în satele de munte, unde iubirea și cultul florilor este atât de mare, cu câtă durere se constată lipsa florilor în cimitirele satelor de sub deal și în câmpia Dunării.

In câmpie, gospodăriile lasă mult mai mult de dorit ca la munte, casele sunt mai prost împrejmuite, loboda, ciumăfaiul, urzica și altele predomină totul. Cerdacul cu pridvorul este înlocuit cu prispa, ferestrele sunt goale, livada cu pomi și grădinița cu flori lip-

sesc, iar în bătătură câte un salcâm răsleţit jupuit de funia ce ţine legată o vită, ne arată toată singurătatea.

Grădina cu pomi, ferestrele cu flori şi cerdacul plin de zorele, ne arată pe acei ce sunt gospodari şi oameni de omenie.

Românul adevărat e bun gospodar, om de omenie, îi place fâneţul cu flori, zăvoiul cu păsări şi cerdacul cu zorele, busuioc şi lemnul Domnului.

Tu, călătorule, care ai trecut pe Valea Arieşului din ţara Moţilor, pe Valea Oltului sau pe Valea Bistriţei, câtă plăcere ai simţit văzând veselia ce o dau florile la toate casele ţărăneşti, a căror streşină e împodobită cu o coardă de viţă, iar cerdacurile cu fel de fel de flori.

Cu câtă voioşie privim flăcăii la horă cu busuioc sau siminoc ori colilie la pălărie, pe când fetele au muşcate sau tufănele în cosiţe.

Câtă plăcere şi ce impresie trainică avem când întâlnim în drumul nostru pâlcuri, pâlcuri de gospodari, gospodine, fete şi flăcăi mergând la biserică cu buchetul de flori în mână, printre care nu lipseşte busuiocul, calapărul, lemnul Domnului, crăiţele şi gnerghinele.

Poporul iubeşte florile de grădină şi aceeaşi iubire o are şi pentru cele de câmp. Primăvara, dela arat, prăşit, sau cosit, atât fetele cât şi flăcăii se întorc cu buchete de lăcrămioare, toporaşi, tămâioare, dumbravnic, viorele, floarea paştelui şi altele căutând să ghicească în ele dragostea, viitorul şi mulţumirea ce ursita le-ar rezerva. Cele mai însemnate flori iubite de poporul nostru sunt: **căldăruşele** în Neamţ, **lemnul Domnului, albăstrelele** atât de delicate şi comune în câmpia Dunării, sunt venerate şi cultivate în grădinile dela ţară în Moldova. **Micşunelele** strălucesc în Martie aproape la fiecare fereastră. **Calapărul** este o plantă cultivată mai mult în cimitire, împreună cu laptele cucului şi poarta raiului. **Gălbinelele** foarte comune mai în toate grădinile, sunt flori timpurii şi durează până toamna târziu, se desvoltă şi iau o înfăţişare plăcută mai cu seamă în regiunile de munte. Este originară din nord. **Ochiul boului**, mult cultivat la ţară, cu flori bătute sau nebătute, se găseşte mai în toate grădinile din nordul Moldovei. Culorile cele mai răspândite sunt albe, roze, albastre. **Lăcrămioarele** (Moldova), **mărgăritarele** (Muntenia), cresc în pădurile de fag şi stejar, le plac mai mult locurile umede. Florile sunt frumoase, albe şi mici ca lacrimile, mirosul lor este suav. Nu se cultivă decât foarte rar la sate, se cultivă mai mult prin grădini şi florării, la oraşe. Când priveşte o lăcrămioară, fiecare simte ceva straniu în sufletul lui, atâta gingăşie cuprinde această floare. Oare acest sentiment nu

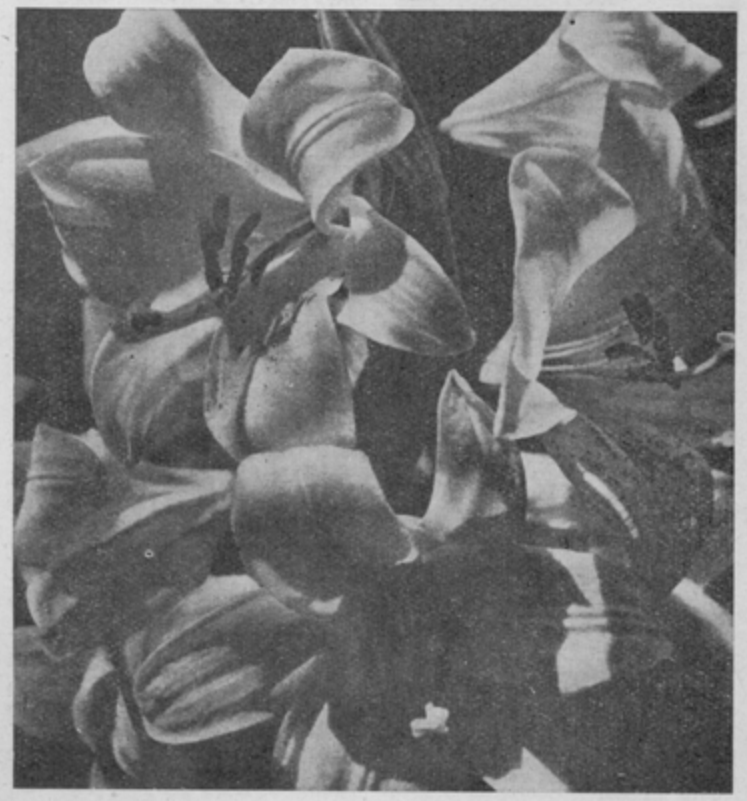

este o legătură între sufletul nostru și sufletul unei ființe iubite, devenit poate lăcrămioară? **Răchițelele** sau **copăceii**, în Neamț, cu florile lor variate în culori, formează o apariție plăcută printre celelalte flori din grădină. **Dalia** sau **gherghinele**, foarte răspândite în grădinile dela țară, unde au flori mici în comparație cu cele cultivate și de culori aprinse, purpurii, roșii, sau de un roșu albăstriu, pestriță alb cu roșu. Prin culturi, în grădinile din orașe se găsesesc varietăți cu flori mari, de culori simple sau cu fel de fel de nuanțe. **Arsenic** (Moldova), rară prin grădinile sătești, mai des o găsim în grădinile mănăstirești, din tot cuprinsul Carpaților, răspândită și prin satele vecine. **Nemțișor** (Moldova) sau **ciocănaș**, mult cultivate dând un aspect pitoresc prin ramificația lor.

Floarea Soarelui sau **Soarea Soarelui** în Neamț-Petricani, nu se cultivă ca floarea de grădină ci se cultivă ca floare de ornament în porumbiști sau formează tarlale la câmp, pentru a se recolta semințele. Totuș, în grădinile dela munte această plantă dă un aspect foarte plăcut straturilor cu porumb de pe lângă case, alternând cu haracii încărcați de flori de fasole roșie și albă, sămănată pe lângă garduri. **Crinii galbeni** sau **stânjânii galbeni**, rar îi găsim prin grădinile dela țară, mai mult se cultivă prin grădinile din orașele Moldovei. In zăvoiul din lunca Ialomiței dela Urziceni, prin 1903, am găsit tarlale întregi din această plantă cu flori portocalii-roșcate. Plantele au fost aduse de apele mari din vreo grădină de munte și s'au împotmolit în zăvoiul din acea luncă. **Mazărea floarea de grădină**, răspândită în grădinile mănăstirești din Neamț și prin satele de prin prejur, împodobește mai cu seamă stâlpii ceardacurilor, sau se ridică pe gardul grădinei cu flori. **Crinul alb**, rar cultivat la sate, foarte răspândit în grădinile de la orașe și mănăstiri. **Oleandrul**, arbust cu flori frumoase roșii și albe, galbene bătute sau nebătute. Rar îl găsim cultivat în casele dela sate; este un arbust al caselor de oraș sau al caselor intelectualilor dela sate. **Busuiocul**, cea mai răspândită floare în grădinile țărănești, este considerată ca plantă sfântă și de noroc. Flăcăii îl poartă la pălărie și fetele în cosițe, iar gospodinele la brâu. Preoții în Moldova stropesc aiasma cu buchetul de flori de busuioc, iar iconostasul și icoanele sunt împodocu busuioc, chiar uscat. **Bujorul**, plantă rară în grădinile dela țară, se găsește mai mult în grădinile de la oraș. **Mușcata creață, mușcata roșie** și alte varietăți, sunt foarte răspândite și împodobesc iarna și vara cu florile lor de toate culorile ferestrele de la țară. **Rozeta de grădină**, mult răspândită în grădinile mănăstirești și în satele de prin prejur, e o plantă mult căutată pentru mirosul ei delicat. **Trandafirul de grădină** sau **trandafirul de dulceață** și alte spețe, se cultivă foarte mult în grădinile dela orașe, iar tran-

dafirul de dulceață îl găsim răspândit la țară, mai cu seamă în grădinile intelectualilor satului. **Crăița sau văzdoaga** (Neamț), este una din cele mai răspândite flori din grădinile dela țară, nu este grădină unde să nu se găsească. La ziua Crucei se strâng și se păstraează uscate, fiind bune a se afuma cei ce vor avea dureri de urechi. **Condurași** sau **călțunași** (Neamț) împodobesc fersetrele și cerdacul caselor mânăstirești și grădinile dela țară.

Florile de culoare frumoasă, foarte variate ca nuanță și mult catifelate.

Cortegiul florilor în grădina țărănească îl începe **liliacul.**

Florile sale sunt mult iubite de flăcăii și de fetele dela țară, iar vara se termină cu **Dimitrița, Florile Sfântului Dumitru** (Moldova). **Tufănele** mai mult în Muntenia. (Crisanthemum indicum).

Tufănelele sunt aceleași cu **crisantemele** din florării, obținute prin culturi raționale și cu multă persistență. Dimitrițele înfloresc în plină toamnă în grădinile dela țară, grupe, grupe, în culori alb cu roșu, galbene, galbene cu alb sau alb impestrițate cu roșu, ori purpurii, liliachii, având petalele mici cu solzi, sau mai și zdrențuite. Împodobesc cerdacurile sau un colț al grădiniței, înflorind mereu până ce zăpadă le acoperă cu mantia ei albă. Nicăeri dimitrițele sau tufănelele nu sunt mai divinizate și adorate ca în Japonia. Crizantema este pentru japonezi soarele, este divinitatea.

Cultul lor este un cult suprem, iar îngrijirea și creșterea lor, o datorie sfântă pentru fiecare familie.

Acestea sunt cele mai vechi și răspândite neamuri de flori ce le găsim în grădinile noastre sătești. Printre ele au început azi a se introduce și încetățeni multe din florile grădinilor orășenești de dincolo de Carpați, dar nu au farmecul atât de puternic al florilor în care ne-am trezit; între ele ni s'au cântat cântece dulci în leagănul nostru, căci ne-au fost lăsate din neam în neam ca prietene dragi, atât în cântece și în credința noastră.

Printre aceste neamuri de flori, am deschis și eu ochii în grădina de flori din satul meu. Mama îngrijea mult florile pentru că le iubea, înfiltrându-ne în suflet dragostea de ele. Așa am devenit un pasionat, ocupându-mă o viață întreagă de florile plaiurilor noastre.

Prietene și prieteni, dascăli și toți acei ce iubiți natura și viața din ea, iubiți și cultivați dragostea de flori, insuflați copiilor **măreția cultului pentru ele și pentru acei ce se odihnesc în cimitire lipsite de flori.** Răspândiți ideea pentru o săptămână a florilor.

Floarea! cuvânt adânc și plin de mister. Poate în altă lume, câți din noi nu vom fi fost flori?, câți din cei dragi, nu se vor fi prefăcut iarăși în flori? Iubiți florile, nu le masacrați pentrucă sunt suflet din sufletul nostru.

General farmacist
Dr. Gh. GRINȚESCU

Obișnuirea cu frigul.

Botaniștii americani au dovedit că puieții de copaci meniți să fie plantați pe munte, la înălțimi ceva mai mari, nu se prind și nu se desvoltă normal decât dacă au fost supuși mai înainte unui tratament de obișnuire cu frigul. Inainte de a fi trimiși spre plantare, puieții sunt ținuți câteva săptămâni într'un frigorifer, la temperatura de zero grade.

In fotografia noastră, un expert forestier cercetând puieții de pin dintr'un frigorifer.

Nervoșii mor de vreme!

N'AȚI OBSERVAT ȘI D-VOASTRĂ DIN CÂND ÎN CÂND UNUL DIN URMĂTOARELE SEMNE ALE UNEI EPUIZĂRI NERVOASE CE SE APROPIE?

Iritabilitate, indispoziție, tremurături ale membrelor, neliniște, bătăi de inimă, amețeală, senzație de teamă, insomnie, vise agitate, unele părți ale corpului devin insensibile, sperieturi, susceptibilitate extraordinară la contrazicere, sgomote, mirosuri, poftă de narcotice, de tutun, alcool, ceai, cafea, înțepături în pleoape sau sclipiri înaintea ochilor, fierbințeli, înăbușiri, capriciozitate, refuzul de funcționare al memoriei sau al vorbirei, pofte sau antipatii curioase. Dacă aceste semne ale nervositățiî le simțiți izolate sau mai multe deodată înseamnă că

Nervii d-voastră sunt serios slăbiți și au nevoe de întărire.

Nu lăsați să meargă așa mai departe căci altfel se pot produce turburări grave ale activității intelectuale, ca aiureli și fapte involuntare, iar ruina corpului și moartea urmează curând.

Indiferent din ce provine slăbirea nervilor dvs. *vă invit să-mi scrieți. Sunt cu plăcere dispus*

SĂ VĂ EXPLIC GRATIS ȘI FRANCO O METODĂ SIMPLĂ,

care vă va face o surpriză plăcută. Ați cheltuit desigur mulți bani până acum pentru felurite medicamente și în cazul cel mai bun n'ați obținut decât o îmbunătățire trecătoare. Vă pot asigura că eu cunosc *metoda adevărată contra slăbirii nervilor d-voastră.* Această metodă produce o îmbunătățire a stării generale, poftă de viață, energie și putere de muncă, încât mulți mi-au scris că se simt, după folosirea ei. ca născuți din nou. *Acestea sunt confirmate și prin dovezi medicale.* Vă costă numai o carte poștală. Vă voi trimite o foarte instructivă

CARTE ABSOLUT GRATIS.

Dacă nu puteți scrie imediat, păstrați acest anunț.

POSTSAMMELSTELLE:

ERNST PASTERNACK

BERLIN SO. MICHAELKIRCHPLATZ 13 ABT. IV. 14

CASA GRAFICĂ

SOCIETATE IN NUME COLECTIV

București I * Str. Doamnei Nr. 16 * Telefon 3.54.16

Face instalațiuni complete de tipografii, litografii, fabrici de cartonage și legătorii de cărți, prompt în condițiunile cele mai avantajoase de plată.

DEPOZIT de toate articolele necesare tipografiilor și legătoriilor de cărți. Mare asortiment în toate cernelurile de offset, tipo și litografice. Clei de valuri și sârmă de legătorie.

REPREZENTANȚE:

Krause, Fabrică de mașini de tăiat și cartonage *Karl Krause,* Leipzig.

Vomag, Fabrică de mașini rotative de ziar și Tiefdruck *Vomag Betriebs,* A. G. Plauen.

Victoria, Fabrică de mașini plane și de tipar *Rockstroh-Werke,* A. G. Heidenau.

Intertype, Fabrică de mașini de cules litere *Intertype Corporation,* New-York.

Roland. Fabrică de mașini offset, *Faber & Schleicher,* Offenbach.

Brehmer. Fabrica de mașini de legătorie *Gebr. Brehmer,* Leipzig.

Schmidt, Fabrică de cerneluri *Gebr. Schmidt,* Berlin-Wiena.

Stempel. Turnătoria de litere *D. Stempel,* A G. Frankfurt a. M.

Berthold, Turnătoria de litere *Berthold,* Berlin-Wiena.

Prima turnătorie ungară de litere, Budapesta.

Kustermann, Fabrică de mașini pentru turnat litere titluri *Kustermann & Co.,* Berlin.

Heiner, Fabrică de sârmă de legătorie, *Heiner & Co.*. Hohenlimburg.

Holzschriftenfabrik, Fabrică de litere de lemn *Erste Wiener Holzschriftenfabrik,* Wiena.

Gerhold, Fabrică de litere de alamă pentru poleit *R. Gerhold,* Leipzig.

Sauer, Fabrică de clei de valuri *Paul Sauer,* Berlin.

Femeile inteligente

nu au nevoe să citească acestea, deoarece femeea modernă își înțelege menirea ei de soție...

Pentru fericirea căminului, SEMORI este indispensabil. SEMORI înlătură neliniștea, suferințele și depresiunile nervoase. Și D-v. trebue să profitați de progresele științei și să știți ceeace știe orice femee.

Semori

La farmacii și drogherii.

Caleidoscop medical

Sedentaritatea.

Sedentaritatea produce turburări în organism, şi desvoltă o obezitate specială, deosebită de obezitatea prin supra-alimentaţie. Aparatul locomotor, muşchii, oasele, articulaţiile, sunt profund atinse, ceeace se manifestă prin atrofia musculară şi lipsă de energie în mişcări, prin înţepenirea articulaţiilor, prin puţina rezistenţă a vaselor. Se produce o scădere a funcţiei respiratorii, toracele nu se desvoltă. Funcţia circulatorie este încetinită şi extremităţile sunt reci. Digestia se face rău şi dispepsia care urmează micşorează forţa individului. Energia intelectuală şi morală scade.

După Bolgey, la marii sedentari, ce nu mai fac nici un exerciţiu fizic, se produce o adevărată infiltraţie a ţesutului celular prin lichide; de aci rezultă dureri tenace, cu sediul în zona ţesutului; din această cauză obezii se consideră ca atinşi de reumatism.

Tuberculoza, alcoolismul cronic şi sifilisul predispun la această infiltrare celulară. La indivizii obezi se produc hernii, dilataţie gastrică, varice, vergeturi ale coapselor şi sânului.

Sedentaritatea crează o stare de aciditate humorală foarte pronunţată, din cauza încetinirii schimburilor, aciditatea produce nevoia ţesuturilor pentru apă, iar imobilitatea maselor musculare favorizează infiltraţia.

La şcolari, sedentaritatea produce slăbirea energiei generale, cu răsunet în domeniul psihic. Sedentaritatea şcolară, mai cu seamă în perioada pubertăţii, turbură foarte mult la ambele sexe evoluţia fizică şi psihologică.

Sedentaritatea joacă rol important în desvoltarea stărilor de neurastenie, caracterizate prin descurajare, imposibilitatea de a activa, de a concentra atenţia, ceace se complică de instabilitate, reacţii agresive, fugi, tendinţa la insociabilitate.

Cazurile de oprirea bruscă a evoluţiei mintale la elevi, se explică prin surmenaj şcolar şi sedentaritate.

Tratamentul sedentarităţii este mişcarea, ce măreşte arderile şi favorizează pătrunderea oxigenului în ţesuturi, ceeace împiedică aciditatea humorală, deci împiedică infiltraţia ţesutului celular. Exerciţiul este unul din agenţii cei mai favorabili ai desvoltării; în cursul creş-

In fiecare seară, tineri şi bătrâni, spălaţi-vă picioarele în apă călduţă.

terii exerciţiul are maximum de eficacitate. Exerciţiul lucrează intensificând travaliul cardio-pulmonar, de unde răsunetul lui asupra întregului organism. Exerciţiul şi antrenamentul perfecţionează calităţile naturale ale omului.

Educaţia generală să nu se limiteze numai la creer, să nu se neglijeze cultura corporală indispensabilă justului echilibru.

Exerciţiile şi sporturile sunt excelente, cu condiţia să fie supraveghiate, astfel ele sunt un puternic mijloc pentru dobândirea calităţilor fizice, intelectuale şi morale.

Consideraţiuni asupra sifilisului.

Sifilisul progresează sau descreşte? In Danemarca se afirmă că sifilisul descreşte, în Franţa creşte, aşa că chestiunea progresului sau regresului sifilisului nu este elucidată.

Se ştie însă că începând din anul 1900, tabloul clinic al sifilisului s'a schimbat profund. Sifilisul secundar florid, bogat în leziuni cutanate, mucoase sau viscerale a dispărut; erupţiile sunt discrete, rar se mai găseşte tabloul clasic al sifilisului secundar.

Acelaş lucru pentru sifilisul terţiar, unde leziunile localizate, infiltrate, distructive au devenit rare; acelaş lucru cu sifilisul mutilant.

Noile procedee de diagnostic nu au suprimat simţul clinic al medicului — medicul trebue să procedeze ca un clinician cu bun simţ.

Chiar dacă aveţi dinţii sănătoşi, faceţi de două ori pe an o vizită dentistului, pentru control.

Cum stăm cu tratamentul? Azi avem arme puternice, cu care reuşim să facem să dispară repede leziunile contagioase, deci s'a micşorat pericolul de contaminare. Pentru a obţine bune rezultate, trebue ca diagnoza să se facă dela începutul boalei, deci tratamentul să fie precoce. Totuşi, sifilisul este rar tratat complet, suficient, ceeace ce are influenţă asupra reapariţiei virulenţii şi reapariţiei accidentelor contagioase. Poate că aceasta este una din cauzele măririi morbidităţii sifilitice.

Propaganda educativă contra sifilisului nu a dat bune rezultate, — să nu se mai considere sifilisul ca boală ruşinoasă din care cauză bolnavii se tratează în ascuns, în condiţiuni rele.

Cel mai bun mijloc de luptă contra sifilisuliu este să se atragă cât mai mulţi bolnavi în centrele de tratament, dispensarii.

Sifilisul este o boală contagioasă, ce creiază adevărate focare epidemice, ce trebue distruse descoperind la timp bolnavii, pentru a steriliza pe purtătorii şi purtătoarele de germeni virulenţi; în acest sens trebue îndreptată lupta.

In combaterea sifilisului, se pierde, des, din vedere, periodul de latenţă, somnul sifilisului; în cursul acestui period bolnavul are aparenţa de sănătos, acest period însă se poate termina din diferite cauze, — cauze în general necunoscute şi treponema îşi reia virulenţa. Aceste redeşteptări ale sifilisului măresc morbiditatea boalei.

In consecinţă, să se combată nu numai sifilisul activ şi contagios, dar şi sifilisul latent, azi inofensiv, dar mâine cu consecinţe grave, din punct de vedere individual şi social.

Lupta contra sifilisului să nu se limiteze numai la tratamentul sifiliticilor: trebue să se combată boala în origină distrugând focarele de infecţie. In această luptă trebue concursul tuturor, căci numai aşa se va distruge un flagel care a provocat pe pământ prea multă mizerie şi prea multe dureri.

Cauze importante producătoare de boli.

In lupta contra bolilor, ultima jumătate a secolului 19 a făcut mari progrese; progresele viitoare vor fi şi mai mari. Trebue combătut în prima linie alcoolismul, căci 30% din nebuni sunt din cauza alcoolului; multe boli de cord şi ficat sunt produse din cauza alcoolului. Statele Unite au combătut alcoolismul, greşit, căci au interzis berea şi vinul; unde este vin, nu este alcoolism. In Rusia, guvernul sovietic fabrică şi vinde vodca, deci întreţine şi încurajează alcoolismul.

Alcoolul să se fabrice numai drept combustibil şi pentru industrie.

Alcoolul amilic este de 10 ori mai toxic de cât alcoolul etilic; se găseşte în wisky şi vodcă.

Esenţele sunt foarte toxice, de 100 ori mai toxice decât alcoolul etilic.

Timpuri fericite, mai bune decât azi, vor fi atunci când se vor opri aceste băuturi prin măsuri prohibitive stricte. Aceste băuturi degradează pe om până în a 3-a generaţie.

Nu mai mică importanţă are lupta contra opiului, cocainei — stupefiantelor în general — ca şi contra tutunului.

Sifilisul este o boală evitabilă, căci microbul lui nu există nici în apă, nici în aer, nici în alimente. Sifilisul se ia când în majoritatea cazurilor ne expunem la acţiunea lui.

Sifilisul este o boală foarte gravă căci procură clientela azilelor de nebuni; paraliticii generali sunt vechi sifilitici. Sifilisul produce mortinatalitate, debilitate congenitală a noilor născuţi. Bărbatul şi femeia sănătoşi produc copii sănătoşi; dacă sunt sifilitici ei sunt sterili sau se produce avort.

Individul bolnav de sifilis — femee sau bărbat — trebue pus în imposibilitate să propage sifilisul.

E nevoe să voim ca să suprimăm sifilisul. Dacă avem sifilitici şi alcoolici, cauza este că nu voim în de-ajuns suprimarea acestor rele.

Tuberculoza, bacilul Koch, este pretutindeni, infectează omul, maimuţa, boul, porcul iepurele, cobaiul, păsările.

Toate organele pot fi atinse de bacilul Koch, mai des plămânul.

Mijloacele de combatere sunt: distrucţia bacilului, suprimarea contagiului prin izolarea bolnavului şi desinfecţie, vaccinarea. Să se omoare animalele atinse de tuberculoză, ceeace nu se face, din care cauză sunt un pericol permanent de infecţie.

Suprimarea contagiului. Sputele tuberculoşilor infectează tot: locuinţe, mobile, alimente, vestminte. Indată ce individul este recunoscut tuberculos, să se izoleze în sanatoriu, tatăl să se despartă de copii, femeia de bărbat, copiii de părinţi. Această izolare nu este pedeapsă, ci apărare contra bolii. Pentru a o pune în aplicare trebue să se construiască sanatorii.

Mortalitatea prin tuberculoză este invers proporţională cu numărul instituţiilor antituberculoase.

Aceste internări obligatorii sunt crude, dar este vorba de sănătatea publică, de viitorul omenirii. Să se distrugă casele infectate de tuberculoză; în Anglia, dacă se produc mai multe cazuri de tuberculoză într'o casă, acea casă se distruge, este redusă în cenuşe şi pe ruinele ei se construeşte altă casă. Se acordă o indemnitate proprietarului.

Numărul cazurilor de tuberculoză este de 3 ori mai mare la oraşe decât la sate şi aceasta din cauza setei de câştig, ce forţează pe ţărani să vie la oraş.

Inainte tratamentul tuberculozei se reducea la meditaţia asupra morţii; azi nu mai este aşa, căci luată dela început, tuberculoza se vindecă.

Când sunteţi răcit, aveţi totdeauna mai multe batiste la d-voastră.

Ciuma, holera, tifosul, febra tifoidă, nu mai sunt de temut; peste 1-2 secole aceste boale vor dispare complet.

*

Un alt rău mai teribil de cât bolile pentru omenire şi care se poate evita, este datorit ferocităţii omeneşti — este războiul, „marea crimă şi marea nebunie omenească". Toată lumea trebue să-l deteste, să aibă oroare de el.

Se fac eforturi pentru pace, dar mijloacele contra războiului sunt timide.

Despre difterie

In difterie este pericol de sfârşit fatal până în a 50-a zi. Un copil atins de paralizie diftrică, dacă ajunge în a 52-a zi, este salvat. Accidentele ce apar între 40—50-a zi, se caracterizează prin reapariţia semnelor de intoxicaţie generală: paliditate, astenie, temperatură, turburări cardio vasculare, agitaţie. In cazuri favorabile, se produce în ziua 50-52-a o repede schimbare a stării generale, chiar dacă paraliziile continuă să evolueze; moartea nu mai este de temut.

Educaţia copilului

Mai întâi trebue să ne gândim la sufletul copilului. Copilul nu este numai un corp cu mâini şi picioare, ci are un suflet şi o inimă ce trebuesc educate. Unde nu este inimă, nu se poate face nimic. Mama este prima educatoare, ce nu se poate înlocui. Punând toată inima ei în educaţia copilului îl formează şi scoate din el un om întreg. Aceasta este cea mai nobilă datorie.

De toate

Pentru acţiunea lui vasodilatatorie, veninul de cobra s'a aplicat în tratamentul hipertensiunii arteriale de origină vasculară sau renală precum şi în afecţiile vasculare ale fundului ochiului, obţinându-se ameliorări persistente ale acuităţii vizuale.

•

Importanţa contaminării alimentare în transmisia febrei tifoide nu trebue să ne facă a pierde din vedere rolul capital al purtătorilor de germeni în răspândirea boalei. Pericolul vine dela convalescenţii de febră tifoidă şi foştii bolnavi de febră tifoidă. Orice tific să fie considerat multă vreme drept contagios.

•

Lumbago există în 30% din bolile de rinichi, este constant în pyelită, constând dintr'o durere difuză, surdă şi profundă; în ptoza renală (deplasarea rinichiului), lumbago este mai intens, dar se micşorează prin repaus.

In afecţiile prostatice, durerea are sediul sacral şi iradiază des în lungul nervului sciatic.

Nu coaseţi şi nu brodaţi la lumină neîndestulătoare

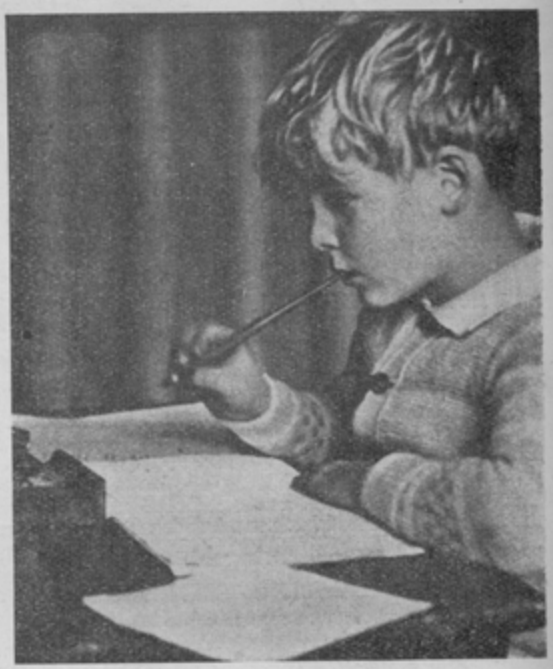

Copilul nu trebue surmenat cu teme prea multe. Lăsaţi-i timp să se joace!

Seroterapia, injecţia musculară sau venoasă de 10-20 cmc. ser antiscarlatinos, făcută la începutul boalei, reduce durata erupţiei şi a febrei, producând şi o uşoară desquamare (cojire).

Dacă injecţia este făcută înainte de ziua 9-a a boalei, în special în ziua I sau II-a, ea apără de complicaţii.

Injecţiile venoase par că micşorează apariţia complicaţiilor mai mult decât injecţia musculară, dar sunt greu de făcut la copii; sunt chiar periculoase, contra indicate la indivizii cari au mai fost trataţi cu ser.

•

Prevenirea gripei prin iod. Fink recomandă tinctura de iod. Se pune 50 gr. t-ră iod într'un flacon de 150 grame capacitate. Se clatină puternic flaconul şi se inhalează t-ra de iod astfel degajată în vapori, pe fiecare nară.

Dacă individul este bolnav, se pune în ambele nări puţin bumbac muiat în t-ra de iod, uşor uscat şi înfăşurat de un strat subţire de vată curată. Tamponul degajează în nări vapori de t-ră de iod, ce desinfectează rinofarinxul.

Pentru a obţine şi mai bune rezultate preventive se mai dă 0,25 cgr. chinină pe zi.

Dr. P.

IMN

Dumnezeu, tu, bun și mare,
Tu, ce rîzi în flori și 'n soare,
Tu, ce 'ntinzi pămînt și mare,
Tu, ce strălucești în stele,
Tu, ce-ascunzi în scoici mărgele,
Tu, ce stai izvor în noapte,
Tu, ce cînți în ciocîrlie,
Dă-mi din glasul tău și mie.

O, azi lumea nu-i frumoasă,
Și pe holde-a morții coasă
A rărit al vieții grâu.
Sînge proaspăt curge 'n riu
Blestem crește greu în floare
Și par 'c'un mort privește 'n soare.

În păduri cîntări nu sună
Nicăiri nu-i viață bună
Nu-i logodnic, nu-i mireasă
Nimeni nu mai e acasă.
Numai cîinii și bătrînii
Ei, păzesc triști alba lună.

Văduvele și orfanii
Stau plîngînd la neagra poartă,
Gîndul lor departe-i poartă.
Visul lor: iederă moartă.
Crește 'n curte bălărie
Poarte-o dracu 'n pălărie.

Boii-s' duși din bătătură
Unde-s caii albi din curte?
Unde-s slugii și păstorii
Unde-s săditorii florii?

Unde-s circiumile pline
De flăcăi și voie bună?
— Nici țiganul nu mai vine
Să aducă plins în strună.
Unde-i sărbătoarea muncii,
Strălucirea coapt 'a luncii?

În biserici numai popa
Își citește liturghia,
Și nu cîntă ciocîrlie
Cînd l-altar Hristos învie.

...Dumnezeu, tu, sfînt și mare
Tu, ce rîzi în flori și 'n soare.
Tu, ce 'ntinzi pămînt și mare,
Tu, ce strălucești în stele,
Pune capăt jelii mele.

Și fă lumea iar frumoasă,
Tacă 'n holde-a morții coasă,
Și al vieții grîu să crească
Lacrămile să-l stropească
Zîmbetul să-l încălzească,

Și cînd secerișul vine
Să Te văd în *rod* pe Tine.

(Anii războiului...)

EMIL ISAC

Din volumul *„Cartea Vieții"* de *Emil Isac*, care va apărea. Volumul conține poeziile inedite ale poetului, care urmează volumele: *„Poezii"* și *„Poeme"* apărute recent. *„Cartea Vieții"* este o colecție de versuri ale trecutului din viața atât de sbuciumată a lui *Emil Isac*.

Humor

Caragiale, Teleor şi A. C. Cuza

Deoarece A. C. Cuza publicase epigrama.

Te-ai înălţat atât de sus
Iubitul meu amic,
Incât să nu te miri de-mi pari,
De jos, atât de mic.

Şi deoarece D. Teleor a plagiat pe A. C. Cuza cu epigrama:

E lucru natural,
Iubitul meu amic:
Cu cât te înalţi mai sus,
Cu-atât te văz mai mic.

Caragiale dă în vileag această plagiere prin epigrama:

Precum scânteia licăreşte
De zgândăreşti o leacă spuza,
Oricine-ar zgândări găseşte
Sub Teleor pe A. C. Cuza.

Intrebat dacă nu intenţionează să se apere, Teleor a răspuns: „Cine se scuză se A. C. Cuză!"

Dimensiuni

— Allo, da!... La telefon e trustul oţelului.

Navigatorii

— Ti-am spus dela inceput că nu suntem in Canalul de Suez!..

Femeia inginer

— Mi se pare că am schimbat planul vilei cu modelul pălăriei!...

Moș Ion Costea bea de ce?

Moș Ion Costea bea — îl privește. Bea de stinge — și asta îl privește. Dar Moș Ion Costea face scandal când bea, iar asta nu-l mai privește numai pe dumnealui, ci o privește și pe baba dumisale și pe Gheorghe, ginerele, ba chiar și pe Toader Necula, care este singurul lui vecin, deoarece casa bătrânului e chiar la marginea satului și n'are altă megieșie în afară de două vii și imașul oamenilor.

Intrebarea e însă din ce pricină bea moș Ion Costea, care-i știut de om vesel, cu stare, și fără necazuri, mai ales acum decând are nepot băiat, așa cum i-a poftit sufletul, și a izbutit chiar să-și cumpere și doi noateni albi, după cea mai mare dorință a zilelor lui, răzbătută — și până azi neîmplinită, — din cele mai fragede vremi ale flăcăiei dumisale.

Firește, dumneata, care citești povestea asta, ai să mă întrebi pe mine crezând că eu știu. Dar mă pot jura pe ce vrei, că tot cu atâta drept ași fi și eu să te întreb pe dumneata, fiindcă nu știu, nici nu pot afla. Cu alte cuvinte nimeni nu știe. Așa încât pricina de băutură a lui Moș Costea rămâne o taină.

O taină, adică un prilej să bănuim tot ce ne trece prin gând și prin **răutate**, așa cum se întâmplă totdeauna cu lucrurile care cer lămurire și negăsind-o pe cea bună — adică singura — se mulțumesc cu altele mai slăbănoage și mai multe — precum vrea dreptatea și cumpănirea pe pământ.

Vasăzică, ia să începem noi a bănui pe de-a rândul.

Eh ! Așa dar, dece bea Moș Ion Costea? Răspunsul cel mai limpede ar fi, că bea fiindcă-i place să bea. Bun. E și ăsta un răspuns, dar el iscă numai decât altă întrebare. Anume : Dar de ce îi place dumnealui să bea? Pentrucă îi place să-și necăjească baba? Nu, firește, căci atunci n'ar însemna că-i place băutura, ci că băutura îi slujește să-și facă o plăcere în afară de pahar. Iar asta ar putea să ne ducă la neînchipuite comedii de judecată, putându-ne noi spune chiar că lui Moș Ion Costea nu-i place băutura sub nici un cuvânt, dar o bea numai din îndrăceală, sau — dacă vreți — din bărbătească hotărâre care înfruntă orice, cât de neplăcut i-ar fi, numai și numai să-și împlinească o poftă a inimii, adică o trebuință mai aprigă chiar decât ar fi nevoia de sănătate. Ceeace, negreșit, ne-ar da să înțelegem, că Moș Ion Costea s'ar putea să ție vinul drept un fel de doftorie amară și scârboasă, pe care însă omul care-i om o dă de dușcă nesinchisit de crunta-i încercare, numai și numai să-și pue beteșugul cu botul pe labe — dacă mi-i îngăduit a zice astfel — ceeace cred că nu-i, deoarece, ajuns fiind eu la etatea când slăbănogelile trupului se dau biruite de rele, bag sama că bătrânețea nu-i o stare poruncită a stihiilor,— de vreme ce blestematul acela de rus a dovedit că o sfârticătură de maimuțoi altoită în om poate răsturna rostul stihiilor — ci e numai limpezirea luptei veșnice dintre viață și pământ.

Vreau a lămuri, prin asta, că duhul omului se înfrumusețează și se îmbogățește cu fiece an, apropiindu-se el tot mai mult de Tăria, care l-a

suflat lutului, şi începe astfel să se desfacă de pământul nevrednic unde a sălăşluit. Durerile trupeşti ale bătrâneţii sânt durerile desfacerii. Ţipă carnea şi plânge duhul ce o lasă, osândind-o prin asta glodului cu care e înfrăţită. Şi-atunci, de bună seamă, acolo se dă o luptă aspră între pământ şi viaţă, de unde nu se poate să nu scapere durere, cum nu se poate să nu fie suferinţă, când pruncul se bate cu pântecul maică-si şi, rupându-se din noaptea unde-l osândise, îşi caută lumina şi zodia lui.

Dar, chiar dacă aş zice aidoma învăţaţilor, cum că bătrâneţea e numai oboseală de maşină prea mult umblată — şi uneori desmetic dusă, — încă ar rămânea limpede lupta dintre pământ şi viaţă de oarece ştiinţa spune ritos că în trupul slăbit se pot aduna, fie nevăzute vietăţi ucigătoare, fie fărâmiţe din cele mii de feluri aflate în pământ, pe care trupul tânăr le ştie zvârli afară, pe când cel vlăguit, le lasă adunate în el. Vasăzică, dacă moartea înseamnă vârârea trupului în pământ şi putrezirea lui acolo, bătrâneţea ar fi ridicarea pământului în trup şi întărirea pământului acolo.

Prin urmare, oricum ar fi, bătrâneţea tot luptă între pământ şi viaţă rămâne. Iar boaţa nefiind ea decât o bătrâneţe trecătoare, deoarece e început de desfacere a vieţii de pământ, prin aceia că e o încercare de suire a pământului în om, este aşijderi luptă, unde duhul cată a pune cu botul pe labe lutul cel nevrednic, căruia i-a făcut cinstea să-l lese a-l învesmânta.

Deci, întorcându-ne acum la Moş Costea, nu ne-om lăsa ispitiţi a socoti că dumnealui bea numai să-şi umple baba de năduf, aceasta dovedindu-ne neîndoios cum în asemeni caz, bătrânul n'ar avea nici o plăcere să bea.

La fel, n'am putea lăsa cugetul nostru înşelat de bănuiala că Moş Ion Costea ar fi bând din pricina vre-unui alt necaz oare-care, el neavând necazuri — precum am mai spus. Şi apoi, chiar dacă, dovedindu-ni-se neştiinţa, spre ruşinea nemărginită a noastră, i s'ar afla uncheşului vre-o suferinţă, ne-am reîntoarce iarăşi la zisa şi găsirea de mai sus, după care, atunci ar însemna că moşul bea fără să-i placă băutura, ci numai şi numai să uite amarul şi să-şi moae ponosul, folosind vinul drept doctorie. Iar aici, precum ştim, bunătatea şi cu plăcerea nu-s surori bune, ci le-aş socoti mai degrabă semuitoare înrudirii dintre un tată şi un fiu, unde trebue să încapă multă asprime, multe vânătăi şi multe lacrimi, pentru ca „bunătatea părintelui" să iasă la iveală hăt târziu, în faptele feciorului cuminţit şi adus la bună purtare.

Acum, firește, Moş Ion Costea ar mai putea să bea pentrucă vinul îl gâdilă în chip plăcut la limbă, sau că paharele cel mult împlinesc lipsa, ori golul acela, pe care lumea de rând l-a poreclit cu o vorbă fără nici o noimă. Adică: sete.

Că vinul l-o fi gâdilând plăcut la limbă, tot aş mai putea să cred, ştiind şi eu că sânt asemenea băuturi pe lume. Dar cum Dumnezeu să pot crede că e vorba de o împlinire a unei lipse, sau a unui gol în Moş Costea, când dumnealui bea de dimineaţa până a şaptea zi dimineaţa, adică tocmai atâtea ceasuri

— Cucoană, nu vreţi că cumpăraţi un calendar?
— Nu, mulţumesc, cel de anul trecut e încă bun...

CHILII LA MĂNĂSTIREA SINAIA

Foto Arh. A. PETIT

BALCIC / FÂNTÂNĂ TURCEASCĂ

Foto Arh. A. PETIT

câte se pot număra într'o săptămână, şi pe deasupra încă vre-o două trei din săptămâna care vine, acelea fiind de arvună, pentru ca săptămâna să înceapă în chef şi petrecere, după cum e dorinţa omului să urmeze întreagă.

Drept e — şi n'am să pot ascunde, de vreme ce s'a auzit şi prin oameni — că Moş Ion Costea moţăe din când în când, ceiace ar însemna că într'acea vreme dumnealui nu ţine şfară cu băutura, ci lasă timp tăriei din vin să se împrăştie şi să desclee încheeturile muiate.

Dar asta e-o poveste fără ispită de crezare, deoarece baba dumisale se căinează mereu spunând:

— „Nu se mai trezeşte din băutură"! vorbe de mare ciudăţenie şi în doi peri, amestecând în aşa fel stările, încât nu poţi şti unde începe somnul şi unde începe beţia. Ceiace, de bună seamă, lămureşte cum nu se mai află dece bărdaca de vin dela capul patului e plină când aţipeşte Moş Costea şi e deşartă când se trezeşte, dar lasă în adâncă negură şi nedumerire pe cel care gândeşte cu măsura slabă a omului de rând, că somnul e neapărat poruncit de stări şi mai ales că somn se cheamă deprindere sfioasă şi zilnică spre nefiinţă, adică pregătire stăruitoare pentru împlinirea sorţii care ne tot însăilează aţa duhului prin straiul pământului, ca să ne încerce tăria şi să cârpească totodată, cât se mai poate cârpi, zdreanţa putredă a pământurilor veşnic ameninţată să crape în rostogolirea lor între goluri.

Aşa dar, ce-ar eşi din toate câte le-am spus? Că Moş Ion Costea bea şi prin somn, sau că în lungul băuturii dumisale, se află amorţiri din acele care par somn, cum somn pare aţipirea copacilor iarna — ceiace nu-i împiedică să soarbă şi ei înainte reveneala din afunduri — şi cum tot somn pare amorţirea urşilor la îngheţ, stare ce nu-i opreşte să-şi sugă unghiile.

Vasăzică poate fi un fel de somn ce nu împiedică suptul — lucru prea bine ştiut din pilda ţâncilor de ţâţă, cari întind buzele şi apucă dintr'o dată gurguiul, cu un simţ îndrumător aşa de ţinteş în întuneric, încât dovedeşte că somnul dă ochi mai buni decât cei din lumină.

Dar, să zicem că asemănarea dintre Moş Ion Costea şi un sugaci ar părea cam nepotrivită. Să zicem aşa, nu fiindcă asta ne-ar fi încredinţarea, ci doar ca să nu lăsăm a se închipui, precum că sântem părtaşi ai gândului, după care uncheşii şi pruncii stau foarte aproape în anume privinţi, măcar că nevinovăţia, de pildă, n'ar trebui să jignească pe nimeni.

Cu toate astea la Moş Ion Costea, tot s'ar putea vorbi despre asemănarea asta, deoarece întâmplarea face să iasă la iveală o turburătoare potrivire. Anume, se întâmplă că Moş Ion Costea a început să bea tocmai dela naşterea nepotului dumisale, pe care într'atât de mult l-a dorit — şi l-a avut precum l-a dorit, adică băiat şi încă zdrahon de băiat — încât el, cumpănitul în toate, — aşa se zice: — *în toate*, măcar că vorba asta e cam cutezătoare şi cam îngâmfată, ea având aerul că nici nu vrea să ştie despre unele socoteli unde nici insul singur nu-şi dă seama bine dacă e cumpănit ori nu — cum zic, el cumpănitul în toate a fulgerat o sfântă de beţie de a ameţit tot satul.

(De bună seamă şi vorba asta cu „ameţitul" e iarăşi, numai aşa, ca o pildă fiindcă de-adevăratelea e că satul n'a fost ameţit ci beat mort de-abinelea, turnând în el, Moş Ion Costea, şase poloboace întregi şi încă trei balerci, din cele opt, pe care le are dosite tocmai în fund, ca vin de soi, păstrat pentru zile mari şi pentru oaspeţi—precum a ajuns să fie el singur şie-şi, drept care le-a şi pus cep de câtăva vreme).

Iată, prin urmare, că beţia cea cruntă dela naşterea lui

Moaţă-Ţoaţă, — aşa i-a zis nepotului său, Moş Ion, bucurându-se în chip neîngăduit de lipsa de înţelegere a mititelului, care, îmi închipui, ar pofti un nume mai arătos — este un început, şi, s'ar putea să fie pricina beţivăniei ce-a cotropit viaţa unchеşului. Asta, bine înţeles, numai dacă s'ar putea bănui că beţivănia stătea în Moş Ion Costea amorţită cum stă pofta de ucidere şi de dărâmare într'o stâncă. Stă aceia mii de ani neclintită şi fără să dea vre-un semn. Dar e de ajuns o zgâlţâială de pământ, un trăznet, uneori nici atât, ba chiar din senin, şi stânca plesneşte, crapă din loc, şi prăvălindu-se ca o nămetenie de gadină turbată, ucide tot şi sfarmă tot ce-i iese în cale.

Dumneata, negreşit, ai să zici:

— „Bine! Asta-i de înţeles, dar stânca merge cât merge, şi apoi după ce s'a rostogolit o vreme, ajunge într'o vale unde se opreşte. Pe când Moş Ion Costea al dumitale văd că nu se mai opreşte. Cum îţi rămâne dar cu asemuirea cea nepotrivită"?

Iar eu am să-ţi răspund:

— „N'ai dreptate să te înforesti de asemuirea pe care am făcut-o, pentrucă nici s'ar putea alta mai bună. Eu, vezi bine, nu ţi-am socotit cât timp aleargă stânca la vale şi nici cât măsură valea beţiei lui Moş Ion Costea. Dacă aş vrea să scap uşor de cleştele întrebării dumitale, ţi-aş răspunde îndată, că până la urmă or să fie la fel, şi ţi-aş închide gura, socotindu-te că te-am rămas.

Dar eu ţiu să afli că stânca prăvălită s'a sfărmat în rostogolirea ei fioroasă. Mai ţiu să ştii că steiurile i-au ajuns în vale şi-apoi vreau să afli că valea aceia—unde de obicei nu curge strop de apă, — adună la vreme de ploaie puhoi năpraznic şi înspumegat, care mănă pietrele de-a dura, cum mănă ciobanul oile spre vale.

„Ahaa!" vei zice. „Acum n'ai să vrei să-ţi ajungă stânca pietriş şi nisip, ca să mi-l porţi până la gurile mărilor!".

— „Ba tocmai asta am să vreu, şi tocmai la mare oi purta prohotişul stâncii mele, asta fiindu-i hărăzirea, chiar dacă n'avem noi destul prisos de ani şi destulă limpeziме de ochi ca să putem deosebi în nisipul mării şi în pietrişul cel mărunt, stânca făluoasă şi pustiitoare care a fost întru început.

„Cât priveşte pe Moş Ion Costea, acum cred că înţelegi detunarea dintre clonţanii aşpri, între care ne deprinsesem a-l vedea. L-a retezat din creştet un zdruncin — căci împlinirea unei dorinţe prea mari e mai mare zdruncin chiar decât o nefericire, acela fiind un început, deci capăt de pornire a mii şi mii de datorinţi, pe câtă vreme o nefericire e *un sfârşit*, adică o descătuşare de mii şi mii de datorinţi. Cum zic, l-a retezat un zdruncin, şi acum se sfărâmă rostogolindu-se în vale, şi se împrăştie în aşchii şi praf, dus de ape pe care nu-i stăpân, în căi pe care nu le ştie, dar spre gura mării pentru care ştie că, asemeni nouă, tuturora, are şi el ordin de chemare cu pecete şi iscălitură..."

Zicând acestea, m'oi socoti împăcat în cuget, ca unul ce mă ştiu cu buna îndreptare în gânduri şi m'oi întoarce iarăşi la întrebările dintru început, ele fiind mai grele şi mai însemnate decât ciorovăiala noastră trecătoare.

Să mă întrebi deci mirat. Cum? s'ar putea oare ca Moş Ion Costea să bea din pricină că i s'a născut un nepot, precum i-a fost dorinţa? S'ar putea, fără îndoială, nu fiindcă bătrânul ar fi învăţat de la prunc că suptul e întâia bucurie a zilelor, şi nu fiindcă ar fi deprins dela el taină să bea şi dormind. Ci, s'ar putea ca Moş Ion Costea să fi dorit aşa de neînchipuit de mult să aibă un nepot, încât, purcegând să bea hulpav, când l-a zărit ajuns pe lume, s'a îmbătat crâncen de bucurie, încât n'a mai ştiut nimic. Trezindu-se, de bună seamă, ori şi-a adus aminte, ori l-a văzut din nou şi atunci bucuria a fost întocmai ca o bucurie nouă, beţia neîngăduindu-i să şi-o macine pe cea dintâi şi să se deprindă cu ea (adică, vreau să spun că o bucurie mare nu se poate îndura. De aceia omul îi roade bine toate colţurile, o micşorează, o urâţeşte după chipul lui, înzorzonând-o cu tot felul de gânduri mărunţele şi neroade, şi abia apoi o vâră în inimă, ca s'o topească încetul cu încetul, cum se topeşte acadeaua în gură, care, socot eu, că-i făptuirea cea mai omenească — adică pe măsura cea adevărată a oamenilor, pe puterea şi meritul lor).

Prin urmare, dând iarăşi de marea bucurie şi nefiind aceia bine mistuită, Moş Ion Costea n'a putut-o îndura şi s'a îm-

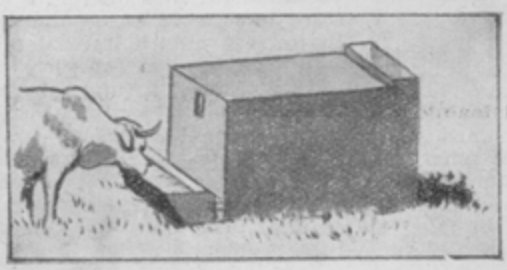

Adăpătoare automată

Se umple automat, îndată ce nivelul apei scade.

bătat repede s'o uite... Iar povestea merge mai departe, şi va merge prelungindu-se într'atâta, după cât de mare cu adevărat va fi cântărind greutatea bucuriei dumisale.

Dar dacă n'o fi aşa? Dacă, de pildă, Moş Ion Costea va fi fost nemulţumit de felul cum arăta nepotul dumisale? Căci, dumnealui, bărbat fiind, nu poate fi iubitor să vadă gângănii plăpânde, ci, când i-a poftit inima nepot, apoi şi l-a închipuit zdrahon de flăcău, cu pieptul păros şi lat, cu degete de gânj, pumnul noduros şi tare ca rădăcina cornului şi cu grumazul dârz ca muchea bradului, să facă iama în mueri şi să-i crească în urmă cât pădurea grâul scuipat din palmă şi bărbăţia seamănă în tarlaua femeiască

Acum, gândeşte şi dumneata ce i s'a arătat privirii, când, venit cu asemenea gânduri în cap şi asemeni doruri în inimă, a dat cu ochii de un gogoloş vânăt roşcat, cu pielea creaţă, care chiţcăia ca un şoarece ud, şi-şi freca ochii boboşaţi cu zgârciul degetelor moi, ca pielea purcelului de lapte fiert în varză murată.

Numai cât te gândeşti şi ţi se face praf toată bucuria. Dar mi-te să vezi cu ochii.

Eh! Bine înţeles, dacă ai fi femee s'ar schimba lucrul numai decât. Acolo, judecata trece întâi prin carne, se învârte, se răsuceşte, şi se plimbă mult până să ajungă la creer. Iar când ajunge, găseşte locul prins de altceva, care a venit de-adreptul, un fel de perdea deasă prin care numai cel dela întuneric zăreşte ce-i afară. Cel de afară habar n'are ce se petrece înăuntru.

Deci, cum spun, văzând Moş Ion Costea cu ce nemernic ban de carne i s'a plătit dorul cel neînfrânat, s'a putut prăbuşi iarăşi ca stânca aceia detunată şi povestea s'a împlinit aidoma precum am spus mai sus.

— „Atunci de ce bea mereu, vei zice, că nu mai este bucuria de care vorbeai, spunând că nu încape în om? Bea de jale"?

— „Da şi nu... îţi voi răspunde. Bea fiindcă vrea să uite. Să uite mai întâi că a dorit un nepot, ceiace, când e atâta dorinţă câtă a arătat Moş Ion Costea, înseamnă că a ajutat şi el într'un anumit fel la facerea acestui copil — în orice caz, când se împlineşte ceva ce ai dorit, te simţi şi tu răspunzător — dovadă că de doreşti moartea cuiva şi se întâmplă el să moară într'adevăr, îţi ceri ertare lui Dumnezeu, ori cât de păcătos ai fi, pentrucă te simţi şi tu vinovat de sfârşirea acelei vieţi.

Ş'apoi, cred eu, că la fiecare trezire, unchesul n'are nevoe să uite numai vina că, prin dorinţa-i nesăbuită, a ajutat la facerea unei asemenea odrasle, ci mai ales că broscoiul acela roş şi încreţit are să-i dea două zeci de ani cutremur de inimă când s'o întreba ce anume are să iasă din el.

In privinţa asta, iată, eu ştiu un om care nouă luni de zile, — adică de când a prins de veste că nevastă-sa e pornită grea, şi până la naştere — a trăit într'o spaimă soră cu nebunia, gândindu-se că s'ar putea ca pruncul lui să iasă schilod.

— „Mă 'mpuşc, dacă s'o întâmpla aşa ceva"! se hotărâse el. Şi fără îndoială că ar fi făcut isprava asta, pentrucă

un om care-şi poate frământa creerii cu asemeni întrebări şi asemeni spaime, e destul de nebun să facă ori ce.

In vremea asta, firește, stânca de care vorbeam înainte, ucigaşul neştiutor, creştea liniştit în pântecele maică-sii. Iar în clipa de groază, când s'a născut, şi când omul a rămas mut în faţa mormolocului, biata femee care nu-l văzuse, n'a întrebat altceva decât:

— „E întreg"?

Va să zică trăise şi ea nouă luni în acelaş iad de spaime. Şi încă ea îl purta întrânsa. Adică purta ucigaşul acolo, chiar carnea ei...

Cum spun, asta a durat însă numai nouă luni. Ce-ar fi să dureze douăzeci de ani?

Şi la urma urmii de ce n'ar dura? Pentrucă, de obiceiu omul e, cum se zice: sănătos, ceiace tălmăcit bine şi drept, înseamnă dobitoc nesimţitor şi fără creer? Ori pentrucă omul îşi spune sieşi minciuni şi-şi adoarme mustrările de cuget?

Dar dacă e simţitor şi nici minciuni nu-şi mai poate spune? Adică, dacă, de pildă, e un bătrân la care inima are pereţii mai subţiri, ochii s'au înceţoşat, de văd mai puţin în afară şi mai mult înlăuntru, iar urechile s'au întărit, de aud mai puţin în afară şi mai mult înlăuntru, ce-i făcut să se întâmple?

Se mută iadul în cuprinsul omului, nu-i aşa? Şi atunci? Ei? Atunci?

Atunci nu rămân decât trei căi: mori, te omori, sau bei. Cel puţin eu nu cunosc altă cale, pentru un om ca Moş Ion Costea. Căci aceste trei căi sânt, de-adevăratelea vorbind una singură, numai înfăţişările de pe dinafară fiindu-le deosebite. Cum s'ar zice sânt trei drumuri care duc tot acolo, numai că una e ceva mai scurtă decât alta, iar a treia şerpueşte şi se tot întreţese cu ele. Cum ai ghicit, cred, aceia e calea luată de Moş Ion Costea. Adică beţia.

Am apucat să zic „Aceia e calea luată", dar de fapt habar n'am de-i aşa ori nu. Trebuia să spun doar: „aceia ar putea să fie calea luată de Moş Ion Costea" şi lucrurile capătă altă înfăţişare.

Altă înfăţişare? Da şi nu. Pentrucă, cum văd, ori cum m'aş întoarce ajung tocmai la înfăţişarea de care mă feream la început. Adică, dau mereu de înţelesul că Moş Ion Costea bea fără să-i placă băutura, ci folosind-o ca un fel de leac pentru necazurile sau bucuriile pe care trez nu le-ar putea îndura.

Va să zică Moş Ion Costea bea ca să se omoare încetişor şi în parte. Cu alte cuvinte vrea să se înnece în vin, sau îşi face din păhărel un fel de halice cu carele tot împuşcă în sine.

Sau, poate, precum spuneam mai înainte, ridică pământul în el, şi nefiind acela pământ sadea, ci zeamă de pământ, trebue să se strecure mult până s'o întări într'atât, ca să ajungă la ceaşul desfacerii...

Toate cele scrise până aici nu mai au nici un rost.

Astăzi Moş Ion Costea a eşit pe uliţele satului, limpede la minte cum nici pe vremea trezirei de odinioară nu l-am văzut.

— „Te miri că-s treaz? De acu încolo, cel puţin un an de zile sânt limpede la cap. Mi-am isprăvit însfârşit tot vinul care-mi rămăsese nevândut.

„Înţelegi dumneata, nu voiam să-l las să se strice"...

VICTOR ION POPA

Dela Trăiască Regele la God save the King

Viaţa popoarelor se oglindeşte în imnurile lor naţionale. Turburările, durerile şi entuziasmul din care sunt făcute istoria naţiunilor şi care au inspirat pe poeţi şi muzicanţi, când au creat imnul naţional, se regăsesc toate în aceste imnuri.

Cel mai vechi imn naţional, cel austriac, s'a născut în 1797. El a fost compus de Haydn cu ocazia aniversării lui Francisc I şi începe cu aceste cuvinte: „Dumnezeu apără pe împăratul Francisc, bunul nostru împărat Francisc". Acest cântec este însemnat cu amprenta absolutismului — care a atins apogeul sub Metternich — situând persoana monarhului în centrul gândirii naţionale.

După războiul mondial, acest imn a fost înlocuit provizoriu de un cântec nou al cărui text se datoreşte cancelarului Renner: „Te salutăm, federaţie a Ţărilor de Munte". Ideea principală a actualului imn al republicii austriace este glorificarea patriei.

In Cehoslovacia, cântecul „Kde Domov moj?" *„Unde este patria noastră?", deveni imnul naţional al Boemiei. Este un cântec care glorifică frumuseţile ţării natale. Cântecul naţional slovac de Jan Matuska* „Nad Tatrou sa blyska" *(Fulgerul luceşte deasupra Tatrei) s'a născut în 1844. După întemeerea republicii Cehoslovace aceste două cântece au fost considerate imnuri naţionale. Imnul jugoslav* „Boje Pravda" *(Dumnezeu, adevărul...) chiamă ajutorul dumnezeesc în sprijinul patriei. Tot la Dumnezeu face apel şi România în imnul ei naţional care cuprinde cuvintele: „Doamne, susţine cu a ta mână coroana română.*

Imnul polonez datează din timpul războaelor lui Napoleon: „Jeszeze Polska nie zginela" *(Polonia n'a pierit încă). Idealul imperialismului panslav se reflectă în imnul naţional rus, născut în 1856:* „Boje, Tzaria Khrani" *(Dumnezeu să apere pe Ţar). Bolşevismul a înlocuit imnul ţarului cu internaţionala, care nu este un imn naţional ci un apel la unirea lucrătorilor revoluţionari din toată lumea. Cuvintele sunt ale poetului francez Eugene Pottier, iar muzica de Adolphe Degeyter, tot francez.*

„Brabançonne", *imnul naţional al Belgiei, a fost compus în timpul revoluţiei din 1830, în cursul căreia autorul poemului, Jemelsal, şi-a găsit moartea.*

Imnul naţional englez „God save our gracious king, send him victorious, happy and glorious" *(Dumnezeu să apere pe bunul nostru rege, să-l facă victorios, fericit şi glorios) este de Longfellow. Muzica este a lui Henry Carey, care l-a cântat prima dată în 1740 şi care s'a inspirat din diferite bucăţi muzicale vechi. Această melodie a fost adoptată, în urmă, de imnurile naţionale prusian, elveţian şi chiar rus. Irlanda are propriul său imn „The Soldiers Song".*

Evenimentele recente au dat un sens de actualitate cântecului naţional spaniol „Imnul lui Riego" care datează din anul 1820, cântec patriotic şi revoluţionar, atribuit generalului Riego, răsculat contra lui Ferdinand VII. Este un cântec de luptă prin excelenţă: „Soldaţi, patria ne chiamă la luptă, jurăm să învingem sau să murim pentru ea".

Caracterul divin al puterii imperiale, spiritul militar, se oglindesc în imnul naţional german: „Heil sei im Siegerkranz, Herrscher des Vaterlands". *Vechiul cântec german a lui Hoffman von Fallersleben* „Deutschland, Deutschland über alles" *(Germania deasupra tuturora) a fost reluat după război şi el traduce dorinţa poporului de a vedea renăscând gloria sa. Mişcarea ce a dus la crearea statului naţional-socialist, îşi găseşte expresia în* Horst Wessel Lied, *al cărui text cuprinde programul celui de al III-lea Reich.*

Evoluţia imnurilor italiene urmează acelaş drum. „Inno Sardo" *de Angius, muzică de Giovanni Gonella, este animat de conştiinţa unităţii italiene. Primei strofe, care recomandă pe rege apărării divine, îi urmează un jurământ de credinţă al poporului către rege* „Marcia Reale" *(Marşul regal) datează din 1861, şi el anunţă, la ceremonii, sosirea regelui.*

Actualul imn italian, „Giovinezza", *este cântecul tinerilor. Cuvintele sunt de Salvatore Gota, muzica de Giuseppe Blanc. El proclamă credinţa în idealul fascist.*

CREIAŢI TRANDAFIRI NOI!

SECRETELE INCRUCIŞĂRILOR

In fiecare an, congresele internaţionale de florărie scot la iveală varietăţi noui care concurează la titlul de **„cel mai frumos trandafir"**. Puteţi rivaliza şi dv. cu originalitatea marilor grădinari, aplicând metodele lor şi realizând încrucişări de flori, adevărate „căsătorii de flori" prin fecundaţie sau polinizaţie artificială, obţinând rezultate admirabile.

Varietăţi de unit. — Trandafirii dubli cu forma perfectă, varietăţile cu flori simple sau jumătate — bătute dau cele mai bune rezultate. Pentru primele încercări încrucişaţi între ele cele mai bune varietăţi, alegând ca femele pe acelea care au fructe. Ţineţi seama de întâietatea bărbatului la transmiterea culoarei şi de influenţa femeii asupra sistemului vegetativ.

Organele generatoare. — Aceste organe pe care le găsiţi în orice trandafir, depărtând petalele, sunt: **pistilul**, gruparea organelor femele şi **staminele**, organele masculine. Fiecare stamină are o anteră care conţine materia fecundantă: polenul. Trandafirul având în acelaş floare organe mascule şi femele, se poate deci autofecunda, dar, ca să avem

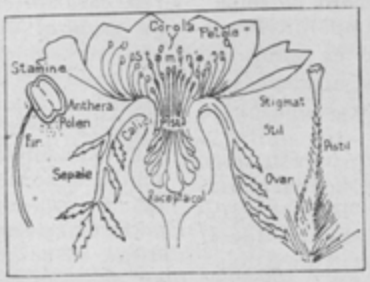

varietăţi inedite trebue să împiedicăm autofecundarea şi să unim doi trandafiri de neamuri diferite.

Pregătirea trandafirului mamă. — Apucaţi trandafirul cu mâna stângă; tăiaţi petalele şi sepalele; nu le trageţi în jos fiindcă riscaţi să rupeţi, sau să răniţi receptaculul, viitorul fruct. Aparatul reproducător, organele mascule şi femele, fiind astfel degajate, tăiaţi toate staminele cu o lamă, evitând pe cât se poate să loviţi organele femele.

Dacă nu faceţi imediat fecundaţie, acoperiţi trandafirul cu un cornet de hârtie transparentă.

Scoaterea polenului. — Operaţi în momentul îmbobocirii trandafirului-tată, înainte ca polenul să iasă din antere, de preferat dimineaţa, între orele 7-8. Adunaţi polenul într'o cutie sau într'un tub de sticlă. Dacă polenul nu se desface sub formă de praf, uscaţi anterele 24 de ore, la umbră şi căldură.

Fecundarea trandafirului-mamă. — Perioada cea mai bună este între 15 Maĭ — 15 Iulie.

Faceţi operaţia într'o zi frumoasă, călduroasă şi fără vânt, între orele 9-14, perioada în timpul căreia distingeţi mai bine materia vâscoasă care acoperă stigmatele pistilului şi care arată că este apt fecundării.

Cu o mică pensulă cu capetele moi, luaţi puţin polen din cutie şi depuneţi-l uşor pe stigmatele trandafirului mamă.

După încrucişare.— Fecundaţia terminată, puneţi imediat un cornet de hârtie transparentă pe trandafirul fecundat şi fixaţi-l la baza receptaculului. Această scufiţă constitue un minunat adăpost contra intemperiilor. Scrieţi apoi pe o etichetă numele celor două varietăţi pe care vreţi să le uniţi.

Lăsaţi fructele să se coacă normal, păzindu-le de păduchi. După 15—20 săptămâni, fructele capătă o culoare portocalie şi roşie: este momentul să le culegem şi apoi să extragem seminţele destinate răsadurilor.

PLOAIA

de

I. U. SORICU.

1

Cu basmaioc din căldărașe
Botează taica popa'n sat?
Sunt norii, ca bătrâni șăgalnici
Spre noi acum s'au îndreptat.

2

Se'mpiedică în barba sură
Și pașii lor se mișcă grei,
Iar când sprincenele ridică,
Din ochi le scapără scântei,

3

Ascultă... râd acum cu hohot
Apoi tușesc în barbă rar.
Din căldărușa lor aruncă
Mărgele de mărgăritar.

4

Ca niște galbeni mari în salbă
Atârnă franzele în plopi,
Copii golaș întind mânuța
Să prindă minunații stropi.

5

Și tot mai deasă cade ploaia
Pe drum, în curte, peste flori,
La caib aduce rândunica
O râmă pentru puișori.

6

Se'ndeasă cioarele pe ramuri
Ca și calicii la ospăț,
Din sat se'ntoarce necăjită
Bunica sprijinită'n băț.

7

Grădina cântă din vioară,
Șuvoiul saltă din caval,
Din tobe bate coperișul
Și streșinile din țambal.

8

— Stai, ploaie, călătoare ploaie,
Ca să'mi înalț albastrul smeu,
Că-am să mă rog de sfântul soare
Să-ți dea un brâu de curcubeu.

9

Și iată norii trec spre munte,
Și picarii se tot răresc,
Își scoate cloșca puii'n curte
Și vrăbiile se sfădesc.

10

Pârâul s'a umflat acuma,
Copiii-aleargă'n capul gol,
Și pun corăbii de hârtie
Pe malul galben de nămol.

11

Iar soarele râzând le șterge
Obrazul lor îmbujorat,
Și plin de dragoste-i întreabă:
— Strengarilor, v-ați speriat?

fel de fel

Minunile electricității

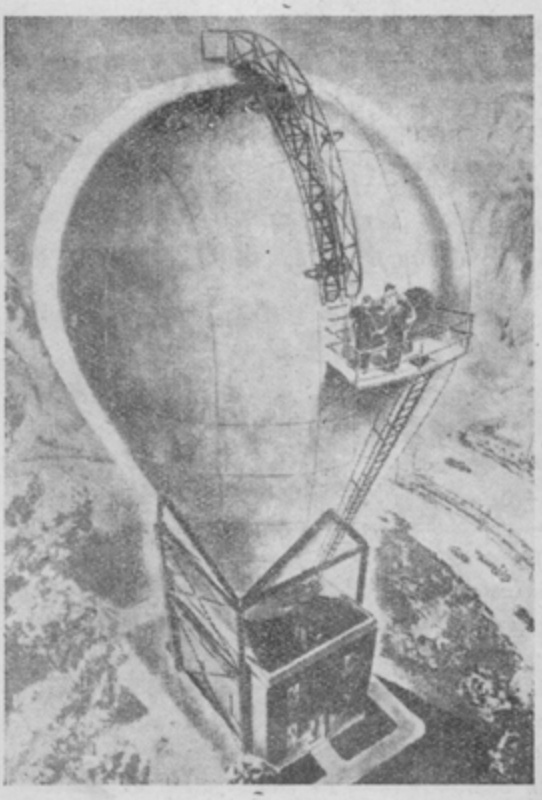

Această uriașă pară metalică, de 16 metri înălțime și 10 metri diametru, cuprinde un generator de electricitate, de un model cu totul nou, care produce o tensiune de 5.000.000 volți.

Fizicienii americani speră să poată realiza cu acest generator vechiul lor vis: distrugerea atomului. Vor reuși? Nimeni nu poate răspunde...

Curățirea căilor ferate.

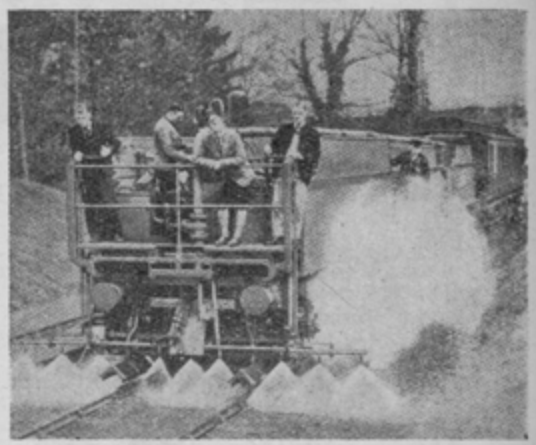

In 60 minute, 35 kilometri de cale ferată pot fi tratați cu chimicale care distrug vegetația prin acest nou dispozitiv de curățire a liniilor ferate, introdus în Anglia. Un vagon-rezervor, atașat la coada oricărui tren, n'are nevoe decât de un singur om spre a face să funcționeze dispozitivul de stropire.

Cetatea aurului

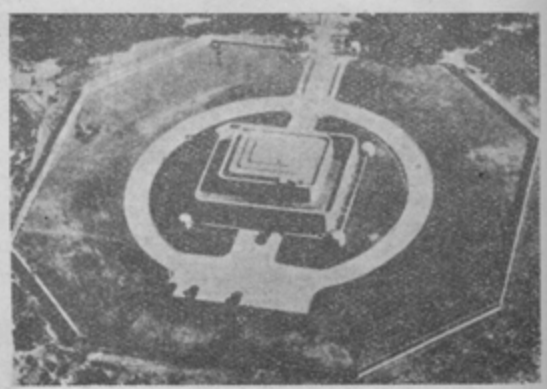

Formidabila fortăreață din fotografia noastră este enorma casă de bani, construită din beton armat și oțel, în care Statele-Unite își păstrează tezaurul național. Trei sute cincizeci miliarde dolari, în lingouri de aur, sunt păzite de soldați, curenți electrici și o flotilă de aviație.

CELE MAI NOI MODELE

de automobile rulează astăzi în România... Ele au la dispoziție cel mai bun carburant din câte s'au întrebuințat până acum: BENZINA ALBASTRĂ ETHYL-UNIREA. Acest combustibil este antidetonant, ceeace face ca motorul să se uzeze mai greu și să dea un randament mai mare.

LA TOATE POMPELE UNIREA AVEȚI

BENZINA *Albastră* *Ethyl* UNIREA

BENZINA ETHYL ALBASTRA

CEREȚI LA TOATE POMPELE ȘI STAȚIUNILE UNIREA ULEIUL

TITEIURILE ROMÂNEȘTI

dau cele mai fine uleiuri, dacă sunt bine distilate.

Societatea Unirea a lansat cel mai bun ulei pentru automobile: LUBOIL

Automobiliștii cari și-au lubrifiat mașina cu uleiul LUBOIL sunt mai mult decât satisfăcuți.

LUBOIL

BANCA DE CREDIT ROMÂN

SOCIETATE ANONIMĂ

BUCUREŞTI

Fondată în anul 1888

CAPITAL LEI 400.000.000

REZERVE LEI 190.000.000

SUCURSALE:

Bălţi	Constanţa
Brăila	Galaţi
Braşov	Iaşi
Cernăuţi	Oradea
Chişinău	Timişoara

Adresa telegrafică:
BANCREDIT

Corespondenți în toată România precum și pe toate piețele importante din străinătate.

BISERICA SF. STELIAN DIN COMUNA STELIAN POPESCU, JUD. PRAHOVA

Un om și satul lui natal.

Intr'o senină dimineaţă dela începutul verii trecute, Duminică, la 6 Iunie, s'a sfinţit cu mare alai sărbătoresc, în comuna Stelian Popescu din judeţul Prahova, monumentala biserică, minunată podoabă de artă religioasă, ridicată în satul său natal, din râvna cucernică şi pe cheltuiala d-lui Stelian Popescu, directorul ziarului „Universul".

Fapta aceasta a unui om care, pornit de pe prispa umilei case de ţară şi ridicat prin muncă cinstită şi vrednicie pe culmea celor mai înalte demnităţi sociale, se întoarce plin de recunoştinţă către vatra părintească şi strămoşească, — precum călătorul însetat la isvorul de apă vie al puterilor vieţii, — dăruind foştilor consăteni mândre locaşuri de închinăciune, de cultură şi sănătate — această faptă reînviind vechea tradiţie a voevozilor şi boerilor ctitori de aşezăminte bisericeşti şi culturale, înfăţişează un exemplu înălţător dar şi plin de mustrare pentru vremurile noastre, în care se vântură atâta pleavă de vorbe deşarte.

Se vor fi întrebat poate, mulţi, cu melancolie, simţindu-şi sufletul învăluit ca într'o undă de amărăciune — cum scria d. Nichifor Crainic în luminosu-i articol din ziarul „Universul", apărut în Duminica târnosirii bisericii şi pe care îl reproducem mai departe: „Ce-am făcut eu oare pentru satul meu natal?" Şi iată, fără surlele sgomotoase ale publicităţii, ci cu dârza stăruinţă nedomolită a românului care nu-şi află odihnă până ce nu vede înfăptuit aevea gându-i neadormit de-o viaţă întreagă, i-a fost hărăzit d-lui Stelian Popescu să-şi vadă durată în piatră statornică, „una din cele mai arzătoare dorinţi ale sufletului..., una din acele dorinţi care încep cu copilăria şi încetează numai odată cu viaţa" — aşa cum însuşi d-sa mărturisia în impresionanta-i cuvântare ţinută la biserică, în ziua sfinţirii.

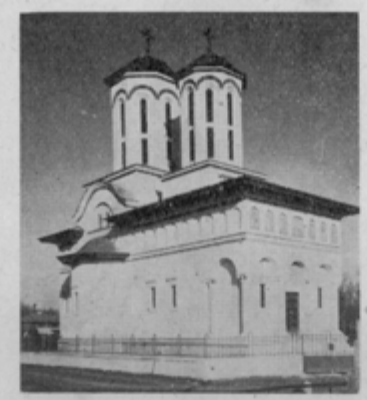

Şi Dumnezeu a ascultat, îndeplinindu-i-o cu prisosinţă, ruga neprihănită a copilului: „Doamne, limpezeşte-mi calea şi ajută-mă să învinge greutăţile vieţii, pentru ca să ajung să înalţ o biserică mai falnică decât cea de azi, în satul unde m'am născut şi în care să fie binecuvântat numele Tău".

Urmaş al unui neam de neînfrânaţi luptători pentru credinţă din Făgăraş, d. Stelian Popescu a dăruit satului natal a treia biserică, ridicată, împreună cu celelalate două, în decurs de un veac, de familia sa. Dacă bunicul său, vrednicul de amintire, făgărăşanul Niculae Niculescu, a deschis şirul ctitorilor printr'o biserică făcută din bârne de

Sosirea I. P. S. Patriarh.

stejar, copilul său şi tată d-lui Stelian Popescu, venerabilul preot Ion Niculescu a luptat cu dârzenie timp de patrusprezece ani, împotriva spiritului antireligios al timpurilor următoare revoluţiei din 1848, spre a-şi înzestra satul pe care l-a păstorit peste 50 de ani, cu prima biserică de zid, ridicată cu preţul unor jertfe istovitoare.

Acest îndoit imperativ naţional şi ortodox lăsat moştenire urmaşilor, cum şi exemplul înălţător al vieţii lor întregi puse numai în slujba lui Dumnezeu şi a neamului, au rodit însutit în fapta pilduitoare a d-lui Stelian Popescu, care a pus din toată inima, numai în ceeace a zidit până acum ca aşezăminte ale satului, peste cinci milioane, după cum a arătat I. P. S. S. Patriarhul.

Astăzi, alături de crinul învolt al bisericii cu hramul Sf. Stelian, se ridică, mărturie nepieritoare pentru generaţiile care vor veni, ghirlanda celorlalte înfăptuiri de folos obştesc, crescute toate în lumina împlinirii, din aceeaş adâncă înţelegere a nevoilor satului: primăria spaţioasă, un dispensar model, cu o secţie medicală şi alta igienică, prevăzute cu tot utilajul modern, o şcoală primară, larg croită, a cărei temelie a fost pusă odată cu târnosirea bisericii, la care se adaogă, ca o pioasă cinstire adusă memoriei veneratului preot cărturar Ion Niculescu, tatăl ctitorului, transformarea modestei case părinteşti în bibliotecă sătească şi sală de clasă provizorie

Cucernica sărbătoare din acea virginală şi senină dimineaţă duminicală de Iunie a căpătat, prin prezenţa şi participarea I. P. S. S. Patriarh dr. Miron Cristea la ceremonialul târnosirei bisericii, o înaltă semnificaţie spirituală, consacrându-se astfel cu prestigiul şefului suprem al bisericii noastre ortodoxe, opera isvorîtă din dragostea de credinţa strămoşească şi din iubirea de Patrie a d-lui Stelian Popescu.

Din zorii zilei se strânsese, la sărbătorescul prilej de reculegere şi neasemuită înălţare sufletească, norod mult venit de prin comunele învecinate: Gherghiţa, Cornu, Drăgăşani, Ciupelniţa din Prahova, Meri Petchi şi Sudiţi

Cortegiul se îndreaptă spre biserică.

din Ilfov şi de prin alte locuri, mai depărtate. Veniseră deasemeni numeroşi orăşeni din Ploeşti şi dela Bucureşti şi întreg personalul redacţional, administrativ şi tehnic al ziarului „Universul".

Intre participanţii la creştineasca sărbătoare se aflau: d-nii dr. C. Angelescu, ministrul instrucţiei; părintele Petre Partenie, secretar general la culte; d-na şi d. Stelian Popescu, Victor Stelian Popescu, D. R. Ioaniţescu, fost ministru, cu d-na; Alexandru Popescu Necşeşti, cu d-na; Jean Zaharof; d-na şi d. Ştefan Brăiloiu; d. general Antonescu, cu d-na; Nichifor Crainic, prof. dr. Gerota, cu d-na; avocat D. Gerota; ing. Brătescu, cu d-na; Ionescu Clopotaru cu d-na; prof. Napoleon Creţu; avocat Vasiliu Cluj; inginer Emil Prager, cu d-na; dr. Ilie Rădulescu, directorul ziarului „Porunca Vremii", cu d-na; procuror Ilie Popescu; colonel Bertea, directorul ziarului „Românizarea"; Const. Brezeanu, avocat, fost primar al oraşului Ploeşti; prof. sculptor Jean Arhot; Petrescu, inginer-şef al jud. Prahova, cu d-na; general Pirici; procuror Alex. Popescu; Const. Colceag; N. Ciocârdia, cu d-na; Aurel Popescu, avocat; Victor Hermeziu, cu d-na; Dem. Popescu, medicul şef al jud. Prahova; căpitan N. Stolanovici, cu d-na; Paul Grigorescu, avocat; Ştefan Stroe Petrescu, fost prefect; Radu Cosmin, profesor; ing. Butoi; C. Brătescu, cu d-na; T. Pisani; d-na Niculescu-Ritz; d-na şi d. dr. Ernest Grinţescu; Popescu Ciorani, prim pretor al plăşii Ploeşti; Const. Vasilescu, subprefect al jud. Prahova; Eugen Stoiceanu; P. Pavelescu, pretorul plăşii Câmp; Al. Gregorian cu d-na; Petre Bănescu; N. Crevedia cu d-na; Stăncescu, Tomescu şi Angelescu ziarişti; avocat Mălăceanu Rucăr, delegat al „Ligii Antirevizioniste", Bucureşti; d-na Maria Mălăceanu Rucăr, delegata secţiei feminine; judecător Gh. Văgăunescu; Marin Georgescu; Grigorescu şi Ionescu Sinaia, inspectori şcolari; preoţii C. Dron, M. Bulacu şi D. Antal; Norocea, pictor; Mazilu, arhitect; ing. Ştefănescu; Emil Bilciurescu, primarul comunei Boldeşti; Grigore Ivănceanu, preşedintele „Frontului românesc", Ploeşti; Dorina Acrivescu, farmacistă; Muşat, ad-tor

Inceperea slujbei religioase în faţa noii biserici.

I. P. S. Patriarh, în genunchi, cere binecuvântarea Domnului asupra noului locaş.

Soborul începe ocolirea.

Sosirea I.P.S. Patriarh Miron Cristea

La ora 9 jum. I. P. S. Patriarh dr. Miron Cristea a sosit cu automobilul descinzând în faţa primăriei, unde a fost întâmpinat de directorul nostru, d. Stelian Popescu.

Mergând în localul primăriei, unde se afla întregul sobor de preoţi, I. P. S. Patriarh a semnat actul de sfinţire a bisericii.

De aci, I. P. S. Patriarh, P. S. arhiereu Irineu Mihălcescu, vicarul patriarhiei şi soborul de preoţi în odăjdii, urmaţi de d. Stelian Popescu şi ceilalţi invitaţi într'un impunător cortegiu, s'au îndreptat spre biserică.

Preoţii în cor cântau *Pre stăpânul şi arhiereul nostru.*

Cortegiul, ajungând în curtea bisericii, muzica militară a întonat „Rugăciunea", iar corul asociaţiei generale culturale C. F. R., condus de d. N. Georgescu-Postelnicu, a cântat „imnul patriarhal".

la soc. „Drajna"; dr. Emil Kirilov, medic de plasă; D. Constantinescu, institutor din Gherghiţa; P. Sterescu, medic primar veterinar al judeţului Prahova; I. Socolescu, directorul Camerei de agricultură; Gh. V. Pătraşcu, primarul com. Balta Doamnei; Ilie Popescu, notarul comunei Buda-Palanca; Traian Boldeanu, directorul şcoalei Poenari-Apostoli; Ştefan Mihai, primarul com. Stelian Popescu; Georgescu Marin ,notarul comunei; Mitu, directorul şcoalei; Stoian, învăţător, comandantul premilitarilor; apoi d-nii colonel Condeescu, din Ploeşti; prof. Simulescu, directorul gimnaz. industrial; avocat Obrocea; Anton Pârvulescu; avocat Mitică Rădulescu-Văleni; Vasilescu, directorul prefecturii; Glodeanu; Marin Anghelescu; Tanţa Dumitrescu; Maica Leonida Iosifescu, stareţa mânăstirii Ţigăneşti; maica Simira Mircea, econoamă; maica Singhetichia Niculescu, casieră; d-na Elena Gh. Parepeanu, din Bucureşti; Ştefan Popescu, cu d-na; I. N. Popescu-Buda-Palanca, cu d-na; Pr. N. I. Popescu-Cumnata, cu d-na; pr. M. Popescu, din Buda-Palanca; Alex. Stătescu, cu d-na; preot A. Popescu, din Văleni de Munte; inspector financiar Paul Popescu, etc.

Soborul, în frunte cu I. P. S. Patriarh în timpul ocolirii.

Slujba religioasă

Slujba târnosirii a fost oficiată de I. P. S. patriarh Miron şi P. S. Irineu Mihălcescu-Târgovişteanul, vicarul sf. Patriarhii, înconjuraţi de un sobor de preoţi din Capitală şi din protoeria Ploeştilor, printre cari: P. c. pr. Aurel Popescu, protoereu; arhimandriţii Efrem Enăchescu şi Inochentie Tănăsoiu, diacon Orghidan, diacon N. Gorcea şi protopsaltul Ilie Căltuţ dela Patriarhie; Preoţii Fl. Gâldău, D. Niculescu, D. Dumitrescu, Al. Popescu, Luca Tomescu, C. Popescu, G. Ungureanu, Banu, Scărlătescu, I. Cocheci, N. Popescu, Manu, M. Popescu, Nedelcu, ş. a.

Răspunsurile au fost date de corul asociaţiei culturale C. F. R., sub conducerea d-lui N. Georgescu-Postelnicu.

După ocolirea bisericii de 3 ori, s'a trecut în altar, unde potrivit ritualului sfinţirii, s'a aşezat Sf. Masă, după ce s'a zidit sub piciorul de piatră hrisovul de sfinţire.

Mulţime multă de popor ascultă sfânta slujbă...

Alături de I. P. S. Patriarh Miron Cristea şi P. S. Irineu, d. Stelian Popescu a îmbrăcat cămaşa albă de ctitor, asistând la toată lucrarea de aşezare a sf. Mese.

S'a început apoi sf. liturghie.

Cuvântarea I. P. S. Patriarh Miron Cristea

După citirea sf. Evangheli, I. P. S. Patriarh Miron a ţinut una din acele cuvântări mişcătoare pe cari le obişnueşte când sufletul îi e mulţumit de ceeace vede şi în faţa realizărilor de înaltă semnificaţie morală, cari menţin totdeauna prestigiul Bisericii.

I. P. S. Patriarh Miron a spus:

„Aţi auzit că se spune la sfârşitul sf. liturghii, când slujitorul se adresează prea milostivului Dumnezeu: „Doamne, binecuvintează pe cei ce iubesc buna podoabă a Casei Tale".

Se vede în aceste cuvinte cât de mult este preţuit cel ce iubeşte locaşurile Domnului. Nu numai atât. Prin aceste cuvinte ne îndatorează cântarea cea din veac a Bisericii să preţuim sfintele locaşuri ale Domnului, să ne osârdim şi să punem ban lângă ban, ca să putem înălţa

...cu inimile palpitânde şi cu ochii ţintă.

cât mai multe spre lauda Celui ce a făcut cerul şi pământul.

Lucrul acesta de laudă l-a făcut cu prisosinţă d. Stelian Popescu, unul din vrednicii fii ai acestui sat, care împreună cu soţia şi copiii săi, v'a scăpat de greutatea de a vă ridica voi înşivă locaş de închinare.

Voi, cei de aci, aţi avut marele noroc şi adevărată binecuvântare dela Dumnezeu, ca din mijlocul vostru să se ridice acest fiu vrednic, vlăstar de preot, crescut în miros de tămâe, în preajma sfântului altar şi în scumpele noastre tradiţii religioase şi naţionale, care a ajuns o adevărată podoabă nu numai pentru aceste locuri, dar chiar pentru neamul întreg pe care îl serveşte necontenit în dragostea de Dumnezeu. Această sfântă biserică, d. Stelian Popescu împreună cu soţia sa d-na Lelia Stelian Popescu şi copiii săi, o împodobesc azi, prin prezenţa lor, întocmai ca şi sfinţii depe pereţi. Căci, prin trudă şi cheltuială personală, a ridicat acest sfânt locaş, care poate sta alături de cele mai împodobite şi frumoase biscrici, nu numai din eparhia pe care o păstoresc eu, ci din tot cuprinsul ţării

In altar, d-l Stelian Popescu în cămaşa de ctitor.

D. Stelian Popescu v'a dat şi celelalte aşezăminte necesare vieţii şi propăşirii unui sat.

Vă ridică şcoală pentru luminarea minţii copiilor voş-

Noul locaş e închinat Domnului.

tri, o şcoală care să fie model. Insuş d. dr. Angelescu, ministrul instrucţiei publice, un alt fiu vrednic al acestei ţări, care a dat atâta avânt învăţăturii de carte, a venit să ia parte la punerea pietrei de temelie a acestei şcoale, arătând prin aceasta cât de mult preţueşte pentru şcoala românească fapta pilduitoare a domnului Stelian Popescu.

V'a făcut acel local frumos de primărie, în care administraţia comunei să poată lucra cu dragoste pentru bunul mers al treburilor satului şi folosul d-v. al tuturor.

Altădată erau boeri cu averi mari şi moşii întinse, cari, din prisosul lor făceau biserici satelor de clăcaşi cari le munceau avutul. Azi, pământul vi s'a dat vouă şi e datoria voastră să vă ridicaţi locaşuri de închinare. Cum vă spusei, voi aţi avut norocul să se ridice din mijlocul vostru om iubitor de Dumnezeu, d. Stelian Popescu, care să vă împlinească atât de frumos această lipsă.

De aproape o jumătate de veac păstoresc biserica lui Hristos şi am avut multe bucurii duhovniceşti în misiunea mea de preot, episcop şi apoi patriarh, dar puţine clipe de adâncă mulţumire şi adevărată înălţare sufletească am avut ca aceea de azi, când am chemat binecuvântarea Sf. Duh asupra acestei biserici şi când v'am predat-o vouă, pentrucă fapte ca aceasta a d-lui Stelian Popescu sunt destul de rare în vremea de azi.

Imi îndeplinesc, astfel, cea mai plăcută datorie, când declar de ctitori ai acestei sf. biserici pe d. Stelian Popescu, pe soţia sa Lelia, pe fiii şi legiuiţii săi urmaşi.

Tot acum, vă încredinţez, cu aceeaş mare bucurie sufletească, şi celelalte aşezăminte de lumină înfăptuite de d. Stelian Popescu în acest sat, cari au costat peste 5 milioane lei.

Dar, odată cu acestea, ca învăţătură din ele, vă încredinţez ceva mai mult pentru înţelegerea vremii de azi: VIRTUTEA MUNCII, ca şi voi să vă câştigaţi prin muncă ceeace a dobândit pentru sufletul său d. Stelian Popescu, care numai prin muncă, cinste şi vrednicie a izbutit să dea satului şi neamului său opere de înaltă preţuire morală.

In munca sa, d. Stelian Popescu s'a ridicat şi pe puternicele simţiminte ale iubirii de Patrie şi dragostea de credinţa strămoşească.

Deci, vă îndemn din tot su-

fletul: muncă şi iar muncă, spre a putea fi vrednici urmaşi ai acestui mare ctitor şi înţelegători ai dorinţei sale făcută cu toată inima pentru ridicarea voastră!

Vă încredinţez şi a doua virtute a d-lui Stelian Popescu.

Şf. Stelian, patronul d-sale, e pictat de obiceiu în biserică, cu un copil în braţe. Aceasta e pilda pe care ne-o dă sf. noastră Biserică, că cea mai mare podoabă şi bogăţie pentru om, sunt copiii. D-l Stelian Popescu a ştiut să fie pildă a virtuţilor neamului nostru şi în această privinţă, dând creştere şi îndrumare copiilor pe cari i-a dăruit Dumnezeu.

Se spune că un englez a întrebat pe Coşbuc ce calităţi are neamul românesc. Poetul i-a răspuns: poporul nostru e un neam cu mulţi copii la masă şi voe bună în casă.

Vă recomand şi vouă aceeaş dragoste de copii, pe cari să-i creşteţi în frica lui Dumnezeu şi în dragostea de Patrie.

Sunt şi eu fiu de ţăran. Mama mea e ţărancă ca şi voi pe cari vă văd aci şi a umblat şi ea desculţă, aşa cum am văzut ocolind azi biserica, pe bătrânele credincioase ale satului acesta. In privinţa aceasta, pot să vă spun că am învăţat carte prin multe şcoli, dar ceeace a rămas săpat adânc în sufletul meu, este ceeace am învăţat dela ea, de mic copil, când îmi împreuna degetele şi mă învăţa să mă închin, sfătuindu-mă, ca toată viaţa mea, orice aş face, să mă închin cu credinţă lui Dumnezeu.

Aceasta să învăţaţi şi voi toţi pe copiii voştri, căci în credinţă stă tăria neamului nostru.

Aveţi aci un frumos sf. locaş. Nu e deajuns însă să ai numai biserică, oricât de măreaţă şi de împodobită ar fi ea. E datoria voastră s'o faceţi să fie vie prin sufletul vostru credincios.

Sf. Apostol Pavel, dând sfaturi turmei sale de credincioşi într'o împrejurare asemănătoare, le-a zis: „Iată, aveţi casă pentru slăvit pe Dumnezeu, dar ispitiţi-vă acum şi voi dacă în inimile voastre aveţi pe Hristos" Aceasta însemnează că învăţăturile auzite la Biserică, să prindă rădăcini în inimile voastre, ca să împliniţi voia lui Dumnezeu.

Soborul preoţilor în timpul ocolirii.

Prin gura Sf. Evanghelist Ioan, Mântuitorul Hristos a zis: „Rămâneţi întru mine şi eu în voi, şi nu faceţi nimic fără mine".

Fără Dumnezeu, orice întreprindere şi orice muncă este zadarnică, întocmai ca munca meşterului Manole la Argeş: ce se zideşte ziua, se risipeşte noaptea.

Doresc să aud despre voi că aţi devenit fii vrednici ai acestei sf. Biserici, împodobiţi cu toate virtuţile şi comorile sufleteşti, făcând-o vie prin viaţa şi faptele voastre.

Ceeace a binecuvântat Dumnezeu prin revărsarea harului său sfinţilor astăzi, binecuvântez şi eu, rugând pe Tatăl ceresc să trimită harul său asupra voastră şi a caselor voastre".

Cuvântarea P. C. Pr. Partenie, Secretarul General al Ministerului Cultelor

A luat apoi cuvântul, în numele d-lui ministru al cultelor, P. C. preot Partenie, secretarul general al ministerului cultelor, subliniind înalta semnificaţie creştinească şi patriotică a faptei generosului ctitor — faptă ce „stă înfiptă sub ochii noştri, în satul ce-i poartă numele, ca un nou *semn de mărturie* faţă de nouii detractori ai lui Hristos, cari îmbie lumii de azi: un raiu aci pe pământ, fără Dumnezeu, fără patrie, fără monarhie, fără familie, fără proprietate".

I. P. S. Patriarh părăseşte, după sfinţire, biserica

Amintind de cealaltă ctitorie, care „se realizează zilnic prin tot ceeace românu; Stelian Popescu lucrează la „Universul",p. c. preot Partenie a relevat apoi, printr'o fericită expresie, desăvârşita identificare de interese a cucernicului ctitor „cu însăşi fiinţa şi interesul neamului", spunând: „Cine se atinge de Stelian Popescu, azi, se atinge de neamul însuşi" — şi a încheiat, adăogând „la omagiul ministerului pe al preoţimei, ale cărei mari revendicări au fost sprijinite de „Universul", preoţimea răspunzând în tot momentul la trâmbiţa de mobilizare sunată de „Universul" şi activând mereu în „Liga antirevizionistă română".

Cuvântarea D-lui Stelian Popescu

INALT PREA SFINTE,

Una din cele mai arzătoare dorinţi ale sufletului meu, una din acele dorinţi care încep cu copilăria şi încetează numai odată cu viaţa, mi-a fost hărăzit să se împlinească azi, prin actul binecuvântării Inalt Prea Sfinţiei Voastră şi al coborîrii Duhului sfânt peste acest dumnezeesc locaş, pe care l-am ridicat din temelie, spre a fi aşa cum spune Sfânta Scriptură: „Casă Domnului şi uşă raiului", pentru toţi câţi se vor apropia de el, cu inimă curată şi cuget drept.

Chiar de pe băncile şcoalei, când încă nu cunoşteam bine pildele din trecutul familiei mele, mânat de instinct, ori de vocea sângelui, de câte ori mă rugam, îmi venea cu stăruinţă acest gând: „Doamne, limpezeşte-mi calea şi ajută-mă să înving greutăţile vieţii, pentru ca să ajung să înalţ o biserică mai falnică decât cea de azi, în satul unde m'am născut şi în care să fie binecuvântat numele Tău".

Azi ştiu că străbunicul meu, plecat din Făgăraş, a făcut

După citirea Sfintei Evanghelii, I. P. S. Patriarh rosteşte cuvântarea.

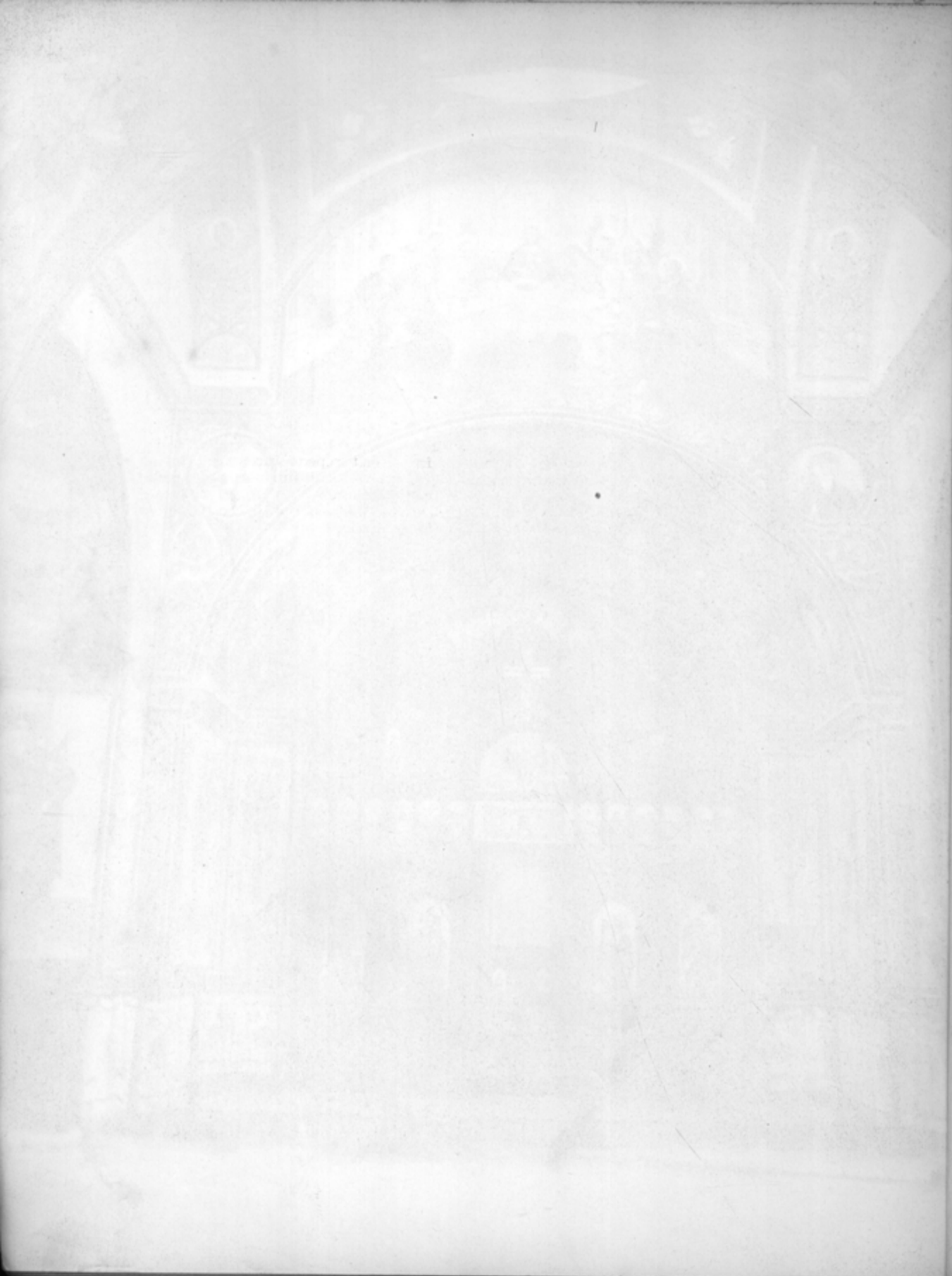

aci o bisericuţă de lemn, din care nu se mai vede decât locul unde a fost altarul, iar tatăl meu a construit acum mai bine de şasezeci de ani, bisericuţa ce serveşte încă de loc de rugăciune satului.

A voit Bunul Dumnezeu să-mi asculte rugăciunea, aşa cum a ascultat altădată pe a înaintaşilor mei şi credinţa în ajutorul Lui mi-a călăuzit paşii aşa fel că am izbutit să ridic această casă sfântă. Doresc ca exemplul năzuinţei mele duse astfel la capăt, să fie imbold spre fapte bune şi înălţare sufletească tuturor consătenilor în mijlocul cărora mi-am petrecut copilăria, aşa cum viaţa şi faptele părinţilor mei, azi trecuţi în cele veşnice, i-au putut călăuzi tot spre realizări vrednice de urmat.

Credinţa în Dumnezeu a fost pentru mine sprijin puternic în tot ce am întreprins, după cum ea a fost una din armele cele mai puternice ale poporului nostru, care n'a uitat nicio clipă, în mijlocul atâtor greutăţi prin care a trecut dealungul veacurilor, cuvintele pline de tâlc ale Mântuitorului: „Credinţa ta te va mântui". Credinţa în Dumnezeu stă la temelia tuturor faptelor mari din istoria neamului nostru.

Spiritul omenesc, oricât s'ar înălţa azi, graţie cuceririlor pe cari ştiinţa le-a făcut în toate domeniile, are, pe lângă toate astea, nevoie de un îndreptar, de o luminiţă care să-i însenineze şi să-i uşureze calea vieţii. Călăuza sigură este numai credinţa în Dumnezeu, din care izvorăsc dreptatea, omenia, bunătatea şi dragostea de tot ce este frumos şi împodobeşte firea omenească.

Vremurile au adus peste omenire multe apostasii. Se poate să fie şi azi unii, — şi am dori să nu fie deloc, — cari să creadă că omul s'ar putea lipsi de Dumnezeu.

In trecutul neamului nostru însă, necredincioşi cari să încerce să-şi răspândească necredinţa n'au fost, sau şi de vor fi fost, puterea credinţei poporului nostru le-a zădărnicit repede încercarea şi istoria nici nu pomeneşte numele lor.

Viaţa culturală şi naţională a poporului român s'a rezemat

D-l Stelian Popescu răspunde înainte vorbitorilor.

şi s'a hrănit totdeauna din credinţa în Dumnezeu. Biserica a fost pentru români loc de reculegere şi de îmbărbătare, simbol al neclintirei şi duratei lor în veacuri.

Astăzi, alături de Şcoală, Biserica prepară viitorul neamului, lucrează la strălucirea lui, insuflând curaj în clipele de îndoială, când relele se abat asupra ţării.

Biserica noastră, prin slujitorii ei, oameni pătrunşi de înalta lor misiune, are menirea să vegheze neîncetat, şi cu vorba plină de înţelepciune şi cu exemplul călăuzit de morala creştină, ca poporul să nu se rătăcească prin amăgirile celor îndepărtaţi de Dumnezeu.

Dând Cezarului ce este al Cezarului şi lui Dumnezu ce este al lui Dumnezeu, să nu uităm că sufletul, ca să ajungă la Dumnezeu, trebue să ni-l păstrăm curat, neprihănit, bun, iubitor, credincios şi drept.

Şi unde poate găsi omul **mai bună** învăţătură de **curăţenie sufletească**, de **bunătate şi iubire**, decât în Casa **Domnului**, în care trăeşte şi **străluceşte** sufletul celui mai **iubitor din** câţi au fost pe pământ: Isus Christos?

Vânt de nebunie suflă astăzi peste lume, şi dela Răsărit s'au răsculat toate stihiile duhurilor rele, cari vor să dărâme credinţa în lege, în ordine, în dreptate, în bunătate şi în iubire, adică în tot ceeace este superior în om.

Impotriva acestor rele miasme, trebue să înălţăm sufletele noastre, purificate la lumina credinţei în vecinicia binelui, pe care numai sufletele întărite cu energie morală îl pot pune în valoare.

Practicând un creştinism activ, conştiincios, întreprinzător, oamenii de azi ca şi din viitor vor păstra sufletul lor tânăr şi înaintea lor se va deschide perspectiva necontenitei creaţii.

Numai acest creştinism poate salva vechea noastră civilizaţie, numai acest creştinism creează pârghia şi arma care poate apăra lumea şi neamul nostru de prăpădul bolşevic, care ne ameninţă pe toţi.

Darul Duhului sfânt al ortodoxiei este aşezat pe întreaga simţire şi cugetare a neamului românesc. Unul dintre cei mai de seamă cugetători, înzestrat cu putere de pătrundere în tainele sufleteşti — nemuritorul Eminescu, — spunea, cu drept cuvânt, că este meritul creştinismului ortodox de a fi păstrat unitatea naţională a poporului român, iar prin condeiul talentatului Mitropolit al Moldovei Varlaam, a vorbit însuşi Duhul sfânt în limba neamului nostru, redând în graiul de miere al coborâtorilor armiilor romane, sf. scriptură şi învăţămintele blândului Nazarinean.

De aceea, Inalt Prea Sfinte Stăpâne, plin de credinţă în Dumnezeu cel Atotputernic, în puterea faptelor bune şi a duhului cinstit, care trebue să stăpânească faptele oamenilor, am ridicat acest sfânt locaş, ca să fie prilej de reculegere şi înălţare sufletească.

Nu voi uita, Inalt Prea Sfinte, să-mi aduc aminte în rugăciunile mele de persoana Inalt Prea Sfinţiei Voastre, care coborând dela Înălţarea tronului arhieresc, aţi venit în acest modest şi depărtat sat, să daţi binecuvântarea ostenelilor mele.

Sătenii de aci şi cei din împrejurimi, nu vor uita nici ei acest fapt, şi îşi vor aduce aminte cu pietate că dacă locurile acestea, moşia pe care se află acest sat, au aparţinut din vechime Mitropoliei, nici un Mitropolit, afară de Inalt Prea Sfinţia Voastră, nu s'a coborît până la ei.

Aţi făcut-o Inalt prea Sfinţia Voastră ca să se împlinească Scriptura: „Va veni odată fiu din oameni, ca să binecuvinteze locurile, osemintele şi pe urmaşii acelora cari s'au jertfit pentru neam şi credinţă".

Istoria pomeneşte în Hrisoavele ei, de Prasnicul dela Gherghiţa din 1655, când Constantin Şerban, Domn al ţării Româneşti, Gheorghe Ştefan,

Sfârşitul slujbei de sfinţire. I. P. S. Patriarh părăseşte biserica.

Domn al Moldovei şi Gheorghe Racotzi II, Principe al Transilvaniei, s'au întrunit pe aceste meleeaguri şi au prăsnuit împreună pentru apărarea credinţei.

Gherghiţa, fosta capitală a Munteniei odinioară, este azi satul de alături în care se află o biserică zidită de Matei Basarab.

In aceste locuri, Domnii noştri, dintre cari pomenesc mai cu osebire pe Mihai Viteazul şi Matei Basarab, au ţinut piept năvalei păgânilor, tătari şi turci; câmpurile pline de gorgane, în care zac oasele vitejilor, tresaltă azi de bucurie că frate de dincolo de Carpaţi este Patriarh al României Mari şi le-a dat lor, prin slujba de azi, binecuvântarea trupurilor şi sufletelor jertfite pentru păstrarea ogorului strămoşesc.

Să trăiţi, Inalt Prea Sfinte!

Parastas pentru părinţii D-lui Stelian Popescu

După liturghie, soborul preoţesc, ctitorii şi mulţimea de credincioşi au făcut procesiune la biserica veche, unde se găsesc mormintele părinţilor d-lui Stelian Popescu.

Aci s'a oficiat un parastas pentru odihna sufletelor lor.

Punerea pietrei fundamentale a şcoalei primare

Apoi, toţi cei de faţă, în frunte cu I. P. S. Patriarh şi soborul de preoţi, au trecut în curtea primăriei, peste drum de noul locaş de închinare, unde au asistat la solemnitatea punerii pietrei fundamentale a noii şcoli primare, ctitorie a d-lui Stelian Popescu.

Cu puţin înainte d. dr. C. Angelescu, ministrul educaţiei naţionale, însoţit de d-nii Şt. Brăiloiu, Ionescu-Sinaia, inspector şcolar, ing. Prager şi arh. Nicolau au vizitat şantierul noii clădiri, cerând lămuriri amănunţite asupra construcţiei.

Soborul de preoţi având în frunte pe I. P. S. Patriarh Miron şi pe P. S. Irineu Târgovişteanul, vicarul Patriarhiei, a slujit apoi un scurt serviciu religios, după care I. P. S. Patriarh a zidit la temelia noii şcoli hrisovul, stropind cu aiazmă începutul lucrărilor şi rostind cuvintele de datină: *„Sfinţeşte-se temelia aceasta. Amin"*.

Au zidit apoi pietre de temelie d-nii: Stelian Popescu, ctitorul şcolii, dr. C. Angelescu, ministrul educaţiei naţionale, preotul P. Partenie, secretar general la culte, d-na Lelia Stelian Popescu şi d. Ştefan Brăiloiu.

Masa

In curtea casei părinteşti a d-lui Stelian Popescu, s'a oferit apoi numeroasei asistenţe o masă îmbelşugată. Acolo, sub coviltirele împodobite cu verdeaţă proaspătă, la masa înveselită de zâmbetul florilor câmpului, I. P. S. Patriarh, ridicând paharul în sănătatea d-lui Stelian Popescu şi vorbind „în numele milioanelor de credincioşi, al tuturor românilor de pretutindeni şi al binevoitorilor neamului românesc", a spus: *d. Stelian Popescu n'are la activul său numai aceste opere, din satu-i natal, ci una cu mult mai mare, un sanctuar, un altar dela care se rostesc învăţăturile binecuvântate, cele mai scumpe neamului românesc de pretutindeni. Aceste învăţături trec peste hotarele ţării, pentru a propovădui dreptatea neamului românesc în lumea întreagă.*

Acest sanctuar e ziarul „Universul", care a devenit podoaba indispensabilă a oricărui român ce luptă pentru ideea românească.

Aşezămintele de aci au costat multe milioane. Dar slovele „Universului" valorează milioane de galbeni; sunt slove scumpe, într'aripate, adevărate mărgăritare nestimate.

Neamul acesta românesc are mulţi duşmani cari îl pândesc cu ochi răi. In faţa lor trebue să fim cu toţii uniţi.

Cei ce suntem grupaţi aici, în frunte cu mine, sărbăto-

In convoi compact, massele de credincioşi se îndreaptă spre cimitirul unde sunt înmormântaţi părinţii d-lui Stelian Popescu.

rim pe cel care — ca şi noi în biserica neamului — slujeşte cu mândrie altarul „Universului", pe d. Stelian Popescu. (Soborul preoţesc intonează: Pre Stăpânul nostru).

Vorbesc în numele milioanelor de credincioşi, al tuturor românilor de pretutindeni şi al binevoitorilor neamului românesc, când închin paharul în sănătatea d-lui Stelian Popescu. (Corul intonează „Mulţi ani trăiască").

Iar iubiţilor consăteni ai d-lui Stelian Popescu le doresc:

Ploi la vreme, boi la plug,
Sănătate şi belşug.

A vorbit după aceea d. V. P. Ioan-Miu, directorul şcoalei primare din localitate, următoarele:

Talpa ţării, biata gloată,
Ridicând-o din noroi,
Ridica-ne-vom pe noi.

Cine cunoaşte viaţa rurală în toată intimitatea ei şi cine a trăit în rând cu ţăranii, poate să-şi facă o ideie clară de neajunsurile poporului de jos şi să prevadă viitorul acestui neam, pe care nu-l poate făuri nimeni, fără a ridica poporul de jos care formează 85% din populaţia acestei ţări. Cum poţi clădi blochausuri şi palate, oraşe model american, când piloţii acestui neam, poporul, este flămând, ignorant şi fără credinţă? Cum poţi să prevezi un viitor strălucit pentru această ţară, când clasa burgheză o formează străini cari deţin industria şi comerţul din această ţară? Toate ţările cari s'au ridicat, Italia, Germania, Franţa, Anglia, etc. au avut ca bază: *Naţionalismul*, ridicarea poporului de jos din punct de vedere bisericesc, şcolar şi sanitar.

Un român mare, azi, ridicat din mijlocul alor săi, nu i-a uitat. Şi acest fapt se dovedeşte cu prisosinţă prin ceeace a înfăptuit în satul său: biserică, şcoală cu bibliotecă, dispensar cu medic plătit de dânsul. Aceasta este opera locală. Despre opera naţională nu este în căderea mea să vorbesc. Prin tribuna ziarului „Universul", îl ştiu de frică toţi străinii şi toţi înstrăinaţii. Dea Dumnezeu ca ţara aceasta să aibă conducători numai ca d. Stelian Popescu, ridicaţi din popor şi cu drag de popor. Şi acum, terminând, îmi vin în minte versurile lui Eminescu:

Cine-a îndrăgit străinii
Mânca-i-ar inima câinii
Mânca-i-ar casa pustia
Şi neamul nimicnicia.

La mormântul preotului Ioan, tatăl d-lui Stelian Popescu.

Urmează secretarul general al L. A. R., care spune:

N'aş fi ridicat glasul meu, în seninătatea sfântă şi înălţătoare a acestei măreţe afirmări de pietate creştină, dacă din ea nu s'ar desprinde învăţăminte atât de mari, încât depăşind viaţa unui om sau a clipei de faţă, să vorbească despre veşnicia neamului nostru.

Căci prin biserica sfinţită azi de primul patriarh al Românismului întregit în hotarele-i străvechi, vorbesc de fapt glasurile nemuritoare ale înaintaşilor făuritori de ţară.

De aici, de pe locul acesta, plecat-a Mihai Viteazul în fruntea oştilor sale, spre inima Ardealului, să refacă prin puterea geniului său militar şi a credinţei ce avea în destinele neamului, Dacia eroică şi nemuritoare a strămbunilor.

Dacă opera lui politică s'a prăbuşit prin uciderea-i mişeleasă de pe câmpia Turdei,— în schimb a trăit tot mai vie în suflete, înfăptuirea lui spirituală, prin întemeierea primei mitropolii românești a Ardealului, în vechiul Apulum, în cetatea Albei Iulii, locul sfânt al încoronării regilor României întregite.

De atunci poate, şi din acel tragic sfârşit al lui Mihai Viteazul, pe care neamurile subjugate de turci îl considerau arhanghelul liberator al creştinismului de sub puterea semilunei, trebue să fi rămas în conştiinţa poporului nostru profunda convingere că nu prin sabie, ci prin puterea nebiruită a credinţei în Christos, neamul nostru îşi va putea împlini destinul istoric.

O pildă strălucită o avem în neamul de luptători al d-lui Stelian Popescu.

Cu peste un veac în urmă, bunicul d-sale, înstăritul mocan Nicolae Niculescu, cărturar şi conducător de suflete, coboară din ţara Oltului, nu numai ca să scape de prigoana religioasă a ungurilor, sau să întemeieze un sat, ci ca să creeze cu ajutorul bisericii ortodoxe, în aceste luminişuri tăinuite ale codrilor seculari, un isvor de spiritualitate creştină şi mai ales de conştiinţă naţională.

Când, la 1848, unul din pregătitorii revoluţiei i-a cerut sprijinul satului care-l asculta

şi urma orbeşte şi după ce i-a mărturisit că mişcarea lor nu dorea şi nu ţinea seamă de sprijinul bisericii, mocanul făgărăşean deşi a încuviinţat copilului să ia parte la revoluţia pentru emanciparea ţărănimii şi desrobirea Ardealului, a profetizat însă cu putere de vizionar, *„că nu poate eşi nimic bun dintr'o mare mişcare lipsită de Dumnezeu"*.

Fiul său, preotul Ion Niculescu, după ce şi-a dovedit duhul naţionalist ca „împărţitor de steaguri" şi animator al satelor în timpul revoluţiei, scăpând dela moarte ca prin minune, a înţeles de asemeni că numai prin biserică şi creştinism se va putea realiza—aşa cum s'a şi întâmplat — unitatea naţională.

Tăria credinţei acestui apostol al lui Cristos şi lupta pe care el a dus-o timp de şease decenii pentru întărirea credinţei, are măreţii de epopee. Ce încercări mai mari, decât pierderea a trei copii iubiţi în şease zile, chiar în timpul sbuciumului său pentru terminarea bisericii, fără ca o astfel de lovitură să-i zgudue cu ceva cultul lui pentru Dumnezeire.

Sufletul acestor demni şi hotărîţi înaintaşi a culminat în d. Stelian Popescu, ctitorul celei de a treia biserici, dăruită de neamul d-sale, în decurs de un veac, satului. In jurul sufletului acesta creştin şi naţionalist, ţara întreagă s'a solidarizat, simţind instinctiv uriaşa lui putere de religiozitate şi dragoste de neam.

Dar dacă ctitoria de astăzi relevă atât de mult noblețea morală a d-lui Stelian Popescu, o altă ctitorie îl va impune în cultul posterităţii, prin marea renaştere naţională pe care d-sa a trezit-o în toate conştiinţele româneşti întru apărarea fruntariilor sfinte ale Patriei".

Cuvântarea parohului bisericii

Cel din urmă a vorbit păr. Nedelcu, parohul bisericii „Sf. Stelian". Sf. sa a exprimat, cu adâncă emoţie, toată recunoştinţa enoriaşilor ce-i păstoreşte şi a sf. sale, în deosebi, pentru binefacerea revărsată din belşug asupra satului de marele ctitor, fiul nepreţuit al acestei comune, d. Stelian Popescu.

S'a legătuit solemn că sf. sa va sluji cu credinţă şi smerenie în altarul care s'a sfinţit, iar credincioşii se vor închina cu multă evlavie în noua casă a Domnului, preaslăvind mereu, în rugăciunile lor, şi pe generosul binefăcător al satului lor.

La mormântul preotesei Smaranda, mama d-lui Stelian Popescu.

Deosebit de înţelesul-i religios, solemnitatea de la 6 Iunie, din comuna Stelian Popescu, a avut însă şi o înaltă semnificaţie naţională : s'a consacrat anume, lupta neîntreruptă pe care directorul ziarului „Universul" a purtat-o şi o continuă cu jertfe şi cu tenacitatea proprie rasei noastre, pentru credinţa, cultura şi ideea naţională.

Cu această ocazie d. Nichifor Crainic a scris în „Universul" articolul următor :

Un om şi satul său natal

Ştiam din auzite de lucrurile bune, săvârşite de d. Stelian Popescu pentru ridicarea satului său natal. Mi se vorbise atât de frumos despre ele încât am dorit să le văd la faţa locului, şi le-am văzut. Astăzi, când se târnoseşte grandioasa biserică dăruită acestui sat, multă lume le va vedea şi se va minuna. Iar unora, poate, le va trece prin suflet şi o undă de mustrare amară : „Ce-am făcut eu oare pentru satul meu natal ?".

Mărturisesc că un asemenea val de mustrare mi-a trecut prin suflet zilele din urmă, după câteva ore însorite, petrecute în satul „Lacul Turcului", devenit azi în semn de modestă recunoştinţă „comuna Stelian Popescu". Am văzut un dispensar medical şi igienic, utilat după toate cerinţele ştiinţei moderne, zidit tot de dânsul. Am văzut crolala de şcoală primară în mari dimensiuni, pe care tot dânsul singur o va duce la bun sfârşit. Şi am văzut, în sfârşit, biserica ce se sfinţeşte azi, frumoasă şi strălucitoare cum nu are nici un alt sat din ţara românească. Nu e nici-o poveste; toate sunt opera unui sigur om, care a ţinut să-şi onoreze astfel satul sfintei copilării.

Ca d. Stelian Popescu suntem, cea mai mare parte dintre cărturarii acestei ţări, ridicaţi dela sat. Il purtăm în adâncul fiinţei noastre ca o mireasmă de busuioc dedemult, ca o amintire imaculată de lucru pierdut pentru totdeauna.

Satul e copilăria noastră cu cerul ei înstelat de mitologie şi fulgerat de înţelesul metafizic al vieţii, aşa cum l-a evocat ieri Lucian Blaga în superbu-i discurs de recepţie la Academia Română. Dar satul e neamul întreg al fiecăruia dintre noi; sunt moşii şi strămoşii, sunt părinţii şi fraţi noştri îngropaţi în cimitirul de acolo. Satul e patria noastră în miniatură, dar această miniatură cuprinde toată esenţa fizică şi spirituală a patriei celei mari. Cine şi-a uitat satul natal şi-a uitat în realitate patria. Dar cine şi-l iubeşte, acela o iubeşte cu adevărat.

Există însă în sufletele noastre ale cărturarilor ridicaţi dela sat, un proces de înstrăinare de el, pe care îl trăim dureros aproape toţi, p r o c e s pe care marele scriitor francez Maurice Barrès l-a numit cu un cuvânt care a făcut epocă: *desrădăcinare*. Cei plecaţi de la sat suntem în realitate nişte desrădăcinaţi. Ne-am rupt din fiinţa lui ca floarea smulsă din brazda grădinii părinteşti. Procesul acesta se petrece pe nesimţite în măsura în care ne orăşenizăm. Dar înstrăinarea de sat e înstrăinarea de noi înşine, de fiinţa noastră proprie. Unii dintre noi simţim lucrul acesta şi-l cântăm în poesii; cei mai mulţi l-au uitat cu desăvârşire şi amintirea satului natal e atunci ca o piatră cufundată într'un adânc de fântână.

S'avem curajul şi s'o spunem: suntem nişte trădători ai satelor **de unde ne-am ridicat**. In acest **fapt psihologic, care** parcă n'ar avea **nicio** însemnătate, stă totuşi, în cea mai mare parte, obârşia răului ce bântuie această ţară. Răul acesta se măsoară concret în distanţa socială ce se pune între camarazii noştri din copilărie, uitaţi în sat, şi între noi cei cari am ajuns pe plan urile superioare ale vieţii Muncim din greu, e adevărat, până să ne ridicăm, ne facem cariere, ne îmbogăţim, ne boierim; dar am uitat de camarazii noştri din copilărie, cari se zbat în neştiinţă şi necazuri. Unii dintre noi rareori mai dau prin satul natal, în calitate de candidaţi la deputăţie, ca să ceară voturi şi să nu lase în urmă decât praful maşinei peste bătăturile pline de copii, de bălării şi de sărăcie.

D-l Stelian Popescu punând piatra fundamentală a noului local de şcoală.

Eu sunt convins că dacă un alt sistem de educaţie decât cel de azi ne-ar adânci în suflete legătura cu satul de unde am plecat, ne-ar înfige în creer datoriile pe care le avem către el, într'o singură generaţie s'ar schimba total faţa ţării noastre. Dacă fiecare om ajuns şi-ar lua în grijă satul natal, în zece-douăzeci de ani România noastră ar trăi o mare epocă de înflorire civilizatorică. E adevărat că în timpul din urmă e un puternic curent de întoarcere a spiritului cărturăresc către sate. Tineretul care face politică de stil nou e animat de un suflu mistic al dragostei de sat. Echipele studenţeşti ale Regelui merg programatic într'acolo. Şcoala sociologică a profesorului D. Gusti cultivă un interes ştiinţific în aceeaşi direcţie: ridicarea în civilizaţie şi cultură şi în prestigiu a satului, sfânta obârşie a neamului nostru. Opera aceasta s'ar accelera considerabil dacă fiecare om ajuns şi-ar lua sub patronaj satul natal.

Ne stă în faţă exemplul extraordinar de rar al d-lui Stelian Popescu. Am văzut această minune la faţa locului. Acolo, în mijlocul satului prahovean al copilăriei sale, au crescut una lângă alta, dintr'o magnifică dărnicie, toate instituţiile necesare unei comune rurale pentru a fi modernă.

Pe locul larg al vetrei părinteşti, se ridică azi o primărie atât de s p a ţ i o a s ă încât nici jumătate nu e ocupată de oficiile reglementare. In rând cu ea, a rămas, modestă cum a fost, căsuţa părintească a popei Ioan, tatăl marelui ctitor de azi; ea a fost transformată în bibliotecă sătească şi în sală de clasă provizorie. Dincoace de ea, tot pe linia ş o s e l e i, muncitorii lucrează febril la marele local de şcoală început. In spate, se înalţă dispensarul comunal: secţie medicală utilată cu tot ce-i trebuie, baie pentru tot satul, etuvă pentru desinfectat. E o poveste întreagă, şi comică şi tristă, legată de funcţionarea acestui dispensar model: un chin până când sătenii să se deprindă a face baie!

Peste drum de aceste aşezăminte, făcând grup central cu ele, chiamă privirile floarea sacră a bisericii ce se târnoseşte azi. D. Stelian Popescu e fiu de ctitori: bunicul său a clădit pe vremuri, din bârne, întâia biserică a satului, din care n'a mai rămas decât pristolul. Tatăl său, părintele Ioan, care a păstorit aici şaizeci şi cinci de ani, a clădit o a doua biserică, de zid, lângă

care își doarme nădejdea în învierea ce va să vie, adumbrit de un oțetar uriaș ca o aripă de arhanghel. Fiul, ridicat din aceste locuri prin trudă grea, a ținut să cinstească tradiția familiară printr'un nou lăcaș de închinare.

Biserica sa e frumoasă de necrezut. Arhitectura își unduie liniile și le încheagă într'o armonie de forme și de ritmică bizantină. Pe frontispiciu, care poartă hramul Sfântului Stelian, ocrotitorul copiilor, opt icoane în mozaic foarte scump, cu fond de cer văratec, constitue o raritate în arta împodobirii de azi. Chiar dacă n'ar mai fi lucrat nimic decât aceste bijuterii, numele pictorului Norocea ar rămâne pomenit în istoria meșteșugului sacru în zilele noastre. El va rămâne încă, fără îndoială, legat deopotrivă de splendidele frescuri ale interiorului. Interiorul acesta, în tonuri deschise și vesele, pe un fond general de aur pur, în care domină din bolta naosului și din emisfera sfântului altar cele două ideale icoane de purpură ale Maicii Domnului, e o adevărată liturghie de colori. Impresia ce se desface din această pictură e împărătească; e parcă bucuria exuberantă a Invierii, ce face să cânte pentru totdeauna, în graiul tăcut și aprins al penelului, imnul slavei. Mobilierul întreg e sculptat în stejar cu cel mai fin meșteșug. Curbele stranelor se împletesc într'o fugă aeriană de motive dealungul pereților, iar tâmpla cu spuma ei brună de înfloriturî în lemn, e pur și simplu o capodoperă. Lăcașul are o sonoritate de vioară veche cum numai la catedrala Curtea de Argeș se mai poate auzi. Nu-ți vine să crezi: în satul acesta de țărani necăjiți, d. Stelian Popescu a ridicat o ctitorie voevodală ca în veacurile de glorie ale ortodoxiei.

Ce înalt exemplu de dragoste efectivă a satului natal ne dă omul acesta, căzăuzit de pietatea familiară a neamului său, care își doarme aici, sub movilițele închinate de cruci, somnul veșniciei! Asta e ceea ce numim noi legătura mistică a omului cu pământul și cu sufletul patriei. Cine are prezența tainică a patriei în inima lui știe s'o proecteze în fapte exemplare cum sunt acestea.

Mi-a rămas în minte icoana în mozaic, depe frontispiciu; Sfântul Stelian strângând ocrotitor un prunc la piept. Nu se putea un simbol mai frumos și mai potrivit pentru cultul copilăriei, din care a izvorît această faptă plăduitoare pentru noi toți".

In timpul mesei

I. P. S. Patriarh părăsește comuna Stelian Popescu.

INSCRIPȚIE

Azi, una mie șase sute nouă,
Sfințitu-s'a această mânăstire
Cu busuioc și picături de rouă,
Să fie până 'n veacuri pomenire

Fu spre-ajutor biv Vel Sărdar Bârsan
Și dumnealui, biv Vel Medelnicerul
Grigorie. Argint dădu Șoldan
Și aur, dumnealui, biv Vel Slugerul
Jiianu, plin de frică 'n Dumnezeu.
Pentru altar și clopot dădui eu,
Cu dumnealui, biv Vel Pitar Ilie,
Trimis de-a Domnitorului soție
Spre ajutor lăcașului să fie.

Sfeștania o a făcut Pion
Episcopul și cu soborul nostru.
Biv vtori Armașul Barbu-a zis ison
Că dascălul a cam făcut pe prostul
Gustând din vinul bun, adus să fie
La urmă, spre obștească veselie...

Așa a fost. Deci, ctitorind noi cei
Mai sus semnați, lăcașul pentru Domnul,
Lăsăm să fim sub temelie-aci,
Când pentru veci o să ne-ajungă somnul.
Și să ne fie sufletul senin,
Și fapta spre 'nțelegere. Amin.

MARIN RADU VOINEA

Incoronarea Regelui Angliei.

Fără îndoială că cel mai spectaculos eveniment al anului a fost încoronarea regelui George al VI-lea al Angliei. Spectacol unic şi somptuos, radiind de toată splendoarea acumulată de secole, el a lăsat în ochii şi mintea acelora cari l-au văzut o dâră luminoasă ce nu se va şterge niciodată.

Nu există, în epoca noastră, altă ceremonie pentru ridicarea unui om la o înaltă demnitate, care să întreacă în solemnitate şi splendoare a ritualului, încoronarea regelui Angliei .

In ziua de 12 Mai 1937 la orele 10, porţile palatului Buckingham se deschiseră spre a lăsa să treacă măreţul convoi. In trapul ritmat al celor opt cai de Windsor, vechea caleaşcă regală—cu panourile ei pictate, cu ornamentele ei încărcate de aur şi cu ferestrele-i largi,—străbătu, urmată de tot alaiul domnesc, străzile pavoazate, pe deasupra cărora fâlfâiau culorile imperiului în largi ghirlande de drapele, îndreptându-se spre Westminster Abbey, templul şi altarul istoriei Angliei.

Aci, unde începând dela Wilhelm Cuceritorul, au fost încoronaţi toţi regii Angliei, avea să fie uns rege, noul suveran, George al VI-lea .

Ceremonia ce avea să se desfăşoare aci nu diferă cu nimic de aceea din primele timpuri ale regalităţii britanice. Multe schimbări s'au făcut în forma constituţională a monarhiei britanice, — unele în tumultul revoluţiilor, altele în desfăşurarea firească a evenimentelor, — astfel încât să se adapteze progresului neîncetat al sistemului democratic de guvernământ, dar ritualul ungerii monarhului în înalta sa funcţiune a rămas mereu acelaş.

Serviciul încoronării care e în acelaş timp mistic şi simbolic, a fost transmis punct cu punct, vorbă cu vorbă, gest cu gest, dela Eduard confesorul şi până azi. Din toată splendoarea sa se desprinde însă clar recunoaşterea că regele nu e, în defi-

In noaptea de 11 spre 12 Mai, în aşteptarea festivităţilor, londonezii au dormit pe locurile alese, ca să vadă neapărat cortegiul.

nitiv, decât un om, supus slăbiciunilor omeneşti şi că el trebuie să se umilească mai întâi în faţa lui Dumnezeu, cerând prin rugăciuni să-l lumineze şi să-l călăuzească. Iar mai presus de toate, trebue să se lege prin jurământ să-şi facă datoria faţă de popor, potrivit legilor ţării.

Ar fi zadarnic să încercăm a reda aci în amănuntele sale întreagă această ceremonie, pe care, cu drept cuvânt, am numit-o un spectacol măreţ, căci însăşi locul unde se desfăşoară principalele acte ale încoronării, — o estradă situată lângă altarul catedralei, — e numit în mod curent „teatrul".

Pe acest „teatru", sau scenă, regele George al VI-lea a îndeplinit, — asistat fiind de toţi acei cari îşi aveau roluri bine stabilite şi printre cari principalii erau Arhiepiscopul de Canterbury şi decanul Westminsterului, — nenumăratele, meticuloasele şi tradiţionalele ritualuri, care-l duceau spre punctul culminat al încoronării şi întronării.

Dela prezentarea solemnă spre cele patru laturi ale catedralei, — prezentare formulată prin cuvinte sacramentale, rostite de Arhiepiscopul de Canterbury, — şi până la oferirea atributelor regale ca: sceptrul, spada, globul, pintenii de aur, — după ce a fost uns pe frunte şi piept cu mirul sfinţit — fiecare amănunt a fost transmis dealungul veacurilor şi urmat cu sfinţenie.

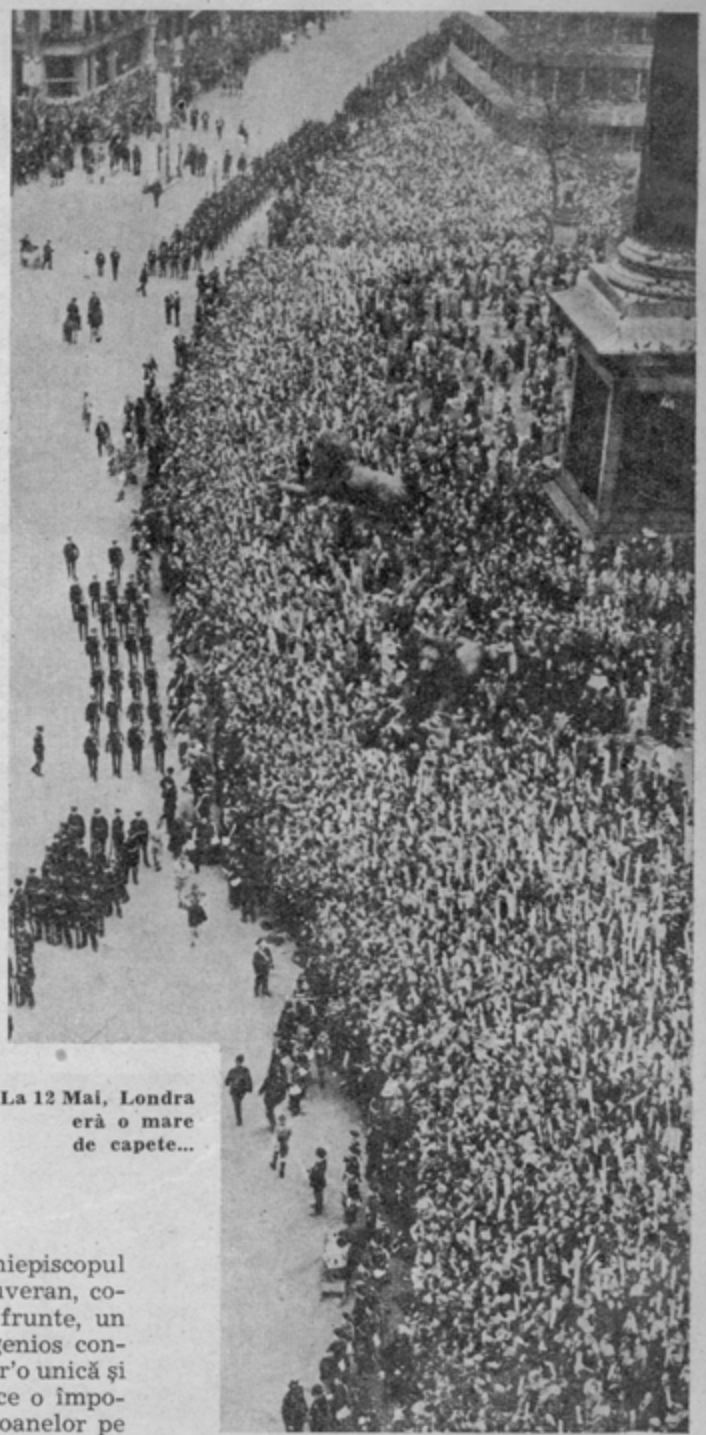

La 12 Mai, Londra erà o mare de capete...

In clipa, însfârşit, în care arhiepiscopul ridică deasupra capului noului suveran, coroana spre a i-o aşeza încet pe frunte, un mănunchi de raze luminoase, ingenios concentrate, făcură să scânteieze într'o unică şi prelungită străfulgerare pietrele ce o împodobeau şi aurul strălucitor al coroanelor pe

Alaiul regal, într'o ordine desăvârşită, se îndreaptă spre Westminster Abbey.

care, în acelaş moment şi le puneau pe cap nobilii imperiului.

O lungă aclamare, izbucnită din mii de piepturi, salută această clipă impresionantă în mijlocul unui răsunet de fanfare şi trompete.

După aceea urmă o altă parte a ceremoniei numită „Omagiul" în cursul căreia, regele, — care a fost literalmente „suit" pe tron de către Arhiepiscop şi ajutoarele sale, — primeşte omagiul prinţilor de sânge şi al diverşilor nobili.

Şi această ceremonie ca şi toate celelalte era prevăzută în cele mai mici amănunte. Urmă încoronarea reginei, făcută, — cu mici diferenţe, — după acelaş ritual.

Incoronarea, propriu zisă, se terminase; acei cari au avut unicul prilej de a asista la desfăşurarea ei, s'au putut crede timp de câteva ore transportaţi în urmă cu secole

Clipa solemnă: încoronarea regelui George VI în catedrala Westminster.

După ceremonia încoronării, regele, regina, principii şi nobilimea părăsesc Catedrala.

şi au trăit, nu o pagină din istoria contemporană a Marei Britanii, ci nenumărate clipe răsleţe dintr'un lung şir de veacuri.

Acei cari au fost răspunzători de desfăşurarea acestei ceremonii au pregătit-o timp de mai multe luni, urmând punct cu punct ceeace le prescria tradiţia. E lesne de închipuit câtă muncă implică o asemenea atribuţie şi mai ales câtă răspundere.

Dar, a o întocmi nu era poate aşa de greu cât a o face să fie executată. Pentru aceremoniei trebue să pomenim în primul rând de marele Lord Şambelan şi de Earl Marshal, marele mareşal al curţii, ale căror posturi sunt ereditare. Acesta din urmă e ocupat azi de tânărul duce de Norfolk, căruia i-a revenit astfel greaua sarcină de a întocmi întregul ceremonial şi de a desemna fiecăruia din cele 7000 de persoane prezente un loc anumit în incinta catedralei.

Ne-ar fi cu neputinţă să înşirăm aci pe toţi acei cari au avut vreo atribuţie de în-

Familia regală, în balconul palatului Buckingham, răspunde aclamaţiilor mulţimii.

stă înscenare monstră s'au făcut, — ca pentru oricare mare spectacol, — repetiţii parţiale şi repetiţii de ansamblu. Londonezii au avut de câteva ori prilejul să-şi vadă suveranii pornind în cel mai simplu echipagiu spre Catedrala Westminster, unde repetau ceremonialul încoronării. Apoi, cortegiul regal, — fără rege şi regină, — a străbătut şi el de vre-o două trei ori străzile metropolei, pentru ca să se poată măsura exact timpul necesar spre a străbate distanţa dintre Buckingham Palace şi Westminister şi a evita întâmplări de felul aceleia petrecută la încoronarea lui Eduard al VII-lea, când sub bolţile catedralei răsuna imnul pentru primirea suveranilor şi aceştia nici nu ajunseseră încă la porţile ei.

Şi pentrucă vorbim de organizatorii cedeplinit în timpul încoronării. Ne mărginim să spunem că ei erau foarte numeroşi şi că atribuţiile lor, — dintre care unele extrem de ciudate — le erau transmise cu drept de moştenire dealungul veacurilor. Cu vreo două luni de zile înaintea încoronării, un tribunal anume întocmit a examinat aceste pretenţii într'o şedinţă solemnă, care face şi ea parte din lungul şir al tradiţiilor din care e alcătuită încoronarea.

Acestea sunt, în linii largi, ceremoniile încoronării, care a făcut din Londra punctul de întâlnire al reprezentanţilor tuturor ţinuturilor ce depind de coroana britanică şi centru mondial de atracţie la începutul primăverii acestui an ,atât de bogat în evenimente de seamă.

Ai noștri sunt acești munți..

Ai noștri sunt acești munți
pietroși, mănoși, cărunți,
căci noi ne-am cățărat pe ei spre cer,
noi le-am deschis adâncurile de-aur și de fier
și-am suferit prin ei pe ploi și ger...
noi le-am spintecat uriașele pântece,
noi le-am proslăvit frumusețile 'n cântece
și le-am cunoscut suflelul și furtunile mai bine
ca ori și cine...

In haiducie grea ori doinind domol după oi,
nimenea pe lume nu i-a cunoscut și indrăgit ca noi...

De-acest mănos pământ daco-român,
cine-ar putea, mai mult ca noi, să spue
c'al lui e?!...
cine l-a arat
din inceputul vremilor, neincetat?
cin' l-a sămănat?
cine i-a fost slugă și stăpân?
care dintre neamurile vechi și noi
are ingropați in sânul lui atâți eroi?
a cui doină de veacuri pe-aicea plânge?
cin' l-a apărat mai dârz de-al năvălirilor puhoi
și l-a adăpat de-atâtea mii și milioane de-ori,
cu sânge
și sudori,
ca noi?!...

ARON COTRUȘ

Ceasornicul florilor

Fiecare plantă îşi deschide şi îşi închide florile la o anumită oră din zi — în clipa când lumina soarelui i se pare cea mai priincioasă. Folosind această proprietate a florilor, nu ne va fi greu să avem în grădină un indicator botanic al timpului, un adevărat „ceasornic al florilor".

Planşa noastră în culori arată cum se poate aranjà acest „ceasornic al florilor", străjuit, ca ornament, de un cadran solar. Greutatea stă în faptul că nu toate plantele pretind acelaş teren, aceiaş umezeală, aceiaş supraveghere. Cu puţină pricepere în ale grădinăriei, alegând un loc însorit, îndreptat spre sud, şi potrivind pământul, „ceasornicul florilor" poate luà fiinţă într'o grădină.

Suntem datori să facem o observaţie: acest ceasornic „merge" numai când vremea este frumoasă. Dar satisfacţia pe care o dă într'o zi cu soare este cu mult prea mare spre a se lăsà umbrită de acest mic neajuns. Ceasornicarul, înconjurat de sute de ceasornice, are totdeauna un ceasornic de încredere în buzunarul vestei...

Deşi multe flori se deschid înainte de ora 7 dimineaţa, din motive practice vom socoti că „ceasornicul florilor" merge numai de la ora 7 în sus.

La ora 7 **dimineaţa se deschid:** *Vulturica* (Hieracium pilosella); *Iarba vulturului* (Hieracium murorum); *Susaiul* (Sonchus arvensis); *Cuişoriţa* (Holosteum umbellatum); *Scânteuţa* (Anagallis arvensis).

La ora 8 **dimineaţa se deschid:** *Garofiţa* (Dianthus silvestris); *Capul călugărului* (Leontodon autumnalis).

La ora 9 **dimineaţa se deschid:** *Filimica* (Calendula officinalis); *Garofiţa de câmp* (Tunica prolifera),

La ora 10 **dimineaţa se deschid:** *Crinul galben* (Hemerocallis flava); *Gheaţa* (Messembryanthemum cristallinum).

La ora 11 **dimineaţa se închide:** *Gălbenuşul* (Crepis praemorsa).

La ora 12 **se închid:** *Cuişoriţa; Susaiul; Cicoarea* (Cichorium intybus).

La ora 13 **se închide:** *Mierea ursului* (Pulmonaria officinalis).

La ora 14 **se închid:** *Filimica; Studeniţa* (Arenaria serpyllifolia).

La ora 15 **se închid:** *Iarba vulturului; Liliuţa* (Anthericum ramosum).

La ora 16 **se închid:** *Vulturica; Scânteuţa.*

La ora 17 **se închide:** *Mutătoarea* (Bryonia dioica).

La ora 17 **se deschide:** *Barba împăratului* (Mirabilis jalapa).

La ora 18 **se închide:** *Nufărul* (Nymphaea alba).

La ora 18 **se deschide:** *Luminiţa* (Cenothera biennis).

La ora 19 **se închide:** *Macul de grădină* (Papaver somniferum).

În sfârşit, ca indicator suplimentar trebue să nu uităm *Regina nopţii*, care se deschide cu regularitate la 10 noaptea şi se închide pe la 7 dimineaţa.

(Vezi articolul din pagina 200)

Caut tovarăș cinstit

O'HENRY

In meseria noastră, lucrul cel mai greu este să găsești un tovarăș conștiincios și cinstit pe care să te poți bizui. Cei mai buni specialiști cu care am lucrat în acest domeniu s'au dovedit, în general, pehlivani de primul ordin.

Iată dece, vara trecută, am luat hotărîrea să plec într'un coltișor unde sămânța păcatului n'a fost încă semănată și să caut acolo un băiat înzestrat cu talent dar pe care să nu-l fi stricat încă succesul.

Am ajuns într'un coltișor de acest fel. Este așezat pe un munte și se numește Mount Nabo. Am intrat în prăvălia unde se întâlnesc de obicei chiaburii și am început să sondez ternul.

— Prieteni, spusei, după ce ne cunoscusem cât de cât și ne așezasem confortabil în jurul unui pahar cu vin. Prieteni, mi se pare că sunteți cei mai nevinovați oameni din lume: sunteți departe de orice păcat și vicleșie!

— Adevărat, domnule Peters, îmi răspunse patronul prăvăliei, aveți dreptate: suntem oameni liniștiți, cinstiți, și, ar fi greu să găsiți ceva mai bun, dar... nu cunoașteți, pe Ruth Tatame.

— Da, da, adăogă comisarul, nu-l cunoașteți pe Ruth Tatame! Un lucru e sigur: nu există lichea mai vicleană decât Tatame. Pentru moment este la închisoare: și-a ispășit de câtva timp ultima lui ispravă, dar mai rămâne încă puțin după gratii, ceeace, fără îndoială, îi va face bine. A fost condamnat fiindcă a ucis un om...

— Ce spuneți? strigai eu. Imposibil! Imposibil să aveți la Mount-Nabo un astfel de ticălos! Un asasin! E formidabil!

— Mai rău! spuse patronul dughenei. Fură și porci.

— Cum?

— Este unic în lume ca hoț de porci!

— Ei, nu mai spune!

M'am hotărît să găsesc pe acest misterios Tatame și să-l cunosc. In adevăr, două zile după ieșirea lui din închisoare, făcui această faimoasă cunoștință și îl invitai să vie cu mine într'o plimbare prin împrejurimi. Ne-am așezat pe un buștean și am început o conversație foarte serioasă.

Aveam grozavă nevoe de un tovarăș cu un aspect țărănesc ca să montez în provincie o mică înșelătorie într'un act; cum am aruncat o privire asupra lui Tatame, am înțeles că el este potrivit să joace rolul principal al piesei mele. Era uriaș, avea ochii albaștrii închiși

ipocriți ca ai unui câine de faianță, și părul blond, minunat ondulat.

Îi povestii afacerea mea și îmi dădui imediat seama că era gata să lucreze fără să piardă timp.

— Nu e cazul de un omor, îi spusei. Este un fleac de afacere, stupidă, care nu face nici doi bani. Povestește-mi mai bine o afacere cu adevărat serioasă. Ai pe lista completă a furturilor și loviturilor tale un lucru cu adevărat interesant pe care mi-l poți arăta cu mândrie, sau chiar fără mândrie, și care să-mi dovedească că am în dumneata ajutorul, tovarășul și camaradul care-mi trebue ?

— Cum ? strigă el. Cum ? Este posibil să nu fi auzit vorbindu-se de mine ? Nu există nici un om în regiunea asta, alb sau negru, care să știe să fure un porc cu atâta ingeniozitate și îndemânare, și fără să facă cel mai neînsemnat sgomot, ca mine ! Știu să-l fur din coteț, din magazie, din bucătărie, în plină zi, seara sau chiar noaptea, indiferent unde și când, și garantez că nimeni nu aude nici sgomot, nici guițat. Tot secretul stă în felul de a apuca porcul și de a-l duce. Cred că nu e departe timpul când voi fi recunoscut drept campion mondial al furtului de porci.

— După câte înțeleg, ești un om foarte ambițios, îi spusei, privindu-l în ochi. Nimic de spus, ambiția este un lucru foarte bun, cu atât mai mult, domnule Tatame, cu cât, în principiu, și la drept vorbind, n'am nimic contra furtului de porci. Dar, prietene, observă bine un alt lucru : aici, în această fundătură, această profesiune poate fi considerată ca un lucru demn de atenție, dar mai jos de hotarele ținutului, specialitatea ta, oricât de nobilă ar fi, nu valorează nimic, fiind prea grosolană și țărănească. Despre rest, ceeace mi-ai povestit arată talentul tău de nediscutat, și te angajez cu plăcere în calitate de cel mai apreciat colaborator. Capitalul meu se ridică la aproximativ o mie de dolari, dar contez mult pe înfățișarea ta naivă și vei vedea că vom da lovituri de mâna întâia. Încrede-te în mine și fii fără frică.

In curând, pornii împreună cu noul meu tovarăș; pe drum, l-am inițiat în toate subtilitățile afacerii care mă pasiona. Mergeam în direcția Statelor de răsărit, și când am ajuns la Lexington, am găsit acolo faimosul circ al fraților Biuky. Acest eveniment extraordinar atrăsese oameni din toate părțile și orașul gemea de lume, ceeace era foarte potrivit pentru planurile mele. Profitam de fiecare reprezentație a circului ca să dau o raită prin buzunarele oamenilor și să-mi procur mărunțiș. Am închiriat două camere cu pensiune în apropierea circului, la o doamnă foarte nobilă, care se numea doamna Pivi. Apoi, l-am dus pe Tatame într'un magazin de confecțiuni și într'o clipă a fost transformat într'un gentleman perfect. După cum am prevăzut, când și-a schimbat îmbrăcămintea a devenit de nerecunoscut. Într'adevăr, era un costum grozav dintr'o stofă albastră ca cerul, cu dungi verzi, o vestă de piele, o cravată roșie și, în privința ghetelor, era imposibil să se găsească în tot orașul o pereche mai galbenă.

Chiar în seara sosirii mele la Lexington, am început să dau târcoale în jurul circului și am deschis un joc „la ghioacă".

Tatame, făcând pe străinul, juca contra mea, bineînțeles. Îi dădeam un pumn de mărunțiș, păstrând destul în buzunar ca să-i pot plăti câștigul. Instalai o masă mică și începui să demonstrez lumii cât de ușor este să ghicească unde se găsea mazărea care asigura câștigul jocului. O grămadă de imbecili, cu gurile căscate, înconjurau masa mea și își dădeau coate ca să se încurajeze unul pe altul. Era momentul când Tatame intra în scenă: rolul lui era să rîză câțiva galbeni și să antreneze astfel pe toți proștii la joc.

— De ce ți-ai ucis nevasta?
— Pentrucă voia să mă părăsească și nu pot să trăesc fără ea!...

Dar unde este, Dumnezeule? Nu-l văd. Ba da, apare ici, colo, un minut, dar după câte înţeleg, n'are nici cea mai mică intenţie să se apropie de masa mea. Un moment, îl zăresc în faţa unui afiş enorm, cu gura plină de bomboane, dar nu părea să dea vreo importanţă afacerii noastre.

Mulţimea, încetul cu încetul, se antrena mai mult la joc, dar să joci „la ghioacă" fără un ajutor este ca şi cum ai vrea să pescuieşti fără undiţă. De-aceea am închis dugheana; după ce mi-am făcut socoteala, aveam un profit de 40 de dolari, în timp ce eu mă aşteptam la cel puţin 200.

M'am întors acasă la 11 seara, ca să mă culc. In acest timp, nu încetam să-mi spun că circul a făcut probabil impresie asupra lui Tatame şi, fermecat de muzică şi de alte distracţii, asociatul meu a uitat şi de mine, şi de jocul nostru. Inainte de a adormi, m'am hotărît să-l cert bine a doua zi dimineaţa. Dar abia am apucat să mă culc şi auzii nişte urlete stridente, sălbatice.

Mă ridicai, deschisei uşa, chemai pe nobila văduvă şi îi spusei:

— Doamnă Pivi, fiţi aşa de bună şi liniştiţi-vă copilul, pentru ca oamenii de treabă să se poată odihni.

— Domnule, îmi răspunse văduva, nu ţipă copilul meu, ci micul porc pe care asociatul dvs., d. Tatame, l-a închis, acum două ore, în camera lui...

Am luat prima haină pe care am întâlnit-o, ca să-mi acopăr goliciunea, şi m'am dus în camera lui Tatame. El era în picioare, vărsând lapte într'un vas de fer pentru un porc negru, care tot timpul grohăia atât de stridend încât făcea concurenţă oricărei soprane dramatice.

— Ce faci? strigai eu. Nu ţi-ai îndeplinit datoria şi mi-ai stricat toată afacerea. Spune-mi de unde este acest porc? De ce te ocupi de porci care n'au nimic face cu angajamentul nostru? Dacă nu mă înşel, este tot vechea ta pasiune!

— Nu te supăra, Jeff! Fii indulgent în privinţa vechei mele slăbiciuni. Ştii cât de mult iubesc furtul de porci. Ce vrei, este un sentiment contra căruia nu pot face nimic, care mi-a intrat în sânge. Astăzi, ca printr'o minune, am avut o ocazie excepţională pe care n'o puteam lăsa să treacă fără să profit!

— Ei bine, îi spusei, poate *cleptoporcia* ta este o boală. Să sperăm că îndată ce vom părăsi aceste locuri, unde te pasionează atât de mult porcii, sufletul tău se va îndrepta spre fapte mai nobile şi deci mai folositoare pentru noi amândoi. In ceeace mă priveşte, nu pot înţelege cum îţi poţi murdări sufletul în aşa măsură încât să te pasioneze un animal atât de stupid, atât de murdar şi care, pe deasupra, are o voce stridentă care sparge timpanul!

— Imposibil, Jeff! zise Tatame. Este adevărat că n'ai nici o simpatie pentru porci? Inseamnă că nu-i înţelegi, în timp ce eu îi înţeleg bine şi simpatizez cu ei. Prin urmare, găsesc că acest porc, de exemplu, are o inteligenţă remarcabilă.

— Foarte bine Tatame, mă duc să mă culc. Dacă în adevăr porcul tău este inteligent, spune-i, te rog, să se poarte mai bine. Pentru moment îi cer numai atât.

— Ii era foame, sărmanul, îmi răspunse Tatame; acum va dormi şi nu-l vei mai auzi!

Inainte de a-mi lua gustarea de dimineaţă,

citesc de obicei ziarele; conform acestui obicei, citii a doua zi dimineaţă ziarul din Lexington pe care-l găsii la uşă. Primul lucru care-mi sări în ochi fu următorul anunţ pe două coloane :

„Cinci mii de dolari recompensă!"

„Această sumă va fi plătită fără nici o explicaţie, aceluia care va aduce întreg şi sănătos pe celebrul porc savant „Beppo", care a fugit sau a fost furat din circul fraţilor Biuky, aseară... George Taply, directorul circului".

Am îndoit cu grijă ziarul, l-am pus în buzunarul interior al vestei şi m'am dus să-l văd pe Tatame. El era aproape gata îmbrăcat şi dădea porcului restul de lapte şi coji de mere.

— Ei, cum îţi mai merge, scumpul meu prieten ? întrebai cu vocea cea mai dulce şi cea mai prietenoasă. Te-ai sculat ? Ţi-ai luat cafeaua ? Şi porcul tău cum se simte ? Ce ai de gând să faci cu el ?

— Am să-l pun într'un coş, pe care am să-l leg bine cu sfoară şi am să-l trimit mamei, la Mount-Nebo.

— Dar ştii că e drăguţ animalul tău, îi spusei în timp ce mângâiam spinarea porcului.

— Şi totuşi, patroane, nu mai târziu decât aseară m'ai certat pentru el.

— Da, da, dar vezi prietene că e mult mai drăguţ la lumina zilei decât noaptea. Trebue să-ţi spun că eu am fost crescut într'o fermă şi că la drept vorbind, fiindcă mă culcam odată cu soarele, n'am văzut niciodată un porc la lumina lămpii. Ascultă, Tatame, m'am hotărît: îţi dau zece dolari pentru porc.

— Nu vreau să vând porcul, răspunse el; aş vinde oricare alt porc, dar nu pe acesta.

— Dar dece pe acesta nu ? întrebai eu, temându-mă că ar putea cunoaşte adevărul.

— Pentrucă reprezintă cea mai bună hoţie din viaţa mea. După părerea mea, nu există în lume un alt om care să poată face ceva asemănător. Dacă voi avea copii, dacă, într'o zi, voi avea căminul meu, mă voi aşeza lângă foc şi voi povesti familiei mele cum se fură un porc dintr'un circ supra-încărcat cu spectatori. Lucrurile s'au întâmplat astfel : erau două corturi, cu o uşă comună. Porcul, legat cu un lănţişor, era culcat pe un fel de platformă. In celălalt cort văzui un uriaş şi o femee cu părul cenuşiu. Fără să pierd nici un minut, am luat porcul şi m'am strecurat în spatele cortului. Animalul era mai liniştit şi mai blând decât un şoarece : nici cel mai mic guiţat. Ieşit afară, am vârît porcul sub haină

şi am trecut liniştit printre sutele de persoane adunate în jurul circului. Câteva minute mai târziu mă găsesc pe o stradă dosnică, unde nu mă mai ameninţa nici un pericol.

Adăogă apoi ,după o tăcere :

— Nu, Jeff, nu pot să vând porcul. Vreau să-l păstreze mama şi să am totdeauna un martor ocular şi viu al acestei faimoase lovituri.

— Dar porcul tău nu va trăi atât de mult şi va muri fără nici-o îndoială cu mult mai înainte de a-i spune povestea în jurul focului. Nepoţii tăi nu te vor crede decât pe cuvânt. Uite ce e : îţi dau o sută de dolari pe el.

Tatame îmi aruncă o privire plină de uimire.

— Porcul meu nu poate avea pentru tine o valoare atât de mare, — îmi spuse. Pentru ce vrei să-l ai ?

— Fiindcă, dragul meu, — şi am însoţit răspunsul meu cu un surâs fin, — la cea dintâi vedere nimeni n'ar ghici în mine un puternic temperament de artist şi, totuşi, am un suflet de artist: sunt colecţionar şi pentru moment mă pasionează o colecţie de porci. Pot spune că am străbătut lumea întreagă cu scopul de a-mi procura cei mai frumoşi porci. După câte înţeleg, acest porc trebue să fie de rasă. Cred chiar că este un Berkeshire, veritabil. Pentru asta vreau să-l cumpăr.

— Aş fi foarte fericit să-ţi pot face un serviciu, dar nenorocirea este că şi eu am un suflet de artist. Găsesc că dacă un om ştie să fure un porc cu atâta îndemânare, este un artist adevărat. Porcii mă inspiră, şi mai ales acesta. Chiar dacă mi-ai da 250 de dolari, tot nu l-aş da. Niciodată !

— Nu-i raţional ceeace spui, am început eu ştergându-mi fruntea de sudoare, nu este vorba de bani, ci numai de artă. Şi chiar, nu atât de artă cât de dragoste pentru umanitate. In calitate de cunoscător de porci, sunt obligat să cumpăr acest porc Berkshire. Trebue să mă înţelegi !

— Ascultă, Jeff, îmi răspunse Tatame, ţin mai puţin la bani decât la sentiment.

— Şapte sute ! strigai.

— Dă-mi opt sute, şi voi încerca să smulg orice sentiment din sufletul meu.

Scosei banii din centura mea secretă şi îi dădui 40 de hârtii de câte douăzeci de dolari.

Odată banii plătiţi, apucai porcul de o labă dinapoi, dar el începu să guiţe ca o sirenă de vapor.

— Dă-mi-l mie un moment, zise Tatame care luă porcul sub braţ, îi acoperi botul cu palma şi-l duse ca pe un copil adormit în camera mea. Cum plecă, începui să mă plimb prin cameră şi să fac planurile în privinţa răscumpărării porcului. Închiriai însfârşit un negru cu o roabă, cu mari sforţări am pus porcul într'un sac şi ne-am îndreptat spre circ. Acolo, am întrebat de d. George B. Taply. Şedea sub un cort mic, aproape de o fereastră deschisă. Îl privi cu curiozittate. Era un om puternic, gras, cu ochii pătrunzători, îmbrăcat cu o vestă roşie şi cu o şapcă neagră. Atenţia mea a fost mai ales atrasă de un ac de cravată, împodobit cu un briliant de aproximativ patru zeci carate.

— Dvs. sunteţi d. Taply ? întrebai.

— După câte ştiu, eu sunt George B. Taply, răspunse el.

— Ei, bine, în acest caz, vă pot spune că îl aveţi aci.

— Pe cine ?

— L-am găsit şi e aici.

— Fiţi bun şi exprimaţi-vă astfel ca să vă pot înţelege ! strigă el. Ce aţi găsit ?

— Vă aduc pe Beppo, porcul savant. Este într'un sac, în roabă, alături, la doi paşi. L-am găsit azi dimineaţă la poarta mea, în grădină. Dacă nu aveţi nici o obiecţiune de făcut, aşi vrea să-mi daţi cele cinci mii de dolari în hârtii mari.

George B. Taply se ridică din cort şi mă rugă să-l urmez într'unul din corturile laterale. Acolo, un porc mare, negru, cu fundă roz la gât, se odihnea liniştit pe o grămadă de fân şi mânca morcovii pe care-i servea un om.

— Hei ! Mac, strigă Taply, vrei să-mi spui vreun lucru extraordinar care să se fi întâmplat celebrităţii noastre, cunoscute în toată lumea ?

— Porcului nostru ? Nimic. Are o poftă de mâncare de speriat.

— Atunci ? De ce este vorba ? spuse Taply adresându-mi-se şi privindu-mă cu un aer bănuitor. N'aţi mâncat, din întâmplare, prea multă carne de porc eri? Ni se pare că porcul vi s'a suit la cap...

Fără să spun niciun cuvânt am scos ziarul din buzunar şi i-am arătat anunţul.

— Şantaj, exclamă el. Nu ştiu absolut nimic. Vezi cu ochii d-tale minunea faunei patrupede: mai mult încă, aţi avut cinstea să luaţi parte la dejunul ei şi să constataţi că se simte bine. Celebritatea noastră cunoscută în toată lumea, nici nu s'a rătăcit, nici n'a fost furată. La revedere, domnule. Şi mai ales, nu mânca prea mult seara...

Începui să înţeleg adevărul şi, aşezându-mă pe roabă, rugai pe bătrânul negru să meargă în aleea cea mai apropiată. Acolo, scosei porcul din sac, îl aşezai cu multă grijă pe pământ şi îi dădui un picior, aşa de tare, încât căzu în cealaltă parte a aleei, la zeci de metri, guiţând strident.

Apoi plătii 50 de cenţi negrului şi mă îndreptai spre administraţia ziarului. Ardeam de dorinţa să aud personal şi fără nici o întârziere adevărul, adevărul curat, oricât de crud ar fi fost. Am cerut să văd pe directorul publicităţii.

— Iertaţi-mă, domnule, dar e vorba de o prinsoare pe care am făcut-o cu unul din prietenii mei. Vreţi să-mi spuneţi: omul care a dat anunţul, nu era mic, puternic, cu mustaţa neagră, capul ras şi un picior mai scurt decât altul ?

— Nici decum !, îmi răspunse şeful publicităţii. Era înalt, blond, îmbrăcat elegant. Un băiat frumos !

La ora prânzului, m'am înapoiat la doamna Pivi.

— Să las puţină supă caldă pentru domnul Tatame ? întrebă ea.

—Dacă vrei... dar cred că va trece mult până ce se va înapoia. Dacă vrei să păstrezi până atunci supa caldă, va trebui să arzi lemnul din pădurile ambelor emisfere...

— Ei bine ! adăugă Jeff ca încheere, vedeţi cât de greu este să găseşti un tovarăş cinstit şi de bună credinţă, pe care să te poţi bizui !

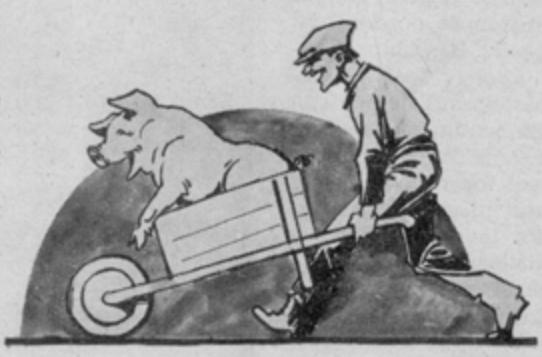

O'HENRY

ARATUL

De când a apărut omul pe pământ, el a început să scormonească pământul pentru a scoate din el buruieni cu care să-şi potolească foamea. Mai târziu, el observă că acolo unde pământul era scormonit, buruienile creşteau mai bine, se făceau mai mari. Şi aşa s'a născut aratul.

Dar dela ivirea omului pe pământ sunt, după cum spun cei mai mulţi învăţaţi, peste 50.000 ani. Şi ceeace este mai surprinzător, este că în atâta amar de vreme, el n'a învăţat încă să are pământul. Deaceea încercăm şi noi aici câteva lămuriri asupra aratului.

Când trebue arat pământul? Nu se pot fixa date precise pentru executarea aratului. In regulă generală, aratul se face imediat ce se ridică cultura de pe loc, şi cum culturile se ridică aproape tot timpul anului, afară de lunile de iarnă, înseamnă că plugul nu intră în repaos decât două, trei luni pe an. Aşa de pildă, în Mai recoltăm rapiţa şi arăm imediat locul. Tot în Mai facem a doua arătură pentru însămânţarea meiului şi chiar a porumbului. In felul acesta, tot timpul cât pământul nu este ocupat cu plante, el trebue să fie negru, arat, grăpat şi fără buruieni.

Care este raţiunea? Prin afânarea ce capătă pământul odată cu aratul, el înmagazinează mai multă apă. Pe de altă parte, în perioada de repaos a pământului dela o cultură la alta, au loc în stratul afânat, transformări complexe fizico-chimico-biologice, în urma cărora substanţele pământului sunt prelucrate, reduse, pentru a scoate din ele alte substanţe solubile de care au nevoie plantele ce urmează în cultură.

Înţelegem uşor că într'un strat de pământ afânat, mai gros, transformările vor fi cantitativ mai mari şi tot asemenea înmagazinarea apei. Arătura adâncă va fi deci preferată.

Alegerea celui mai prielnic moment pentru executarea arăturilor are de asemeni mare importanţă. Este ştiut că pământul se lucrează mai bine când este reavăn. Nu vom ara deci când pământul este prea uscat, căci plugul scoate bolovani care se sfarmă anevoie. Asemeni când el este prea muced, deoarece, pe de o parte se bate, iar pe de alta plugul lasă în urmă felii de pământ care nu se sfarmă cu grapa şi prin uscare dau naştere la bolovani ce îngreuiază foarte mult lucrările pământului. In cazurile când suntem nevoiţi să arăm pe timp uscat şi secetos, vom face o arătură mai în faţă, şi din contră, mai adâncă, atunci când pământul este reavăn.

Orice arătură trebue grapată chiar în aceiaşi zi. Dacă se lasă astfel, pământul pierde foarte multă umezeală. Arăturile ce se fac toamna şi rămân peste iarnă în brazdă crudă, nu este nevoe să fie grăpate.

La ce adâncime trebue să arăm? Pentru fiecare cultură pământul trebue arat de două ori. Arătura dintâi va fi cea mai adâncă, adică 20—30 cm., iar cea de a doua ce se face înainte de sămănat, poate fi numai de 10—15 cm. Cele două arături se vor face în sens diferit, adică cea de a doua să taie perpendicular brazdele celei dintâi.

Când nu se ţine seama de aceste reguli, adică atunci când nu se lasă timp destul dela o recoltă până la însămânţarea celei de a doua, pentru ca să se facă în pământ transformările de care am vorbit mai sus, recoltele sunt slabe. Aşa se întâmplă când se seamănă grâul în porumbişte într'o singură arătură.

Sporurile de recoltă cresc până la dublare, când arăturile se fac cu chibzuială şi la vreme.

Prof. CONST. SĂVESCU

Să mai râdem

In ziua când vasele de război vor fi conduse prin radio

— Ce s'a întâmplat?
— Desigur o greșală a comandantului. In loc să transmită ordine, a transmis muzică de dans.

— „Imi pare rău; n'am știut că vine să mă salveze. Am crezut că e un hoț".

— O să iasă cu bătae. Am face mai bine s'o ștergem!

— Ce plictiseală! Plaja e pustie; nici nu merită să fac bae azi.

BUCUREȘTII DE ALTĂ DATĂ / «PIAȚA DE FLORI» *AL. POITEVIN-SKELETY*

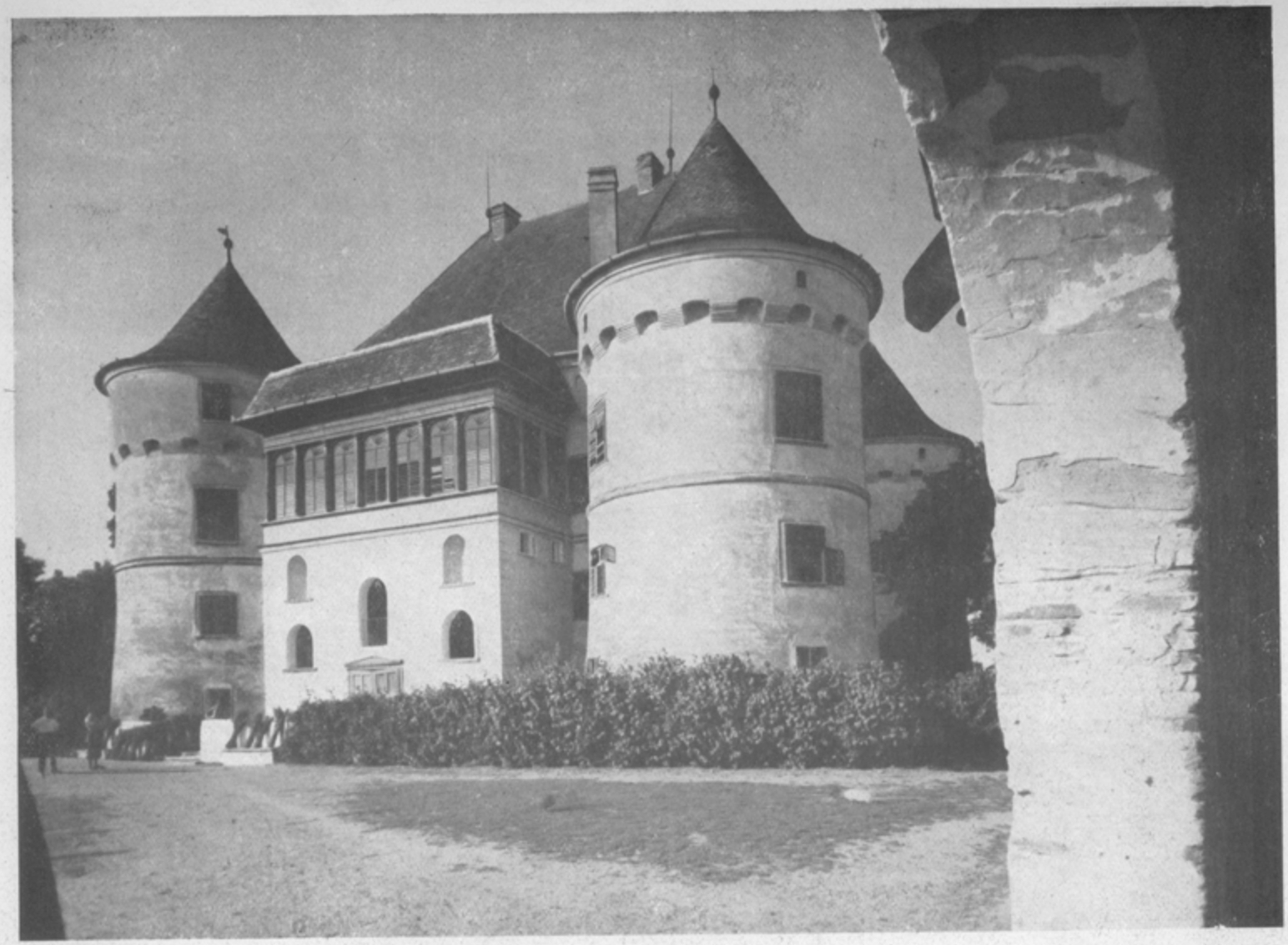

CETATEA DE BALTĂ

Foto Arh. A. PETIT

Citiți

Buletinul Săptămânii

INFORMEAZĂ, ORIENTEAZĂ, RECREAZĂ

Citiţi

in fiecare

Marţi

ZIARUL ŞTIINŢELOR ŞI AL CĂLĂTORIILOR

Cea mai veche publicaţie de popularizarea ştiinţei din ţară

Miercuri

ILUSTRAŢIUNEA ROMÂNĂ

Cea mai bună revistă ilustrată din ţară, tipărită pe hârtie cromo, în condiţiuni tehnice ireproşabile

UNIVERSUL COPIILOR

Cea mai bună publicaţie pentru copii

Joi

V E S E L I A

Singura revistă de acest gen din ţară, tipărită în culori, care apare neîntrerupt de 45 ani

Vineri

TRUP ŞI SUFLET

Cea mai bună revistă pentru sănătate şi frumuseţe din ţară

Sâmbătă

RADIO UNIVERSUL

publicaţie radiofonică săptămânală pentru îndrumarea şi părarea intereselor radiofoniştilor români

Vizita M. S. Regelui la Praga

In cursul anului 1936 s'au înregistrat două fapte cari au însemnat două manifestări de categorică afirmare a trăiniciei şi a importanţei Micii Înţelegeri în viaţa internaţională: vizita şefilor de state ai Micii Înţelegeri la Bucureşti şi vizita M. S. Regelui Carol al II-lea la Praga.

Cu ocazia serbării restauraţiei, la 6 Iunie 1936, M. S. Regele Carol al II-lea a invitat în ţara noastră pe A. S. R. Principele Regent Paul al Iugoslaviei şi pe d. preşedinte Eduard Beneş, al Cehoslovaciei.

Aceste vizite au fost ocazia unei manifestări fără precedent, a legăturilor dintre cele trei state prietene. Era pentru prima oară când reuniunea Micii Înţelegeri se făcea chiar în prezenţa celor trei şefi de stat.

„Acest fapt, care afirmă unitatea şi indisolubilitatea Micei Înţelegeri — spunea atunci M. S. Regele Carol al II-lea, adresându-se scumpilor Săi aliaţi — va demonstra că suntem o unitate internaţională care, în strânsă colaborare cu Înţelegerea Balcanică, face o politică de menţinere a păcii şi de salvgardare a propriilor sale interese".

Şi continuând, Regele României Intregite, afirma cu hotărîre, aprobat de Inalţii Săi oaspeţi că „cel dintâi dintre interesele sale este respectul fruntariilor actuale, pentru totdeauna intangibile, şi al tratatelor de pace".

„Baza politicii Micii Înţelegeri este respectul angajamentelor internaţionale". Iar „forţa Micii Înţelegeri sălăşlueşte în unitatea ei indestructibilă".

După ce definea astfel politica şi rosturile Micii Înţelegeri, M. S. Regele lansa i-

M. S. Regele Carol II, Marele Voevod Mihai şi d. Eduard Beneş, ascultând discursul d-lui Ion Cezar, primarul oraşului T.-Severin, cu ocazia inaugurării vaporului „Regele Carol II".

deea — menită să întărească şi mai mult forţa şi unitatea de vederi a Micii Înţelegeri, — a reuniunilor anuale ale şefilor statelor ei componente.

A. S. Regală Prinţul Paul al Iugoslaviei a declarat apoi: „Pe deplin de acord cu ideile formulate în cuvintele pe cari le-a rostit Majestatea Voastră, consider că cele trei state ale Micii Înţelegeri, cu complementul activ al Înţelegerii Balcanice, vor trebui să urmeze, şi în viitor, politica lor actuală şi să continue să dea lumii, simultan şi paralele, probe, atât ale forţei lor, cât şi ale voinţei lor de pace" şi „oricare ar fi cursul evenimentelor viitoare, organismul Micii Înţelegeri va şti să le facă faţă în felul pe care îl comandă interesele ţărilor noastre".

Iar Ex. Sa d. Eduard Beneş, preşedintele Republicii Cehoslovace a subliniat, pe bună dreptate, că „Mica Înţelegere este cheea de boltă a structurii Europei Centrale şi a păcii europene, o coloană fără de care edificiul european s'ar nărui în mijlocul unui conflct ale cărui consecinţe ar fi de necalculat. Nu vreau să se vadă prea multă ambiţie sau un ascuţiş împotriva cuiva. Eu exprim, pur şi simplu, adânca mea convingere politică şi lămuresc o doctrină care durează de 16 ani, care a dat probe şi care este doctrina politică a unei comunităţi internaţionale, cea mai solidă, cea mai trainică şi cea mai unită în Europa de după război".

In conferinţele cari s'au ţinut între cei trei şefi de state, în asistenţa miniştrilor lor de externe, s'au examinat toate problemele — multe şi neliniştitoare — cari umbreau atunci ca şi acum zarea Europei şi s'a constatat că asupra tuturor există cea mai perfectă identitate de vederi, stabilindu-se, în consecinţă, cea mai completă comunitate de acţiune.

La sfârşitul lunii Noembrie, acelaş an, M. S. Regele Carol al II-lea al României a făcut o vizită la Praga, preşedintelui Eduard Beneş, însoţit fiind de M. S. Marele Voevod Mihai.

Primirea ce s'a făcut Suveranului nostru a fost grandioasă. Populaţia a participat cu toată însufleţirea, afirmând astfel legătura strânsă dintre cele două popoare aliate şi prietene. Era, de altfel, pentru prima oară când Praga, capitală a Cehoslovaciei, făcea o primire oficială unui monarh.

M. S. Regele Carol II, primind defilarea alături de Preşedintele Beneş şi Marele Voevod Mihai.

Şi aceasta se întâmpla tocmai în ziua de 28 Octombrie, când naţiunea cehoslovacă aniversa independenţa sa.

M. S .Regele Carol şi Marele Voevod Mihai au fost primiţi oficial în istorica primărie, după care au asistat la parada militară.

Şi de astădată s'a afirmat, odată mai mult, trăinicia Micii Înţelegeri, iar ziarul „Petit Parisien", relatând sărbătorile dela Praga, putea scrie că „este sigur că aceste zile de sărbătoare nu vor rămâne fără urmări asupra spiritului poporului Cehoslovaciei şi că vor ajuta la deşteptarea unui adevărat patriotism al Micii Înţelegeri".

La banchetul oferit în prima zi a vizitei, înalţilor oaspeţi, Ex. Sa preşedintele Benes a subliniat că Mica Înţelegere demonstrează din nou viabilitatea ei şi nu încetează de a constitui un sprijin ferm şi indestructibil pentru membrii ei, fără ca prin aceasta să piardă adaptabilitatea şi elasticitatea necesară.

„Suntem reprezentanţii unei doctrine politice care corespunde situaţiilor noastre geografice respective, apărăm principii drepte, raţionale şi legitime, nu ameninţăm pe nimeni, nu cerem nimic, oricine ar fi, apărând numai dreptul nostru la libertate şi la patrimoniul nostru naţional".

Iar M. S. Regele Carol afirma: „Suntem o comunitate plină de încredere în dreptul nostru şi în forţa noastră, chezaşe ale ordinei şi paznici dârzi ai dreptului nostru şi ai unităţii noastre în cadrul naţional al frontierelor noastre intangibile, dar şi sentinele credincioase ale păcii şi prieteni ai oricăror colaborări loiale".

Mica Înţelegere a înţeles să afirme şi de astă dată că nu apără decât drepturile sale pe temeiul conştiinţei şi forţei sale. Nu pacifism orb şi nici politică idealistă în afară de realităţi, ci o politică logică, pozitivă, de bun simţ, de prevedere vigilentă şi călăuzită în permanenţă de simţul responsabilităţilor. Imperativul categoric al acestei politici rămâne acelaş: apărarea în comun a drepturilor consfinţite prin tratate, împotriva oricăror tentative de revizuire, ori din ce parte şi sub orice formă s'ar face.

In cursul şederii la Praga, M. S. Regele Carol şi Marele Voevod Mihai au făcut o vizită preşedintelui liberator Masaryk. Iar parlamentul a ţinut şedinţă comună pentru omagierea iluştrilor oaspeţi.

„Suntem adânc recunoscători M. S. Regelui Carol II şi Principelui Moştenitor Mihai, că prin vizita Lor au arătat întregii lumi sinceritatea şi durabilitatea legăturilor frăţeşti cari leagă popoarele român şi cehoslovac", declara atunci d. Malypetr, preşedintele Camerei cehoslovace.

— Ce e asta domnule? De fiecare dată mă aduci de cap?
— Ce să-ţi fac, dacă ai capul oval: cred totdeauna că apuc mingea.

Două evenimente de o covârşitoare importanţă pentru politica externă a ţării noastre s'au petrecut în vara acestui an: vizita d-lui prof. Ignacy Moscicki, preşedintele republicei polone la Bucureşti şi călătoria M. S. Regelui Carol II la Varşovia.

Aceste întrevederi, cari au decurs într'un cadru de măreaţă sărbătoare, au subliniat în chipul cel mai trainic solidaritatea prieteniei dintre România şi Polonia, ţări cari prin însăşi aşezarea lor au menirea să facă un front comun împotriva pacostei roşii, comunismul sfărâmător de neam, rânduială şi familie.

Cu acest prilej se cuvine să amintim însă că relaţiile prieteneşti dintre cele două ţări, întărite prin tratatul de alianţă defensivă semnat la Bucureşti în ziua de 3 Martie 1921, iar în ultimul timp desvoltat printr'o colaborare tot mai strânsă în domeniul politic, economic şi cultural, n'au fost impuse numai de situaţia lor geografică şi de interesele lor comune actuale, ci de misiunea ce o au amândouă de îndeplinit în această parte a Europei, ca apărătoare ale dreptului, ale libertăţii şi ale ordinei stabilite prin tratate.

Cu toată originea lor etnică, polonezii se deosebesc de celelalte naţiuni slave prin cultura lor latină şi spiritul lor constructiv, prin conştiinţa ce o au despre însemnătatea rolului lor civilizator şi de greutăţile poziţiei lor între două lumi, — între Orient şi Occident.

În tribuna regală, la Varşovia.

Iată ce i-a apropiat, în trecut ca şi astăzi, pe polonezi şi români.

Ei au stat totdeauna de strajă la porţile Orientului, fiind în serviciul civilizaţiei şi al creştinismului.

Ei s'au opus invaziilor barbarilor şi au suferit cei dintâi urmările acestor invazii. Nu numai în trecut, dar şi în epoca contimporană, Polonia şi România au îndurat aceleaşi pericole comune, aceleaşi suferinţe, aceleaşi sacrificii şi aceleaşi sforţări eroice pentru apărarea independenţei lor şi au adus în comun aceleaşi servicii civilizaţiei.

Pe când, după încheerea armistiţiului

pe frontul occidental, marile puteri aliate s'au bucurat de pace, în Orient focul s'a reaprins şi atât România cât şi Polonia au fost nevoite să lupte împotriva armatelor roşii ce invadaseră teritoriile lor naţionale.

In vara anului 1919, românii au respins şi zdrobit forţele roşii ale lui Bela Kuhn, au restabilit ordinea în Ungaria şi au stabilit pacea în Europa centrală; iar după un an, polonezii au respins şi învins armatele sovietice lângă Varşovia.

Măreaţa victorie din 1920 a salvat nu numai existenţa şi independenţa Poloniei, dar şi Europa de o nouă invazie dela răsărit.

După aceste evenimente s'a încheiat alianţa româno-polonă. Evenimentele ce s'au petrecut în ultimul timp şi în deosebi situaţia din Europa centrală şi orientală, au confirmat necesitatea menţinerii, întăririi şi desvoltării acestei alianţe, care este în acord cu voinţa şi sentimentele celor două naţiuni.

In timpul şederii sale în Capitala României, preşedintele Moscicki a asistat la o măreaţă paradă desfăşurată în cinstea sa; precum şi la grandioasele serbări ale Restauraţiei şi ale tineretului, dela 8 Iunie.

La 25 Iunie, Suveranul nostru a plecat în Polonia spre a întoarce vizita preşedintelui republicii prietene şi vecine.

Călătoria M. S. Regelui a fost un nou prilej spre a se reafirma legăturile ce există între cele două ţări, legături întemeiate pe interese reciproce menite să dea deopotrivă, Poloniei şi României, încredere în triumful politicii pacifiste.

Credincioasă Societăţii Naţiunilor şi politicii de securitate colectivă, România vede în alianţa ei cu Polonia o mărire a potenţialului de forţă morală şi materială în opera pacifistă a politicii celor două ţări.

Caracterul pur defensiv al alianţei polono-române, o rânduieşte alături de toate alianţele şi prieteniile României şi îi dă valoarea unui

M. S. Regele Carol II, primit la Varşovia de preşedintele Moscicki, trece în revistă compania de onoare.

Un prânz de gală, cu participarea M. S. Regelui şi a Marelui Voevod Mihai.

act diplomatic constructiv care se încadrează armonios în acţiunea de pacificare a Europei şi de restabilire a unei vieţi economice normale între naţiunile europene.

Sentimentele de prietenie ale poporului român pentru poporul polonez, întemeiate pe convingerea lui că alianţa româno-polonă, alături de Mica Înţelegere, alături de Franţa, prietena României şi aliata Poloniei, formează împreună un scut puternic împotriva oricărei politici de agresiune, au însoţit pe Suveranul nostru în călătoria sa în Polonia.

M. S. Regele s'a bucurat de o primire triumfală în tot cuprinsul ţării vecine şi aliate, fiind găzduit la palatul Lazienski.

Majestatea Sa a luat parte la o paradă de proporţii nebănuite, desfăşurată pe câmpia dela Mokotov, fiind apoi numit, ca semn de înalt omagiu, comandantul regimentului 57 infanterie polonă.

După ce a vizitat Cracovia şi câteva ţinuturi din ţara vecină, Suveranul nostru s'a înapoiat în ţară oprindu-se în Bucovina unde a participat la desfăşurarea unor mari serbări arcăşeşti.

„Poate părea bizar ca un soldat, între soldaţi, să vă vorbească de pace. Dar nu trebue uitat că tocmai armatele puternice au salvgardat pacea. In acest spirit este concepută camaraderia noastră de arme ca şi alianţa dintre cele două ţări".

(M. S. Regele Carol II, în discursul rostit în faţa ofiţerilor polonezi, la Biedrusk.)

Vizita M. S. Regelui la Paris.

După vizitele la Praga şi Varşovia, Majestatea Sa Regele Carol II a întregit acţiunea sa de Inalt Ambasador al României printr'o vizită făcută la Paris, Londra, şi Belgrad, în Iulie 1937. Călătoria aceasta, deşi ne-oficială, a fost cât se poate de rodnică în rezultate. Ea a adus Suveranului nostru ca şi României prilejul unei verificări de amiciţii şi schimburi de vederi utile, într'o epocă în care nesiguranţa cea mai intensă domnea în Europa. Cercurile conducătoare ale Apusului au acordat Regelui României o atenţie deosebită şi declaraţiile pe care Suveranul le-a făcut cu diferite ocazii au fost amplu comentate.

M. S. Regele a părăsit Capitala în dimineaţa zilei de 10 Iulie. La 12 Iulie, asistă la Paris la dejunul oferit în cinstea sa de d. Albert Lebrun, preşedintele republicii franceze. In aceiaşi dimineaţă, a vizitat pentru întâia dată, timp de mai bine de două ore, splendida realizare care este pavilionul României de la expoziţia internaţională din Paris.

Presa franceză a folosit prilejul sosirii Majestăţii Sale, spre a-i închina articole elogioase şi a-l asigura de sentimentele de stimă şi admiraţie ale Franţei.

La 14 Iulie, sărbătoarea naţională franceză, Suveranul, ovaţionat furtunos de cetăţenii Parisului, a luat parte la grandioasa paradă militară, ca invitat al d-lui Albert Lebrun, preşedintele republicii. Din tribuna prezidenţială, M. S. Regele, purtând uniforma de general de artilerie şi înveşmântat în mantia albă a cavalerilor ordinului „Mihai Viteazul", a primit — la dreapta preşedintelui republicii — defilarea trupelor.

In tribuna guvernului, asistau în acelaş timp la defilare generalul Sichitiu, şeful marelui stat major român şi generalul Nedici, şeful marelui stat major iugoslav, in-

M. S. Regele Carol II, asistând la 14 Iulie, la marea paradă militară. In primul plan, d-l Albert Lebrun, preşedintele republicii franceze; în dreapta Suveranului se află Sultanul Marocului.

vitaţi ai generalului Gamelin, şeful marelui stat major francez.

Dejunurile, recepţiile şi audienţele care au urmat, au avut toate caracterul unor mari mărturii de stimă pentru Suveranul României.

Presa franceză, prin cele mai însemnate organe ale ei, a dat vizitei Suveranului o însemnătate excepţională. Ziarele au stăruit asupra faptului că pentru întâia dată un şef de stat oferă garanţia cuvântului său pentru prieteniile ţării sale. „Acest Suveran, prieten al artelor şi al sporturilor — scria un ziar — oaspetele nostru de astăzi, încarnează în modul cel mai exact imaginea pe care şi-o face epoca noastră despre un Suveran modern. Dar El este şi un bun cunoscător al vieţii. Dând ca tovarăşi de studii fiului Său copii aleşi din toate clasele sociale, arată că a vrut ca educaţia unui prinţ să fie educaţia unui om".

„Salutăm prezenţa M. S. Regelui Carol II, soldat şi şef suprem al armatei române, ca o mărturie formală a solidarităţii Franţei şi României şi a armatelor lor" — scria alt mare ziar.

M. S. Regele Carol II şi d. Albert Lebrun, preşedintele republicii franceze, vizitează pavilionul României la Expoziţia universală din Paris.

După o vizită amănunţită făcută secţiunii româneşti din pavilionul „locuinţei rurale", Majestatea Sa a avut satisfacţia de a auzi mărturia d-lui Labbé, comisarul general al expoziţiei din Paris, că dintre toate ţările participante, secţiunea românească este aceea care s'a încadrat în chipul cel mai desăvârşit în rosturile expoziţiei şi tendinţelor care au îndrumat secţiunea de higienă a Ligii Naţiunilor, atunci când a luat iniţiativa creierii acestei manifestaţii consacrate locuinţei ţărăneşti.

In după amiaza de 15 Iulie, Suveranul a fost primit cu deosebită solemnitate de consiliul comunal al Parisului, la Hotel de Ville, vechea primărie a capitalei Franţei.

In salonul de onoare, Majestatea Sa a fost rugată să semneze un pergament şi a ascultat două cuvântări profund simţite: a primarului Parisului, d. René Failliot, şi a prefectului Senei, d. Villey. Amândoi au arătat bucuria şi mândria Parisului de a putea saluta pe Suveranul României. „Nimic din tot ce vine din România nu poate lăsa nepăsător sufletul francez. Oare a existat vreodată în lume un exemplu de intimitate atât de înţelegătoare între două

M. S. Regele, sosind la Elysée, este primit cu onoruri militare de garda republicană.

popoare, cum este intimitatea ce leagă România şi Franţa?"

Suveranul a răspuns printr'o scurtă cuvântare, mulţumind municipalităţii şi populaţiei Parisului pentru primirea atât de mişcătoare ce I-a fost rezervată şi a închinat făcând urări pentru propăşirea şi gloria Parisului şi a Franţei.

Şeful guvernului francez şi principalii săi colaboratori au avut între timp audienţe la Majestatea Sa, iar Suveranul a oferit în seara de 15 Iulie un dineu de gală în cinstea d-lui Lebrun, preşedintele republicii, la restaurantul din pavilionul românesc.

După o scurtă şedere în nordul Franţei, M. S. Regele a plecat la Londra, strict incognito. Toate ziarele engleze au respectat caracterul particular al acestei vizite, publicând numai comunicatele Curţii Regale asupra vizitei făcută de Suveran Reginei Mame Mary, asupra dejunului de la Buckhingham Palace, cu familia regală engleză, precum şi comunicatele asupra întrevederilor cu d-nii Neville Chamberlain, primul ministru al Angliei, şi Anthony Eden, ministrul afacerilor străine, pe care Suveranul nostru i-a primit în audienţă.

După plecarea M. S. Regelui, ziarele au părăsit rezerva pe care şi-au impus-o şi au scris articole arătând excelenta impresie lăsată de vizita M. Sale şi entuziasmul cu care a fost salutat de populaţia engleză, pretutindeni unde a fost recunoscut, în timpul vizitei sale. Un amănunt merită să fie relevat: corespondenţa zilnică primită de Suveran conţinea un număr imens de scrisori cu urări de bun-sosit, primite de la englezi din toate straturile sociale.

In seara de 26 Iulie, M. S. Regele Carol II a sosit la Bruxelles. In gară, la scoborîrea din tren, Suveranul nostru a fost întâmpinat de M. S. Regele Leopold al Belgiei şi de principele Charles. Cei doi suverani, îndelung aclamaţi de o mulţime imensă, au plecat la castelul din Laeken, unde Regele României a locuit tot timpul şederii Sale în Belgia.

Vizitele şi recepţiile oficiale în capitala Belgiei au fost tot atâtea ocazii ca presa belgiană să arate că vizita M. S. Regelui Carol II va contribui la adâncirea relaţiilor cordiale ce există de multă vreme între Belgia şi România.

„România joacă un rol însemnat în Europa centrală şi în orientul apropiat — scria un mare ziar din Bruxelles. Prin Mica Înţelegere şi Înţelegerea Balcanică, organisme care au dat dovada puterii lor, România reprezintă unul din punctele politice cele mai însemnate ale Europei. Ea constitue un factor preţios pentru pace şi pentru echilibrul internaţional, a cărui necesitate nu a apărut niciodată mai indispensabilă de cât în vremea noastră".

După mai multe întrevederi cu conducătorii statului belgian, M. S. Regele a părăsit Bruxelles plecând la Zürich şi de aci la Krany, în Slovenia, unde a fost oaspele A. S R. Principelui Paul, regent al Iugoslaviei.

In numeroasele vizite pe care le-a făcut pe litoralul Adriaticei, Suveranul României a fost salutat cu deosebit entusiasm de populaţie şi de oficialităţi.

La începutul lunei August, Suveranul a fost oaspetele Augustei Sale surori, regina Marioara, la castelul Milocer, iar la 10 August a revenit la Bucureşti.

Bogată în consecinţe politice, vizita M. S. Regelui a stârnit în acelaş timp un val puternic de interes pentru România, în tot apusul. Ţara întreagă este recunoscătoare Inaltului Ambasador, care a ştiut să o reprezinte cu atâta strălucire.

M. S. Regele vizitând expoziţia satului românesc, în secţiunea consacrată locuinţei ţărăneşti.

YACHTUL REGAL „LUCEAFĂRUL“

În Septembrie 1937 a sosit la Constanța, venind din Anglia, yachtul regal „Luceafărul“, un splendid vas menit să înlocuiască yachtul „Ștefan cel Mare“ care servea până acum deplasărilor familiei regale.

„Luceafărul“ s'a numit înainte „Nahlin“ și a fost cumpărat de M. S. Regele Carol II, cu ocazia vizitei sale în Anglia. Pe când se numea „Nahlin“, yachtul a aparținut bogătașei engleze Lady Yule și a adăpostit pe fostul rege al Angliei, Eduard VIII, într'o lungă plimbare pe Marea Mediterană.

„Luceafărul“ este unul dintre cele mai mari, mai luxoase și mai bine echipate yachturi din lume. Lansat în 1930, la Glasgow, vasul are o deplasare de 1574 tone, poate înaintă cu 17 noduri pe oră și are o rază de acțiune de 5000 mile, fără a fi nevoit să se alimenteze cu combustibil. O stație puternică de radiotelegrafie îi dă putința să facă oricât de lungi călătorii și să fie totuș în legătură permanentă cu uscatul.

Echipajul este de 50 oameni.

Apartamentele, splendid mobilate, au 12 săli de bae, un salon de dans și o sală de gimnastică.

M. S. Regele și-a exprimat dorința de a face cu acest yacht călătorii pe Marea Neagră, în timpul pe care i-l vor lăsà liber treburile Statului.

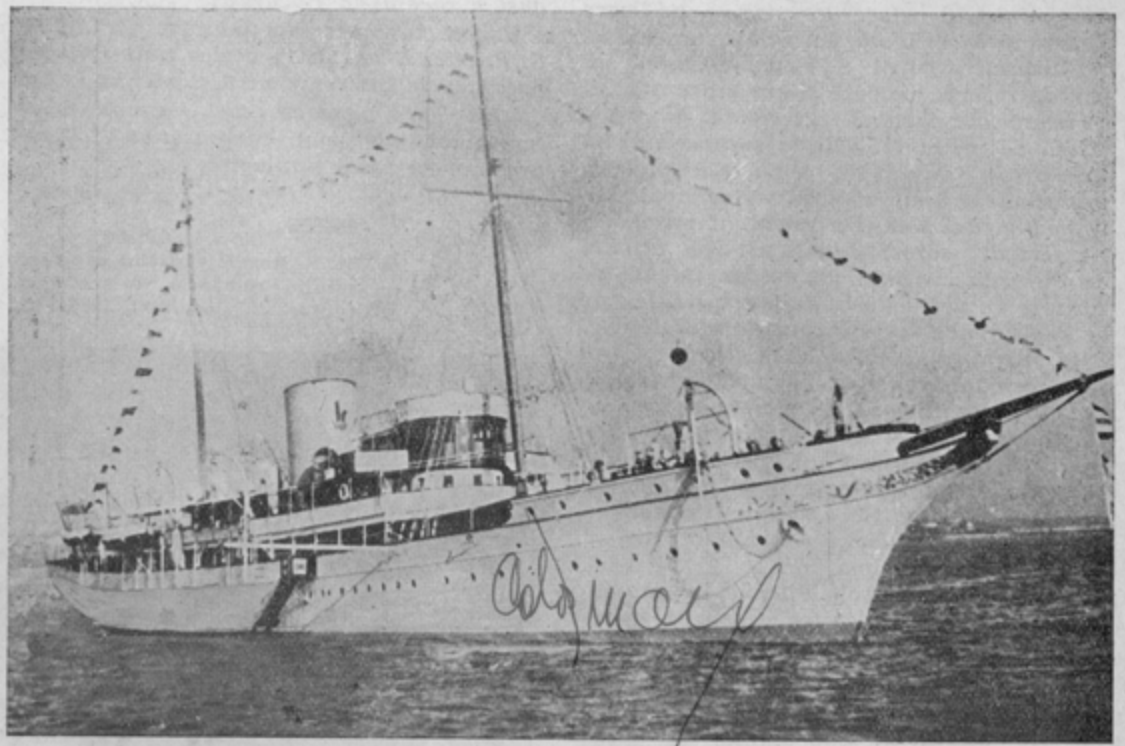

ACELEEAȘ

Când vor incepe ploile de toamnă
Și nu va fi o frunză pe copac,
Cu sufletul, străin ca un hamac,
Voiu pribegi spre tine, scumpă doamnă.

La casa cu ferestre astupate
Mă voiu opri in tremur lung și ud
La casa unde nu se mai aud
Chemări copilărești și fermecate.

Trudit la ușa 'nchisă voiu rămâne
Ca toamna care 'n suflet răni insamnă,
Mereu la ușa dumitale, doamnă,
Să-ți străjuesc iubirea, ca un câine...

Soroca D. IOV

doi

Fără să se gândească la dezastrul lui „Hindenburg", Germania construeşte de zor, în şantierele dela Friedrichshafen, cel de-al 130-lea zeppelin, aeronava care se numeşte pentru moment LZ. 130. Doctorul Eckener, cel mai mare expert mondial în ce priveşte dirijabilele, speră că LZ. 130 va putea începe cursele regulate chiar în 1938.

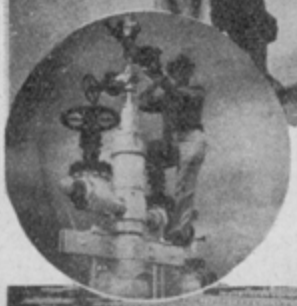

Aeronava aceasta uriaşă, lungă de aproape 300 metri, va fi pusă în mişcare de 4 motoare Diesel, dând în total 4400 cai putere şi ar putea sbură 8000 kilometri şi mai bine fără să ateriseze.

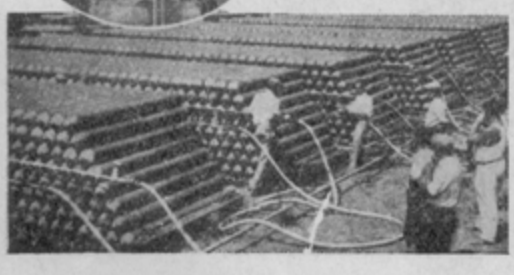

O întrebare se pune însă: LZ. 130 va sbură vreodată? America va fi convinsă să vândă heliu Germaniei? Iar în cazul când noul dirijabil va fi umplut cu hidrogen, ca şi „Hindenburg", se va mai urcă cineva pe bordul lui?

Până în clipa de faţă, America îşi păstrează cu sgârcenie heliul şi îl înmagazinează, sub presiune, în mii de butelii metalice, după cum arată fotografia din stânga.

Dacă LZ. 130 ar urmă să fie umplut cu heliu,

rivali.

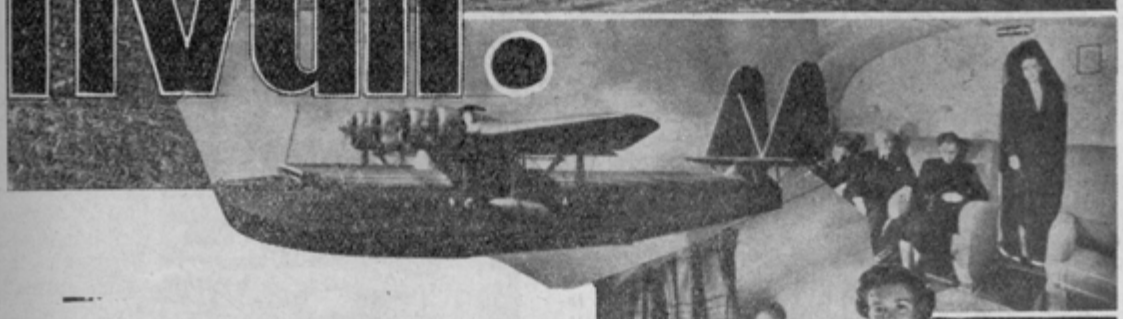

gazul necesar va costà Germania impunătoarea sumă de peste 70 miloane lei.

* * *

Deşi au isvoare de heliu, americanii socotesc că aeronava de mâine nu este dirijabilul, ci avionul de mari dimensiuni. Incercările făcute în vara acestui an, peste Pacific şi peste Atlantic, au dat cele mai bune rezultate.

Avioane mari, cu patru motoare, asigură acum legătura regulată între America de Nord, Indiile Olandeze şi America de Sud. Pe bordul lor, pasagerii găsesc nu numai cea mai mare siguranţă cu putinţă, dar şi acelaş confort pe care-l oferă trenurile de lux. Fotografiile noastre arată că aceste „transatlantice aeriene" constituc concurenţi serioşi pentru dirijabile, singurele aeronave care puteau luà, până acum, un număr mare de pasageri la bord. Cât priveşte confortul pe bordul acestor avioane uriaşe, el nu este cu nimic mai prejos decât confortul oferit de trenurile de lux.

A murit MARCONI

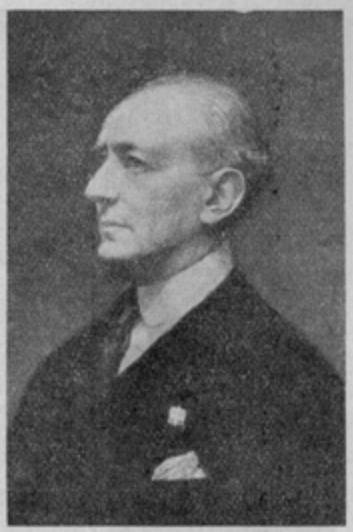

In L'Illustration din 19 Iunie 1897 a apărut acest desen ilustrând un articol care începea cu aceste cuvinte „Iată o invenție și un inventator necunoscuți publicului și cari ar putea fi mâine celebri".

Moartea lui Marconi a venit pe neașteptate. Nimeni nu și-ar fi închipuit că vrăjitorul undelor avea 63 ani, că era grav bolnav de inimă. Firul vieții i s'a rupt brusc, înainte de a fi transformat în realități atâtea minuni care îi frământau mintea.

Viața sa, însemnată prin realizarea și progresele radiofoniei, este o înșiruire prodigioasă de invenții. Fiul italianului Iosif Marconi și al irlandezei Annie Jameson, s'a născut la 24 Aprilie 1874, aproape de Bolonia. Primii ani și-a petrecut în Italia și în Anglia. A studiat la Florența și Livorno unde a arătat dela început o adevărată patimă pentru electrotehnică.

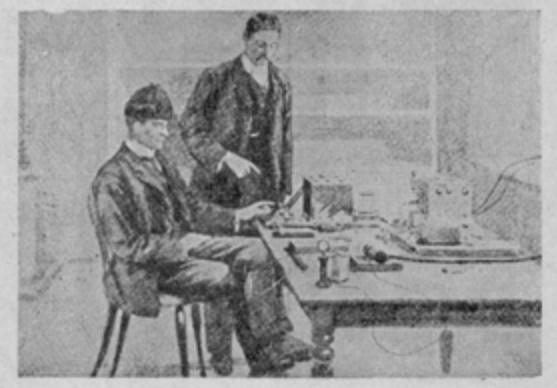

Marconi primind prima depeșă fără fir transatlantică la postul din Terra Nova

Marconi și cei doi colaboratori principali ai săi, în 1901.

N'avea nici 20 de ani, când făcu cele dintâi cercetări asupra oscilațiilor electrice, bazat pe descoperirea lui Hertz. In 1895, la Pontecchio, aproape de Bolonia, legând un generator de unde cu un fir izolat la pământ, căpătă un emițător de unde electrice care puteau fi captate la o distanță de

Marconi în mijlocul familiei

2 km. de un aparat receptor. Telegrafia fără fir se născuse.

Anul următor, Marconi se duse în Anglia. Invenţiile sale se perfecţionară. In 1897, el găseşte posibilitatea să comunice la o distanţă de 4 km., mărită în curând la 15 km.

Obstacole care păreau de neînvins, se opuneau desvoltării invenţiei lui Marconi: munţii înalţi, curbura pământului, lumina solară, interferenţele staţiilor vecine, descărcările electrice din atmosferă. Aceste obstacole au fost doborâte unul câte unul; 1898 aduse independenţa în privinţa celorlalte staţii; 1899 suprimă curbura pământului; 1901: legătura transatlantică de la Poldhu (Anglia) la Saint Jean din Terra-Nova.

In 1903 s'a stabilit primul serviciu de presă, prin radio-comunicaţii cu Statele-Unite şi Anglia, cu ocazia traversării oceanului pe un vapor. In 1906, muzica se transmite fără fir. In 1909 s'a făcut prima aplicare umanitară a invenţiei cu ocazia salvării echipajelor de pe „Florida" şi „Republic". In 1912, puţin timp după salvarea unei părţi dintre pasagerii „Titanicului", Anglia inaugură primul serviciu regulat cu Australia.

Au urmat apoi minunatele realizări ale undelor scurte, răspândirea uimitoare a radiofoniei, radio-farurile şi undele micro.

Două dintre fotografiile pe care le reproducem, sunt pe cât de rare, pe atât de interesante. Cea dintâi, din 1901, înfăţişează pe Marconi între cei doi colaboratori principali ai săi, a doua zi după ce undele telegrafiei fără fir au străbătut pentru întâia oară oceanul. A doua, luată în 1937, reprezintă acelaş grup din 1901, cu treizeci şi şase de ani mai bătrân. In aceste trei decenii, câtă glorie, câţi paşi pe drumul civilizaţiei...

In 1937, cu aceiaş colaboratori din 1901.

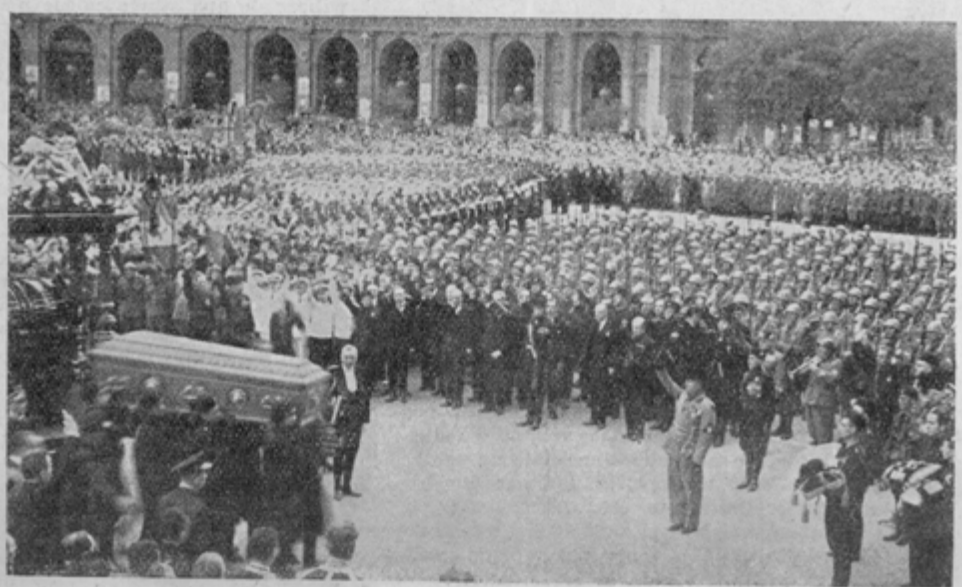

Funeraliile marelui inventator s'au desfăşurat cu fastul pe care-l merită unul dintre cei mai mari fii ai Italiei moderne.

FEL DE FEL

Casa Albă glumeşte

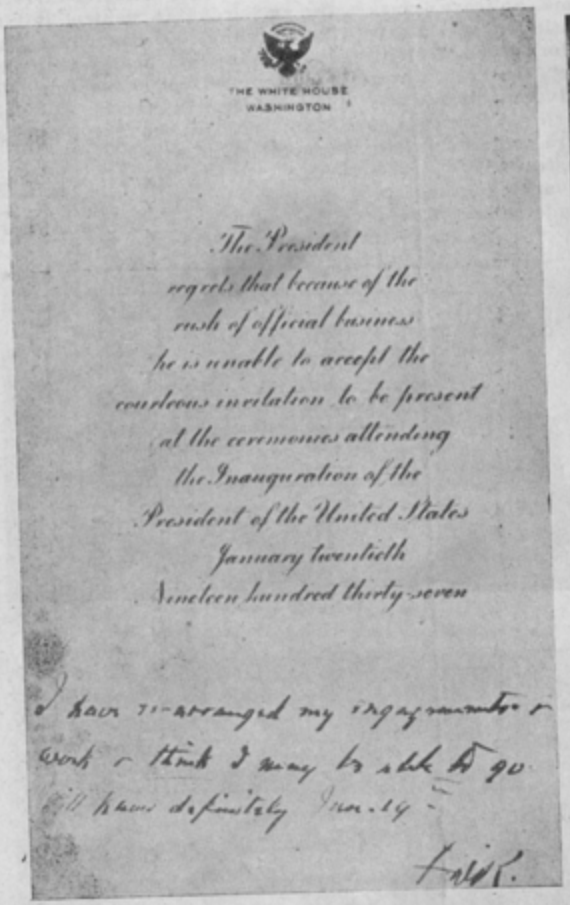
THE WHITE HOUSE
WASHINGTON

The President
regrets that because of the
rush of official business
he is unable to accept the
courteous invitation to be present
at the ceremonies attending
the Inauguration of the
President of the United States
January twentieth
Nineteen hundred thirty-seven

I have re-arranged my engagements & work & think I may be able to go
I'll know definitely Jan. 19th

Dintr'o greşală a secretariatului Casei Albe, o invitaţie pentru ziua de 20 Ianuarie 1937, la festivitatea inaugurării celei de-a doua preşedinţii a lui Franklin Roosevelt a fost adresată... şi preşedintelui Statelor-Unite. Roosevelt a luat lucrurile în râs şi a răspuns cu scrisoarea oficială pe care o reproducem: „Preşedintele regretă că din cauza numeroaselor sale ocupaţii oficiale nu poate primi invitaţia de a asista la inaugurarea Preşedintelui Statelor-Unite, etc. etc.". Dar jos, a adăogat cu mâna sa: „Mi-am aranjat din nou treburile şi cred că voi putea veni totuş la ceremonie. Răspunsul definitiv îl voi da la 19 Ianuarie".

Omul-pompă

Hagi Ali este un egiptean care a produs uimirea tuturor medicilor prin facultatea sa curioasă — demonstrată oricând, după dorinţă — de a putea bea şi înghiţi cele mai felurite substanţe — stofe, nuci cu coajă, benzină, petrol — şi de a le putea da înapoi, prin acţiunea foarte curioasă a muşchilor stomacului său — unic în lume, după părerea oamenilor de ştiinţă.

In fotografia noastră, Hagi-Ali, dupăce a băut 15 pahare de apă stinge cu ele un mic incendiu.

Reclamă gigantică

O mare lăptărie americană din Missouri a fost de părere că cel mai bun mijloc de reclamă e tot un monument care să atragă pe clienţi. Deaceea a pus să se ridice la barierele oraşului o sticlă de lapte din beton, de dimensiunile din figură, cu un text de reclamă asupra calităţilor laptelui dulce.

BISERICĂ DIN ŢARA OAŞULUI

Foto Arh. A. PETIT

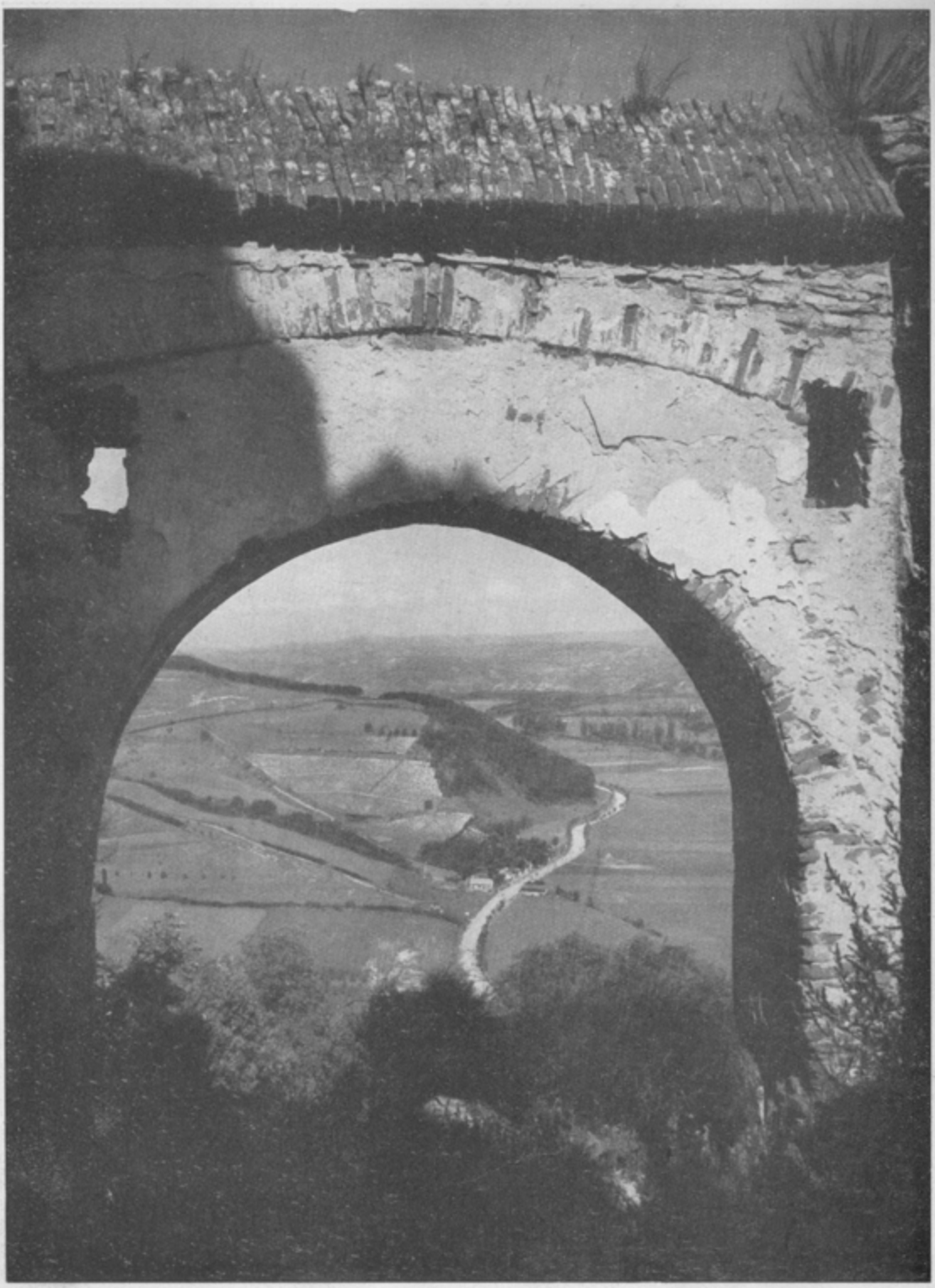

VEDERE DIN CETATEA «DEVA»

Foto Arh. A. PETIT

Fir cu fir
se pierde părul

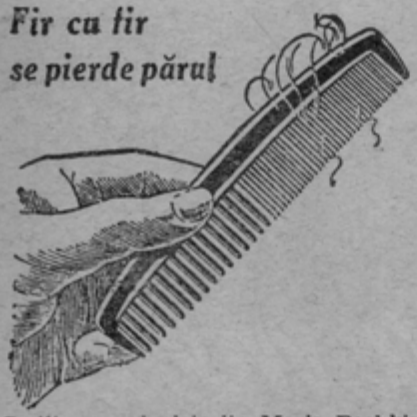

Dacă se duce părul,
se duce și tinerețea... și frumusețea...

OPRIȚI CĂDEREA PĂRULUI

care vă amărăște anii cei mai frumoși și pericolul cheliei se va risipi ca un vis urât!...

Scriitoarea și pictorița Maria Bashkirtseff spune în amintirile sale (vol. I pag. 24): **„Numai cine n'a simțit-o niciodată, nu poate înțelege nesfârșita tristețe ce te cuprinde, când vezi cum îți cade părul"... Cu fiecare fir, parcă se duce și puțin din viață..., din tinerețe...**

Se pricepe lesne această amărăciune, pentrucă nici un om nu poate privi cu nepăsare, cum pierde această podoabă de preț, care e părul... Numărul firelor de păr e mare, dar nu e nesfârșit. De aceea, dacă observați că părul d-v. și-a pierdut frumusețea și că se rărește pe zi ce trece, dacă aveți mătreață, dacă la pieptănat scoateți piep enele plin de păr, să știți că părul d-v. este în primejdie și vă amenință chelia urâtă și nesănătoasă! Luați deci, îndată, măsurile necesare, pentrucă numai un ajutor grabnic și bun vă poate folosi!

Știți de ce vă cade părul? Pentrucă este înăbușit și moare de foame.

Trei sunt cele mai însemnate pricini al pierderii părului: 1) microbul unei boli numită **seboree** (savanții spun că 90% din pleșuvi se datoresc seboreei), 2) mătreața și 3) lipsa de hrană a rădăcinilor. Pentru a se opri cu adevărat căderea părului, trebue dar un tratament care să aibă nu numai puterea de a distruge mătreața și de a combate seboreea, dar în acelaș timp, trebue să dea pielei capului materii hrănitoare pentru milioane de celule noui care dau viață părului.

Știința a învins! După mulți ani de experiențe și în concordanță cu cercetările cele mai noui, ale marilor savanți Prof. Dr. Sabouraud și Jaffes, am reușit să preparăm cele 3 renumite specialități Sebol:

Sebol 1, Sebol 2 și Shampoon Sebol

care, la un loc, formează tratamentul cel mai serios, cel mai științific, cunoscut azi, pentru buna îngrijire a părului. Sebol este singurul tratament cu adevărat capabil să oprească căderea părului, să distrugă mătreața și să favorizeze creșterea normală a unui păr frumos și sănătos. Mii de persoane, disperate de pierderea zilnică a părului, ne-au comunicat bucuria lor pentru bunele rezultate ale Sebolului. Nu avem loc aici, pentru a vă da toate lămuririle de care aveți nevoie. De aceea **vă oferim gratuit** extrem de interesanta broșură Nr. 8 U. Cereți această broșură. Veți afla lucruri noi despre viața și moartea părului. Veți găsi multe sfaturi folositoare pentru menținerea părului frumos și sănătos. Trimiteți chiar azi bonul alăturat către Laboratorul Vorel Piatra-N. și veți primi imediat, în mod gratuit, broșura Nr. 8 U. precum și un calendar pe 1938. Nu lăsați pe mâine, scrieți îndată către:

Nr. 47147/175.

Minunatele preparate SEBOL m'au uimit. Subsemnatul, în urma tratamentului cu Sebol 1, Sebol 2 și Shampoon Sebol, am putut observa puterea miraculoasă ce-o au pentru oprirea căderii părului, dând totodată părului și un aspect frumos, mătăsos. Nu mai cade nici un fir. Sunt convins că preparate mai eficace nu pot exista.

I. O., institutor, Vaslui

GRATIS BON

Rog trimiteți-mi broșura Nr. 8 U. și un calendar pe 1938. (Acest bon se va tăia și trimite Laboratorului Vorel) Piatra-Neamț

LABORATORUL VOREL PIATRA-NEAMȚ

Nădejdea mea
rămâne
tot colectura

GHEORGHE
STĂNOIU

Cãinii

DE

GEORGE SCRIOȘTEANU

Dimineață minunată de Octombrie, călduță și ozonată de parc'ar fi în August.

Generos, soarele ne îmbie cu razele lui dătătoare de viață în cari se oglindesc cu tristețe făcliile galbene ale toamnei.

Automobilul unui prieten cu inimă bună, dar cu nervi ascuțiți și cu migrenă continuă, ne poartă cu iuțeală de gând spre zăvoaiele râului Argeș, unde vom face vânătoarea de sitari, cea dintâi la care purcedem în toamna aceasta, îmbelșugată cu de toate, și totuși săracă și tristă ca niciodată...

Sorocisem să pornim numai trei inși: eu, Nae, un vechi prieten și coleg de liceu, azi „dipotat" și mare „aproprietar agricol" și inginerul E... prietenul cu inimă bună, dar cu migrenă continuă, pe care cu greu îl rup ocupațiunilor sale zilnice, covârșitoare și prea multe, ce-l „ambetează", cum zice doamna sa, și-i dau migrene nesfârșite...

Dar socoteala de acasă nu se potrivește cu cea din târg, mai ales când își vără dracul codița și se mai încurcă și ițele: al patrulea tovarăș de vânătoare căzut ca din cer, confratele Alecu, dela o gazetă economică în care-ți găsești zi la zi, polițele protestate, ni-l vără întâmplarea, așa nitam-nisam în triumviratul nostru și... vrei nu vrei, bea aghiazmă Cucoane Emilică (hait! i-am spus numele) și ia-l și pe el în „Nash"-ul d-tale încăpător și elegant.

Cuconul Emilică a strâmbat puțin, (ca de obiceiu) din năsucul d-sale fin și sumes, și-a întristat oarecum obrăjorii durdulii, brăzdați de vinișoare roșii, a holbat o... „lecuțică" ochișorii negri cu gene lungi, clipind des, de era gata să-l apuce o... „migrenuță", așa dis de dimineață, dar a tăcut chitic și... a înghițit-o și p'asta.

Și astfel iată-ne pe tus-patru sburând în „Nash"-ul d-sale prin pulberea fină a cetei, care ne ține drumul, ca o năzărire de vis, fugând și ea cu noi și îngrămădindu-se până în adâncurile albastre ale orizontului.

Pe câmpuri, toamna, cu mână îmbelșugată, și-a semănat rugina, învesmântând coline și văi în lințoliu de aramă.

Bruma a sărutat ușor pământul, pudrând cu argint câmpiile golașe ce se pierd, încețoșate și triste, în adâncurile albăstrui-violete, din zarea îndepărtată, ca niște uriașe oglinzi aburite, cu lumină difuză, stearsă...

Sub bolta umbroasă a bătrânilor arbori cari și-au îmbrățișat coroanele, șoseaua șerpuește murdară și plină de gropi și de hopuri spre apele Sabarului, în jurul căruia sălcii pletoase și trestii firave, năclăite în lumina de aur a soarelui, par făclii de ceară aprinse, ce oglindesc, în apele răușorului, coroane de șofran, din care, frunze desprinse, fășioare de chihlibar plutitor, cad legănându-se ușor, în tăcerea adâncă a zilei, în care nici-o adiere nu se mai simte..

Cei patru... „crai de ghindă", — gânditori și gravi de parc'ar merge să descopere o lume nouă, sau să facă cine știe ce ispravă grozavă, — urmăresc cu ochi de idolatri, din goana mașinei, pânzele ruginii din decorul toamnei, sorbind frumusețea meleagurilor ce se perindă cu iuțeală vertiginoasă de film...

In depărtare, la un cot al șoselei, podul Argeșului, ca un zid de argint din basme, barează drumul încununat cu bolțile de smarald ale aninilor ce se întind de o parte și de alta a râului, formând zăvoaie minunate, prin mijlocul cărora șerpuiesc năvalnic apele repezi ale Argeșului.

— Am ajuns? întreabă voios amicul Nae; iacă zăvoaiele.

— Or fi, răspunde liniștit conu Emilică: Argeșul are multe zăvoaie.

Noi mergem însă la prietenul Puiu, și până la moșia lui, mai sunt câțiva chilometri. Ai răbdare.

— Nu știam, fac întâia oară drumul ăsta...

— Dacă nu știai, să taci, i-o reteză scurt conu Emilică.

Nae râde gălăgios, ascuțindu-și nasul încovoiat, ca o cobiliță străbună, la rădăcina căreia doi ochi vioi și verzi ca de gâscan, aruncă

săgeți de lumină și de șiretenie conului Emilică.

— Nu ofensa „dipotatul", coane Emilică, intervin eu în glumă.

— Pe d-ta cine te-a întrebat? Nae n'are nevoe de avocat, doar asta e meseria lui, deși n'a pledat niciodată. Vezi mai bine de seterul d-tale că-mi sare mereu în spate, (Conu Emilică de frica migrenelor stă întotdeauna, în automobil, în față lângă șofeur).

— Figaro, treci jos, strig eu câinelui, care simțise mireazma zăvoiului și vroia să sară din mașină.

— Vezi, d'aia nu e bine să ai câini; riști să superi prietenii, făcu Nae.

— Ah! nu mă supăr, zice conu Emilică, mângâind blajin capul mătăsos al câinelui...

Și pe urmă unde mai pui că e o adevărată pepinieră de paraziți, apoi miroase urât, face gălăgie noaptea și nu te poți odihni... Eu am avut zece câini la moșie și i-am îm uscat pe toți, zise Nae, uitându-se chiondorâș la câine

— Conac fără câini!?.. N'am pomenit, intervin eu. Nu înțeleg o gospodărie la țară, fără acest devotat prieten al omului.

— Ce tot spui dragă! E absolut inutil acest animal; mai ales lătratul lui noaptea e ceva groaznic, nu te poți odihni o clipă. E enervant, plictisitor, stupid...

— Păi tocmai asta-i menirea lor, să latre să-ți dea de veste, îl întrerup eu..

— Da'de unde, strigă Nae și mai dârz, aruncând priviri piezișe seterului meu, care se rezemase de el. Uite eu nu mai am nici-un câine la moșia mea, și nu le simt lipsa Am patru arme în conac și cinci servitori și pace bună.

Câinii nu mă pot apăra de hoți mai bine ca slugile. Când vor hoții să te jefuiască, nu le pasă de câini. Le fac o mămăligă, tae un berbec și li-l aruncă să-l mănânce și te prădă cum vor ei. Eu i-am ucis pe toți, și deatunci sunt liniștit; unde mai pui că mâncau degeaba, și în felul ăsta am făcut și o economie. He! he! prietene dragă, eu sunt om practic, nu ca tine fire sentimentală, visătoare, boemă... Ha! ha! ha!... Ce naiv ești!

Mă privea cu un aer de superioritate, din care se vedea și îngâmfare și milă.

— O să vină o zi când vei fi silit să-i prășești din nou, frate Nae, îi zic eu, cam în doi peri. Ține minte vorba mea: cu lătratul lor ai să te obișnuești numai atunci când vei înțelege tu, fire practică și econoamă, cât de folositor e un câine la casa omului și cu atât mai mult la moșia ta din pustiul Bărăganului, unde se pot întâmpla multe.

După om vine câinele, a zis un mare cugetător al omenirii... Dar, credința și devotamentul lui până la sacrificiu...

— Ia lasă-mă în pace, dragă, mi-o reteză scurt Nae, rămâi tu, cu ideile tale.. Marș, marș, Figaro nu te mai rezema de mine că-mi murdărești hainele cumpărate cu bănișori munciți, și aduse tocmai dela expoziția colonială din Paris. Marș d'aci, tuta dracului.

Chem câinele și-l iau în brațe.

Recunoscător, el îmi linge mâinile.

Nae trage cu coada ochiului la mine, apoi întoarce capul, făcând o mutră acră și mormăind printre dinți, cu scârbă:

— N'aș face asta să mă poleiască cu aur.

Ca să faci asta, spirit practic și econom, trebue să ai suflet...

— Ho ! tăceţi că am ajuns, intervine împăciuitor conu Emilică.

Maşina se opreşte brusc. Suntem în faţa conacului lui Puiu.

— Acasă-i boerul, întreb eu ?

— Da. Numai că s'a dus până la vie, dar se întoarce degrabă, răspunde surâzând o şatenă vaporoasă, înaltă şi sveltă, cu ochi negri ca mura şi cu o guriţă mică, senzuală, cu buze subţiri, pe care mijeşte un început de mustăcioară ca un pufuşor, şi prin care iese la iveală şiragul dinţilor albi ca laptele.

— Iată-l că vine, zise ea, arătând spre poartă.

Conacul lui Puiu, deşi nu are clădiri pretenţioase, e totuşi simpatic şi prietenos nevoie mare. Aşezat într'o poziţie pitorească, la câţiva metri în faţa lui Argeşul clipoceşte mânios, desmierdat de boschete tinere, de plopi argintii, de anini falnici şi de bătrâne sălcii pletoase, care aplecate asupra lui parcă-i şoptesc o poveste de demult, bătrână ca vremea, pe care numai el singur o înţelege.

Dincolo de apele Argeşului, un zăvoiu de plopi tineri străluceşte în bătaia soarelui şi ne'nbie la vânătoare.

Puiu, bunul nostru prieten, ne întâmpină voios şi ne asigură că i-a făcut mare plăcere vizita noastră.

Cu iavaşaua pe nas şi cu inima deschisă, el ne poftește la o gustare de dimineaţă, dar nouă nu ne arde de mâncare.

Doar conul Emilică serveşte un pahar de lapte călduţ, aşa, la „botu calului", apoi ne înşiruim tus-patru pe malul Argeşului şi pornim spre zăvoiul cel mare din dreapta conacului, unde cad toamna puzderie de sitari.

Nae, fredonează fericit o romanţă franţuzească, la modă pe vremea când studia el la Paris; Alecu priveşte cu nesaţiu frumoasa panoramă a Argeşului, grăbind paşii spre zăvoiul învăluit în ceaţa care dispare cu cât ne apropiem de el, iar conu Emilică mai în urmă, cu iavaşaua pe nas, cercetează cu răbdare cartuşiera, încarcă puşca şi ne strigă supărat să-l aşteptăm şi pe dumnealui să ne ajungă.

Când sosim în marginea zăvoiului, băgăm de seamă o disproporţie; patru vânători şi-un singur câine.

Nae, deşi nu poate suferi câinii, totuş în linia de trăgători ce o formăm în zăvoi, el se înghesuie şiret, ocu-

pând al doilea loc după mine, ştiind că în apropierea câinelui meu va trage în mai mulţi sitari decât dacă ar căuta singur. După Nae, al treilea urmează confratele Alecu şi al patrulea conu Emilică.

D-sa fiind mai greoi, va ţine flancul drept al liniei, mergând pe colnicele zăvoiului şi tot vânatul scăpat de noi, va trebui să-l ucidă d-lui.

Cât intrăm în marginea zăvoiului, „Figaro", prepelicarul nostru, caută enervat şi după o chetă scurtă în zig-zag se opreşte ferm, înaintea noastră şi pontează.

Pâlpâind, se ridică un sitar mare şi frumos, pe care avem cinstea să-l scăpăm şi eu şi Nae.

Conu Emilică tuşeşte cu înţeles şi ne strigă ironic :

— I-aţi mai pus o aripă bre. de se duce aşa turbat ?!..

O înghiţim, aşteptând alt sitar, pe care ne legăm în gând să nu-l mai scăpăm.

Dar zăvoiul e plin de frunză şi norocul sitarilor e vădit. Brumele uşoare care au căzut până acum, n'au reuşit să desfrunzească arborii, aşa că e foarte greu de tras. Când se ridică sitarul, frunza îl acoperă şi nu-l mai vedem. Câinele face crochiuri înotând greoi în rugii şi hameiurile de pe jos cari acoperă pământul cu un strat des de verdeaţă, înalt de un metru şi prin care omul nu poate să străbată.

Lângă o tufă cu lăstari deşi pe cari hameiurile s'au împletit ca nişte şerpuşori verzi, câinele se opreşte din nou: al doilea sitar se ridică sperios din spatele nostru, dar până să ne întoarcem să tragem, se maschează în dosul unei tufe dese şi ocrotit de frunze nu-l mai vedem.

Acelaş lucru se întâmplă şi cu al treilea: când se ridică, frunzele îl acoperă şi nu putem trage.

Totuşi, căutăm mereu cu răbdare şi cu speranţa că ne vor sări alţii la luminişuri, şi tot vom ucide câţiva. Dar cu cât mergem în adâncul zăvoiului, cu atât rugii de mure, hameiurile sălbatece şi cucuta se îndesesc şi se'mpletesc între ele, ca o plasă, prin care cu greu numai câinele mai poate străbate. Vegetaţia e atât de bogată încât, îţi dă imaginea unui adevărat pampas.

Sunt atât de mari şi deşi

rugii, încât ne învăluie şi pe noi şi acoperă câinele în întregime ca o adevărată boltă, pe sub care bietul animal, dus de marea lui pasiune, de-abia se târăşte de nu mai vedem din el decât o spinare albă care scormoneşte pe sub hameiuri.

Pe noi ne oboseşte groaznic, sunt locuri pe unde nu mai putem străbate, şi deşi vânăm numai de o oră, totuşi ne simţim atât de sleiţi, de parc'am fi căutat o zi.

Ieşim la un colnic lângă un luminiş mare, în mijlocul căruia câţiva puiendri de arini, drepţi ca nişte lumânările, s'au înfrăţit formând o adevărată insulă.

După o clipă iese din desiş şi câinele sgâriat, plin de sânge şi de ciulini, şi se îndreaptă spre „insuliţa arinilor", în marginea căreia se opreşte pontând cu gâtul întins şi cu coada bici.

Ne apropiem în grabă, şi la comanda noastră el scoală o pereche de sitari din care doboară unul Alecu, cel mai tânăr vânător dintre noi.

— In sfârşit, s'a rupt ghinionul, zise Nae, glumind, deşi acesta va fi singurul sitar care se împuşcă azi. Dar unde e conu Emilică ? Aud pe cineva strigând în urmă.

Ascult şi într'adevăr deslueşesc glasul firav al conului Emilică, care rămăsese iarăşi în urmă şi ne strigă de zor :

— Heep-hep ! Da 'unde dracu v'aţi vârît ? Ce oameni ! Bre, bre, bre !...

Ii strigăm să vină spre noi şi continuăm vânătoarea. Câinele a intrat iarăşi la desiş şi pontează din nou pe sub rugi, dar sitarii fug pe dedesubtul bolţii verzi şi până nu se simt încolţiţi, nu se ridică.

Mă vâr la câine şi ucid şi eu unul. Cade aripat într'un desiş atât de mare şi de încâlcit, încât nici eu şi nici câinele nu putem străbate acolo.

Renunţ la el şi caut să ies din desiş, când două focuri trase unul după altul îmi atrag luarea aminte.

Nae ucisese şi el un urechiat, sculat probabil de strigătele conului Emilică, cari începuseră iarăşi să se audă.

Mă îndrept într'acolo. In marginea unui păpuriş des ca peria, câinele pontează din nou.

Ii dau comanda, şi totuşi el nu se mişcă din loc. Mă fură doar uşor cu coada ochiului şi repede îşi întoarce privirea spre păpuriş. Il îndemn mereu până când, enervat, se repede, ridicând un fasan care se depărtează supărat : cro, cro, crooo.

Intind puşca să trag, dar îmi aduc aminte că pe aceste meleaguri e oprită vânătoarea fasanilor.

In depărtare aud două focuri, trase unul după altul.

— Conul Emilică a tras, îmi strigă din urmă Alecu care venea spre mine, dar nu termină vorba şi alte două focuri repetate, răbufnesc însoţite de glasul siteav al conului Emilică, pe care deabia-l deslusim.

— „Veniţi cu câinele că a căzut bre !

Ne îndreptăm într'acolo să-i ajutăm să-şi găsească vânatul, dar deodată se ridică chiar dela nasul conului Emilică un stol de potârnichi.

Cuconul Emilică cu mâinile încrucişate şi cu arma pe umăr, le priveşte cum se pierd în desiş, făcând ochi largi de om surprins.

— De ce n'ai tras, coane Emilică ?

— Mi-a fost milă, bre, prea erau gingaşe, o potriveşte conu Emilică. Uite, am găsit şi sitarul.

Am mai căutat până la amiază şi am ucis câte un sitar fiecare, deşi au sărit mulţi. Nu se putea vâna însă, din cauza frunzei şi a desişului.

Am renunţat deci să mai vânăm, mai ales că era şi ora prânzului şi oboseala ne ajunsese.

Ne-am îndreptat apoi încetişor prin colnicele zăvoiului spre conacul ospitalier al prietenului Puiu.

El ne aştepta cu masa întinsă.

Şatena cu pufuşor pe buze, rumenă şi dichisită în strae noui, ne întâmpină în prag, cu o sticluţă de prăştină şi cu aperitive strasnice, îmbiindu-ne să ne udăm puţin gâtlejurile uscate de oboseală şi să mai prindem şi o leacă de poftă de mâncare.

In sufragerie, o masă lungă, încărcată cu toate bunătăţile, ne îmbie primitoare.

In garafe pântecoase, rubiniu din via boerului, aştepta să-l dăm de-adusca, să deslege limbile şi să deschidă sufletele...

Dinspre bucătărie se prelingeau uşor prin deschiderile uşii arome de cozonaci calzi, de curcan rumenit pe varză călită, şi parfum ademenitor de prăjituri...

Şi petrecerea a început pe îndelete, aşa cum îi şade bine şi cum numai vânătorii se pricep s'o facă.

•

Nu ştiu cât o fi durat cheful şi nici când am pornit din conacul ospitalier al amicului Puiu.

Acest lucru a rămas un mister de nepătruns, atât pentru mine, cât şi pentru cei doi tovarăşi, Nae şi Alecu.

Numai conul Emilică ar fi putut să ne spună fiindcă d-sa de frica migrenelor, nu

bea, nu mănâncă și nici nu fumează...

Dar nu era chip să stau de vorbă cu dumnealui.

Eu m'am deșteptat brusc din somn în timpul mersului, aruncat de un hop care a sguduit puternic mașina, de m'a făcut să văd culoarea capotei pe care s'a brodat o clipă puzderie de stele verzi. Noroc că le vedeam numai eu. Simțeam o durere neobișnuită la cap, care mi se părea că s'a mărit grozav, că de-abia îl mai puteam ține pe umeri. Mă pipăii binișor fiindcă aveam senzația că nu mai purtam pe umeri capul, ci o baniță enormă.

Mașina stătuse și ea locului înțepenită în hopul care mă... „dădu-se de grindă".

Bulmăcit, dau să întreb unde ne aflam și ce s'a întâmplat, dar și tovarășii mei știau tot atât cât și mine.

Singur cuconul Emilică era teafăr, dar supărat foc certa într'una șoferul care se scuza că n'a văzut șanțul din marginea drumului, în care intraseră ambele roți din dreapta ale mașinii.

Incetișor ne-am recules și am înțeles că mașina nu mai poate fi scoasă din șanț, decât dacă vom ridica-o cu brațele.

Pricepui că nu era tocmai lucru ușor pentru noi, totuși mă ridicai și scoborâi din mașină.

Cerul acoperit de nori, nu mai era punctat de nici-o stea, iar luna scăpătase demult... Intunericul cel mai adânc, ne învăluia.

Răcoarea nopții ne trimitea adieri îmblăsămate cu arome de ierburi coapte în rugina toamnei.

Pe dibuite găsii pe Nae și-l întrebai cât e ceasul.

— Nu știu... e întuneric beznă, îmi răspunse greoi și peltic.

— Ia vezi mă cât e ceasul? Ce dracu, ți-e lene — îl îndemn eu.

Nae mormăi ceva neînțeles, apoi îmi zise să mă uit la ceasornicul mașinei.

Deschisei ușa din față, pe dibuite și mă uitai la ceasornicul mașinei, luminat roz de un beculeț. Erau 4 ore dimineață. Mă dau încetișor pe lângă Nae și-i spun:

— E de vreme, Năică: Sunt numai patru ore.

Nae sări ars, se desmetici pe loc, și-mi zise supărat:

— Cum, patru? Ai înebunit? Eu cred că nu-i decât... 9 seara.

Il duc la ceasornicul mașinei și i-l arăt: — Uite-l, e patru.

— Patru? răspunde Nae trăznit. M'am dus dracului! Ce-o să zică nevasta mea! I-am promis să vin acasă cel mai târziu la patru după amiază, fiindcă seara aveam musafiri.

Vai de capul meu! Ce-or fi zis musafirii!?...

Bietul Nae era disperat; se învârtea de colo până colo, văitându-se:

— Bine „mon cher", dar nu pot să pricep cum de-am ajuns la ora 4 dimineața numai la 4 km. de conacul lui Puiu, când am plecat dela el, aseară la ora 9. Unde am stat noi 7 ore? Unde?

— In câmp, chiar lângă podul Argeșului, răspunde cu sfială șoferul, care încerca să ridice cu „cricul", osia din urmă a mașinei.

— In câmp? Vai de mine, dar dacă ne omora cineva?!.. Ei, cum s'a întâmplat asta, zice cuconul Emilică, fiert, cu voce tremurândă.

— Păi să vedeți cuconilor cum s'a întâmplat, interveni șoferul cu mai mult curaj.

Când am plecat aseară dela cuconul Puiu erați... să mă iertați boeri d-voastră.... erați deee!... cam cu chef, dacă nu vă supărați!...

Eu... de asemeni, bătum'ar potca! Fiindcă vedeți d-voastră, un chef fusese în sufragerie și altul în.. bucătărie, să ertați... Ca la cramă... de! ce s'o mai acoperim.

Și astfel am pornit-o cu toți pe la vreo 9 ceasuri seara din conacul cuconului Puiu.

'Mnealui nu strică nimica, zău boerilor, că nu strică d-lui...

Ba... chiar la din contră... 'nealui să-i dea Dumnezeu și Maica Domnului sănătate că bun vin mai avea! Tiii! Șarpe, șarpe de vin, nu jucărie!

— Bine, bine, lasă aprecierile, bețivule, și spune mai departe, îl repede enervat cuconu Emilică.

— Păi cum vă spuneam, boerilor, am plecat frumușel pe poarta cuconului Puiu, pe care cu chiu cu vai a dat Dumnezeu și am nimerit-o. Cât m'am urcat însă în mașină am făcut trista constatare că volanul nu vrea să mă asculte: îmi fugea ca o nălucă din mâini, iar mașina juca controdanțul dela o margine la alta a șoselei.

Ce să fac? Oricât mă trudeam să țiu drumul drept, nu era cu putință. Am mers eu așa, pe dibuite, până am trecut podul Argeșului și am ajuns în punctul ăsta. Deși eram destul de băut, totuși mi-am dat seama că dacă mai merg așa înainte, în loc să intrăm în București, intrăm deadreptul în cimitir!

Ce să fac? Ași fi oprit, dar mi-era rușine de d-voastră care nu știați că sunt și eu... dealtfel, să scuzați, ca și d-voastră... ciupit de filoxeră!..

Mă gândeam ce-o să-mi facă cuconul Emilică, stăpânu-meu, care nu mă iartă așa cu una cu două.

Atunci am lăsat mașina la pas și am vrut să vă spun că nu mai pot merge înainte, dar am observat că de... vorba ăluia, să scuzați vă rog... că d-voastră habar nu aveați; erați cu toții în brațele lui *Morfel*... și sforăiați de mama focului..

Atunci ce mai tura-vura mi-am zis: Ioșca, fii băiat deștept. Dacă dorm boerii, dormi și tu, că doar om ești. Am tras încetișor mașina la

un cot din marginea şoselei şi... ne-am odihnit cu toţi, slavă Domnului, destul de bine, până acum. Când m'am deşteptat, era 3 şi 45 de minute.

Hii ! Te-ai ars Ioşca, îmi zic eu, şi binişor-binişor am pornit motorul şi am luat-o spre Bucureşti.

Acum însă, altă nenorocire mă agăţă; nu mai ard farurile dela maşină şi nu văd pe unde să merg. Aseară am uitat să sting lumina şi până acum, în 7 ore cât am stat aci, s'a descărcat bateria electrică şi tot mergând aşa pe întuneric, am vârit maşina în şanţ şi v'am deşteptat şi pe dvoastră.

— Ne-ai deşteptat, ce-i drept, zisei eu, pipăindu-mi creştetul capului.

— Vă rog să mă iertaţi, boierilor, dar n'am fost de vină, ci... întunericul. Hei, şi acum hai să ridicăm maşina din şanţ şi să pornim cu Dumnezeu înainte. Fu să o păţim şi p'asta, şi pace bună!

Am încercat zadarnic să ridicăm maşina, dar nu s'a putut. N'am eşit din şanţ până când n'am pus doi boi sdraveni cu o tânjală dela o căruţă cu zarzavat care călătorea şi ea spre Capitală.

Când am pornit-o spre Bucureşti era tot întuneric. Nae amuţise cu desăvârşire. Îl auzeam doar câteodată oftând adânc, ca un om peste măsură de supărat.

Cuconul Emil că certa mereu şoferul strigându-i că-l bagă'n şanţ. Numai confratele Alecu, deşi cel mai tânăr dintre noi, totuşi părea foarte liniştit. Fredona o romanţă şi zicea din când în când râzând cu poftă :

— A fost o vânătoare interesantă, cu peripeţii multe. „Parole d'honneur" că mi-a plăcut. Am s'o ţin minte. Zău, că merită să fie scrisă...

I-am ascultat dorinţa şi m'am trudit s'o schiţez.

Când am ajuns în Capitală, începea să se crape de ziuă.

Oraşul proecta pe cer o lumină argintie, palidă, care tânjea parcă şi se împletea cu aceea a zilei.

In sfârşit, am ajuns acasă pe lumină. Fiindcă Nae era mai în drumul nostru, l-am dus pe el cel dintâi acasă.

Când s'a dat jos din maşină era năucit de nu ştia ce să mai facă.

Şi-a luat ziua bună dela noi într'o grabă nebună, apoi ca o vijelie a urcat scările în goana mare până la primul etaj unde locueşte. Era atât de grăbit, încât uitase să-şi ia şi epurele din maşină. Am sărit jos şi am apăsat pe butonul soneriei să-i dau epurele.

Din casă se desluşiau ţipete şi gălăgie ca şi cum s'ar fi certat rău cineva. Deodată aud paşi apropiindu-se de scară, apoi pe cineva cum scoboară în fugă, văetându-se : Ce să mă fac, ce nenorocire !...

Când se deschise uşa, Nae apăru cu capul gol, cu părul vâlvoi, şi galben la faţă cum e ceara.

El se răzimă de uşă şi-mi zise cu glas sugrumat :

— M'a călcat o mare nenorocire : mi-a devastat conacul! Hoţii mi-au omorît paznicul, un bătrân de încredere pe care îl aveam moştenire dela tată-meu. Bietul Moş Badea! M'a ţinut în braţe când eram copil.

Servitoarea care venea după el îi luă vorba, zicând:

Conaşule, ştiţi că au luat tot: şi argintăria şi covoarele. Pe cel mare din antreu care spune coniţa că v'a costat o sută de mii de lei, l-au furat de asemenea....

Nae tăcu şi luă epurele pe care-l trecu servitoarei, apoi îmi întinse mâna şi-mi zise doborît :

— Ce să mă fac, frate ? Ce zici tu...

— Ce să zic, Nae... Câinii!...

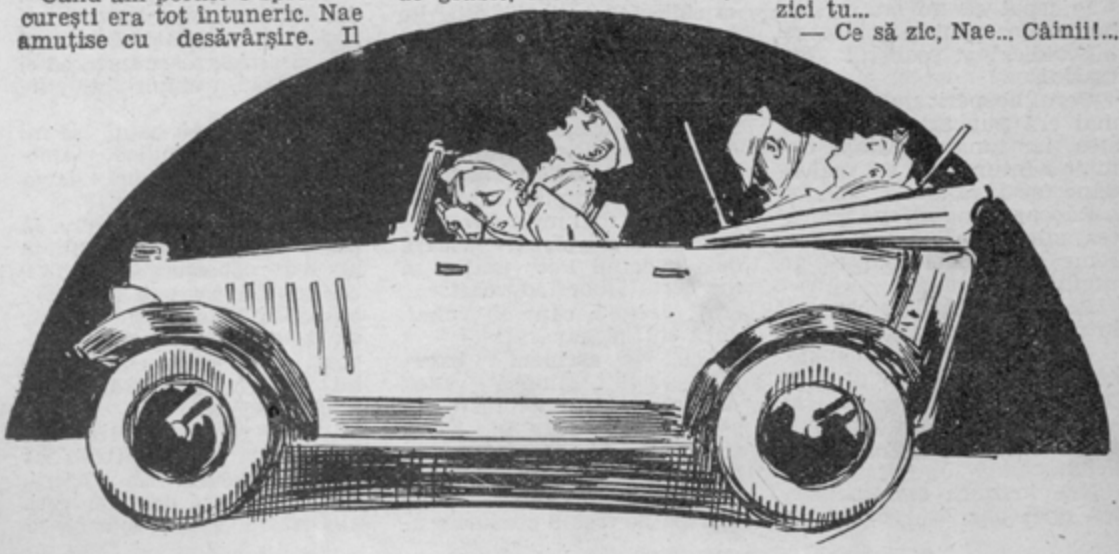

Ați împlinit 50 ani?

Respectați cu sfințenie aceste reguli!

Obiceiul de a face zilnic gimnastică dimineața, la sculare, se generalizează încetul cu încetul. Rezultatele sunt în general satisfăcătoare.

Dar se produc și destule accidente. Ele arată încă odată nevoia de a se doza cu grijă exercițiile și de a se indica momentul când trebuesc făcute.

după deșteptare

Un bărbat de 56 de ani, în aparență complet sănătos și care avea obiceiul să facă zilnic, imediat după sculare, exerciții de mlădiere, a murit subit în timp ce făcea exercițiile, întins pe covorul din fața patului,

Altul, de 67 de ani, a murit în aceleași împrejurări.

Un al treilea, de 52 ani și perfect sănătos, a avut amețeli câteva ore după o ședință de gimnastică făcută la deșteptare. Acestor amețeli le-a urmat o stare de somnolență de neînvins, cu o durere de cap puternică.

Zilnic, în fiecare dimineață, posturile de radio comandă numeroșilor ascultători mișcări de gimnastică pe care ei le execută în camera de dormit, abia ieșiți din starea de somnolență a nopții. Pentru tineri, nu există nici-un inconvenient în faptul că fac exerciții în aceste condiții, din contră. Dar pentru cei în vârstă sau cu leziuni pe care adesea nici nu le bănuesc, astfel de exerciții sunt un pericol.

Cele mai puțin indicate exerciții, cele mai periculoase pentru aceia care au trecut de 50 de ani, sunt acelea care se fac pe spate, dimineața, la sculare.

Există o higienă a deșteptării, a cărei importanță crește pe măsură ce înaintăm în vârstă. A te scula brusc și a trece deodată din starea de inerție completă la o activitate mușchiulară generalizată este un act imprudent, după vârsta de 50 de ani. Mai mult, a sta în poziția lungită pe spate pentru executarea unor exerciții este și mai periculos. In această poziție, ridicarea picioarelor dă o adevărată lovitură de ciocan pereților vaselor de sânge din creer. Dacă vasele acestea au puncte slabe, sunt de așteptat accidente grave.

Se pot produce amețeli și chiar stări de sincopă care seamănă cu adevărate comoții cerebrale și care au provocat moartea în unele cazuri.

***Pe de altă parte,** diferite experiențe (realizate de Paulescu) au arătat pericolele pe care le prezintă, după orele de repaos nocturn, o simplă schimbare a poziției, făcută brusc. Cu atât mai mult, când este vorba de mișcări generalizate la toate membrele, făcute în poziția culcată, care prin ea însăși este favorabilă năvalei de sânge la creer.*

Toate persoanele care au trecut de 50 de ani trebue

să se ferească de exerciţii făcute în poziţia culcată.

In orice caz, exerciţiile vor fi făcute în picioare, în atitudinea normală de muncă.

exerciţiile...

In cursul somnului se petrec mari schimbări în circulaţia sângelui: pulsul este încetinit, tensiunea scade, creerul este într'o stare de anemie relativă şi sângele cuprins în vasele encefalice nu este numai în cantitate mică, ci şi circulă mult mai încet.

In momentul deşteptării, din contră, tensiunea se ridică, în timp ce în creer se îngrămădeşte mai mult sânge.

Dacă, în timpul acestei perioade de tranziţie între starea de somn şi deşteptare, facem, mai ales culcaţi pe spate, mişcări muşchiulare care accelerează circulaţia generală a sângelui, introducem un element considerabil de turbare organică mărind starea congestivă a centrilor nervoşi.

Iată dece, la deşteptarea din somn, trebue să mai stăm în pat puţin timp, pentru ca circulaţia să revină la normal în toate părţile capului. După această aşteptare, de aproximativ 20 de minute, cei trecuţi de 50 ani sau cei cu hipertensiune se pot scula. Cu corpul învestmântat apoi în haine largi, ca să evite frigul, vor putea face exerciţii de mlădiere pentru muşchii capului, gâtului, membrelor şi trunchiului.

Dacă medicina interzice, după 50 de ani, exerciţiile care se fac în poziţia culcată, ea cere de-asemeni oamenilor în vârstă să renunţe şi la exerciţiile care cer aplecarea repetată a capului sub nivelul centurei, mai ales mişcările de flexiune şi de întindere forţată a trunchiului. Ele congestionează creerul şi nu îmbunătăţesc cu nimic circulaţia abdominală.

Efectul exerciţiilor de gimnastică nu este folositor dimineaţa, la sculare, pentru cei care au depăşit vârsta de 50 de ani, ci la sfârşitul după-amiezei, între orele 16 şi 18. In această perioadă a zilei temperatura organică, forţa muşchiulară şi vitalitatea sunt la apogeul lor. In acest moment trebue să facem o şedinţă zilnică de exerciţii, dacă avem timp.

gimnastica...

Nici-o poziţie congestionantă pentru creer, mai ales în momentul deşteptării, şi nici un exerciţiu de viteză şi de forţă: acestea sunt indicaţiile de care un medic trebue să fie pătruns în faţa unui individ aparent sănătos, dar care a trecut de 50 de ani.

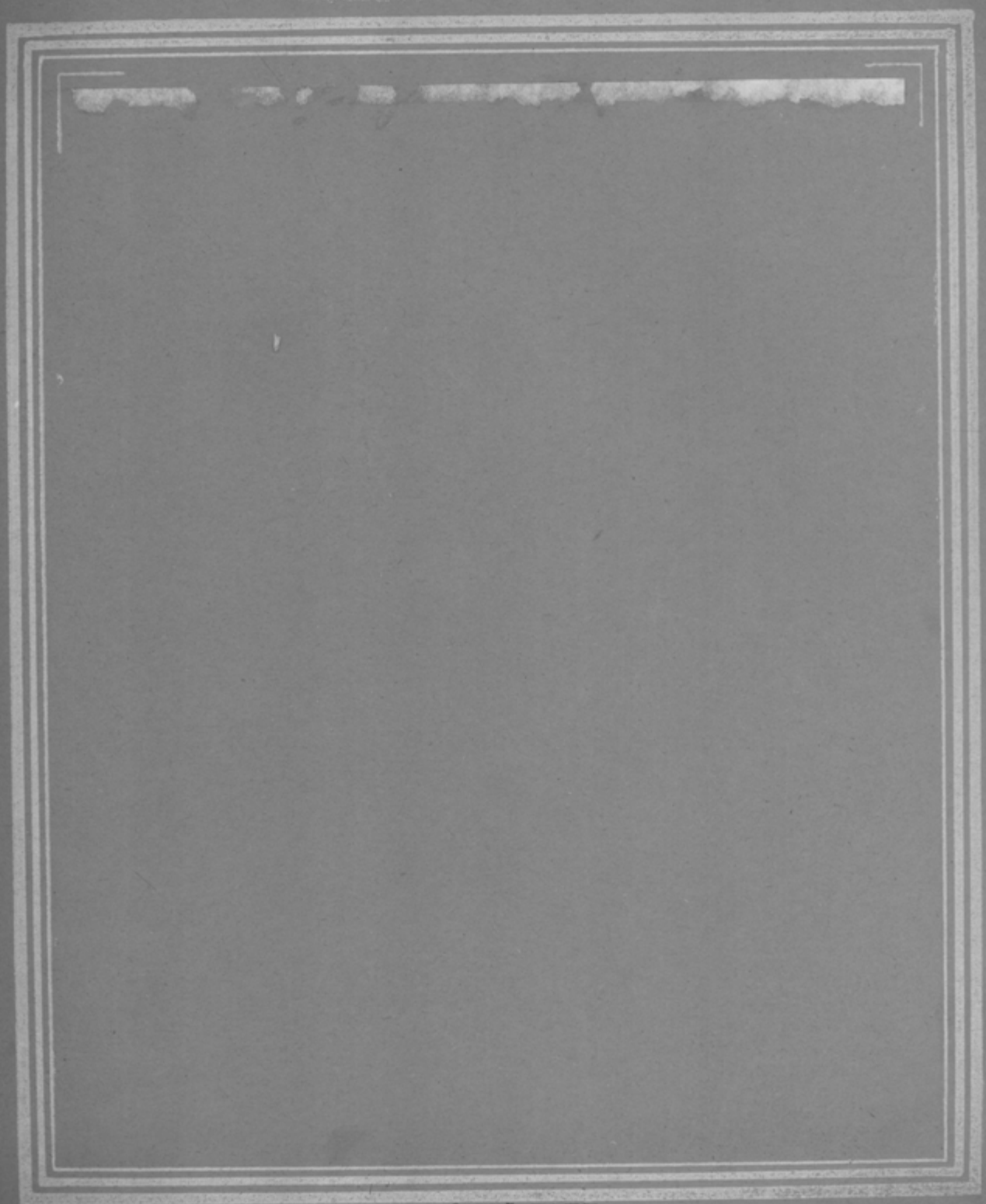

LÂNGĂ FAUN

Pinacoteca Municipiului București

Donația Ioan I. Movilă

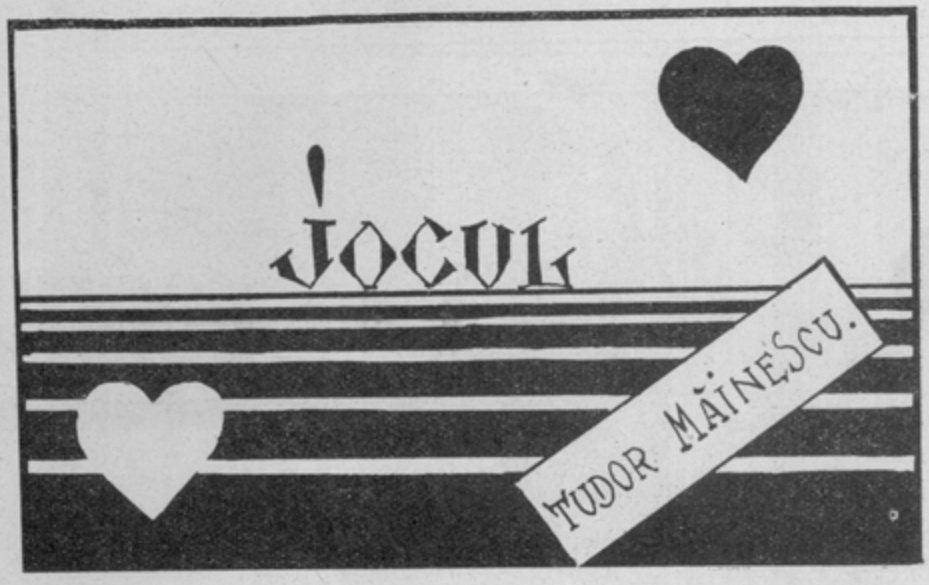

Să nu faci mâhnită mină...
Jocul, doar, a fost de vină.
Dacă mâna mea voinică
A lovit o mână mică,
Dacă, vai, și-acum te doare,
Rușinat îți cer ertare...

Nu fii, dar, mâhnită... Jocul...
Jocul numai e de vină.
Se supun toți și se 'nchină :
Poți lovi o mână fină,
Poți s'o bați, s'o faci ca focul,
Toți îngădue... E jocul,
Insăți tu nimic nu zici...
Te ridici... și-odată — plici !
Cade-o lovitură grea...
Este jocul... nu-i așa ?

Dar, de-am dat eu cel mai tare,
Rușinat îți cer ertare :
Vream să strâng atunci, în pripă,
Sângele tău cald și-o clipă,
Toată inima cea rea
Vream s'o mut în mâna ta :
. . . . . .
Mă gândeam, că poate-așa
Va mai bate și-alt cumva !...

Dar, ia spune-mi, ce era,
Spune-mi — supărato, —
Dacă 'n loc să bat așa,
Palma ta de catifea,
Aș fi mângâiat-o ?
Dacă lin mi-aș fi trecut
Mâna tremurată,
Spune, tu ce-ai fi făcut,
Tu și lumea toată,
Dacă 'n loc să fi bătut,
Eu, ca un bărbat,
Podul palmei mic de fată
L'aș fi sărutat ?
Dacă 'n loc să râd și hazul
Să-l mărești cu mine
Mângâiam eu cu obrazul
Degetele fine ?..
Dacă 'n loc să râd și 'n loc
Să lovesc în ropot,
Eu uitam, atunci, de joc
Și-aș fi plâns în hohot ?...
Lumea toată se uimea,
Își schimbau toți locul,
Nimeni nu se mai juca,
Se spărgea, dar, jocul...

Dacă mâna mea voinică
A lovit o mână mică,
Dacă, vai, și-acum te doare,
Rușinat îți cer ertare...
Jocul lumii l-am jucat,
Jocul ei nebun, de gloată..
. . . . . .
Jocul meu adevărat
N'am să-l joc eu niciodată.

1 Să făptuiți o crimă, cu condiția să nu afle nimeni nimic?

2. Să faceți aceiași crimă, asigurat că veți rămâne nepedepsit?

3 Să nu rămâneți niciodată singur timp de 5 ani, treaz sau dormind? Ce tovarăș veți alege?

4 Să trăiți 5 ani singur într'o casă în care se găsește de toate, dar nici o ființă omenească?

5. Să stați jos în timp ce se cântă imnul național?

6. Să vă vopsiți părul în verde?

7. Să cădeți în nesimțire o lună din 12, în toți anii pe care îi mai aveți de trăit?

8 Să fiți nebun câte o lună, în fiecare an, tot restul vieții?

9 Să pierdeți orice speranță de supravețuire?

10. Să consimțiți să muriți, oricare ar fi mijlocul ales, exact de astăzi în 15 ani?

11. Să săriți cu parașuta dintr'un avion care sboară la 1000 m?

Un ziar englez a cerut cititorilor săi să răspundă cât ar prefinde spre a face ceeace li se cere în pagina din stânga

Iată ce au răspuns cititorii

In general, bărbaţii au cerut dublul sumei care li s'a părut suficientă femeilor, şi n'au admis să execute decât mult mai puţine acţiuni decât ele. Pe de altă parte, dacă suma mijlocie pentru care bărbaţii s'au declarat gata să asasineze este de 20.000 lire sterline, ea este de 70.000 de lire la femei.

Cincizeci la sută din cei întrebaţi au răspuns că nu asasinează, oricare ar fi preţul oferit.

Majoritatea asasinilor eventuali au cerut mai mult, dacă fapta lor, chiar nepedepsită, ar urma să fie cunoscută de lumea întreagă. Numai o femee a cerut mai puţin — 25.000 lire sterline, — fiindcă îi este frică nu atât de actul în sine cât de imposibilitatea de a păstra secretul.

La chestiunea 2, majoritatea bărbaţilor celibatari au răspuns că oricare ar fi preţul, nu pot suferi un tovarăş veşnic în apropierea lor. Unii au cerut o sumă extraordinar de mare, aproape un milion de lire sterline pentru 5 ani.

Femeile au cerut de asemeni mult, dar abia au ajuns la un milion.

Suma pentru care un englez ar sta jos în timpul ce se intonează imnul naţional variază mult: dela 3 pence la 1000 de lire

Femeile au acceptat să-şi vopsească părul în verde, pentru în mijlociu pentru 550 lire şi bărbaţii pentru 8000 lire. Un bărbat chel a răspuns că ar prefera să aibă părul verde de cât să n'aibă de loc. Un majordon a răspuns că s'ar mulţumi cu 100 de lire.

Majoritatea bărbaţilor a refuzat să cadă în nesimţire o lună pe an. Femeile n'au admis ideia unei luni de nebunie pe an; bărbaţii, dimpotrivă, au afirmat că le-ar conveni aşa ceva.

Să trecem la chestiunea Nr. 8. Majoritatea englezilor crede în lumea viitoare. Cifra maximă cerută a fost de 10.000 lire; această pretenţie a fost formulată de o femee care merge în toate Duminicile la biserică. Cifra cea mai mică a fost de 2,50 pence şi media de 3000 lire.

Băeţii şi fetele tinere în general s'au declarat gata să moară peste 15 ani, cu condiţia să primească imediat o sumă oarecare, în medie 10.000 lire.

Majoritatea femeilor a refuzat să sară din avion în plin sbor. Bărbaţii au primit, pentru o sumă care variază între 100 lire şi 10.000 lire. E bine să amintim, cu această ocazie, că un paraşutist care încearcă paraşutele noi nu primeşte decât 8 lire de săritură... cu condiţia ca parasuta să se deschidă

FEL de FEL

Idee mexicană.

Foarte decorativi și foarte curioși ca înfățișare, ciorapii din fotografia noastră au fost inventați de un mexican drept cel mai bun leac împotriva înțepăturilor de țânțari.

Război fără soldați?

Manevrarea tunurilor dela depărtare, lansarea avioanelor fără piloți, oprirea motoarelor în mers — iată ce își propun să realizeze astăzi inventatorii militari, ca arme pentru un viitor război, care ar urma să fie un război fără soldați.

Doctorul Albert Aruhym, pe care fotografia noastră îl înfățișează în laboratorul său, speră că va isbuti să perfecționeze suficient proectorul de raze secrete ce se vede în stânga fotografiei, pentru ca să poată opri cu el orice motor de avion.

Un nou șampionat

Pentru titlul de „șampioană a ștersului farfuriilor", concurentele trebuiau să șteargă în timpul cel mai scurt grămezile de farfurii din fotografia noastră.

Câștigătoarea, tânăra californiană din fotografia noastră, a avut nevoe de șase ore și patruzeci și șapte de minute.

Publicitate

Nu cunosc distracție mai atrăgătoare decât lectura unui catalog—a scris odată Anatole France. Ce ar spune maestrul astăzi, când cataloagele sunt adevărate opere de artă și de geniu, când publicitatea este o știință care se sprijină pe statistică și psihologie, cu legile sale de fier, cu o doctrină, maxime și codice...

Pe vremea lui Anatole France universitățile americane nu aveau catedre de publicitate, Hemet și Gerin nu scriseseră cărțile lor celebre, nu se vorbea încă de *produse tip*, nici de *puterea de cumpărare* a *pieței*, nici de *slogan*-uri, nici de *teoria alegerii*. Publicitatea din 1910 era dulceagă cordială, modestă și... onestă. Nu aducea în sprijinul afirmațiilor ei decât scrisorile celebrităților scenei sau ale medicinei, se lăuda cu stemele caselor domnitoare pe care le servea, cu medaliile și cupele câștigate la expoziții internaționale.

Dar așa cum era, publicitatea descoperise de pe atunci legea sa fundamentală : nevoia de a vorbi imaginației. Uimiți, atrageți, apoi convingeți.

Bine înțeles că există imaginație și imaginație publicitate și publicitate. In Statele-Unite, de pildă, industria, politica, tea-

trul, cinematograful, radio, religia, moda, turismul, literatura, sunt funcție de publicitate bună sau rea. Aci se lansează un candidat la președinție ca o marcă de țigări iar o descoperire științifică, televiziunea, filmul în culori sau vitaminele, nu pot avea succes dacă nu au publicitate inteligentă.

Un profesor de psihologie publicitară scria acum câțiva ani că se simte nevoia, în America, de o carte care să învețe omul de pe stradă cum să se apere de publicitate. Aci stă deosebirea esențială între publicitatea americană și publicitatea europeană. Publicitatea europeană folosește și ea radiofonia, presa, reclamele luminoase, dar a rămas o simplă *invitație la fericire.*

Ea propune, sugerează, sfătuește. Publicitatea americană, dimpotrivă, acționează direct asupra individului, asupra complexului său de inferiori-ate, nu-l mai lasă sin ur nici o clipă.

Dacă nu cumperi produsul X — te lasă să întrevezi această publicitate — *ești un om condamnat la nefericire:* funcționar, îți vei pierde slujba; soție, vei pierde dragostea soțului; om de afaceri nu vei avea succese; automobilist, te expui celor mai grave accidente și așa mai departe. Incetul cu incetul, publicitatea americană face pe individul impresionabil, adică pe omul mijlociu, să creadă că societatea va respinge pe viitor, fără milă, pe oricine va refuza să cumpere radiofoanele perfecte pe care le recomnadă pub'icitatea, automobilele sigure, cafeaua fără cafeină, sau compresele contra durerilor de cap. Americanul vrea să fie fericit, iubit, admirat, să „facă figură bună" în societate. Publicitatea îl amenință cu toate fulgerele de care dispune și îl convinge să cumpere cutare sau cutare produs, de teamă să nu ajungă un om disprețuit, urît, n fericit. Și publicitatea reușește totdeauna să convingă...

Ajungem aci la un punct nevralgic al problemei. Cum se vinde un produs? Prin calita ea sau prin publicitatea lui? In America, cel puțin, prin publicitate. Peste ocean, faptul că un produs e bun este o condiție necesară, dar nu suficientă. Un produs mijlociu este totdeauna un produs bun, altfel n'ar fi lansat pe piață. Dar există produs și produs. Există produsul de lux, produsul *standard*, produsul mijlociu. Apoi produsul de consumație locală, produsul de consumație națională.

Produsul *standard* se vinde prin mijloacele obșnuite de publicitate: presă, radio, afișaj, reclame luminoase. Se alege un „apel tip" de câteva cuvinte și acest apel este repetat până la exasperare luni de zile. La radio, de exemplu, spre deosebire de felul cum se procedează în Europa, crainicul stațiunii se mulțumește să spună că cutare concert, cutare comic, cutare cântăreț, apare la microfon *prin gentileța* firmei X... Elogiul firmei durează doar două sau trei secunde, dar această formă discretă de publicitate este foarte gustată de public și rentează mult celor care recurg la ea.

Trebue să spunem că în Statele Unite nu există decât stații de radio particulare și toate aceste sute de emițătoare puternice trăesc numai din fondurile

de publicitate. Apoi tirajele presei nu se aseamănă cu cele europene. Revistele populare au 2, 3 milioane exemplare tiraj. Suplimentul de Duminică al ziarelor Hearst este citit de 6 milioane familii—ceeace înseamnă în mijlociu 20 milioane cititori....

Publicitatea este o știință. Oricum însă, ea este și o artă, pentrucă se adresează direct naturii omenești, cu toate complexele ei dorințe.

Cât de mare trebue să fie o reclamă într'un ziar? se întreba odată *„New York Herald Tribune"*. Răspunsul este: „atât de mare cât să ajungă dela ochiul la punga cumpărătorului". Știind aceste lucruri, americanii și-au dat seama că există produse pe care este inutil să le oferi prin ziare, prin radio, prin reclame cu neon. Sunt produsele de lux. Dar civilizația, progresul, fac ca pe zi ce trece un produs de lux să devină un produs tip, un produs *standard:* nu s'a întâmplat astfel cu automobilul, cu aparatul de radio, cu baia de faianță, cu telefonul?

Pentru moment însă, deosebirea poate fi făcută între produsul standard și produsul de de lux. Pentru aceste produse

de lux, americanii au imaginat *micul circuit publicitar.* Nu

i se mai face reclamă în ziare, la radio, ci în revistele de lux, citite de clasa avută. Astfel se explică succesul pe care-l au în America reviste ca *New-Yorker* sau *Esquire* și *Coronet.* Aceste reviste sunt redactate de tinerii literați americani, de intelectuali subțiri. *Esquire,* de pildă, care a făcut să dispară *Vanity Fair* și *Voque,* s'a născut la Chicago acum doi ani, având la temelie contractele de publicitate ale mai multor fabricanți de stofe și articole bărbătești.

Publicitatea din *New-Yorker* privește automobilele de lux, marile cluburi de noapte, aperitivele scumpe, vinurile străine, blănurile, parfumurile, antichitățile. *New-Yorker,* revistă de artă și publicitate, a fost creată de un mănunchi de literați de avantgardă. „Lumea „bine" — au spus ei fabricanților și negustorilo — nu crede în publicitatea pe care o faceți în ziare și în revistele populare. Încredințați-ne publicitatea dumneavoastră. Scrisul nostru pătrunde în casele bogaților, care se încred în gustul nostru. Lăsați-ne pe noi să vă recomandăm produsele".

Fabricanții au făcut încercarea și n'au ce regreta. *New-Yorker* se laudă astăzi că el își alege contractele de publicitate....

HAZURI

Doi familiști...

EXPLORATORUL. — Ai milă, nu mă ucide; mă așteaptă acasă șase copii.
ANTROPOFAGUL. — Și pe mine.

Pretenție...

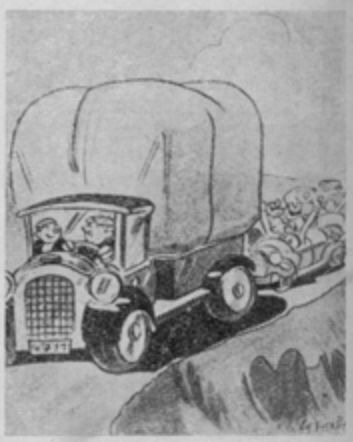

„Ce ținut pustiu! De două ore n'am văzut nici-o mașină pe șosea!"

— Unde m'am născut eu, tăticule?
— La București, dragă.
— Dar mama?
— La Brăila.
— Și tu?
— La Severin.
— Foarte curios! Cum am putut să ne întâlnim aci toți trei?

Sguduitoarele evenimente

din RUSIA SOVIETICA

Exact după 20 de ani dela revoluţia comunistă, Rusia sovietică a încercat o serie de dramatice sguduiri de ordin politic, ale căror consecinţe nu se pot încă prevedea.

Drama poporului rus e în curs de desfăşurare. Adversarii regimului reprezentat de Stalin cad pe capete. Partidu comunist nu-şi mai poate găsi unitatea în doctrină şi acţiune.

Lupta se dă între Stalin, care deţine puterea, şi vechii tovarăşi ai lui Trotzki, expulzat acum câţiva ani şi care rătăcind din ţară în ţară, alungat de pretutindeni ,pentru ideile sale primejdioase ordinei sociale pe unde trecea, a putut în fine găsi, după lungi peregrinări, un colţ de odihnă în Mexic.

Trotzki nu putea erta supremaţia lui Stalin, care conduce Rusia sovietică, după metodele celui mai aspru şi sângeros dictator. Fostul comisar al apărării naţionale, care a luptat pentru întronarea comunismului în Rusia, a lăsat acolo, la plecarea sa, atâţia partizani de idei şi acţiune în viaţa publică.

Deţinând ministerul apărării naţionale, atâţia ani după revoluţie, Trotzki şi-a creat simpatii şi prietenii printre ofiţerii superiori. Stalin avea de luptat nu numai împotriva doctrinei comuniste iniţiale, dela care s'a abătut în multe privinţe, dar cu un întreg curent de opinie publică format de foştii tovarăşi ai lui Trotzki.

Stalin nu ezită însă să purceadă la cele mai dictatoriale acte ce s'au putut vedea vreodată în istoria omenirii. Descoperă comploturi contra sa şi a regimului, dă pe faţă acte de sabotaj din partea trotzkiştilor pe cari, judecându-i sumar, tribunalele îi condamnă la moarte sau îi trimit pentru totdeauna în pustiurile de ghiaţă ale Siberiei.

După epurarea începută în viaţa politică, prin suprimarea lui Zinoviev şi Kamenev, foşti comisari ai poporului, precum şi a altor demnitari bănuiţi că sunt adepţii lui Trotzki, Stalin trece la reorganizarea G. P. U.-ului şi scoaterea din armată a comandanţilor şi ofiţerilor inferiori cari nu-i mai inspirau încredere.

Mareşalul Tukhacewski.

Şeful G. P. U.-ului acuzat de trădare

Prin luna Mai, Stalin începe acţiunea de purificare printre agenţii G. P. U.-ului — supranumită şi Ceka — ochiul de veghe al regimului comunist, care ţine sub teroare populaţia, suprimând fără judecată pe oricine ar îndrăzni să enunţe păreri sau să săvârşească acte contrare dictaturii roşii.

Insuşi şeful G. P. U-ului, faimosul Iagoda, care aresta şi executa pe „trădători" este denunţat el însuşi ca trădător, delapidator de bani publici, care chefueşte şi face orgii noaptea, prin localurile Moscovei, cu artiste.

E arestat, judecat şi condamnat. De soarta lui nu se mai ştie nimic. Tovarăşii lui Jagoda care conduceau serviciile poliţiei secrete în provinciile ruseşti au aceiaşi soartă ca şi şeful lor. Sute de agenţi superiori şi mii de funcţionari inferiori din servicile G. P. U.-ului sunt arestaţi şi înlocuiţi.

Oricine din serviciul poliţiei secrete este denunţat că nutreşte sentimente bune faţă de Trotzki sau tovarăşii lui, dispare fără urmă.

Neîncrederea lui Stalin în armată

Pe măsură ce se făcea epuraţia în cadrele partidului comunist şi în serviciile poliţiei secrete, Stalin îşi îndrepta atenţia şi asupra comandamentelor armatei.

In Rusia sovietică, armata era împărţită pe provincii. Fiecare provincie avea un comandament, în fruntea căruia se afla un general. Dată fiind întinderea vastă a provinciilor şi forţa armatelor provinciale, Stalin se gândi la un moment dat că în situaţia aceasta n'ar putea avea direct în mâna sa conducerea tuturor armatelor. Pentru o mai bună siguranţă, a împărţit provinciile prea întinse în mai multe comandamente, schimbând şi comandanţii.

Iar pentru supravegherea ofiţerilor şi a trupei, ca să nu se abată dela disciplina politică, a înfiinţat pe lângă fiecare comandament comisiuni şi sfaturi militare, din agenţii G. P. U.-ului, care aveau rolul să întocmească fişa fiecărui ofiţer superior sau inferior.

Mareşalul Tukhacewski, care a deţinut până în luna Mai postul de şef al marelui stat major şi vice-comisar al apărării naţionale, s'a opus hotărîrii lui Stalin de a pune armata sub supravegherea poliţiei secrete a G. P. U.-ului. Stalin nu ţine seamă de opiniile mareşalului Tuchacewski şi îşi pune, fără ezitare, planul în aplicare.

Pe povârnişul morţii

Nu după multă vreme, pe la jumătatea lunei Mai, mareşalul Tukhacevski, un mare tactician, care a pus bazele organizării armatei sovietice, — în vârstă numai de 44 de ani — fost ofiţer şi în armata ţaristă, este mutat din postul de şef al marelui stat major, la comandamentul circumscripţiei militare de pe Volga şi înlocuit cu mareşalul Egorov.

E înlocuit şi din misiunea pe care o avea să reprezenite Rusia Sovietică la serbările încoronării Regelui Angliei, cu mareşalul Orlov.

Mareşalul Tukhacevschi îşi dă seama că a căzut în disgraţia lui Stalin, dar primeşte în cele din urmă să conducă comandamentul militar de pe Volga.

Ultima întrevedere cu Stalin

La începutul lunei Iunie, Stalin convoacă la Kremlin, la o conferinţă, pe mareşalul Tukhacevski şi pe alţi 7 generali: Yakir, Uborevici, Korki, Eidemann, Feldman, Prisiakov şi Putna.

Era într'o seară. Cei 8 ofiţeri superiori comandanţi de armată, pătrund în cetatea Kremlinului printre trupele mongole şi de cazaci, cari făceau de pază în jurul dictatorului roşu.

Au fost conduşi de ofiţerii de gardă în sala de consiliu, aşteptând să vină Stalin spre a le comunica scopul convocării. După câteva minute a apărut Stalin întovărăşit de câţiva intimi ai săi. A trecut prin faţa celor opt generali, fără să le spună vreun cuvânt. A aruncat doar câte o privire spre ei, cu scopul poate de a se convinge că sunt cu toţii prezenţi şi a eşit apoi pe altă uşă, trântind-o în urma sa.

N'au trecut decât câteva clipe şi a apărut o gardă de ofiţeri, care declarând arestaţi pe cei 7 generali în frunte cu mareşalul Tukhacevski, i-a condus în închisoarea Kremlinului.

Peste puţine zile, la 10 Iunie, a început procesul celor 8 ofiţeri superiori, în faţa Curţii supreme militare. Erau acuzaţi de spionaj în favoarea Germaniei şi Japoniei, de sabotare şi opoziţie împotriva directivelor conducerii partidului comunist.

După o judecată sumară, cei opt generali au fost condamnaţi la moarte, degradaţi şi executaţi în ziua de 12 Iunie, în curtea unui regiment din Moscova. Au fost aruncaţi într'o groapă comună, iar peste pământul proaspăt care-i acoperea a trecut în marş o unitate militară, ca să nu mai rămână nici o urmă.

Rolul unei artiste

După unele ştiri înregistrate în presa engleză, reese că Tukhacevski împreună cu cei 7 generali puseseră la cale un complot împotriva lui Stalin, care trebuia să plece să-şi vadă pe mama sa bolnavă la Tiflis, şi care a şi murit la câteva zile.

Complotul ar fi fost descoperit graţie unei spioane internaţionale, o femee de rară frumuseţe, de origine bulgară, Lidia Voronţov, care avea relaţii intime cu mareşalul Tukhacevski.

Această femee avidă de bani, ar fi divulgat intenţiile mareşalului Tukhacevski unui agent al G. P. U.-ului.

Desigur că motivele executării celor 8 comandanţi de armate se vor lămuri mai târziu.

Presa mondială n'a putut fi convinsă că 8 comandanţi de armată pot fi trădători de ţară, cum s'a arătat în desbaterile procesului şi în manifestul adresat armatei de Voroşilov, comisarul apărării naţionale.

Alţi generali cad...

Arestările şi executările nu s'au oprit numai la cei 8 generali.

La câteva zile numai după executarea lor, sunt arestaţi alţi generali cari simpatizau cu Tukhacevski: Schmidt, Turowski, Gaf, Kuzmicof, Levandovski, Mirnov, Smaguin, Rakov, Toporkov, Palozov, Kanekov, de a căror soartă nu s'a mai aflat nimic.

Execuţiile şi arestările s'au îndreptat şi asupra a mii de ofiţeri cari au fost dovediţi că simpatizează cu comandanţii suprimaţi.

Epuraţia din lumea diplomatică

Stalin a continuat acţiunea sa sângeroasă de epuraţie şi în diplomaţie.

Rând pe rând au fost arestaţi Krestinski, fost vice-preşedinte la externe, Rosenberg, fost ambasador la Madrid, Jurenef, fost ambasador la Roma, Karakan, fost ambasador la Ankara, Stern, şeful biuroului presei ş. a.

Câţiva preşedinţi de republici sovietice, cum a fost şi Cerviakov, preşedintele comitetului central al republicii Rusia Albă, s'au sinucis sau a fost găsiţi asasinaţi.

E un bilanţ dramatic de trist pentru Rusia sovietică, al cărei popor de peste 160 de milioane, e nevoit să suporte cea mai năpraznică teroare, din partea unor conducători cari nu mai pot spune că guvernează în numele principiilor de libertate şi ale democraţiei, devenite o simplă ficţiune pentru naivi.

Vremea însă, care mai curând sau mai târziu aşează totul pe făgaşul normal al vieţii, va lămuri, cum e şi firesc, aspectele tragice din Rusia sovietică, iar zilele de teroare şi sânge vor rămâne doar simple pagini de istorie ale unui popor sbuciumat.

C. Ş.

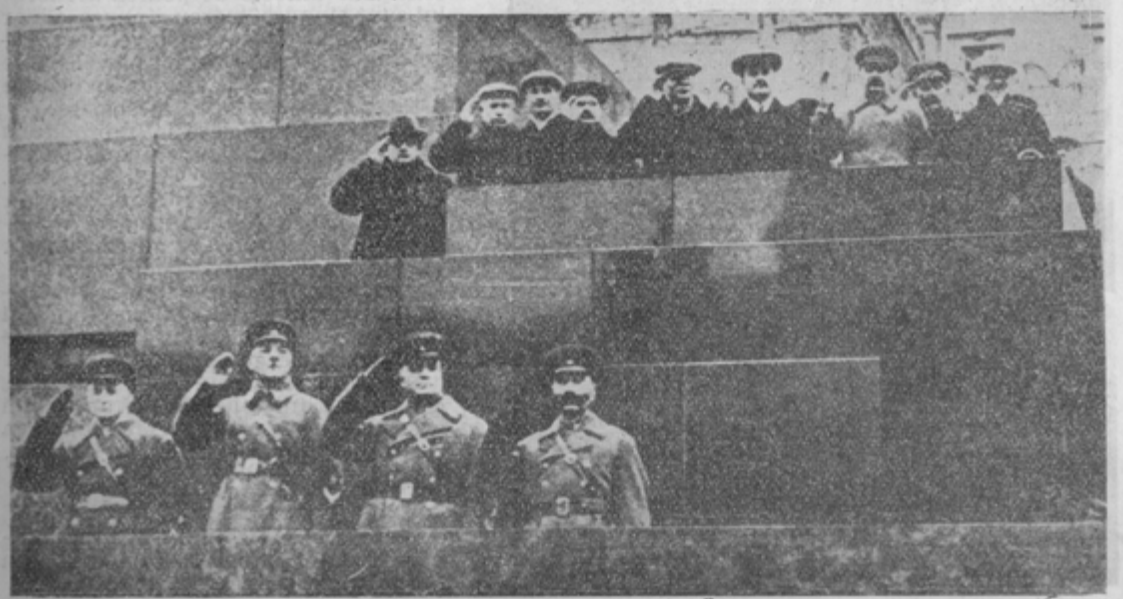

Stalin şi conducătorii sovietici, primind defilarea trupelor roşii.

temniţe

Pentru întâia dată, un fotograf a putut pătrunde într'o închisoare modernă pentru femei, în Germania. Totul nu e decât ciment, oţel, sticlă, pentru ca întemniţatele să poată fi supraveghiate mai uşor. Condamnate la muncă silnică, cele mai multe pentru pruncucidere, ele sunt menite să trăiască, uneori toată viaţa, într'o izolare absolută. Chiar în capela temniţei, la rugăciune, sunt instalate astfel ca nici-una să nu-şi poată vedea tovarăşa.

In atelier aceiaş izolare. Cine munceşte conştiincios, are dreptul la câteva mici favoruri: lecţie de cânt, flori sau plante în celulă, cărţi de citit. Dar dincolo de poarta atelierului sunt singure, mereu singure. Chiar şi mâncarea o primesc în celulă, printre gratii. Această izolare a celei care a păcătuit, această a doua închisoare a tăcerii este adevărată ispăşire.

Fotografiile pe care le reproducem în această pagină sunt destul de pitoreşti şi de triste. Iată, de pildă, cuştile în care condamnatele ascultă predica în capela temniţei; iată celula unei condamnate cu purtare bună: pare camera unei gospodine, cu flori, lampă, mobile; cine ar crede că femeia din stânga, cu faţa rotundă şi liniştită, este o ucigaşă, o mamă care şi-a strâns de gât copilul?

Pentru toate aceste femei păcătoase, consemnul liniştei trebue să apese mai greu decât lanţurile. Nici la plimbarea zilnică, în grădina cu poteci şerpuite, ele nu pot vorbi.

* * *

Peste ocean, la Sing-Sing, mentalitatea americană a creat un regim special pentru închisoare.

Consemnul liniştei, mai greu decât lanţurile.

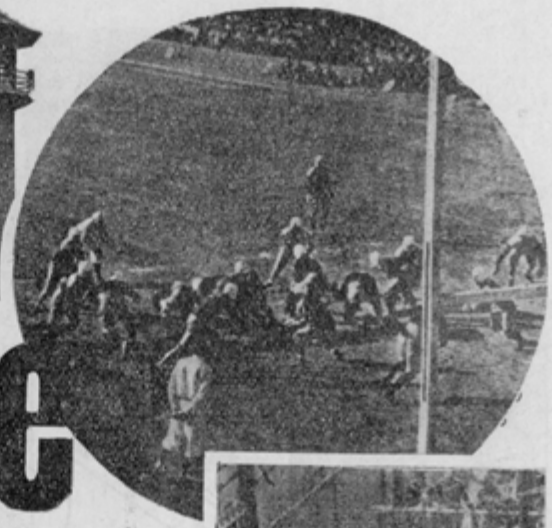

moderne

Pensionarii din Sing-Sing sunt excluşi din societate, dar ca sportivi, ca membri ai frumoasei echipe de foot-bal. Sing-Sing, ei sunt adversari ce merită atenţie şi respect!

In timpul stagiunii sportive, în fiecare Duminecă o echipă americană soseşte la Sing-Sing ca să lupte cu „Oiţele negre" şi sute — adesea chiar mii de spectatori — intră pe terenul de joc al închisorii spre a asista la match.

„Turma neagră" din Sing-Sing — cum s'a botezat singură, ironic, echipa de foot-ball a închisorii — este compusă numai din condamnaţi. Puţine echipe sportive sunt însă mai bine antrenate şi posedă un entuziasm mai puternic decât echipa din Sing-Sing.

E foarte simplu de explicat. După match, echipa „Oiţelor negre" nu se poate distra fără măsură, nu se poate culca târziu, nu poate bea alcool. Tot ce recomandă antrenorii sportivi, se poate pune în practică, cu sfinţenie, la Sing-Sing.

In America, unde disciplina sportivă lasă destul de mult de dorit, echipa puşcăriaşilor din Sing-Sing este mereu în formă şi doar rare-ori este bătută de un adversar.

In fiecare Duminecă, sute de prizonieri asistă la match-uri dintr'o tribună rezervată. O altă tribună este rezervată spectatorilor externi, care plătesc intrarea cu un dolar.

La New-York, Albany şi alte oraşe din jur, se organizează excursii foarte căutate pentru matchurile dela Sing-Sing.

Când vizitatorii intră pe poarta închisorii se face o numărătoare generală; porţile nu se deschid din nou, la sfârşitul match-ului, decât după o altă numărătoare.

Poate că pentru europeni, această necontenită supraveghere, porţile mari de fier şi prezenţa sutelor de gardieni, ar fi elemente care să micşoreze atracţia matchului din Sing-Sing. Pentru spectatorii americani însă, veşnic însetaţi de emoţii, o Duminecă la Sing-Sing e tot ce poate fi mai plăcut...

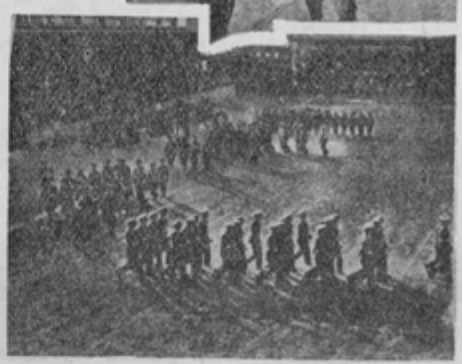

Bacalaureat.

— Ce s'a întâmplat în 1504?
— A murit Ștefan cel Mare
— Dar în 1509?
— În 1509?.. Au trecut cinci ani dela moartea lui Ștefan cel Mare.

Plasatorul de cinema își plimbă logodnica.

— Ți-am spus doar de atâtea ori, să-mi aduci laptele prin ușa din dos!

— Unchiului i-ar veni dambla dacă m'ar vedea...

ÎNTOARCERE

De la răscrucea drumului s'a văzut și satul. Și parcă atunci i-a fost drumarului și gândul la o răscruce. I s'a năruit hotărîrea cruntă care-l adusese până aicea. Sleit parcă de puteri, deodată a poposit, și-a lăsat desagii pe margine de șanț și și-a umplut cu tutun pipa ; chip să-și îndreptățească lui sie-și popasul.

A pufuit de câte-va ori, a scuipat în colb alături, apoi cu pipa uitată stinsă în colțul gurii, a privit lung spre satul spre care atâta drum venise. A privit și îndărăt; s'a întors fără de voie cu gândul la câte îndurase.

Și nădejdea, care-i dase puteri până acum, se făcu tot mai mititică. O taină nouă îl scrijilea pe suflet cu tăișuri de custură ruginită.

S'a gândit apoi să întrebe pe careva și a așteptat drumeții să treacă. N'a așteptat multă vreme. A tresărit curând de un pas, de un cântec.

Venea un băețan cu coasa pe umăr. L'au ajuns doi din urmă. Au trecut toți trei pe lângă dânsul, vorbind nu știu ce în șagă, căci au râs toți, a chiuit unul, apoi râsul tuturor a scăzut depărtat și s'a mai auzit o vreme doar cântecul.

Nu-i oprise în loc să-i întrebe drumarul, cu toate că-i svonise din suflet pân' la gură întrebarea dacă nu cumva între cei cari trecură râzând fără păsare adineauri, unul n'o fi fost Pătruț al lui.

Pătruț pe care l'a lăsat... Oare avea cinci ani Pătruț pe atunci ? Și acu !... Acu dacă a ținut el bine socotelile anilor cari trecuse, ar trebui... Da, firește. Pătruț dacă a trăit, acu e în anii să tragă sorții.

Să tragă sorții, să învârtească coasa. Oare între cosașii de adineauri...

De ce n'o fi cutezat să-i oprească și să întrebe ?

După ce a înfruntat atâtea primejdii, că de multe ori nici un creițar n'a pus pe viața lui, acum când s'a văzut aici la sfârșit — or care ar fi sfârșitul — parcă-i năzare tot o altă spaimă.

Și-și face cruce. De i-ar ajuta Dumnezeu măcar acuma. Satul de colo îi e liman, capăt de pământ. Dincolo doar nu mai e, nu-l mai așteaptă nimica. O besnă în care, dacă i-o fi scris iar, să-și iee drumul...

Se face târziu. Soarele a scoborât dincolo de muchia dealurilor. Vine acu și ciurda de la câmp. Bouarul bătrân și un băețan o adună, o împinge cu joarde lungi, grăbind'o către sat.

O vacă roșcată rămasă în urmă, grea de ugerul cât ciubărul, atinge în mers drumarul, îi lasă în urmă mirosul cald de lapte.

— „Vaca asta... cum seamănă cu juninca Nastasiei ! O fi prăsilă din ea. O fi chiar vaca noastră".

Se pomenește fără de știre zicând „vaca noastră". Dar se bate apoi peste gură ca de un păcat. Ce poate să mai fie al lui după atâta vreme ?

O mai fi ceva în satul, în casa din care a plecat cătană să se războiască cu Rușii ?

Gândise că are să lipsească o lună, două, trei... Și la urmă....

Parc'ar fi fost pe celălalt tărâm. Abia acu s'a întors. Și cât a robit până să se întoarcă !...

Oftează greu. Măcar de ar găsi ceva acasă. Măcar de ar vrea să-l mai cunoască. L'or mai primi așa zdrențos ?

Avea — când a plecat — cinci jugăre de pământ al lui. Le-o mai avea ? S'o mai ție pe aici de asta seamă ?

In sat se înalță fumuri din fie care casă. Și lumina pe câmp a căpătat o față închisă, fumurie.

Drumarul și-a ridicat pe umeri legătura. Are să se facă noapte.

Nu-i vine totuși să grăbească spre casa ce a fost a lui și a Nastasiei. Poate că și truda mersului de atâtea săptămâni l'a ajuns tocmai la ca-

păt, căci abia mişcă — şi nu prea oblu — picioarele. Dar îşi spune apoi — chip de răspuns la teama de mai înainte :

— „Le-oi cere măcar găzduire pentru noapte".

Cum ar fi dus vântul năprazнic un stol de găteje împrăştiindu-le în fie-ce ogradă, aşa s'a dus în satul întreg, dealungul, svoana neaşteptată :

— Auziţi ? S'a întors Pavel acasă !

— ?...

— Pavel de... Al Nastasici. Pavel mortul...

Câteva case mai departe svoana se măreşte cu amănunte, aduceri aminte.

— Iacă n'a fost mort. Când are omu zile... Da zice că-i cărunţit şi-şi trage picioru.

— Fusese puşcat în gleznă. Auzisem. Dar de ce l'or fi dus prizonier tocmai pe acolo ?

— S'a întors taman la coasă săracu !

— Da îl văzuraţi ?

— Eu nu. Il văzu cumnata. Se întâmplase chiar pe acolo. Da zice că-i schimbat ! Că nici Nastasia nu l-a cunoscut întâi.

. . . . . .

Nu l-a cunoscut. N'a vrut să-l cunoască. Stătea pe prag neclintită, parcă îşi păzea din prag casa şi avutul împotriva veneticului din faţa ei.

Mai mult decât venetic. Un strigoi căruia şapte ani îi făcuse toate slujbele morţilor. Şi acu, după ce trecuseră ani încă pe atâţia, ce mai vrea oare mortul ăsta dela dânsa ?

Înţelesese parcă şi drumarul că nu mai are nici un drept.

Cu resemnarea necazului învăţat acu de atâta vreme, se încovoia privind-o umilită.

— Poi văd că nu mă mai cunoşti Nastasie. Ai drept. M'oi fi schimbat cu totu...

Oftă. Nici nu-şi afirmă drepturile, ci abia de stărui sfios şi rugător ca un milog.

— D'apoi atunci... măcar câteva zile, pân ce-oi videa şi eu ce şi încotro.

Nastasia tăcea înainte. Nici vorbă aspră de refuz nu-i venea pe buze, dar nici gest să-l cheme înăuntru nu făcuse. Vedenia neaşteptată parcă o împietrise năbuşindu-i şi înduioşarea milei şi judecata minţii.

Drumarul stătea tot înainte-i. Ii păreau şi lui clipele astea lungi cât ceasurile. Schimbă trudit piciorul, pe care se proptise, aruncă legătura pe umărul celălalt.

— Atunci mă duc Nastasie ? Poi chiar dacă n'aş mai avea nici un drept aicea, nu-ţi ceream nimica de geaba. E vremea muncii acu. Şi tu ştii cât puteam munci eu, Nastasie. Atâta măcar de ţi-ai aduce aminte din vremea aceea când... când ne luarăm.

Scăzu glasul de tot.

Un flăcăiaş veni, trânti zorit poarta. Apoi privi prietenos străinul .

— Ai venit să te tocmeşti la coasă ? Că mâine începem şi noi fânul.

Drumarul privi pe băiat lacom. Se stăpâni să nu-l apuce, să nu-i prindă în mâini umerii, obrazul proaspăt, care mai mult decât al Nastasiei îi aduce aminte de o nevastă tânără, care plângea amarnic, când plecase el — pe poarta asta — catană în război.

O rămăşiţă de îndrăzneală învie atunci într'însul.

— Ca să consumi, trebue să cumperi; ca să cumperi, trebuesc bani; ca să ai bani, trebue să muncesti; ca să muncesti, trebue să găsesti de lucru; ca să găsesti de lucru, trebue să cauţi; ca să...

Lăsă desagii jos iară. Şi spre Nastasia întrebarea lui fu cu mâini întinse ca pentru o rugă de mântuire.

— E Pătru ? Pătruţ pe care l-am lăsat pe atâta ?

Nastasia ridică la gură colţul basmalei.

— Nu, Pătruţ îi dus catană. Aista-i cu care m'ai lăsat grea. Aista-i Gheorghe.

Şi întorsă spre nedumerirea băiatului :

— E tată-tău Gheorghe. Tată-tău mortu. Iacătă. A fost minciună că-i mort. S'a întors acu acasă.

Pentru vorbele : e tată-tău şi s'a întors acasă — drumarul fericit şi-ar fi îndoit genunchii să sărute şi pragul casei lui şi piciorul gol al Nastasiei.

Dar femeia avea acu griji chibzuite. Se întoarse spre băiatul împietrit lângă uşă.

— Ce te cătrănişi aşa ? Crede-i, că e ca omu venit de departe.

L'om premeni că se găseşte. Da tu... du-te şi-ţi vezi de vite.

Se gândi o clipă apoi hotări repede.

— Şi nu mai tocmi pe nimeni pentru coasă. Acu dacă sunteţi doi...

Şi făcu semn drumarului să intre în casă.

Ii puse apoi pe un talger cu ce să-şi stâmpere foamea. Ii turnă şi o ţâr de rachiu într'o cănuţă. Şi privindu-l cum îşi târâie mai greu piciorul stâng i-a spus chibzuită :

— Dacă ai fost puşcat, să ceri să-ţi dee ajutor ca şi la ceilalţi. Că mie acu, dacă te-ai întors acasă...

A clătinat din cap — o ţâr cătrănită — şi-a potrivit basmaua şi a luat găleţile să meargă la muls.

Rămas singur, drumarul a cercetat în jur toate. Parcă vrea să le cunoască, să-şi aducă aminte. Uite icoana afumată cu cununiţa de grâu şi mănunchi de busioc. Uite pe pat cerga miţoasă sub care şi el şi Pătruţ şi Nastasia dormiseră. Şi grinda din capăt o ţâr strâmbă...

Toate-s precum le-a lăsat. Nimic n'ar fi schimbat şi cu toate astea... E casa lui şi nu cutează... Cum n'a cutezat nici pe băiatul lui, adineauri, să-l prindă odată în braţe.

Băiatul lui... Nu i-a zis măcar o vorbă. E drept. Nu-l ştie de tată. Nici nu l-a văzut vre-odată. Alalalt, Pătruţ, poate că şi-ar aduce aminte. Cu toate că şi Pătruţ era numai atâta.

Or cum, l'au primit. E în casa lui. Şi totuşi ceva nu-i lasă bucuria să se resfeţe întreagă. Pare că o teamă încă... E ca şi un om aruncat pe un ţărm de un val. Îi bate inima de spaimă. Şi nu se crede mântuit încă. N'are să-l fure îndărăt valul ?

Ia din talger câte o bucăţică. E bun ce i-a pus Nastasia. Ar trebui să-i fie foame. Şi parcă nu-i mai este.

Gustă din rachiu. Îşi umple pipa... Tresare. Un tropăit grăbit şi uşurel. Două fetiţe desculţe vin grăbite. Dar de cum dau cu ochii de omul străin, fug iar afară. Le aude pe amândouă chemând spre coşare : mamă !

Or fi din vecini ? După chip parcă le-ar cunoaşte, le-ar asemui cu... Nu-şi aduce aminte. I-s turburi şi îndepărtate toate. Truda, rachiul... S'ar întinde să doarmă.

Nastasia intră cu găleţile pline. Pare mânioasă şi se răsteşte cătrănită

la fetițele care-i stau în cale, o prind de fustă.

In gândul drumarului o străfulgerare se înfige ascuțit ca o aschie.

— Ale cui sunt fătuțele Nastasie?

Nastasia nu răspunde. Se duce cu gălețile, întârzie. Apoi își face de lucru la masă. Așează talgere, linguri, o strachină mare.

Fetițele — mai îmblânzite — privesc pe străin. Una s'a apropiat câți-va pași de dânsul.

— A mai micuță îți seamănă, Nastasie.

Și o trage spre el, îi pune mâna pe creștet.

— Ba chiar că amândouă îți seamănă.

Și iarăși repetă cu teamă întrebarea:

— Ale cui sunt fătuțele Nastasie?

In fața sfiiciunei lui sporește îndrăzneala Nastasiei. C'un fel de lipsă de păsare îi spune:

— Poi te dăduseră mort. Era să stau așa văduvă, singură, să mă sbat cu toate? M'o cerut Oprea. Fătuțele sunt ale lui.

Drumarul tăcu. Ce avea să mai spună? A fost aici doar un popas.

Il ia valul îndărăt. Că nici nu are putere să se mai sbată. Se lasă de acum dus.

Și binișor, dădu fetițele la o parte, își ridică desagii. Parcă erau mult mai grei acum. Unde are să se ducă? Soarbe din cănuță picul de rachiu, ce rămăsese, își șterge cu dosul palmei mustățile, obrazul și — furișat — ochii. Apoi împăciuitor și resemnat se întoarce la Nastasia care-l privește acu nedumerită:

— Poi aveai drept Nasatasie. Nici că se putea. Eu încă mă temeam. Prea ar fi fost neașteptat noroc. Și de atâta vreme eu și norocul...

Își svârle hotărît pe umeri desagii.

— Apoi mulțam frumos Nastasie pentru găzduire. De acu mă duc. Și gândesc că ai avut dreptate întâi, când pregetai să-mi dai drumu în casă. Nu se putea să rămân. Vezi bine. Or cum, eu și Oprea...

Nastasia — nedumerită întâi și-a întârziat răspunsul:

— Ba, că poți să rămâi de acu. Unde să te mai duci? Stăi și te hodinește că începi mâine cositu. Că Oprea — fie ertat săracu. — Poi nu ți-a spus nimeni? S'a prăpădit acu-i anu. A bolit mult, că nu-ș ce avea înăuntru. Fusese pușcat și el sub coaste. Și vezi almintrelea nu părea beteag. Da nu mai putea ca mai înainte. Dar la greu nu mai putea nici cât mine. Tocmeam totdeauna om străin la coasă. Și gândeam atunci: cât puteai tu Pavele! Da ce era să fac? Decât singură... Acu s'a prăpădit și Oprea. Mi-a rămas dela el fătuțele și un jugăr de pământ pe coastă. Gândeam adineauri, când fusei la muls: L'am bocit destul pe Oprea, când m'a lăsat văduană. Da știe Dumnezeu drăguțu ce face. Că de nu se prăpădea Oprea atunci și veneai și tu Pavele acuma... Cu amândoi într'o casă... Chiar cununată... Eu știu?... Oare nu s'ar fi supărat domnu părinte?

. . . . . .

Fetițele pare că cunosc acum de când lumea pe omul străin, care ridică pe cea micuță pe genunchi, o sărută ușurel pe creștet între coade.

— Atâta de mare ar fi fost și Marusia mea acuma. Ba nu. Ce spun? Era să fie mai mare. Cealaltă, dacă trăia, era să fie cât fetița asta. Dar n'a trăit nici una. Nu prea trăiau copiii pe acolo. Frig tare, pâine rea și drămuită. Rar care ridica mărișor un copil. Eu gândeam că măcar Marusia... Părea voinică. Da n'a fost chip. Pe urmă s'a prăpădit și măsa. Știi? Imi luasem și eu acolo femee. Dar ast-iarnă am îngropat-o. Și dacă am rămas singur, m'a prins așa un dor de ducă! Nimica nu m'a putut opri. Aș fi înghițit ape, aș fi răsbit prin foc. Și pot zice, că așa a și fost. Au tras după mine, a fost să mă înec! Și iacă-tă tot am ajuns. Și vezi — ziceai bine Nastasie. Știe Dumnezeu drăguțu. Când am prăpădit pe Marusia și pe cealaltă, oi fi scos și eu păcătosu blestem greu din gură. De unde puteam să știu, că găsesc aici două fătuțe crescute gata?

Și ridică pe genunchi și pe cealaltă.

Dar Nastasia se apropie cu dojana:

— Da las-o jos că-i mare!

Și către fetică:

— Feri la o parte că de atâta drum picioarele lui tată-tău...

Fetica însă îi curmă vorba mirată.

— Dar... îi tata?

Și Nastasia dând din umeri:

— Dacă s'a prăpădit Oprea cine să-ți mai fie?

Intră și Gheorghe în casă. Isprăvise cu vitele și-i era foame.

Nu ceru însă. Rămase stâlp lângă ușă mocnind în el o ciudă pentru musafirul străin și totuș stăpân acuma.

Dar Nastasia nu-i băgă de seamă și arătând fetițele pe genunchii drumețului:

— Te uiți Gheorghiță? Apoi tot pe atâta erați și voi. Pătruț și cu tine, când îl luai pe Oprea. Și voi, feciorii lui Pavel, i-ați zis lui Oprea tată. Iar acu fătuțele lui Oprea — se opri, își șterse cu colțul basmalei ochii și isprăvi cu un zâmbet care-i întineri o clipă gura netedă și știrbă de un dinte — acu fătuțele lui Oprea au să-l cunoască și să-i spună lui Pavel tată!

LUCREȚIA PETRESCU

Freamăt nordic

DIN CICLUL „EVUL MEDIU"

Regele danez e dornic să se bată
Și-a pornit spre nord
Cu furtună'n față rece de fiord
Din pustietatea apei ridicată.

Sunt cetăți, acolo, burguri și castele
De prădat și sunt
Și femei cu părul desfăcut în vânt
Ca un sbor de roșii falduri de drapele.

Crivățul e aspru, nesfârșit oceanul
Și e drumul lung;
Gloria și prada însă nu se-ajung
Fără să'nfrunți morții hotărît limanul.

Și urmează-o sută de corăbii pline
Cu seniori superbi
In vioiciunea lor de tineri cerbi
Cu priviri, pe'ntinsul orizont, senine.

Toți vor să se'ntoarcă încărcați de pradă,
Cinste și comori,
Și'nfloresc in ochii lor tulburători
Fragede prințese albe de zăpadă.

N. DAVIDESCU

nu există

„Liniştit ca în somn" este o frază mincinoasă. Cele zece fotografii din aceste pagini, luate fără ştiinţa autorului principal de un psiholog american, arată că în somn, un individ poate fi la fel de frământat ca şi în viaţa de toate zilele.

Cea dintâi fotografie, luată la ora 10,48 seara, înregistrează clipa când omul nostru închide pleoapele spre a se afundă într'un „somn de plumb".

Dar „somnul de plumb" nu există. La ora 11.07, cel adormit începe să se agite puternic şi să-şi schimbe, inconştient, în repetate rânduri, locul de dormit.

În a treia fotografie este ora 12.19 — ora când oamenii culcaţi la 10 dorm mai adânc. Oamenii care muncesc cu creerul au nevoe de un somn mai lung decât cei care muncesc cu braţele, dar toţi ar trebui să doarmă cel puţin opt ore pe noapte.

La ora 1.12, picioarele s'au liniştit. Încetul cu încetul, somnul se sue spre cap. Simţurile adorm n altă ordine: întâi vederea, apoi gustul, mirosul, auzul şi însfârşit pipăitul. Deşteptarea se face în sens invers. În somn, bărbaţii sunt mai agitaţi decât femeile.

Cu muşchii relaxaţi, cu respiraţia înceată şi adâncă, suntem la ora 1.25. Din cauza unei congestii a sângelui în partea corpului sprijinită pe salteа, cel adormit simte nevoia să se mişte. Aparatul cinematografic, fără odihnă, înregistrează 35 mişcări

Un psiholog american a urmărit cu aparatul cinematografic, clipă cu clipă, somnul unui om care pretindeà că doarme liniştit. Iată care a fost rezultatul.

somn liniştit.

diferite : 17 au fost păstrate mai puţin de 5 minute, 5 între 5 şi 10 minute, etc. O singură poziţie a fost păstrată timp de o oră.

La ora 5.10, omul nostru visează. Într'o secundă visează o poveste care i se pare că durează o lună.

La ora 5.20, alte mişcări violente. Să fie o urmare a visurilor ? Somnul : preţios dar al cerului ! Omul poate trăi dormind numai două ore pe noapte, dar îşi poate pierde din cauza aceasta auzul sau capacitatea de a simţi durerea. O săptămână fără somn, ucide un om.

La ora 6.02, alt vis. Nu e nevoe neapărat să fi obosit ca să poţi dormi. Dimpotrivă, mulţi nu pot să doarmă când sunt obosiţi. Insomnia, lipsa de somn, este comună la muncitorii cu creerul şi în 95 % din cazuri se vindecă singură, fără ajutorul medicamentelor sau al medicului.

La ora 6.18, omul nostru ià una dintre cele mai curioase poziţii înregistrate de aparatul cinematografic.

În sfârşit, la ora 7.40, eroul nostru se trezeşte din somn, convins că „a dormit buştean".

Multă lume crede că insomnia duce la nebunie. Greşală. Cei bolnavi de nervi sau atinşi de boli mintale suferă de insomnie, care este deci un efect, nu cauza. S'a dovedit astăzi că alcoolul dă un somn adânc în prima jumătate a nopţii şi mai puţin adânc în a doua jumătate.

Insule cari

Telegramele au anunţat, în cursul acestei veri, că mai multe insule din Pacific, în apropierea Noii Guinee, au dispărut peste noapte în valuri, împreună cu cei câţiva locuitori ai lor. După cinci săptămâni, o parte din insulele dispărute au eşit din nou din valuri, dar cu înfăţişarea complet schimbată de puternice erupţii vulcanice.

Pe geografi, asemenea dispariţii şi reapariţii de insule nu-i sperie. Geografia cunoaşte nenumărate cazuri asemănătoare.

De pildă, cazul insulei Falcon, din grupul insulelor Sonde, care a apărut şi a dispărut de patru ori din 1865 — când a fost descoperită — şi până azi.

In 1928, o expediţie ştiinţifică a vizitat-o şi a trecut-o în hărţi cu forma şi dimensiunile pe care le avea atunci. Doi ani mai târziu, insula dispăruse sub valuri, pentru ca astăzi să fie din nou semnalată la suprafaţă.

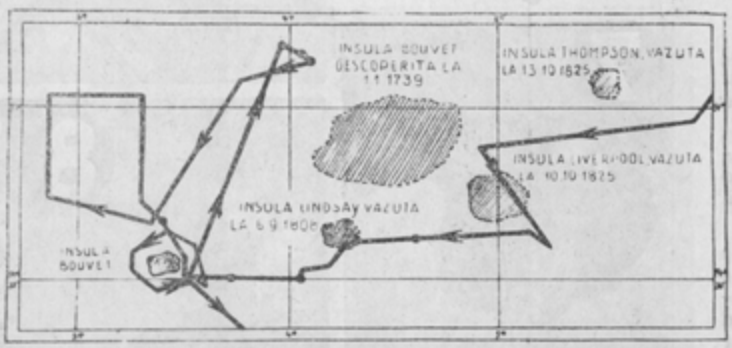

Căutate zadarnic de expediţiile de exploratori, insulele acestea au dispărut fără urmă.

In 1931, Amiralitatea britanică a şters oficial din hărţile ei insula Dougherty, situată în Pacificul de Sud, la 60° latitudine şi 120° longitudine. Descoperită în 1841 de căpitanul Dougherty, ea a dispărut şi a reapărut de trei ori după aceea. Din 1890 şi până astăzi, insula n'a mai reapărut. Amiralitatea, socotind că a aşteptat-o destul,

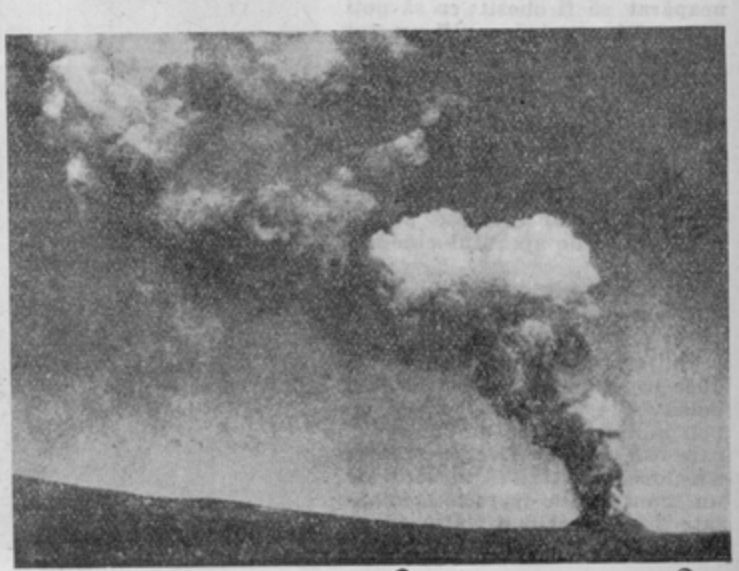

O erupţie vulcanică în plin ocean schimbă adesea indicaţiile hărţilor.

apar și dispar

și-a pierdut răbdarea și a șters-o din hărți.

Una dintre cele mai interesante insule din Pacific este Tarawa, din grupul Gilbert. Ea se află exact pe ecuator și are dimensiuni atât de mici încât hărțile n'ar putea s'o înregistreze nici măcar sub forma unui punct. Acest atol de coral, lung de 30 kilometri și subțire de 2 kilometri are totuș 4000 locuitori. Dar oamenii aceștia trăesc mereu cu frica în sân, de oarece insula se scufundă când într'o parte, când într'alta. Totdeauna, jumătate din ea este sub apă. Faptul este cu atât mai puțin de mirare, cu cât insula nu se află decât cu doi metri deasupra nivelului mării.

O altă insulă curioasă din Pacific, Rapa, a fost vizitată de un englez, Robert Casey, acum câțiva ani. El a găsit în insulă 198 femei și 4 bărbați. „Acești patru bărbați trăesc ca sultanii — scrie Casey — și n'au nevoe să întindă măcar un deget spre a-și duce mâncarea. Când se plâng de arsura soarelui sau de praf, femeile îi stropesc cu apă rece, ca pe niște copii".

Europa nu este nici ea lipsită de insule-fantomă, deși mai puțin interesante decât cele din Pacific. In Letonia de pildă, există pe lacul Ilfung o insulă care apare și dispare în fiecare an: iese la lumină primăvara și dispare toamna. Țăranii îi spun „Insula Dracului" și cosesc iarba de pe suprafața ei cu teamă.

Explicația fenomenului este simplă. Insula aceasta este un fel de balon plutitor. Golurile sunt umplute cu o vegetație ce produce gaze, din cauza căldurii verii. Gazele acestea fac să plutească insula.

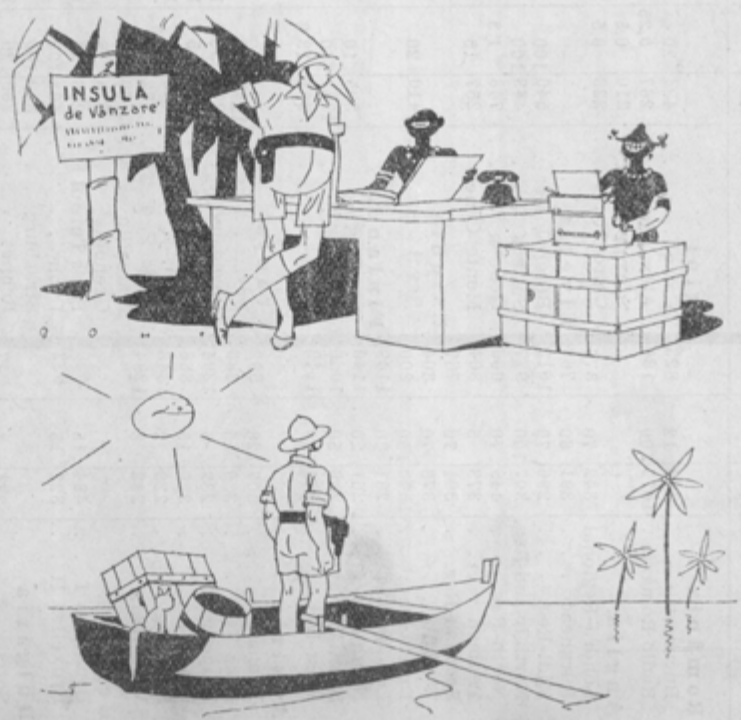

Staţiunile principale de emisiune din Europa

STAŢIUNILE	Unda	kW	kHz
România			
Bucureşti . . .	364	12	823
Radio România .	1875	100	160
Anglia			
Londra-Regional	342	70	877
Burghead . . .	391	60	767
Midl-Reg. . . .	296	70	1013
North Irland-Reg.	307	100	977
North-Reg. .	449	70	668
Penmon	373	5	804
Scottish-Reg. .	391	70	767
West-Reg. . . .	373	70	804
Droitwich . . .	1500	150	200
London-Nat. . .	261	20	1149
North-Nat. . . .	261	20	1149
Scottish-Nat. . .	286	50	1050
West-Nat. . . .	261	20	1149
Austria			
Wiena	507	120	592
Graz	339	15	886
Klagenfurt . .	232	5	1294
Linz	339	15	886
Salzburg . . .	223	2	1348
Vorarlberg . .	232	5	1294
Belgia			
Bruxelles I . .	484	15	620
Bruxelles II . .	322	15	932
Bulgaria			
Sofia	354	1	847
Varna	235	2	1276
Stara Zagora . .	214	2	1402
Cehoslovacia			
Praga	470	120	638
Bansca Bystrica	765	30	392
Brno	325	32	922
Kosice	259	10	1158
Mor-Ostrava . .	369	11,2	1113
Praga II	249	5	1204
Bratislava . . .	289	13,5	1004
Danemarca			
Kopenhaga . .	255	10	1176
Kalundborg . .	1250	75	240

STAŢIUNILE	Unda	kW	kHz
Egipt			
Cairo	484	20	620
Alexandria . .	267	0,25	1122
Alexandria II .	210	0,5	1429
Cairo II	223	0,5	1384
Elveţia			
Beromünster .	540	100	556
Sottens	443	100	677
Geneva	748	1,3	401
Monte Ceneri .	257	15	1167
Estonia			
Reval	410	20	731
Finlanda			
Helsingfors . .	335	10	895
Lahti	1807	150	166
Wiborg	569	13,2	527
Franţa			
Paris	1643	80	182
Bordeaux . . .	279	30	1077
Montpellier . .	224	5	1339
Nisa	253	60	1185
Paris P. T. T. .	432	120	695
Marseille . . .	400	120	749
Grenoble . . .	515	15	583
Paris Turnul Eif.	206	20	1456
Lyon	463	100	648
Strasburg . . .	349	100	859
Rennes	289	120	1040
Lille	247	60	1213
Toulouse Pyr. .	387	120	776
Limoges	335	60	895
Paris Poste Par.	313	60	959
Toulouse . . .	329	60	913
Bordeaux-S.-E. .	310	30	968
Radio C. d'Azur	235	27	1276
Lyon	215	25	1393
Radio Cité . . .	281	10	1068
Radio Normand.	269	10	1113
Rueil Malmaison			
Germnia			
Berlin	357	100	841
Breslau	316	100	950

STAŢIUNILE	Unda	kW	kHz
Germania			
Gleiwitz . . .	244	5	1231
Görlitz	244	5	1231
Frankfurt . . .	251	25	1195
Freiburg . . .	251	5	1195
Kassel	251	1,5	1195
Koblenz	251	2,5	1195
Trier	251	2	1195
Hamburg . . .	332	100	904
Bremen	226	1,5	1330
Flensburg . . .	226	0,5	1330
Hannover . . .	226	1,5	1330
Magdeburg . .	226	0,5	1330
Stettin	226	1,5	1330
Königsberg . .	291	100	1031
Königsberg II .	223	2	1348
Danzig	230	0,5	1303
Deutschlandsen.	1571	60	191
Köln	456	100	658
Leipzig	382	120	785
Dresden	233	0,25	1285
München . . .	405	100	740
Nürnberg . . .	237	2	1267
Saarbrücken . .	240	17	1249
Kaiserslautern .	210	1,5	1429
Stuttgart . . .	523	100	574
Irlanda			
Athlone	531	100	565
Cork	242	1	1240
Italia			
Roma	421	50	713
Bari	283	20	1059
Bari II	221	2	1357
Bologna	245	50	1222
Milano II . .	221	4	1357
Napoli	272	1,5	1104
Milano	369	70	814
Bolzano	560	20	536
Florenţa	492	20	610
Genua	304	10	986
Triest	263	10	1140
Turin	263	7	1140
Palermo	531	3	565

STAŢIUNILE	Unda	kW	kHz
Jugoslavia			
Zagreb	276	0,75	1086
Belgrad	437	20	686
Lubliana . . .	569	5	527
Letonia			
Riga	238	10	1258
Kuldiga	272	50	1104
Madona	515	50	583
Norvegia			
Oslo	1154	60	260
Aalesund . . .	1186	10	253
Bodö	353	10	850
Finnmark . . .	864	10	347
Fredrikstad . .	415	1	722
Stavanger . . .	353	10	850
Tröndelag . . .	477	20	629
Tromsö	1065	10	283
Olanda			
Hilversum I . .	1875	50	160
Hilversum II .	301	20	995
Koortwijk . . .	1875	100	160
Polonia			
Varşovia . . .	1339	120	224
Kattowice . . .	396	12	758
Cracovia . . .	293	1,7	1022
Lwow	377	50	795
Lodz	224	2	1339
Posnan	346	16	868
Thorn	304	24	986
Wilna	560	50	536
Suedia			
Stokholm . . .	426	55	704
Boden	765	10	392
Falun	276	2	1086
Gotenburg . .	319	10	941
Hörby	265	10	1131
Motala	1389	150	216
Östersund . . .	726	10	413
Sudsvall . . .	499	10	601
Ungaria			
Budapesta . . .	549	120	546
Budapesta II . .	834	20	359

SIGHIŞOARA

Foto Arh. A. PETIT

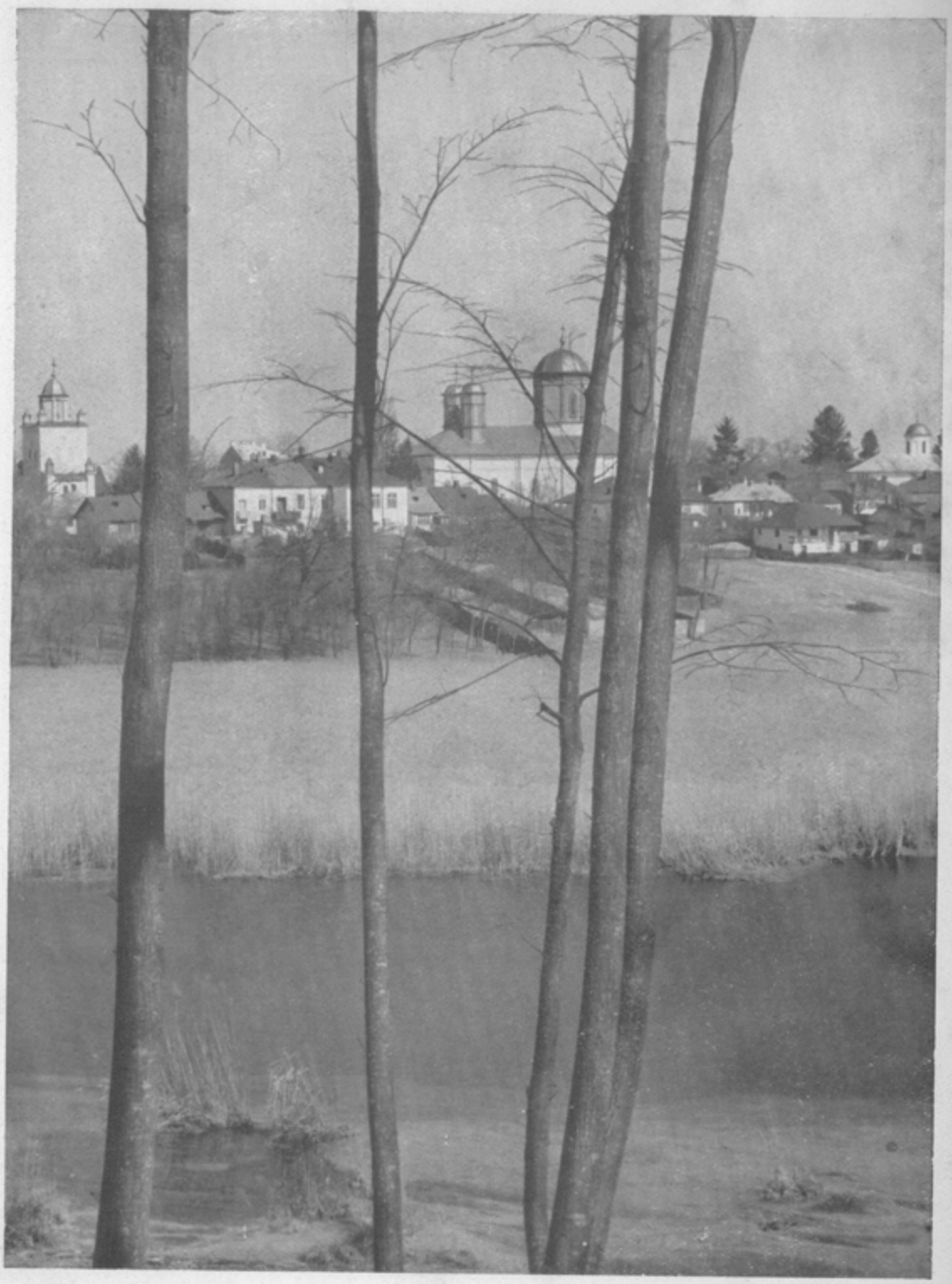

MĂNĂSTIREA PASĂREA

Foto Arh. A. PETIT

dramele mărilor
Victimele naufragiilor și eroii salvărilor.

In fiecare an nenorocirile pe apă se numără cu sutele, cu toate rugăciunile atât a celor dela uscat pentru „cei cari călătoresc pe ape", cât și a celor cari cutreeră mările și oceanele.

E drept că, grație măsurilor ce se iau la bord și a celor dela uscat pentru salvarea naufragiaților, numărul naufragiilor și al vieților pierdute e din ce în ce mai mic, cu toate că acela al vapoarelor crește. Totuș, în lupta cu elementele, încă de foarte multe ori omul e cel învins.

Astfel anul trecut statisticile au înregistrat 199 de vapoare pierdute. Cari sunt cauzele? Răsturnări în larg, ciocniri cu alte vapoare, incendii, puneri pe uscat, explozii. Din cele 199 vapoare, 75 au naufragiat la coastă, 71 în plină mare, 16 prin abordaj, 13 au fost abandonate, 12 incendiate și 12 dispărute fără urme.

In cele ce vor urma vom desfășura în fața cititorilor câteva din dramele mărilor, încheind cu creștinismul marinarilor, adică cu opera de salvare.

S. O. S. o dramă ce se vede cu... urechile

Pe vremuri, când nu existau nici societăți de asigurare, nici faruri, nici telegrafia fără fir, multe din dramele mărilor rămâneau necunoscute.

„Perdută fără nici o știre" era formula cu care se încheia zadarnica așteptare de luni sau ani a corăbiei plecate și ajunse în fundul cine știe cărei mări. Chiar în limba noastră se spune și azi de unul amărît: „pare că i s'au înecat corăbiile".

Azi însă, grație celui dus la locul de veci chiar anul acesta, mulțumită lui **Marconi**, care a reușit să lege cu uscatul prin căile nevăzute ale văzduhului, pe cei plecați în largul oceanelor, se poate ști, se poate urmări cu urechile toată zguduitoarea desfășurare a unei drame maritime.

Stai liniștit la postul tău, cu casca la ureche, și cauți a distinge din hărmălaia de convorbiri ce se încrucișează între sutele de vapoare, semnalele stației cu care ești în legătură. E tot una ca și cum plimbându-te pe stradă, din toate convorbirile vecinilor, ești atent numai la glasul celui cu care conversezi.

Deodată urechea prinde un S. O. S., — trei puncte (s), trei linii (o), trei puncte (s) — în limbaj Morse. Semnalul se repetă. Ca prin farmec, ca la o poruncă, tot văzduhul amuțește, toți întrerup transmisiile și numai urechi așteaptă urmarea.

Cel care a dat alarma începe: „Vaporul X, pe longitudine Y și latitudine Z, în pericliune". Stațiile mai puternice dela uscat repetă semnalul și locul dramei. Tăcerea continuă. Deodată se prinde semnalul altuia, — sau altor vapoare cari sunt mai în apropiere și vestesc că se îndreaptă cu toată viteza spre locul sinistrului.

S. O. S. Ne scufundăm!

Dela cel în primejdie, până ce apa nu intră sau focul nu cuprinde şi cabina telegrafistului, curg rapoartele. „Apa intrat în magazia No. 1", „Apa spart peretele şi pătrunde în magazia 2", „lăsat bărcile la apă", „vasul încă pluteşte", „căldarea făcut explozie", etc., etc. Ceilalţi ascultă tremurând, asistă *cu urechile* la desfăşurarea cinematografică a dramei, regretând că nu sunt ei cei cari să fi putut alerga în ajutor. Căci nimeni ca marinarul nu e mai săritor la nenorocire şi mai necăjit când nu poate sări.

Iar cei cari au avut acest noroc, nu stau să'ntrebe pe cel care a cerut ajutor de ce naţie este ori cât plăteşte. Chiar în timpul războiului au murit marinari francezi şi englezi sărind în ajutorul naufragiaţilor germani.

Şi acum să vedem în câte chipuri şi din ce cauze se pot înregistra asemenea drame.

Răsturnări

Nu rare ori vasul e înghiţit de valuri, după ce a fost răsturnat. Cazuri s'au întâmplat şi la noi, pe Dunăre, din cauza proastei încărcări a mărfurilor. Câtă vreme marea e liniştită, se poate merge şi cu o albie. Dar dacă încărcătura nu este astfel aşezată ca centrul de plutire al vasului să fie deasupra centrului de greutate al navei + încărcătura atunci dispare stabilitatea.

Un val înclină vasul pe o coastă, şi acesta nu mai are puterea a se pleca în bordul celălalt, ca după câteva legănări să revină orizontal. Al doilea val îl apleacă şi mai mult, apa începe a pătrunde şi nava se răstoarnă.

La noi au fost pe Dunăre câteva naufragii, fiindcă pasagerii au stat pe puntea de sus, în loc să stea jos. La prima înclinare, vasul s'a dat peste cap. Experienţa o poate face oricine într'o barcă: dacă stă cuminte jos, cu o bărcuţă cât de mică nu are a se teme de naufragiu. Dacă stă în picioare, răsturnarea e sigură la cea mai mică înclinare. Morala: *„In barcă staţi jos"*.

Uneori încărcătura e normală, dar pasageri imprudenţi lasă noaptea ferestrele deschise pentru aerisire. La o înclinare mai mare nava se apleacă, apa intră pe ferestre, stabilitatea se distruge şi naufragiul e gata.

Aşa s'a înecat vasul-şcoală german NIOBE la 26 Iulie 1932, în câte-va secunde, cu 69 ofiţeri şi elevi. Pe un vânt puternic, pe când un *bord* (o jumătate din echipaj) lucra în catarge să micşoreze velatura, şi altul era la teorie în cazarmă, o rafală a culcat vasul pe o coastă, apa a năvălit pe ferestre şi corabia s'a dat peste cap. După 30 secunde de plutire cu fundul în sus, s'a scufundat.

Morala: *„Ori cât ar fi de cald în cabină şi de calm afară, nu deschideţi fereastra. In cel mai bun caz riscaţi să vi se ude bagajele ori să faceţi un duş, dar puteţi primejdui chiar siguranţa navei!"*

Ciocniri

Pe vreme bună, limpede, chiar pe furtună, ciocnirile între vase sunt imposibile. Un regulament internaţional care cuprinde doar 29 articole pe care ori ce marinar trebue să le ştie ca pe „Tatăl Nostru", evită abordajele.

Naufragiu! Pasagerii încinşi cu centurile de plută sar la bărcile de salvare.

In primul rând, noaptea navele poartă anumite lumini după care se poate determina natura lor şi drumul urmat. Corăbiile poartă o lumină *roşie* vizibilă numai înainte şi lături în *babord* (stânga) şi una *verde* în *tribord* (dreapta). Vapoarele, pe lângă luminile corăbiilor, mai poartă un felinar *alb* la catargul din prova şi altul tot alb, aşezat ceva mai sus, la cel din pupă. Se cunoaşte astfel dacă e vorba de o corabie sau un vapor.

Apoi, în caz de încrucişare vaporul ocoleşte, iese din drumul corăbiilor. Dacă e vorba de două vapoare, cel care a văzut roşul altuia e dator să ocolească. Dacă vede verdele celuilalt îşi vede de drum fără a se sinchisi.

Aceste reguli sunt principiale, — iar marinarii noştri, imitând pe cei străini le-au strâns în următoarele versuri:

Drept în prova de-i vedea
Roş şi verde, nu-i belea,
Ia-o'ncet la dreapta ta
Cătând roş a-i arăta!
Când la dreapta roş zăreşti
Tu din drum să te fereşti.
Iar la stânga de vezi verde
Mergi'nainte, nu te pierde
Verde'n verde, roş în roş
Drumu-i bun din moşi strămoşi..
Iar de-i ceaţă, zic cei vechi,
Fluer, ochi şi opt urechi;
La'ndoială încet ş'apoi
De-i bucluc, stop şi'napoi!

Atunci cum de se mai întâmplă ciocniri în larg, — 75 din 199 naufragii într'un an?

Trei sunt cauzele:

1) *Ceaţa*, marele duşman al marinarului. Ceaţa leagă la ochi, şi cu toate semnalele fonice prevăzute de aceleaşi regulamente, vasele se pot apropia atât de mult încât să se ciocnească.

2) *Neglijenţa:* unul din felinare se poate stinge şi nava devine un derelict, un vas fantomă. Din această cauză eram să tai o corabie în Marmara: nu avea felinare. Noroc să era lună şi am văzut-o la timp. Apostrofat cu megafonul, căpitanul turc mi-a arătat luna strigând *„coşcogea fanar, bre!"*

3) *Aprecierea greşită* a drumurilor.

Ciocnirea între cuirasatele engleze „Victory" şi „Comperdown" s'a datorit greşitei aprecieri a amiralului şef, cu toate că i s'a atras atenţiunea. „Comperdown" s'a scufundat într'un minut şi jumătate cu 700 oameni!

4) *Intenţionat*, — când vasul e vechi dar bine asigurat şi armatorul preferă să piardă nava, ca apoi cu banii asigurătorului sau abordorului să-şi facă unul nou.

Vase fantomă
Gheţari

Dacă vasele cu luminile de drum în regulă se ciocnesc, — cu atât mai mult când unul din ele e fără lumini. Se poate? Da, cum se'ntâmplă cu *vasele fantomă*.

Dar mai există?

Sunt atât de multe încât serviciul hidrografic american publică hărţi lunare cu poziţia lor, după indicaţiile vapoarelor cari le-au întâlnit, văzut şi ocolit.

Sunt navele părăsite cari plutesc în voia vântului şi curenţilor.

In 1927 corabia americană MAURICE THURLOW a fost aruncată pe coastă şi evacua-

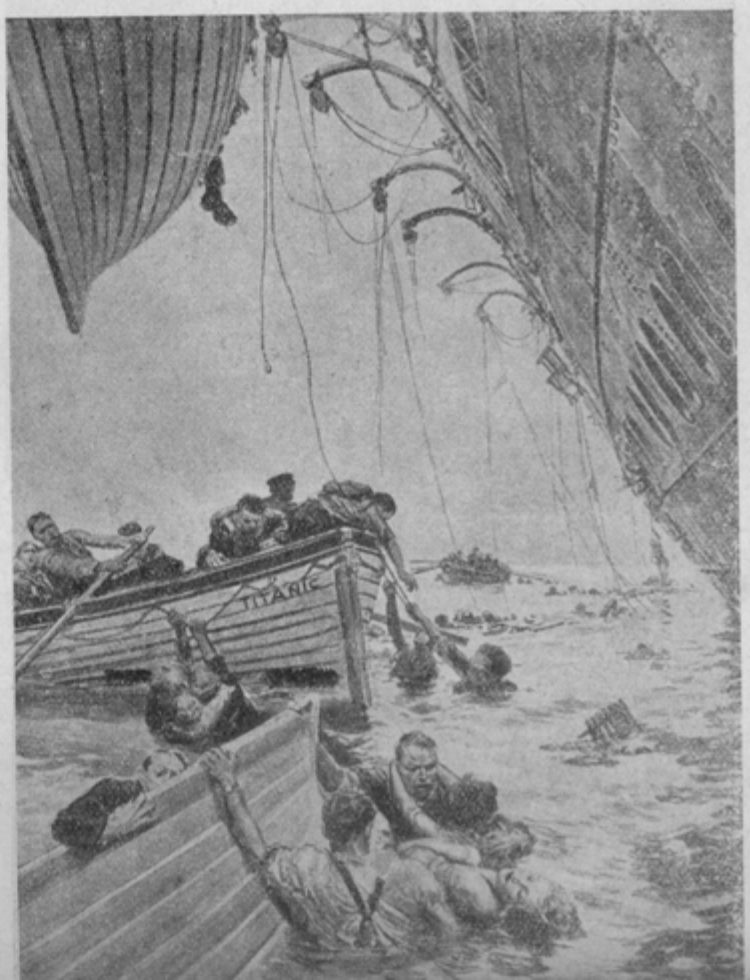

Pasagerii de pe „Titanic" sar în apă şi sunt pescuiţi de bărcile de salvare.

tă de echipaj. A doua zi.. nu mai fu găsită. De atunci rătăceşte în Atlantic şi vai de vaporul care-i va tăia drumul!

Un altul, BAYCHINNO plecat din Vancuver, a fost prins de gheţuri. Cerând ajutoare, mai multe avioane au adus provizii şi au luat la bord 20 oameni din echipaj. Avioanele întorcându-se spre a salva şi restul de 60 oameni, i-au găsit instalaţi în bordee de ghiaţă pe un gheţar, dar vaporul... dispăruse. De atunci rătăceşte prin Pacific.

Tot un fel de vase fantome sunt *gheţarii*, munţi de ghiaţă ce pornesc dinspre Nord spre Sud. Prezenţa lor e denunţată de răcirea bruscă a apei şi de ivirea neaşteptată a ceţei.

De un *iceberg*, cum li se mai zice, s'a ciocnit acum 25 ani transatlanticul TITANIC, care s'a scufundat într'o jumătate de oră cu 700 persoane.

Eşuări

Cu toate busolele *compensate* spre a fi ferite de înrâurirea fierăriei bordului, cu toate farurile cari arată locurile primejdioase,—totuşi nenumărate sunt şi eşuările. Cauza în totdeauna, — afară de neglijenţă, — este duşmana marinarilor: *ceaţa* sau ceva apropiat: viscolul cu zăpadă ori ploae orbitoare.

O mică deviaţie care n'a putut fi controlată, un curent şi nava a eşit din drum, a fost împinsă la coastă.

Pe o asemenea vreme s'a pierdut la noi vaporul METEOR la capul Şabla, IMPARATUL TRAIAN la Agigea, — fără a mai vorbi de alte eşuări fără urmări tragice.

Una din cele mai zguduitoare drame maritime s'a petrecut la 17 Iunie 1816. Fregata „Meduse" plecase din Franţa pentru Senagal cu 400 oameni la bord şi din cauza neglijenţei se pune pe uscat pe bancul Arguin. Neputându-se salva, nici anunţa prin T. F. S. după ajutor, se evacuează echipajul în bărci şi pe o plută cu 150 oameni. Bărcile trag câtva timp pluta la remorcă, pe urmă o părăsesc, pentru a ajunge mai de grabă la mal. O furtună se deslănţui, care târî pluta în larg, răsturnă provizia uscată, măturâ câţiva nenorociţi, alţii se îmbătară cu romul din butoaele ce susţineau pluta. A patra zi începu chinul foamei şi al setei; mulţi înebuniră şi se aruncară în apă. A cincea zi mai supravieţuiau 20 din 150, cari se hrăniră la început cu cadavre, apoi începu masacrul. Răniţii fură aruncaţi în apă, ca să nu mai consume. După o lună de groază, o altă corabie mai găsi 12 supravieţuitori, — din cari în port nu au ajuns de cât 6.

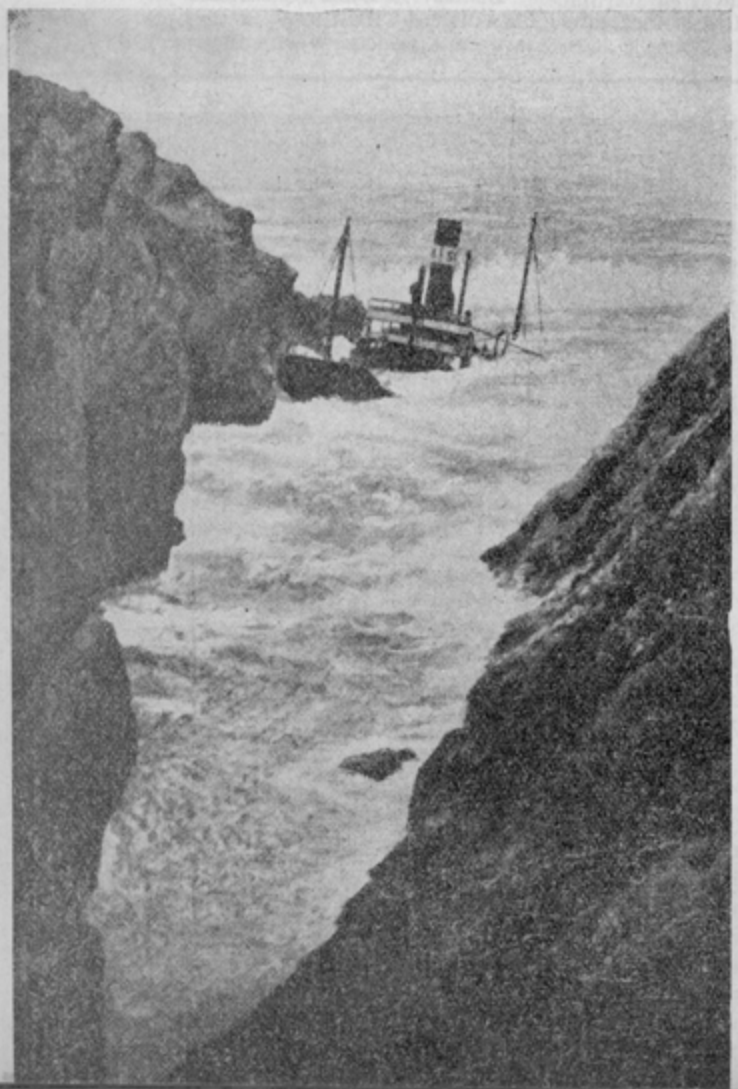

Vapor naufragiat la coastă.

Incendii

Foc! O singură silabă, două consoane şi o vocală, şi totuşi.. câtă groază când se aud. Dar mai ales la bord, unde scăparea din pârjol însemnează moarte prin înec ori între fălcile rechinilor, iar încercarea de stingere cu apă însemnează scufundarea vaporului!

Citâm doar două cazuri mai recente:

Hula, vântul, curentul, vor sparge corabia şi-i vor prăbuşi catargele !

Georges Philippar, unul din cele mai moderne nave din lume, ia foc din cabina unui pasager şi incendiul se întinde atât de repede, că nici nu a mai fost timp să se dea alarma ca pasagerii să sară în bărcile de salvare. Telegrafistul abia are timp să dea câteva semnale S. O. S. în mijlocul flacărilor, de care scapă cu grave arsuri. Doar uriaşa flacăre atrage vapoarele cari reuşesc a salva câteva sute de pasageri. Alţi 50 sunt însă carbonizaţi în cabine, iar vaporul—torţă—s'a scufundat.

Un alt incendiu recent (1933) a distrus pe ATLANTIC, unul din cei 12 giganţi ai oceanelor în Marea Mânecii. Căldura rugului era atât de mare că navele de salvare nu se puteau apropia spre a scoate pe cei 228 de oameni din flacări.

Cauza incendiului se bănueşte a fi fost o mână criminală sau un scurt circuit. Pompele fură puse în funcţiune, 127 de stingătoare împroşcau, dar pereţii de lemn îmbibat cu lac, covoarele, mobilele, izolantul cablurilor înteţeau focul. După 8 ore de luptă, se dădu ordinul de evacuare, cu toate că vasul era înclinat şi pereţii înroşiţi. Unele şalupe se răsturnară, mulţi săriră în apă,—doar personalul maşinilor rămase la datorie, acoperit de o saltea de jăratec ce se întindea ca o piatră funerară. Ultimul sări în apă comandantul!

Nu e locul a arăta aci cauzele incendiilor şi mijloacele de stingere. Le enumărăm numai:

Neglijenţă, — călătorul fumător nu stinge chibritul, mai ales cel de ceară, când îşi aprinde ţigara. Pleacă pe punte şi în urma lui jelanie.

Scurt circuit, firele fiind trecute pe sub placaje de lemn răşinos uscat şi vopsit cu substanţe cari joacă rol de chibrit.

Atentat. Aprinderea spontană a unor anumite mărfuri. Pentru prevenire sunt detectoarele de incendiu, fumivore sau electrice, care previn pe ofiţerul de cart de orice fum sau supraîncălzire în compartimenţe; pompe puternice, depozite cu gaze stingătoare, stingătoare portative.

Explozii

Exploziile pot proveni fie dela căldări, — „au sărit căldările în aer", — mai ales în vechime când construcţia nu era supusă unor reguli severe ca acum şi supapele de siguranţă, manometrele, erau socotite ca accesorii nefolositoare.

Uneori intervine o mână criminală, un concurent care im-

Ultimii supravieţuitori de pe pluta „Meduzei".

barcă printre mărfuri o maşină infernală sau introduce pulbere în blocurile de cărbuni.

Mai sunt şi exploziile venite din exterior, mai ales în timp de războiu, fie că nava isbeşte o mină, fie că primeşte plocon torpila ori obuzul unui submarin.

In acest chip au fost scufundate mii de vapoare, — într'o singură lună din 1917 s'au dat la fund 1.600.000 tone. Cel mai impresionant dintre dezastre a fost scufundarea a trei crucişetoare engleze de un singur submarin german într'un sfert de oră şi darea la fund a transatlanticului LUSITANIA, care a provocat intrarea în războiu a Statelor-Unite.

Prevenirea sinistrelor

Inainte de a vorbi de mijloacele de salvare după naufragiu, să ne urcăm pe un vapor şi să vedem ce măsuri se iau pentru preîntâmpinarea dezastrelor.

Compartimentaj. Pentru ca apa să nu pătrundă în tot cuprinsul navei, ea e împărţită în compartimente dese, cari se despart unele de altele cu uşi etanşe, astfel ca apa să rămână localizată numai în celulele invadate. Cine a văzut filmul „Istoria se scrie noaptea", şi-a putut da seama cum vaporul nu s'a dus la fund graţie compartimentării.

Limita de încărcare, fixată pentru fiecare ocean şi sezon de constructor, prin linii vizibile în afara bordului.

Controlul organelor speciale atât pentru a nu lăsa să plece un vas supraîncărcat, cât şi pentru o cât mai bună aşezare a mărfurilor.

Lumini de poziţie astfel ca noaptea să se poată şti în ce direcţie merge o navă, dacă e cu aburi sau cu vele şi stabilirea unor reguli de drum despre care am vorbit.

Semnale fonice în caz de ceaţă, — combinate în ultimii ani cu semnale radiofonice, radiogoniometre şi noctovizoare.

Bărci de salvare dealungul bordului, astfel instalate ca să poate fi lăsate la apă oricare ar fi înclinarea vasului. Pe lângă acestea mai sunt *centurile de salvare* individuale, colacii de salvare, plutele.

Corabie incendiată în faţa portului Constanţa.

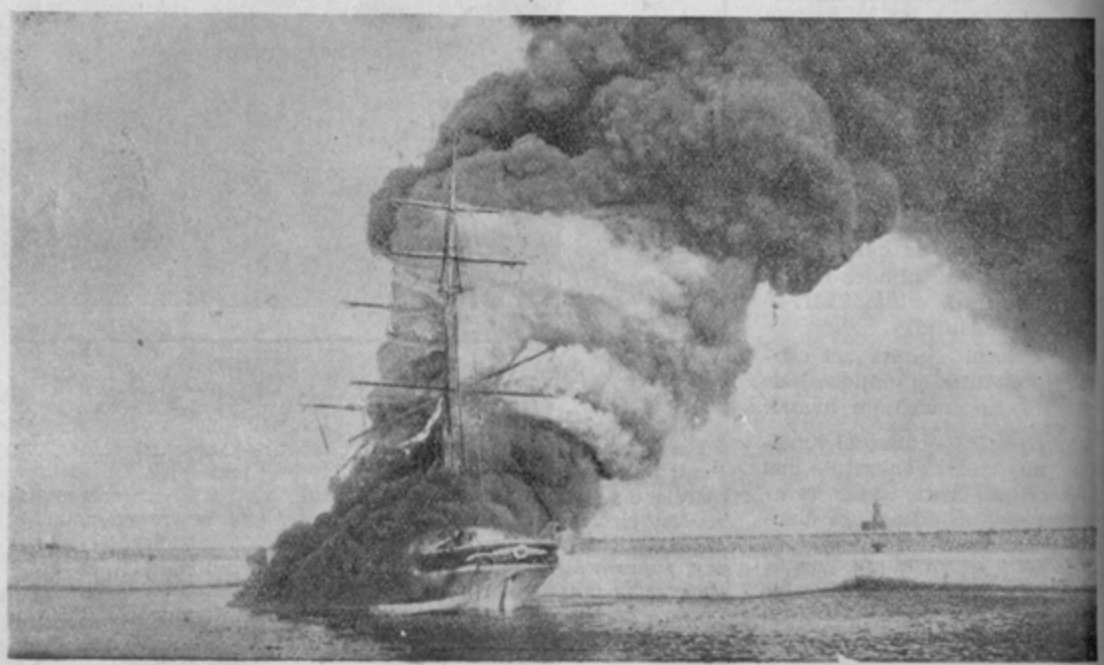

T. F. S. care să lanseze semnalul de alarmă S. O. S., — în alfabetul Morse ... — — — ... *„Save ours souls"*, — (salvați sufletele noastre) sau *„Salvați oamenii sinistrați"* pe românește.

Mijloace de salvare

„Fă altuia ceiace vrei să-ți facă ție altul", poruncește Sfânta Evanghelie.

Fără a avea bisericuță la bord, marinarul e în primul rând credincios și creștin. Și toți astfel cei cu marea'n suflet. A salva dela moarte, chiar cu riscul vieții, un semen care se sbate în ghiarele morții, e pentru marinar o datorie și un sacrificiu.

De aceia, pe lângă măsurile de prevedere cari se iau la bord, toate coastele țărmurilor, în special cele mai „deochiate" sunt prevăzute cu stațiuni de salvare gata a sări în ajutorul celor în primejdie pe apă.

In vechime, chiar în evul mediu, tot ce arunca marea la țărm, — lucruri și oameni — devenea proprietatea celui ce stăpânea țărmul, care în cazul cel mai bun, pretindea o despăgubire pentru „stricăciunile aduse coastei". Uneori naufragiile erau provocate: se legau felinare de coarnele boilor puși pe vreme furtunoasă să se plimbe de-alungul coastelor. Navele prinse de furtună credeau că acolo sunt altele la ancoră și puneau capul drept spre... naufragiu. Am avut și noi acești „pilleurs d'epaves" la Sulina.

Contra acestor procedee barbare s'a ridicat biserica creștină și mai târziu oameni de inimă au înjghebat asociații cari să vină în ajutorul naufragiaților, mână în mână cu statul care a instalat pe coaste faruri, balize, geamanduri, radiofaruri, etc.

Vaporul „Atlantique" în flăcări.

Semnalul l-a dat Anglia, a cărei *The Royal National Lifeboat Institution* (Așezământul regal național de bărci de salvare) s'a întemeiat în 1824. A mers greu la început, ne fiind încă bine studiat tipul bărcii de salvare, care trebuia să în-

Nava spital „Anglia" torpilată la 17 Noembrie 1915 de un submarin german.

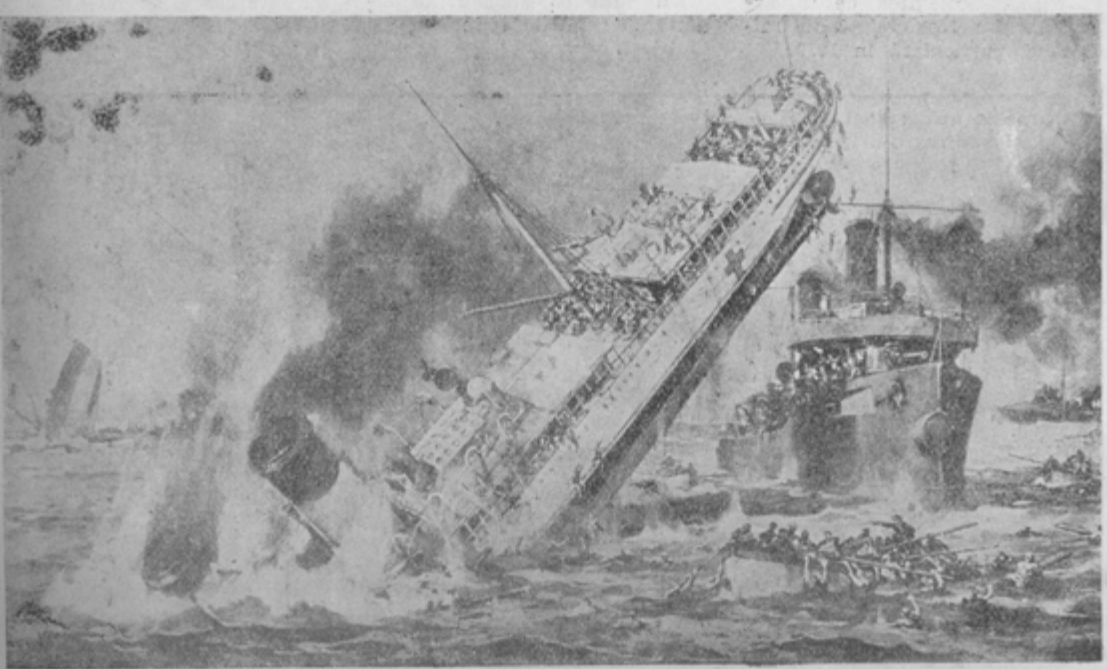

frunte orice mare, să se răstoarne greu şi odată răsturnată să revină singură în poziţie normală.

Azi Asociaţia e încurajată de tot poporul, care dela Rege până la cel mai umil cetăţean dă câte un shiling pe an. Ea a salvat în 100 de ani 65.000 de persoane şi cheltueşte anual 250 mii lire sterline (200 milioane lei). Numărul membrilor e de 500.000 iar fondul de rezervă e de 112 milioane lire, — circa 60 miliarde lei.

In *Franţa*, cu aceleaşi greutăţi au luat fiinţă în 1829 diferite societăţi locale, reunite din 1864 în *„Société Centrale de Sauvetage des Naufragés"* din iniţiativa pictorului *Th. Gudin*, al cărui frate pierise într'un naufragiu, — salvând dela înfiinţare peste 40.000 de persoane.

După ele toate statele maritime şi-au înzestrat coasta cu staţiuni de salvare, operă de cel mai înalt creştinism, fiindcă de multe ori cad victime chiar cei cari sar în ajutorul semenilor lor în primejdie.

Rusia. Societatea de salvare maritimă a fost creiată din iniţiativă particulară în 1872.

La 1914 dispunea de 800 bărci, 2 nave de patrulare şi 1000 aparate de salvare.

In 44 ani, a salvat 25.000 oameni. Revoluţia a distrus opera salvării. In 1918 guv. sovietic a reluat reorganizarea operei de salvare, considerând-o ca o datorie de onoare pentru Stat şi depinzând de M. Comunicaţiilor, — alocând în 1926 peste 700.000 ruble, iar în 1928, 650.000 ruble.

Azi Rusia are 120 staţii de salvare.

Japonia. Societatea de salvare japoneză, creiată din iniţiativă particulară şi pe cont propriu, dispune azi de 600 posturi cu 500 bărci şi 2500 aparate de salvare.

Guvernul a alocat dela 1925-1930, peste 2 mil. yeni. In ultimii 3 ani s'au salvat peste 8000 oameni.

Societatea cuprinde 300.000 membri.

Danemarca. Creiată în 1847, din ordinul guvernului care a constituit un prim fond de 5000 gulzi, dispunea în 1851 de 20 staţiuni de salvare.

Azi sunt 62 staţiuni dispunând de 16 şalupe motoare şi 15 bărci.

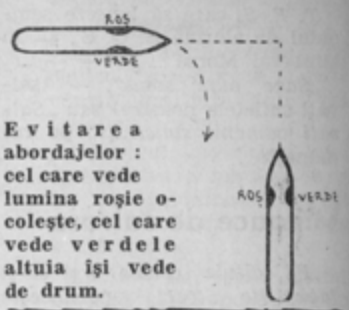

Evitarea abordajelor : cel care vede lumina roşie o-coleşte, cel care vede verdele altuia îşi vede de drum.

Fondul pentru primele şi recompensele care se dau echipelor de salvare dispune de 200 mii de coroane.

St.-Unite. Pentru cele 10.000 mile de coastă maritimă sunt 217 posturi de salvare, din care 193 pe coasta Atlanticului, 20 pe coasta Pacificului şi 62 pe malurile Marilor Lacuri.

Soc. de salvare a fost creiată în 1848, în urma unei ordonanţe a Congresului American, care a alocat un prim fond de 50000 dolari.

Pe lângă Soc. de salvare mai funcţionează şi „Societatea umană Massachusetts" care construeşte casele de refugiu şi asistenţă pentru marinarii naufragiaţi.

Lăsarea la apă a unei bărci de salvare, adusă la locul naufragiului pe cărucior.

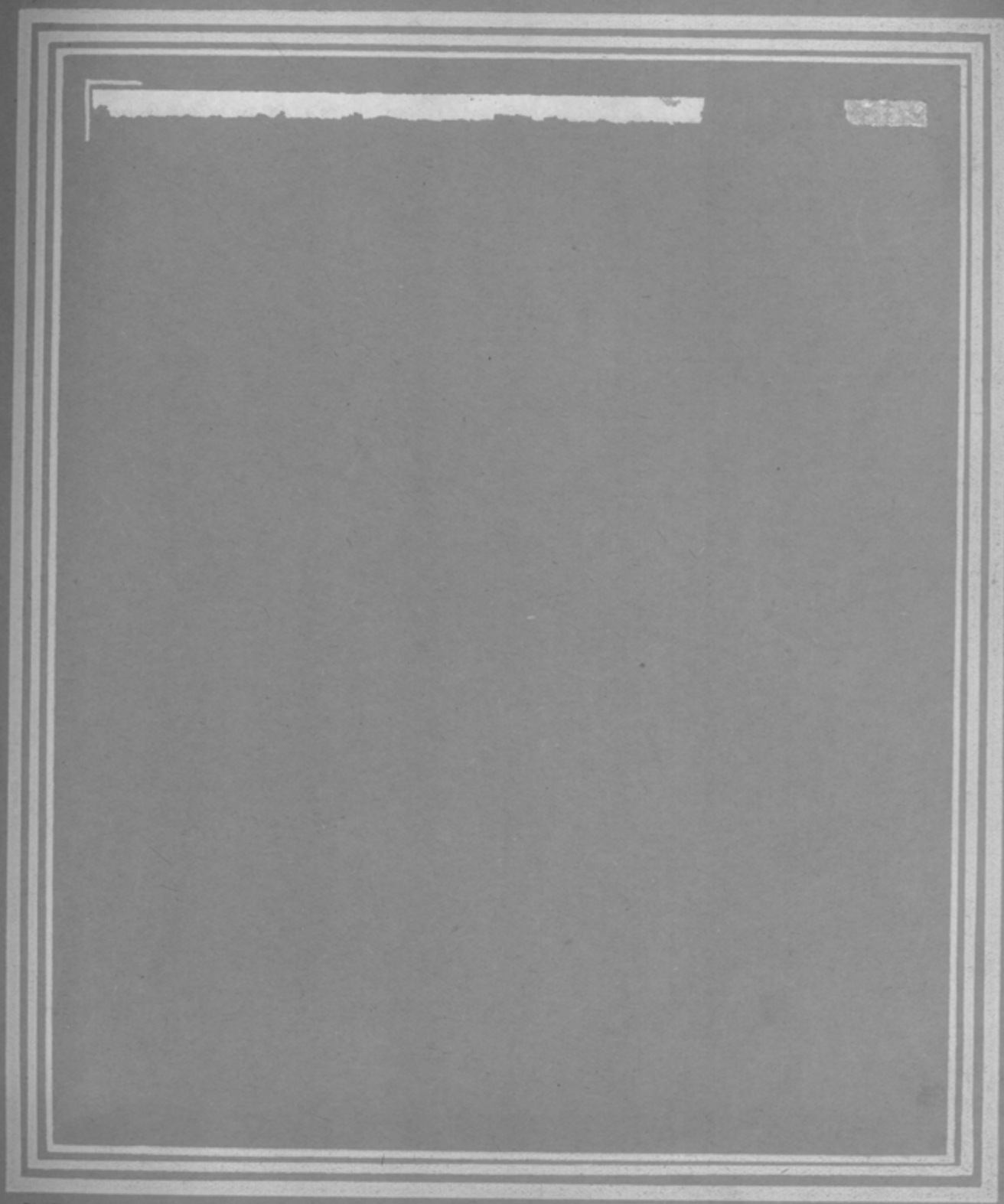

St. Dumitrescu

PEISAJ

Barcă de salvare în ajutorul unei corăbii în primejdie.

In 1915 s'a organizat prin lege sistemul definitiv de salvare denumit Coast Guard. El depinde de departamentul de finanțe în timp de pace și de Ministerul Marinei în vremuri de criză.

Coast Guard e una din cele mai solide și vaste organizații. Datorită guvernului american, ea e susținută și încurajată de către toate instituțiunile publice și private.

Serviciile sale sunt răsplătite căci pe lângă salvarea naufragiaților, St. Unite și-au asigurat supravegherea coastei și întreținerea unui admirabil sistem de semnalizare costieră.

Nici un accident n'a fost semnalat în raza de acțiune a posturilor de salvare și semnalizare în ultimii ani.

O stație de salvare

O stație de salvare e înzestrată în primul rând cu bărci speciale al căror tip variază dela țară la țară. Ele pot fi numai cu rame, cu rame și pânze sau cu motor.

Prima calitate a unei asemenea bărci e că se răstoarnă cu greu, iar după răsturnare revine la poziția normală grație unor chesoane de aer, sus, și a unei chile de fer sau plumb, jos. Apa îmbarcată se scurge automat, astfel că barca nu se poate înneca niciodată.

Bărcile cu motor au mici compartimente etanșe, și pot duce pe vreme rea 100 persoane, pe vreme bună 300, navigând 500 mile fără reaprovizionare.

In porturi, bărcile de salvare sunt ținute la adăpost. Acolo unde nu este port, sunt urcate pe care speciale trase de cai sau automotoare și duse până la locul naufragiului, de unde sunt lansate. Carul e împins în apă până ce barca plutește.

Rachete pentru eșuările în apropiere de coastă, când din cauza valurilor ce se sparg, bărcile de salvare nu se pot apropia.

Cu ajutorul rachetei aruncată de un tun sau tripied special, se asvârle spre vaporul eșuat o frânghie subțire. Indată ce *saula* (frânghia) este prinsă, echipajul o trage și după ea sosește la bord o parâmă mai groasă, o macara prin care trece un *curent* (o frânghie solidă) dublu. Macaraua se leagă la catarg, între uscat și vapor stabilindu-se astfel un *dute-vino*. De curent se prinde un colac de salvare cu pantaloni, cu care naufragiații sunt scoși unul câte unul la mal. Figurile vorbesc destul de lămurit.

Proectoare pentru a lumina de pe mal operațiile salvării. Proectorul e montat cu generatorul său pe un camion automobil.

Ambulanță sanitară și eventual o infirmerie cu paturi și tot ce trebue unor grabnice ajutoare, dacă orașul e departe.

Legătură telefonică cu posturile și farurile vecine.

In ceeace privește personalul, mai în toate țările, dar în special în Anglia, Franța și Statele-Unite, recrutarea, partea cea mai grea, se face din voluntari, cari socotesc din tată în fiu ca o obligație de înalt ordin moral să fie înscriși la bărcile de salvare.

Redăm, din miile de cazuri, doar câteva exemple spre a se vedea puterea de sacrificiu a acestora.

Eroi ai mărilor

In 1931 barca de salvare care a sărit în ajutorul vaporului „Hybart" eșuat pe nisipurile de la Goodwin, a luptat 60 de ore în bătaia valurilor, fără hrană și fără putința de a reveni la țărm.

In 1914 semaforul de pe in-

Barcă de salvare pe cărucior, în stație.

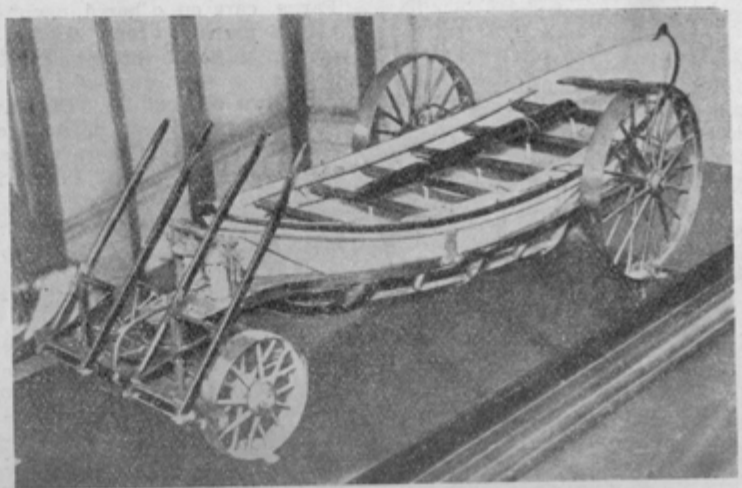

sula d'Yeu, din Gasconia, zăreşte în larg o barcă ce se zbătea cu valurile. Era echipajul vaporului norvegian „Iovev" torpilat de un submarin german şi care rătăcea de 3 zile şi 3 nopţi.

Barca de salvare se armează cu bătrâni,—tinerii fiind mobilizaţi,—ajung la naufragiaţi,îi ia la bord dar.... greu de'ntors spre casă, din cauza unui viscol cu zăpadă, de nu se vedea nici prova. Pânzele înghețaseră, gonind în derivă, pe rând începură să moară naufragiaţii, apoi chiar dintre salvatori. După zile de rătăcire ajunseră la insula Raguènes, la 250 mile departe de Yeu: barca era un sicriu cu 13 morţi şi 10 supravieţuitori în agonie. Singur patronul şi încă un marinar mai erau valizi.

In 1928 vaporul *Emilie Delmas* rămase în pană de cărbuni pe o furtună, în faţa coastei engleze. O barcă de salvare reuşi a lua la bord tot echipajul. In

Racheta port-sauă cu tripiedul ei şi colacul de salvare cu pantaloni.

drum spre port un val uriaş se prăbuşi peste barcă, răpind trei oameni: patronul întoarse barca şi nu reveni la drum până nu pescui doi din cei trei.

Legătura dintre nava naufragiată şi ţărm printr'un dute-vino.

Mecanicul bărcii se găsea în spital, aşteptând să fie operat. Aflând că barca iese în larg, fugi la post şi stătu la motoare, cu toate că furtuna îi mai rupse şi un braţ.

Nici eroine nu lipsesc. Astfel se citează cazul d-şoarei *Grace Darling*, fiica gardianului dela Farne, care cu o barcă nepuntată şi numai cu tatăl său scapă din mijlocul brizanţelor 8 suflete.

Celebru e cazul lui *Charles Tech* patronul bărcii de salvare dela Ramsgate: în 26 de ani a salvat 877 vieţi, făcând 591 eşiri în mare.

In Antile pe o piatră de mormânt stă scris:

Victor Rojas
care a salvat 200 de vieţi omeneşti.

Era un negru care ori de câte ori se burzuluia vremea sta la pândă să salveze pe cei în primejdie. Când au apărut bărcile de salvare şi pe acolo, se simţi cel mai nenorocit: „la ce mai sunt bun acum". Nefericitul a murit nebun, din cauză că un sergent beat i-a smuls cele 51 de medalii ce le purta la piept, spunând că „un negru nu trebue să poarte atâtea medalii".

Dar nici românii noştri nu sunt mai prejos. Vaporul IAŞI găseşte pe furtună în golful Biscaia o corabie cu pânzele sfâşiate, pe jumătate scufundată iar marinarii cătărați pe frânghiile catargelor, făcând semnale desperate de ajutor.

Comandantul nostru, comandor Dimitriu, îndreptă vaporul spre epava plutitoare şi ordonă pregătirea bărcii de salvare. Luptă între marinari cari să o armeze, — chiar şi fochişti. Comandantul a ales pe cei mai tineri şi neînsuraţi. Cu mare greutate echipajul corabiei e salvat şi adus extenuat la bord.

In clipa când barca urma să fie ridicată, se aude de pe corabie un lătrat. Câinele rămăsese la bord şi francezii îi plâng de milă.

Fără a mai aştepta ordinul comandantului, ceilalţi marinari cari nu avuseseră norocul să fie aleşi, sar în barcă şi cu aceleaşi

Instalarea la bord a unui dute-vino cu colac-pantalon.

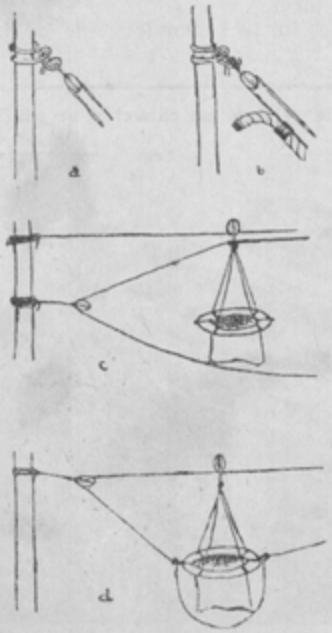

Aruncarea unei saule la vasul naufragiat cu ajutorul rachetei.

peripeții salvează pe „Fidel", care a devenit cetățean român, după debarcarea francezilor.

Să-ți riști viața ta pentru a salva pe a unui câine străin, ce poate fi mai sublim ?

Mijloace de salvare la noi

Nici coasta noastră nu e lipsită de naufragii. In afară de minunata bae de refugiu dintre Caliacra și Ekrene,—coasta de Argint, — între capul Șabla, mai jos de Constanța, și capul Midia, aproape nu a fost an în care să nu se înregistreze, mai ales iarna, câte un naufragiu.

Cauzele ? Ceața, viscolul cu zăpadă și se vorbește chiar de un curent care ar împinge navele în drum spre Constanța, către Agigea, supranumită și „mormântul vapoarelor".

Începând cu *„Meteor"* aruncat pe stânci la Șabla, apoi cu *„Împăratul Traian"*, pus pe uscat cu alte patru în aceiași noapte viforoasă și terminând cu *„Santoni"* rupt în două anul trecut, naufragiile n'au lipsit.

Pe lângă aceste perderi mai rare, pier anual și sub ochii autorităților, pescarii noștri dela gurile Dunării, Vâlcov, Zibrieni, Bugaz, Portița, Jurilofca.

Desprinși de țărmul mării, nesupraveghiați, încrezători în sprintene lotci, se avântă în larg încredințând sufletele lor destinului și ocrotirii Poseidonului nici odată îmblânzit sau sătul.

Cine știe câți nu se mai întorc? Cine cunoaște jalea și suferințele colibelor de pescari sau caselor marinarilor văduvite prin dispariția atâtor suflete? Furia mării smulge de ani de zile pe cei mai îndemânateci și curagoși fii ai Țării, fiindcă așa cere prada și chemarea sa.

Acum 35 ani, eram abia sublocotenent, am asistat în fața Constanței la o dramă și la o scenă de adevărat eroism.

O corabie prinsă de furtună nu a putut intra în port și a fost silită să ancoreze în radă. Vântul întărindu-se, ancorele

CH. E. FISH, medaliat pentru numeroasele salvări făcute cu riscul vieții sale.

au început să are și corabia era împinsă încet dar sigur la coastă. După o zi și o noapte, lanțurile se rup și corabia fu aruncată pe stânci.

Atunci unul din piloții portului adună'n grabă câțiva marinari și cu o barcă obișnuită, gata a fi răsturnată de brizanții înspumegați, ajunse în apropierea corăbiei în agonie, luând la bord marinarii cari săriseră'n apă.

Deodată, un val năprasnic ridică sărmana corabie ca un fulg, o trânti cu putere la fund, sfărâmând-o. Catargele căzură peste barca salvatoare îngropând-o cu toți oamenii din ea și cu inimosul pilot. Restul echipajului rămas pe corabie fu aruncat de valuri la mal.

In 1934, vasul petrolifer italian „Santoni" naufragiază în rada Constanței, rupându-se în două. Cum valurile erau mari, și în Constanța se știa că nu-s mijloace de salvare, comandantul îngădue ca o barcă de salvare cu 16 oameni să plece spre mal cu o frânghie pentru a instala un dute-vino.

Tancul petrolifer italian „Santoni" naufragiat și rupt în două la Agigea, lângă Constanța.

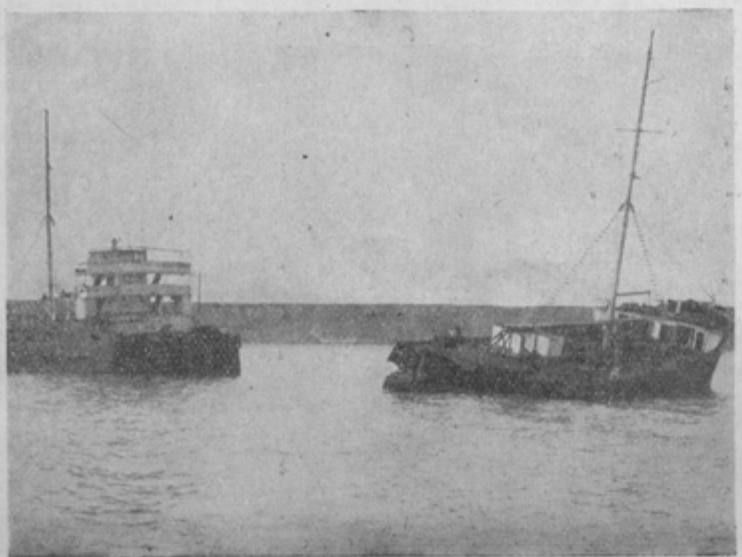

Deşi malul era numai la 200 m., un val enorm ajunge barca şi o răstoarnă, la mal ajungând înghețați doar trei !

Căp. P. Popescu cu pilotina „Duca" şi căp. Severineanu cu remorcherul „Amarilys", după sforțări uriaşe, riscând micuțele lor nave, reuşesc a se apropia de epavă, şi la lumina proectoarelor marinei, să salveze pe toți cari mai rămăseseră la bord.

„Am uitat de familiile noaste grele cari rămân fără niciun sprijin şi ne-am gândit numai la datoria sfântă şi la prestigiul marinei române din care facem parte", scrie căp. Severineanu. In adevăr, şeful mecanic M. N. Ionescu are 7 copii, timonerul Stan Gheorghe 4, iar M. Iordăchescu 2.

Datoria şi prestigiul marinei!

SALVAMAR

Inainte de război, din serbări şi colecte, din inițiativa d-nei Zoe Sturza, a fiinţat o barcă de salvare cu rame la Constanța. După război... a dispărut la Varna, iar țara noastră, deşi obligată prin convenția dela Geneva, deşi încasa taxa de salvare dela vapoare, era singura care nu putea veni în ajutorul naufragiaților.

Mulțumită propagandei Ligii Navale Române şi grație imboldului A. S. R. Principesa Ileana pe atunci, şi a stăruințelor d-lui comandor Adjutant Fundăţeanu Preda, în 1933 s'a pus, în fine, temelia *„Societăți pentru salvarea naufragiaților în apele teritoriale românești,* sau pe scurt SALVAMAR. Cu greu, foarte greu, — numărul membrilor ei abia fiind 339, Salvamar-ul a început activitatea cu stațiile de pe plăji, salvând dela înnec 136 persoane şi dând ajutoare medicale la 458.

Azi Salvamarul se poate mândri cu una din cele mai moderne stații de salvare la Constanța, înzestrată cu două şalupe cu motor, PESCĂRUŞ şi ALBATROS, cu camioane sanitare, cu proectoare, cu tunulețe pentru aruncatul bandulelor şi mai ales cu un personal nu numai antrenat, dar plin de ardoare a sări în ajutorul celor amenințați să piară înnecați.

Salvamarul nostru merită a fi ajutat, ca şi aiurea, opera lui creştinească fiind dovedită cu prisosință.

MOŞ DELAMARE

Şalupa de salvare „Pescăruş" a societății Salvamar.

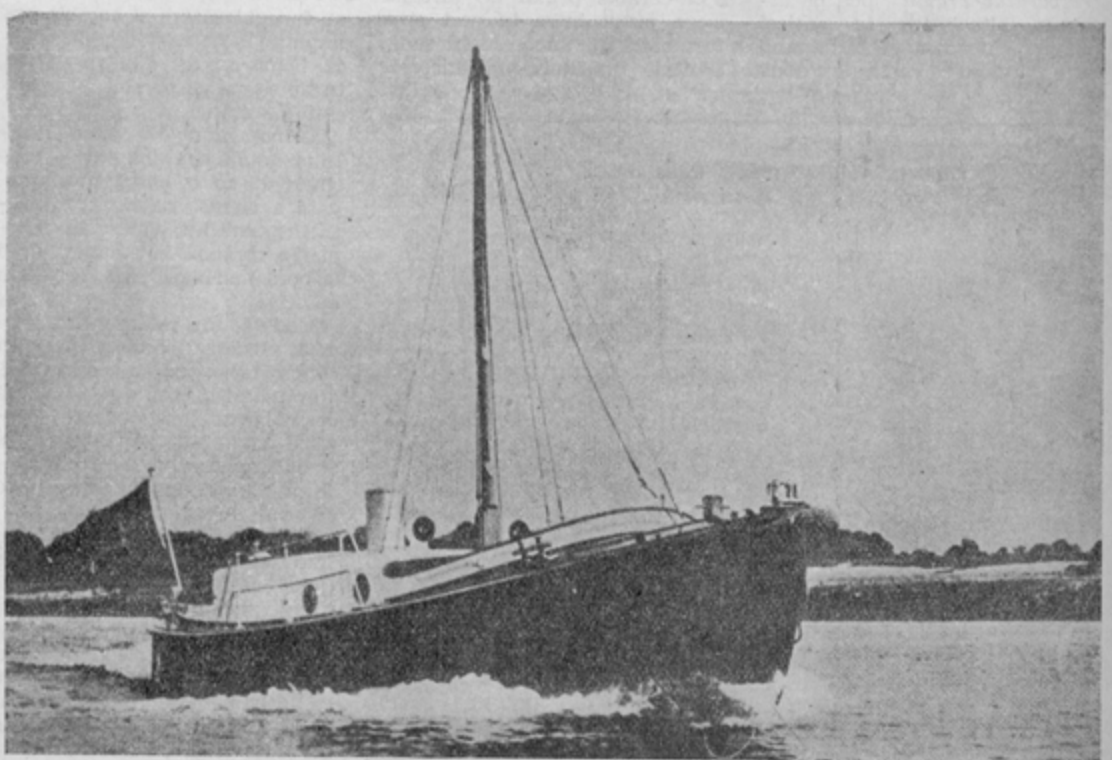

Anul plastic 1937

Legitimele aşteptări de evoluţie ascendentă în domeniul artelor noastre plastice, firesc să meargă în pas cu vremea, nu corespund nici nădejdilor artiştilor, nici acelora ale publicului şi nu din vina şcolii care dă anual acelaşi contingent de elemente bine pregătite, ci numai din aceia a descurajării ce tot mai simţitor influenţează pe artiştii noştri plastici, cari stau la îndoială dacă trebue să mai creeze în atmosfera aceasta de indiferenţă generală, când văd bine că dela o vreme arta nu mai interesează şi alte preocupări încordează atenţia generală, iar jertfele pe cari bunele intenţiuni ale ministerului artelor le-a încercat pentru înlăturarea, sau cel puţin stăvilirea descurajării, n'au schimbat situaţia, nici n'au adus îndreptarea pe care ministerul o scontase. Dovadă elocventă stă retragerea eminentului fost secretar general al departamentului artelor, cunoscutul om de litere d. Cezar Petrescu, care venise la acest post cu credinţa şi dorinţa de a asigura o soartă mai prielnică pentru artă şi slujitorii ei.

In asemenea condiţiuni, nu mai poate fi vorba de diferenţierea de şcoli care a preocupat îndelungă vreme pe artişti şi pe criticii de artă, nici de alte probleme îndelung discutate şi ele altă dată, fiindcă ceva mai de actualitate ameninţă pe profesioniştii artei de toate categoriile: îi ameninţă indiferenţa publică pentru artă, în faţa crizei ce se accentuează pe zi ce trece şi a nesiguranţei tot mai pronunţată ce tinde să se permanentizeze. Şi cu cât vremea se scurge, cu atât mai evident se accentuiază această indiferenţă şi tot mai rare sunt cazurile unde manifestările publice de artă să înregistreze o ieşire onorabilă, căci mai toate încercările de acest fel se soldează cu pierderi, sau în cel mai fericit caz, cu... succesul moral care nu ţine de cald, ori cu... satisfacţia de a nu fi pierdut, ceia ce nu dă curajul unei viitoare asemenea încercări. Privilegiaţi sunt doar artiştii de consacrată reputaţie, sau cei ce dispunând, pot aştepta vremuri mai prielnice, cei ce au norocul eventualelor comenzi şi titularii catedrelor; restul suferă calvarul unui şomaj ce numai la creaţie nu mai îmbie.

I. Pantelí Stanciu — RUCĂREANCĂ

In sala Universul *au expus anul acesta: vigurosul pictor* Teodorescu Romanaţi *impre-*

sionantele-i motive mânăstireşti, pridvoare şi case vechi ţărăneşti, portrete şi flori mult admirate; apoi îndemânatecul pictor Stanciu Pantelli şi de astă dată cu bogată şi variată paletă; Maria Ionescu Bacaloglu cu profuziune de flori cu deosebire reuşite şi peisaj câmpenesc; arhitectul pictor Sterie Becu, tot aşa de priceput în arhitectură ca şi pictură, din an în an mai interesant şi mai luminos în culoare şi impecabil în desen; Elisa Ghioculescu cu foarte interesante şi reuşite motive şi interioare săteşti şi mânăstireşti din Vâlcea şi Muscel; Vasile Rudeanu cu peisaj şi portret, însă de astă dată cu un evident câştig al unui colorit mult mai clar şi al unui dispozitiv de gust; Gr. Manea cu un Balcic în însorită exprimare, alături de reuşite flori şi naturi moarte.

Sala Leana l-a avut pe maestrul Honoriu Creţulescu, a cărui expoziţie a fost şi de astă dată o confirmare a excepţionalului său talent; pictorul Mitache a întrunit cu puternica lui operă originală unanimele aprobări ale cunoscătorilor; d-na Oteteleşanu, cu maniera d-sale personală de a trata aquarela de o neasemuită bogăţie de adevăr în culoare, s'a bucurat de o apreciere cu deosebire favorabilă, pe lângă meritatul succes obţinut cu obiectele de artă decorativă, zmălţuite după un procedeu personal; pictorul Vlădescu a cărui expoziţie a fost primită cu sinceră admiraţie.

Rudeanu
PEISAJ

La Dalles au interesat cu deosebire: maestrul Teodorescu-Sion cu acelaşi vrăjit penel; Rodica Maniu ca totdeauna cu interesante subiecte, cu cunoscuta-i bogăţie de fantesie, frăgezime de ton şi mult adevăr; Mützner tot aşa de luminos şi de nuanţat; Dan Băjenaru parcă mai interesant ca în manifestările anterioare; Iser neschimbat ca preocupare şi factură; Kessler căruia i s'a jăcut o bună primire; maestrul Mogoş care a prezentat întreaga-i colecţie de artă, cu 300 de pânze în ulei în clasică exprimare şi cu infinită varietate de subiecte, în deosebi portretistică şi peisaj rustic. Tot aci, Tinerimea Artistică, cea mai veche asociaţie română în domeniul artei, s'a înfăţişat şi anul acesta cu o expoziţie pe care au cinstit-o cu figuraţia lor simpatici Verona, Kimon Loghi, Schweitzer-Cumpăna, Honoriu Creţulescu, Isachie, Artachino, Iuca, Nichita, Severo Burada, Onofrei ş. a.

La Ateneu: debutul promiţător al tinerei sculptoriţe Laetiţia Ignat; minunatele personalităţi şarjate de inspiratul Anestin; soţii Steurer şi Maria Ciurdea Steurer, primul cu peisaj în interpretare foarte naturală, iar d-na cu expresiv portret în ulei şi pastel; Neylies cu motive în majoritate din Franţa şi câteva din ţară, cu deosebire motiv animalier.

La Mozart: pictorul diletant Gogu Iliescu, vechiu elev al lui Grigorescu, care a dovedit şi cu această manifestare un avânt tineresc ce cinsteşte arta marelui său maestru; sculptorul Spiridon Georgescu care a expus cele din urmă lucrări; d-na Santocono, cu deosebire flori în pictură şi aquarelă; interesant pictorul Lecca şi promiţător Mândru cu interesant motiv de marină fluvială şi viguroasă manieră de portret.

La Fundaţiile culturale Regale a expus aquarelistul Chirovici originale vederi din ţară, într'o exprimare personală ce a reţinut atenţia pe toată durata expoziţiei.

In sala „Asociaţiei profesorilor secundari" din str. Gutemberg a avut mulţi vizitatori bine organizata expoziţie a Asociaţiei, încredinţata profesorului pictor Petrescu Dragoe, a cărei neaşteptată pierdere a fost unanim regretată în lumea profesorilor maeştri din toată ţara. Expoziţia au alcătuit-o: pictura, aquarele, desenul, gravura, sculptura, arta decorativă şi etnografie şi a recoltat pe drept cuvânt elogioase dări de seamă.

In sala Metropol din faţa palatului, improvizată temporar pentru expoziţii, au expus Viscorte, neîntrecutul meşter al efectelor de noapte, îndeletnicire în care stărue de zeci de ani, reuşind să rămână singurul în acest gen care reclamă îndelungi studii, şi pictorul-arhitect Van Saanen Algi, ale cărui lucrări de danţ săltăreţ cu pronunţată mişcare şi proiectele de arhitectură, au fost mult apreciate.

Despre ambele Saloane oficiale, atât cel de pictură şi sculptură cât şi cel de alb

Biju

PEISAJ MARIN

negru, nu s'ar putea spune nici mai mult nici mai puțin decât ceia ce am spus despre aceste Saloane din cei din urmă trei sau patru ani, afară de câteva premieri de debutanți, măsură lăudabilă pentru încurajarea tineretului studios și afară de selecția de astă dată mult mai înțelegătoare, îndreptățită pentru o mai nepărtinitoare preferință între aderenții diferitelor școli, ceia ce este spre cinstea juriului.

Anul acesta, pe vară, artiștii noștri plastici ne-au prezentat în favorabilă lumină la Paris, cu prilejul expoziției internaționale de acolo, unde străinii au apreciat elogios operele expuse în pavilionul nostru de reputații noștri pictori, sculptori și decoratori: Costin Petrescu, Ștefan Popescu, Teodorescu-Sion, Steriade, Cecilia Cuțescu-Storck, Scorțescu, soții Jiquide, Nora Steriade, Mac Constantinescu, arhitect Duiliu Marcu, Medrea, Pallady, Demian și alții.

Monumentala frescă a neamului la care lucrează maestrul Costin Petrescu la Ateneu și care se apropie de sfârșit, credem că va fi inaugurată cât de curând, cu solemnitatea cuvenită unui eveniment artistic de importanța acestuia, ce constitue cea mai grandioasă podoabă picturală pe care va avea-o țara noastră. Fresca aceasta cu povestea neamului începe cu scena unui dialog între împăratul Traian și arhitectul Apolodor din Damasc, în fața podului de la Severin, străbate de-a lungul a 78 de metri toate momentele mai de seamă ale Istoriei noastre naționale și se încheie cu splendida apoteoză a intrării armatelor noastre victorioase în Capitală, în frunte cu fericitul Rege Ferdinand Intregitorul, cu ilustra Sa tovarășă de suferință și de victorie M. Sa Regina Maria a României și cu vrednicul soldat franco-român, generalul Berthelot. Așteptăm cu legitimă nerăbdare această inaugurare, după care, de sigur, va urma un adevărat pelerinaj la Ateneu, ca românimea, înăscută cu dragostea de frumos, să-și dea seama de munca uriașă ce a trebuit consumată pentru înfăptuirea în frescă nemuritoare a epopeei neamului.

Procedeul nou în plastică al sculptorului I. Gheorghiță, despre care am mai vorbit anul trecut, pictura pe ciment, a căpătat în urma unor reușite experiențe, o perfecțiune care o pune în îndemâna arhitecților, astăzi când cimentul este materialul de bază în arhitectură. Probele făcute de sculptorul descoperitor cu această pictură pe ciment, căreia i se adaogă o compoziție ce o face inalterabilă la intemperii, au reușit pe deplin; după ce timp de câțiva ani a fost supusă temperaturilor extreme, pictura a rămas aceiași ca în momentul când a fost aplicată pe ciment.

Incheiem cu constatarea că cu toate preocupările de alt ordin decât cel artistic, din punct de vedere plastic anul în care intrăm se anunță tot așa de bogat în manifestări plastice, informațiunile ce am cules prevenindu-ne că mai toate sălile de expoziții din Capitală sunt reținute de pe acum pe mai bine de un an întreg.

Tuturora le dorim desăvârșit succes.

VICTOR BILCIURESCU

T. Romanați

PEISAJ

INVOCAȚIE

O tu ce-ți vânturi carul de foc dogoritor!
De mi-ar fi glasul surlă ori trâmbiță de-apoi
Și pieptul, lat în foale, chimval răsunător
Să strige învierea țărânei din noroi
Scăldată în beția văpăii tale, Soare!

Copil hoinar și sprinten! Cu 'nflăcărate cânturi
Slăvit deopotrivă spre cele patru vânturi!
Efeb ce-ți plimbi orgoliul pe-albastrele genuni
Călăuzind corăbii pe mările toride
Spre țărmuri legendare cu nimfe și fauni
In Orientul tainic cu nostalgii lucide.

O tu, strălucitoare odraslă-a lui Apollo
Ce te înalți din valuri în purpură de Cnid:
Strunește-ți telegarii 'n văzduhuri și acolo
Svârlindu-ți lancea dârză 'n gingiile albastre
Rămâi de-apururi Soare, neprihănit, în vid,
Cu fruntea 'ncununată de stelele sihastre...

Acoperit de roua sonorei dimineți
Ingenuchiez 'nainte-ți vrăjit, fără cuvânt,
Visând la vremea 'n care — vestită de profeți —
Vei rătăci în besnă, strigoi fără mormânt.

M. NICULESCU

„CASA DE IMPRUMUT PE AMANET ŞI DE PĂSTRARE DIN ROMÂNIA" S. A.

STRADA SFÂNTUL IONICĂ, 9 / TELEFON 4.82.71 / BUCUREŞTI

Singura instituţie de mare încredere, autorizată de stat să acorde împrumuturi, sume nelimitate, pe bijuterii de tot felul, briliante, diamante, obiecte de aur, argintării, covoare, maşini de cusut, ceasornice, tablouri, antichităţi, efecte de stat, obligaţiuni şi acţiuni cotate la bursă, carnete de pensiuni, mărfuri sub toate formele şi cantităţile etc.

Dobânda 75 bani la sută lunar

Sunt oare vindecabile bolile de plămâni?

Această întrebare, extrem de importantă şi-o pun toţi, cari suferă de: astmă, bronşite, catar de plămâni, tuse învechite, flegmă, răguşeală îndelungată, gripă şi cari n'au găsit tămăduire până în ziua de astăzi. Toţi bolnavii de acest soiu primesc dela noi

cu totul gratuit, o carte cu ilustraţii,

scrisă de Domnul Dr. med. GUTTMANN, şi intitulată: **„Se poate vindeca bolile de plămâni?"**

Scrieţi o cartă postală (francată cu 6 lei) cu adresa Dvs. exactă firmei:

PUHLMANN & Co.
Berlin 510, Müggelstr. 25—25 a

Reclama EFICACE

prin **ziarul**

UNIVERSUL

Vizitați
cea mai modernă
librărie
din țară

LIBRĂRIA UNIVERSUL

COMPLET REORGANIZATĂ ȘI INSTALATĂ
IN VECHIUL PALAT DIN STRADA BREZOIANU NR. 25

Iată câteva din secțiile sale bogat asortate

Papetărie:

Regitsre comerciale Caete, Maculatoare veline, de scris și tipar, Blocuri toate formatele, Hârtie ministerială, Urs, Marca Țării, Comercială, Travers Cont curent, Cassa etc.; Sugătoare pentru tampon și birou, Cartoane străine.

Rechizite pentru școlari și studenți:

Cerneală, Tocuri, Tocuri rezervoare, de toate mărcile, mape și casete pentru scrisori, Peniție, Teuri, Linii, Echere Planșete, Capre, Compasuri și trăgătoare Richter, Rigle de calcul, Dubli și tripiidecimetri, Acuarele, Pastele, Pensule, Creioane negre și colorate, Studio, Polichromos, Tehnicolor, Polycolor, Palete, etc. etc.

Rechizite de birou:

Ace, Agrafe, Mașini de cusut, Dosare, Bibliorafte, Cerneluri fine, tot sortul de peniție, Creioane bicolore, Dosare cu mașină.

Cărți românești și străine:

In permanență ultimele noutăți ale tuturor editurilor din țară. — Cărți științifice și școlare. Execută prompt orice comandă în toată țara.

Ziare și reviste române și străine:

Primește la zi toate revistele și ziarele apărute în străinătate. Face abonamente la toate publicațiunile străine, după tariful oficial, fără nici un comision în plus.

Jurnale de modă:

Librăria „Universul" oferă cel mai bogat asortiment de jurnale de modă. Franceze, engleze, italiene, germane, toate stau pe mesele noastre, pentru consultare, fără nici o obligație.

LIBRĂRIA „UNIVERSUL"

în scurtul timp dela reorganizare, s'a impus prin prețurile sale cât și prin calitatea mărfurilor sale. Importă direct din străinătate toate mărfurile de care are nevoe.

VINDE EN-GROSS
ȘI EN-DETAIL

efemeride 1937

IUNIE

1. — Bombardarea crucişătorului „Amiral Scheer", la Ibiza. Bastard câştigă Derby-ul român. Flota germană bombardează portul Almeria. Extragerea unui fetus din pântecele unui ţăran bulgar.

2. — Germania ameninţă Vaticanul cu ruperea relaţiilor. Al IV-lea congres internaţional de medicină şi farmacie militară. Căsătoria ducelui de Windsor cu d-na Warfield.

3. — D. Titulescu soseşte la Londra. Italia şi Germania nu mai iau parte la şedinţele comitetului de neintervenţie. Camera belgiană votează legea amnistiei.

4. — Generalul spaniol Mola moare într'un accident de aeroplan. Prinţul Konoye formează guvernul japonez. Inchiderea congresului naţional-socialist, din Berlin. Mareşalul von Blomberg, la Roma.

5. — D. Rustu Arras soseşte în Capitală. Adunarea generală a Uniunii Camerilor de Comerţ şi Industrie. Demonstraţii antiengleze, la Betleem. D. Titulescu conferenţiază la Oxford. Anglia propune un nou sistem de control în Spania.

d. Moscicky

6. — Cadavrul avocatului Rednik din Braşov, descoperit în Bucegi. Deschiderea succesiunii lui Rockefeller. Otto de Habsburg, la San Sebastian. Recepţia lui Lucian Blaga, la Academia Română. Arestarea mareşalului rus Tukhacewsky.

7. — D. Moscicky, preşedintele Poloniei, în Capitală. Sfinţirea bisericii din comuna Stelian Popescu. Desvelirea statuii Suveranului, la Oradea. Desfiinţarea lojilor masonice, în Germania.

8. — Şapte ani dela Restauraţie. Puternică erupţie vulcanică în Noua Guinee. Al XVI-lea congres naţional de balneologie. Mussolini decorat de Hitler cu „Vulturul German". Von Neurath, ministru de externe al Reichului, soseşte la Belgrad.

M. S. Regele Suediei

9. — Al treilea congres al Ligii Antirevizioniste Române. 25 de ani dela moartea lui I. L. Caragiale. 300 anarhişti, împuşcaţi la Madrid.

10. — „Ziua Eroilor". Răscoala populaţiei din Jehol şi Ciahar, contra trupelor japoneze. Plecarea din România a preşedintelui Poloniei. Italia şi Germania revin în comitetul de neintervenţie. D. Titulescu conferenţiază în Camera Comunelor.

11. — Elveţia recunoaşte imperiul italian.. Noul acord comercial între Franţa şi Germania. „România" învinge la football „Belgia" cu 2-1. Rosenberg, Krestinsky şi alte personalităţi sovietice, arestaţi; mareşalul Tukhacevsky, destituit.

12. — Ciocniri sângeroase între poliţie şi greviştii, la Mondroe. Adunarea eparhială a Mitropoliei Basarabiei, la Chişinău. Asasinarea fraţilor Rosselli, la Bagnoles de l'Orne. Senatul francez respinge aplicarea săptămânii de 40 ore la hoteluri şi restaurante. Tukhcewsky şi alţi şapte generali ruşi, condamnaţi la moarte.

13. — Naţionaliştii străpung prima linie de fortificaţii la Bilbao. Cei opt generali sovietici, executaţi. Incetarea grevei dela Hollywood. Moartea Mariei Ulianova, sora lui Lenin.

14. — Inaugurarea noului colegiu academic din Cluj. D. Milan Hodza soseşte în ţară. Guvernul basc se retrage la Santander. Interzicerea propagandei comuniste, în cantonul Geneva. Revolta trupelor chineze din Ciaharul de nord.

15. — Aniversarea a 79 a naşterii regelui Gustav al Suediei. Inapoierea distrugătorului „Regina Maria" dela Spithead. Preşedintele Ataturk îşi donează întreaga avere statului turc. Evacuarea imediată a populaţiei civile din Madrid.

16. — Anglia şi Franţa nu plătesc Americii rata datoriilor de război. Constituirea nouilor consilii comunale din Capitală. Camera franceză discută proectul deplinelor puteri financiare.

d. Ataturk

17. — Inhumarea generalului Tăutu, eroul dela Cerna. Locotenentul Rang primeşte premiul naţional al sporturilor. Arestarea casierului financiar Menelas Varvaris. Intrevederea prim-miniştrilor Micii Inţelegeri, pe Dunăre. Naşterea prinţului moş-

tenitor al Bulgariei. Naţionaliştii spanioli, la porţile oraşului Bilbao. Aviatoarea Amelia Earhard aterizează la Calcuta, în zborul înconjurului lumii. Drama Muşi-Livianu, din palatul Adriaticei.

18. — 20 ani dela moartea lui Titu Maiorescu. Alţi şapte generali sovietici, arestaţi. Comunicat oficial, după reuniunea de pe Dunăre a Micii Înţelegeri. Inmormântarea victimelor de pe „Deutschland".

19. — Moartea fostului preşedinte al Franţei, Gaston Doumergue. Banca Franţei urcă scontul. Congresul Asociaţiei generale a medicilor din România. Proectul deplinelor puteri, în Senatul francez.

Doumergue

20. — Căderea oraşului Bilbao. Inaugurarea „Institutului de cercetări agronomice". Misterios atac submarin contra crucişătorului „Leipzig" în apele spaniole. Avionul sovietic „Ant 35" sboară peste Pol din Rusia în America. D. Titulescu, doctor „honoris causa", al Universităţii din Bratislava.

Vasile Pârvan

21. — Amânarea alegerilor pentru baroul de Ilfov. „F. C. Rapid", câştigă cupa României. Guvernul Blum prezintă demisia. La Buzău, congresul asociţiei sanitarilor titraţi din ţară.

22. — D. Chautemps, însărcinat cu formarea noului guvern francez. Comunicarea catastrofei expediţiei germane pe Himalaia. La Sibiu, Congresul femeilor ortodoxe române. Ministrul de externe german anulează vizita anunţată la Londra.

23. — Avocatul Tonegaru împuşcă pe avocatul Stravolca. Germania îşi reia libertatea de acţiune în apele spaniole, după „cazul Leipzig", Constituirea guvernului Chautemps. Insemnată creştere a activităţii solare.

24. — Sărbătorirea zilei sporturilor. Joe Louis învinge pe Braddok. Demisia guvernului polonez, în conflict cu arhiepiscopul Sapieha. Germania şi Italia se retrag din controlul naval.

25. — Suveranul pleacă în Polonia. 200 ani dela înfiinţarea şcolilor Mitropoliei Unite. Intervenţie anglo-franceză la Berlin, notificând primejdia de război în Mediterană.

General Ţăutu

26. — Suveranul în Polonia. Chestia spaniolă în desbaterea Camerei Comunelor. 25 ani dela moartea lui Petre Liciu. 10 ani dela moarteaa lui Vasile Pârvan. Retragerea flotelor italiană şi germană din apele spaniole.

27. — 15 ani dela moartea lui Take Ionescu. Naţionaliştii înaintează spre Santander. Mari festivităţi pentru Suveran la Varşovia. Protest polonez la Berlin. Manevre franceze, la graniţa italiană. Ziua apelor.

28. — Mare paradă militară, în faţa Suveranului, pe câmpia Mokotow. Congresul Ligii Culturale, la Iaşi. România face match nul cu Suedia. Deschiderea pavilionului român, la expoziţia din Paris.

Take Ionescu

29. — Împrumut englez, acordat Chinei. Suveranul comandant onorific al reg. 57 infanterie polon. Executarea rebelului albanez Ismet Toto. Companys formează noul guvern catalan. Discursul d-lui Van Zeeland, la New-York, contra înarmărilor şi pentru libertatea comerţului internaţional.

30. — Măsuri excepţionale ale noului guvern francez. Adunarea generală a U. G. I. R.-ului. 37 trotzkişti executaţi în Extremul-Orient.

IULIE

General Mola

1. — D-l Ferdinand Veverka, noul ministru al Cehoslovaciei la Bucureşti. Aerodromul Otopeni, afectat aviaţiei turistice. Congresul sindicatelor alimentare. Camera şi Senatul francez acordă deplinele puteri guvernului Chautemps. Decret pentru fixarea nouei valori-aur a francului francez.

2. — Gravă rupere de nori pe valea Amaradiei. Judecarea avocaţilor baroului Ilfov, ostili naţionalizării. Vizita în Capitală a generalului polon Stachiewitz. Conflict ruso-japonez pe râul Amur. Serbări arcăşeşti în Bucovina.

3. — Suveranul şi Marele Voevod Mihai revin în Capitală. Compromis în conflictul de pe râul Amur. Italia şi Germania se opun controlului franco-englez în Spania.

4. — 433 ani dela moartea lui Ştefan cel Mare. Gradarea noilor sublocotenenţi ai promoţiei 1937 „Marele Voevod Mihai". Amelia Earhard ameriseză forţat în Pacific. Ziua independenţei Statelor-Unite.

5. — Revolta kurzilor contra guvernului turc. Atentat neizbutit contra lui Oliveira Salazar, primul-ministru portughez. Alegerea lui Kwieck, voevod al ţiganilor. Ziua cooperaţiei.

6. — Arhiducesa Ileana naşte un băiat. Raportul comisiei regale engleze preconizează împărţirea Palestinei în trei zone. 23 trotzkişti împuşcaţi la Vladivostok. Terminarea marelui canal Moscova-Volga.

d. Chautemps

7.—Eliberarea din închisoare a lui Charles Maurras. Amellia Earhart nu mai este regăsită. Arhiepiscopul Sapieha cere scuze preşedintelui Moscicki.

Generalul Franco cere Puterilor recunoaşterea calităţii de beligerant.

d. Van Zeland

8. — Noii miniştri ai Olandei şi Cehoslovaciei prezintă scrisorile de acreditare. Senatul american amendează reforma Curţii Supreme din Washington. Proect de lege vamal comun, pentru statele Micii Înţelegeri. „Guvernamentalii", încercuiţi lângă Escurial.

9. — Recolta de grâu, evaluată la 350.000 vagoane. D. Stoiadinovici apără în Skupcină concordatul cu Vaticanul. Portul Raboul, din arhipelagul Bismark, distrus de cutremure. Grave ciocniri între trupele chineze şi japoneze, la Lukucian. Suveranul pleacă în străinătate.

10. — Noi sarcini fiscale în Franţa. Autorizarea redeschiderei jocurilor, la Sinaia. Suveranii Angliei vizitează expoziţia imperială din Glasgow. Camera magnaţilor votează extinderea puterilor Regentului. Suspendarea ostilităţilor în Nordul Chinei. Atentat neisbutit contra domnului Leon Blum.

11. — La Paris, greva patronilor de hotel şi de localuri de consumaţie. Condamnarea locotenentului Vodă Timoceanu. Chinezii violează acordul cu japonezii ocupând Tung Ciaung şi Lung Wang Miao. Franţa ameninţă cu suspendarea controlului internaţional la frontiera franco-spaniolă.

12. — Candidaţii naţionalişti triumfă în baroul de Ilfov. Suveranul, la Paris. Congresul extraordinar al Uniunii C. F. R. Trupele japoneze înaintează spre Peking.

d. Chamberlain

13. — Delegaţii asociaţiei „British Legion", în Capitală. Şeful Marelui Stat Major român, la Paris. Reluarea luptelor. lângă Peking. D. Landsbury vizitează pe d. Mussolini. Oprirea ofensivei republicane din Spania.

14. — Suspendarea controlului internaţional dintre Franţa şi Spania. Avocatul Muşi, trimis în judecata juraţilor. Sbor polar al avionului „Ant. 25". Cardinalul Pacelli, la Paris. Sărbătorirea căderii Bastiliei.

Arhiducesa Ileana

15. — Mari manevre engleze între Plymouth şi Portsmouth. Japonezii concentrează 10 divizii în regiunea Hopei. Nou plan de mediaţiune al Angliei.

16. — Nou regim al „leilor" interni şi externi. Bâzu Cantacuzino aterisează forţat la Budapesta, într'un raid de record de viteză. Deschiderea cursurilor la Vălenii de Munte. Front comun al românilor, la alegerile din Braşov. Japonezii cer „independenţa" Chinei de Nord.

17. — Trupele chineze pătrund în provincia Hopei. 40.000 şoferi în grevă în statul Michingan. Planul britanic de neintervenţie, acceptat ca bază de discuţie. Demisia guvernului cehoslovac Hodza.

18. — Condamnarea financiarului vienez Bosel. Memoriul Chinei celor trei mari Puteri interesate în Extremul Orient. D. Hodza formează noul guvern cehoslovac. Rustu Aras şi Shukru Kaya, la Moscova.

Abatele Zavoral

19. — Incendierea unui balon stratosferic al lui Picard, în statul Minessotta. Inaugurarea Casei de Asigurări Sociale din Cernăuţi. Generalul chinez Sung CeYuan prezintă scuze generalului japonez Kentzuki.

20. — Zece ani dela moartea regelui Ferdinand I. La Varşovia, atentat contra colonelului Adam Koc. Concordatul provoacă încăerări la Belgrad. Japonezii ocupă poşta din Tientsin. Plecarea Marelui Voevod Mihai, la Florenţa. Suveranul, la Londra.

21. — Moartea lui Guglielmo Marconi. Reluarea legăturilor de presă anglo-italiene. Dieta poloneză lichidează cazul „Sapieha".

22 — Intrevedere Franco-Gil Robles. — De Valera, reales preşedinte al Irlandei. Două divizii italiene în Libia. China dispusă să înceapă negocieri. Divizia chineză 37 s'a întors pe poziţii la Wanghing.

23. — Suveranul, la Londra, primeşte în audienţă pe d-nii Chamberlain şi Eden. Jan Şeba, ministru al Cehoslovaciei la Shanghai. Trupele chineze complet retrase.

Amelia Earhardt

24. — Protest francez la Berlin contra trimiterii de voluntari în Spania. Suveranul ia dejunul cu Suveranii Angliei. 30 ani dela moartea pictorului Grigorescu. Skupcina votează concordatul. Regele Belgiei face sugestii pentru organizarea economiei universale.

d. De Vallera

25. — Repatrierea aurului aflat în depozit la Banca Franţei. Moartea profesorului dr. Al. Obregia. Noi trupe chineze aduse în regiunea Peking. Moartea Patriarhului Varnava al Jugoslaviei. Regele Belgiei, la Paris.

26. — Descoperirea unui complot în Transjordania. Aniversarea morţii lui Dolfuss. Barcelona bombardată de aviaţia naţionalistă.

27. — Suveranul pleacă din Anglia, în Belgia. Incercarea de fugă a vasului „Lola", din Constanţa. Japonezii ocupă localitatea Langfleng, lupte lângă Peking. Mare victorie naţionalistă la Brunete.

28. — Japonezii asediază Pe-

Regele Ferdinand I

kingul, după respingerea ultimatului de către China. Apărarea națională a Angliei, în discuția Camerei Comunelor. Statele-Unite cuceresc cupa Davis.

29. — Tâlhăria din str. Lirei. Dela Bruxelles, Suveranul pornește la Zürich. Japonia recunoaște imperiul italian. Numeroase atentate demonstrative în Irlanda. Găsirea cadavrelor expediției germane pe Himalaia.

M. S. Regina Maria

30. — Faruk I învestit rege al Egiptului. Impăcarea ex-regelui Alfons cu soția sa. Japonezii ocupă Pekingul. Intrevederea Chamberlain-Grandi produce destindere. Elveția recunoaște guvernul spaniol naționalist.

31. — La Kauna, prima execuție cu gaze otrăvitoare. Expozeu Eden în Camera Comunelor. Nouă ofensivă naționalistă pe frontul basc.

Regele Faruk I

AUGUST

1. — Schimb de scrisori cordiale între d-nii Chamberlain și Mussolini. Japonezii, stăpâni pe Peking și Tientsin. Serbări de înfrățire româno-cehoslovacă la Trencianske-Teplice. Inaugurarea jamboreei, la Amsterdam.

Dolfuss

2. — Reînhumarea oseminte-lor a 1400 eroi români, morți în Bulgaria. Suveranul sosește în Slovenia. Victorii naționaliste la Terruel. Franța protestează împotriva campaniei de presă din Roma.

3. — Regele Belgiei adresează o scrisoare d-lui Mussolini. „Normandie" recucerește „Panglica Albastră". Deschiderea celui de al 20-lea congres sionist mondial. Pregătiri de atac pe frontul Santander.

4. — 18 ani dela intrarea trupelor române în Budapesta. Hotărârea deblocării leilor interni și externi. Noi atentate la Belfast. Garnizoana japoneză din Timgcian izolată.

5. — Aviatoarea franceză Maryse Bastie, în Capitală. Suveranul, în Jugoslavia. Flota germană părăsește apele spaniole.

6. — Douăzeci ani dela bătălia Mărășeștilor. Olimpiadă de șah la Stockholm. „Purificare" în rândurile tineretului comunist rus. Tratative pentru aplicarea planului britanic de neintervenție.

7. — Catastrofa avionului rus prăbușit lângă Bistrița-Năsăud. Inhumarea profesorului Obregia. Congres sionist la Zürich. Subcomitetul neintervenției, din Londra, își amână lucrările, fără termen.

8. — Nou guvern Franco. Desvelirea statuii lui Decebal, la Deva. Inaugurarea fabricii de muniții dela Hunedoara. D. Georges Bonnet expune situația finanțelor Franței.

9. — Moscova refuză recunoașterea calității de beligerant generalului Franco. Coloane naționaliste înaintează în provincia Aragon. Congresul legionarilor polonezi. China hotărâște contraatacarea trupelor japoneze.

10. — Reîntoarcerea Suveranului. Chinezii înaintează în provincia Shantung. Măsuri pentru protejarea vaselor franceze în Mediterana. Reichul protestează contra expulzării ziariștilor germani din Anglia și cere rechemarea corespondentului lui „Times".

Marconi

11. — Declarațiile domnului Mussolini, la Messina. Republica San Salvador se retrage din Societatea Națiunilor. Discuții în jurul recunoașterii „imperiului" italian de către Anglia și Franța.

12. — Organizație comunistă descoperită la Budachi-Cordon. Mutarea guvernului central chinez la Hankeu. Greva taxiurilor la Paris. 3000 funcționari ai căilor ferate rusești, arestați. Prăbușire catastrofală în valea Simodalen (Norvegia).

13. — Șeful statului major al Irakului, asasinat. Vase britanice de comerț, atacate în Mediterana. Marile puteri remit note identice Chinei și Japoniei. Lupte în jurul Marelui Zid chinez.

14. — Revoltă militară în Paraguay. Anglia trimite trupe în concesiunea britanică din Shanghai. Moartea lordului Runciman. Fluviul Jang-Tse-Kiang, barat.

15. — Ziua Marinei. Lupte crâncene, la Shanghai. Moartea editorului Baedaeker. Naționaliștii spanioli înaintează în provincia Cuenca.

16. — Nanking, bombardat de aviația japoneză. Slabe emisiuni de radio, dela aviatorul Levanewsky, căzut spre Pol. Proclamarea „grevei țăranilor" în Polonia. 700 ani dela întemeierea orașului Berlin.

17. — Mare ofensivă contra orașului Santander. Vasul guvernamental „Ciudad de Cadiz", scufundat. Imprumut al „mântuirii naționale", în China. Polonia serbează aniversarea victoriei asupra bolșevicilor.

18. — M. S. Regina Maria, la Bran. Ordin de contra-atac pentru vasele engleze provocate în Mediterană. Supușii englezi, evacuați din Shanghai.

19. — Ada Solomon, amanta lui Sile, se otrăvește. Demers englez pentru neutralizarea regiunii Shanghai. Acțiunea „Ligii Tineretului chinez" pentru organizarea autonomiei Chinei de Nord.

Prof. Obregia

20. — Holeră

la Hong-Kong. Ciclon în golful Bengal. Portugalia rupe relaţiile diplomatice cu Cehoslovacia. Ordin de expulzare din Germania a ziaristului englez Ebbut.

Regele Alfons

21. — Cutremur puternic în Manilla. Începe raidul aviatic Istria - Damasc - Paris. Discursul Ducelui, la Palermo.

22. — Număr festiv al „Universului", pentru Franţa. Italienii învingători în cursa aviatică Istria-Damasc-Paris. Boala regentului Horthy.

23.—Sosirea d-lui Louis Marin în Capitală. Noi scufundări de vase de comerţ în Dardanele. „Centura de fier" a oraşului Santander a căzut.

24. — Anglia întăreşte flota din Malta. Bombardarea vasului britanic „Noemi Julia". Logodna regelui Faruk al Egiptului.

25. — Treizeci ani dela moartea lui Haşdeu. Venus învinge „Admira" cu 3-0. Moartea muzicianului francez Albert Roussel. Apel al Statelor-Unite către China şi Japonia.

26. — Căderea oraşului Santander. Bâzu Cantacuzino îşi amână raidul în jurul pământului. Japonia proclamă blocusul coastelor chineze. Ministrul de externe al Suediei, la Varşovia.

27. — Incendierea sondei de gaz metan de lângă Mediaş. Ambasadorul Angliei în China grav rănit de un atac aviatic. Naţionaliştii înaintează spre Gijon.

28. — Două decenii dela moartea lui Calistrat Hogaş. Schimb de telegrame Franco-Mussolini, după căderea Santanderului. Noul divorţ al ducelui de Cavadogna. Japonia prezintă scuze pentru rănirea ambasadorului englez. Abatele Zavoral împlineşte 75 ani.

29. — Trei contratorpiloare engleze vizitează Galaţii. La Sinaia, disputarea cupei „Regele Carol II", de automobilism. Kalganul, ocupat de japonezi.

30.—60 ani de la luarea Griviţei. Deschiderea conferinţei presei Micii Înţelegeri, la Sinaia. Rusia şi China încheie un pact de neagresiune. Respingerea ofensivei „guvernamentalilor" în Aragon.

d. Louis Marin

31. — Prima şedinţă a Consiliului Micii Înţelegeri, la Sinaia. Nota guvernului chinez, către Societatea Naţiunilor. Moartea artistei berlineze Adela Sandrock. Aniversarea morţii reginei Astrid a Belgiei.

SEPTEMBRIE

1. — Încăerări sângeroase la Tel-Aviv. Japonezii ocupă localitatea Usung. Manifestaţie rexistă la Bruxelles. Doamna Ciang-Kai-Şek ia parte la consiliul de război chinez. Comunicat oficial după încheierea lucrărilor Consiliului permanent al Micii Înţelegeri.

2. — Deschiderea congresului internaţional. de antropologie. La Paris, conferinţa interparlamentară. Distrugătorul englez „Havock" atacat de un submarin în Mediterana. Şeful statului major al armatei letone, la manevrele armatei polone.

3. — Preşedintele - liberator Masaryk suferă un atac de congestie cerebrală. Sinuciderea prim-ministrului Ucrainei. D-l Rustu Aras, la Geneva. Moartea baronului Pierre de Coubertin, preşedintele comitetului internaţional olimpic.

4.— Submarin misterios semnalat în Marea Neagră. Starea preşedintelui Masaryk mai bună. Anglia trimite o divizie de distrugătoare în Mediterană.

5.—Regentul Horthy, în Italia. Deschiderea jocurilor balcanice de atletism. Sinuciderea soţiei mareşalului Tukacewski.

6.—Aniversarea M. S. Regelui Petru al II-lea al Jugoslaviei. Convocarea conferinţei mediteraniene. Congresul general al învăţătorilor, la Oradea. Se examinează introducerea recrutării în Anglia. Deschiderea congresului naţional - socialist, la Nurenberg.

7. — China obţine un mare împrumut în Europa. Protest sovietic, respins de guvernul din Roma, în chestiunea torpilărilor. Invitarea Berlinului şi Romei la conferinţa mediteraniană.

Rockefeller

8. — Ducele invitat în Germania. Revoluţie în Paraguay; formarea unui triumvirat. Inaugurarea târgului oriental şi pavilionului României din Lwow. La Stockholm, conferinţa miniştrilor de externe ai ţărilor nordice.

d-ra Maryse Bastie

9. — Vizita crucişătorului „Dispatch" la Constanţa. Sosirea d-lui Beck la Paris. Svonuri despre retragerea doctorului Schacht. Înfrângerea revoluţiei din Paraguay.

Regina Astrid

10.— Strălucit succes al aviatorului Papană, la Cleveland. Spargere la Banca Naţională din Atena. „Trade-Union" -urile resping colaborarea cu laburiştii şi comuniştii. Italia şi Germania nu participă la conferinţa mediteraniană.

11. — Deschiderea conferinţei mediteraniene, la Nyon. Varveris în faţa tribunalului corecţional. 65 ani dela moartea lui Avram Iancu. Protest japonez la Moscova.

Calistrat Hogaş

12. — Conferinţa dela Nyon

acordă Franței și Angliei controlul în Mediterană. „Naționaliștii" amnistiază pe milițienii basci. Un comitet de 28 discută reforma pactului Soc. Națiunilor.

Regele Petru II

13. — Înrăutățire în starea președintelui Masaryk. Deschiderea congresului interbalcanic al matematicienilor. La Timișoara, adunarea generală a „Astrei". Louis Marin, cetățean de onoare al Clujului. Două mașini infernale explodează la Paris.

14. — Prăbușirea avionului militar lângă Mamaia-Sat; șase victime. Trupele chineze încep retragerea generală pe fronturile dela Nord și Est. Ofensivă naționalistă pe frontul Leon. Deschiderea sesiunii Soc. Națiunilor. Moartea președintelui-liberator Masaryk.

15. — Comemorarea luptelor dela Porumbacu. Forțele japoneze s'au unit la Shanghai. Predarea șefului rebelilor kurzi. Italia cere egalitatea în controlul Mediteranei.

16. — Măsuri în Franța contra străinilor suspecți. În regiunea Honan, mare ofensivă japoneză. Ungaria încearcă apropierea de Mica Înțelegere. Doliul armatei române, pentru președintele Masaryk.

17. — Deschiderea congresului de oto-rino-laringologie. Expozeu financiar al d-lui Mircea Cancicov, ministrul finanțelor. Mandatul palestinian în discuția Soc. Națiunilor.

18. — Anglia și Franța renunță la controlul naval din jurul Spaniei. Berlinul se pregătește pentru primirea Ducelui. D. Herriot, la Viena.

Grigorescu

20. — Incercarea de răpire a submarinului „C. 2" la Brest. Desvelirea monumentului lui Aurel Vlaicu, la Câmpina. Inaintarea japoneză, la Hsinciao.

21. — Inhumarea rămășițelor pământești ale președintelui Masaryk. Nanking bombardat de aviația japoneză. Intrevederea Antonescu-Kanya, la Geneva. Irakul protestează contra împărțirii Palestinei.

22. — Răspunsul Japoniei, privitor la rănirea ambasadorului englez. Italia se hotărâște să participe la controlul mediteranian. Dispariția exploratorului Wilkins, în căutarea lui Levanevsky.

Dr. Beck

23. — D'Annunzio, președinte al Academiei italiene. Destindere între Anglia, Franța și Italia. Complot revoluționar în regiunea bască. Incidente sângeroase la Tunis între fasciști și antifasciști italieni.

24. — Dispariția generalilor ruși Miller și Skoblin, la Paris. Congresul experților juridici aerieni, în Capitală. Italia sărbătorește 2000 de ani dela nașterea împăratului August. Bombardarea populației civile la Canton și Nanking.

25. — Mitropolitul Dionisie al Varșoviei vizitează România. Marile Puteri protestează la Tokio contra bombardării orașelor lipsite de caracter militar. G-ralul Gamelin participă la manevrele armatei jugoslave.

d. Grandi

26. — Mussolini primit de Hitler, la München. Complotul „falangelor albe" descoperit la Madrid. Adunarea generală extraordinară a Uniunii Camerelor de industrie și comerț.

27. — Deschiderea noului palat al Soc. Națiunilor. D-nii Mussolini și Hitler, la manevrele armatei germane. La Praga, congresul juriștilor din Cehoslovacia.

28. — Hirotonisirea P. S. S. Dr. Partenie Ciopran, noul episcop al armatei. Congresul subofițerilor pensionari, la Cluj. Societatea Națiunilor blamează bombardarea orașelor chineze. Vizita Ducelui, la uzinele Krupp, din Essen.

29. — Mareșalul Badoglio, la Berlin. Delegații Primăriei București, la Paris. Intrevederea Schuschnigg-Hodza, la Baden. Conferința guvernatorilor institutelor de emisiune, din Mica Înțelegere. La Berlin, Hitler și Mussolini fac declarații politice.

30. — M. M. L. L. Regînele Maria și Marioara și .Arhiducesa Ileana, la Balcic. 70% din producția de cafea a Braziliei va fi arsă. Armament sovietic transportat prin Mongolia în China.

OCTOMBRIE

1. — Generalismul Gamelin debarcă la T.-Severin. Campanie în Anglia, pentru boicotarea mărfurilor japoneze. 55.000 spanioli, expulzați din Franța. Delimitarea zonelor de control în Mediterană.

d. Cancicov

2. — La Ierusalim, arestarea comitetului suprem arab. Salvarea Yactului „Endeavour". Naționaliștii spanioli înaintează pe frontul Asturiilor.

3. — Sosirea generalului Gamelin în Capitală. Italia invitată la conferința tripartită. Adunarea Societății Națiunilor respinge rezoluția retragerii voluntarilor străini.

4. — Comuniștii atacă întrunirea fascistă a lui Sir Mosley, la Londra. Toma Aurel învinge pe Joung Perez. Valencia bombardată de naționaliști. Sărbătoarea „culesului" în Germania.

5. — Crucișătorul englez „Basilik", atacat în Mediterana occidentală. Procesul avocatului Mușl, la jurați. Mare remaniere în guvernul jugoslav. Greva instalatorilor, la Varșovia.

6. — Mare discurs al președintelui Roosvelt, la Chicago.

Suveranul inspectează centrele de comandanţi-străjeri, dela Breaza şi Predeal. Mareşalul Badoglio, la Budapesta. Societatea Naţiunilor acordă Chinei sprijin moral.

7. — Italia denunţă clauzele economice ale acordului dela Roma. Sesiunea consiliului biroului internaţional al muncii, la Praga.

8. — Inaugurarea nouei linii ferate Crasna-Huşi. Ploile împiedecă acţiunea japoneză în China de Nord. La Versailles, inaugurarea monumentului armatei americane. Moartea artistei Renate Müller.

9. — 3 ani dela asasinarea regelui Alexandru I şi a lui Louis Barthou. P. S. Partenie Ciopran, investit episcop al armatei. Vittorio Mussolini, la Washington. Infiinţarea „Strajei Ţării".

10. — Moartea generalului Cantacuzino Grănicerul. Achitarea avocatului Muşi. Primul ministru Tătărăscu vizitează lucrările de apărare la graniţa de Vest. Italia răspunde negativ la invitaţia conferinţei în trei.

11. — Incep manevrele regale. Conflict în sânul Uniunii lucrătorilor, la valencia. Alegeri cantonale în Franţa. Succese naţionaliste pe fronturile din Asturii, Jaca, Leon şi Aragon.

12. — Inhumarea generalului Cantacuzino. Consiliu de război la Kremlin, prezidat de Stalin. Erupţie redusă a Vezuviului. Intărirea efectivelor în Libia.

13. — 545 ani dela descoperirea Americei. Alfred Brady, inamicul public Nr. 1 al Statelor-Unite, răpus la New-York. Germania încheie cu Belgia un pact de neagresiune.

14. — Mari serbări la Alba-Iulia, pentru comemorarea lui Horia, Cloşca şi Crişan. Garantarea inviolabilităţii şi integrităţii Belgiei, de către Germania. Congresul „F. I. D. A. C." la Paris.

15. — Noi trupe italiene în Libia. Convocarea comitetului de neintervenţie, la Londra. Discursul d-lui Chamberlain la Manchester.

16. — Aniversarea naşterii Suveranului. Descoperirea asasinării remizierului Goldschlaeger. D-l Stoiadinovici la Londra. Incetarea regimului capitulaţiilor în Egipt. Starea de asediu la Ierusalim.

17. — Comitetul neintervenţiei discută chestiunea retrageri voluntarilor din Spania. Generalul Gamelin părăseşte ţara.

18. — Sfinţirea bisericii Sfinţii Impăraţi, din Constanţa. Sfinţirea catedralei din Reims, refăcută. Moartea ziaristului Caselli. Arestarea marelui Muftiu, la graniţa Siriei.

19. — 200 ani dela naşterea lui Galvani. Sosirea domnului M. Gunther, noul ministru al Statelor-Unite, în România. La Galaţi, procesul asasinului Berilă. Tensiune între Germania şi Cehoslovacia, după întrunirea germanilor sudeţi din Teplin-Şanev.

20. — Neînţelegeri grave în şedinţa comitetului de neintervenţie în Spania. Scăderi mari la bursele din New-York şi Londra. Inchiderea lucrărilor consiliului economic al Micii Inţelegeri la Praga.

Medicale.

Sifilisul congenital, face multe victime, dar după a 2-a generaţie dezastrele sifilisului încetează. Sifilisul are influenţă răufăcătoare asupra descendenţilor celor bolnavi. Heredo sifilisul de a 3 şi 4-a generaţie este ipotetic. Cu timpul influenţa toxică a sifilisului hereditar se epuizează începând de la a 2-a generaţie; de regulă începând din generaţia 3-a vechile calităţi ancestrale de sănătate ale organismului se restabilesc.

Tratamentul sifilisului hereditar de a 2-a generaţie este cel comun, tratamentul la a 4-a generaţie va continua până la pubertate.

Dacă femeile atinse de sifilis hereditar devin gravide, se vor trata cu tratamentul specific.

*

In fenomenele dureroase ale reumatismului blenoragic vechi se obţin bune rezultate cu razele X. Se produce sedaţia fenomenelor dureroase, dispariţia fenomenelor inflamatorii; adesea se obţine şi recăpătarea funcţională normală.

Mai mic nu se poate.

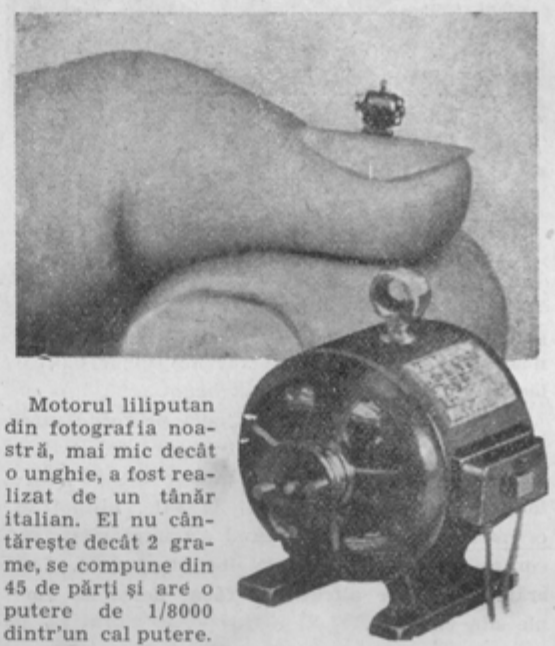

Motorul liliputan din fotografia noastră, mai mic decât o unghie, a fost realizat de un tânăr italian. El nu cântăreşte decât 2 grame, se compune din 45 de părţi şi are o putere de 1/8000 dintr'un cal putere.

Fel deferi.

Mașină simplă și ingenioasă

Un lucrător ingenios a inventat dispozitivul pentru cernerea nisipului care sevede în figura noastră și care nu cere decât un singur om, în loc de doi sau trei, ca până acum.

După cum se vede, sita circulă pe rotițe, susținută la un capăt de o contra-greutate.

Când nisipul pus în sită întrece contra-greutatea, sita se lasă automat la vale, nisipul se cerne singur și în clipa când s'a împrăștiat tot, contra-greutatea ridică la loc sita goală. Lucrătorul nu are altceva de făcut decât să umple sita cu nisip.

Pentru fotografii amatori

In zilele senine, când stați în bătaia soarelui și încercați să puneți la punct o fotografie în vizorul aparatului, imaginea nu apare de-obicei decât foarte slabă.

Spre a remedia inconvenientul faceți ce vă arată figura: puneți deasupra vizorului capacul unei cutii de chibrituri. Mulțumită acestui paravan, imaginea devine vizibilă.

Un caz rar

Istoria medicinei nu cunoaște prea multe cazuri în care trei surori să nască toate odată, la aceiaș oră.

Fenomenul acesta extrem de rar s'a întâmplat totuș doamnelor Annabella Egan, Catherine Murray și Abigail Fitzgerald din New-York.

Fotografia noastră le înfățișează la sanatoriu, fiecare cu câte un băețel.

IN ŢARĂ

Industria indigenă.

Timidă ca orice întocmire în momentul debutului — industria radiofonică românească încearcă astăzi să recupereze întârzierea faţă de întreprinderile similare din străinătate. O serie de radiofonişti au pornit entuziaşti la lucru — au părăsit fabricaţia „cu bucata", trecând la aparatele lucrate „în serie", comerciabizabile. Misiunea constructorului indigen este ingrată, nu găseşte niciodată piesele de cari are nevoie : este obligat să-şi construească singur, de cele mai multe ori cu mijloace rudimentare, bobinele, şasiul, scala — numesc doar piesele principale.

În ciuda condiţiilor de lucru delicate, constructorul indigen îşi îndeplineşte onorabil meseria — ingeniozitatea şi perseverenţa suplinesc lipsurile materiale. Astăzi, aparatele mici, model 2+1, aflătoare în comerţ, sunt în mare majoritate construite în ţară — şi cumpărătorii lor nu au nici un motiv să se plângă.

Constructorii mai îndrăzneţi — îndrăzneală sprijinită pe cunoştinţe radiofonice mai temeinice — au început să construească şi superheterodine cu 3—5 lămpi; preţul şi valoarea acestor aparate le asigură o poziţie onorabilă, în concurenţa cu cele străine.

✸

In afară de străduinţele semnalate mai sus, este locul să notăm tendinţa din ce în ce mai accentuată a reprezentanţilor aparatelor străine, de a-şi realiza în ţară receptoarele — în parte, sau chiar integral. Au început oamenii cu transformatorul de reţea, cutia, vorbitorul, pentru ca unii dintre ei să-şi construească aci, în întregime, aparatele — firește, folosind schema şi piesele originale aduse din străinătate.

O mare uzină străină îşi amenajează în momentul de faţă, în ţară, o fabrică pentru construcţia lămpilor de radio—ceeace constitue un pas imens către realizarea unei industrii radiofonice indigene. Aceaşi uzină îşi organizează şi instruieşte câteva sute de lucrători, astfel că, în viitorul sezon, se va putea vorbi de aparate de radio construite în întregime în ţară.

Guglielmo Marconi, părintele radiofoniei.

Televiziune.

La laboratorul de Căldură şi Electricitate al Facultăţii de Ştiinţe, sub supravegherea d-lui Prof. Chr. Musceleanu, au loc primele încercări de televiziune la noi în ţară.

Experienţele sunt efectuate cu o instalaţie pusă la dispoziţie de cunoscuta uzină olandeză Philips. Pentru analiza imaginilor se foloseşte un disc Nipkow, iar la recepţie un oscilograf catodic.

Aparatura este destul de primitivă — nu se compară cu piesele folosite în marile staţiuni moderne de televiziune. Are însă un mare merit: instalaţia poate fi reprodusă de orice amator cu cunoştinţe suficiente în domeniul emisiei — şi cu mijloace materiale suficiente.

IN STRAINATATE.

Guglielmo Marconi

S'a stins, a plecat dintre noi, într'o lume mai bună, sintetizatorul de geniu care, la sfârşitul secolului trecut, a reuşit să dea viaţă şi utilizare, unor experienţe de laborator disparate, fără afinitate aparentă.

Intuiţia subtilă, însuşirile excepţionale cu care era înzestrat, îi permisese lui Maxwell să preconizeze existenţa undelor electromagnetice şi să le cristalizeze proprietăţile în ecuaţiile cari îi poartă numele şi cari şi astăzi servesc ca bază studiului matematic al radioelectricităţii. Memorabilele experienţe ale lui Hertz confirmase pe deplin intuiţia lui Maxwell. In toate laboratoarele din lume se produceau curenţi undele electromagnetice —fizicienii se întreceau să improvizeze dispozitive adecvate pentru emisie şi discernere a acestor unde. Şi totuşi nimeni — până la Marconi— nu a reuşit să îmbine aceste piese şi dispozitive răspândite în diversele laboratoare, într'un ansamblu care să permită realizarea unei telegrafii fără fir.

Meritul acesta îi revine pe deplin lui Marconi. Preocupat nu atât de undele electromagnetice propriu zise, cât de folosirea lor ca agenţi de transmisiune fără fir — fizicianul italian a reuşit să obţină primele dispozitive de emisie şi recepţie care, perfecţionate zi cu zi, au ajuns astăzi cel mai desăvârşit instrument de instruire şi divertisment, pe care ştiinţa ni l-a pus la îndemână.

Patrimoniul radiofoniei este astăzi impresionant.

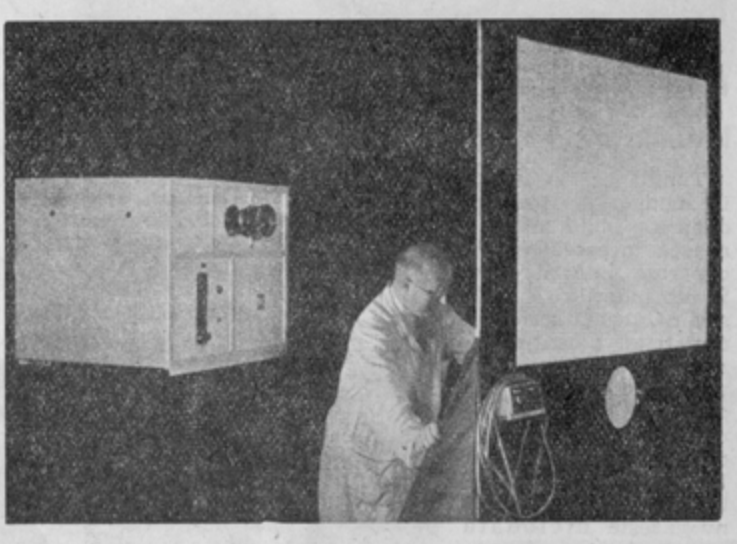

Televiziune pe ecran mare.

Aparate perfecţionate permit radioamatorului să urmărească un match de box disputat la New-York, să asculte un tango de la Buenos Aires, o operă transmisă dela Scala, sau o conferinţă instructivă difuzată din cine ştie ce colţ al planetei — -- toate în condiţiuni de recepţie ireproşabile, pentru că fadingul a fost învins, iar diferitele dispozitive de control automat sau manual, al selectivităţii, tonalităţi şi acordului desăvârşesc funcţionarea făcând-o în măsură să mulţumească pe cel mai exigent dintre ascultători. Nu este însă totul — alături de radiofonia propriu zisă, s'au dezvoltat alte aplicaţiuni de interes covârşitor. Cu ajutorul undelor minunate ale văzduhului — valorificate în ansambluri de telemecanică — nave maritime sau aeriene sunt conduse „fără pilot". Intrarea şi ieşirea din porturi, navigaţia aeriană şi aterizarea — în întuneric — au găsit astăzi soluţia desăvârşită în radiofaruri. Cinematograful vorbitor şi televiziunea — care, fără să-şi fi spus ultimul cuvânt, a părăsit totuşi laboratorul — sunt alte capitole sugestive ale radioelectricităţii.

Şi totuş, oricât de falnic şi complex ar apărea astăzi edificiul radiofonic, cheia sa de boltă rămâne modesta instalaţie înjghebată de Marconi în preajma lui 1900. Iată pentru ce, în Iulie trecut, când fizicianul italian a murit trupeşte — întreaga lume civilizată, toţi câţi au gustat vreuna dintre binefacerile radiofoniei, au împărtăşit durerea poporului ita-

lian care a pierdut pe unul dintre cei mai străluciţi şi mai reprezentativi fii ai săi.

Noutăţi.

Radofonia a ajuns astăzi într'o fază de maturitate caracterizată prin faptul că în marile uzini producătoare, preocuparea noutăţilor a trecut pe planul al doilea, precedată fiind de tendinţa de a perfecţiona materialul existent. Inainte de orice, constructorul se străduieşte să amelioreze fiecare piesă; fiecare celulă a receptorului este suspectată, cercetată cu atenţie sprijinită pe concursul hotărîtor al unor aparate de măsură potrivite.

Rezultatul acestei munci meticuloase îl constitue un progres care nu poate fi tăgăduit—îl vedem cu toţii. De la an la an, audiţiile sunt tot mai bune sub raportul fidelităţii, iar comonda aparatelor din ce în ce mai comodă.

Aceste observaţii generale se potrivesc de minune anului 1936 care nu ne-a adus *noutăţi* în adevărata accepţiune a cuvântului. Nu ne-a adus noutăţi epocale, care să schimbe sau cel puţin, să modifice evoluţia radiofonică; ne-a hărăzit totuşi câteva lucruri noui pe care vom căuta să le menţionăm în rândurile ce urmează.

*

Replica fabricantului european pentru lămpile metalice folosite curent în America — o formează *lămpile roşii* care echipează la sfârşitul lui 1936 o bună parte dintre aparatele de radio .

Noua serie este alcătuită din lămpi de dimensiuni reduse, cu o consumaţie simţitor diminuată. Printr'o aşezare mai judicioasă a electrozilor, s'a micşorat capacitatea internă — ceea ce uşurează umlt recepţia undelor scurte.

In general, în seria roşie găsim modele de lămpi echivalente vechilor tipuri fără picioare. S'au realizat însă şi tipuri speciale: o duo-diodă cu catozi separaţi, o duo-diodă-pentodă-finală, o heptodă convenabilă pentru amplificarea de înaltă şi medie frecvenţă, o pentodă finală de 18 waţi, lămpi indicatoare, redresoare, etc.

Nu putem spune un cuvânt hotărîtor — sprijinit pe o experienţă personală concludentă — în ce priveşte valoarea noilor lămpi: de abia au apărut pe piaţa românească în momentul când scriem rândurile de faţă. Totuşi, buna primire de care s'au bucurat aceste lămpi în alte ţări unde au deja oarecare vechime, constitue un argument convingător în favoarea lor.

*

Arătam mai sus străduinţele constructorului de a perfecţiona fiecare celulă a aparatului. Prima însuşire care impresionează, în bine sau rău, pe ascultătorul unui aparat de radio, este fidelitatea audiţiei: iată de ce, în această direcţie, fabricanţii au lucrat fără răgaz.

In primul rând, detecţia şi detectricea au beneficiat de o atenţie specială: s'au studiat comparativ toate procedeele — detecţia prin caratceristica de grilă, sau de placă— s'au încercat toate lămpile uzuale cu 3-5 electrozi, pentru ca la urma urmei să se scoată la iveală vechea diodă, singura în măsură să asigure recepţii lipsite de distorsiuni. Binoda, duo-diodă-triodă, duo-dioda, pentodă-finală — nu sunt în definitiv decât variante pe tema diodei, construite în vederea realizării unei lămpi care să detecteze şi să amplifice riguros liniar.

S'a mers mai departe. Mult timp celula de amplificare de joasă frecvenţă, pe rezistenţe, a fost socotită desăvârşi-

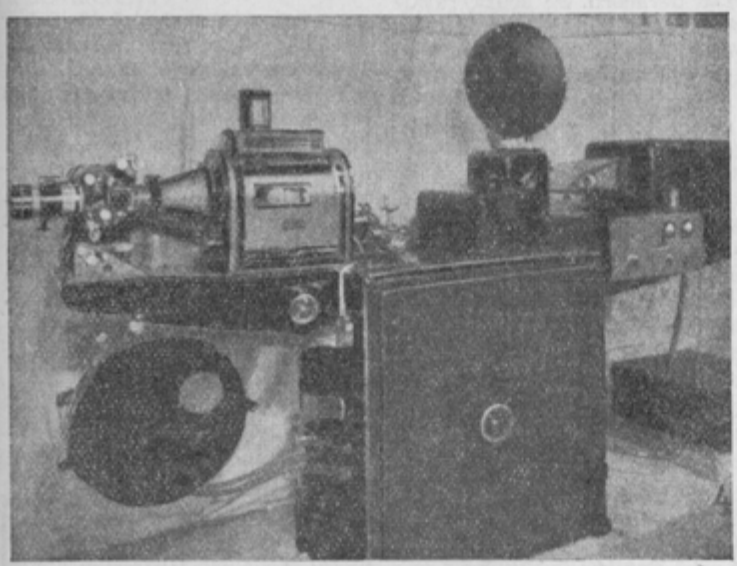

Aparat pentru transmiterea prin televiziune a filmelor de cinematograf.

tă. După adoptarea diodei rămâneau totuşi o serie de denaturări de cari detectricea nu putea fi făcută vinovată. In felul acesta a fost pus în evidenţă fenomenul reacţiei negative, sau al contrareacţiei. Un dispozitiv simplu aplicat lămpii amplificatoare de joasă frecvenţă a curmat răul, spre mulţumirea ascultătorilor şi, implicit, a fabricanţilor de aparate.

Celulele de înaltă şi medie frecvenţă au fost şi ele perfecţionate. Adoptarea bobinelor cu miez magnetic perfecţionate, folosirea izolanţilor speciali — calitul, trolitul, etc.—îmbunătăţirea dispozitivelor de control automat, sau manual, al selectivităţii şi volumului — toate la un loc fac din receptoarele moderne ,ieşite din fabrici serioase, instrumente pe deplin mulţumitoare.

O chestiune care a preocupat şi preocupă mult pe constructori este acordul. Vechile dispozitive pentru realizarea unui acord precis — lampa cu neon, miliampermetrul — au fost înlocuite cu altele mult mai perfecţionate: *ochiul magic* şi *trefla catodică*.

De oarece tendinţele generale şi pretenţiile radioamatorilor reclamă automatizarea funcţiunilor radiofonice — fabricanţii s'au conformat: au realizat aparate cu *control automat de frecvenţă* — sau de acord. Pe scurt, raţiunea acestui artificiu extrem de util este următoarea: nu este suficient ca aparatul să fie acordat pe unda dorită — cu ajutorul ochiului magic, sau al treflei catodice — mai trebue ca acest acord să fie păstrat. Ascultătorul pretinde insistent să nu fie obligat să stea cu mâna pe butonul de reglaj — pacostea vechilor receptoare — şi acest lucru este imposibil, în lipsa unui dispozitiv de rectificare automată a acordului. In adevăr, frecvenţa undei emise poate varia; de asemenea, este susceptibilă de variaţii de frecvenţă şi unda nestabilizată emisă de oscilatoarea superheterodinei folosite. Rezultatul este o modificare a acordului — care însă în aparatele moderne, este corectată automat, prin modificarea corespunzătoare a circuitelor oscilante.

*

După cum se vede din enumerarea grăbită, pe care mi-o permite cadrul restrâns al unui articol, în uzinele de radio se lucrează fără răgaz — se desfăşoară o activitate prodgioasă. Oricum, rezultatele obţinute până astăzi depăşesc copios orice pretenţii — astfel că putem aştepta liniştiţi rezultatul acestei activităţi.

Ing. I. C. FLOREA

Alături de noroc...

— De data asta am trecut alături de noroc. In loc de zero, am unu: în loc de 9, am 8; în loc de 1, am 2; în loc de 4 am 5; în loc de 6, am 5 şi în loc de 8, am 7.

ISTORICUL ŞI MENIREA SFATULUI NEGUSTORESC

Sfatul Negustoresc, asociaţie profesională liberă, a luat fiinţă înainte de războiu, din iniţiativa unor fruntaşi ai comerţului Capitalei.

La început, această organizaţie şi-a limitat activitatea numai în Bucureşti şi era compusă în majoritate din breslaşi ai comerţului de manufactură.

După războiu însă, sub presiunea legiuirilor restrictive şi faţă de nouile aspecte sub cari se înfăţişa structura vieţii economice, Sfatul Negustoresc şi-a lărgit sfera de acţiune peste tot cuprinsul României întregite.

Dacă însă, în teritoriile alipite n'au dispărut încă vechile organizaţiuni negustoreşti cu caracter regionalist, Sfatul Negustoresc îşi urmează programul trasat în diferitele sale congrese, tinzând la înjghebarea unei singure asociaţiuni profesionale, cu excluderea ori căror influenţe de natură politică.

In acest mod, comercianţii din toată ţara, dezorientaţi şi lipsiţi de coheziune şi de o directivă unitară, vor găsi un reazăm puternic în rândul organizaţiei lor profesionale, care este Sfatul Negustoresc.

In îndeplinirea menirei sale, Sfatul Negustoresc îşi concentrează toate eforturile pentru ridicarea comerţului şi industriei şi implicit al standardului de viaţă a populaţiunei consumatoare, care consitue factorul de animaţie şi de propulsie al întregului edificiu economic.

In atingerea acestui scop, Sfatul Negustoresc a preconizat, cel dintâiu : *refacerea creditului, o politică economică bazată pe realităţi şi o justă repartizare a sarcinilor fiscale.*

O legislaţie sănătoasă se poate obţine numai dacă se va ţine seamă de părerile acelora cari activează în mijlocul vieţii economice şi cu consultarea lor prealabilă.

In acest chip, multe greşeli vor fi evitate şi se va putea ajunge la o restabilire a echilibrului economic, sdruncinat de pe urma unor măsuri pripite şi aplicate după criterii biurocratice.

Sfatul Negustoresc a dat dovezi suficiente că în soluţionarea problemelor economice a avut viziunea clară a lucrurilor şi atunci când s'a ţinut seamă de sugestiile sale, rezultatele au fost din cele mai mulţumitoare.

Spaţiul restrâns al acestei rubrici nu ne permite să redăm pe larg contribuţia Sfatului Negustoresc în această direcţie.

Vom releva numai un singur exemplu destul de concludent.

Atunci când, după ce ani dearândul Sfatul Negustoresc a preconizat introducerea *patentei fixe* la anumite categorii de contribuabili comercianţi, a reuşit să convingă sferele conducătoare de necesitatea acestei reforme fiscale, mulţi obiectau că ea nu va da roadele aşteptate.

După o perioadă de patru ani, experienţa a dovedit că această măsură pe lângă că a înlăturat o serie de şicane şi formalităţi costisitoare în dauna contribuabililor, veşnic hârţuiţi şi puşi pe drumuri, Statul, nu numai că n'a păgubit cu nimic, dar dimpotrivă, a folosit de pe urma acestei reforme, reducându-şi pe de o parte cheltuelile de întreţinere a unui întreg aparat funcţionăresc şi pe de altă, veniturile nu i-au fost diminuate câtuşi de puţin.

In cei 25 ani de activitate, Sfatul Negustoresc a depus o muncă rodnică, pe teren profesional, cultural, social şi naţional.

In anul 1934, după moartea valorosului preşedinte *Jean Luca P. Niculescu*, i-a succedat în locul rămas vacant d. *D. P. Niculescu-Ritz* după o activitate de 15 ani în sânul organizaţiei, în calitate de secretar general.

Dela 1934, d. D. P. Niculescu-Ritz este preşedintele comitetului central şi al „Uniunii Generale a Sfaturilor Negustoreşti" din ţară.

Dotat cu însuşiri excepţionale de luptător şi animator şi înzestrat cu o putere de muncă inegalabilă, d. Niculescu-Ritz, secondat de un stat major de fruntaşi ai vieţii economice, desfăşoară o activitate plină de zel şi însufleţire pentru ca organizaţia Sfatului Negustoresc să devină un adevărat far luminos, pentru toţi acei cari muncesc pe ogorul economic şi să întruchipeze năzuinţele de mai bine ale întregei clase negustoreşti, în cadrul intereselor generale ale economiei naţionale.

SĂNĂTATEA PUBLICĂ

Adânc cunoscător al stării sanitare a ţării, d. dr. I. E. Costinescu, ministrul sănătăţii publice şi vice-preşedintele Ligei naţionale contra tuberculozei, a realizat nu numai o mare operă de înzestrare a spitalelor şi sanatoriilor existente, ci şi o importantă operă de construcţii de spitale, sanatorii, preventorii, dispensare, băi populare pavilioane de contagioşi, etc.

Înţelegând că pentru numărul impresionant de mare al tuberculoşilor, sanatoriile în fiinţă azi, cu un număr total de cca. 1200 paturi la 18 milioane locuitori sunt cu totul neîndestulătoare, d. dr. I. Costinescu a creiat noui sanatorii de tuberculoşi în diferite localităţi ale ţării şi a mărit capacitatea de ospitalizare a sanatoriilor existente.

Astfel, s'a construit pentru tuberculoza osoasă un mare sanatoriu model cu 250 paturi pe litoralul Mării Negre, în sudul Basarabiei, pe plaja dela Bugaz, în valoare de 30 milioane lei.

Un alt sanatoriu pe plaja dela Mangalia, cu 140 paturi, în valoare de 10.000 000 lei.

La Agigea jud. Constanţa, s'a ridicat un preventoriu pentru copii, în valoare de 10 milioane lei.

Iar pentru tuberculoza pulmonară s'a mărit capacitatea clădirilor existente a sanatoriilor de tuberculoşi şi s'au construit 5 sanatorii noui:

La Moroeni, jud. Dâmboviţa pentru 450 paturi, în valoare de 85 milioane lei.

La Dobriţa-Gorj, cu 350 paturi, 40 milioane lei.

La Marila-Reşiţa, jud. Caraş, 400 paturi, 40 milioane lei.

Sanatoriul maritim Bugaz, jud. Cetatea-Albă. După planul întocmit de d. arhitect A. Viecelli.

La Câmpeni jud. Turda, 100 paturi, 10 milioane lei.

La Vorniceni, jud. Lăpuşna, 100 paturi, 10 milioane lei.

La sanatoriul Filaret se află în construcţie un pavilion de 100 paturi, cu o clinică pentru studiul boalelor de piept, în valoare de lei 30 milioane.

Sanatoriile noi sunt prevăzute cu cele mai moderne instalaţii şi cuprind săli pentru primirea bolnavilor, cu camere speciale pentru desinfecţie, laboratoare, săli pentru fizioterapie, radiologie, pneumotorax, sala de operaţie, sterilizare şi pansamente, cabinet dentar, camere pentru bolnavi cu 1, 2, 3, 4 şi 6 paturi, cu geamuri speciale pentru pătrunderea razelor ultraviolete şi terase de cură expuse la Sud-Est.

La fiecare etaj sau grupă de bolnavi, sunt servicii de băi, lavabouri, depozit de efecte, camere pentru curăţitul şi călcatul hainelor bolnavilor, camere pentru surori de ocrotire şi infirmiere, etc., toate prevăzute cu instalaţii moderne, săli de mese, camere de zi, sală de lectură şi o sală mare pentru concerte şi serbări.

Deosebit, aceste sanatorii au câte un pavilion pentru găzduirea temporară a rudelor, vizitatorilor şi a însoţitorilor bolnavilor.

Apoi, bucătăria, spălătoria mecanică, instalaţii de încălzire centrală, electricitate. Toate sanatoriile se construiesc de către Liga naţională contra tuberculozei, sub preşedinţia M. S. Regelui Carol al II-lea. Este o operă importantă în lupta contra tuberculozei şi graţie acestor măsuri se poate lupta contra flagelului, care seceră atâtea mii de vieţii.

Se poate afirma că sub domnia Majestăţii Sale Regelui Carol II s'a început cu adevărat lupta de apărare a sănătăţii fizice a poporului român, iar prin imboldul M. Sale ca şi prin mijloacele şi munca temeinică şi susţinută, se dirijează pe calea cea bună sănătatea publică.

**Sanatoriul Moroeni, Jud. Dâmboviţa.
Faţada principală.
Stadiul lucrărilor la 1 Septembrie 1937.
După planul întocmit de
d. arhitect A. Viecelli.**

VALORIFICAREA PRODUSELOR NAȚIONALE PRIN COOPERAȚIE

Opera înfăptuită de Centrala Cooperativă de Producție, Aprovizionare și Valorificare Agricolă (CECOPAVA)

Înființată la 22 Iunie 1935, pe baza prevederilor legii pentru organizarea cooperației din 1935, Centrala de Valorificare a păsit cu toată hotărîrea la înfăptuirea operei ce-i era încredințată prin lege, aceia de a valorifica produsele agricole și celelalte produse naționale. Având în persoana președintelui său părintele C. Dron, un destoinic conducător, și lucrând cu sprijinul d-lui M. Negură, ministrul cooperației, ea a isbutit în scurt timp să domine piața românească prin exercitarea marelui comerț cu cereale și prin exploatarea altor bunuri ca: bălți, păduri, etc.

Când la 15 Aprilie 1937 „Cecopava" a prezentat adunării generale darea de seamă asupra activității desfășurate în primele 18 luni de lucru, s'a putut constata cu deplină satisfacție atât de către cooperatori, cât și de către organele statului, că rezultatele au fost din cele mai fericite: „Cecopava" realiza un beneficiu de peste 12 milioane lei, iar economia națională un câștig de circa 10 miliarde lei.

Executând ca mandatară a statului valorificarea cerealelor și susținerea prețului la grâu, „Cecopava" a cumpărat până la 30 Septembrie 1937 o cantitate de 46.147 vagoane de grâu în valoare de lei 1.709.122.000, dela un număr de 463.083 producători. Acest grâu a fost întrebuințat o parte pentru aprovizionarea armatei, iar o parte pentru export în diferite țări. Achizițiunile făcute de „*Cecopava*" au dus la înviorarea pieței în favoarea producătorilor, grâul ajungând să fie cumpărat la prețuri cari întreceau cu mult prețul minim stabilit pentru valorificarea grâului. Acest fapt a influențat și asupra prețurilor celorlalte cereale, care în mod firesc au trebuit să urmeze sporul prețului la grâu.

In felul acesta economia națională a realizat, precum s'a arătat mai sus, beneficii însemnate, care în loc să meargă în mâini străine, au mers la producători, remunerându-le în mod echitabil, munca și investițiile făcute.

Pe de altă parte, executând prin unitățile asociate aprovizionarea armatei, „*Cecopava*" a înțeles să facă totodată operă națională, asigurând predări de grâu, făină și grăunțe de bună calitate și în condițiuni din cele mai bune.

Lărgindu-și câmpul de activitate, „*Cecopava*" a trecut apoi la exploatarea prin cooperative a bălților statului, luând în arendă șase bălți în suprafață de 5.500 ha., precum și șase canaluri de Dunăre, pe o lungime de 204 km. cu o arendă anuală de lei 2.710.600. Deasemenea a luat mai multe păduri dela stat sau composesorate și obștii de moșneni, în întindere de peste 700 ha., pe care le exploatează prin cooperativele forestiere asociate.

In aceiași ordine de preocupări, „*Cecopava*" a executat și alte operațiuni de aceiași însemnătate. Astfel a răspândit în massele micilor agricultori o cantitate de 753,753 kgr. sămânță, selecționată în vederea campaniilor de însămânțare din 1936 și 1937; a colectat pentru valorificare 592.816 kgr. de semințe de trifoi și lucernă, în valoare de lei 15.317.582; a colectat în acelaș scop fasole, nuci și sfeclă de nutreț, iar în 1937 a hotărît să valorifice și plantele medicinale, în care scop a avansat cooperativei „Romaniția" din București suma de lei 200.000 pentru colectarea și valorificarea acestor plante.

Tot sub auspiciile „*Cecopavei*", cooperativa „Nistru" din Tighina a fabricat o cantitate de peste 4 vagoane de magiun, din produse colectate dela podgoreni.

Un rol însemnat a avut „*Cecopava*" și în opera de valorificare a lânei, precum și în colectarea, industrializarea și desfacerea bumbacului produs în țară, operație pe care o execută ca mandatară a Oficiului național al textilelor.

In felul acesta ,printr'o înțeleaptă îndrumare, activitatea „*Cecopavei*" s'a extins la toate domeniile producției și economiei naționale, pretutindeni afirmând munca românească și aducând prosperare și încredere tot mai mare în instituțiile cooperatiste.

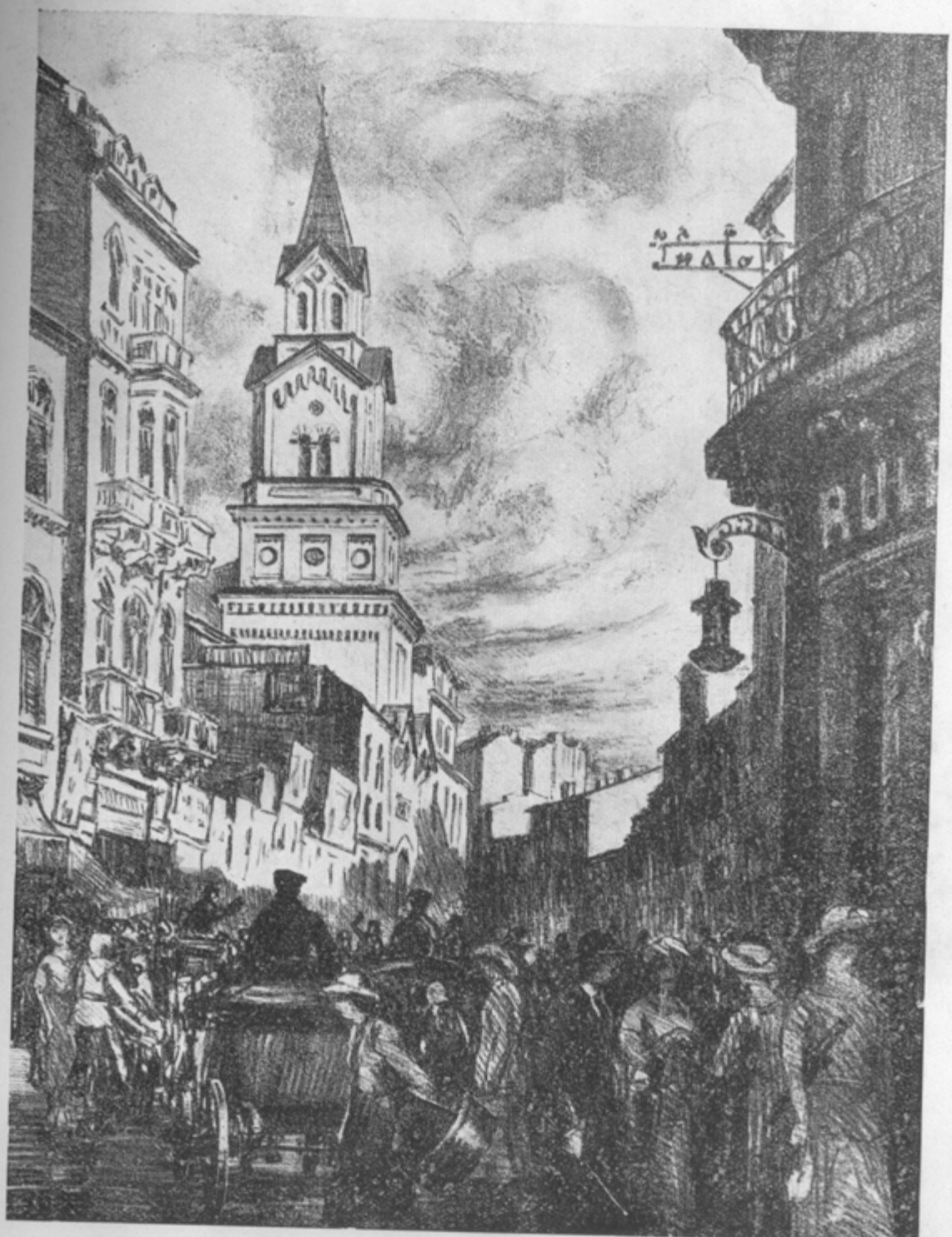

BUCUREȘTII DE ALTĂ DATĂ / «BĂRĂȚIA» *AL. POINTEVIN-SKELETTI*

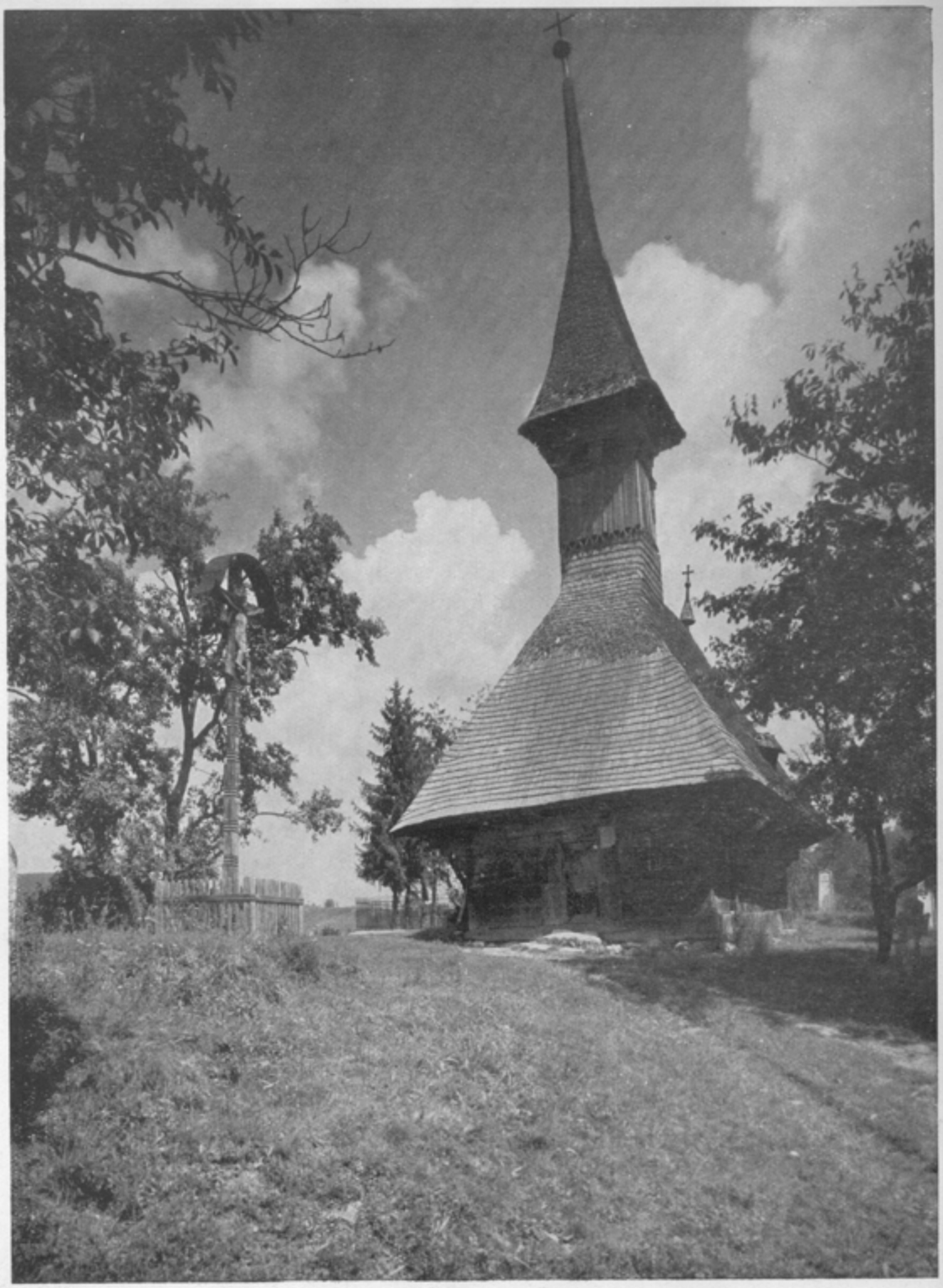

BISERICA DIN POGĂNEŞTI

Foto Arh. A. PETIT

MĂRFURI

„CASA DE IMPRUMUT PE AMANET ȘI DE PĂSTRARE DIN ROMÂNIA" S. A.

STRADA SFÂNTUL IONICĂ, 9 / TELEFON 4.82.71 / BUCUREȘTI

Aduce la cunoștiința domnilor

Comercianți, Industriași

că a înființat **„Secția de Avansuri pe Mărfuri"** *de toate formele, brute, fabricate sau semifabricate, aflate în vamă, antrepozite sau magazii speciale, acordând împrumuturi de orice sumă și pe termene diferite în condițiunile cele mai avantajoase cu*

DOBÂNDA 9 LA SUTĂ ANUAL

In fiecare

VINERI

nu trebue să lipsească
din nici-o casă

TRUP ŞI SUFLET

**CEA MAI BUNA REVISTA
DE MEDICINA PENTRU TOŢI**

Higienă generală
Ingrijirea copilului
Cosmetică
Sfaturi şi reţete practice
Consultaţii pentru cititori
Gimnastică

UN EXEMPLAR
LEI 7
Pretutindeni

Efemeride Judiciare 1937

SEPTEMBRIE 1936

17. — Judecătoria ocolului II urban Bucureşti începe judecarea procesului agresiunii săvârşite, într'o viaţă de om, asupra sufletului nostru românesc şi asupra naţiunii române, de Kalman Blumenfeld, zis Scrutator, primredactorul „Adevărului" şi „Dimineţei", crunt corijat de o falangă de studenţi universitari creştini.

18. — Juraţii Capitalei achită pe d-rul Seineanu de vina de „provocare de avort mortal" pentru care a fost trimis în judecată.

23. — Înalta Curte de Casaţie s. II, statornicește jurisprudenţa că — chiar în materie de defăimare în fals—partea reclamantă trebuie să se constitue parte civilă.

24. — Niculae Ciurea-Ţurea, autorul fraudei de peste un milion lei dela Creditul Rural, a rămas osândit definitiv la 18 luni închisoare.

29. — Curtea de Apel s. II achită pe Georges Littmann, A. Mangăru şi E. Ştefanoff — din conducerea Cazinoului dela Sinaia — de sub învinuirea că au continuat să tolereze jocuri de noroc în dispreţul legii noui ce interzice hoţia hazardului.

OCTOMBRIE

1. — Consiliul ordinului avocaţilor Capitalei suspendă din barou pe comunistul Laurenţiu Pătrăşcanu.

2. — Principiul achitării proporţionale a tuturor creanţelor, fără excepţii şi fără privilegii, este de esenţa oricărui concordat, decide Înalta Curte de Casaţie s. III (cazul Băncii Blank).

3. — Dr. Moses Priefer — lucrând în chipul semenului său faimos Moisei Pipergal — provoacă avort mortal nefericitei soţii a muzicantului Naumovici, dela Radio. E pus sub acţiune publică dar scapă de Văcăreşti preventiv.

Dim. Volanschi
prim preş. al Înaltei Curţi de Cas. şi Just.

6. — Dumitru Georgescu, funcţionar la Casa Dotaţiei Oastei, în complicitate cu Iancu Hofman, sunt arestaţi pentrucă au prădat instituţia cu vreun milion lei, risipind prada în chefuri cu două cântăreţe anodine periferice.

7. — Caracterul contractului de muncă e definit—de Suprema Curte s. III — prin: dependenţă, salar şi continuitate.

C. Al. Viforeanu
Procuror general la Înalta Curte de Cas.

15. — Uniunea Comunităţilor Bulgare din România — cu ib clandestin de iridentă şi de provocare antiromânească, strecurată în ţara noastră — cere să i se recunoască şi acorde personalitate juridică. (Nu reuşeşte însă, fiindcă cererea e respinsă de Curtea de Apel s. I Bucureşti).

19. — Înalta Curte de Casaţie s. I, curmând şovăiala jurisprudenţei, hotărâşte că soţul în proces de divorţ nu poate fi evacuat din casa soţiei.

21. — Soc. Cazinoul din Sinaia e declarat în stare de faliment. Sentinţa e reformată însă, a doua zi chiar, la cererea creditorilor.

26. — D. Ronetti Filderman, fiul d-rului W. Filderman, avocat, cercând să se înscrie în barou, mai înainte de a se resolva contestaţiile făcute contra cererii sale de admitere, pierde procesul — primul său proces!— până la Înalta Curte.

30. — Curtea de Apel s. IV declară pe deplin justificată averea d-lui chimist Gh. Pandele, dela Arsenalul Armatei (denunţat de d. Ştefan Florescu).

NOEMBRIE

2. — Înalta Curte s. II precizează jurisprudenţa că: legea speculei interzice cartelurile.

6. — I. P. S. S. Mitropolitul Gurie al Basarabiei e trimis — de Ministerul Cultelor — în judecata Înaltei Curţi de Justiţie, pentru pretinse nereguli în administrarea intereselor bisericii de peste Prut.

9. — D. Albert Klein, român ardelean, a cerut schimbarea numelui în Miclescu, ca să nu mai fie luat drept... ovrei. Curtea de Apel s. I, a admis cererea.

10. — Doctorul dentist Isidor Zambilovici e trimis in judecată corecţională pentru excrocherie fiindcă angaja lucrări în aur şi punea tablă intoxicantă.

14. — Fabrica de bere „Timişoreana" s. a. propune credito-

rilor ei un aranjament concordatar caracteristic — şi stigmatizant — pentru legea dela 7 Aprilie 1934 : 40%, în 15 ani, fără dobânzi !

19. — Eugen Jeremias Grosz, patronul uriaşei panamale Grosz-Cagero, e pus în libertate provizorie pe cauţiune de 800 mii lei.

24. — Juraţii Capitalei sunt chemaţi să judece noua ispravă criminal-pasională a Arabellei Armăşescu fostă Stravolca. De astă dată e acuzată că a încercat să asasineze pe ultimul ei prieten: Lt. Vodă Timoceanu.

26.—Procesul cutremurătoarei catastrofe de la 8 Iunie e lichidat şi la Curtea de Apel din Bucureşti s. II, care, sub preşidenţia d-lui N. Georgian şi în temeiul concluziilor d-lui procuror general Gică Ionescu, achită pe V. Vasilescu, avocat şi Roger Bolomey, arhitect; confirmă condamnarea inculpaţilor Vasile Ionescu, Jean Burcuş, Ioil Blumenfeld, Marin Druţu şi Iulian Cozianu şi acordă daune victimelor.

G. I. Stratulat
Jude-consilier, t tu-lar cab. 6 instr.

27. — Dr. Romul Boilă atacă la Camera de Acuzare, cu opoziţie, ordonanţa definitivă a d-lui jude instr. Ion Stănescu, prin care a fost trimis în judecată pentru traficurile învârtite în culisele afacerii Skoda.

29. — Înalta Curte respinge —ca inadmisibil—recursul făcut de avocaţii contestatori contra hotărîrii consiliului de disciplină al baroului de Ilfov prin care s'a înlăturat cererea de radiere din baroul român a d-lui Eduard Mirto, pe temeiu că nu e cetăţean român.

DECEMBRIE

1. — Domniţa Arabella Armăşescu a fost din nou achitată — ca şi în procesul împuşcării tânărului avocat Urseanu — de juraţii Capitalei. Curtea a acordat victimei un leu despăgubiri civile (cu opinia separată a d-lui jud. Manolescu care a fost pentru respingerea cererii de daune).

6. — „Presa din str. Sărindar este o adevărată otravă pentru neamul românesc"... a declarat d. Stelian Popescu, în procesul studenţilor creştini cari au administrat ştiuta corecţiune lui Kalman Blumenfeld zis Scrutator, prim redactor al „Adevărului" şi „Dimineţei".

8. — S'a anulat, ca dobândit prin fraudă la lege, actul de cetăţenie română al lui Marton Hertz, evreu maghiar, fiul lui Ignatz Hertz, din Makău (Ungaria).

10.— Sile Constantinescu (Vasile Constantin) îşi ucide tatăl şi mama, şi le pradă avutul sărman adunat într'o viaţă de om de trudă. E arestat, dimpreună cu tovarăşii lui de ticăloşii : Mihail Bălănescu zis Coca şi Ada Solomon zisă Solo.

12. — Populaţia Capitalei e cât pe aci să linşeze pe bestia paricidă, Sile Constantin, în drum spre Văcăreşti.

15.— S'a încheiat ancheta judiciară în afacerea crahului băncuţei pirate „Dealul Spirei". Numai dela B. N. R. patronii hoţiei pe acţiuni au încasat 35 milioane lei pe bază de portofoliu de poliţe false.

17. — Ministerul Apărării Naţionale îşi retrage recursul în anularea deciziei justiţiei militare în procesul generalului C. Dumitrescu.

19. — Înalta Curte, judecând în fond, osândeşte la 6 luni închisoare şi 10 mii lei amendă pe dr. Andrei Wuketics (pui de năpârcă) din Timişoara pentru insulte aduse autorităţilor române şi ofense naţiunii dominante.

— Cea dintâi aplicare integrală a legii controlului averilor: Înalta Curte s. III, confirmă confiscarea sumei de lei 2.470.000 nejustificată, din averea fostului agent de poliţie Alexandru Georgescu.

— Suprema Instanţă s. II, respingând recursurile făcute de inculpaţi în procesul formidabilei excrocherii a transferului, confirmă definitiv osândirea culpabililor: P. Vasilescu Cantalup (5 ani închisoare), chestor C. Călătorescu (doi ani), Peisach Nacht (18 luni), Karl Eduard Linzenmayer (6 luni).

22. — D. jude cons. Niculescu Bolintin, titularul cabinetului I instrucţie, încheind cercetările în afacerea atentatului asasin comis de G. Trocan şi V. Alecsescu asupra fostului prefect şi deputat de Mehedinţi, Marius Vorvoreanu, trimite dosarul la parchet pentru concluziuni.

Prosper Constantinescu
Procuror

23. — Procesul istoric, al fraudelor uriaşe petrolifere, este repus din nou pe rol. Anchetate în 1927, împlinesc un deceniu de desbateri.

— Dr. Romul Boilă pierde opoziţia făcută la Camera de Acuzare contra trimiterii lui în judecată pentru rolul ştiut, jucat în afacerea contractelor de înarmarea ţării.

IANUARIE 1937

9. — Tribunalul a confirmat arestarea bestiei paricide din str. Abrud : Vasile Constantin (Sile Constantinescu) şi a sinistrilor lui tovarăşi : Mihail Bălănescu zis Coca şi Ada Solomon zisă Solo.

Const. Lazaroneanu
Jude instr. al cab. 2

10.— „Universul" desvăluie abuzurile ce s'au comis cu încetăţenirile de străini, şi cere revizuirea tuturor naturalizărilor şi împământenirilor în deobşte.

14. — Se reia seria descinderilor la tripourile ce au infectat Capitala. Primul e „clubul" Wats, Toffosein & Co. din str. General Manu, 4.

18. — Înalta Curte s. III, statorniceşte principiul jurisprudenţial, că prestarea jurămân-

tului de credinţă e o condiţie esenţială pentru valorificarea oricărui drept pretins de salariaţii statului român.

25. — Ancheta judiciară stabileşte că totalul fraudei săvârşite în dauna Băncii Naţionale prin reescontarea portofoliilor fictive ale băncuţei pirate „Dealul Spirei" trece de 35 milioane lei.

Cons. Florin Foişoreanu
Preşedintele Curţii cu Juraţii Ilfov

28. — Curtea de Apel s. III, admite redeschiderea Cazinoului din Sinaia, anulând decizia Ministerului de Interne prin care se hotărâse sigilarea tarapanalei.

29. — Încă un club clandestin de jocuri de noroc: Mutualitatea (din str. Aureliu 24), e călcat de echipele volante de descinderi pornite de Parchetul local din iniţiativa d-lui procuror general Codin Ştefănescu şi sub conducerea domnului jude instr. Lazaroneanu.

31. — Fostul chestor col. C. Călătorescu, implicat şi osândit la doi ani închisoare în procesul uimitoarei excrocherii a transferului, e liberat condiţional.

FEBRUARIE

Al. Meculescu
Consilier la Curtea de Apel

2. — Fraude enorme, de peste 12 milioane lei, se descoperă şi la Inspectoratul Şcolar al regiunei VI (Bucureşti). Autorii sunt C. Mititică şi C. Scărlătescu, neînsemnaţi sub-subşefi de birou!

4. — Curtea de Apel s. I, respinge cererea Uniunii Comunităţilor Bulgare din România — cuib de iridentă şi de vrăşmăşie — de a funcţiona ca persoană juridică de sine stătătoare.

6. — Pâine românească pentru asasinii roşii din Madrid! Iată ce voiau Juan Bahins evreu, Dolores Barriga şi Carol Mehler. Parchetul de Ilfov i-a surprins însă la timp, le-a confiscat fondurile aduse clandestin de peste graniţă şi i-a expulzat pe câte trei.

9. — Cambiile emise în Bulgaria se pot investi în România? Da — a răspuns Tribunalul Comercial local.

10. — Basile Kesmas, avocat al baroului Atenian, e prins în flagrant delict de şantaj pe când trata cu d. prof. Al. Oteteleşanu în biroul d-sale profesional o tranzacţie pentru stingerea procesului strâvechiu Zappa.

16. — Epilog: S'a stins acţiunea publică şi civilă în procesul sinuciderii tragice a sărmanei doctoriţe Elvira Gărneaţă dela Maternitatea din Iaşi. Părţile s'au împăcat.

18. — Mcises Şur, ştiut instrument al agitaţiei sterpe comuniste de la noi, a atacat până la Înalta Curte decizia prin care a fost reîncarcerat, anulându-i-se liberarea condiţională ce obţinuse, nu se ştie cum. Recursul i s'a respins.

19. — B. N. R. deferă Parchetului o uriaşă hoţie nouă: traficul cu fulgi, pene şi blănuri dela Cernăuţi.

22. — Statul Român a câştigat în justiţie procesul contra ordinului Premonstratens din Oradea şi a Episcopiei Romano-Catolice.

23. — D. Corneliu Z. Codreanu e audiat ca martor în afacerea împuşcării lui Mihail Stellescu.

25. — Baroul de Ilfov hotărăşte listele primilor pensionari ai corpului de avocaţi.

27. — Înalta Curte de Casaţie s. II, decide că Rummy nu e joc interzis.

MARTIE

1. — „Mutualitatea" asociaţie izraelită cu personalitate juridică, patronând jocuri de cărţi, e trimisă în judecată corecţională „prin reprezentanţii ei legali".

2. — Rectorul Universităţii din Iaşi, d. Traian Bratu e atacat de trei necunoscuţi şi înjunghiat. Autorii agresiunei se pretinde că ar fi studenţi.

5. — Înalta Curte de Casaţie s. II, sub preşedinţia d-lui cons. N. Bădescu-Roşiori, a casat decizia Curţii de Apel, în procesul catastrofalei nenorociri din Dealul Cotrocenilor, pentru vicii de formă. A decis anume că quantumul daunelor acordate sinistraţilor trebuie să fie justificat dela caz la caz iar nu prin motivări globale.

6. — Guvernul desfiinţează lojile masonice ca fiind vătămătoare ordinei în stat.

7. — Înalta Curte s. III, respinge recursul comunistului Moise Şur, hotărînd că bine a fost reîncarcerat la Doftana.

16. — D-rul Theodor Păun, din Calea Rahovei 228, e depus la Văcăreşti pentru provocări reiterate de avorturi.

17. — Grupul de legionari cari au împuşcat, în ştiute împrejurări, pe Mihail Stelescu e trimis în judecata instanţelor militare.

Moiseanu
Procuror

21. — Trib. Ilfov s. I Com. a pus în stare de lichidare sindicală — fără faliment — Muntele de Pietate.

28. — Vasilescu Cantalup cere şi obţine compensarea prevenţiei ispăşite până la confirmarea definitivă a condamnării. Mai rămâne să stea în închisoare: 3 ani, 6 luni şi 25 zile.

APRILIE

1. — D. procuror general Viforeanu, al Înaltei Curţi de Casaţie, a cerut revizuirea procesului sublocotenentului I. Mazilu osândit pe nedrept în timpul războiului.

2. — Geo Bogza, scriitor de pornografii, e arestat pentru atentat la bunele moravuri.

— Zvastica nu este emblemă nepermisă — decide Curtea de Apel din Chişinău, în procesul lui Ion Puşnacu.

6. — Parchetul local e sesizat cu anchetarea fraudelor semnalate în gestiunea Societăţii de Radiodifuziune.

Mircea Tretinescu
jud. instr. al cab. 5

7.—Juraţii Capitalei osândesc pe toţi tovarăşii faimoasei bande de incendiatori, precum urmează: Solomon Lupu, Comisioner, Jean Bacalu şi Manole Constantinescu (evreu), la câte 7 ani recluziune; Jose Bereşteanu, la 6 ani recluziune; N. H. Müller şi Sanelli Dvoiris, la câte 5 ani recluziune; Beniamin Bacalu, la 4 ani recluziune; Iosub Fessler şi Alex. Corneblitt, la câte 3 ani închisoare corecţională; Moritz Bacalu şi Mişu Cristescu (evreu), la câte 2 ani închisoare. Total: 51 ani de puşcărie!

13. — B. Haimovici zis în... literatură H. Bonciu, e pus sub urmărire penală pentru atentat la bunele moravuri (fiindcă a pus în vânzare pe piaţă, cărţi pornografice).

14. — Muntele de Pietate a pornit proces contra Uniunii Republicelor Sovietice Socialiste — ca „moştenitoare" a imperiului rus—pentru restituirea tezaurului rătăcit la Moscova.

15. — Înalta Curte s. II, a casat decizia de condamnare — la un an închisoare — a lui I. Popescu Pera, în procesul Moţilor.

21.— Ana Paucker şi suratele ei întru comunism sunt definitiv osândite, până la Înalta Curte de Casaţie (respingându-li-se recursul în casare).

28. — Justiţia militară condamnă la muncă silnică pe toată viaţa, pe cei 8 studenţi legionari cari l-au împuşcat pe Mihail Stelescu şi la 10 ani recluziune pe I. Trandafir, co-acuzat.

MAI

10. — Congresul general al avocaţilor din toată ţara, întrunit într'o impunătoare adunare reprezentativă a barourilor din România-Unită, a hotărât românizarea corpului avocaţilor, statornicind că: *barourile vor avea o componenţă totalitară autochtonă.*

14. — Secţiunile-Unite ale Inaltei Curţi de Casaţie, sub preşedinţia d-lui prim preşedinte Dim. Volanschi, declară neconstituţional art. 186 din legea administrativă, stârpind astfel dela origine fiscalismul barbar încercat de autorităţile ahtiate după taxe şi impozite silnice.

15. — Rabinul Heinirich Werzberger din Satu-Mare e osândit definitiv, până la Inalta Curte de Casaţie, la trei luni închisoare corecţională pentru contrabandă.

21. — Mari fraude în dauna Statului. De astădată sunt descoperite la Datoria Publică, de unde funcţionarul mărunt Nicolae Dociulescu fură vreo 16 milioane lei în rentă de Stat, pe care le pune în vânzare pe piaţă prin complicele său, avocat Aurel Baroncea. Culpabilii sunt descoperiţi şi arestaţi de d. jude instr. Oprescu al cab. 9.

George Oprescu
Jude instr. al cab. 9

27. — Căpitanul Goliescu, cel dintâi trădător al nostru (n'ar mai fi fost)— cere reabilitarea, în temeiul prevederilor noului cod penal „Regele Carol II".

29. — D. Const. N. Teianu, fost secretar general al Finanţelor pe vremea guvernării naţional-ţărăniste, e trimis în judecata Curţii de Apel din Bucureşti pentru controlul averii.

IUNIE

1. — Sile Constantin, fiorosul paricid din strada Abrud, e declarat perfect responsabil de medicii psihiatri.

2. — Ministerul Justiţiei cere revizuirea schimbărilor de nume strecurate, în cursul anilor, printre graţiile legii.

7. — Lotul traficanţilor cu devizele ţării se... înavuţeşte cu încă unu: ovreiul polonez Samuel Tescher din Cluj: opt milioane fraude!

5. — Justiţia monegască cere concursul parchetului pentru descoperirea asasinilor lui Hugh Leech.

8. — Ernest Diamant, negustor bancrutar fraudulos, de recentă provenienţă în ţara noastră, e osândit la doi ani închisoare: zece milioane lei fraude!

12. — Ministerul Finanţelor deferă justiţiei nereguli gestionare — în dauna fiscului — comise la „Grupajul Român".

17. — S'a decis mutarea Curţii cu juraţi din Palatul Justiţiei, cu chirie, în vechiul local al Lojei Francmasonice din Câmpineanu.

19. — Menelas Varveris, incult şi proteguit — nimeni nu ştie cum şi de cine — pradă casa administraţiei financiare a sectorului IV al Capitalei cu peste 12 milioane lei, profitând de lipsa totală de control şi de incuria înscăunată acolo.

23. — Inalta Curte de Casaţie, s. II, confirmă definitiv osândirea ex-negustorului Moses Iosif la cinci ani închisoare pentru fals de poliţe.

25. — Constantin Tonegaru, avocat, împuşcă — în pragul palatului „Clădirea Românească"— pe colegul său Const. Stravolca, din motive personale.

Arestat şi depus la Văcăreşti, tribunalul îi confirmă mandatul de pe scaun.

29. — D. jude instructor Stănescu, al cab. 7, descoperă încă o fraudă de traficanţi cu autorizaţii de import, cari, sub şefia samsarului Strajan, operau pe coridoarele ministerului industriei.

30. — Se constituie, sub preşedinţia d-lui I. Gr. Perieţeanu, preşedintele Uniunii Avocaţilor din România, grupul juridic Italo-Român.

Ştefan Zlatcu
udecător de inst. al Cab. 1.

IULIE

1. — „Martorii lui Iehova", încă un cuibar de instigaţie anticreştină şi antinaţională, ră-

sădit în Ardeal, e supus rigorilor legii penale.

2. — Primul lot din asociaţia iudeo-maghiară, de subminarea economiei naţionale: fraţii Isidor şi Solomon Meilen, Solo Weingarten, Gherso Fang şi Leo Preblei, sunt trimişi în judecata tribunalului corecţional pentru traficuri de devize (ce însumează lei 68 milioane).

Alex. Procop Dumitrescu
Prim procuror al trib. Ilfov

5. — Procesul disciplinar al avocaţilor „democraţi" Romulus Georoceanu şi I. N. Vlădescu e strămutat dela Consiliul baroului Ilfov la cel din Braşov.

6. — Raziile pentru stârpirea tripourilor, descoperă încă unul în str. N. Filipescu 57, patronat de d. Kissler, Lehrer Mendel, Iancu Goldfeld, Mendel Eschenasy & Comp.

Alexandru Makarovici
Consilier la Inalta Curte de Casaţie şi Justiţie

— Avocatul Vasile Muşi e trimis în judecata juraţilor Capitalei, prin ordonanţa definitivă a d-lui judecător instructor Miulescu, fiindcă şi-a împuşcat prietenul casei, pe Ion Livianu, dela Wagons-Lits, cu cinci gloanţe de revolver.

9. — Ancheta fraudelor dela Inspectoratul Şcolar al Capitalei a dovedit că quantumul fraudelor comise de funcţionarii infimi Const. Mititică şi Const Scărlătescu, trece de 12 milioane lei.

Benedict Stoenescu
Proc. la trib. Ilfov

10. — Bestiile din str. Abrud Sile Constantin Coca Bălănescu şi Ada Solomon sunt supuşi judecăţii juraţilor Capitalei.

16. — Isidor Schönfeld, ingenios escroc — care a storş vre-o două milioane lei călugărului Mateus Zeichel spre a-i le.... fructifica — e trimis în faţa tribunalului corecţional pentru abuz de încredere.

ACTUALITĂŢI ŞTIINŢIFICE

Anglia, tradiţionalistă sau îndărătnică?

Anul care vine ar putea să ne aducă o surpriză: Anglia să adopte, în sfârşit, sistemul metric zecimal. S'ar sfârşi astfel, o izolare care durează de un secol, fără nici-un motiv serios.

In Anglia, măsura oficială de lungime nu este metrul, ci piciorul, care măsoară 30 şi ceva de centrimetri; măsura de greutate nu este kilogramul, ci livra, care cântăreşte 360 gr.; iar moneda nu se împarte în 100 de părţi egale, ci l'ra sterlină are 20 şilingi iar fiecare şiling 12 pence. Astăzi, când tot globul foloseşte sistemul metric zecimal, se înţelege uşor câte încurcături se pot naşte din transformarea metrilor în picioare, a kilogramelor în livre şi a monedelor din sistemul zecimal în sistemul englez. Ceeace este şi mai curios e faptul că toate coloniile mari ale Angliei au adoptat sistemul metric zecimal.

Sistemul metric zecimal este creiat de francezi şi oglindeşte, în adevăr, claritatea spiritului francez. In Franţa, sistemul zecimal a devenit obligator în 1840, după ce fusese proectat în timpul revoluţiei franceze In 1875 s'a ţinut „Convenţiunea metrului" şi sistemul metric zecimal a fost adoptat atunci de toate ţările civilizate, afară de Anglia şi Statele Unite. Intre timp, Statele Unite şi-au dat seama şi ele de avantagiile sistemului metric şi l-au proclamat facultativ pe teritoriul lor. Anglia singură a rămas la vechile ei măsuri.

Acum câteva decenii, când Anglia a ţinut ca primul meridian al globului să fie meridianul englezesc din Greenwich, ea a propus Franţei un schimb: Franţa să cedeze Angliei primul meridian — care două secole şi mai bine a trecut prin Paris, — iar Anglia să adopte, în schimb, sistemul metric creiat de francezi. Francezii s'au învoit şi au cedat englezilor primul meridian. Dar englezii după ce au răpit Parisului primul meridian au uitat să adopte sistemul metric.

După cum spuneam, anul care vine va aduce, probabil, şi Anglia în rândurile ţărilor cu sistemul metric zecimal.

marile crime pasionale ale anului

Anul 1937 s'a înscris în sânge în istoria veacului, prin războaiele, crimele, catastrofele şi sinuciderile cari l-au ilustrat. Frenezia uciderilor, care a cuprins în acest an omenirea întreagă, a avut repercusiuni până la noi în ţară. Românii noştri, oameni liniştiţi şi veseli, ştiu să lichideze cele mai grave conflicte cu un zâmbet sau o glumă şi — prin infinita lor capacitate de a ierta — conflicte cari în altă ţară ar produce revoluţii, se sfârşesc cu înfrăţirea generală a beligeranţilor, la un pahar de vin bun. Pentrucă, oricând, românul preferă o împăcare la bodegă, decât una la tribunal...

Ca toţi latinii însă, când se amestecă femeia, românii devin violenţi. De aceea crimele pasionale constitue unul din capitolele cele mai bogate din istoria noastră criminală. Anul acesta însă, prin cele trei mari crime pasionale pe cari le-a înregistrat, se deosebeşte şi la acest capitol de regula obişnuită a anilor trecuţi.

Crima pasională, la noi, era apanajul aproape exclusiv al mahalalei. Acolo, unde instinctele sunt acoperite de o prea subţire pojghiţă a civilizaţiei, unde oamenii sunt mai puţin cinici, mai sentimentali şi mai irascibili când e vorba de onoarea lor în materie de amor, revolverul, vitriolul şi cuţitul sunt ultimele argumente. In aşa numita lume bună însă, scandalurile pasionale se ascund cu dibăcie, se cocoloşesc, se uită sau — în cele mai dese cazuri — se acceptă cu resemnare.

In 1937 au izbucnit numai în două luni, trei mari scandaluri pasionale, sfârşite cu crimă, ai căror eroi nu sunt, ca de obicei, locuitori din Tei sau Raion, ci intelectuali cu reputaţie şi cu legături strânse în elita Bucureştiului.

TOMESCU, SAU CRIMA UNUI OBSEDAT

Cel care a deschis seria tragică a crimelor pasionale a fost contabilul expert Tomescu. Până la o anumită dată, primise nefericirea sa conjugală cu resemnare cinică a „oamenilor civilizaţi". El fusese primul care călcase contractul căsniciei şi înţelegea ca soţia lui să-i plătească cu aceiaşi monedă. In cele din urmă însă, părăsise domiciliul conjugal, fără să ţie seama de cei doi copii şi intentase o acţiune de divorţ.

O căsnicie desfăcută, ca atâtea altele, copii părăsiţi la voia soartei, din pricina lipsei unei axe morale a părinţilor. Tomescu voia să-şi trăiască viaţa...

La începutul primelor călduri ale verii însă, Tomescu a început să încerce un sentiment nou. Era gelos... pe soţia părăsită. Ceeace ştia de multă vreme şi acceptase ca o urmare naturală a necredinţei sale, i se păru deodată o crimă odioasă, cauza nefericirii sale, pricina disolvării căminului său.

Tot timpul Tomescu nu se mai putea gândi la altceva decât la fapta soţiei sale şi a celui mai bun prieten, care îl trădase. A cunoscut câteva zile de coşmar. Simţea că el nu poate exista, atâta timp cât omul care i-a luat nevasta trăeşte.

Sub puterea acestei obsesii, Tomescu l-a urmărit pe

VASILE MUŞI

şeful contabil Mircea Brânduş — victima — ca o umbră. A aflat astfel că soţia sa, care era în instanţă de divorţ, se întâlneşte cu Mircea Brânduş într'o elegantă garsonieră din str. Aviator Tetrat. Acolo, fosta doamnă Tomescu trecea drept o actriţă din Ploeşti, care venind de câteva ori pe săptămână în Bucureşti, nu vrea să locuiască la hotel.

Tomescu a aflat astfel mai mult chiar decât ar fi vrut să ştie. Obsesia lui a prins

proporţii de dramă. Cinismul său de până atunci se sublimase, se transformase într'un vast sentiment al onoarei pângărite.

Cu sângele otrăvit de nevoia de a se răzbuna, obsedat zi şi noapte de imaginea dureroasă a întâlnirilor din garsoniera soţiei sale, Tomescu a reuşit în cele din urmă să-şi suprime prietenul.

Intr'o seară, după ce-l urmărise pe Mircea Brânduş în diversele locuri pe unde fusese, acesta s'a oprit să mănânce la un restaurant din stradela Sf. Nicolae - Şelari. Tomescu, afară, în ploae, cu mâna chircită pe revolver, a avut răbdarea să-şi aştepte victima până ce a terminat masa.

Când, în cele din urmă, Brânduş a părăsit localul şi s'a suit în maşină, Tomescu a descărcat în plin toate gloanţele revolverului său. Era pentru criminalul obsedat, aproape un gest reflex, pe care şi-l imaginase de sute de ori, în nopţile de insomnie cari precedaseră uciderea.

Brânduş a murit pe loc, lăsând în urmă nişte copilaşi, tot atât de nefericiţi ca şi cei ai lui Tomescu.

Eliberat de obsesia lui, Tomescu a revenit la normal. Şi credem că în liniştea celulei din închisoare, meditând asupra faptei sale, se va fi mirând singur de ce, ceeace i-se păruse mai de mult un lucru foarte normal, devenise peste noapte, graţie cine ştie căror influenţe astrale, o pată pe onoarea lui, care se cerea neapărat spălată cu sânge.

VASILE MUŞI, SAU CRIMA UNUI OM DE ONOARE

Credem că cea mai uşoară sarcină în faţa juraţilor au avut-o avocaţii cari au pledat pentru colegul lor Vasile Muşi, autorul unei alte crime pasionale, care a zguduit opinia publică în acest an fatal.

Pentru a avea din primul moment imaginea exactă a caracterului lui Vasile Muşi, trebue să spunem că acel care l-a ucis pe prietenul lui Liveanu, e macedonean. Vasile Muşi se trage din acel neam cinstit şi tare de români, pentru cari onoarea numelui trece mai presus de orice alt sentiment omenesc.

Vasile Muşi a fost trădat. Vasile Muşi nu puteà trăi atâta timp cât onoarea lui e pătată. Vasile Muşi a ucis. In concepţia lui de viaţă, uciderea lui Liveanu a fost singura soluţie posibilă. Nu a fost vorba nici de obsesie, ca în cazul lui Tomescu, nici de interese mărunte, ca în cazul de mai târziu al lui Tonegaru. Vasile Muşi a calculat

LIZETA MUŞI

totul conştient, şi-a dat seama de gravitatea faptei sale, a cântărit totul cu mintea limpede. Vasile Muşi nu e un criminal obişnuit şi fapta lui iese din banalul crimelor pasionale.

Avocatul de viitor şi de talent Vasile Muşi se căsătorise cu tânăra fiică a compatrioţilor săi Belimace, când aceasta avea numai 15 ani. Făceau o căsnicie ideală, binecuvântată cu doi copilaşi de toată frumuseţea. Soţii se iubeau, izbutiseră prin munca lor să-şi construiască o vilă frumoasă într'un cartier din cele mai frumoase ale Capitalei, aveau toate şansele să ducă în fericire, până la sfârşitul vieţii, o căsnicie care începuse sub asemenea frumoase şi fericite auspicii. Fatalitatea a vrut ca Muşi să primească în casa sa un prieten din copilărie, pe contabilul Jean Liveanu, care avea o situaţie foarte bună la societatea „Wagons-Lits". Jean Liveanu, căsătorit şi el şi tată de copii s'a îndrăgostit de Lizeta Muşi. Cu flori şi madrigale a izbutit să cucerească pe soţia prietenului de zile grele. Lizeta Muşi, căsătorită la o vârstă prea fragedă, nu cunoscuse încă viaţa. Liveanu era primul om care îi vorbea alt limbaj decât cel obişnuit, care îi trimetea mereu flori şi bomboane, o încărca de atenţiuni. Lizeta Muşi a crezut în marea iubire şi şi-a înşelat soţul...

Liveanu îşi părăsise soţia şi copiii, pretextând că fiind grav bolnav, trebue să trăiască singur, închiriase inevitabila garsonieră şi o primea aproape zilnic pe nevasta lui Muşi.

Ca toţi îndrăgostiţii, cei doi au făcut diverse imprudenţe. In cele din urmă, soţul înşelat a aflat cum stau lucrurile. Muşi, cu un calm desăvârşit a judecat situaţia în întreg ansamblul ei. Şi-a dat seama că marele vinovat e cel care i-a sedus nevasta, prietenul din timpul studenţiei şi al războiului.

Hotărîrea lui Muşi era luată.

A preparat totul cu un cult al amănuntului dus până la extrem, ca şi cum ar fi fost vorba de o operaţie chirurgicală şi nu de o crimă. In primul rând şi-a expediat soţia şi copiii la părinţii ei, la Tulcea. Delicateţa lui sufletească nu îngăduia ca soţia lui, cu toate că îl înşelase, să fie de faţă la toate scenele pe-

nibile, ce aveau să urmeze de sigur crimei.

Seara, singur în grădina vilei sale, a fost văzut udând florile din fata casei. Cei cari l-au văzut atât de calm, îndeletnicindu-se cu această pașnică ocupație, nu ar fi putut bănui cu nici un preț, că după numai 12 ore, a doua zi, acest om va săvârși o crimă.

Dimineața, la ora 7 și jumătate, îmbrăcat corect ca un funcționar care se duce la slujbă, poate puțin mai palid decât de obicei, Vasile Mușl a plecat de acasă. În buzunarul hainei pipăia din când în când otelul rece al pistolului, asigurându-se că, ultim prieten, acesta nu-l părăsise.

La ora 8 fix a fost în fața palatului Adriatica din calea Victoriei, unde sunt instalate birourile societății „Wagons-Lits". Liveanu trebuia să fie la slujbă. A așteptat câteva minute, apoi a suit spre biroul lui Liveanu.

Cu un glas calm a întrebat:

— Domnul Liveanu e aici?

Un funcționar l-a îndreptat spre biroul lui Liveanu.

Nici astăzi martorii oculari nu și-au putut da seama cum s'au petrecut cele câteva tragice momente dinaintea crimei.

Au auzit un zgomot violent de glasuri. Apoi, unele după altele, câteva împușcături. Un geam a sărit în țăndări și un glonte s'a înfipt în vitrina unui magazin de pe trotuarul celălalt.

Când funcționarii au pătruns în biroul lui Liveanu l-au văzut pe Mușl, cu revolverul încă fumegând în mână, privind cu un rictus de profund dispreț, cadavrul celui care îi stricase viața. Apoi, cu același calm desăvârșit, a trecut printre funcționarii cari se dădeau îngroziți în lături, a coborît treptele și ieșind în stradă s'a predat sergentului din post, cerându-i să-l ducă la prefectură.

Primele lui cuvinte după crimă au fost:

— Pentru mine nu poate exista viața fără onoare.

Apoi, la instrucție, singurul lui gând a fost ca nimeni să nu se atingă de soția lui. Vinovat era numai seducătorul, care își primise pedeapsa. Femeia putea fi iertată...

Pentru timpurile acestea de

Masca mortuară a lui Stravolca, luată de sculptorul Severin

compromis moral, de lichelism întins în toate acțiunile omenești, Vasile Mușl apare ca un erou îndepărtat și romantic. Dacă nu putem accepta ca fiecare să-și aplice justiția lui proprie, după regulile pe cari le înțelege numai el, totuși pentru Mușl trebue să avem un sentiment de profundă simpatie, închipuindu-ne numai furtuna sufletească prin care a trecut. A fost pedeapsa faptei lui cu vărsare de sânge...

TONEGARU, SAU CRIMA DIN PRICINA CANICULEI

Avocatul Constantin Stravolca a avut un destin ciudat. S'a născut probabil cu 100 de ani prea târziu. Și întârzierea aceasta i-a fost fatală. Această lipsă de adaptare la mediul actual — care ar face poate un admirabil subiect de roman realizat — i-a adus lui Stravolca toate nenorocirile, toate durerile pe care le poate suporta cineva în viață. Și a murit, ucis stupid de un glonte, lovit fără o pricină precisă, de un om care voia probabil să-l readucă la realitate...

Prima lovitură, Stravolca a primit-o dela soția sa, o femeie pe care o adora. Din anumite pricini intime, soția lui, Arabela Armășescu, divorțase de el, deși o iubea și a iubit-o până la moarte. La câtva timp după divorț, în casa fostei sale soții, a fost găsit împușcat, secretarul lui Stravolca, avocatul Urseanu.

Arabela Armășescu a fost inculpată de crimă. In fața juraților, Stravolca a apărat-o cu atâta căldură, a arătat atâta milă și dragoste pentru femeia din boxa acuzaților, încât le-a smuls un verdict de achitare.

După acest dramatic episod, au reluat traiul în comun. Un paragraf de lege îi împiedica însă să se recăsătorească...

A intervenit a doua dramă petrecută acum un an.

Arabela Armășescu s'a îndrăgostit de locot.-medic Timoceanu, căruia i-a încredințat toată averea ei, ca să o ia de soție. Timoceanu încercând să rupă această legătură nepotrivită, Arabela Armășescu a tras asupra lui câteva focuri de revolver, cari l-au atins numai, fără gravitate. La noul proces, Stravolca a avut aceiași atitudine față de soția sa. Grație lui, Arabela Armășescu a fost a doua oară achitată.

In opinia publică, amatoare de procese de senzație, gestul cavaleresc al avocatului Stravolca rămăsese ca un simbol

al romanticului cavalerism, nemai întâlnit în zilele noastre.

Dar seria nefericirilor nu se isprăvise.

Soţia unui coleg al său, d-na Florica Zorilă, îi încredinţase procesul său de divorţ împotriva avocatului Tonegaru. Acesta, între timp, se căsătorise cu o fată de 20 de ani, cu care părea că se simte foarte fericit.

Avocatul Stravolca, cerându-i să plătească pensia alimentară clientei sale, Tonegaru a prins o ură de moarte împotriva apărătorului fostei sale soţii. Ameninţa cu moartea pe toţi secretarii lui Stravolca şi avusese şi cu acesta un incident violent la o judecătorie de ocol.

In cele din urmă, pe o zi de teribilă caniculă, Tonegaru întâlnind pe Stravolca, pe calea Victoriei, l-a urmărit până în interiorul imobilului „Clădirea Românească", unde a tras asupra lui câteva gloanţe de revolver. Grav rănit, Stravolca a mai avut puterea să se târască până la o maşină, care l-a dus la spitalul de urgenţă. Peste câteva zile a sucombat în urma rănilor primite...

Tonegaru afirmă că Stravolca i-a stricat casa, că a îndemnat-o pe fosta lui soţie să se despartă de el. O afirmaţie, care până astăzi nu a putut fi dovedită.

Explicaţia crimei lui Tonegaru, nu o poate da nimeni.

Era cald. Sângele i se urcase la cap. Psihoza ce i-o daseră cele două crime pasionale petrecute înainte, îl îndemnase şi pe el să ucidă.

In momentul acela, scuturată ca sub un duş rece, opinia publică şi-a dat seama că o mentalitate specială, sângeroasă şi neumană pune stăpânire până şi pe intelectualii noştrii. Lumea şi-a revenit la realitate.

Şi, după cele trei crime pasionale din lumea bună, seria s'a sfârşit.

Vitriolul, revolverul şi cuţitul, armele crimelor pasionale, rămân ca şi înainte apanagiul tumultoaselor mahalale bucureştene.

F. L.

ALTE ACTUALITĂŢI ŞTIINŢIFICE

SE NAŞTE UN NOU ZEPPELIN

Nici-un zeppelin n'a murit până azi de moarte bună. Celebrul constructor dr. Eckener, nu şi-a pierdut însă optimismul şi va lansa în curând un nou zeppelin, „L. Z. 130".

In tinereţea sa, d-rul Eckener a fost cel mai mare inamic al ideii dirijabilelor. Convins de contele Zeppelin, d-rul Eckener şi-a dat seama de greşala lui şi astăzi el este recunoscut de tot globul ca cel mai mare specialist în ce priveşte construcţia şi pilotarea aeronavelor. S'a crezut un moment că dezastrul dirijabilului „Hindenburg" din Mai trecut, i-a sdruncinat încrederea în aeronave. Dar d-rul Eckener nu s'a îndoit nici o clipă şi astăzi, cu puteri noui, zoreşte să ducă la bun sfârşit noul dirijabil „L. Z. 130", care va începe cele dintâi sboruri de încercare în primăvara lui 1938 şi care va prezentă o caracteristică însemnată: va fi cel dintâi zeppelin european umplut cu heliu. Heliul, spre deosebire de hidrogen, nu arde. Până acum dintr'un egoism uşor de înţeles, americanii păstrau pentru ei acest gaz, profitând de faptul că singura ţară producătoare de heliu de pe glob este Statele-Unite. Dezastrul lui „Hindenburg" şi victimele omeneşti pierdute cu acea împrejurare i-a făcut să treacă peste egoismul lor şi să pună la dispoziţia d-rului Eckener heliul de care are nevoie pentru umflarea noului său zeppelin.

Noul zeppelin „L. Z. 130" are aceleaşi dimensiuni ca şi dirijabilul „Hindenburg". Este la fel de confortabil amenajat şi poate transporta într'o singură călătorie, 40 pasageri şi 25 oameni de echipaj.

Intre timp, Statele-Unite care au renunţat, o vreme, la construirea unor noui dirijabile, plănuiesc construirea unor aeronave de mari dimensiuni care să servească marinei militare drept purtătoare de avioane, şi să îndeplinească în războiul aerian, acelaş rol pe care-l îndeplinesc în războiul naval vasele port-avioane. In locul nacelei de pasageri, aceste aeronave ar avea un hangar care să adăpostească zece până la cincisprezece aeroplane de atac şi bombardament. Lansate astfel din aer, avioanele de bombardament ar putea să poarte o încărcătură mai grea şi ar avea o iuţeală mai mare decât atunci când ar fi lansate de pe puntea unui vas port-avioane.

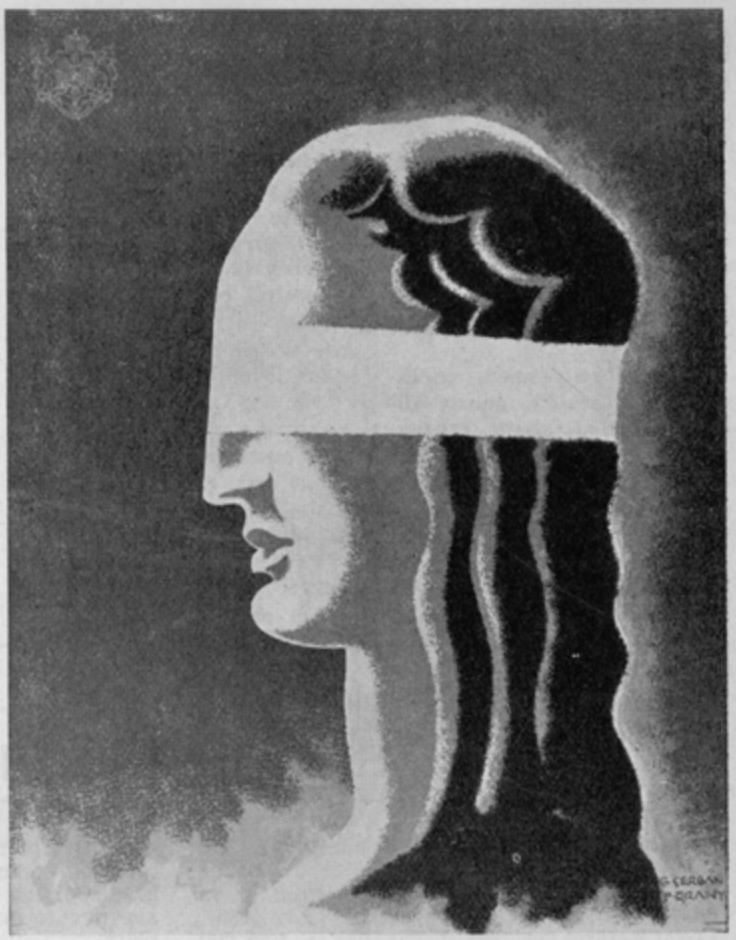

LOTERIA DE STAT

Impotriva tuturot stavilelor, în ciuda oricăror vitregii ale naturii şi ca un nesecat isvor de putere — omul a avut întotdeauna în privirile-i căutătoare, scânteia nădejdii.

Invăţat cu asprimea vieţii, el a ştiut mereu că, undeva, în înălţimi pe care nu le poate prinde nici o minte, se află ceva ce întrece cele mai largi hotare şi din care vine, pe căi misterioase, fiecare făptură, fiecare întâmplare, tot ce umple imensităţile lumii.

Şi a crezut — cu străşnicia pe care numai focul tuturor suferinţilor o poate da — în puterea nesfârşită a acelui părinte a toate.

Când toate căile ce îi stăteau sub ochi se arătau rătăcitoare, când dela cei din jurul său — oricât de mari — nu putea dobândi linişte pentru sufletul chinuit de poveri tainice, omul îşi aducea aminte că un bătrân, a cărui vârstă e veşnicia, are în grija sa pe toţi nevoiaşii muritori. Şi aşa, cu gândul la moşneagul a cărui bunătate nu cunoaşte asemănare, omul putea să treacă înainte, peste toate piedicile ce îl opreau din drum în fiecare clipă.

De când l-a lăsat Dumnezeu, aşa a fost omul. A ştiut întotdeauna să ceară, în toate treburile sale, noroc şi sănătate. Iar norocul venea când trebuia. Şi tot astfel va fi cât va mai fi lume.

Mereu, cel din urmă liman pentru suflete va fi ţara miraculoasă de unde vin, cu aripi nevăzute, minunile la cari aleargă nădejdiile noastre de totdeauna.

De acolo, din înălţimile ce întrec toate dimensiunile închipuite, se vor coborî întotdeauna peste greutăţile atâtor vieţi şovăitoare, mângâierile calde ale unei mâini de Patriarh ce stă neclintit peste spaţii şi veacuri.

...Să ne mai mirăm că oriunde e vorba de noroc, omul are întotdeauna o nădejde?

E doar singurul loc unde nu are cuvânt niciuna din hotărîrile noastre pământeşti pline de patimi!

*

A mai trecut un an de loterie. Incă un an

de trageri şi câştiguri. Incă un an de bucurii risipite pretutindeni.

Câte gânduri nu răscoleşte fiecare alegere nouă a norocului!

Imi vin în minte acum, la capăt de an, toate reflexiile pe cari, ca spectator constant al tragerilor, am prilejul să le fac în jurul loteriei.

Şi mi se îmbulzesc în priviri, oameni mulţi, de tot felul, porniţi pe drumuri noui, de mulţumire şi voe bună.

După fiecare tragere caut să cunosc cât mai mulţi dintre câştigători, să aflu mici amănunte ce pot spune mult, să pătrund în intimitatea atâtor emoţii ascunse.

Şi ce de poveşti duioase descoperi în locuri situate îndărătul întâmplărilor de mare răsunet!

Au câştigat milioane atâţia dintre cei ce îşi scurg viaţa în anonimat!

Muncitori de fabrică, servitori, mici meseriaşi, pensionari, învăţători, preoţi, şcolari, văduve sărace sau şomeuri, iată cari sunt cei mai numeroşi dintre miluiţii norocului.

Mulţi nu ţi se desvălue. Dar îţi închipui că, înapoia fiecărui număr câştigător e o tresărire veselă, o mică sărbătoare care, acolo, în neştiutul adăpost unde se desfăşoară, înseamnă ceva.

Peste asemenea lucruri nu poţi trece cu privirea. Şi poate, de aceea, nici nu ai cum să le cuprinzi în fraze ce să le facă îndeajuns înţelese.

Fiindcă în toate rezultatele loteriei e viaţă, foarte multă viaţă. Şi mai ales, e foarte multă sănătate sufletească.

In această privinţă, putem constata că gândurile puse la temelia Loteriei de Stat au fost pline de îndreptăţire, când au văzut aici operă de natură morală.

Căci, în definitiv, ce altceva înseamnă mulţimea de ajutorări în greu impas?

Sunt multe cazurile când oamenii joacă la loterie din disperare. Câştigurile — în asemenea împrejurări — nu sunt adevărate salvări de vieţi?

Iar când se află într'o astfel de situaţie, cei mai mulţi găsesc în loterie un refugiu. Şi oricât de mic e un câştig, el e un prilej de întărire sufletească, pe lângă sprijiiul material pe care îl constitue.

Ne dăm, oare, îndeajuns de bine seama câte întăriri de acestea se întâmplă într'un an?

Dar aceasta nu e decât o latură a însemnătăţii loteriei.

Fiindcă nu aici se opreşte rostul instituţiei norocului.

Sumele rămase nedistribuite sub formă de câştiguri merg spre alte înfăptuiri.

Ele constitue un fond consacrat în totul construirii şi înzestrării sanatoriilor de tuberculoşi.

Până acum câţiva ani sanatoriile acestea erau puţine, neîncăpătoare, aproape deloc înzestrate — în general departe de ceeace impunea marele număr de bolnavi şi ultimele perfecţionări pe care le realizase ştiinţa medicală pe acest tărâm.

Intemeerea loteriei de stat a avut drept scop, alături de cel propriu instituţiei, şi constituirea unui fond care să facă posibilă o serioasă acţiune de combatere a tuberculozei.

Astăzi roadele au început să se vadă.

Câteva sanatorii construite în conformitate cu cele mai noui principii ale medicinei au fost terminate.

Altele sunt în curs de construcţie.

Iar cele vechi au fost reparate şi înzestrate în aşa fel, încât să poată fi de un folos mult superior celui pe care până acum îl aveau.

Mai este nevoe să arătăm ce înseamnă aceasta pentru mulţimea de suferinzi, pentru dureros de marea mulţime a celor cari au ajuns cu munca până la istovire?

Câştigurile salvează vieţi disperate ori dau îndemnuri de putere.

Spitalele dau bolnavilor răgaz şi sprijin pentru vindecare.

Pe planuri deosebite, loteria se pune astfel în slujba unei frumoase opere de însănătoşire trupească şi sufletească a celor mulţi cari înfruntă în tăcere greutăţile vieţii.

E o operă creştinească, ce merită întreaga luare aminte de care se bucură.

Morţii anului.

Continuăm publicarea oamenilor de seamă cari au murit în intervalul dela 6 Octombrie 1936 la 6 Octombrie 1937:

ANUL 1936

6 Octombrie. — Generalul Gömbös fost prim-ministru al Ungariei.

14 Octombrie. — Iuliu Valaori, fost profesor universitar, fost subsecretar de Stat la Ministerul Educaţiei Naţionale.

15 Octombrie. — Mareşalul turc Kiazim fost apărător al Plevnei la 1877, împreună cu Osman Paşa.

18 Octombrie. — Prof. Dr. Paul Riegler dela Facultatea de medicină din Capitală.

7 Noembrie. — Maiorul Pantazi şi căp. Roman Popescu s'au prăbuşit cu avionul la Varşovia.

15 Noembrie. — Generalul dr. Vicol, organizatorul serviciului medical al armatei.

18 Noembrie. — Roger Salengro, ministrul de interne al Franţei, s'a sinucis în urma unei campanii de presă.

27 Noembrie. — Basil Zaharoff, marele industriaş al înarmărilor şi cel mai bogat om din lume.

5 Decembrie. — Frederik Sadowski, cel mai bătrân om din Germania.

10 Decembrie. — Luiggi Pirandello, mare dramaturg şi romancier italian.

10 Decembrie. — Leo Wasilewski, primul ministru de externe al Poloniei restaurate.

Simona Lahovary

13 Decembrie. — Westergaard Harald, savant danez, cunoscut în lumea întreagă pentru lucrările sale de economie politică.

23 Decembrie. — Simona Lahovary, doamnă de onoare a M. S. Reginei Maria şi fiica lui Alex. Lahovary.

27 Decembrie. — Von Seeckt, fost generalisim al armatei germane.

2 Ianuarie 1937. — Miguel de Unamuno, filosof, poet şi romancier ilustru, rector al Universităţii din Salamanca.

Episcopul Ion Stroe

14. Ianuarie. — A sosit în Capitală ştirea că Ion I. Moţa şi Vasile Marin au căzut luptând eroic pe frontul dela Majadahonda.

23 Ianuarie. — Iosif Peckar, reputat istoric cehoslovac.

24 Februarie. — Ralph Walter, directorul ziarului „Times".

2 Martie. — Luiggi Montanari, general italian, glorios, în vârstă de 104 ani, care a servit sub trei regi.

12 Martie. — Eugen de Hubay, celebru violonist şi compozitor ungur.

16 Martie. — Gabriel Signoret, celebru artist francez.

17 Martie. — Austen Chamberlain, unul dintre marii bărbaţi de stat englezi cari au adus mari servicii imperiului.

25 Martie. — A. Lupu Antonescu, eminent prozator şi fost secretar general al Ministerului Educaţiei Naţionale.

1 Aprilie. — Mareşalul Ahmet Izzet Paşa care a semnat pentru Turcia tratatul dela Brest-Litowsk şi Bucureşti, fost mare vizir.

4 Aprilie. — Profesorul ceh Şalda din Praga.

4 Aprilie. — Lukavki, fost ministru cehoslovac, cunoscut om politic, scriitor şi ziarist.

5 Aprilie. — Sir John Henri Luscombe, „tatăl" societăţilor Lloyds din Anglia.

13 Aprilie. — Milan Srşkici, fost prim-ministru al Jugoslaviei.

13 Aprilie. — Abdulhak Hamid, marele poet naţional turc.

17. Aprilie. — Samuel Klein, celebrul oculist din Viena.

18. Aprilie. — Episcopul armatei române, Ion Stroe.

3. Mai. — S. Poklewski-Koziell, fost ministru al Rusiei ţariste la Bucureşti.

Iosif Blaga

4 Mai. — Prof. Waclaw Tokarz, eminent istoric militar polonez.

4 Mai. — Senatorul David Supino, rectorul Universităţii din Pisa şi unul din cei mai mari jurisconsulţi ai Italiei.

6 Mai. — Pierre Olivier, directorul agenţiei telegrafice belgiene.

7 Mai. — Scriitorul Gh. Topîrceanu.

11 Mai. — Alfonso Costa, fost prim ministru al Portugaliei.

18 Mai. — Prof. dr. Ion Moscu, profesor agregat al facultăţii de medicină din Bucureşti şi medic primar al spitalului Brâncovenesc.

18 Mai.—Nicolae Preobrajenski, fost funcţionar superior în poliţia ţaristă.

Iuliu Valaori

19 Mai. — Iulian Ştefănescu, prof. de paleografia greacă şi conferenţiar universitar.

20 Mai. — Herbert-Langdon (Londra), cunoscut asirolog.

23 Mai. — John D. Rockefeller, miliardarul american.

24 Mai. — Igor Hrusowsky, fost deputat cehoslovac, fost membru al Comisiei externe a Camerei.

25 Mai. — Kramar, fost prim ministru cehoslovac.

26 Mai. — Prof. Ion Popa Burcă.

26 Mai. — Col. Alexandru Florescu.

28 Mai. — Alfred Adler, cunoscut profesor vienez de psihologie.

28 Mai.— Ziaristul Darsac, redactorul şef al ziarului „Le Soir".

3 Iunie. — Generalul Mola, comandantul armatelor naţionaliste spaniole, mort într'un accident de avion.

3 Iunie.—Doctorul Iosif Blaga, mare luptător naţionalist ardelean.

7 Iunie. — Jean Harlow, cunoscuta artistă de cinematograf.

12 Iunie. — Mareşalul armatei sovietice, Tuchacewski şi alţi 7 generali ruşi, împuşcaţi.

T. G. Masaryk

14 Iunie. — Generalul Tăutu din Ploeşti, eroul dela Cerna.

17 Iunie. — N. P. Ştefănescu, cunoscut financiar român.

18 Iunie. — Gaston Doumergue, fost preşedinte al Franţei.

21 Iunie. — Alice Rosetti Tescanu.

25 Iunie.—Amiralul englez William Tischer.

2 Iulie. — Monseniorul Jeglici, arhiepiscopul catolic de Lubljana.

3 Iulie. — Wilhelm Van Strydonck, cunoscut pictor belgian neimpresionist.

6 Iulie. — Prof. univ. dr. I. Bokay specialist în boli de copii.

8 Iulie. — Ujejski, vice ministru al instrucţiunii publice în Polonia.

13 Iulie. — Arhitect Victor Laloux, membru al Institutului francez.

15 Iulie. — Walter Simons, fost ministru al Reichului.

17 Iulie. — Gabriel Pierné, mare compozitor francez.

20 Iulie. — Marconi, părintele telegrafiei fără fir.

24 Iulie. — Prof. dr. Al. Obregia.

24 Iulie. — S. S. Patriarhul Varnava, şeful bisericii ortodoxe sârbe.

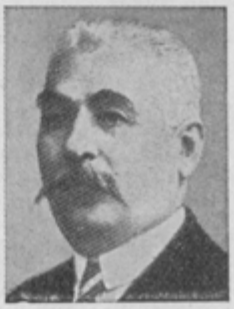

G-ral Dr. Vicol

Luiggi Pirandello

31 Iulie. — George Zala, celebru sculptor ungur.

13 August.—Lordul Runciman, mare magnat al marinei comerciale engleze.

14 August. — Editorul Baedecker, creatorul celebrului ghid universal.

24 August. — Albert Roussel, celebru muzician francez.

14 Septembrie. — Preşedintele liberator al Cehoslovaciei, Thomas G. Masaryk.

2 Octombrie. — H. Capitant, mare juriconsult şi profesor de drept civil, francez.

A gusta cuvântul Dumnezeu este mai mult decât a-l înţelege cu creerul.

E a te simţi fericit. Şi dacă un fior de fericire ţi-l dă când ţi-a pătruns în pricepere, cu atât mai fericit te va face, când El va pătrunde în viaţa ta.

D. NANU.

Cu cât conştiinţa este mai luminată şi inteligenţa mai desvoltată, cu atât şi durerile sunt mai mari.

SCHOPENHAUER

Boala cea mai grea de care suferă omenirea este lipsa de cugetare morală.

MARC AURELIU

Monitorul Oficial
şi
Imprimeriile Statului

de Inginer
ALEXANDRU BUNESCU
Director general

Ministerul Finanţelor, prin Direcţia generală a Monitorului Oficial şi Imprimeriilor Statului administrează şi exploatează „Monitorul Oficial şi cele mai mari imprimerii ale Statului: Imprimeria centrală, Imprimeria naţională şi Fabrica de timbre, din Bucureşti şi Imprimeria Statului din Chişinău.

Direcţiunea generală are o organizare autonomă, un buget propriu şi o contabilitate industrială, care concentrează rezultatele exploatării, într'un bilanţ anual.

Veniturile ziarului „Monitorul Oficial" au un caracter fiscal. Excedentul lor asupra costului de tipărire şi distribuţie al ziarului se varsă tezaurului sub formă de redevenţă.

Venitul imprimatelor acoperă cheltuelile.

Originile Imprimeriei centrale sunt situate istoriceşte, sub domnia lui Duca Vodă, în 1675. Fabrica de timbre a fost fondată în 1872, Imprimeria din Chişinău în 1920. Imprimeria naţională a fost achiziţionată în 1930.

D. inginer Alexandru Bunescu,
Directorul general al Monitorului Oficial

Capacitatea de producţie a imprimeriilor Direcţiunii generale nu poate satisface toate lucrările Statului. Industria grafică particulară, cu toată starea ei înfloritoare, are totuşi nevoie şi de ajutorul Statului, care îi oferă o parte din lucrările sale.

Rolul economic şi administrativ pe care Imprimeriile Statului sunt chemate să-l îndeplinească se justifică astfel:

1. *Executarea imprimatelor secrete* cere responsabilitatea directă a personalului tehnic către Stat; ziarul Monitorul Oficial conţine deseori informaţiuni cari, pentru motive executive, nu trebue să fie cunoscute decât în momentul apariţiei sale.

2. *Executarea imprimatelor cu valoare nominală* (timbre poştale, timbre fiscale, bonuri de tezaur, etc.) şi a imprimatelor de siguranţă (paşapoarte) cere un control special, atât pentru fabricare cât şi pentru păstrarea lor în depozite.

Pe de altă parte, pentru ca să împiedice falşificările, execuţia hârtiilor de valoare cere instalaţiuni speciale şi costisitoare, care trebuie adesea să fie înlocuite înainte de amortizare, ceeace ar constitui o mare dificultate pentru o întreprindere particulară.

3. *Executarea lucrărilor urgente sau neprevăzute* ale Statului cere un surplus nerentabil de dimensionare a imprimeriilor.

4. Industria grafică a Statului, prin Direcţiunea generală a Monitorului Oficial şi Imprimeriilor Statului, are deasemenea misiunea *de a controla preţurile aplicate de industria privată la lucrările Statului*, care îi sunt încredinţare.

5. Alături de această misiune economică şi administrativă, care este raţiunea lor de a fi, Imprimeriile Statului, într'o ţară de cultură tânără, sunt chemate să joace un mare *rol social-cultural*.

Ele au obligaţia de a susţine pe editorii particulari în opera lor de difuzare a culturei mai ales când aceştia nu pot să găsească în ei, acel minimum de profit, care să le justifica existenţa.

Imprimeriile Statului trebuie să ajute, prin editarea şi reproducerea operelor scriitorilor şi artiştilor naţionali, manifestările culturale româneşti, atât prin vulgarizarea lor în interesul însuşi al ţării, cât şi pentru a face ca ele să fie cunoscute în străinătate.

Acest ajutor ele îl dau, fie editând ele însile, fie acordând editorilor credite cu scadenţe lungi. Imprimeriile Statului se silesc a îndeplini această datorie cu un zel crescând.

Pentru a duce la bun sfârşit aceste diverse misiuni, Imprimeriile Statului stau în fruntea industriei grafice din ţară prin specialiştii şi

utilajul modern de care dispun. Ele au: tipografie, linotipe, monotipe, prese moderne, rotative, litografie, offset, heliografie, legătorie, cartonaje. Zece ingineri specialişti conduc un personal tehnic emerit, care a ştiut să execute lucrări putând rivaliza cu cele din occident.

Aceste posibilităţi ale Imprimeriilor Statului determină pe numeroşi scriitori şi oameni de ştiinţă, cum şi redacţiunile revistelor periodice, de a se adresa de preferinţă, Imprimeriilor Statului, mai ales pentru lucrările destinate străinătăţii.

Imprimeriile Statului mai au deosebita onoare de a colabora la prodigioasa operă culturală a M. S. Regelui Carol II, imprimând cea mai mare parte din lucrările editate de „Fundaţiile Regale".

Noul palat al Monitorului Oficial
Faţada principală.

Un şarpe mănâncă un ou.

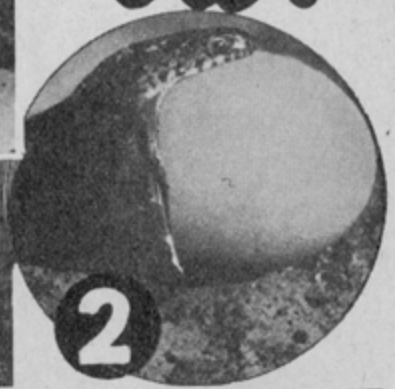

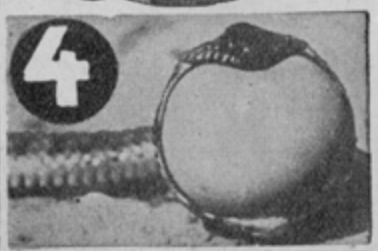

Se ştie că aproape toţi şerpii mănâncă lucruri mai mari decât ei : pitonul, gros cât un trunchi de mesteacăn, înghite un viţel, mulţumită elasticităţii de neînchipuit a ţesuturilor sale şi, în primul rând, mulţumită elasticităţii gurii sale.

Dasypeltis Scabra *se numeşte actorul dramei din fotografiile noastre. Masa acestei vipere, fotografiată cu răbdare de un naturalist pasionat, este urmărită în fazele sale principale de clişeele alăturate.*

Iată, în figura 1, şarpele ceva mai gros decât un creion, apropiindu-se de ou. Apoi, în figura 2 reptila deschide gura şi caută să sprijine oul de ceva, de oarece coaja lui este prea lunecoasă. Elasticitatea fălcilor şi a canalului alimentar sunt puse la încercare în fig. 3. Încet, încet, şarpele se întinde întocmai ca o mănuşă peste oul ce pare enorm, acum (fig. 4). Momentul critic a trecut; şarpele va mâncă oul, fără nici-o îndoială (fig. 5). Va putea aluneca oul pe gâtlej? Beregata, întinsă, seamănă cu un balon (fig. 6). Iată însă că fălcile se închid treptat, treptat. La mijlocul maxilarului inferior se vede o frântură de limbă întinsă înainte, spre a face respiraţia cu putinţă (fig. 7). Dacă aţi putea citi în ochii şarpelui, aţi descifră o strălucire de triumf (fig. 8).

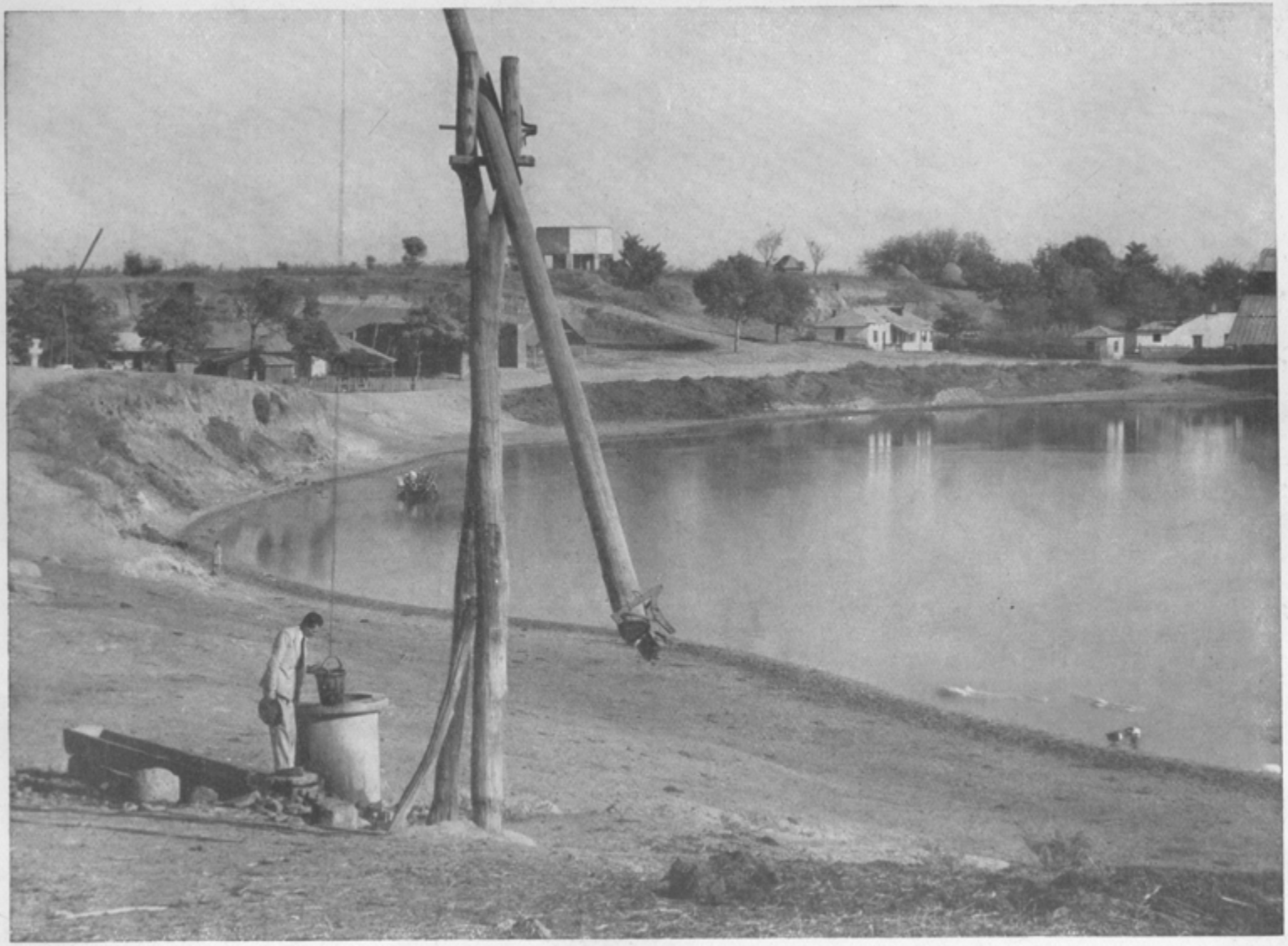

LACUL FUNDENII DOAMNEI

Foto Arh. A. PETIT

BUCUREŞTII DE ALTĂ DATĂ / «DEALUL MITROPOLIEI» *AL. POINTEVIN-SKELETTI*

T.G. MASARYK

Când războiul din 1914 a isbucnit, naţiunea cehă a înţeles că venise clipa eliberării, aşteptată de secole. Monarhia bicefală trebuia să se sfărâme de la o zi la alta şi zorile unei vieţi noi aveau să lucească pentru cehii împilaţi. În adevăr, instinctul sigur al naţiunii nu se înşelase. Sguduitura războiului fusese prea puternică pentru monarhia austro-ungară. Prinsă între clestele de foc al frontului şi voinţa dârză de libertate a popoarelor dintre hotarele ei, Austro-Ungaria s'a prăbuşit în ţândări.

Cehii, la un loc cu slovacii, au însemnat pe harta globului un stat nou, CEHOSLOVACIA. În fruntea acestui stat era un filosof, un cărturar, care o viaţă întreagă luptase prin puterea cuvântului şi a inteligenţei împotriva forţei brutale şi a injustiţiei. Omul acesta era T. G. MASARYK, căruia pe drept concetăţenii săi i-au spus „părintele patriei, preşedintele-liberator".

Fiu al unor oameni umili, cunoscând necazurile şi sărăcia de la cei dintâi paşi în lume, Masaryk n'a şovăit nici-o clipă în faţa idealului său: adevăr, dreptate, bunătate.

După studii strălucite, când ajunge profesor universitar la Praga, el făureşte ideea statului ideal şi luptă apoi, în rândul frontaşilor neamului său, pentru realizarea acestui stat, făcut pentru popor şi guvernat prin popor.

La isbucnirea războiului mondial, Masaryk pleacă la Paris împreună cu cel mai apropiat colaborator al său, doctorul Benes. Aci, la Paris, filosoful devine om de acţiune: creiază CONSILIUL NAŢIONAL, creiază legiunile cehoslovace, pledează în faţa aliaţilor cauza cehoslovacă. Statul cehoslovac iă fiinţă. Ales preşedinte al republicii în 1918, T. G. Masaryk este reales continuu până în 1935, când se retrage, recomandând ca urmaş pe doctorul Eduard Beneş.

În câteva rânduri, zadarnic ar încercă cineva să arate rolul preşedintelui Masa-

Catafalcul preşedintelui-liberator, străjuit de ofiţerii superiori ai armatei cehoslovace

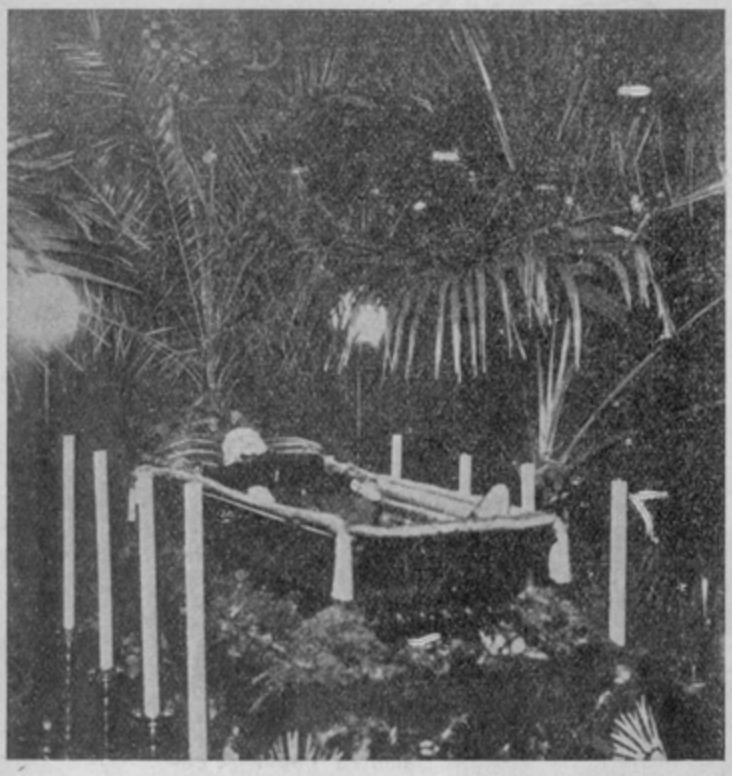

ryk în viaţa statului cehoslovac. El a fost covârşitor şi astăzi, încă, spiritul preşedintelui filosof pluteşte asupra vieţii politice din republica prietenă şi aliată.

Zidirea cavoului.

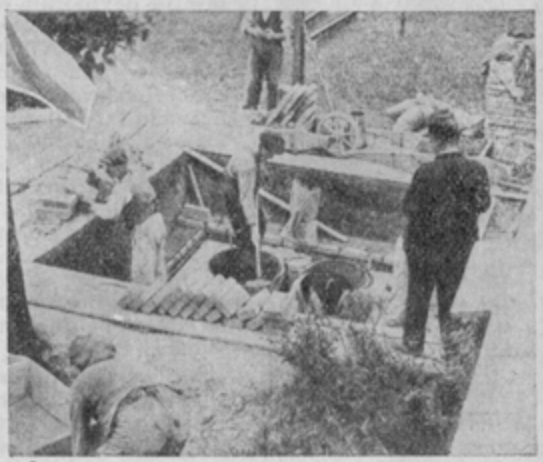

Pentru români, T. G. Masaryk a fost un prieten dintre cei mai sinceri. Vizita sa pe frontul român, în Octombrie 1917, i-a dat putinţa să cunoască de-aproape armata română şi pe conducătorii ei.

La sfârşitul războiului, în celebrul său mesaj către poporul cehoslovac din 22 Decembrie 1918, preşedintele Masaryk a menţionat prin următoarele cuvinte colaborarea sa din timpul războiului cu românii :

„Am cooperat cu românii mai ales în Rusia. Intre noi s'a format o prietenie plină de promisiuni. Am fost chiar eu în România şi am negociat cu guvernul şi cu regele României asupra unei alipiri a soldaţilor noştri de armata română, ceeace nu s'a realizat. Avem

O mulţime imensă a defilat zile în şir prin faţa corpului neînsufleţit al preşedintelui Masaryk.

acum ocazia să fim vecini şi să înnodăm cu ei legături strânse".

Aceste cuvinte arată cât de pătruns erà preşedintele Masaryk de ideea unei înţelegeri pentru o colaborare între români şi cehoslovaci. Puţin după aceea, marele Take Ionescu şi cel mai apropiat colaborator al preşedintelui Masaryk, d. dr. Beneş, au pus temelia unei colaborări pacifice între români, jugoslavi şi cehoslovaci, colaborare ce a devenit apoi Mica Înţelegere, o forţă importantă pentru apărarea păcii în această parte — atât de frământată — a continentului european.

La trecerea carului mortuar, mulţimea îngenunchiază.

Omagiul îndurerat pe care l-a adus poporul cehoslovac la moartea „preşedintelui-liberator" a oglindit în toată sinceritatea locul pe care-l ocupă „părintele patriei" în inima concetăţenilor săi. Moartea sa, la 14 Septembrie 1937, a fost o zi de doliu nu numai pentru Cehoslovacia, dar şi pentru Europa întreagă.

Cu T. G. Masaryk a dispărut nu numai un mare om de stat, dar şi unul dintre cei mai de seamă filosofi ai epocii contimporane.

Carul mortuar înaintează încet prin mulțimea nesfârșită

O mare operă de utilitate publică

SOCIETATEA COMUNALA A TRAMVAIELOR BUCUREȘTI

Este inutil să încercăm a insista asupra rolului tramvaielor în civilizarea Capitalei noastre. Societatea comunală a tramvaielor Bucureşti, înfiinţată acum 29 de ani şi care are 25 de ani de activitate, a ştiut să-şi îndeplinească întotdeauna menirea sa şi a înţeles fără întârziere, satisfăcând cu promptitudine, dorinţele şi nevoile marelui public în ce priveşte transportul ieftin, confortabil şi rapid al călătorilor, astfel încât toată populaţia Capitalei îşi dă seama de marele pas făcut în civilizarea Bucureştilor prin activitatea ei. Capitala noastră este printre cele mai întinse din Europa. Dar graţie S. T. B.-ului, toate cartierele şi toate suburbanele, chiar cele mai îndepărtate sunt legate între ele, rapid, printr'o bogată reţea de tramvaie şi linii de autobuze.

An de an, circulaţia pe aceste reţele este îmbunătăţită şi perfecţionată.

În ultimii ani, cea mai însemnată realizare în acest domeniu este aceea făcută prin trecerea transportului de călători cu autobuzele asupra Societăţii comunale a tramvaielor, care a şi întreprins o acţiune de modernizare a acestui fel de transport, urmărind îndeaproape o coordonare a liniilor de tramvaie cu cele de autobuze.

Dacă S. T. B.-ul a progresat mereu, spre binele atât al societăţii cât şi, mai ales, al Capitalei noastre, aceasta se datoreşte unei conduceri înţelepte, active, înţelegătoare a realităţilor, cum este aceea a d-lui director general Gh. Em. Filipescu, profesor la Şcoala Politechnică.

Îmbunătăţiri în circulaţia tramvaielor.

În cursul anului 1936-37, principala preocupare a Societăţii a fost organizarea transportului cu autobuze. Dar s'a lucrat şi în celelalte direcţii.

Reţeaua de linii a suferit unele modificări în special cele necesitate de lucrările edili-

Un tramvai în serviciu. Elegant, confortabil.

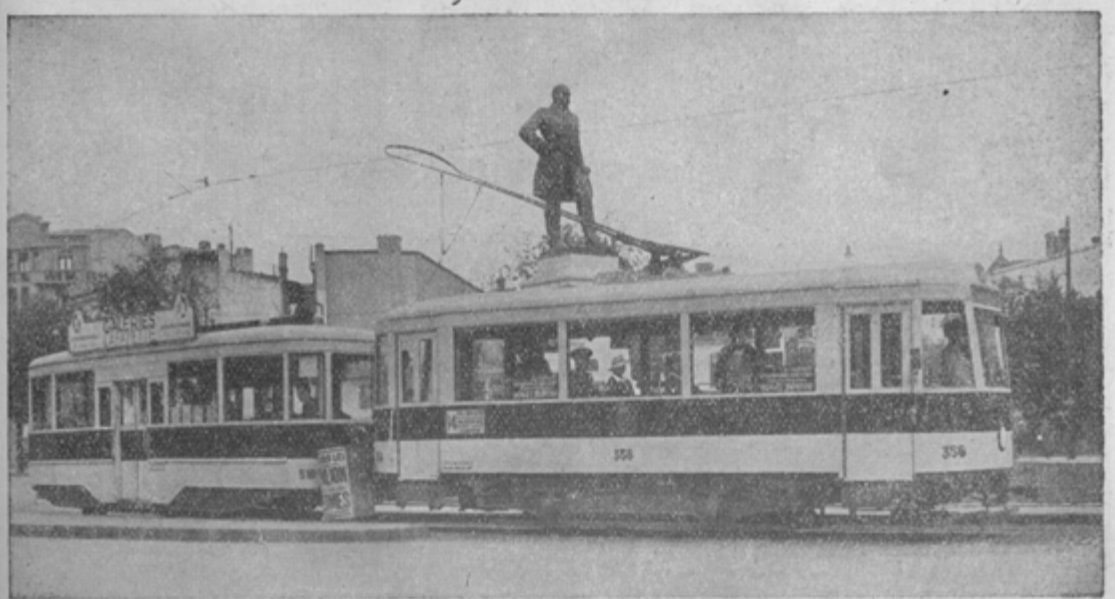

Tariful de călătorie cu tramvaiul faţă de indicele de scumpire al vieţii (comparaţie cu anul 1916)

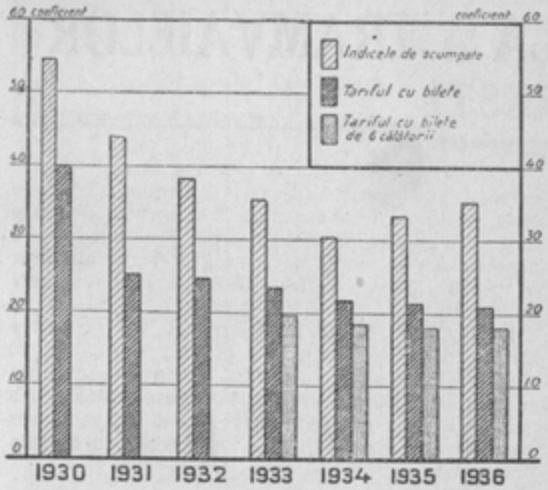

tare în curs. Mai ales la piaţa 8 Iunie, în urma modificării liniilor, circulaţia s'a îmbunătăţit, evitându-se astfel întârzierile cari se produceau în mersul vagoanelor.

S'au executat totdeodată, numeroase lucrări de reînoire, reparaţie şi îmbunătăţire a liniilor în circulaţie şi s'au modificat diferite trasee.

În urma construcţiunilor şi modificărilor executate, reţeaua liniilor de tramvaie la finele anului 1936 se compunea în total, din 103.497 metri: pe străzi, în depouri şi pe drumurile de acces.

Pentru a corespunde tuturor nevoilor de călătorie pe liniile societăţii, numeroase remorci „Simmering" au fost transformate în vagoane motoare. Iar înainte de sosirea iernii, într'un timp foarte scurt, cele 83 remorci uşoare deschise au fost transformate în remorci închise şi date astfel circulaţiei. În urma acestor transformări, parcul de vagoane, la 31 Decembrie 1936, se compunea din 358 vagoane motoare şi 250 vagoane remorci, adică în total, 608 vagoane pentru călători.

Avantaje pentru călători.

Creşterea preţurilor în general — indicele de scumpete a vieţii, faţă de 1916, trecând dela 33,13 în 1935, la 35,26 în 1936 — nu a in-

Vehicul cu care se făcea înainte circulaţia în Capitală.

fluenţat tarifele de călătorie. Pentru a preîntâmpina un eventual desechilibru între venituri şi cheltueli, societatea s'a văzut nevoită să ia o serie de măsuri în vederea comprimări cheltuelilor, în primul rând reducând salariile întregului personal. Dar nu a recurs la o sporire a tarifelor de călătorie, ci chiar a creeat în plus, alte avantaje publicului călător.

Astfel, s'a acordat călătorilor cari cumpără bilet direct pe liniile de tramvaie, dreptul de a continua călătoria cu acelaş bilet şi pe liniile de autobuze cari circulă în continuarea liniilor de tramvaie, către periferii şi invers.

Afară de aceasta, pentru a oferi un avantaj deosebit publicului care se aprovizionează dela halele centrale Obor, societatea a introdus cu începere dela 1 Noembrie 1936, în mod excepţional, biletul special de 5 lei, valabil pentru ducere şi întoarcere, între orele 6—7½ dimineaţa. Acest bilet se vinde pe liniile care trec pela Obor şi anume: 1, 7, 16, 24 şi 26, ambele călătorii de dus şi întors făcându-se pe una şi aceiaş linie.

Dela 20 Octombrie 1936, societatea a extins dreptul de folosire a biletului de corespondenţă între toate liniile de tramvaie şi autobuze, dând astfel publicului posibilitatea să facă orice legătură şi în orice direcţie a oraşului.

Preţul abonamentelor lunare pe două linii, s'au redus pentru funcţionari dela 420 la 360 lei, iar pentru particulari dela 500 la 420 lei.

În diagrama Nr. 1 se arată tarifele de călătorie cu tramvaiele, în raport cu indicele de scumpete al vieţii, în care tariful a fost calculat pentru parcursul pe o singură secţiune de taxare; dacă se face comparaţie cu tariful pe 2 secţiuni sau linia întreagă, tariful este mult mai eftin şi deci cu mult sub indicele de scumpete.

Din această diagramă reese, că tariful de călătorie a fost redus continuu, cu toate că indicele de scumpete, dela anul 1935 încoace, a fost în creştere.

Prof. Gh. Em. Filipescu
Directorul general al S.T.B.-ului

Un autobuz S. T. B. azi în funcţiune.

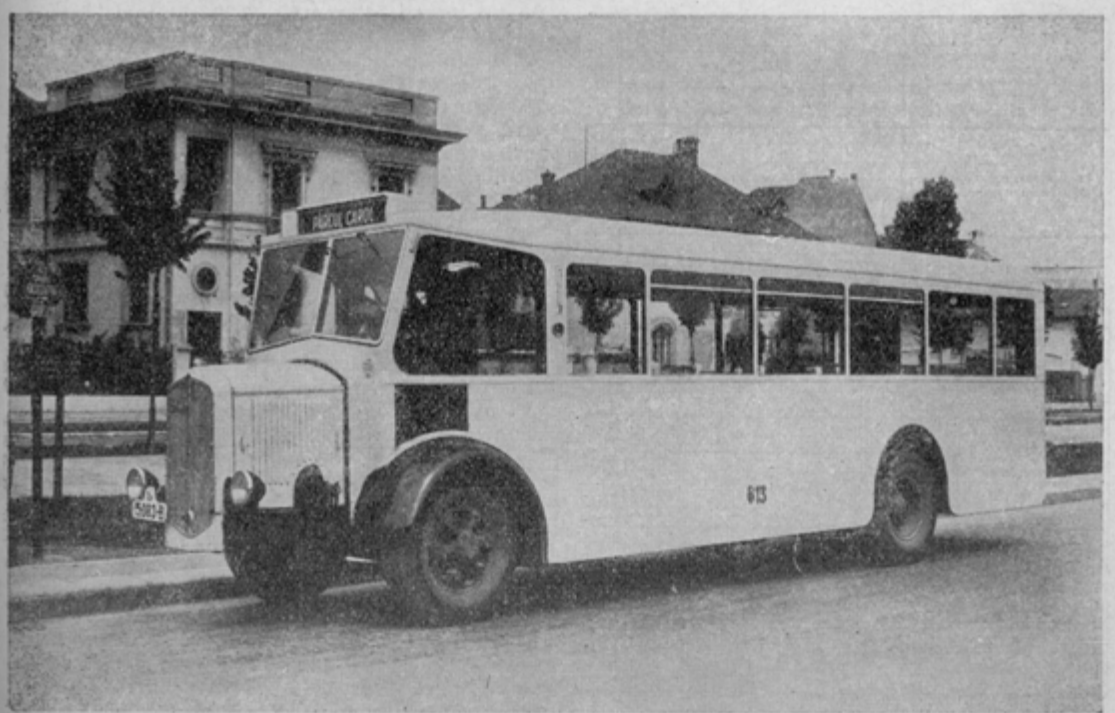

Imbunătăţiri în exploatare.

Prin sporirea numărului vagoanelor motoare în circulaţie şi mărirea vitezei, intervalul mediu de timp a fost redus şi în cursul anului trecut.

Odată cu sporirea numărului vagoanelor în circulaţie, în anul 1936 a sporit şi numărul kilometrilor parcurşi de vagoane, dela 44.126.979, cât a fost în anul 1935, la 46.057.470 km. în 1936, adică în plus cu 1.930.491 km. sau 4,37%.

Numărul total al călătorilor transportaţi pe întreg anul 1936 a fost de 148.332.773, faţă de 141.176 303 în 1935, adică în plus, 7.156.465 călători, sau 5,07%. Cel mai însemnat spor faţă de 1935 l'au înregistrat călătorii cu bilete de corespondenţă : 15,3%. Creşterea s'a produs mai ales după 20 Octombrie 1936, atingând în luna Noembrie 75,3%, faţă de aceiaş lună a anului trecut, datorită avantajului ce prezintă biletul de corespondenţă, care dă posibilitate, prin schimbarea a două linii de tramvaie sau de autobuze, să se facă orice legătură, în orice parte a oraşului.

Medii provenite din exploatarea tramvaielor pe anii 1930—1936

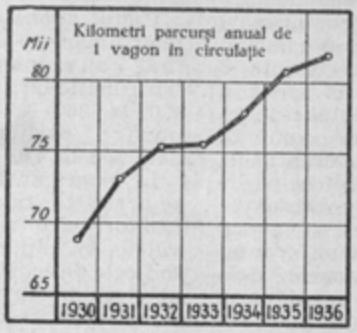

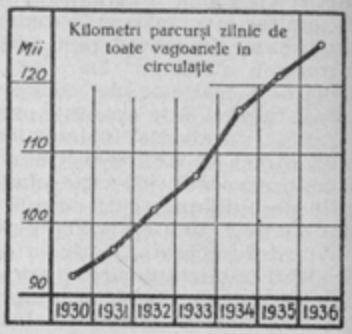

Evoluţia principalilor factori de exploatare în perioada 1930—1936

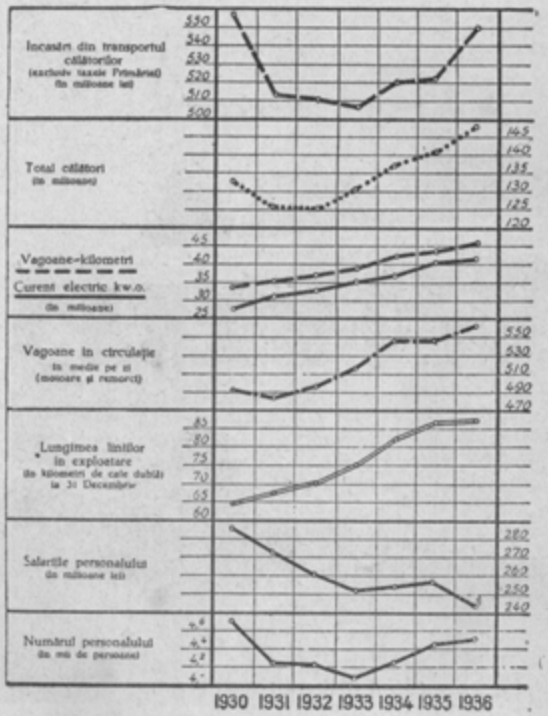

Gruparea călătorilor în anul 1936, pe categorii, în procente faţă de totalul lor, se prezintă astfel :

Media zilnică a călătorilor transportaţi a crescut dela 386.784 călători în 1935, la 405.281 în 1936, atingând în luna Noembrie 1936, media zilnică de 542.315 călători. Pe un vagon în circulaţie zilnic, a revenit în 1936, în medie, 721 călători, faţă de 708 călători în 1935; iar pe un vagon-kilometru, 3,22 călători, faţă de 3,20 în 1935.

Pe cap de locuitor — admiţând că numărul locuitorilor Capitalei este de 650.000— revin în 1936, în medie, 228 călătorii cu tramvaiul, adică o călătorie la 1,61 zile, faţă de 217 călătorii, sau o călătorie la 1,68 zile în 1935, biletul de corespondenţă fiind socotit o singură călătorie.

Autobuze.

La 20 Octombrie 1936, societatea intrând în drepturile ce i-au fost acordate prin legea din 20 Aprilie 1935, a început exploatarea tuturor liniilor de autobuze din cuprinsul municipiului Bucureşti, inclusiv comunele sale suburbane şi împrejurimi, pe traseele stabilite şi propuse municipiului Bucureşti. La stabilirea traseelor s'a ţinut seamă de nevoile publicului călător, urmărindu-se coordonarea lor cu liniile de tramvaie.

În afară de lucrările executate pe trasee, parcul de autobuze a fost enorm sporit, prin comenzile de autobuze confortabile, luxoase, la casele Renault, Henschel şi Leonida.

Tariful a fost cel aplicat în cursul anului 1935 la cele 3 linii pe cari societatea le exploata atunci. Pentru a învedera convenienţa tarifului în vigoare, arătăm că prin cumpărarea unui bilet de corespondenţă de 6 lei, se

pot parcurge distanţe de peste 20 km. (Bucureştii Noui—com. Pantelimon) revenind astfel 30 bani pe km. parcurs. Preţul abonamentelor de diferite categorii a fost simţitor redus.

După 20 Octombrie 1936, când toate liniile de autobuze au fost preluate de S. T. B. numărul călătorilor a sporit, atingând, în Decembrie 1936, o medie zilnică de 154.205 călători.

În cursul anului 1936 s'au făcut în atelierele S. T. B., lucrări de revizie a numeroase vagoane; iar în depouri, garaje şi clădiri, s'au executat o seamă de amenajeri şi îmbunătăţiri.

În anul 1937, Societatea a urmărit îndeaproape traficul pe fiecare linie de tramvaie şi mai ales pe liniile de autobuze, făcând modificările ce s'au găsit necesare, pentru o mai bună utilizare a reţelei, spre a satisface cât mai bine nevoile publicului călător. Preocuparea societăţii s'a îndreptat, deasemenea, către procurarea, construirea şi amenajarea de noui remize şi garaje pentru tramvaie şi autobuze. Şi s'a continuat cu transformarea în vagoane motoare, tip modern, a restului de remorci „Simmering", pentru a oferi publicului călător vagoane la intervale cât mai scurte.

Datorită extinderii exploatării, numărul total al personalului a sporit simţitor: dela 4.893 persoane, la finele lui Decembrie 1935, la 7.485 persoane în 1936; deci un plus de 2.592 persoane. Plusul de personal nu priveşte personalul de conducere, administrativ şi technic, ci şoferi, încasatori, controlori, lucrători în garaje, ateliere, etc., necesari exploatării autobuzelor.

Bilanţul societăţii încheiat la finele anului 1936 însumează la activ 1.397.072.671, iar la pasiv 1.358.994.731 lei. Iar contul de profit şi pierdere cuprinde 656 milioane 473.805 lei la venituri şi 618.400.557 lei la cheltueli.

Călători şi încasări nete[1])
din exploatarea autobuselor

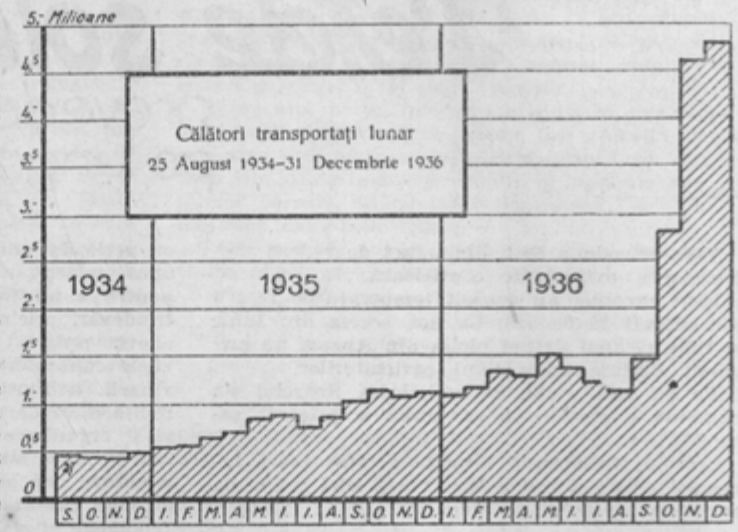

Opera pe care am înfăţişat-o mai sus prezintă un deosebit folos public, şi din ea se desprind concluziile cele mai fericite şi mai pilduitoare pentru toţi cei ce sunt chemaţi să îndrepte o activitate economică, pe calea progresului.

1) ex lusiv taxa de 25 bani de călător şi 5 la sută asupra abonamentelor lunare, plătită Munic. Bucureşti.

Un luxos autobuz S. T. B.

Petele solare și prevederea timpului pe lungă durată

Vara aceasta a fost, din punct de vedere meteorologic, extrem de capricioasă. In occident, călduri excesive au depășit temperaturile record din ultimii 30 de ani. La noi, seceta din Iunie și Iulie și apoi timpul ploios din August au pricinuit destule amărăciuni agricultorilor.

Pe de altă parte, în activitatea Soarelui s'a observat o creștere neobicinuită a petelor solare.

Coincidența aceasta uimește desigur toată lumea și aduce din nou la ordinea zilei problema prevederii timpului pe lungă durată, în legătură cu perioada undecinală a petelor solare. Chestiunea, evident, este de cea mai mare importanță pentru a nu trece asupra ei atât de ușor. Intr'adevăr, oricine își poate lesne da seama ce enorm progres ar însemna în viața de toate zilele cunoașterea timpului cu luni înainte. Marinarii, aviatorii, agricultorii, medicii, sportivii, militarii, ca de altfel tot restul omenirii ar putea să-și organizeze activitatea astfel încât vremea rea să nu-i mai împiedice cu nimic. Nu-i nici o mirare că astronomii, fizicienii și meteorologii au căutat și caută corelații între diferite fenomene și starea timpului, corelații care să le permită o prognoză cât mai sigură a timpului. Unii au încercat să stabilească o legătură între vreme și diferite fenomene cerești ca eclipse, ocultații, mișcări ale planetelor, etc., — în această direcție e vrednic să amintim că un distins cititor al nostru urmărește o corelație între mersul fenomenelor atmosferice și mersul planetelor Marte și Jupiter — alții se gândesc la un paralelism între fenomenele meteorologice și numărul petelor solare.

O splendidă fotografie a eclipsei totale de soare de la 8 Iunie 1937.

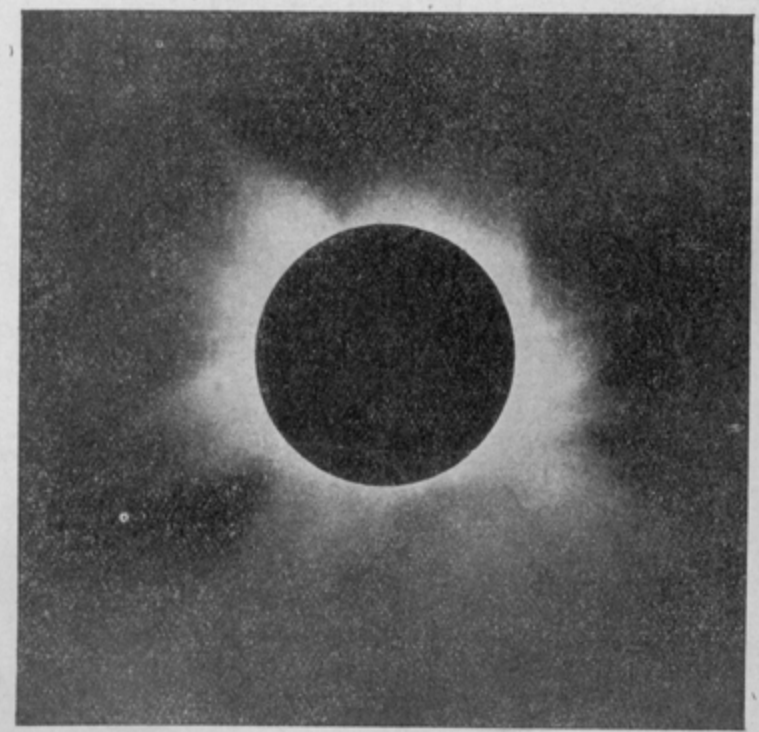

Coincidența observată anul acesta, a adus și mai multă apă la moara acestora din urmă, determinându-i să proclame sus și tare că sunt pe cale să deslege problema prevederii timpului pe lungă durată. Afirmația a trezit însă protestul energic al celor ce nu sunt partizani ai influenței petelor solare și din aceste ciocniri a eșit, se înțelege, o vie polemică între cele două tabere, dusă în presa și revistele de specialitate din occident.

Imparțiali, vom căuta să rezumăm punctul de vedere al ambelor tabere, nu numai din dorința de a ne ține la curent cititorii, cât și din convingerea că problema interesează în cel mai înalt grad pe toată lumea.

Teoria partizanilor petelor solare

Uneori cu och'ul liber, dar de cele mai multe ori cu ajutorul unei lunete, se pot observa pe suprafața soarelui pete întunecoase, situate în orice loc, fie în regiunea ecuatorială, fie la diferite latitudini. Ele sunt mai mult sau mai puțin întinse, grupate sau izolate. Sunt destul de frecvente, căci nu trece săptămână fără ca să nu se semnaleze prezența vreuneia. Cu toate acestea, există perioade aproape regulate în care numărul lor crește sau scade. S'a calculat că periodicitatea aceasta este de circa 11 ani, din cari jumătate reprez'ntă faza crescătoare și jumătate faza descrescătoare.

Acestor pete le corespund diferite fenomene pe pământ ca: apariții de aurore boreale, perturbații ale magnetismului terestru, anomalii în propagarea undelor hertziene sau în funcționarea telegrafului și telefonului.

Ce sunt aceste pete? Mister! Varietatea ipotezelor emise pentru a explica natura lor, arată lesne că acordul în această privință nu e încă stabilit între cercetători. Totuși se pare că aceste pete sunt înspăimântătoare vârtejuri care răsbesc prin cromosferă — învelișul exterior de gaze al soarelui — și care au o așa întindere câteodată, încât pământul s'ar pierde ca o fărâmă de pâine pe masa întinsă pentru un ospăț regesc.

Dar indiferent de toate aceste considerațiuni, domnul Mémery — căruia i se cuvin toate laudele pentru munca depusă timp de 40 de ani, luptând cu toate ironiile sau criticile adversarilor — a căutat să stabilească o legătură între apariția petelor solare și diferitele schimbări ale timpului. Conc'uziile sale nu se verificau însă totdeauna. După domnul Petitjean, profesor la Facultatea de științe din Alger și inspector al Oficiului național meteoro'ogic al Franței, nepotrivirea s'ar datori însă în mare parte metodei întrebuințate, care ar masca unele rezultate. Astfel, dacă nu s'ar considera temperatura ca element de comparație, ci abaterea presiunii mijlocii anuale față de presiunea mijlocie dedusă din întreg intervalul de timp studiat, atunci rezultatele ar apare mult mai evidente și teoria perfect întemeiată. Fără a intra în amănunte destul de complexe și interesând numai pe specialiști, trebue să știm că în cursul perioadelor de activitate solară crescândă, masele de aer tropical sunt cele care provoacă scăderile barometrului și dau naștere la depresiunile care înaintează dinspre vestul Europei, pe când în cursul perioadelor de activitate solară descrescândă, invaziunile de aer polar sunt cele care înlesnesc formarea anticicloniior și produc creșteri simțitoare ale presiunii. Ori, începând din 1848, de când dispunem de asemenea observațiuni, s'a constatat că abaterile de presiune se întâlnesc cu semn schimbat destul de regulat și la un interval de aproximativ 11 ani. Aceasta ne-ar da o perioadă de 22 ani după care s'ar repeta aceleași abateri ale presiunii, cu aceleași semne și implicit cu o aceleași caracteristică a fenomenelor meteorologice.

Pe de altă parte s'a descoperit că în massele de aer de origină polară ozonul se găsește în cantitate mai mare iar creșterea cantității de ozon din atmosferă este legată de apariția aurorelor boreale, strâns legate la rândul lor de mărimea activității solare.

Toate acestea au condus la ipoteza că Soarele emite corpuscule de polarități diferite la fiecare

Aceste erupții formidabile pe suprafața soarelui au adesea o întindere de cât va zeci de ori mai mare decât a globului pământesc. Ele ar influența mersul vremii pe pământ.

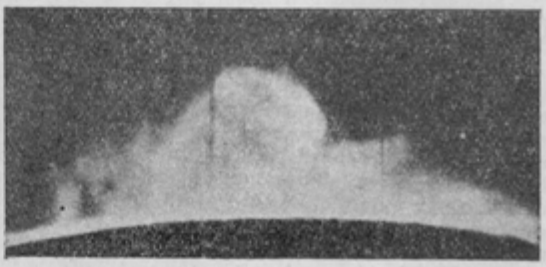

ciclu undecinal, polaritatea corpusculelor dintr'un ciclu fiind inversă celei din ciclul anterior și precedent.

Se pot trage de aci concluzii interesând prevederea timpului pe lungă durată? Este foarte posibil, afirmă domnul Petitjean, cu atât mai mult cu cât de acum încolo vom putea construi mai dinainte grafice reprezentând presiunea mijlocie pe perioada viitoare, pe baza cărora vom putea apoi deduce caracterul cel puțin mijlociu al timpu'ui, pentru oricare din regiunile ce ne interesează.

Evident, nu trebue să ne așteptăm că prevederile ce se vor da pe baza metodei de mai sus vor corespunde realității pe deaintregul. Ele vor câștiga însă mult în preciziune, căci ciclul de 22 de ani se prea poate să corijeze multe din nepotrivirile constatate în prevederile bazate pe simplul ciclu undecinal.

Obiecțiunile adversarilor

In primul rând obiecțiunea cea mai gravă, capitală, a celor ce nu împărtășesc teoria influenței petelor solare asupra timpului, constă în aceea că nu caracterul mijlociu al timpului interesează, cât posibilitatea de a preciza că în cutare zi, la cutare dată, în cutare loc va ploua sau nu va ploua. Este ceeace de altfel pretinde și marele public, neștiutor de greutățile cu care se formulează o prevedere.

Apoi faptul că activitatea solară nu este absolut regulată, reprezintă o a doua mare obiecție. Ce simplu ar fi dacă la fiecare 11 ani sau la fiecare 22 ani sau chiar mai mult, timpul s'ar repeta aidoma, soarele provocând aceleași cataclisme, în aceleași locuri. Este adevărat că s'a încercat să se stabilească curbe paralele între numărul petelor solare, perturbațiile magnetice, perioadele de ploaie și secetă, recoltele, prețul grâului, ba chiar și turburările sociale mai însemnate (revoluția din 1848, după 22 de ani războiul franco-german din 1870, după alți 23 de ani războiul din 1893 și după alți 23 de ani războiul cel mare din 1916). Coincidențele acestea sunt într'adevăr curioase, dar ele ar trebui să se repete încă mulți ani pentru a putea aspira ca pe baza lor să se formuleze o lege fizică.

Se mai obiectează încă: „Cum pretindeți ca soarele să determine într'un anumit loc timp frumos și în altul p'oaie? O aceiași cauză poate să aibe efecte contare?" Domnul G. Guilbert, unul dintre inovatorii cei mai cunoscuți ai meteorologiei moderne, aduce pe deasupra și următoarea precizare: Vânturile sunt cele care comandă presiunile. Și examenul diferitelor hărți meteoro'ogice evidențiază în mod neîndoelnic că vânturile divergente dintr'o regiune în care se întâlnește o depresiune, provoacă în cele 24 de ore următoare o furtună; din contra, vânturile convergente provoacă o creștere importantă a presiunei și formarea unui anticiclon aducător de timp frumos, fără ca să intervină nici o altă considerație de temperatură, de amestec de aer sau de „front" polar ori tropical. De altfel, adaogă el, aerul polar sau tropical nu vine niciodată în linie dreaptă; el este totdeauna integrat într'o mare mișcare ciclonică. Și apoi cum se explică acele masse de aer reci aduse de vânturile de sud-est în anumite epoci ale anului sau acele masse de aer călduț aduse uneori de vânturile de W N W? Aer polar cald și aer tropical rece? E posibil așa ceva? Unde mai întâlnim influența solară în toate acestea?

Fără a mai pomeni și de alte argumente aduse de o parte și de alta, trebue ca, imparțiali, să recunoaștem că soarele este regulatorul anotimpurilor și un factor dătător de viață pentru sbuciumata noastră planetă. A formula însă cu ajutorul lui prevederi de timp precise și pe lungă durată este cu totul o altă chestiune, mult mai grea și până astăzi încă necomplet lămurită. Numai o conlucrare strânsă între astronomi și meteorologi va putea aduce în viitor deslegarea problemei, al cărei stadiu l-am expus în rândurile de mai sus.

T.

Cum putem obține un proector electric

Dacă doriți să transformați proectorul unei lămpi electrice de buzunar într'un isvor luminos sferic, fixați deasupra lentilei un balonaș subțire de gumă, legat cu o sfoară. Inainte de a înoda sfoara, umflați balonul. Lumina pe care o va da acest proector sferic este vizibilă din toate direcțiile, și chiar de foarte departe.

DESVOLTAREA COMUNICAȚIILOR TELEFONICE IN ROMÂNIA

de
FLORIN MANOLIU
Directorul serviciului de studii și propagandă dela S. A. de Telefoane

Spre a putea aprecia mai bine desvoltarea constantă a comunicațiilor telefonice în România, corolar al unei activități economice din ce în ce mai intense și mai complete trebue să ne gândim că telefonul a fost introdus abia numai din anul 1885 adică acum 52 de ani. În provincie, primele telefoane au fost instalate la Galați și apoi la Brăila, cele două porturi dunărene importante ale vechiului regat. La această epocă însă, telefonul era întrebuințat exclusiv numai pentru relațiunile dintre autorități.

În fond nu am putea vorbi de o exploatare a serviciului telefonic în țara românească decât din luna Mai a anului 1892, dată la care au fost terminate lucrările de construcție a rețelei telefonice publice dela Brăila, Galați și București. Cu toate acestea exploatarea legăturilor interurbane între aceste trei rețele telefonice n'a început decât odată cu anul 1893.

Desvoltarea comunicațiilor telefonice în țara noastră s'a făcut, am putea spune, în trei etape:

Anii 1900—1911, epoca construcțiunei Palatului Poștelor și a instalării primului multiplu telefonic tip baterie centrală de o capacitate de 3000 linii, precum și efectuarea în București a primilor trei kilometri de canalizare telefonică subterană.

Anii 1912—1929, în care se instalează o a doua centrală telefonică de o capacitate de 6000 linii, mărită mai târziu la 10.000 și completată în Mai 1927 printr'o centrală telefonică automată de 3000 linii (Centrala Dacia)

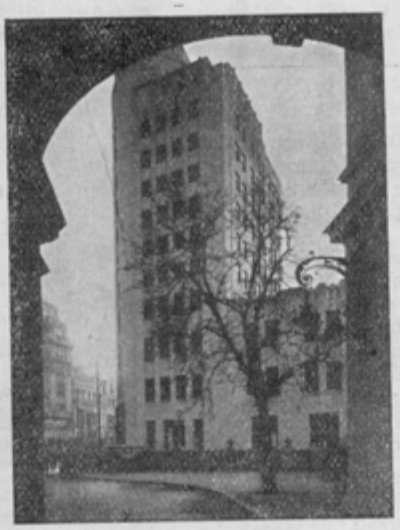

Palatul Soc. de Telefoane

Anul 1930, dată la care a luat ființă Societatea Anonimă Română de Telefoane care a pus în executare un mare program de investiții atât în ceeace privește rețeaua telefonică interurbană și locală cât și în ceeace privește centralele telefonice ale orașelor noastre.

Dacă examinăm forma sub care se prezintă din punct de vedere juridic exploatațiunile telefonice din lumea întreagă, observăm că pe când în marea lor majoritate în Europa ele sunt exploatate sub forma regiilor directe de către Stat, în celelalte continente ele sunt mai cu seamă administrate și exploatate de către societăți particulare.

După o recentă statistică, s'a găsit că din numărul total al telefoanelor în funcțiune în întreaga lume, 62% aparțin administrațiilor societăților particulare și numai 38% sunt exploatate direct de către Stat sau de municipalități.

Urmând exemplul majorității, România a adoptat principiul exploatațiunei serviciului telefonic printr'o societate particulară controlată de Stat.

Posturi deservite automat.

1931	1932	1933	1934	1935	1936
6372	8115	22.520	26.461	31.134	36.836

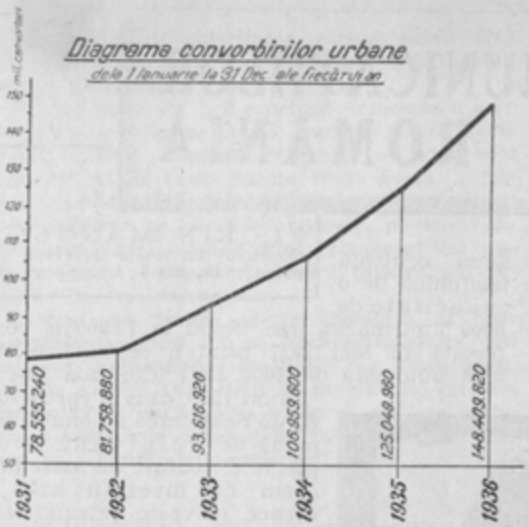

Prin legea dela 5 Iulie 1930, Statul nostru cedează exploatarea reţelei sale telefonice Societăţei Anonime Române de Telefoane, societate formată cu ajutorul capitalului străin de provenienţă americană.

In adevăr, prin actul constitutiv al Societăţei, care a obţinut concesiunea industriei şi comerţului telefonic ca şi crearea şi desvoltarea serviciilor telefonice urbane, interurbane, rurale şi internaţionale, precum şi toate drepturile care până la acea dată constituiau apanagiul exclusiv al Administraţiei P.T.T., se constată că capitalul social al acestei Societăţi care se ridică la 1 miliard de lei împărţit în 2.000.000 acţiuni, a fost subscris pentru 1.880.000 acţiuni de către International Telephone and Telegraph Corporation din New-York, care imediat a dat fiinţă Societăţii Anonime Române de Telefoane şi numai 120.000 de acţiuni au fost subscrise în părţi egale de către 3 instituţiuni bancare româneşti: Banca de Credit Român, Banca Marmorosch Blank şi Banca Chrissoveloni.

Imediat după formarea nouei întreprinderi, comisiuni mixte alcătuite deoparte din reprezentanţii Statului iar pe de alta de reprezentanţi ai Societăţii de Telefoane, au stabilit un inventar al reţelei şi centralelor telefonice existente şi în funcţiune în acel moment, evaluându-l de comun acord la 757.212.158 lei, sumă pe care Societatea a achitat-o Statului Român.

Aplicarea programului de investiţii a fost începută odată cu anul 1931 şi urmărită în două direcţiuni:

1) Refacerea vechilor linii şi construirea de noui trasee.

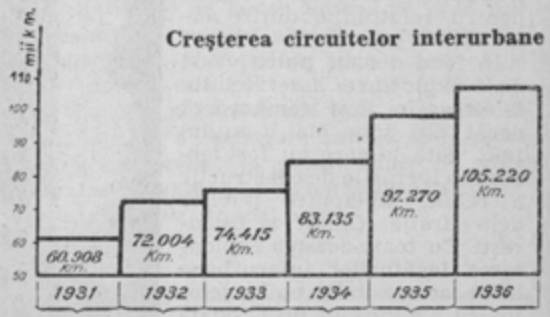

2) Modernizarea, augumentarea şi construcţia de noui centrale telefonice.

La 1 Ianuarie 1931, legăturile telefonice internaţionale cu România erau aproape inexistente în raport cu marea desvoltare a acestui mijloc rapid de comunicaţii din celelalte ţări.

Noua societate, înţelegând importanţa pe care o au aceste legături cu străinătatea, şi-a îndreptat toate sforţările pentru a remedia acest neajuns; datorită efortului făcut, astăzi, după 6 ani de activitate, orice post telefonic din România poate obţine o legătură cu orice alt telefon din ţările indicate în tabloul alăturat.

In cursul anului 1936, legăturile telefonice cu străinătatea au fost ameliorate datorită noilor circuite directe ce s'au construit pe lângă celelalte deja existente şi anume:

Bucureşti-Paris; Bucureşti-Londra; Bucureşti-Istanbul; Bucureşti-Viena; şi Bucureşti-Berlin.

Tot în această perioadă cuprinsă între anii 1931—1936, reţeaua telefonică interurbană a fost completată cu 98 de circuite noui, ajun-

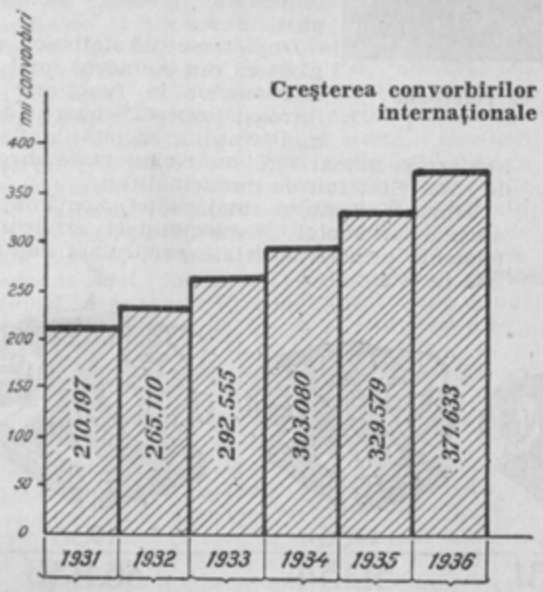

LEGĂTURILE CU STRĂINĂTATEA STABILITE IN ANII :

1931

Austria	Cuba	Anglia
Ungaria	Italia	Dantzig
Suedia	Franţa	Statele-Unite
Canada	Olanda	Turcia
Finlanda	Norvegia	Germania
Elveţia	Mexic	Iugoslavia
Belgia	Lituania	Australia
Spania	Cehoslovacia	Vapoarele Engleze

1932

Noua Zelanda	Chili
Grecia	Luxemburg
Uruguai	Africa de Sud
Indiile Olandeze	Insulele Baleare
Egipt	Siria
Danemarca	Insulele Bermude
Argentina	„ Hawai
Portugalia	Brazilia
Letonia	Insulele Canare
Palestina	

1933

Congo Belgian	Insulele Filipine
Vapoarele Italiene	Algeria
Tunisia	Colonia
Venezuela	India
Peru	Maroc
Vapoarele Germane	Insulele Bahama

1934

Costa Rica — Guatemala — Nicaragua — Panama
Estonia — Indochina — Paraguay

1935

Insulele Rodos — Japonia — Islanda

gându-se la 31 Dec. 1936 la un total de 105.220 kilometri de circuite de diferite sisteme de transmisiune telefonică, faţă de 60.908 km. cât erau în 1931. Datorită acestor ameliorăţiuni, convorbirile telefonice interurbane au crescut dela 2.787.876 cât s'au totalizat în 1931, la 5.977.814 în 1936; iar convoribirile internaţionale, sosiri, plecări şi tranzit s'au ridicat dela 210.197 din 1931, la 371.633 pentru anul 1936.

Al doilea obiectiv al programului de investiţii a fost acela al ameliorărei reţelelor urbane prin construcţie de centrale automate, modernizarea şi augmentarea acelor centrale telefonice care nu intrau în programul de automatizare.

Au fost hotărîte pentru automatizare centralele următoarelor oraşe, în ordine alfabetică: Arad, Bucureşti, Brăila, Braşov, Cernăuţi Cluj, Chişinău, Constanţa, Craiova, Galaţi, Iaşi, Oradea, Ploeşti, Sinaia şi Timişoara, ordinea de lucru fiind determinată de vechimea, de uzura centralelor precum şi de volumul convorbirilor cerute şi neefectuate.

România, prin punerea în aplicare a acestui program, va fi singura ţară din lume care va avea telefon automat în oraşele cu mai mult de 50.000 de locuitori.

Au fost automatizate dela 1931 şi până la 15 Octombrie 1937, în ordinea de lucru, centralele următoarelor oraşe: Ploeşti, Bucureşti, Sinaia, Iaşi, Arad, Cluj, Brăila şi Galaţi, rămânând ca până la sfârşitul anului 1937 să se automatizeze şi centrala telefonică a oraşului Craiova. Pentru campania de lucru 1933, sunt prevăzute toate centrele menţionate şi care nu au fost încă automatizate.

Astăzi, din numărul total al posturilor telefonice în funcţie în România, 63 la sută sunt deservite automat.

Concomitent cu aceste lucrări, au fost schimbate din centrale cu baterie locală în instalaţiuni cu baterie centrală, modernizate şi capacitattea mărită, a centralelor oraşelor de categoria a 2-a din ţară.

Datorită acestor ameliorăţiuni aduse serviciului, şi eforturilor depuse de Soc. de Telefoane, convorbirile urbane au trecut dela 78.555.240 câte erau în 1931, la 148.409.820 în 1936; convorbirile din 1931 fiind efectuate dela 51.000 de posturi telefonice câte erau în funcţiune atunci, iar celelalte dela 71.700 posturi telefonice câte au fost în funcţiune la 31 Dec. 1936.

După ultimul bilanţ publicat, Societatea Anonimă Română de Telefoane a investit dela 1931—1936, pentru aceste ameliorăţiuni aduse serviciului telefonic, suma de lei 2.543.626.337, ceiace învederează cu prisosinţă efortul depus de această instituţie pentru modernizarea comunicaţiilor telefonice din ţara noastră.

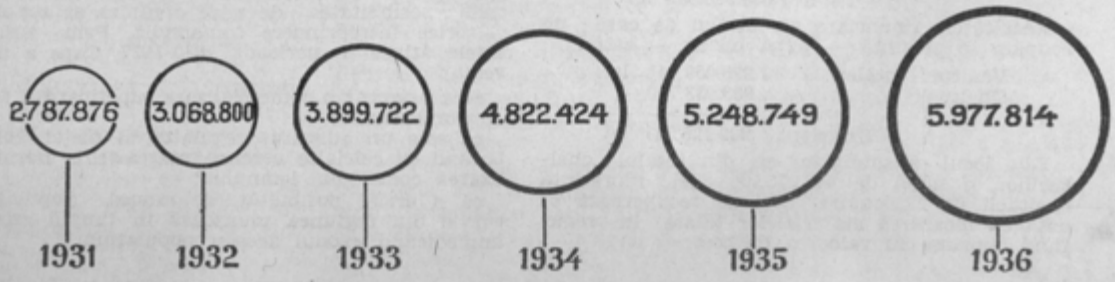

DOMENIUL FORESTIER AL STATULUI

Prin alipirea noilor provincii, suprafața pădurească a României a crescut dela 8 9.278 ha. (1914), la 6.448.876 ha.

Excluzând potenile, golurile de munte, etc, **întinderea domeniului forestier al statului** este de 1 909 980 ha., adică 30% din pădurile țării.

Administrarea și valorificarea acestui domeniu public se fac de către Casa Pădurilor Statului (C.A.P.S.), care are caracterul unei regii publice.

Pe esențe, pădurile Statului prezintă următoarea structură :

Rășinoase	346.377 ha.
Fag	608.641 „
Stejar	499.859 „
Alte foioase	455.103 „
Total	1.909.980 „

Posibilitatea anuală a domeniului pădurăresc public, rezultând din amenajamente și studii de punere în exploatare, este de 42.584 ha., din care circa 10.000 ha. nu pot fi puse în exploatare din considerațiuni economice.

Referindu-ne la anul 1936/37, valorificarea posibilității respective s'a făcut — potrivit legii regiilor autonome din 1934 — în regie și prin antrepriză, care cuprinde și cooperativele forestiere.

Raportul între aceste două sisteme de valorificare a fost, în 1936/37, următorul :

Volum	
Regie	4.854.972 m. c.
Antrepriză	3.888.004 „
	8.742.976 m. c.
Valoare	
Regie	849.389.718 lei
Antrepriză	190.389.277 „
Total	1.039.988.995 lei

Rezultatele financiare ale anului de care ne ocupăm se prezintă — după bilanț — astfel :

Venituri totale	1.275.059.441 lei
Cheltueli	985.933.730 „
Excedent	289.125.711 lei

Este locul să subliniem că, din totalul cheltuelilor, o sumă de 445.276.566 lei reprezintă cheltueli de exploatare, care se recuperează odată cu încasarea materialelor tăiate în regie, fiind cuprinse în valoarea de cost.

Din totalul veniturilor de 1.275.059.441 lei, aproape 90%, adică 1.039.988 995 lei, provin din contravatoarea lemnăriei vândută dela 1 Aprilie 1936—31 Martie 1937.

Lemn de lucru	1.942.715 m.c.
Lemn de foc	6.800.261 m.c.

Ținând seama că Ad-ția Pădurilor Statului recoltează anual circa 8 milioane m. c., de lemnărie se poate trage concluzia că pădurile Statului acoperă 40% din producția totală a țării, apreciată la 18 mil. m.c.

Extinderea regiei în valorificarea patrimoniului public forestier a impus Caps-ului organizarea industrializării și comercializării produselor exploatate și fabricate. In acest scop, pe lângă cele 201 ocoale silvice, grupate în 12 direcții regionale, Ad-ția Caps a creiat o serie de centre de exploatare și industrializare, înființând, apoi, depozite de lemne de foc și cherestea în orașele importante ale țării. Relevăm că depozitele Caps din București manipulează anual peste 20.000 vag. lemne de foc, ceeace înseamnă o treime din consumul de lemn de foc al Capitalei.

Pentru plasarea avantajoasă a produselor sale, Caps a organizat, în ultimii ani, două reprezentanțe comerciale : la Budapesta, pentru Ungaria și la Atena, pentru Grecia și Orient.

O altă activitate demnă de reținut a Ad-ției Pădurilor Statului este aprovizionarea cu lemne de foc a armatei și a tuturor autorităților publice. Livrarea anuală a celor aproape 100.000 vgoane lemne de foc se face în cele mai bune condițiuni, însemnând pentru stat o economie evaluată de organele ministerului de finanțe la 100 milioane lei.

In timpul anilor de criză, 1929 și următorii, cu toate că unanimitatea întreprinderilor particulare și-au comprimat activitatea, Caps a făcut masive investițiuni în construcțiuni de căi ferate și fabrici de cherestea. Deasemenea, nu a precupețit nici un moment fondurile reclamate de cultura pădurilor.

Caracterul de regie publică, acordat prin legile din 1930 și 1934, a dat Ad-ției pădurilor statului posibilitatea de a se organiza și acționa ca orice întreprindere comercială. Prin rezultatele atinse în perioada 1930-1937, Caps a dovedit :

că a asigurat o comercializare superioară a pădurilor statului ;

că este un adevărat regulator al pieței, colaborând cu celelalte cercuri interesate la normalizarea comerțului lemnului ;

că a creiat posibilități de muncă populației rurale din **regiunea muntoasă în timpul crizei**, împiedicând exodul acestei populațiuni.

ANUL teatral.

Nu s'a mai vorbit în cursul anului de „criză" în materie de teatru, dacă termenul acesta s'a întrebuinţat în sensul materialist economic.

Dar „criză" poate să fie în alte direcţii, în legătură cu arta dramatică şi cu nivelul artistic al reprezentaţiilor date pe diferite scene.

Din acest punct de vedere, „criza" nu a dispărut şi nici nu poate să dispară, dacă luăm în seamă factorii determinanţi ai ei:

Coborârea teatrului la o oficină de divertisment pentru un public în general prea puţin pregătit, intelectualiceşte şi moraliceşte, ca să preţuiască arta dramatică de calitate, ca expresiune a frumosului şi ca mijloc de înălţare sufletească şi prilej de meditaţiuni; influenţa cinematografului şi concepţiile moderne în materie de punere în scenă, care nu sunt totdeauna de acord cu principiile ce ar trebui să prezideze compoziţia armonioasă a unei reprezentaţii teatrale, ce ar putea satisface cerinţele artistice şi estetice.

Dar, dacă publicul preferă „comedia", adică, după concepţia sa, „divertismentul", urmează oare de aci, ca directorii teatrelor să înlăture din repertorul lor elementul dramatic?

Răspunsul a fost negativ, dar cu rezerva următoare: elementul dramatic să se asocieze cu cel comic şi să nu fie preponderent; ba, dacă s'ar putea, cele două elemente să fie suprapuse, spre a se putea crea un comic nou, forţat, din contraste şi opoziţii.

S'a mers chiar mai departe: comedia şi drama au fiecare planul lor. Pentru ce nu s'ar confunda cele două planuri într'unul? Pentru ce nu s'ar trece apoi brusc de pe planul dramatic la cel comic? Oare viaţa reală nu este şi ea

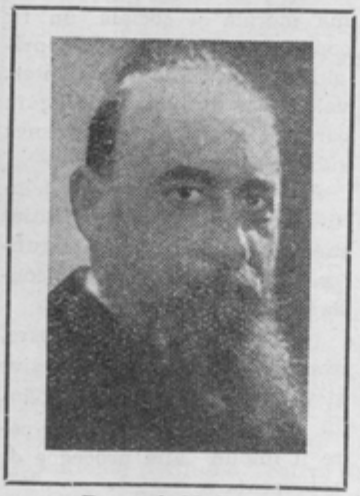

D. prof. N. Iorga

un amestec de elemente tragi-comice?

Oare un individ nu trece repede de la o stare sufletească la alta, după impresiile ce le primeşte, după sensaţiile ce le simte, după dispoziţiile sale afective, după temperamentul şi caracterul său?

Aşa s'a născut un tip modern de piesă.

La Paris, s'a constituit acum trei ani o companie de studii dramatice sub titlul: *„Le cerceau"*. Intemeetorii acestei companii, d-nii André Villiers şi Francis Ambrière, şi-au propus să introducă oarecare inovaţiuni în arta dramatică prin tratarea subiectelor pe două planuri în opoziţie, sau prin trecerea bruscă de la o situaţie comică la una tragică, de la o scenă sentimentală la o scenă picantă ş. a. m. d.

In genul acesta, compania *„Le cerceau"* a reprezentat o piesă în trei acte: *„Calul negru şi cele două fete"*, semnat de fraţii Gerrict, — bineînţeles tineri şi cutezători. Ocupându-se de această piesă, un critic parisian, d. François Porché, a făcut următoarele observaţii într'un articol publicat în *„Revue de Paris"*:

„Sforţarea lor, pe scenă, ca şi în carte, tinde nu să amestece, ci să juxtapună, printr'un joc perpetuu al contrastelor, realismul şi poezia, observaţia şi visul.

„De pe planul sentimental ei trec brusc pe cel dramatic; de la registrul melancoliei la registrul veseliei comice.

„Prin aceste rupturi de tonuri, cei doi fraţi par a se apropia de estetica supranaturaliştilor.

„Dar voinţa de ofensă, care este proprie acestei şcoli, nu apare la ei şi îi felicit, căci supranaturalismul cu tendinţe scandaloase nu-i decât o atitudine".

D. François Porché a constatat totuşi, vădite influenţe ibseniene, în această operă singulară; — chiar titlul piesei cu calul său simbolic le

Mircea Dem. Rădulescu

dezvălue — ceea ce dovedește că,.. *nihil novi sub sole.*

Sub influența cinematografului s'a modificat apoi structura unor piese. Tabloul a luat locul actului, ba chiar al scenei, — fiecare scenă constituind un tablou. In asemenea condiții textul nu mai are substanță, dialogul este redus la cel mai simplu limbaj vorbit — nefiresc, bineînțeles —; acțiunea este dirijată și mereu întreruptă;

Barbu Delavrancea

piesa este fărâmițită până la pulverizare; iar personagiile apar și dispar din fața spectatorilor, ca fantoșele, ele fiind condamnate să păstreze secretul lor, de oarece autorii nu le-au dat decât masca, iar actorii nu sunt capabili să le dea suflet, adică viață.

O piesă în acest gen este *„Cavalcada"* englezului Robert Coward, care s'a jucat pe scena Teatrului Național

Această piesă este fragmentată în 14 tablouri — scene. Acțiunea începe în anul 1900 și se sfârșește în anul 1936.

Cu toate că piesa are o temă morală și socială, un fir conducător, ea suferă din pricina structurii sale și a intervalului de timp prea lung în care se desfășoară acțiunea sub forma unei cronologii.

Asemenea încercări de a introduce în arta dramatică metodele artei cinematografice, sunt mai dinainte condamnate.

Filmul înseamnă mișcare, rapiditate, imagini succesive și variate reproduse pe o pânză. Teatrul are legile sale care îi impun alte procedee de reprezentare.

In concluzie, se poate spune că după războiul mondial încercările ce s'au făcut și se fac de a „revoluționa" arta dramatică s'au redus mai mult la amestecul genurilor, la înlocuirea actelor prin tablouri și la subordonarea textului, punerii în scenă, fără să se țină seama de substanța vie a pieselor — care o formează elementul dramatic — și nici de legile artei dramatice, care reclamă unitate și armonie. La noi, activitatea teatrelor în cursul anului, dacă luăm în seamă repertoriul teatrelor naționale și particulare nu s'a remarcat prin tendințe quasi-revoluționare, sau moderniste.

Repertorul lor a fost foarte împestrițat.

Pe scena teatrului Național din București, din repertoriul clasic, ca de obicei Shakespeare a avut toate onorurile. S'au reprezentat din operile sale, cele mai puțin cunoscute și în condițiuni destul de

Vasile Alecsandri

onorabile: *„Troilus* și *Cresida"*, *„Poveste de iarnă"*.

Apoi din celelalte literaturi dramatice străine: *„Victoria, regina"*, de Lawrence Housman, *„Oameni pe un sloi de ghiață"* de Vilem Werner; *„Careta de aur"*, de Prosper Merimée, *„Surâzătoarea d-nă Beudet"* de Denys Amiel și André Oberg — pe scena Teatrului Național — *„Inimă"* și *„Milionară"* de Bernard Shaw *„Pardon, madame"* de André Rivoire, *„Frumoasa aventură"*

de Caillavet şi Robert de Flers, „*Trei generaţii*" de Peter Preradovici, „*Napoleon unicul*" de Paul Raynal, „*In amurg*" de G. Hauptmann, „*Fiu-meu, d. ministru*" de Birabeau, „*Fraţii Karamazow*" adaptare franceză după cunoscutul roman al lui Dostoiewsky; —pe scena Teatrului Regina Maria şi câteva drame şi comedii pe scena Teatrului Ligii Culturale, Comedia şi Modern.

Literatura originală dramatică a avut şi ea locul ce i

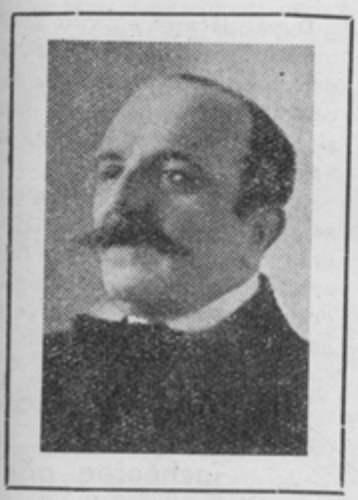

Robert de Flers

se cuvine în repertoriul Teatrului Naţional şi mai puţin pe scenele particulare.

Nu putem să ne ocupăm în această cronică sumară, nici de valoarea sau slăbiciunea pieselor originale şi nici de interpretarea lor.

Piesele originale româneşti care s'au jucat pe scena teatrului Naţional au fost în ordinea reprezentaţiilor lor următoarele:

„*Borgia*" de d. Al. Kiriţescu; „*Veste bună*" de d. Mircea Ştefănescu; „*Un biet moşneag şi un doge*" de d. N Iorga; „*Generaţia de sacrificiu*" de d. Valjean; „*Jucării sfărâmate*" de d.Caton Teodorian; „*Chestiuni familiare*" de d. T. Mugătescu; „*Prinţul cu două chipuri*", de d-na Mary Miller-Verghi după romanul d-nei Eufrosina Pallă; „*Vreau să trăesc*" de d-na Claudia Milian; iar pe celelalte scene particulare; „*Unchiul lui Noaţă*" de A. Hertz; „*Aero-Găeşti*" de Tudor Muşatescu; „*Scurt circuit*" de Gh. Costăchescu, „*Crai de tobă*" de Const. Colonaş (Teatrul Vesel); „*Lupul şi sania*" de d. Mircea Ştefănescu (Teatrul Regina Maria).

Au fost apoi reluate din piesele româneşti: „*Apus de soare*" de Delavrancea; „*Despot Vodă*" de V. Alecsandri; „*Manechinul sentimental*" şi „*Lulu Popescu*" de I. Minulescu; „*Serenada din trecut*" de Mircea Rădulescu; „*Conu Leonida faţă cu reacţiunea*" şi „*D'ale Carnavalului*" de I. L. *Caragiale;* pe scenele Teatrului Naţional şi Studio Teatrul Naţional; „*Conu Leonida faţă cu reacţiunea*" şi „*O noapte furtunoasă*", pe scena Teatrului „Comedia". Teatrul Naţional a premiat piesa d-nei Claudia Milian: „*Vreau să trăiesc*" şi comedia d-lui Valjean: „*Generaţia de sacrificiu*".

In cursul anului, Teatrul Naţional a sărbătorit cei 60 de ani de activitate rodnică ai d-lui Paul Gusti, directorul de scenă atât de preţuit, şi Capitala s'a îmbogăţit cu un

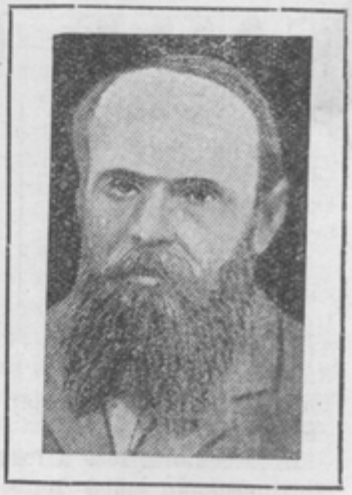

Feodor Dostoiewski

nou local de teatru elegant construit de Primăria sectorului Galben din iniţiativa d-lui Săbăreanu: Studio Teatrului Naţional. Genul revistelor a continuat să fie cultivat de Teatrul „Cărăbuş" de sub direcţia d-lui N. Tănase şi de Teatrul „Alhambra" de sub conducerea d-lui N. Vlădoianu cu colaborarea d-lui N. Constantinescu.

ROMICUS

Bernard Shaw

CĂILE FERATE ROMÂNE

Pentru examinarea situaţiei actuale a căilor ferate române, trebue să se ţină seama în primul rând, de condiţiunile în care s'au format şi în care s'au desvoltat.

Prima cale ferată în România, Bucureşti-Giurgiu, a fost pusă în exploatare la 19 Octombrie 1869.

La construcţia acestei căi ferate au lucrat antreprenorii englezi John Trevor, Berclay şi John Standford; primul director de exploatare a acestei linii a fost inginerul francez Dubois.

In Decembrie 1869 a fost inaugurată linia Iţcani-Roman; la 1 Iunie 1870, linia Focşani-Iaşi şi la 1 Noembrie 1871, linia Vereşti-Botoşani.

Reţeaua a continuat să se întindă în fiecare an, atingând 1200 km. în 1883 ; 2424 km. în 1890; 3010 km. în 1900; în 1916, în momentul când România a intrat în războiu, era de 3588 km. în exploatare.

Toate aceste linii au fost construite şi amenajate bine din punct de vedere technic, au avut material rulant suficient şi de bună calitate şi au dat un excedent de încasări asupra cheltuelilor.

Din 1880, când statul român, după o experienţă cu totul nesatisfăcătoare a unui sistem de concesiuni particulare, a luat asupra lui exploatarea tuturor liniilor acestora, şipână în 1916, reţeaua căllorferate române a fost exploatată cu un coeficient mediuactiv de 65% şi cu un total de excedent de încasări pentru această perioadă de 36 ani, de peste 640 milioane de lei aur, adică peste 20 miliarde în moneta actuală.

D. general Mihail Ionescu,
preşedintele Consiliului de administraţie al C. F. R.

Căile ferate în timpul războiului

Această stare de lucruri a fost complet schimbată în timpul războiului.

Din Noembrie 1916 până la 12 Noembrie 1918, 2300 km. din reţeaua C.F.R. au fost în mâinile armatelor inamice, cari au lălat în urma retragerii lor, reţeaua în întregime disstrusă.

Toate actele şi toate semnalizările, toate telegrafele şi telefoanele şi cea mai mare parte din clădiri şi poduri au fost distruse, armata inamică luând cu ea aproape tot materialul rulant.

După plecarea ei, s'au găsit numai 178 locomotive C. F. R. deteriorate şi vre-o sută de locomotive germane vechi, cum şi un număr neînsemnat de vagoane.

In aceeaşi stare deplorabilă se găsea şi restul reţelei (1200 km.) din Moldova, care a fost administrată de C.F.R. şi unde erau strânse 760 locomotive şi aproape 14.000 vagoane.

Situaţia căilor ferate în România-Mare, la încheerea păcii

După încheerea păcii şi alipirea la România a Basarabiei, Bucovinei şi Transilvaniei, reţeaua C. F. R. a fost sporită la 11.327.5 km. din cari :

In Basarabia.	1.234,6 „
Toate liniile ferate din provinciile alipite	
In Vechiul Regat	4.102,6 km.
In Transilvania	5.341,3 „
In Bucovina.	649,0 „

Toate liniile ferate din provinciile alipite erau, de asemenea, într'o stare defectuoasă şi aproape fără material rulant.

In afară de aceasta, potrivit configuraţiei lor, toate aceste căi ferate ale provinciilor alipite nu erau decât extremităţi ale unor linii ale căror părţi principale rămăseseră în Cehoslovacia, Ungaria, Polonia şi Rusia.

De altfel, toate aceste linii aveau — în reţelele anterioare din care făceau parte — un caracter de linii secundare.

In Vechiul Regat dinainte de războiu, reţeaua căilor ferate fusese construită cu scopul de a satisface necesităţile reale ale vieţii economice ale ţării şi aproape toate liniile aveau un caracter de linii principale, cu un procent de 13% linii secundare şi de cale îngustă.

Din totalul reţelei de 11.327,5 km. a României Mari, pentru motivele expuse mai sus, mai mult de 7.000 km. — cca 73% — (din care 715 km. linii înguste erau linii secundare.

Ce s'a realizat după războiu

Deci începând din 1919, administraţia căilor ferate ale statului român s'a găsit în faţa a două obligaţiuni mari:

Prima era de a reface şi a consolida reţeaua de 11.327,5 km. aproape distrusă şi de a o înzestra cu un material rulant nou sau reparat.

A doua, a fost de a adopta această reţea nouilor trebuinţi ale României Mari şi curentelor noui ale traficului, devenite necesare pentru viaţa economică a acestei ţări, ca şi necesităţilor apărării sale naţionale.

In ceeace priveşte personalul, situaţia era tot atât de grea. Diversitatea normelor şi regulamentelor în vigoare în nouile provincii, Transilvania, Bucovina şi Basarabia şi în Vechiul Regat, lipsa unui personal bun (majoritatea elementelor bune care funcţionau în nouile provincii fiind repatriate), şi prin aceasta insuficienţa numerică a personalului românesc, făcea din fiecare nouă administraţie a C. F. R. un conglomerat foarte greu de condus şi de normalizat.

Numai ţinând seama de condiţiunile în care s'a format reţeaua căilor ferate, ca şi de toate dificultăţile pe care le-a avut de învins administraţia acestor căi ferate, trebue examinată situaţia C.F.R. astfel cum ea se prezintă astăzi.

In expunerea care urmează, vom da un sumar al situaţiei actuale a liniilor şi a măsurilor luate pentru desvoltarea reţelei; a perfecţionărilor realizate în mersul trenurilor, a introducerii automotoarelor pe reţeaua liniilor secundare şi a rezultatelor obţinute; a creerii serviciului de autobuze şi autocamioane, exploatate în regie de administraţia căilor ferate române, pe şoselele care îi sunt concesionate în acest scop; şi, în sfârşit, dăm un tablou general asupra activităţii căilor ferate române pentru perioada 1927 — 1936, conţinând toate elementele caracteristice pentru aprecierea acestei activităţi şi a rezultatelor obţinute.

D. I. Macovei,
Ing. Insp. G-ral Dir. general al C.F.R.

Situaţia actuală a liniilor

Prima grije a administraţiei căilor ferate române a fost consolidarea liniilor.

Aci, în afară de refacerea generală, a trebuit să se ia măsuri pentru unificarea tipurilor de şini, care erau foarte diferite, mai ales la reţelele care proveneau dela Ungaria, Austria şi Rusia.

Au fost stabilite trei tipuri de şini: de 45 kg., de 40 kg. şi de 34,5 kg., şi s'a procedat apoi metodic la introducerea acestor şini standardizate.

Până acum aceste şini au fost aşezate:
— de 45 kg., pe 1.500 km.
— de 40 kg., pe 2.200 km.
— de 34,5 kg., 1.700 km.
In total 5.400 km.
Această înlocuire a şinilor continuă încă.

In acelaş timp, s'a procedat şi la înlocuirea traverselor şi la refacerea podurilor.

In perioada dela 1923 până la 1936 au fost aşezate peste 23 milioane de traverse noui şi au fost reconstruite toate podurile mari şi consolidate toate podurile mici pe liniile principale.

Tot în acest domeniu trebuesc menţionate lucrările pentru perfecţionarea semnalizării pe linii.

Astăzi avem instituţiuni de centralizare a semnalelor în 260 gări; Bucureştii posedă una din centralizările cele mai moderne. Iar pe liniile Bucureşti-Chitila şi Feteşti-Cerna-Vodă s'a introdus un sistem de blocuri electrice.

Mulţumită acestor măsuri, s'au putut mări vitezele trenurilor, cari ating azi, la trenurile rapide 110 km. şi la marele automotoare 120 km./oră.

Construirea liniilor noui

Configuraţia reţelei căilor ferate române după războiu, compusă în cea mai mare parte din linii care au aparţinut Ungariei, Austriei şi Rusiei, nu corespundea nevoilor economice ale României Mari, avându-se în vedere că toate reţelele erau construite pentru a deservi alte curente de mărfuri.

Pentru a adapta această nouă reţea nevoilor actuale economice şi culturale ale României, a trebuit să fie completată cu noui linii, care să facă legătura tuturor colţurilor ţării cu Capitala sa, Bucureşti, şi să dirijeze curentele de mărfuri către Constanţa şi porturile dela Dunăre.

In acest scop sunt actualmente în construcţie liniile :

Braşov-Nehoiaşi-Buzău, care va deschide un debuşeu de mărfuri din Transilvania către Constanţa şi Galaţi;

Bumbeşti-Livezeni, care va dirija traficul de mărfuri din Transilvania şi Banat către Dunăre ;

Ilva-Mică-Vatra-Dornei, care va face legătura directă între Transilvania şi Bucovina, şi

Reşiţa-Caransebeş, care va constitui legătura directă a centrului metalurgic şi carbonifer al ţării, cu restul acestei reţele.

In afară de acestea, este proectată construcţia liniei Curtea de Argeş-Râmnicul Vâlcea, care va scurta cu mult drumul transporturilor între Bucureşti şi frontierele occidentale.

In acelaşi ordine de idei, trebueşte menţionat şi proectul de electrificarea liniei Câmpina-Braşov, care va spori posibilităţile transportului pe partea muntoasă care uneşte Transilvania cu Bucureştii.

Materiel rulant şi automotoare

Locomotivele căilor ferate române sunt modernizate şi o industrie metalurgică naţională a fost creată, astfel că toate locomotivele, toate vagoanele de călători ca şi automotoarele sunt construite în ţară.

Noulle locomotive ale Căilor ferate române sunt la nivelul locomotivelor altor ţări europene; vagoanele de călători construite în ultimii ani sunt în întregime metalice şi au confortul modern.

Tot în acest capitol intră şi automotoarele, care prezintă un mare interes pentru Căile ferate române.

Primele automotoare au fost introduse în 1932 de către d. general M. Ionescu, care era atunci director general C.F.R. Aceste automotoare, comandate în Anglia, de tip „Sentinel", cu vapori, sunt în lucru şi azi.

In urmă, începând, din anul 1934, s'a procedat la o motorizare sistematică a liniilor secundare, cu ajutorul automotoarelor construite în ţară.

Actualmente, numărul automotoarelor pe Căile ferate române este de 170, parcurgând mai mult de 6.000 km. de linie.

Rezultatele obţinute au fost foarte satisfăcătoare şi mulţumită introducerei automotoarelor, numărul călătorilor pe liniile deservite de ele a crescut cu 40-50%, contribuind prin aceasta chiar, la o creştere a încasărilor în traficul de călători.

In ultimul timp au fost introduse automotoare mari construite tot în țară, tip aerodinamic, care circulă pe liniile principale, atingând o viteză de 120 km. pe oră.

Serviciul de autobuze

Urmând exemplul căilor ferate engleze, franceze, germane și elvețiene, cari de mai mulți ani au organizat servicii de automobile pe șoselele aferente ale căilor ferate, Căile ferate române au introdus și ele în 1936 un serviciu similar.

Pentru a pune capăt unei concurențe defavorabile căilor ferate, și pentru armonizarea transporturilor automobile cu cele pe calea ferată, guvernul român a hotărît să concentreze aceste două mijloace de transport în mâinele unei singure administrații și în acest scop, a concesionat administrației Căilor ferate române 11.000 km. de șosele aferente, cu obligațiunea de a le exploata în regie cu autobuze și cu camioane, plătind pentru aceasta o redevență anuală statului.

Actualmente, administrația Căilor ferate române dispune de 140 autobuze și de 25 camioane și lungimea șoselelor exploatate este de 2.600 km.

Rezultatele obținute din această nouă exploatare, condusă de administrația căilor ferate române, sunt satisfăcătoare.

Activitatea căilor ferate române în perioada 1927—1936

Din examinarea situației căilor ferate pe ultimii 10 ani, se pot trage următoarele concluziuni asupra mersului instituției:

1) Numărul călătorilor pe Căile ferate române a scăzut progresiv din 1927 până în 1932.

Incepând din 1933, se observă o creștere a traficului, care în 1936 ajunge la nivelul anilor 1927-1928.

2) Traficul de mărfuri a scăzut deasemenea.

Și aci creșterea începe din 1933, însă în acest domeniu creșterea s'a făcut într'un ritm mult mai accelerat.

Incepând din 1934, traficul de mărfuri a întrecut pe acela al întregei perioade precedente; creșterea a continuat în 1936, când traficul de mărfuri a atins cifra cea mai ridicată din această perioadă de 10 ani, adică 5.490 milioane tone km.

3) Circulația trenurilor și a tonelor brute km. efectuate au crescut de asemenea începând din 1933, atingând în 1936 nivelul cel mai ridicat pe ultimii 10 ani.

4) Un fapt foarte interesant de notat este diminuarea continuă a numărului personalului în timpul acestor 10 ani.

Această descreștere este rezultatul aplicării metodelor de simplificare și de raționalizare a lucrului, în așa fel că diminuarea numărului personalului dela 123.000 în 1927, la 82 mii în 1936, n'a avut efecte defavorabile asupra securității circulației.

5) In ceeace privește încasările și cheltuelile, cele două elemente caracteristice pentru determinarea rezultatului financiar al exploatării căilor ferate, indicele decisiv este coeficientul de exploatare...

Un coeficient de exploatare sub 100 indică un surplus de încasări asupra cheltuelilor; un coeficient de exploatare deasupra lui 100, indică un deficit al exploatării.

Până în 1931 exploatarea rețelei Căilor ferate române a fost deficitară.

Incepând cu 1932 și până azi, coeficienții exploatării devin activi, ceeace dovedește o situație financiară cu totul satisfăcătoare a Căilor ferate române. In tabloul alăturat am concentrat pentru perioada ultimilor 5 ani, elementele cele mai caracteristice privind, activitatea căilor ferate române. Ele înfățișează statistic, toate datele, din cari se pot desprinde îmbucurătoarele concluzii de mai sus.

SITUAȚIA CĂILOR FERATE ROMÂNE PE PERIOADA 1932—1936

DENUMIREA DATELOR	Cifrele sunt exprimate în	ANII				
		1932	1933	1934	1935	1936
I. **Lungimea liniilor în exploatare**	km.	11.206	11.206	11.213	11,194	11.241
dintre cari:						
a) linii duble	km.	297	297	316	316	316
b) % din totalul liniilor	%	2,65	2,65	2,82	2,82	2,81
II. **Lungimea liniilor în exploatare la o suprafață de 100 km.²**	km.	3,80	3,80	3,80	3,80	3,81
III. **Material rulant**						
1. locomotive	numere	3.627	3.592	3.562	3.625	3.646
2. „ la un km. în expl.	„	0,32	0,32	0,32	0,32	0,32
3. vagoane de poștă și bagaje	„	1.274	1.250	1.233	1.222	1.198
4. „ de călători	„	4.063	3.883	3.738	3.565	3.715
5. idem de fiecare km. în expl.	„	0,36	0,35	0,33	0,32	0,33
6. automotoare toate sistemele	„	32	32	45	108	170
7. idem, de fiecare km. în expl.	„	0,01	0,01	0,01	0,01	0,02
8. vagoane de marfă total (acoperite, deschise, cisterne, etc.	„	71.121	69.179	68.458	67.206	66.496
IV. **Circulația**						
1. tren-km. de călători (fără automotor)	mii	27.753	26.611	29.368	31.873	32.382
2. automotoare-km. total.	„	779	1.527	1.288	3.793	8.395
3. tren-km. de mărfuri	„	21.105	20.501	22.449	21.977	22.159
4. total (1 + 2 + 3)	„	49.637	48.639	53.105	57.643	62.936
V. **Tone-brute**						
1. tone-brute (total în km.)	milioane	15.694	16.095	18.129	19.323	20.762
VI. **Trafic**						
1. călători-km.	milioane	2.204	2.297	2.525	2.848	3.141
2. „ „ de fiecare km. în exploatare	mii	198	206	227	256	281
3. tone-km. de mărfuri	milioane	4.382	4.498	5.043	5.277	5.499
VII. **Personal**						
2. numărul total al personalului	mii	86,03	83,84	82,42	82,12	82,18
VIII. **Accidente**						
1. numărul călătorilor morți și răniți din cauza C. F. R.	numere	37	37	38	11	36
2. idem raportat la 10.000.000 călători-km.	„	0,17	0,16	0,15	0,04	0,11
IX. **Incasări**						
1. din traficul de călători	milioane	2.309	2.239	2.260	2.461	2.794
2. din traficul de mărfuri	„	5.810	5.841	6.260	6.320	6.994
3. diverse	„	717	603	559	290	307
4. total	„	8.836	8.683	9.079	9.071	10.095
5. totalul încasăeilor de fiecare km. în exploatare.	mii	788	775	810	810	900
X. **Cheltueli**						
1. personal	milioane	5.063	4.937	5.123	5.580	5.384
2. altele	„	3.403	2.891	3.533	3.425	4.219
3. total	„	8.466	7.828	8.656	9.005	9.603
4. totalul cheltuelilor de fiecare km. în exploatare	mii	755	699	772	804	856
XI. **Coecifientul de exploatare**	numere	95,81	90,15	95,34	99,27	95,13

JUDEŢUL ILFOV
IN ULTIMII ANI

Gospodărirea unui judeţ cum e jud. Ilfov reclamă o activitate energică şi susţinută, spre a se putea satisface cu promptitudine cerinţele felurite şi costisitoare care se semnalează la tot pasul.

Administraţia propriu zisă, învăţământul, biserica, starea sanitară şi starea drumurilor, sunt preocupări pe cari tot timpul le are în vedere actuala conducere a judeţului, aducând în tot locul îmbunătăţiri cari contribue la ridicarea şi civilizarea lui.

D. Colonel Solacolu,
Prefectul jud. Ilfov

Administroţia

Judeţul Ilfov fiind destul de întins şi având 180 de comune, dirijarea şi supravegherea administraţiei lor se face prin cele 10 preturi, cari sunt totdeodată şi organele de transmitere şi executare a ordinelor prefecturii.

Centrul este reprezentat în fiecare comună prin notarul comunal, care este elementul de continuitate în administraţia comunală. El este titrat şi inamovibil.

Poliţia şi siguranţa pe întreg judeţul se exercită de către legiunea de jandarmi, care are un efectiv de 5 ofiţeri şi 700 jandarmi, repartizaţi la cele 122 posturi. Paza în comune, care altă dată se făcea prin gardieni, se exercită acum tot de către jandarmi. Se obţin, astfel, rezultate din cele mai bune. Furturile s'au înputinat mult, ordinea este garantată, iar populaţia are asigurată liniştea necesară bunei sale desvoltări economice şi culturale şi are deschisă, prin toate măsurile ce s'au luat, calea propăşirii.

Şcoala

Şcoala a înregistrat în ultimii ani, însemnate progrese. Frecvenţa a sporit şimţitor, numărul celor cari urmează regulat cursurile şcolare trecând de 70 la sută din copiii cari au vârsta de şcoală. Pentru a satisface nevoia instruirii lor, s'au creeat noui localuri de şcoală sau săli de clasă.

In ultimii ani s'au construit astfel 50 de noui şcoli primare, o şcoală de economie casnică în oraşul Oltenita şi un gimnaziu industrial la Fierbinţi, al cărui local a fost donat de d-l senator Nicolae Filitis. Aseasta e, astfel, a patra şcoală de meserii din judeţul nostru.

Odată cu cursurile şcolare, în învăţământul primar copiii sunt educaţi şi în străjerie. Astfel, la mai toate şcolile din judeţ s'a ridicat pavilionul străjeresc, simbol al dragostei de tron şi ţară.

Progresul pe care învăţământul îl face în acest judeţ ne dă dreptul să sperăm că în curând nu vom mai avea printre locuitorii lui neştiutori de carte.

In afară de ştiinţa de carte, tineretul este educat şi prin instrucţia premilitară, care îl pregăteşte, îl oţeleşte şi îi formează sufletul şi caracterul, uşurând astfel sarcina educatoare a oştirii.

In jud. Ilfov sunt 50 de centre conduse de învăţători ofiţeri de rezervă, cari în fiecare Duminică între orele 7-12 dim. se ocupă cu instrucţia acestor tineri.

In vara anului 1937 s'au făcut concentrări în 23 centre pentru munca de folos obştesc. Tot tineretul a răspuns cu însufleţire şi a lucrat cu rost timp de 5 zile, la diferite opere utile pentru întreaga obştie, realizând lucrări folositoare pentru satele respective.

Starea sanitară

In domeniul asistenţii sanitare a populaţiei din acest judeţ ,colaborarea dintre ministerul sănătăţii şi prefectură a fost foarte activă şi fericită.

Graţie acestei colaborări s'au putut ridica în judeţ 15 noui dispensare, cari sunt modern utilate, puse la punct şi au totdeodată şi locuinţă pentru medicii circumscripţiilor respective.

In oraşul Oltenita, în afară de un mare dispensar medical, s'a construit şi o bae populară, iar spitalul se transformă şi se modernizează.

Dar opera cea mai importantă în acest domeniu, al sănătăţii publice, este construirea sanatoriului de tuberculoşi din pădurea Balotesti, la care se lucrează acum şi care va avea circa 200 paturi.

Tot în cadrul preocupărilor pentru sănătatea publică a judeţului, s'a mărit numărul agenţilor sanitari. Pentru cele 180 comune judeţul are acum 85 de agenţi sanitari şi încă este o preocupare constantă a conducătorului acestui judeţ, d. prefect Solacolu, să asigure câte un agent sanitar de fiecare comună, pentru a da ajutoare în cazurile urgente, a asista pe medici atunci când vin în comună şi a supraveghia aplicarea tratamentului prescris de aceştia.

Sănătatea este un factor de deosebită importanţă pentru progresul unei ţări. De buna stare sanitară atârnă şi progresul economic.

Înţelegând acest lucru, d. prefect Solacolu se străduieşte să asigure populaţiei din judeţ cât mai bune condiţiuni sanitare. Cele 39 de circumscripţii medicale şi cele 7 spitale din judeţ satisfac în bună măsură cerinţele de acest ordin şi personalul sanitar care e mereu în creştere şi bine pregătit, ajută cu succes la împlinirea acestei opere.

Biserica

Credinţa strămoşească ocupă un loc de seamă în sufletul ţăranului român şi locuitorii judeţului nostru nu se lasă mai prejos în această direcţie.

Prin pensionările de preoţi bătrâni, în multe comune ale judeţului ,locurile acestora au fost luate de preoţi tineri, entuziaşti şi bine pregătiţi, cari activează cu mult spor pentru biserica şi credinţa noastră strămbună.

Conducerea judeţului le dă tot sprijinul în această operă, dând un concurs nelimitat la ridicarea şi prepararea locaşurilor de rugăciune şi a caselor parohiale mai în toate comunele. Numai în cursul anului 1937 s'a lucrat la ridicarea a 30 de noui biserici şi repararea a alte 70. Populaţia contribue cu însufleţire şi pe acest ogor.

Drumurile

Drumurile bune asigură în condiţii prielnice circulaţia bogăţiilor şi relaţiile de tot felul între populaţia satelor celor mai îndepărtate. De aceea, drumurile trebuesc îngrijite, reparate şi renovate, spre a putea satisface toate cerinţele nu numai în vreme bună, ci şi în anotimpurile ploioase.

Drumurile judeţului Ilfov se deteriorează repede din cauza circulaţiei enorme ce se face din toate colţurile ţării spre Capitală. Iar întreţinerea lor în stare bună este foarte costisitoare.

In ultimii ani, în afară de veniturile drumurilor, de circa 50 milioane lei, judeţul a afectat pentru drumuri, din veniturile ordinare, încă 30 milioane lei. Cu toate aceste eforturi, nici aceste sume nu sunt suficiente, deoarece cerinţele sunt foarte mari şi transportarea pietrei se face dela mari depărtări, fiind foarte costisitoare.

Pe artera principală de circulaţie, şoseaua Bucureşti-Ploeşti, care e îngrijită de Casa drumurilor naţionale, circulaţia fiind prea mare, judeţul a făcut lucrări de dublare a acestei şosele, dela Bucureşti până la km. 24. Avem astfel la dispoziţie o nouă şosea, rezervată pentru care, şosea ce trece prin comunele Balotesti, Dimieni, Tunari, Pipera, de unde intră în Capitală prin trei ramificaţii: una la şoseaua Jianu, alta prin calea Floreasca, iar a treia pela Tei, în câmpul Moşilor. Şoseaua asfaltată, artera principală spre Ploeşti, a rămas să fie folosită pentru circulaţia automobilelor şi a trăsurilor cu arcuri. S'a realizat astfel o mare uşurare pentru circulaţie, înlăturându-se şi accidentele, cari altfel erau inerente circulaţiei.

O altă şosea importantă ce s'a făcut în ultimii ani, e aceea care leagă Urzicenii cu Bucureştii, trecând prin Coşereni-Ialomiţa, Dridu, Fierbinţi şi Ştefăneşti, la Bucureşti.

Pe şoselele judeţene s'a pus piatră de râu şi spartă până la 70 milioane lei.

Drumurile şi străzile din comunele rurale lasă încă mult de dorit; unele sunt aproape impracticabile o bună parte din an, din cauza desfiinţării prestaţiei în natură. Şi nu se poate spera la o schimbare în bine, decât printr'o conlucrare a locuitorilor satelor.

In fine, pentru poduri ,cari sunt foarte numeroase din cauza multelor ape cari brăzdează judeţul, s'au cheltuit peste 10 milioane lei, anual, întreţinându-se în bună stare toate podurile şi făcându-se şi mari lucrări de reparaţie.

Iată rezultatele, rodnice, îmbucurătoare, ale unei gospodării active şi înţelepte, dedicate numai binelui obştesc, de care judeţul nostru a avut parte în ultimii ani, datorită d-lui prefect col. Solacolu.

Sportul românesc a făcut un nou pas înainte, în cursul anului 1937. S'au realizat în diferitele ramuri sportive, performanţe de valoare care evidenţiază accentuatul progres în care se găsesc atleţii noştri, în general.

Evenimentele importante ale anului sunt numeroase. Nu vom insista însă decât asupra celor de proporţii cu adevărat însemnate.

Pe primul plan trebue situat faptul că în cursul acestui an s'a organizat, pentru prima oară în Bucureşti, balcaniada atletică. Cu acest prilej, Federaţia de specialitate a furnizat o organizare occidentală care a avut darul să încânte pe cele câteva zeci de mii de spectatori şi să asigure noui adepţi unui sport care nu s'a bucurat îndeajuns de stima publicului.

Participarea reprezentativei de rugby a României, la campionatul Europei desfăşurat la Paris, constitue deasemenea un eveniment de mari proporţii, datorită în bună măsură faptului că jucătorii români s'au comportat peste aşteptări, realizând partide impresionante cari le-au adus elogiile presei franceze.

Admiterea României în „Cupa Europei Centrale" de football constitue deasemeni un frumos succes pentru sportul românesc în general.

D-ra Marina Ştirbey

Se mai cuvine să subliniem frumoasele performanţe realizate de reprezentativa noastră de football, în matchurile internaţionale ce a disputat, cum şi faptul că „Marele Premiu al Sporturilor" a fost decernat de U. F. S. R., admirabilului călăreţ care este d. căp. H. Rang.

* * *

In rândurile ce urmează vom face o scurtă dare de seamă asupra principalelor realizări din fiecare ramură sportivă, în cursul anului 1937.

Foot-ball asociaţie

Cel mai popular sport dela noi, foot-ball-ul, a cunoscut în anul expirat o activitate din cele mai laborioase.

Intrat adânc în gustul publicului, s'a bucurat în toate împrejurările de favorurile cele mai mari. Intâlnirile din cadrul campionatului au fost urmărite de un număr însemnat de spectatori, care au plecat mulţumiţi de calitatea jocului furnizat de echipe.

Progresul a fost remarcabil şi sub raportul tehnic, întrucât în toate jocurile internaţionale formaţiunile româneşti s'au comportat mai mult decât onorabil.

Titlul suprem a revenit Venusului, la sfârşitul unui campionat naţional mai strâns şi mai interesant decât niciodată. Este destul să ară-

tăm că „negrii" n'au fost siguri că vor cuceri acest titlu decât după ce au trebuit să învingă în ultimă instanță pe Unirea Tricolor, echipa care printr'un nefericit concurs de împrejurări ocupa locul ultim în clasament.

Cupa României, cealaltă competiție de mare amploare, a revenit unui alt bucureștean, F. C. Rapid, care a luptat în finală cu Ripensia.

Const. Tudose

Capitala țării s'a găsit deci la loc de cinste în mișcarea foot-ballistică a anului trecut.

Echipa națională a susținut o serie de partide care au pus-o într'o frumoasă lumină. Astfel a învins Belgia cu 2—1 (10 Iunie), a terminat la egalitate cu Suedia: 2 — 2 (26 Iunie) și Cehoslovacia: 1—1 (18 Aprilie) pe teren propriu. A învins Polonia: 4-2 (4 Iulie) si Lituania: 2—0 (14 Iulie), a terminat la egalitate cu Letonia: 0—0 (8 Iulie) și a pierdut cu 1—2 în fața Estoniei (12 Iulie) și Jugoslaviei (6 Septembrie), pe teren străin. Insfârșit, la 24 Octombrie pe stadionul Principele Carol, reprezentativa B. a fost învinsă de Ungaria B. cu 3—0.

Numeroase formațiuni străine ne-au vizitat, fiind nevoite de cele mai multe ori să părăsească terenul cu rezultate negative și să confirme astfel valoarea soccerului nostru.

Rând pe rând au jucat la București, Leicester City, Austria, Admira, Hungaria, Ujpest, Ferencvaros, First Wiena.

Cupa balcanică, căreia i se datorește în bună parte desvoltarea la care a ajuns footballul nostru, a fost desființată întrucât s'a izbit de numeroase dificultăți ridicate de vecinii noștri de la Sud.

Un eveniment de toată însemnătatea a fost admiterea României în cupa Europei Centrale, în care se întâlnesc cele mai puternice formațiuni de club. Deși reprezentantul nostru, Venus, a fost eliminat din primul tur de către Ujpest, totuși impresia lăsată a fost din cele mai puternice atât în țară cât și peste hotare. Rezultatul a fost că țara noastră a trecut pe primul plan al foot-ball-ului internațional.

Atletism

Anul atletic 1937 a fost dominat de un eveniment ale cărui proporții au depășit tot ce s'a organizat până în prezent în atletismul românesc. Este vorba de „Jocurile Balcanice".

Spectacolul oferit de impunătoarea manifestație atletică care a întrunit în Capitala țării elita atleților din Balcani, va rămâne desigur mult timp în amintirea celor care au avut fericirea să fie prezenți în zilele de 5, 8 și 12 Septembrie pe stadionul Principele Carol.

Succesul sportiv și cel spectacular a depășit chiar cele mai optimiste așteptări, dovedind astfe că atletismul, sport minor până la Balcaniadă, poate cuceri ușor gustul publicului cu condiția ca reuniunile să fie bine organizate și clasa atleților participanți ridicată.

Din punct de vedere pur sportiv, „Jocurile Balcanice" din acest an au dat cele mai bune rezultate, îmbunătățindu-se mai multe recorduri. Din punct de vedere propagandistic, ele au constituit o fericită ocazie pentru țara noastră de-a arăta atleților din Balcani frumusețile ei.

Intr'un cuvânt, aceste jocuri au fost minunat prilej de afirmare pentru sportul românesc și ocazie fericită de consacrare pentru F. R. A. și harnicul ei președinte d. Ion Cămărășescu.

Box

Pugilismul românesc trece printr'o criză destul de accentuată. Lipsa unui local închis care să permită intensificarea activității a provocat decadența acestui sport în care atleții români au făcut rapide și uriașe progrese, isbutind să se ridice până la nivelul campionilor continentali și chiar mondiali.

Cu toată situația precară a boxului autohton, reprezentanții noștri continuă să se impună pe ringurile străine și unul din ei, Aurel Toma.

P. B. Asan în plin viraj

a avut prilejul să arate şi americanilor că este un candidat serios la titlul mondial al categoriei respective.

Intr'adevăr, după ce a pierdut la masa verde titlul continental cucerit în 1936, Aurel Toma a trecut oceanul şi la New York a legat un şir de patru consecutive victorii.

Stilul şi vitalitatea compatriotului nostru au făcut din el un copil răsfăţat al americanilor, pe care Aurel Toma nu va întârzia să-i viziteze din nou.

In afară de fostul campion al Europei, Milică Teodorescu, Ilie Petrescu, Gheorghe Popescu, Moţi Spakow şi Sandu Ion au reprezentat cu demnitate culorile româneşti peste graniţă, repurtând succese impresionante.

Participarea la campionatele europene de amatori desfăşurate la Milano a unei echipe româneşti, nu a însemnat o inspiraţie fericită întrucât, în afară de Anton Oşca, ajuns până în finală, şi Marin Gaspar, semi-finalist, ceilalţi reprezentanţi ai noştri au cedat dela prima ciocnire.

In Bucureşti, boxul nu s'a manifestat decât în mică măsură. S'au organizat numai câteva reuniuni cu caracter internaţional şi mai multe întruniri de cartier.

Centrele din provincie, în schimb, au activat ceva mai intens ca de obicei, organizând destule manifestaţiuni de specialitate.

Campionatele Ardealului desfăşurate la Tg. Mureş şi turneul prin ţară al echipei Gedania din Danzig au fost evenimentele pugiliste cari au încheiat activitatea anului.

Ciclism

Sportul pedalei s'a manifestat în ultimele 12 luni, în mod cu totul deosebit.

De unde până la sfârşitul anului 1936, atenţia conducătorilor şi alergătorilor era îndreptată numai asupra activităţii din ţară, în 1937 echipele româneşti s'au deplasat des peste graniţă, încercându-şi forţele în loturi superioare, reuşind să-şi apropie noui şi folositoare cunoştinţe.

O echipă românească a participat la „Turul Poloniei" şi alta la „Turul Ungariei", în care s'a remarcat, în mod deosebit, Const. Tudose. Deasemeni, două formaţii româneşti au trecut Dunărea spre a participa, la Sofia, la o reuniune pe pistă şi în alergarea de fond Sofia — Plevna — Târnova — Rusciuk — Varna.

Marin Mareş

In fine, o parte din echipa care a reprezentat România în „Turul Ungariei" a trecut în Cehoslovacia şi a concurat la o probă internaţională pe velodrom.

Motociclism

Un sport pe nedrept delăsat şi, mai ales, nu îndestul de sprijinit de instituţiunile noastre de stat, motociclismul s'a manifestat mai puţin intens ca în anii precedenţi.

Federaţia de specialitate a făcut lăudabile eforturi spre a menţine sportul la nivelul dorit dar grupările în continuă strâmtoare financiară nu au putut să-şi respecte programul, în întregime.

Inaugurarea sezonului s'a făcut pe o temperatură destul de scăzută, prin concursul de regularitate al grupării A. R. M. A., terminat cu victoria tânărului Tătuşescu. După el s'a clasat Tănase Cârnu care împreună cu învingătorul întrunesc multe speranţe.

„Curierul de război", această probă în teren variat care în mod normal ar trebui să se bucure de sprijinul autorităţilor militare, s'a desfăşurat tot mulţumită străduinţelor organizatorilor şi alergătorilor civili, victoria revenind lui Marin Mareş.

„Marele Premiu al Bucureştilor", competiţiune de viteză pe circuit, s'a disputat la 31 Mai şi a văzut victoria lui Ion Popa care, două luni mai târziu, a câştigat şi cursa de coastă dela Vestem (Sibiu).

La 15 August „Marele Premiu al oraşului Braşov" a dat câştig de cauză excelentului Teo Kunz, fost campion naţional de coastă şi la 29

Plecarea în „Marele premiu al oraşului Braşov"

ale aceleiaşi luni, Paul Vasilescu a triumfat în proba de coastă dela Sinaia.

Braşoveanul Erich Lautman a câştigat alergarea de viteză pe dealul Feleacului (10 Oct.) şi sibianul Grigore Himmelfarb pe cea dela Poiana Braşovului (17 Oct.).

Ion Zamfirescu

In fine, „Cupa Jubiliară M. C. R.", disputată în ultima zi a lunei Octombrie, pe distanţa Bucureşti — Sinaia — Târgovişte — Bucureşti (260 km.), a văzut victoria lui Luiggi Buise.

In probele de viteză pe kilometru, Iosif Roman (solo) şi B. B. Assan (ataş), au corectat recordurile naţionale, primul realizând 165 şi cel de al doilea 131 km. pe oră.

Automobilism

Continuându-şi opera începută sub făgăduitoare auspicii, în 1933, Automobil Clubul Regal Român a organizat şi patronat, în cursul anului, o serie de importante competiţiuni de specialitate.

Inceput prin concursul de rezistenţă al societăţii „Unirea", sezonul automobilistic a cunoscut câteva evenimente cari pot fi trecute pe treaptă de egalitate cu competiţiunile importante din străinătate.

Astfel, la 31 Mai s'a disputat al doilea „Mare Premiu al Bucureştilor" alergare de viteză pură pe circuit, care a prilejuit debutul, în România, al consacraţilor Ernst Henne, fost recordman mondial de viteză pe motocicletă şi Hans Ruesch, un alergător elveţian de cea mai bună clasă.

Primul a triumfat în categoria trăsurilor de sport şi secundul în proba automobilelor de cursă.

După o vacanţă destul de lungă, la 1 August s'a disputat cursa de coastă dela Vestem (Sibiu). Mihail Sontag, la sport, şi Petre Cristea, la curse, şi-au tăiat partea leului.

Ziua de 15 August a văzut desfăşurându-se, la Braşov, al treilea „Mare Premiu al oraşului", alergare de viteză pe circuit.

Maghiarul Festetics (curse) şi Petre Cristea (sport), au fost învingătorii probei.

O săptămână mai târziu, concursul de rezistenţă pentru „Cupa Carpaţilor" desfăşurat pe distanţa: Sinaia — Târgovişte — Piteşti — R.-Vâlcea — Sibiu — Făgăraş — Braşov — Sinaia, a reunit la start un lot numeros şi select.

Realizând o fantastică medie orară, excelentul Petre Cristea a adăogat o nouă verigă la lanţul său de victorii.

Peste o altă săptămână s'a disputat, în prezenţa M. S. Regele Carol II, cursa de coastă de la Sinaia. Jean Calcianu (curse) şi Petre Cristea (sport), şi-au împărţit onorurile.

La 10 Octombrie s'a alergat proba internaţională pe coasta Feleacului, în care Jean Calcianu (curse) şi Petre Cristea (sport), au fost, din nou, cei mai buni, iar d-ra Marina Ştirbey a difuzat posibilităţi de virtuoasă a volanului.

In fine alergarea în coasta dela Poiana Braşovului — 17 Octombrie — a permis lui Petre Cristea să repurteze o nouă victorie şi a pus capăt activităţii automobiliste.

In „Rallye-ul Monte Carlo", desfăşurat la începutul anului, concurenţii români s'au comportat admirabil. Petre Cristea a furnizat cel mai bun punctaj dar a fost retrogradat la locul al 7-lea pe chestiune de regulament. Dintre ceilalţi participanţi români, Ion Zamfirescu a ocupat locul al 4-lea în clasamentul general şi Alexandru Ioanidi pe cel de al 5-lea în clasamentul categoriei.

Pentru a încheia acest scurt bilanţ este necesar să reamintim de concursul de rezistenţă „Mica Înţelegere", organizat din iniţiativa cehilor, cu punct de plecare oraşul Praga şi ţintă finală capitala Jugoslaviei.

In această competiţiune câştigată de cehi, românii s'au comportat bine, Luca Niculescu, col. Berlescu şi Mircea Milarez clasându-se onorabil.

Ski

Sezonul de ski în anul care a trecut a fost în deosebi de plăcut pentru amatorii acestui sport.

Toma Aurel

Mulţumită unei bune conduceri, Federaţia de Ski a reuşit să-şi realizeze întregul program de activitate.

Astfel, concursurile de ski s'au desfăşurat începând din luna Decembrie pe plaiurile Predealului, loc admirabil pentru şcoala de ski a începătorului.

Apoi, sub gospodăreasca îngrijire a Federaţiei de Ski, condusă admirabil de d. general Iacobici, subşeful statului major al armatei, s'au început la Predeal campionatele naţionale de ski.

Aceste campionate şi-au deplasat apoi centrul de desfăşurare la Vatra Dornei, unde competitorii s'au bucurat de o zăpadă prielnică desfăşurării probelor.

La Predeal s'au terminat campionatele prin concursurile de sărituri.

Basket şi volley-ball

Cele două sporturi „minore" împământenite la noi de timp relativ scurt, au cunoscut în anul care a expirat o activitate din cele mai bogate.

Numărul echipelor a crescut simţitor, şi noui terenuri amenajate în diferite cartiere ale Capitalei au venit să umple un gol din cele mai simţite.

Campionatul propriu zis s'a rezumat la întâlnirile din Bucureşti, întrucât deşi în restul ţării activează numeroase formaţiuni, acestea nu s'au afiliat la F. R. B. V. sau n'au disputat titluri regionale.

Volley-Balul feminin a reuşit să se impună în special, câştigând noui adepţi atât în rândurile spectatorilor cât şi în cel al jucătoarelor, şi ajungând să-şi dispute şansele nu mai puţin de 18 echipe.

Titlul a revenit încă odată Iureş Club-ului care şi-a adjudecat astfel definitiv cupa ziarului „Universul", ca unul ce a câştigat-o doi ani consecutiv.

Rugby

Un an în care rugbyul a cunoscut succese şi a văzut aşezându-se jaloanele unui drum spre progres.

Participarea României în campionatul european ce s'a disputat la Paris, a adus un succes desăvârşit echipei noastre.

Gheorghe Popescu

Naţionala alcătuită pe scheletul echipei campioane Tennis Club Român, a înregistrat o victorie la scor asupra Olandei. Nu atât scorul de 42-5, cât mai ales factura de joc desfăşurată de reprezentanţii noştri a stârnit laudele unanime ale presei franceze. Aceste laude au atins culmea după eroica partidă furnizată de reprezentanţii României în faţa Franţei: am cedat cu 27—11, în ultimele 3 minute marcându-ni-se opt puncte. A fost cel mai frumos rezultat obţinut de România în faţa maeştrilor rugbyului european.

Insă partea cea mai îmbucurătoare a deplasării la Paris, a constituit-o congresul F. I. R. A., în care s'a admis ca pentru a doua jumătate a lunei Mai din anul 1938 să se dispute campionatul european la Bucureşti.

Milică Teodorescu

Natație

Cel mai complet dintre sporturi nu s'a bucurat nici anul acesta de atenţia cuvenită.

Deşi, în străinătate, acest sport a fost introdus în şcoală, armată şi în toate instituţiile de tineri, la noi înnotul trăeşte o viaţă lipsită de acel imbold menit să ducă la propăşire.

Lipsa unui bazin acoperit cum şi faptul că sezonul este mult prea scurt, sunt cauzele cari împiedică propăşirea natatiei.

Tennis

Datorită iniţiativei conducătorilor clubului Doherty, jucătorii noştri de frunte au putut participa, în timpul cât la noi nu a fost sezon, la concursuri internaţionale de dimensiuni importante. Urmările au fost binefăcătoare acestui sport frumos.

Dispunem acum de un Caralulis, Marin şi Schmidt cari, nu au făcut numai fală tennisului românesc în matchurile internaţionale dar au repurtat victorii importante asupra unor jucători de necontestată clasă internaţională.

Singurele concursuri reuşite au fost campionatele naţionale, a căror probă de simplu domni a fost câştigată de Caralulis.

Hockey pe ghiață

Hockeyul pe ghiaţă ne-a arătat anul trecut că a început să fie un sport gustat de marele public.

In adevăr, clasa jucătorilor noştri îmbunătăţită fie datorită antrenorilor străini, fie din cauza unor inclinaţii naturale, precum şi organizarea unor matchuri capabile să suscite interesul masei sportive, au determinat publicul să ia parte în număr din ce în ce mai mare la matchuri.

Campionatul naţional a fost foarte viu disputat, dând naştere unei lupte în care învingătorul nu s'a putut cunoaşte decât în ultimă instanţă.

Scrimă

Acest sport, foarte mult răspândit în străinătate, este practicat la noi de un redus număr de sportivi, majoritatea acestora recrutându-se din afara Capitalei şi mai mult din oraşele Ardealului. Totuş, pare-se că mergem pe calea progresului.

Sabia, puţin cultivată până în prezent la Bucureşti, ne-a adus surprizele cele mai plăcute. Astfel, am învins în această ramură de scrimă Cehoslovacia, căreia i-am cedat însă la floretă şi spadă.

Ilie Petrescu

Oina

Vechiul joc românesc al oinei, ţinut în mare stimă de generaţiile trecute, se găseşte în continuă decadenţă. Deşi o mână de oameni fac lăudabile eforturi în vederea redresării acestui sport, oina nu se mai joacă decât foarte puţin.

Bunele tradiţii sunt continuate astăzi de câteva licee şi şcoli cari, ca şi în trecut, au disputat un concurs patronat de ministerul educaţiei naţionale.

Ziarul nostru a sprijinit şi sprijină toate concursurile de oină şi, cu deosebire, manifestarea anuală dela Bolintinul din Vale.

Canotaj şi yachting

Practicat în trecut numai în Ardeal, canotajul şi yachting-ul au dobândit o mare desvoltare în vechiul regat, în cursul anului 1937.

Călătoria organizată pe Dunăre, din iniţiativa asociaţiei sportive „Jandarmeria", grupare susţinută cu toată ţăria de d-nii g-ral Barbu Pârâianu şi col. N. Pavlid,a fost de bun augur căci, în scurt timp, au luat fiinţă numeroase formaţii de specialitate.

Lupte şi altere

Ţinută în mare stimă pe timpuri, lupta greco-romană, sport pretenţios şi greu de învăţat, a început să piardă teren, imediat după război.

Se practică mai mult în Ardeal şi anul trecut d. Jean Constantinescu, preşedintele regiunei Muntenia a încercat, organizând două reuniuni, în Bucureşti, să redreseze acest sport.

In a doua jumătate a lunei Noembrie reprezentativa oraşului Praga a efectuat un turneu prin principalele centre din România şi, în Bucureşti a înfruntat reprezentativa Capitalei.

A fost un bun prilej de propagandă pentru acest sport pe nedrept delăsat.

In ce priveşte alterele se poate spune că acest sport este ca şi necunoscut la noi.

Patinajul

Sport cu vechi tradiţii dar nu îndeajuns de desvoltat. Lipsa patinoarelor constitue cauza principală a slabei difuzări a sportului patinei.

In Ardeal el este practicat pe o scară ceva mai întinsă, dar Federaţia de specialitate, cu sediul la Cluj, nu activează cu intensitatea necesară popularizării acestui sport.

Hipismul

In materie de hipism, anul 1937 a însemnat un mare pas înainte pe drumul redresării.

S'au făcut câteva importaţiuni valoroase de pur sânge, printre cari Naplom şi Carthago, aduşi din Ungaria, au jucat roluri de vedetă.

Echipa sportivă a ziarului „Universul"

Personalul atelierelor ziarului „Universul" a pus, încă de acum trei ani, bazele unei formaţii culturale şi sportive „Universul", care a înfiinţat mai multe secţiuni şi activează cu deosebit succes în matchurile de football.

Partidele susţinute de echipa ziarului Universul au însemnat un şir de neîntrerupte victorii şi succesele repurtate îi dau dreptul să aspire la promovări repezi.

Sprijinirea sporturilor de ziarul „Universul"

Ziarul „Universul" înţelegând importanţa sportului ca mijloc de educaţie şi regenerare, a alcătuit, încă de acum 12 ani, un program de susţinută sprijinire a mişcării sportive româneşti.

Acest program de sprijinire a fost desvoltat an cu an, astfel că, în 1937, în manifestări populare proprii sau organizate în unire cu grupările şi federaţiile afiliate la U.F.S.R., ziarul nostru a oferit peste 40 cupe, 250 plachete sportive, 300 volume din editura ziarului şi aproape 500 diplome sportului românesc, căruia îi facem în anul 1938 cele mai bune urări de propăşire pentru întărirea tinerelor generaţii.

JENNY DUMITRESCU

Marele Voevod MIHAI Sublocotenent.

D-l general Ilasievici dă citire decretului de înaintare la gradul de Sublocotenent.

De Luni 25 Octombrie, oştirea română a numărat în rândurile ei un nou şi cel mai tânăr ofiţer: pe Marele Voevod Mihai. Pentru oştire ca şi pentru poporul român, solemnitatea înaintării Moştenitorului Tronului la gradul de sublocotenent a fost un fericit prilej de a-şi manifestă dragostea faţă de Tron şi încrederea desăvârşită în destinele familiei domnitoare române.

Evenimentul a găsit răsunet la toţi prietenii României. Principi de Coroană, membrii ai familiilor domnitoare din ţări aliate şi amice, iluştri şefi de armate, ofiţeri dintre cei mai distinşi, misiuni diplomatice au venit să aducă omagiul prieteniei ţărilor lor familiei domnitoare române şi poporului român.

Astfel, sărbătoarea ostăşească pentru ridicarea la gradul de sublocotenent a Marelui Voevod Mihai a căpătat înţeles şi pe planul internaţional, întrucât ea a subliniat importanţa rolului ce se atribue României în această parte a Europei.

Au sosit cu trenuri speciale şi au fost întâmpinaţi în gara Sinaia de M. S. Regele, principele regent Paul al Jugoslaviei, apoi principele Carol al Belgiei şi principele Gustav al Suediei. De-asemeni, o delegaţie cehoslovacă, în frunte cu d. general Syrovy, inspector general de armată;

M. S. Mihai, în noua uniformă.

Slujba religioasă.

M. Sa depune jurământul cu mâna pe faldurile drapelului.

o delegaţie greacă în frunte cu generalul de divizie Marcos Dracos; o delegaţie turcă în frunte cu generalul Mazlâm Iskora. În sfârşit, delegaţia polonă condusă de d. mareşal Ridz Smigly; delegaţia franceză în frunte cu d. general Georges şi delegaţia Marei Britanii, în frunte cu d. general Georges Jeffreys, adjutant al Suveranului Angliei.

Din ţară, au sosit la Sinaia, cu trenuri speciale, numeroase delegaţii de foşti luptători, invalizi şi 1500 primari.

Strălucita sărbătoare a început la ora 10, prin sosirea M. S. Regelui şi a Măriei Sale Marelui Voevod Mihai. După ce au trecut în revistă trupele înşirate pe platoul realizat anume pe malul Prahovei, Suveranul şi augustul Său fiu asistă la serviciul religios. Apoi, ministrul apărării naţionale, d. general Ilasievici, citeşte decretul prin care Moştenitorul Tronului este înălţat la gradul de sublocotenent.

Măria Sa Marele Voevod Mihai, depune jurământul, ca orice ostaş oltării, cu mâna pe drapel. Acest moment emoţionant a fost anunţat prin 21 lovituri de tun.

Dar actul depunerii jurământului e urmat de o altă ceremonie la fel de impresionantă: Majestatea Sa Regele încredinţează fiului Său, sublocotenentul Mihai de Alba Iulia, comanda întâiului pluton al companiei întâia din întâiul batalion al vânătorilor de munte

Sublocotenentul Mihai de Alba Iulia ià loc în fruntea plutonului său şi defilează apoi, cu pas hotărât prin faţa augustului Său părinte. Nimeni,

După depunerea jurământului, M. S. sărută Crucea şi Evanghelia

În timpul slujbei

din cei de faţă, nu va putea uitò vreodată această clipă.

Ceremonia militară s'a sfârşit. Suveranul şi noul sublocotenent pornesc spre castelul Peleş, unde primesc apoi felicitările misiunilor străine, ale invitaţilor şi ale înaţilor demnitari.

La dejunul de gală care a urmat, Suveranul a adresat fiului Său un regesc îndemn, şi d. prim-ministru Gheorghe Tătărăscu, felicită pe noul ofiţer al armatei române.

Apoi, pentru întâia dată, Măria Sa Voevodul Mihai ia cuvântul într'o adunare şi rosteşte următoarele :

SIRE,

Rog pe Majestatea Voastră să-Mi ingădue a mulţumi d-lui preşedinte al

M. S. Regele citeşte discursul

Imbrăţişarea regescului părinte

consiliului de miniştri pentru caldele urări ce Mi le-a făcut.

Domnule preşedinte al consiliului,

Ascultând cuvintele ce Mi le-aţi adresat, am înţeles că jurământul ce l-am făcut astăzi Mă leagă pe vecie de Regele Meu şi de ţara Mea.

Urmând tradiţia Casei Noastre, am intrat astăzi în rândul ostaşilor ţării şi, simţind marea cinste ce Mi se face, voi sluji cu credinţă, muncă şi jertfă de Mine.

IUBITE TATĂ,

Cu duioşie şi căldură părintească, Mi-ai îndrumat copilăria întru dobândirea cunoştinţelor folositoare vieţii.

Pentru aceasta Îţi mulţumesc din toată căldura inimii Mele.

Când astăzi M'ai învrednicit să port haina de ofiţer în această oaste, de care sunt legat pentru toată viaţa, simt şi mai mult nevoia acestei părinteşti călăuze.

Mulţumind tuturora pentru urările ce Mi s'au făcut, Îţi făgăduesc din nou că Mă voi sili să îndeplinesc îndatoririle Mele cu vrednicie, credinţă şi desăvârşită ascultare.

Să-Ţi dăruiască Dumnezeu, Scumpe Tată, ani mulţi şi fericiţi, pentru binele oştirii şi al Patriei. Trăiască Regele !

Prima defilare a noului ofiţer.

Spre desrobirea economică a țării din punct de vedere al îmbrăcămintei

OFICIUL NAȚIONAL AL TEXTILELOR

Prin legea pentru încurajarea și îndrumarea culturii, industrializării și valorificării plantelor textile, promulgată la 7 Aprile 1937, s'a dat ființă Oficiului național al textilelor, ce are următoarele îndatoriri:

a) Intensificarea culturii plantelor textile în măsura nevoilor consumului intern și a excedeurilor străine ce s'ar putea obține;

b) Ameliorarea produselor indigene prin aprovizionarea cu semințe de plante textile de varietăți superioare și prin ajutorarea cultivatorilor în vederea procurării inventarului necesar;

c) Stabilirea amănunțită a varietăților potrivite fiecărei regiuni;

d) Încurajarea și subvenționarea înființării de topitorii regionale și de mici ateliere locale pentru prelucrarea materialului textil;

e) Încurajarea și subvenționarea atelierelor cooperative de filat și țesut;

f) Încurajarea înființării de industrii mari pentru filat și țesut fire de in și cânepă;

g) Standardizarea produselor textile și intensificarea exportului;

h) Organizarea propagandei în vederea înfăptuirii scopului urmărit de Oficiul național al textilelor;

i) Organizarea fitosanitară a textilelor;

j) Supravegherea și controlul întocmirii și executării contractelor între cultivatori și industriile textile.

Conducerea și aplicarea programului arătat mai sus, este încredințată unui consiliu superior, al cărui președinte e d. Cicero Gorciu, reprezentantul agricultorilor.

În campania anului 1937, Oficiul național al textilelor a cumpărat și împărțit cultivatorilor, semințe de cânepă, în Transilvania, Bucovina și Oltenia și semințe de in în județul Ialomița.

În vederea prelucrării materialelor prime din in și cânepă, s'a înființat pe lângă Centrala băncilor populare, „Federația națională cooperativă a textilelor", care a pus în construcție trei topitorii sistematice la Tg.-Jiu, Fetești și Vaslui, pe lângă care instalează și câte o fabrică sistematică de zdrobit și meliat cânepa și inul.

Cicero C. Gorciu,
Secretarul general al Ministerului Agriculturii și președintele „Oficiului Textilelor"

Între măsurile luate pentru încurajarea cultivatorilor de plante textile, Oficiul național al textilelor a fixat prețuri minimale la materiile prime produse în țară.

O atenție și încurajare deosebită se dă culturii **bumbacului.** Experiențele în decursul celor aproape 30 ani de când s'a introdus bumbacul la noi și desvoltarea acestei culturi, care a atins în anul 1937 suprafața de 2000 ha., cu o producție medie de 600—700 kg. puf cu semințe la ha., adică 120 vagoane, din care se extrage aproape 4 vagoane vată, ne dovedesc că această plantă s'a aclimatizat. **Cultura bumbacului devenind o realitate pentru țara noastră,** ne dă un produs prim de cea mai bună calitate, care îndeplinește toate cerințele filaturilor și este o cultură cu mare venit pentru cultivatori.

Pentru campania anului 1938, Oficiul național al textilelor a luat măsuri de aprovizionare cu toate semințele de cânepă, în și bumbac, necesare pentru mărirea suprafețelor de însămânțare și pentru înmulțirea semințelor selecționate.

Asemenea s'a proectat înființarea de topitorii sistematice și construirea fabricilor de zdrobit și meliat, pentru cânepă, în județele: Făgăraș, Bălți, Lăpușna, Ismail și Putna, iar pentru in, în județele: Turda, Neamț și Câmpulung.

Odată cu înfăptuirile arătate mai sus, prin progresele ce vom realiza în toate straturile economiei noastre, dela industria casnică până la marea industrie de filaturi și țesătorii cu materii prime produse numai în țară, vom câștiga și independența economică, atât de mult râvnită de orice popor conștient de interesele sale naționale.

Acţiunea guvernului pentru valorificarea grâului

Criza mondială s'a simţit în agricultura noastră mai mult decât în alte părţi, aducând o sărăcire treptată a populaţiei rurale. Pentru remedierea acestei triste situaţii a luat naştere acţiunea de valorificare a grâului. Prima atenţiune s'a acordat grâului, care fusese cel mai crunt lovit din cauza concurenţei grâului canadian şi argentinian.

Acţiunea de valorificarea grâului la noi, începe în anul 1931. Ea cuprinde trei etape, corespunzătoare la trei sisteme diferite.

Prima eiapă e reprezentată prin legea d-lui Gh. Ionescu-Sisești şi durează dela 19 Iulie 1931, data promulgării legii, până la 22 Aprilie 1932, când se desfiinţează prima de export.

A urmat sistemul de valorificare prin comisariatul guvernului pentru valorificarea grâului, care r5prezintă a doua etrpă în acţiunea Statului pentru susţinerea preţului grâului. Estn sistemul statului cumpătrător.

Cu toate rezultatele apreciabile în susţinerea preţului şi acest sistem de valorificare, al statului cumpărător, s'a dovedit în cursul celor doi ani de aplicare că prezintă serioase inconveniente, cari au determinat guvernul liberal în 1935, să avizeze la mijloacele mai eficace şi mai adecuate posibilităţilor financiare şi condiţiunilor generale, prin introducerea unui nou sistem.

S'a ajuns atunci la un sistem de valorificare menit să evite pe cât posibil dificultăţile şi inconvenientele sistemelor anterioare experimentate.

Trăsăturile cele mai caracteristice ale sale sunt:

1. Protejarea agricultorilor şi mai ales a celor mici, contra intermediarilor speculanţi, prin fixarea unui preţ minimal, sub care nu se poate cumpăra grâu fără a se expune la sancţiuni ce merg până la 100.000 lei amendă şi închisoare. Acest preţ, fixat la 34.000 lei vagonul pentru lunile Iulie-Octombrie şi 35.000 lei pentru lunile următoare, la baza de 77 kg. hl. cu 3% c. s., este variabil, în plus sau în minus, după calitatea grâului (art. 1).

2. Pentru susţinerea preţului în interior peste paritatea mondială, se acordă prime de export: prima valutară, care reprezintă 40% la valoarea devizelor obţinute şi o primă economică de valorificare destinată să acopere diferenţa rămasă până la preţul de vânzar în exterior (fob Brăila.

D. M. Negură,
Ministrul Cooperaţiei.

Este interesant de reţinut că în acest sistem prima de valorificare este variabilă: fixată la 10.000 lei pentru vagonul de grâu de 10.000 kgr. şi şi la 12.500 lei pentru vagonul de făină pentru lunile Iulie, August şi Septembrie, ea trebue revizuită, după această dată, din lună în lună.

Acest caracter variabil al primei are o deosebită importanţă.

Ea devine astfel un instrument mai suplu pentru susţinerea preţurilor, urmând variaţiunile cotaţiunilor şi a întregei conjuncturi a pieţei interne şi externe în acelaş timp şi o frână utilă în îndrumarea comerţului exterior de grâu.

3. Pentru acoperirea primelor de export se înfiinţează o taxă pe făină„ de 0,90 lei la kgr., care se aplică însă numai asupra făinei destinată pentru comerţ şi se plăteşte la eşirea din moară. Decretul scuteşte de taxă făina întrebuinţată de sătenii mici agricultori în alimentaţia lor.

Pentru o mai bună aplicare a taxelor, morile sunt împărţite în două categorii: mori sistematice comerciale, singure îndreptăţite să fabrice făină pentru comerţ, care sunt impuse la taxe şi supuse unui control permanent şi mori clasificate ţărăneşti, care nu pot măcina decât făina pentru micii plugari, fără taxe de valorificare.

4. — O altă dispoziţiune caracteristă a decretului este înfiinţarea pe lângă ministerul cooperaţiei, a unui organ special. Oficiul central de valorificarea grâului, constituit din reprezentanţii tuturor instituţiilor şi ramurilor de activitate economică interesate în a-

ceastă problemă, însărcinat cu supravegherea şi îndrumarea operaţiunilor de valorificare.

Datorită existenţei acestui Oficiu, investit cu o competinţă ce se extinde la: fixarea primelor de export, fixarea condiţiunilor de export în anumite cazuri, controlul vânzărilor de grâu pentru export şi în interior la stabilirea preţurilor interne pentru făină şi pâine, organizarea controlului aplicării decretului şi percepere taxelor, la clasificarea morilor, etc., acţiunea de valorificare pierde caracterul rigid inerent tuturor acţiunilor ce nu se pot manifesta decât în cadrul fix al unor dispoziţiuni legale şi devine o acţiune permanent diirjată, permanent adaptată condiţiunilor reale intervenite în cursul desfăşurărei sale. Desigur, această suplete, această posibilitate de adaptare, a asigurat în bună parte superioritatea sistemului.

Cea mai însemnată acţiune care întregeşte sistemul de valorificare este însă intervenţia statului pe piaţă, ca cumpărător, prin intermediul Centralei cooperative de producţie, aprovizionare şi valorificare agricolă *(Cecopava)*.

Această intervenţie, alături de acţiunea Oficiului central de valorificare a asigurat succesul deplin al operaţiunei de valorificare a grâului.

Angajată pe de o parte cu aprovizionarea armatei cu grâu şi făină, prin contracte ce reprezentau o valoare de 190.000.000 lei, adică valoarea a circa 6.000 vagoane grâu, iar pe de altă parte contractând vânzarea a 10.000 vagoane grâu în vederea exportului, ea apare ca principală cumpărătoare, care determină mersul pieţei grâului, menţine şi susţine cu succes operaţiunea de valorificare.

Ambele operaţiuni (aprovizionarea armatei şi cumpărăturile de grâu în vederea exportului) s'au făcut prin intermediul a 62 unităţi cooperative.

Datorită acestui sistem, preţul recoltei de grâu s'a menţinut nu numai la limita preţului minimal fixat prin decret, ci a depăşit-o cu mult.

Aceste urcări de preţuri, n'au fost influenţate decât în mică măsură de sporirea preţurilor mondiale, ci prin jocul primelor şi permanenta intervenţie prin cumpărări efectuate în oboarele de desfacerea grâului, de către morari, exportatori particulari, dar îndeosebi de către centralele *Cecopavei*.

Cecopava, după dispoziţiunile ministerului de agricultură a cumpărat de pretutindeni unde marfa s'a oferit direct dela producători, mari şi mici ,acordând sporuri de preţ pe care din acel moment erau obligaţi să-l plătească şi exportatorii şi morarii cu riscul de a nu putea achiziţiona grâul ce le era necesar.

Aplicarea taxelor asupra făinei şi percepererea lor în mori a dat deasemenea rezultate satisfăcătoare.

Pe lângă simplificarea sistemului şi reducerea cheltuielilor de control, s'au realizat taxe suficiente pentru acoperirea cheltuielilor operaţiunilor de valorificare, fără să se mai impună bugetului Statului vreo sarcină.

Şi sub raportul influenţei asupra preţului pâinii, sistemul de aplicare a taxelor pâinii şi a încasării lor la mori s'a dovedit mai oportun

Cu toată importanţa taxelor de valorificare, ele n'au atras sporul preţului pâinii, întrucât minimul impus la grâu plus taxele de consumaţie şi valorificare, nu depăşesc preţul vagonului de făină în anul 1934, socotind vagonul de grâu, susţinut în acel an, la preţul de lei 43.500 până la 45.000 lei.

Faţă de aceste constatări, guvernul se poate mândri cu rezultatele urmărite şi obţinute S'a desăvârşit o operă mare, cu incalculabile rezultate pentru economia naţională.

Iată acum, câteva cifre cari oglindesc rezultatele acţiunii de valorificare:

In perioada dela 1 Iulie 1936 până la 30 Iunie 1937, s'au exportat în total 969.272.870 kgr. grâu în valoare de 5.297.393.524 lei, inclusiv prima valutară de 38% şi prima de valorificare.

Din contravaloarea acestui export, Banca Naţională a României a realizat devize libere în valoare de 1.177.983.000 lei şi devize în clearing în valoare de 1.703.646.000 lei.

Preţul real pe care l-ar fi putut obţine producătorul român, fără acţiunea de valorificare, trebuia să fie în medie de 35.950 lei vagonul.

In realitate, după cum rezultă din statistica ministerului agriculturii, el a fost de 49.027 lei vagonul (Bursa Bucureşti). Deci, datorită acţiunei de valorificare, producătorul agricol realizează un plus de beneficii de 14.077 lei de vagon, ceeace pentru întreaga recoltă a anului 1936 reprezintă peste 4 miliarde şi jumătate lei.

Rolul important al acţiunei de valorificare, valoarea sistemului ce stă la baza acestei acţiuni, verificat şi reconfirmat prin experienţa şi a acestui al doilea an de aplicare, a îndreptăţit menţinerea lui şi pentru anul 1937—1938, prin promulgarea decretului nr. 2786/937, pus în aplicare la 9 Iulie 1937, care aduce decretului precedent unele modificări, ce însă nu schimbă economia şi nici technica sistemului, ci tind numai să-şi asigure o mai bună şi lesnicioasă aplicare.

Refacerea căilor de comunicaţie
în ultimii patru ani

Ministerul lucrărilor publice şi al comunicaţiilor a cunoscut, în ultimii patru ani, o conducere activă, energică, pricepută, care a activat cu tot elanul pentru remedierea situaţiei precare a drumurilor noastre de tot felul.

D. Richard Franasovici, care a condus în tot acest timp Ministerul Lucrărilor Publice şi al Comunicaţiilor, a înţeles că prin modernizarea căilor de comunicaţie se dă un sprijin efectiv şi bine venit pentru desvoltarea a însăşi economiei naţionale. De aceea a făcut toate sforţările de progres şi a încurajat toate străduinţele de propăşire în această direcţie, secondat fiind cu toată competinţa, de energia neobosită a d-lui secretar general ing. inspector general Traian Pârvu.

In expunerea făcută de d. prim-ministru Gh. Tătărăscu, în şedinţa comitetului central al partidului liberal, d-sa sublinia următoarele realizări înscrise de guvernul liberal în ultimii patru ani, pe acest teren :

In domeniul căilor de comunicaţie, acţiunea guvernului s'a manifestat continuu prin înfăptuiri cari constitue un important progres.

D. Richard Franasovici,
ministrul lucrărilor publice şi comunicaţiilor.

Căile ferate

Pentru calea ferată, prin realizarea unui program în care ameliorarea materială a personalului mergea mână în mână cu ameliorarea sistemelor de gospodărie, s'au obţinut rezultate cari constituesc un spor însemnat în inventarul şi utilajul Căilor ferate si un progres în exploatarea lor.

Prin legile de modificare ale statutului personalului C. F. R., s'a acordat în ultimii ani un spor de 500 milioane lei anual, la capitolul personal, putându-se astfel utiliza mai cu folos pentru instituţiune un personal salarizat potrivit muncii încordate şi de răspundere ce i se cere.

S'a sporit numărul locomotivelor cu 330 unităţi de tipurile cele mai moderne, numărul vagoanelor de călători în serviciu creşte cu 737 unităţi dintre cari 392 de tipurile cele mai moderne, iar numărul vagoanelor de marfă în serviciu creşte cu 7.570 unităţi, dintre cari 1.602 noui. Parcul automotoare a fost sporit cu 140 de unităţi.

Prin legea specială din 1934, calea ferată fiind autorizată să facă exploatare de cărăuşie pe 136 trasee de şosele naţionale, exploatează astăzi 25 de trasee.

Am pus în construcţie, pe temeiul unui program de lucrări având la bază acoperirea necesară, linia Babadag-Tulcea, care aşteaptă de 25 de ani terminarea ei, linia Bumbeşti-Livezeni, linia Reşiţa-Caransebeş, Ilva Mică-Vatra Dornei, din care Ilva Mică-Ilva Mare pe 24 km. s'a şi dat în circulaţie, dublarea liniei Teiu-Apahida, construcţia liniei Salva-Vişeu.

S'a normalizat linia Crasna-Huşi, care aştepta de 50 de ani executarea acestui act, s'a refăcut şi dat în circulaţie linia Checea-Cărpinişi-Ionel şi s'a executat varianta dela Eforie.

S'a intensificat în acelaş ritm repararea liniilor existente, dintre cari unele nu mai sufereau nici o întârziere.

Traficul de mărfuri a crescut dela 3.757 milioane tone km. cu plată în 1933 la 4 573 milioane tone km. cu plată în 1936.

Traficul de călători a crescut dela 2.079 milioane călători km. cu plată la 2.949 milioane călători km. cu plată.

Graţie unei gospodării ameliorate, cu toate cheltuelile considerabile pentru perfecţionarea şi desvoltarea reţelei, Căile Ferate prezintă un buget echilibrat

Modernizarea şi repararea drumurilor. Un program pe 10 ani

Pentru reţeaua de drumuri, s'au executat, sunt în curs de executare şi contractate cu

termen de executare până la 1941, lucrări de construcţii noui, de poduri şi lucrări de modernizare în valoare de lei 5 miliarde 128 milioane pe drumurile naţionale şi s'au afectat pentru celelalte drumuri lucrări de peste 1 miliard şi jumătate.

S'au putut astfel moderniza 402 km. drumuri, sunt în curs de modernizare încă 540 km. şi în curs de angajare lucrări de modernizare pe 97 km.

Ministerul lucrărilor publice şi al comunicaţiilor, pentru a asigura în viitor o continuitate în programul de lucrări de drumuri, a stabilit, de acord cu Marele Stat Major, pentru prima oară, un program eşalonat pe 10 ani pentru construcţii noui de drumuri şi de poduri şi alte lucrări de artă, program sancţionat printr'un Inalt Decret Regal.

D. Traian Pârvu,
secretar general al ministerului lucrărilor publice şi comunicaţiilor.

Graţie însufleţirii aparatului administrativ de toate categoriile, concomitent cu acţiunea de construcţie a drumurilor noui şi de modernizare a reţelelor vechi, s'a întreţinut vie campania de reparaţie a întregii reţele rutiere din ţară.

Situaţia drumurilor noastre reclamă încă sforţări mari pentru desăvârşirea întregului program de refacere, dar începutul făcut este un pas hotărîtor în acest domeniu. Este necesar de ştiut şi de reţinut că toate lucrările de modernizare a drumurilor au fost încredinţate de noi spre executare numai întreprinderilor româneşti, realizându-se o economie de aproape 50% asupra preţurilor la care s'au contractat cu societăţile străine lucrările similare săvârşite de predecesorii noştri.

Porturile şi căile de comunicaţie pe apă

Pentru porturile şi comunicaţiile pe apă, s'a dat o importanţă deosebită îmbunătăţirii instalaţiilor în porturi, precum şi sporirii parcului de vase. Lucrările de acest fel, angajate dela Noembrie 1933 şi până azi, se cifrează la aproape 1 miliard şi jumătate.

Dintre cele mai importante, semnalăm: construcţia noului bazin de petrol în portul Constanţa, comanda a două vase de pasageri pentru S. M. R., comanda a 5 kargoboturi în şantierele navale din Italia, executarea unui dok plutitor cu atelierele respective pentru reparaţia vaselor în şantierele T.-Severin, a vasului de pasageri „Regele Carol II", instalarea de uscătorii de porumb la Brăila, Galaţi, Ismail, Chilia şi Corabia, crearea portului Balcic, al doilea port la mare, renovarea şantierului naval din T.-Severin, amenajarea zonei libere la Galaţi, amenajarea portului Bugaz, extinderea traficului internaţional pe Dunăre până la Regensburg.

Pe temeiul aceluiaş principiu de bună gospodărie, s'a alcătuit un statut pentru salarizarea şi numirea personalului şi s'a desvoltat prin subvenţii importante Casa de ajutor pentru pensii şi asistenţă medicală a lucrătorilor.

Poştele şi Telegraful

In administraţia P. T. T. s'a ajuns, printr'o chibzuită gospodărie, dela bugetele deficitare, la un buget excedentar.

Pentru personalul P. T. T., care în această instituţie are rolul hotărîtor în exploatare şi pe care l-am găsit neînaintat de 9 ani şi îndatorat peste limită la Casa de Credit, s'a făcut o asanare a datoriilor şi o înaintare generală, ceeace a ridicat moralul lui şi a mărit în mod vădit rezultatele exploatării. S'au pus la dispoziţie fonduri importante pentru înzestrarea cu aparate a diferitelor servicii P. T. T. şi s'au refăcut şi modernizat multe din instituţiunile actuale.

O mare operă de utilitate publică: Electrificarea rurală

In cadrul programului lucrărilor de utilitate publică, am început electrificarea rurală, în zece centre, cuprinzând câte 14-16 comune în fiecare centru. Centrul Sibiu a fost terminat şi inaugurat, iar celelalte centre sunt în curs de terminare. O importantă problemă a fost astfel aşezată pe drumul soluţionării.

CASA STUDENȚEASCĂ „UNIVERSUL“

In ziua de 18 Noembrie 1937 s'a autentificat la secția de notariat a tribunalului Ilfov actul prin care d. Stelian Popescu, reprezentând societatea anonimă „Universul“, donează Universității din București, reprezentată prin rectorul ei, d. prof. C. Stoicescu, imobilul ce va purta totdeauna denumirea de „Casa studențească Universul“.

Actul acesta pecetluește o strădanie de ani de zile și reprezintă bunul sfârșit al unei opere de cel mai mare folos.

Sumele adunate de ziarul „Universul“ prin subscripție publică au fost, până în momentul închiderii subscripției, de 6.512.946 lei.

Dar suma aceasta era prea mică pentru scopul urmărit și de-aceea, treptat, ea a fost mărită prin contribuțiile ministerelor de finanțe și educație națională și al primăriei București.

Iată, în oglinda limpede a cifrelor, în ce chip s'au cheltuit sumele subscrise și ce s'a realizat cu aceste sume:

1) Construcția propriu zisă a palatului „Casei Studențești“, executată de antrepriza ing. Emil Prager sub controlul d-lui prof. arhitect Petre Antonescu a costat Lei 16.711.121

2) Instalațiile de calorifer și ventilație executate de firma ing. Nicolau au costat Lei 3.738.665

3) Mobilierul, executat de școala de arte și meserii Lei 1.392.948

4) Lămpile, furnizate de firma „Dura“ Lei 126.583

5) Diferite obiecte de bucătărie: veselă, tacâmuri, mașină de spălat, etc. Lei 289.803

6) Diverse Lei 418.823

Total 22.677.943 lei. Din această sumă scăzând suma adunată prin subscripție publică de „Universul“, adică 6.512.946 lei, rămân 16.164.997 lei care reprezintă contribuția ziarului „Universul“, dobânzi la capitalul subscris și contribuțiile ministerelor și ale primăriei București.

„Casa studențească“ ocupă o suprafață de 1000 metri pătrați și are patru etaje. Afară de sala de spectacole — pentru 1000 persoane — de restaurantul în care 500 persoane pot lua masa odată, de cele 30 birouri pentru ședințele societăților studențești, de bibliotecă și de două săli de lectură, „Casa studenților“ mai cuprinde 8 prăvălii. Inchiriate, ele vor aduce un venit îndestulător pentru întreținerea imobilului.

Pe calea binelui obștesc, „Universul“ are satisfacția de a fi realizat operă trainică. Cei care au contribuit cu atâta tragere de inimă la această înfăptuire pot avea mulțumirea sufletească de a fi oferit studenților români o casă vrednică de ei.

ANUL COOPERATIST

După anii de criză, cooperaţia se găseşte din nou într'un ritm viu de desfăşurare a activităţii sale. Două elemente de temelie au contribuit la reînvierea mişcării.

Pe deoparte, prin legea din 1935 s'a dat cooperaţiei o organizare care corespunde nevoilor actuale ale mişcării, faţă de rolul pe care ea este chemată să-l împlinească în economia noastră naţională, şi care rezolvă totodată, în mod fericit, raporturile dintre stat şi cooperaţie. Mişcarea cooperatistă a dobândit, prin această lege, posibilitatea de desfăşurare nestingherită a activităţii sale pe bază de autonomie, păstrând totuşi cu statul, raporturi strânse de sprijin reciproc şi conlucrare în spirit censtructiv, pentru asigurarea prosperităţii pe terenul economic.

Pe de altă parte, opera de asanare a cooperaţiei, finanţată de stat şi înfăptuită de Casa centrală a cooperaţiei, printr'o migăloasă operaţiune, începută anul trecut şi definitivată anul acesta prin asanarea federalelor, a turnat vigoare atât în organismul fizic al mişcării, cât şi în cel moral, aducând redresarea unităţilor de toate gradele şi contribuind la restatornicirea încrederii sdruncinate.

Prof. Ştefan C. Ioan,
Preşed. Consiliului superior al Cooperaţiei.

Sub binefăcătorul impuls al acestor realizări de temelie, s'a desfăşurat activitatea cooperatistă în cursul anului 1937.

In linii mari, mişcarea cooperatistă a continuat în diferite domenii lucrul de redresare şi de lărgire a activităţii sale în toate compartimentele vieţii economice. In toate adunările generale ale centralelor cooperative, cooperatorii au fost în unanim acord asupra activităţii desfăşurate, dând cu însufleţire descărcare gestiunilor şi aprobând proectele de viitoare acţiune.

Alegerile efectuate au desemnat în consiliile centralelor pe d-nii: prof. Ştefan C. Ioan, la Centrala de îndrumare; prof. Cesar Parthenie, pr. I. Arbore şi N. Jecheanu, la Banca Centrală; pr. C. Dron şi prof. Panait Popovici la „CECOPAVA" şi Ioan Banu la Centrala de consum. In comitetul naţional cooperatist au fost aleşi d-nii: prof. I. Simionescu, I. Popovici şi I. Mirea, iar în fruntea consiliului superior al cooperaţiei a fost reales d. prof. Ştefan C. Ioan.

Adunările generale ale centralelor economice — convocate în şedinţe extraordinare — au votat deasemenea şi modificările aduse statutelor acestor centrale, spre a le adecva cerinţelor impuse de desvoltarea operaţiunilor lor.

In afară de opera gospodărească, tot mai sporniică, a fiecărei centrale, cu unităţile asociate, în domeniul ce le revine, cooperaţia a fost prezentă în toate marile probleme ce au avut atingere cu ea atât în ţară, cât şi peste hotare.

In opera de valorificare, întreprinsă de guvern, atât pentru susţinerea preţului grâului, cât şi în ce priveşte celelalte produse: lână, vin, fructe, etc., cooperaţia a fost factorul de înfăptuire pe teren a măsurilor luate şi dirijate de d. M. Negură, ministrul cooperaţiei.

Marea acţiune pornită pentru întinderea culturilor şi industrializarea textilelor, îşi datoreşte începuturile de executare tot mişcării cooperatiste, prin fabricile de topitorie şi filatură ce se construesc de către Banca Centrală Cooperativă şi Federaţia naţională a textilelor la Vădeni-Gorj, la Feteşti şi la Vaslui.

Prin aprovizionările de cereale şi exporturile făcute pe plan mare de „CECOPAVA", prin marile importuri şi aprovizionări pe tot cuprinsul ţării cu articole de consum — bumbac, zahăr, orez, etc. — făcute de Centrala de consum şi prin industriile iniţiate în diferite ramuri, cooperaţia a păşit în domenii noui ale activităţii economice, deţinute în trecut de străini, devenind astfel unul din cei mai însemnaţi factori de realizare a aspiraţiilor noastre de astăzi: românizarea marelui comerţ şi a marei industrii.

La congresele internaţionale, ţinute în Iunie la Haga şi în Septembrie la Paris, precum şi la târgul de mostre din Septembrie dela Belgrad, cooperaţia românească a fost reprezentată prin delegaţii formate din conducătorii mişcării.

In ce priveşte revirimentul din largul câmp al mişcării la sate, el se traduce prin numărul tot mai mare de unităţi ce se creiază, ajungând să atingă în ultimii doi ani cifra de câte 1.000 unităţi noui anual, din care procentul cel mai mare l-au dat cooperativele de aprovizionare-desfacere, urmând apoi cele de exploatare agricolă, credit şi forestiere.

ACTIVITATEA CASEI MUNCII C. F. R.

OCROTIREA ȘI AJUTORAREA PERSONALULUI C. F. R.

Una din cele mai de seamă instituții de asistență din România este, desigur, — atât datorită organizării sale cât și faptului că e chemată să asigure asistența celei mai num roase categorii de funcționari ai statului, ceferiștii—Casa Muncii C. F. R., astăzi Direcțiunea Generală pentru Ocrotirea și ajutorarea personalului C.F.R.

Inființată încă din anul 1883, instituția a trecut printr'o lungă gamă de prefaceri, marcând o desvoltare progresivă, al cărui punct maxim l-a atins în anul 1930, când a obținut o totală independență administrativă, sub forma de Casă autonomă. Punctul cardinal al activității instituției a fost îmbunătățirea soartei slujbașilor căilor ferate, a familiilor lor și a pensionarilor c. f. r., prin ajutorarea lor cât mai intensă în toate domeniile: medical, cultural și social.

Pentru a putea da o privire mai largă asupra activității Casei Muncii C.F.R., vom prezenta realizările din ultimii patru ani.

D. Henri Vogtberg,
Directorul general al Casei Muncii C. F. R.

In acești patru ani, veniturile Casei Muncii C. F. R. au fost de 2.951.490.000 lei, cea mai mare parte proveniți din: 5% asupra traficului pe C. F. R. (1.250 mil. lei); rețineri de 5%, spor de retribuție și amenzi ale membrilor Casei de pensii C. F. R. (405 mil. lei); susținerea fondului de pensii de către Regia Autonomă C. F. R., în calitate de patroană (1.230 mil. lei).

Din aceste venituri s'au cheltuit pentru îndeplinirea asistenții, 2.670.817,070 lei, diferența dintre venituri și încasări fiind întrebuințată pentru salariile personalului instituției și cheltueli de regie.

Pentru cele trei mari categori de asistență, cari corespund celor trei direcții ale instituției, s'au cheltuit:

1. Pentru **asistența medicală**, lei 295.226.048. S'au făcut 89.288 internări în spitale și sanatorii, pentru o sumă de 142.112.231 lei. La acestea se adaogă cele 27.740 internări în spitalele instituției.

Coloniile de vară au adăpostit 7.063 oameni maturi și 6.281 copii. S'au dat 1.356.879 consultații gratuite, plătindu-se sau procurându-se celor bolnavi și toate medicamentele prescrise de medicii C. F. R. Și s'au plătit 101.954.994 lei suvenții diferitelor așezăminte publice și particulare cari au colaborat cu instituția la îndeplinirea operei de asistență.

Cartierul C. F. R. din șos. Viilor.

2. **Asistența socială și culturală, inclusiv pensiile**, a consumat 2.205.973.986 lei, dintre cari 111.770.508 lei pentru asistența culturală: burse, ajutoare de taxe școlare, premii, serbări, biblioteci, salariile corpului didactic din școalele instituției, îmbrăcămintea și întreținerea elevilor din orfelinate și cămine.

Casa de pensiuni a personalului participant la Cassa de ajutor, a plătit un total de 1.884.831.729 lei, reprezentând pensii variind între 1000 și 8000 lei lunar, la un număr de 22.900 pensionari.

S'au dat, de asemeni, ajutoare pentru decese, nașteri, despăgubiri pentru accidente întâmplate în timpul și din cauza serviciului, etc.

Iar 135.703.212 lei reprezintă aprovizionări ale serviciului de economat.

3. Pentru **asistența efectuată prin construcții** de locuințe, diverse așezăminte, reparații, întreținere, etc., s'a cheltuit un total de 169.617.036 lei. Instituția posedă astfel, în aproape toate centrele importante de cale ferată, parcuri de pavilioane, dintre cari unora li s'a dat o întrebuințare administrativă, iar altele au fost puse la dispoziția funcționarilor ceferiști, ca locuințe. Citâm astfel, cartierul C. F. R. «Steaua din București, cu 547 apartamente construite; cartierul C. F. R. din șos. Viilor, cu 164 apartamente; cartierul C. F. R. Grand, cu 169 apartamente, etc. Construcțiile de acest fel făcute în toată țara, au o valoare de cca. 2 miliarde lei.

Este, apoi, vrednică de amintit, instituția Casei de credit, înființată în anul 1930, un așezământ de cea mai binefăcătoare utilitate, care-și poate face un titlu de glorie arătând că dela înființare până astăzi a acordat unui număr de aproape 160.000 ceferiști, credite în valoare totală de 1.350 milioane lei, cu o dobândă modestă de 5%.

Realizările pe scurt expuse aci, dovedesc că Direcțiunea generală pentru ocrotirea și ajutorarea personalului C. F. R. și-a îndeplinit cu prisosință menirea, iar personalul ceferist poate privi cu încredere în viitor, fiindcă va găsi întotdeauna, cum a găsit și până azi, aceeași solicitudine și aceeași înțelegere a multiplelor lui nevoi, din partea tuturor acelora al căror rost este să-i apere interesele și să-i îmbunătățească soarta și în fruntea cărora lucrează fără preget, cu deosebită pricepere și adâncă înțelegere, d. director general Henri Vogtberg.

Spitalul C. F. R. Witting.

Căminele pentru ucenici

O operă importantă realizată de ministerul muncii

Una din cele mai reale opere constructive este, negreşit, aceea a căminelor pentru ucenici,— instituţii de ocrotire şi educare a uceniciei, înfiinţate de ministerul muncii încă din anul 1928 şi desvoltate într'un ritm tot mai accelerat în ultimii ani.

Căminele acestea au o îndoită menire: aceea de a da ucenicilor, în schimbul unei sume minime ce aceştia primesc dela patroni, locuinţă, hrană şi odihnă şi aceea de a le da o bună educaţie cetăţenească şi naţională. Această menire completează pe aceea a cursurilor profesionale pentru ucenici, întemeind împreună pregătirea profesională a muncitorimii.

D. Prof. I. Nistor,
Ministrul muncii

Atât acest rol al căminelor pentru ucenici, cât şi acela de a înlocui la oraşe familia pentru copiii dela sate cari s'au îndrumat către meşteşuguri, au format din ce în ce mai deplin convingerea în nevoia fiinţării acestor minunate instituţii, atât la marii patroni, dintre cari mulţi au copiat încă dela începutul propagandei, astfel de instituţii pentru ucenicii lor proprii, cât şi la micii patroni, întrucât deopotrivă le-au acordat dela început sprijinul lor. Înţelegerea pornea dela ideea că sacrificiile făcute pentru aceste instituţii nu pot fi decât folositoare şi minime azi faţă de randamentul de mâine al unei munci bine ocrotite şi pregătite. In chipul acesta, legea care a venit în 1927 să constitue un fond pentru aceste instituţii, prin luarea unei taxe de 2 lei săptămânal de fiecare salariat asigurat, consfinţeşte de fapt, un consimţământ mutual între patroni şi salariaţi.

D. Ing. Stavri Cunescu,
Directorul general al muncii

Dar rolul de căpetenie pe care trebue să-l joace astăzi căminele pentru ucenici în localităţile în care munca naţională trebue ridicată din sclavie şi lâncezire, este acela de a da putinţa de ocrotire activă şi reală, acolo unde trebue, a ucenicului român. In această direcţie, Ministerul muncii a pornit spre cât mai multe realizări salvatoare, de cămine pentru ucenici.

Nu e de prisos să amintim aci că în construcţia acestor instituţii s'a urmărit îndeplinirea tuturor nevoilor higienii, cu dormitoare şi săli de mâncare spaţioase şi aerisite, instalaţii de băi şi încălzire centrală când căminul este mai mare, săli de lectură şi biblioteci. In centrele mai mari, construindu-se săli de mâncare mari, s'au înfiinţat în acelaş imobil şi cantine muncitoreşti, sau în cazul construcţiilor mai mari de bae s'au înfiinţat şi băi muncitoreşti cu acces din exterior. Tot în centrele mari s'au amenajat la unele cămine şi săli pentru cursurile profesionale şi săli de festivităţi.

In chipul acesta, căminele de ucenici tind a deveni adevărate focare de răspândire şi de realizare a unei sănătoase vieţi muncitoreşti româneşti.

Sunt în ființă astăzi 42 de astfel de cămine pe tot cuprinsul țării, ocrotind până la 5000 uceniçi.

Activitatea ministerului muncii pentru continuarea acestei opere, a fost marcată mai întâi în 1936, prin legea pregătirii profesionale, pentru reorganizarea căminelor și înființarea legală a eforiilor lor. In al doilea rând a realizat un număr însemnat de cămine noi, în nevoia de a afirma primatul muncii naționale.

S'a constatat, în adevăr, că în anumite regiuni sau localități, elementul muncitoresc român este dat la fund de cei de origini etnice străine, cu afinități peste hotare și speranțe de revanșe, cu tendințe de acaparare a vieții muncitorești, industriale și economice.

O restabilire a situației ,o afirmare a națiunii de stat se impunea, și ministerul muncii a construit în acele localități din Ardeal și Bucovina, cămine noui de ucenici, pentru ocrotirea mai activă a elementului românesc. In ultimii ani s'au înființat astfel de cămine cu o capacitate de 350 ucenici, cu cantine, băi și săli de festivități, în Brașov, Cernăuți, Timișoara și Tg. Mureș. Tot un astfel de cămin se va pune în funcțiune la Hundeoara, fiind aproape gata și un altul la Arad, unde s'a pus piatra fundamentală.

Cămine cu o capacitate de 100 ucenici au fost puse în funcțiune în orașele Turda, Petroșani, Reșița și Dej, și în curând vor funcționa în orașele Miercurea-Ciucului, Satu-Mare, Rădăuți, Sighișoara și Suceava. In sfârșit, în acest an va începe construcția căminelor din Sibiu și Copșa Mică-Cugir.

Campania de construcții noui de cămine n'a fost mai puțin importantă în vechiul regat, unde s'au înființat cămine cu până la 100 ucenici, în orașe mai mici, în cari activitatea industrială nu este atât de pronunțată, dar unde totuși nunca românească trebuia înviorată. Au fost astfel puse în funcțiune, cămine în Târgoviște și Tg.-Jiu, și în curând vor funcționa în Bacău, Huși, Slatina, Tecuci și Vaslui.

Această întinsă rețea de cămine noui, cu care ministerul muncii a împânzit în atât de scurt timp mai ales Ardealul și Bucovina, până la finele anului 1937, arată noua preocupare din ultimul timp, după atâtea și atâtea semnale de trezire a conștiințelor românești, de a se afirma mai ales în ținuturile noui, drepturile muncii românești.

Căminul de ucenici din Timișoara, construit de Ministerul muncii în anii 1936—1937. Sunt instalați într'însul 400 de ucenici.

CASSA DE DEPUNERI ŞI CONSEMNAŢIUNI

Operaţiuni - Activitate - Rezultate

de Profesor I. BANCIU
Directorul general al Cassei de Depuneri şi Consemnaţiuni

1 — *Infiinţare şi operaţiuni.* Cassa de Depuneri şi Consemnaţiuni a fost creiată prin legea din 1 Decembrie 1864 cu scopul de a primi, conserva şi administra, sub autoritatea Ministerului de Finanţe, următoarele fonduri :

a) depunerile voluntare, judiciare şi administrative;

b) consemnaţiunile ordonate sau autorizate de legiuirile noastre civile, comerciale şi criminale;

c) succesiunile vacante;

d) fondurile ce vor proveni din bunurile sechestrate;

e) excedentul bugetar al judeţelor şi comunelor;

f) garanţiile gestionarilor publici şi intreprinzătorilor de lucrări publice;

g) cauţiunile ce contribuabilii vor fi datori a da in cazurile prevăzute de lege.

Cassa de Depuneri şi Consemnaţiuni este cea mai veche instituţie bancară din România; ea are o existenţă de peste 70 de ani, in care timp — contribuind la progresul tuturor ramurilor economiei naţionale — a fost un factor de consolidare a creditu ui privat şi public, un institut de finanţare a Statului şi a diferitelor instituţiuni de interes public, dar mai ales un isvor de importante venituri pentru tezaur.

D. Profesor I. Banciu
Directorul general al Cassei de Depuneri şi Consemnaţiuni

Ca factor de consolidare a creditului privat, Cassa de Depuneri şi Consemnaţiuni a fost un refugiu sigur pentru capitalurile mobiliare in timp de criză şi un organ de valorificare a micilor capitaluri care ar fi rămas neproductive;

Ca factor de consolidare a creditului public, ea a absorbit intotdeauna un important stoc de efecte publice, pe care le-a sustras dela fluctuaţiunile bursei;

Ca institut de finanţare, ea a furnizat importante credite, in condiţiuni excepţional de avantajoase atât in ceeace priveşte dobânda cât şi in ceeace privesc condiţiunile de rambursare şi, in sfârşit, incepând dela 1901, Cassa de Depuneri şi Consemnaţiuni a vărsat anual tezaurului public importante sume de bani reprezentând beneficiile realizate din operaţiunile sale bancare.

2. — *Activitate.* O privire de ansamblu asupra activităţii Cassei de Depuneri şi Consemnaţiuni in ultimele cinci exerciţii, o putem avea din analizarea câtorva tablouri privind mişcarea depunerilor şi consemnărilor in numerar şi efecte, care constituesc fondurile de rulment ale Cassei precum şi mişcarea imprumuturilor şi a plasamentelor in titluri de rentă.

1. Mişcarea depunerilor şi consemnărilor.

Din examinarea tabloului de mai jos — pe lângă importanţa fondurilor incredinţate Cassei de Depuneri şi Consemnaţiuni şi volumul insemnat al operaţiunilor de depuneri şi retrageri de numerar şi efecte — trebuie remarcată creşterea insemnată a operaţiunilor cassei, incepând cu exerciţiul 1935-36, creştere vizibilă, in deosebi, la primirile şi restituirile in numerar şi la depunerile in efecte.

Dobânzile bonificate la depozitele in numerar variază după natura depozitului şi anume:

a) depozite voluntare 2%;

b) depozite tutelare 3½%;

c) depozite administrative 1%.

Pentru incurajarea depunerilor voluntare, legea Cassei de Depuneri şi Consemnaţiuni prevede o exonerare de impozit la dobânzile ce li se bonifică, până la cifra de lei 12.000 anual.

(In milioane).

EXERCIŢIUL	Dep. şi Cons. in numerar				Dep. şi Cons. in efecte			
	Sold iniţial	Primiri in curs. exerc.	Restit. in curs. exerc.	Sold final	Sold iniţial	Primiri in curs exerc.	Restit. in curs. exerc.	Sold final
1932/33 15 luni	3.937	7.421	7.533	3.825	6.640	4.320	5.532	5.337
1933/34	3.825	7.215	7.273	3.767	5.337	2.693	2.561	5.470
1934/35	3.767	7.341	7.369	3.739	5.470	3.522	3.55[illegible]	5.6[illegible]7
1935/36	3.[illegible]39	7.749	7.811	3.677	5.657	6.060	3.751	7.945
1936/37	3.677	8.363	7.956	4.084	7.945	7.200	7.067	8.078

Cassa de Depuneri şi Consemnaţiuni primeşte in păstrare orice depozite de titluri, valori, acte, bijuterii şi orice alte obiecte de valoare,

contra unei taxe de păstrare de 1,20%, socotită la valoarea nominală sau declarată a depozitului.

2. **Mişcarea împrumuturilor acordate.**
(în milioane lei).

Exerciţiul	Sold debitor la începutul exerciţiului	Împrumuturi		Sold debitor la închiderea exerciţiului
		Acordate în cursul exerciţiului	Rambursate în cursul exerciţiului	
1932/33 (15 luni)	1.364	253	194	1.423
1933/34	1.423	104	72	1.455
1934/35	1.455	165	713	907
1935/36	906	141	169	880
1936/37	880	303	608	575

Cassa de Depuneri şi Consemnaţiuni acordă împrumuturi particularilor — pe gaj de efecte publice sau acţiuni B. N. R., cu o dobândă de 5,½% pe an, — iar autorităţilor publice, cu o dobândă ce variază între 5-7%.

Tabloul de mai sus arată că rambursarea împrumuturilor acordate se face în condiţiuni excelente.

3. **Mişcarea plasamentului în titluri de rentă**
(în milioane lei)

Exerciţiul	v. n. a plasamentului la începutul exerciţiului	v. n. a titlurilor cumpărate în cursul exerciţiului	v. n. a titlurilor ieşite la sorţi sau convertite în cursul exerc.	v. n. a efectelor la finele exerciţiului
1932/33 (15 luni)	2.192	7,0	162,0	2.036
1933/34	2.036	—	1.—	2.035
1934/35	2.035	617,0	0,7	2.651
1935/36	2.651	93,0	1,1	2.743
1936/37	2.743	1.200.—	249.—	3.694

Din acest tablou se constată o creştere a plasamentului Cassei.

Pentru a avea o lumină complectă asupra situaţiei Cassei de Depuneri şi Consemnaţiuni, e necesar a arunca o privire şi asupra situaţiei patrimoniale a Cassei, care se prezintă astfel, conform bilanţului încheiat la 31 Martie 1937:

Mijloace în numerar:	*în milioane lei:*	
Exigibile imediat	4.778,—	
Neexigibile	251.—	=5.029
Plasamentul mijloacelor în numerar.		
Disponibil lichid	4.255.—	
Disponibil angajat cu termen	600.—	
Imobilizări	174.—	=5.029

Din această situaţie se poate constata că patrimoniul Cassei are o excelentă lichiditate. Într'adevăr, unui pasiv exigibil de lei 4.778 milioane, îi corespunde:

— un disponibil lichid imediat de lei 4.255 mil. adică 89%;

— un disponibil angajat pe termen lei 600 mil. adică 12%. Deci, un total de 4.855 milioane lei.

Marea lichiditate patrimonială a Cassei, mai rezultă şi din următoarele cifre:

a) din calculele făcute asupra volumului restituirilor de depozite în numerar, se constată că durata mijlocie a exigibilităţii unui depozit este de 166 zile. Prin urmare, în medie, o consemnare în numerar stă în tezaurul Cassei 166 zile, adică o jumătate de an, ceeace înseamnă că pasivul exigibil al Cassei, nu are caracterul de imediat.

b) deşi în cursul exerciţiului 1936-37, totalul restituirilor din depuneri şi consemnări în numerar se urcă la importanta sumă de lei 7.956 milioane, totuşi Cassa a executat aceste restituiri din curentul de depuneri şi consemnări (8.363 milioane), fără a ataca plasamentul său în titluri.

c) creşterea continuă a soldului în numerar aflat în Tezaurul Cassei:

31 Martie 1935 lei 242,4 milioane.
31 Martie 1936 lei 322,8 milioane.
31 Martie 1937 lei 602 milioane
30 Sept. 1937 lei 943,5 milioane.
27 Oct. 1937 lei 1.045,9 milioane.

3. — *Rezultate.* În ultimele cinci exerciţii, veniturile brute, cheltuelile şi beneficiile nete vărsate Tezaurului de către Cassa de Depuneri şi Consemnaţiuni, sunt următoarele:

În milioane lei.

Exerciţiul	Venituri brute	Cheltuelile de administraţie	Dobânzi şi diverse fonduri	Beneficii nete vărsate tezaurului
1932/33 (15 luni)	224,1	23,4	86,7	114,4
1933/34	165,7	17,4	71,0	77,3
1934/35	176,	1 ,9	75,4	8 ,2
1935/36	186,7	19,2	86,8	80,7
1936/37	178,6	21,1	67,5	80,0

Din acest tablou, se constată că cea mai mare parte a veniturilor, (după scăderea cheltuelilor de administraţie, a dobânzilor calculate la sumele aflate în depozitul Cassei şi a fondurilor create conform legii organice), se varsă Tezaurului Public pentru a servi la acoperirea cheltuelilor publice.

In ultimii ani, Direcţia Generală a Cassei a constituit, prin prelevări asupra veniturilor, un fond de rezervă menit să acopere eventualele diferenţe de curs la efectele care alcătuesc „Fondul Cassei". Acest „fond de rezervă" totalizează, numai după 5 ani, importanta sumă de lei 75.710.000, în numerar.

Dacă la toate cele de mai sus, adăogăm şi faptul că tezaurul Cassei de Depuneri şi Consemnaţiuni în urma noilor amenajări ce i s'au făcut, poate satisface toate cererile ce i se adresează pentru conservarea valorilor, actelor şi documentelor de preţ, se înţelegere de ce Cassa de Depuneri şi Consemnaţiuni este, în ori şi ce moment, obiectul desăvârşitei încrederi a publicului, care recurge la serviciile ei.

Politica internă în 1937

de N. Iorga

Guvernarea liberală a durat până dincolo de termenul de patru ani, în aceiaş atmosferă pe care o poate invidia orice partid ce se află la cârmă: o guvernare fără opoziţie temeinică şi impetuoasă.

s'a constatat imposibilitatea reîntregirii partidului naţional-ţărănist, d. Ion Mihalache refuzând să ia contact cu d. Al. Vaida; după eşuarea negocierilor cu d. Gheorghe Brătianu pentru reîntregirea partidului liberal, d. Gheorghe

Alex. Vaida-Voevod

Gh. Tătărăscu

Nicolae Iorga

Drept este că nu a fost o guvernare fără multe lucruri bune la activul ei, iar dacă s'au ivit şi multe greşeli, unele din ele au fost înmormântate sub tăcere graţie vigilenţii foarfecelor cenzoriale...

Dar partidele de opoziţie nu ţineau să-şi justifice dreptul pe care pretind că-l au la conducerea ţării, nu cereau cu tărie să li se încredinţeze lor frânele Puterii, ci aşteptau calme să le vină fără sforţări portofoliile dătătoare de satisfacţii, convinse că Puterea se acordă ca premiul de cuminţenie, nu se cucereşte prin impulsiunea năzuinţelor maselor populare.

După nouă zile de criză politică, plină de frământări, întrevederi şi consfătuiri, după ce Tătărăscu a primit sarcina de a continua guvernarea.

Cu colaborarea la guvern a partidului d-lui Iorga şi în cartel electoral cu „Frontul Românesc" al d-lui Al. Vaida, guvernul Tătărăscu porneşte către noi „etape".

Am subliniat cu bucurie, înflăcărata acţiune pe tărâmul naţional a d-lor profesor Iorga şi Al. Vaida şi am scris din primul moment că acordul constitue o speranţă în plus pentru cei cari aşteaptă zorii unor zile mai bune pentru proteguirea elementului etnic românesc.

Am făcut rezerve în ce priveşte felul cum alegătorii vor aprecia prezenţa pe liste comune a personalităţilor cu ideologii şi crezuri diferite, rezerve pe cari le exprimam tocmai cu nădej-

dea ca ideea națională, proteguirea elementului etnic național, promovarea muncii românești, România a românilor, într'un cuvânt — obiectivul constant al ziarului „Universul" — să fie baza programului pe care să și-l însușească sincer, să-l realizeze efectiv, toți cei cari vor forma majoritățile parlamentare de mâine.

In apriga luptă ce se deslănțue, un lucru rămâne definitiv stabilit, indiferent de nuanțele programatice cari despart diferitele grupări politice ce-și dispută întâetatea pe drumul Puterii: sufragiile mulțimei nu mai merg spre grupările ce nesocotesc imperativele muncii naționale.

Fără agresivitate față de nimeni, fără dușmănie împotriva cuiva, este totuși definitiv stabilit că nu poate exista o guvernare care ar putea să lase ca tragica situație de azi a elementului românesc — zugrăvită de date statistice concludente — să se agraveze cu fiecare an ce trece!

Partidele politice trebue să mai țină seama și de alt comandament. In genere opinia publică vede cu multă îngrijorare, că sunt promovate în ierarhia vieții de stat nu elementele a căror valoare este incontestabilă, ci în deosebi persoanele susținute de cluburile politice și cari drept merite nu aduc decât aportul lor electoral. Această falsificare în scara valorilor a contribuit să scadă în ochii maselor prestigiul de care se bucurau altă dată partidele politice. Este cu atât mai tristă această constatare, cu cât se știe meritul covârșitor pe care l-au avut partidele în opera de consolidare și refacere a României moderne. De aceia massele nădăjduesc ca paragraful din manifestul d-lui prim-ministru Gh. Tătărăscu relativ la despoliticianizarea totală a administrației generale, să nu fie doar o promisiune de alegeri.

Pentru ca partidele politice să-și justifice dreptul de a se intitula exponente ale revendicărilor și năzuințelor națiunei, ele trebue să țină seama de glasurile ce vin din mijlocul masselor anonime, prea mult obidite și prea deseori înșelate.

Componenții partidelor politice n'au vroit să țină seama de dezideratul, de atâtea ori exprimat de opinia publică, și n'au vroit să împrăștie confuzia ce se face între politică și afaceri.

In consiliile de administrație ale societăților streine, furnizoare directe ori indirecte ale statului, sunt în marea lor majoritate tocmai cei ce sunt sau vor fi conducători ai treburilor publice.

Deseori, în Cameră sau de pe banca ministerială, sunt apărate interese particulare ale societăților streine cari au avut grija să-și asigure colaborări pe cât de impozante pe atât de bine remunerate.

Această confuzie intenționată trebue să înceteze. Ori om politic, ori om de afaceri!

In organismul vieții de stat, pentru pacinica evoluție a noilor orânduiri sociale și naționale, existența partidelor politice canalizatoare a dorințelor poporului, este o necesitatea absolută, incontestabilă.

Dar în forma de până acum, nu!

Partidele politice cari vor să trăiască și să se bucure de încrederea masselor populare trebue să țină seama de aceste imperative categorice:

proteguirea elementului etnic național pe terenul muncii, proteguire care se poate face fără să nedreptățim pe ceilalți cetățeni loiali ai statului;

înlăturarea tiraniei electorale din toate domeniile și promovarea meritului fără pecetea cluburilor politice;

incompatibilitate categorică între activitatea politică a celor cari aspiră la conducerea treburilor publice și prezența remuneratoare în consiliile de administrație ale societăților streine cari au afaceri cu statul.

De nu vor ține seama de aceste comandamente, partidele politice vor recunoaște singure că sunt un anachronism, o piedică păgubitoare în calea spre progres a unei națiuni care-și afirmă cu putere dreptul ei la viață, dreptul afirmat cu hotărîre ca bunurile țării să revină colectivității, nu unei mâini de oameni cari din lăcomie nu și-au înțeles rostul pe care trebuiau să-l aibă!

I. VION

CASA ŞCOALELOR ŞI A CULTURII POPORULUI

Casa şcoalelor şi a culturii poporului, este, desigur, după ministerul educaţiei naţionale, cea mai importantă instituţie care organizează şi sprijină acţiunea de culturalizare a maselor şi de promovare a educaţiei naţionale.

Originile acestei instituţii — chemată să joace un rol de deosebit interes în desvoltarea culturală a ţării — trebuesc căutate într'o donaţie făcută acum 55 de ani, de soţii Mihail şi Eliza Stroescu. Printr'o scrisoare din 15 Octombrie 1882, adresată Ministerului Instrucţiunii Publice, ei anunţau că donează 50.000 ruble pentru fondarea şi susţinerea de şcoli în cele mai sărace sate din România.

D. Şt. Şoimescu, administratorul „Casei şcoalelor şi a culturii poporului", la birou cu d. Al. Văleanu, subadministratorul acestei instituţiuni.

Acceptând această donaţie, dublată în anul următor, ministrul de atunci al şcoalelor, P. S. Aurelian, s'a gândit să înfiinţeze o instituţiune care să administreze toate legatele şi donaţiunile lăsate de oamenii de bine pentru şcoale. Astfel a luat fiinţă Casa pentru ajutorul şcoalelor, întemeiată prin legea din 20 Ianuarie 1883. Casa atunci înfiinţată era complet autonomă, iar legea ei de organizare hotăra că nimeni nu va avea dreptul de a schimba scopul instituţiunii, sau de a o încorpora altei instituţiuni sau serviciu al statului.

Starea dezastroasă a clădirilor şcolare până atunci, a făcut pe ministrul Petru Poni să aducă, în anul 1896, legea pentr facerea clădirilor şcolare primare şi înfiinţarea casei şcoalelor. Instituţia Casei şcoalelor avea de scop să administreze toate fondurile provenite din legate şi donaţiuni pentru şcoli, cele de construcţii şcolare, mobilier şi material didactic şcolar. Ea era cu totul autonomă.

După războiul de întregire a neamului, printr'un decret lege din 5 Iulie 1919, sfera de activitate a Casei şcoalelor a fost lărgită, adăogându-i-se secţiunile: pedagogică şi cea a culturii poporului şi tot în acelaş an i s'a dat şi sarcina organizării comitetelor şcolare.

Statul avea atunci prea multe şi urgente obligaţiuni. Căci după grozăvia războiului, totul trebuia refăcut. Şi n'ar fi avut de unde să satisfacă şi toate cerinţele, numeroase, ale şcoalei. S'a recurs de aceea, la înfiinţarea comitetelor şcolare, îmbinare fericită între iniţiativa particulară şi privigherea statului. Iar organul tutelar a fost găsit în Casa şcoalelor, ea însăşi realizare plină de fructe, a colaborării dintre stat şi iniţiativa privată.

Comitetele şcolare au înscris o frumoasă pagină de înfăptuiri în istoria învăţământului nostru. Pentru a se vedea utilitatea lor, este destul să însemnăm că numai în cursul anului 1935-36, contribuţia lor pentru învăţământ a fost de 1.200 milioane lei.

Realizări datorite Casei Şcoalelor

Realizările Casei şcoalelor sunt dintre cele mai frumoase.

In primii ei ani de existenţă a clădit 211 localuri şcolare, la care s'au adăogat în urmă multe altele. In perioada dela 1896 până la 1916, adică în 20 de ani, cu ajutorul statului, a construit 3259 localuri şcolare, cu 4652 săli de clase şi 190 locuinţe pentru directori.

Războiul a ruinat multe din aceste şcoli De aceea, în perioada 1922-1926 şi 1927-28, în timpul ministeriatelor d-lui prof. dr. C. Angelescu, a urmat o campanie febrilă de construcţii şcolare. S'au ridicat astfel, cca. 7000 localuri de şcoli primare, 70 de şcoli normale, 81 profesionale şi 145 diverse alte şcoli. Iar în perioada dela 1933 până azi, această operă a fost continuată cu aceeaşi intensitate.

Casa şcoalelor s'a ocupat, de asemeni, îndeaproape, de dotarea şcoalelor cu material didactic, pentru toate gradele de învăţământ, de la tablourile intuitive şi lucrările de plastilină pentru grădiniţe de copii, până la aparatele şi instrumentele necesare înzestrării laboratoarelor, institutelor şi clinicilor universitare.

Şi ar fi avut încă multe de înfăptuit, dacă bugetul său nu ar fi fost greu lovit prin amputările bugetare, cari l-au redus dela lei 104 285.446 în 1928, la 26.964.862 lei, adică la 25 la sută.

Opera actualului administrator

Aceasta era situaţia instituţiei, precară, când a venit în fruntea ei harnicul conducător şi om al şcoalei, d. prof. dr. Ştefan Şoimescu, numit administrator al Casei şcoalelor în anul 1935. D-sa a început imediat o acţiune bine concertată şi urmărită pas cu pas, de redresare a instituţiei, prin reorganizarea ei, care să-i asigure restabilirea creditului moral şi material. A făcut economii severe, a instituit un serviciu de control serios, a reglementat şi supraveghiat împlinirea credincioasă, strictă şi promptă, a sarcinelor puse de donatori şi testatori şi a readus atmosfera de încredere şi înviorare, determinând astfel producerea de noui donaţiuni.

D prof. dr. Ştefan Şoimescu a procedat, de asemeni, la reorganizarea direcţiilor şi serviciilor, clasificând şi precizând totdeodată, poziţia instituţiei faţă de autorităţile de stat şi de fundaţiunile şi operele culturale izvorîte din iniţiativa particulară. D-sa a căutat de asemenea, să întărească şi să facă tot mai spornică opera comitetelor şcolare, cari reprezintă cea dintâi colaborare între familie şi şcoală.

Casa şcoalelor a acordat burse elevilor săraci şi meritoşi, a acordat ajutoare pentru procurare de cărţi şi îmbrăcăminte elevilor săraci, premii în bani şi în cărţi elevilor meritoşi. A organizat cantine pe lângă şcoalele primare pentru a se servi o masă bună, substanţială, atâtor elevi lipsiţi de mijloace; colonii şcolare de întremare pentru copiii debili. Şi a organizat, de asemeni, excursiuni şcolare pentru cunoaşterea frumuseţilor ţării.

Pentru a înlesni perfecţionarea membrilor corpului didactic primar şi secundar, a întemeiat şi pus la dispoziţia acestora, o mare bibliotecă pedagogică, înzestrată cu peste 30000 volume şi a înfiinţat câte o bibliotecă pentru învăţători pe lângă fiecare şcoală normală sau revizorat. Tot în acest scop a organizat cicluri de conferinţe şi cursuri de perfecţionare pentru învăţători şi a acordat burse de perfecţionare în străinătate profesorilor secundari.

In anul 1927, în satele mai de seamă din apropierea frontierei, s'au înfiinţat 470 centre culturale cu câte o bibliotecă populară bine selecţionată, având peste 500 volume fiecare Pentru luminarea satelor a procurat câte un aparat de cinematograf pentru fiecare revizorat şcolar, spre a fi dus pe rând în satele unde se organizează serbări şcolare sau şezători populare.

Casa şcoalelor a desfăşurat şi o bogată activitate editorială, tipărind cărţi pentru seminarii şi şcoli normale, cari înainte vreme lipseau; apoi bibliotecile: pentru popor, pedagogică, ştiinţifică, filosofică, filologcă, istorică, a artei, a cursurilor universitare, a traducerilor din clasicii greci şi romani, literară, didactică, etc.

Acum câţiva ani, opera aceasta atât de folositoare a fost stagnată. Actualul administrator, d. prof. Ştefan Şoimescu, a înţeles însă dela venirea sa în fruntea instituţiei, să-i dea o nouă viaţă, organizând sistematic acţiunea de intensificare şi difuzare a culturii prin publicaţii, conferinţe, şezători şi serbări. S'au luat măsuri pentru înmulţirea bibliotecilor sătеşti şi se studiază introducerea radioului şi a cinematografului ca mijlocul cel mai indicat de educaţie şi culturalizare. Până acum s'a împânzit ţara cu peste 10 000 de biblioteci populare, cu lucrări scrise pe înţelesul tuturor.

D. prof. Şoimescu s'a ocupat îndeaproape de perfecţionarea atelierelor Casei şcoalelor, punându-le în situaţia de a putea executa singure, în superioare condiţiuni, aparate de radio, de cinematograf, de electricitate, optică, material didactic pentru şcoale, etc.

D-sa studiază acum intensificarea operei editoriale, prin organizarea desfacerii cărţii bune la un preţ ieftin, în massele populare şi intenţionează, tot în acest scop, să înfiinţeze o tipografie proprie a Casei şcoalelor.

Este demnă de menţionat activitatea pe care o depune în acest domeniu direcţia educaţiei poporului.

Inainte de a încheia, nu putem să nu relevăm colaborarea susţinută a Casei şcoalelor cu toate instituţiile de educare şi în special cu „Straja Ţării", suprema instituţie de educaţie naţional-patriotică a tineretului

Casa şcoalelor rămâne, precum ni-o arată tot trecutul său, baza oricărei acţiuni de ridicare şi îndrumare culturală. Şi realizările de până acum ale d-lui prof. Şoimescu, în scurtul timp de când conduce această instituţie, ne îndreptăţesc să credem că d-sa îi va da toată strălucirea, prin alte mari realizări cari vor rămâne în istoria ei.

TRUPELE GENERALULUI FRANCO

Una din întrebările care mi s'a pus de cele mai adesea ori, — după recenta-mi întoarcere din Spania, — a fost: „Cu ce trupe luptă generalisimul Franco împotriva comuniştilor, din moment ce nu a mobilizat ?"

Răspunsul poate fi pe atât de scurt, pe cât de lămurit: „Generalisimul Franco luptă aproape exclusiv cu voluntari".

Războiul civil din Spania este rezultatul ciocnirii a două ideologii: internaţional comunismul de o parte, naţionalismul constructiv, de alta. A găsi elemente cari să combată pentru una din cele două idei, este ceva mai greu decât a găsi combatanţi în rândurile unei armate naţionale luptând împotriva unui duşman al patriei.

Generalisimul Franco

Naţionaliştii şi comuniştii n'au putut fi recrutaţi cu forţa. Ei au trecut de bunăvoie în o tabără sau alta, — cel puţin în primele timpuri, căci, mai târziu, marxiştii, în lipsă de miliţieni, au început înrolările forţate. Acestea însă nu le-au folosit la nimic,— decât poate la condamnarea la moarte a mii de nevinovaţi, duşi cu sila în bătaia tunurilor şi mitralierelor naţionaliste. Iar dezertările miliţienilor, cari se produc, oricând prilejul se iveşte, dovedesc netemeinicia unor asemenea recrutări.

Generalisimul Franco n'a avut şi nu are în armata sa decât voluntari, — oameni pătrunşi de idealul pentru care luptă. De aceea naţionaliştii au mers din victorie în victorie şi vor continua să fie biruitori până la sfârşitul sfârşitului, când întreaga Spanie va fi fost curăţită de lepra marxistă.

In Iulie 1936, când naţionaliştii s'au ridicat împotriva guvernului de „Frente Popular" al lui Casares Quiroga, primele elemente cari au luptat pentru ei au fost aşa numiţii „requetes", — adică monarhiştii, — membrii „Falangei Spaniole" şi militarii sub arme aparţinând gărzilor civile, de asalt şi de siguranţă. Erau trupe însufleţite de cel mai mare entusiasm, dar disparate — lipsite de coheziune şi de organizaţie.

Războiul civil, în primele zile nu a fost deci decât o infinitate de „guerillas", de încăerări izolate.

De-abia când batalioanele „Legiunii străine", ale celebrului *El Tercio* — au fost debarcate ori aduse cu avionul, secţie cu secţie, în peninsulă, generalul Franco a avut la îndemână o armată organizată.

Ce armată însă...

Pornind către Madrid, ca un uragan, *El Tercio* a curăţit totu în cale-i, a cucerit întreaga Andaluzie, a eliberat Toledo şi Alcazarul, a ajuns sub zidurile Capitalei. Aci s'a oprit. Nu pentrucă exista vreo împotrivire capabilă să-i curme elanul; în faţa Legiunii străine nicio trupă nu poate rezista. Dar, din aproape zece mii de oameni, absolut niciunul nu mai era în picioare. Legionarii căzuseră, morţi sau răniţi, până la ultimul.

Mai târziu, rândurile lor au fost refăcute, din noui angajaţi şi din veterani. *El Tercio* a continuat să lupte. El luptă şi astăzi. Valoarea sa combativă nu mai este, nu mai poate fi însă aceeaşi. Din vechii *desperados*, — ofiţeri şi trupă, — nu au mai rămas în viaţă decât vreo treizeci-patruzeci de oameni. Cei noui sunt, desigur,, plini de merite şi de avânt; ei sunt, mai ales, partizani convinşi ai naţionalismului. Dar valoarea lor tehnică nu poate atinge pe a bătrânilor mercenari, arşi de soarele Marocului, oţeliţi în disciplina de fier a Legiunii, însufleţiţi de acea mândrie de corp care a făcut din *El Tercio* primul regiment din lume.

Dar, odată cu legionarii, au fost aduşi în Spania, tot în primele zile ale războiului civil, maurii, adică taborele de *regulares* şi de *mehallas*.

Soldaţi înăscuţi, viteji până la nebunie, iscusiţi trăgători, maurii au fost şi sunt încă o trupă de elită. Ei au luptat pentru generalisimul Franco şi pentru mişcarea naţionalistă cu un fanatism pe care istoria ni-l explică destul de limpede: vechii stăpâni ai Spaniei, — urmaşii celebrilor califi, — nu puteau lăsa nepedepsită năzuinţa comuniştilor de a preface ţara în ruină şi de a o îneca în sânge. Şi-apoi, aceşti oameni, viteji prin excelenţă, idolatrizau pe Franco, erou între eroi, veteran al Marocului ajuns general la vârsta de numai 33 ani. Ei au luptat pentru cauza naţionalistă cu o ardoare întrecută numai de a legionarilor din vechiul *El Tercio*. Iar Franco i-a răsplătit, alegându-şi garda personală din rândurile lor.

Pe măsură ce războiul civil a continuat, armata naţionalistă s'a organizat temeinic.

Los requetes au format batalioane şi regimente perfect constituite, guarzii civili şi de asalt s'au grupat la rândul lor în unităţi aparte, iar din membrii Falangei spaniole s'au alcătuit câteva brigăzi.

Dintre toţi, *los requetes* au înscris cele mai frumoase pagini în cartea vitejiei. Ei au luptat cu o dârzenie şi cu un entuziasm care atinge domeniul legendei. E interesant să se ştie că, până acum, roşii n'au reuşit să pună mâna pe niciun *requete* viu. Din rândurile acestora nu se pot face prizonieri.

In sfârşit, mai luptă în armatele generalisimului Franco voluntarii italieni şi germani, încadraţi în Legiunea străină. Ei sunt mai puţin numeroşi decât o afirmă anumita presă, având mai mult rolul de tehnicieni, decât de trupe de asalt.

Legionarii italieni sunt supranumiţi „săgeţi negre" (*„frecce nere"*), — iar germanii aparţin aşa zisei legiuni „Condor", specializată în chestiunile aviatice.

Toate aceste trupe sunt exclusiv voluntare. Nimeni nu este înrolat cu forţa.

Valoarea lor militară s'a dovedit cu prisosinţă în decursul războiului civil şi constitue, după unele păreri, un mare învăţământ pentru specialiştii în cehstiunile militare: Ce imai buni soldaţi sunt profesioniştii, independent de originea etnică şi de drapelul sub care luptă.

E o părere, ca toate părerile: discutabilă.

ION DRAGOMIR

Trupe naţionaliste în tranşee.

Regia Autonomă a întreprinderilor miniere şi metalurgice ale Statului din Ardeal R.I.M.M.A.

Sub această denumire se înţelege cea mai mare parte a întreprinderilor miniere şi metalurgice ale statului din Ardeal.

După cum însuşi numele o arată, activitatea desvoltată de RIMMA constă în:

1. **Industria Extractivă**, având drept scop crearea de produse din categoria materilor prime care urmează a fi transformate ulterior. Din această categorie, RIMMA produce:

Metale preţioase: aur şi argint;

Materii prime pentru maşini şi părţi de maşini: fontă, oţel, plumb, cupru, zinc;

2. **Industria de Transformare**, având drept scop crearea de produse destinate direct consumaţiei. Din această categorie, RIMMA produce: tuburi de fontă de joasă şi înaltă presiune, piese de fontă şi oţel diferite, piese forjate, piese de schimb, unelte agricole, construcţiuni metalice, nitrat de argint, litargă, ţevi de plumb, sulfat de zinc, acid sulfuric, sulfură de carbon, oxid negru de cupru, sulfat de fier, oxid de fier, etc.

Activitatea minieră extractivă înfăţişează o proporţie de 80% din întreaga activitate şi 20% reprezintă industria de transformare.

Intreprinderile RIMMA, socotite ca unităţi technice distincte se repartizează după poziţia lor geografică în următoarele 4 grupuri:

Grupul Baia Mare, care cuprinde:

6 exploatări miniere: Valea Roşie (aur, argint); Dealul Crucii (aur, argint); Baia Sprie (plumb, argint, cupru, zinc, pirite; Capnic (aur, argint, plumb, cupru); Băiuţ (aur argint, plumb, cupru) şi Rodna Veche (pirită)

2 uzine metalurgice: Firiza de jos (topitor, industrializare de subproduse); Baia Mare (instalaţie de afinare de aur şi argint).

1 domeniu forestier: Rodna Veche (cherestea).

Grupul Hunedoara, care cuprinde:

1 exploatare minieră: Ghelar (minereu de fier, calcar);

2 uzini siderurgice: Hunedoara (produse siderurgice); Govăjdia (unelte agricole);

1 domeniu forestier: Poieni (mangal, lemn).

Grupul munţilor Apuseni, care cuprinde:

2 exploatări miniere: Săcărâmb (aur, argint); Roşia Montană (aur, argint);

1 uzină metalurgică: Zlatna (industrializare de subproduse, topitor).

Grupul Brezoi-Vâlcea, cuprinzând:

1 exploatare minieră: Valea lui Stan (aur, argint).

Insemnătatea întreprinderilor „RIMMA"

Desigur, simpla înşiruire a atâtor produse diferite cât şi numărul mare al unităţilor de fabricaţie sunt elemente care vorbesc îndestulător despre însemnătatea acestor întreprinderi. Mai precis, după criteriile folosite de clasificarea recensământului profesional, RIMMA — având în compunerea ei:

4 unităţi industriale cu 51—200 lucrători (23%);

8 unităţi industriale cu 201—500 lucrători (47%);

4 unităţi industriale cu 501—1000 lucrători (23%);

1 unităţi industriale cu peste 1000 lucrători (7%) se situează în categoria stabilimentelor mari industriale.

După natura activităţii şi ţinând seama de cifra veniturilor RIMMA-ei în anul precedent, aceste întreprinderi au ajuns să desvolte până în prezent:

a) o activitate minieră de cca. 400 milioane lei anual (80%) şi

b) o activitate manufacturieră de 100 milioane lei anual (20%);

In viitorul apropiat, după intrarea în plină funcţiune a noului oţelării dela Hunedoara, RIMMA va înfăţişa:

a) o activitate minieră de cca. 600 milioane lei anual (50%) şi

b) o activitate manufacturieră de 600 milioane lei anual (50%).

Intreprinderile „RIMMA" în trecut

Cu excepţia perioadei dela început (1919—1926), când în ansamblul acestor întreprinderi figurau şi minele Lonea, Gazul Metan şi Uzinele Cugir — exploatări eminamente excedentare —, în perioada următoare (1926—1931) — prin trecerea acestora sub administrarea unor regii mixte, — restul întreprinderilor miniere şi metalurgice ale statului au fost un balast împovărător pentru bugetul statului.

In primul rând, aceste întreprinderi au vădit dela început o accentuată lipsă de rentabilitate. Zăcămintele lor metalifere, după veacuri de exploatare aproape neîntreruptă, au ajuns treptat a fi lipsite de părţile lor cele mai bogate; în felul acesta, conţinuturile în metale pe tona de piatră dislocată din mină atingeau un nivel neîngăduit de cele mai modeste cerinţe de rentabilitate.

De asemenea, metoda de exploatare din trecut urmărind numai cuiburile bogate, lucrările de

mină au afectat cu vremea un caracter de gravă neregularitate și de neraționalitate.

In afară de starea zăcămintelor, instalațiile mecanice de prepararea minereurilor ca și cele pentru tratatarea metalurgică, cu totul învechite, nu aveau — socotite în total — un randament extractiv în mijlociu mai mare de 50%, deci pierderi enorme de metale în deșeuri.

Lipsa unui personal technic românesc pentru aceste întreprinderi a fost, desigur, încă o cauză a neprosperării lor. Conducerea și supravegherea exploatărilor ajungând numai târziu în mâini naționale, vechiul personal unguresc nu putea avea nici spiritul de inițiativă și nici dorința sinceră de a contribui la îmbunătățirea soartei acestor exploatări.

Lipsa unui regim legal minier menit să instituе naționalizarea subsolului și obligativitatea raționalizării lucrărilor miniere — lipsă umplută de legiuitor numai în 1924 — a constituit un motiv în plus de nesiguranță pentru viitorul mineritului românesc și — în orice caz — o întârziere apreciabilă pentru raționalizarea exploatărilor.

Dacă sub vechea stăpânire, minele și uzinele din Hunedoara se integrau într'un complex economic ce îngăduia o activitate intensă, în România întregită era nevoie de timp pentru integrarea lor în sânul economiei românești. Abia prin crearea nouei oțelării, această integrare este complectă.

Tuturor acestor greutăți și neajunsuri de care au avut să sufere după războiu actualele întreprinderi RIMMA — neajunsuri legate fie de natura și starea întreprinderilor, fie de o conjunctură nefavorabilă — a venit să se adauge un alt neajuns deopotrivă de însemnat: forma de administrare în regie directă de stat, sub care aceste întreprinderi au fost puse să funcționeze. Principial, această formă de administrare s'a dovedit sensibil neputincioasă pentru promovarea intereselor acestor întreprinderi, ne isbutind niciodată, în toată perioada de timp 1926—1931, să facă remuneratorie activitatea lor; și aceasta, pentrucă această formă de administrare nu satisface decât într'o măsură insuficientă sau într'un mod defectuos cele două principii de bază în creiarea și desvoltarea unei întreprinderi: al libertății și răspunderii.

Datele înfățișând evoluția întregii producții a Rimmei arată că:

a) Producția totală la exploatările nefieroase a crescut mai repede, în indici dela 100 la 677, deci cu 577%, din care sporul până în 1931 este de 109% iar cel din 1937, de 468%;

b) Producția totală la exploatările fieroase a crescut mai încet, în indici dela 100 la 259, deci cu 159%, din care sporul până la 1931 revine la 74%, iar cel din 1937, la 85%;

c) Producția totală a tuturor întreprinderilor RIMMA a crescut în indici dela 100 la 439, deci cu 339%, din care sporul până la 1931 revine la 89%, iar cel din 1937 la 250%.

Deasemenea, atât pentru producția întreprinderilor nefieroase cât și pentru producția totală, evoluția păstrează un caracter de continuitate și ascendentă, în timp ce pentru exploatările fieroase evoluția înregistrează o discontinuitate și descendență în perioada 1932 până la 1934, când singurul furnal dela Hunedoara ce mai rămăsese în funcțiune și-a întrerupt și el activitatea, potrivit cererii scăzute de fontă din acea vreme.

Comportarea factorului mână de lucru în această activitate a întreprinderilor, a fost:

1. In tot acest interval, numărul agenților productivi a variat dela 100 la 125, crescând deci cu 25%;

2. In acelaș timp, randamentul productiv pe cap de agent a variat dela 100 la 350, crescând deci cu 250%;

3. Acest progres al randamentului productiv se explică prin concursul noului utilaj și prin raționalizarea mâinii de lucru.

In perioada 1919—1931. Cauzele datorită cărora a putut fi realizat acest progres sunt următoarele:

1. Efecuarea unor lucrări de ameliorare la instalațiile existente, investiții în genere de valori mici, singurele cu putință a fi suportate de bugetul statului;

2. O treptată raționalizare a lucrului, datorită — în primul rând încadrării în posturile de conducere a tinerilor ingineri români, al căror spirit de inițiativă și vigilență în serviciu s'au dovedit a fi foarte fructuoase, și în al doilea rând, desigur, muncitorilor ale căror cadre au fost treptat înnoite cu elemente tinere — reintrându-se în rotația normală care fusese întreruptă de necesitățile războiului;

3. Românizarea treptată a personalului întreprinderilor, care a însemnat într'o măsură corespunzătoare, desvoltarea tragerii de inimă în lucru.

Pentru perioada 1931—1937:

Progresul realizat la întreprinderile RIMMA din 1931 și până astăzi, caracterizat printr'o desvoltare mare în volum, printr'o viteză de transformare asemănătoare cât și printr'o deosebită amplitudine de ordin financiar ce a trebuit să fie parcursă dela o stare profund deficitară la starea înfloritoare de astăzi, se datorește în principiu nouei forme de administrare acordate de legiuitor acestor întreprinderi, formă dând posibilitatea de a se aplica cel puțin în parte principiile comerciale și metodele de lucru folosite în întreprinderea particulară.

Prin înființarea, la 1 Ianuarie 1930, a celor trei regii publice comerciale corespunzătoare regiunilor geografice în care erau situate întreprinderile (Baia Mare, Hunedoara și Zlatna-Abrud-Săcărâmb) și după un an și jumătate numai de funcționare, rezultatele practice obținute s'au dovedit deopotrivă de dureroase ca și cele obținute în trecut cu administrarea în regie directă de stat.

Pentru îndreptarea acestor rele și — în principal — pentru a se putea păși curagios pe drumul investițiilor, a luat ființă la data de 14 Mai 1931, RIMMA.

Ca formă de administrare, s'a menținut autonomia financiară ca și în cazul regiilor arbitrare. In plus, însă, toate întreprinderile celor trei regii din 1930—931 s'au regrupat într'o singură administrație, în felul acesta satisfăcându-se mult mai bine principiul grupării după unități economice cât mai complete. Creindu-se și o administrație centrală cu sediul în București, s'a satisfăcut și dezideratul unei mai bune canalizări comerciale a produselor acestor întreprinderi.

Realizări le tehnice înfăptuite de „RIMMA"

In perioada 1919 până la 1930, procedeele folosite la exploatările noastre pentru prepararea minereurilor erau:

Pentru aur: amalgamarea (cu ajutorul amalgamatoarelor sau meselor de amalgamare) și șlicăria;

Pentru plumb, zinc, cupru și pirită: metoda hidrogravitică (cu ajutorul mașinilor de zețaj și al vetrelor).

Iar aparatajul necesar cuprindea:

Pentru măcinare: concasoarele cu fălci și șteampurile cu apă sau uscate;

Pentru clasare: site diferite pentru clasarea volumetrică și conurile de clasare în apă, simple sau cu contra-curent, pentru clasarea hidrostatică, după principiul simptoticității;

Pentru prepararea propriu zisă: mașinile de zețaj, vetre de diferite tipuri, mese cu pânză și amalgamatoare.

Intreg angrenajul acestor instalațiuni nu avea un randament extractiv în metale mai mare de 50%, în afară de faptul că concentratele obținute nu puteau avea o valoare comercială mai ridicată, din cauza impurităților pe care aceste metode vechi de separare și concentrare pomenite, le păstrau în proporții sensibile.

Comandamentul care se degaja în mod firesc din examinarea acestor împrejurări, nu putea fi altul decât înlocuirea vechilor procedee și instalațiuni cu altele care să răspundă optim următoarelor cerințe:

a) Randament de extracție maxim;
b) Puritate superioară pentru concentrate;
c) Capacitate mare de producție în timp; și
d) Valoare investită minimă.

Față de apariția metodei de preparare și concentrare a minereurilor prin flotație și față de rezultatele practice date de acest procedeu în străinătate ca și — în parte — în industria mimieră particulară românească, drumul pe care trebuiau a fi îndreptate sforțările RIMMA-ei era dela sine trasat.

Incepându-se cu pregătirea minelor, prin lucrări de deschideri noui menite a asigura rezervele necesare, și trecându-se cu începere din 1930 la construirea noilor instalații de flotație, opera înfăptuită de RIMMA s'a extins treptat, pe măsura posibilităților financiare, conducând la numeroase creațiuni, care— după scopul urmărit — se împart în:

A) Investițiuni în instalații menite **să lărgească câmpul produselor deja existente,** lărgire urmărită fie prin desvoltarea capacității de producție (a volumului), fie prin îmbunătățirea randamentului extractiv (a calității);

B) Investițiuni în instalații menite să determine **crearea de produse noui,** deci o suprain-dustrializare în stare să mărească rentabilitatea în total; și

C) Lucrări de **raționalizarea** lucrului în genere, privnd fie mâna de lucru, fie consumul de materiale, fie mecanizarea operațiunilor, fie economia.

Valoarea totală a lucrărilor de investiții înfăptuite de RIMMA se cifrează la 360 milioane lei — valoare socotită până la 31 Martie 1937.

Repartizată pe cele două categorii mari de întreprinderi ale RIMMA-ei, această valoare se împarte în:

Investiții făcute la exploatările aurifere, în sumă de 249,5 milioane lei (70%).

Investiții făcute la exploatările fieroase, în sumă de 110,5 milioane lei (30%).

Realizările înfăptuite în categoria auriferă au îngăduit pasul hotărîor pe care RIMMA l-a făcut anul acesta prin creiarea la Hunedoara a unei oțelării de 100.000 tone anual.

Iar datorită concursului guvernului actual, problema marilor investiții pentru uzinele Hunedoara a fost și ea soluționată — contractul încheiat în Germania începându-și deja înfăptuirea.

In încheiere, punctele cardinale ale activității desfășurate la RIMMA în răstimpul 1932-1937 sunt următoarele:

a) Investirea a 350 milioane lei în instalațiuni și mașini de capacitate și randament superior, împrejurare care a determinat o desvoltare a mijloacelor de producție la mai mult de cât dublu;

b) Ca urmare, creșterea volumului activității a permis o extindere a corpului social al întreprinderilor cu încă 1.500 salariați în plus (muncitori și funcționari) — rezultat cu răsfrângeri favorabile atât din punct de vedere social cât și din puct de vedere economic mai larg;

c) Urmare a unei elasticități comerciale mai bune, volumul vânzărilor a urmat o creștere aproape paralelă cu aceia a producției, împrejurare cu atât mai importantă cu cât debușeul pentru produsele noastre l-a constituit într'o proporție de 90% piața comercială și nicidecum comenzile de Stat:

d) Creșterea volumului activității, unită cu tendința de adaptare a prețurilor de cost potrivit conjuncturii pieții, au permis ca aceste întreprinderi să devină însfârșit excedentare, punându-se capăt prin fapte, imputării atât de nerentabilitate intrinsecă a acestor întreprinderi cât și de incapacitate a Statului ca întreprinzător;

e) Toate aceste rezultate au fost obținute într'un timp foarte scurt (5 ani), din care primii doi ani înfățișează o stare de productivitate mai redusă din cauza dirijării eforturilor în primul rând înspre executarea investițiilor, iar anii următori — o tendință netă spre intrarea în normal, odată cu apariția productivității noilor instalații. Viitorul este rezervat pentru întregirea experienței făcute, pentru începerea unei opere sistematice de raționalizare mai ales cu privire la întreprinderile nefieroase—unde opera investițiilor se poate socoti ca încheiată.

Nu se pot încheia aceste scurte considerațiuni, fără a constata că toate aceste rezultate se datoresc în prim rând elementului psihic, factorului uman reprezentat prin ingineri, funcționari și lucrători, a căror perseverență, spirit de inițiativă și muncă, au constituit elementele esențiale ale acestui proces.

O mare realizare de progres și civilizare

LUNA BUCUREȘTILOR

La congresul Uniunii orașelor din România ținut la 26 Octombrie 1934 la Arad, s'a discutat nevoia însufleţirii orașelor.

Inspirat din exemplul marilor capitale din occident, cari caută prin expoziţii, târguri de mostre, festivităţi diverse, să atragă interesul vizitatorilor străini, d. Al. G. Donescu, primarul general al Capitalei, a luat atunci iniţiativa de a organiza pentru anul următor, prima „Lună a Bucureștilor", pe care a binevoit să o patroneze M. S. Regele Carol II-lea, înţelegătorul, ocrotitorul și sprijinitorul tuturor acţiunilor de înflorire românească. Și a organizat „Luna Bucureștilor" în anul 1935, în cel mai frumos anotimp pentru Capitală, între 10 Mai, ziua ce amintește cele mai înalte acte din istoria neamului românesc și 8 Iunie, ziua Restauraţiei, ziua ce a luminat poporului întreg, ceamai vie nădejde pentru un drum nou.

D. Al. G. Donescu
Primarul general al Capitalei

Luna Bucureștilor 1935

Prima manifestaţie de acest fel, organizată în Parcul Carol I, a fost o înfăţișare a Bucureștilor de eri, de azi și de mâine.

Cu efortul gigantic al tuturor colaboratorilor d-sale, d. primar general Al. G. Donescu a reușit să realizeze, în patru luni de zile, întregul plan fixat. Toate primăriile sectoarelor din Capitală s'au străduit laolaltă să dea un aspect cât mai civilizat tuturor părţilor orașului. A fost o întrecere neîntâlnită încă, între toţi colaboratorii primarului general, a fost un efort unanim pentru schimbarea aspectului Bucureștilor. Capitala s'a transformat într'un adevărat șantier, în care pretutindeni, energiile tuturor și-au unit efortul, asigurând succesul „Lunei Bucureștilor".

Expoziţia inaugurată la 9 Mai 1935 în Parcul Carol I, în prezenţa M. S. Regelui Carol II, cuprindea o mare expoziţie a municipiului, cu arătarea istoricului Capitalei și a tuturor serviciilor municipiului, expoziţii de stampe, picturi și fotografii bucureștene. Cu această ocazie s'au înaugurat importante lucrări edilitare grădina botanică, s'au desvelit mai multe monumente și s'au ţinut concursuri: de vitrine, de tarafuri și coruri bucureștene, de sport, concursurile „Tinerimei române", etc., precum și frumoase spectacole special amenajate.

Numai cu această ocazie, Capitala a fost vizitată de peste 300.000 de oameni.

„Am chemat Românii de pretutindeni să vină în acest timp la București, pentrucă înţelegem să arătăm progresul Capitalei, tuturor fiilor ţării — a spus d. primar general Al. G. Donescu, la inaugurarea celei dintâi „Luni a Bucureștilor". Capitala nu ne aparţine numai nouă ci tuturor românilor. Vrem ca sufletul României întregite să ia parte la desvoltarea ei. Vrem ca ţara întreagă să cunoască etapele evoluţiei noastre".

Ideea a cărei sămânţă dădea atunci primul rod, a izbândit pe deplin. „Luna Bucureștilor" a intrat în tradiţia Capitalei. „Luna Bucureștilor" a fost deopotrivă laborator de idei și generator de directive, ţintind pe căi feurite, acelaș ţel: propășirea Bucureștilor.

Luna Bucureștilor 1936. Aniversarea regalităţii.

Luna Bucureștilor organizată anul următor, în afară de o manifestare edilitară a Capitalei ce se ridică mândră pentru ţara întregită, a însemnat totdeodată și aniversarea de 70 de ani a dinastiei române, care a înscris tot atâţia ani de progres pentru ţară. Și a fost încă, o afirmare a trăiniciei Micii Înţelegeri, ale căror toate trei state componente au luat parte la această manifestare

Luna Bucureştilor 1936.
Aspect din curtea interioară.

La capătul acestor 70 de ani de glorioasă existenţă a Dinastiei româneşti ,Capitala a oferit Regelui ţării întregite, realizarea parcului naţional Carol al II-lea. „Parcul Carol II", aşezat în preajma Arcului de triumf, ce aminteşte gloria lui Ferdinand I, vrem să fie mărturia acestei epoci de întărire şi uriaşe construcţie a României moderne", spunea în faţa M. S. Regelui Carol al II-lea, d. Al. G. Donescu, primarul general al Capitalei, cu ocazia inaugurării parcului şi lunii Bucureştilor 1936.

Tot cu această ocazie s'au inaugurat: trecerea de nivel dela podul Băneasa, cele două minunate fântâni din apropiere: a Mioriţei şi a Viorelelor, expoziţia satului, luna cărţii,judecătoria ocolului 8 urban, monumentala primărie a sect. IV Verde, halele din parcul Domeniilor, strandul Obor şi o serie de alte lucrări edilitare de mare utilitate publică.

In anul 1937, „Luna Bucureştilor" a fost consacrată, în special, realizării marelui program de asanare a lacurilor din jurul Capitalei, operă de proporţii neegalabile, care părea multora doar o utopie.

Acestea sunt, pe scurt, înfăptuirile pe cari Capitala le datorează d-lui primar general Dobrescu. Dar sunt încă multe altele pe cari nici cel puţin nu le-am însemnat aici.

Pentru acestea toate, istoria Bucureştilor va înscrie ca o etapă de mari realizări, primariatul d-lui Al. G. Donescu, deschizător de mari orizonturi pentru Capitala noastră.

Insula Trandafirilor din parcul Naţional Regele Carol II, inaugurat în ziua de 9 Mai 1937.

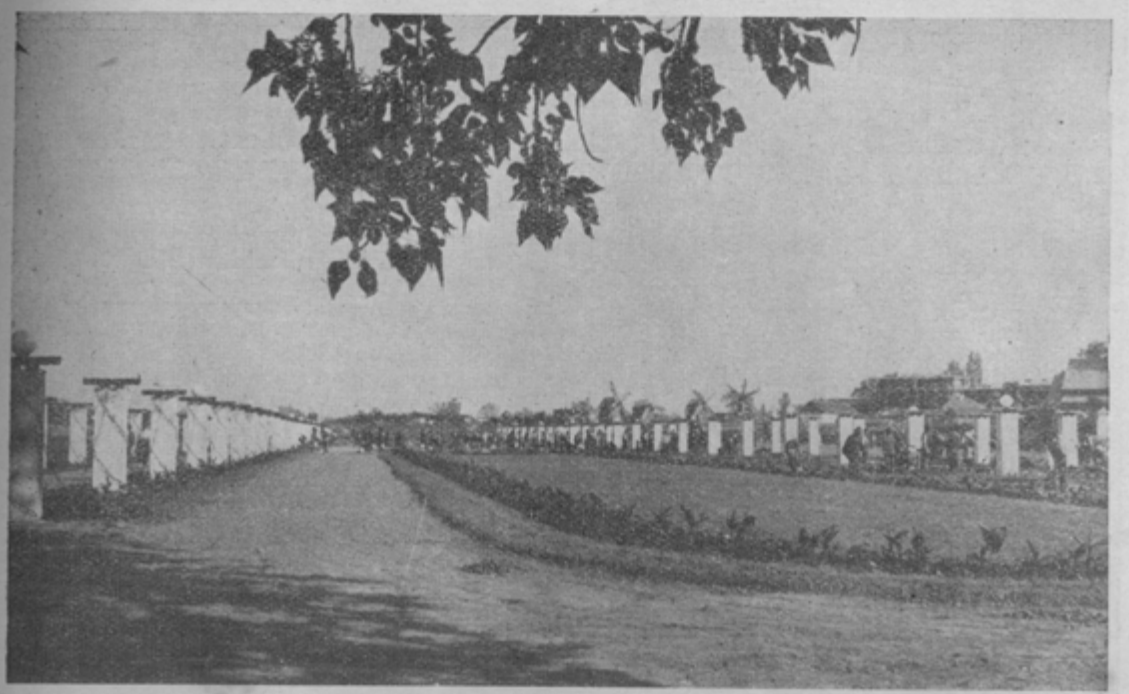

din praful Capitalei. Mergem așa dar, către o schimbare a climatului local.

La aceasta se adaogă cele 96 de hectare de parc tânăr, proaspăt creiat, care satisface astfel, încă una din condițiile de sănătate urbană.

„Asanarea lacurilor din jurul Capitalei, operă concepută cu atât de larg orizont, de „Uzinele Comunale București", din care cu toții ne facem un titlu de onoare, executând-o până la capăt, prezintă nu numai un interes higienic, ci o încordată sforțare de a dărui Capitalei o bază nouă de desvoltare edilitară și economică". — spunea pe bună dreptate, primarul general al Capitalei, d. Al. G. Donescu, — precizând astfel tot rostul acestei mari înfăptuiri.

„Lacurile asanate vor deveni un baraj natural al tuturor încercărilor de a face din periferiile Capitalei, locul preferat al mizeriei și bolilor de tot felul, — continua d-sa. Curățind lacurile și dându-le debitul de apă necesar, stârpim cuiburile de microbi. Dar mai realizăm și altceva. Realizăm planul nostru de transformare și înălțare a tuturor cartierelor mărginașe. Locuitorii acelor părți periferice ale Bucureștilor vor găsi, în urma lucrărilor de asanare a lacurilor, condițiuni de traiu mai omenesc și mai propriu unei vieți civilizate. Asanarea lacurilor constitue un început; asanarea cartierelor mărginașe, desăvârșește opera.

Din punct de vedere edilitar, opera aceasta a „Uzinelor Comunale București", va antrena o adevărată revoluție în aspectul orașului, nu numai prin pitorescul ce-l va aduce, ci mai ales prin construcția noilor cartiere, ce va urma în același ritm rapid, ca și asanarea lacurilor însăși".

Și nu se poate vorbi despre această operă a asanării lacurilor din jurul Capitalei, fără a se sublinia tot meritul „Uzinelor Comunale București" și al directorului general, d. inginer *N. G. Caranfil*, care și-au făcut un titlu de glorie din aducrea la bun sfârșit a acestei opere.

Aspecte din Parcul Național Regele Carol II: Lacul Floreasca (Porțiunea inaugurată la 9 Mai 1937).

C. E. C.

CASA DE ECONOMII ŞI CECURI POŞTALE

Una din minunile voinţei şi prevederii: Biruinţa simţului de economie

Criza a semănat multe dezastre în omenire şi rostogolit la pământ vechi şi puternice aşezăminte economice şi financiare. Printre puţinele creaţiuni omeneşti, care au scăpat neatinse de iureşul crizei, casele de economii ocupă locul de frunte.

Cum se explică această minune? Care este secretul acestei rezistenţe?

Meritul acesta revine MICULUI DEPUNATOR, care s'a dovedit mai refractar mişcărilor depresive şi momentelor de panică decât toţi marii deţinători de capitaluri şi toţi oamenii de afaceri în genere. Prin încrederea lui în instituţii, prin spiritul de înţelegere a situaţiilor, prin credinţa greu de clătinat în îndreptarea lucrurilor, micul depunător este un factor preţios de cumpănenie, de stabilitate şi de siguranţă, pe care te poţi bizui în vremuri critice.

Dece să ne mirăm atunci, că, sprijinite pe masa anonimă a miloanelor de mici depunători, cum şi pe o conducere sănătoasă, Casele de economii din toată lumea nu numai că au putut străbate epoca de criză fără zdruncinări, dar au ieşit şi mai întărite, putând îndeplini chiar un rol preponderent în stabilirea panicei şi în renaşterea încrederii.

Şi dacă după atâtea prăbuşiri materiale şi morale şi în mijlocul celor mai nebuneşti fluctuaţiuni ale monetei, ca şi ale tuturor valorilor, spiritul de economie a ştiut să reziste, ba încă să cucerească loturi proaspete de adeziuni în straturile cele mai largi ale poporului, meritul se datoreşte tot acelor case de economii, care au devenit azi refugiul şi nădejdea tuturor celor cari ţin să-şi aibă asigurată o cât de mică rezervă în caz de nevoe.

Desvoltarea dela zi la zi pe care au început s'o ia la noi micile depuneri chiar din momentul culminant al crizei, demonstrează tocmai triumful ideei de economie şi încrederea marelui public în CASA NAŢIONALA DE ECONOMII ŞI CECURI POŞTALE, spre care se îndrumează din toate colţurile ţării gologanul strângătorului.

E de ajuns să arătăm aci, că dela 287 milioane, la cât se ridicau depunerile pe livrete de economii la finele anului 1930, acestea se cifrau la 3.563.755.818 ei pe ziua de 31 Oct. 1937.

Aceasta nu înseamnă decât biruinţa simţului de prevedere şi economie asupra relelor inspiraţii ale descurajării şi neîncrederii din vremea crizei financiare.

Repartiţia numărul depunătorilor după ocupaţiuni dă cifre într'adevăr revelatoare:

Elevi	58.798
Casnice	48.596
Funcţionari	41.609
Meseriaşi	19.681
Minori	14.977
Profesori	8.875
Muncitori	9.199
Profesiuni libere	8.638
Militari	7.626
Comercianţi	7.586
Fără profesie	5.439
Servitori	5.666
Agricultori	4.517
Societăţi	4.035
Preoţi	2.009

Aşa dar, numărul cel mai mare de depunători îl formează şcolarii. Datorită îndrumărilor şi însufleţitei activităţi a corpului didactic, în special a celui primar, şcoala a devenit factorul principal de propagare a simţului de prevedere şi economie. In al doilea rând, femeile casnice ocupă locul de frunte în tabloul depunătorilor Cassei naţionale de economii. Fapt foarte îmbucurător, fiindcă instituţia casselor de economii îşi întemeiază tăria mai ales pe înţelegerea pe care femeia casnică o are despre economie — pentru asigurarea căminului. Al treilea loc, îl au funcţionarii. 41.609 funcţionari, de stat şi particulari, au librete de economii. Este un început bun, care dă nedejdii de viitor, căci salariaţii particulari în special au absolută nevoie de a-şi forma o bază de rezistenţă şi mijloace de trai în viitor.

Dar tabloul înfăţişat de Cassa naţională de economii pune în evidenţă şi alte date, mai puţin îmbucurătoare. Numărul muncitorilor şi agricultorilor depunători este cu totul redus; abia 9199 muncitori şi numai 4517 agricultori au librete de economii dintr'o populaţie agrară şi muncitorească de peste 16 milioane. Iată o masă enormă de braţe care lucrează pământul sau care îşi câştigă pâinea în fabrici, în care simţul de prevedere şi economie n'a pătruns — deşi tocmai în câmpul muncii este mai necesar să pătrundă acest simţ.

In conferinţa ţinută la Radio, în seara zilei de 31 Octombrie 1937 — ziua mondială a economiei — d. prof. G. Netta, preşedintele Cassei Naţionale de Economii, a pus în lumină problema economiilor muncitorilor în genere şi a lansat primul apel către patroni şi salariaţii lor, invitându-i să adâncească această problemă, pentru că experienţa a dovedit că epocilor de prosperitate le urmează timpuri de criză şi, atunci, nu trebue să ne găsim nearmaţi, ca în trecut, fără fonduri de rezistenţă personală şi colectivă.

Economiile pe librete, GARANTATE DE STAT, sunt paveze împotriva crizei financiare şi fundamenul bunei stări a celor cari, cu mintea sau cu braţele, muncesc. Ei nu se vor putea folosi pe deplin de roadele muncii, fără să-şi asigure viitorul prin economii.

Reînvierea simţului de prevedere şi economie — după grelele încercări pe care le-a suferit lumea de pe urma crizei economice-financiare din anii trecuţi — trebue să trezească la realităţile economice permanente ale vieţei, pe toţi oamenii muncitori din ţara noastră, făcând din ei marea armată a biruinţii economice de mâine. Numai pe calea aceasta vom creia capitalul naţional cu care să punem prin noi înşine în valoare imensele surse de bogăţie şi câştig, cu care ne-a dăruit bunul Dumnezeu.

Cecul poştal la îndemâna tuturor, instrument ideal pentru lichidări de conturi

Ultimele statistici ale Serviciului de Cecuri din Bucureşti, care funcţionează pe lângă Cassa Naţională de Economii, ne arată o mişcare totală de încasări şi plăţi, care se apropie de 10 milioane lei pe lună.

Ca să se poată aprecia excepţionala desvoltare pe care a luat-o în scurtă vreme Serviciul de cecuri ,amintim că el s'a înfiinţat la 1 August 1935, şi că până la finele anului (în timp de 5 luni), mişcarea totală atinsese 1 miliard 789.816.016 lei, cu 69.571 operaţiuni.

Ce-a contribuit la această rapidă desvoltare?

Utilitatea serviciului de cecuri. El corespunde necesităţilor moderne de transmiteri nu numai pentru comerţ şi industrie, dar şi pentru oricare particular pentru regularea raporturilor de plăţi şi încasări cu terţele persoane, autorităţi, instituţii, etc.

Ce este cecul poştal?

Un instrument modern de lichidare, care se pretează, în special, la ieftine operaţiuni de viramente, fără să mai necesite transmiteri efective de numerar. Comerciantul sau industriaşul, titular de cont la acest serviciu, complectând un formular de cec în virament — pentru orice sumă (bine înţeles având acoperire necesară în contul său) şi însoţindu-l de un borderou, face remiteri în diversele conturi ale creditorilor săi — fără să se ridice dela masa de lucru. Cecul, trimis în plic special CEC, se operează la centrala Serviciului de cecuri şi ti-

tularul a satisfăcut astfel obligaţiunilor sale, cu un singur cec, pentru 10 operaţiuni de remitere, indiferent de localitatea unde se află beneficiarii sumelor remise.

Ce plăteşte pentru asemenea înlesniri?

Numai o simplă taxă de 3 (trei) lei.

Acest mod de remiteri înlătură toate greutăţile transportului, număratului, sortării banilor. Sistemul concentrează la un singur loc (sediul Serviciului de cecuri), în contul fiecărui titular, toate sumele de bani rezultate din relaţiunile clienţilor săi. Deci, în afară de siguranţa şi rapiditatea remiterii, titularul de cont are asigurată o perfectă contabilitate, deoarece după orice operaţiune i se trimite extras de cont, din care poate constata cert ce sumă s'a operat şi cine i-a remis banii.

Buletinele de vărsământ (verzi) distribuite clienţilor, servesc acestora pentru plăţile ce datorează titularului — depunând suma cu acest buletin la oricare din oficiile poştale din ţară.

Cum poţ întrebuinţa particularii cecul poştal?

Un singur exemplu clarifică utilitatea acestui cec şi pentru particulari. Cel care trimite copiii la şcoală în altă localitate, îşi deschide un cont de cec şi dă ordine ca la termenele fixate dinainte (pentru plata gazdei, taxelor şcolare, etc.) să se facă transmiterile necesare. Se îngrijeşte numai să aibă suma necesară în cont, înainte de plăţile ordonate.

Cum? Depune, cu buletin de vărsământ, suma pentru contul său. In acest mod, nu se deranjează din localitate şi scuteşte cheltuelile ce făcea mai înainte.

Avocaţii, medicii şi alţi profesionişti cari primesc onorarii, în rate, pot folosi contul cec în acest mod: clienţii lor depun sumele datorate, la termene, prin buletinele verzi ce li s'au distribuit din vreme. Pe aceste buletine sunt tipărite Nr. contului şi numele titularului. La rândul lor, titularii de cont pot aranja, prin cec permanent, plata abonamentului la telefon, la lumina electrică, la ziare, reviste, rate la mobilă, pentru instrumente medicale, etc.

Cine nu-l foloseşte, păgubeşte!

Deşi sistemul este creiat pentru înlesnirea mai ales a comercianţilor, industriaşilor şi, în genere, a tuturor celor cari au afaceri de bani — totuşi încă nu este folosit de toţi aceştia. Cei cari nu-l întrebuinţează plătesc această întârziere, deoarece nu profită de taxele foarte reduse şi de înlesnirile pe care le oferă acest sistem ideal de regulare a conturilor active şi pasive. De pildă: o firmă are de făcut, anual, 30.000 operaţiuni de încasări, în valoare de 20.000.000 lei, şi 20.000 remiteri, în valoare de 10 milioane. Folosind Serviciul de cecuri, va plăti pentru toate aceste operaţiuni suma de 155.500 lei. Ce-ar fi plătit altfel? Socotiţi singuri spesele de trimiterea banilor, de încasarea prin comisionari speciali, etc. Cel puţin 2—3% din valoare se cheltueşte în chipul acesta, ceeace însemnează circa 600.000—900.000 lei, în cazul de faţă.

Numărul operaţiunilor, prin Serviciul de cecuri, întrece astăzi cifra de 2½ milioane — ceeace dovedeşte că, pe zi ce trece, cei interesaţi înţeleg să se înscrie în rândurile titularilor de cont, ca să nu rămână în urmă şi să plătească prea scump întârzierea de a nu fi folosit la timp acest serviciu public.

Trebue să adăogăm că Serviciul de cecuri este o instituţie publică. Deci ea nu urmăreşte realizări de beneficii, ci numai înlesnirea transmiterilor, ajutând astfel desvoltarea tranzacţiilor comerciale, în interesul general al economiei naţionale.